



Perutilis ac vere aurea

Practica iuris vtriusq; monarche ac lu-
minis dñi Baldi de Abaldis de peru-
sio nō solum aduocatis: verū procurato-
ribus: et alijs practicātib; summe neces-
saria: cū additionibus domini Antonij
de Cremōte: que preter primam omnes
textui inserūtur: et cum pristinis apostil-
lis clarissimi. J. A. doctoris dñi Celsi
Bugonis disuti. Nouissime cū adiectio-
ne nonnullorum titulorū in quibusdam
antiquissimis exēplaribus inuentorum
hactenus non impressorum: et cum reper-
torio alphabetico.

Aduertas lector: q; An-
gelus in tractatu suo maleficiorū super
verbo: ex interuallo. dicit practicā istam:
seu maui; cōpendiosam: fuisse Tācredi
de corneto. Ego vero Baldi esse affirmo
vt patet in pluribus eius locis: maxime
in prefatiōe ante Rubricā de iurisdic-
tione. foli. iiii. et in qōnibus circa appellatio-
nē. q. j. nu. 2. circa si. illius qōnis.



Repertorium Alphabeticum.

Cincipit repertoriū scōz ordinē alphabeti sup aurea et perutili practica iudiciaria dñi Baldi de perusio iuris vtriusqz monarche ac luminis.

De litera. A.



Absentia voluntaria nō p̄bet excusationē. i. q̄nib⁹ de p̄cu. q. ix. nu. 5. fo. xvij. Absolutio vna sufficit p̄ multis excōicationibus in q̄nibus circa statuta

q. viij. numero. 21. fo. lxxvj.

Absolutus de dāno an possit p̄ eodē dāno ex alio statuto puniri. in q̄nib⁹ circa libel. crimi. q. ix. nu. 1. fo. xxij.

Absqz dictio quō ponatur de significatiōe dictionis nu. 5. fo. xciij.

Accusatur quis de percussione. nec dicitur cum armis. vel accusatur de percussione: et non dicitur de sanguine: si postea constat per confessionem rei vel aliam probationem: qz fuit cum armis vel cum sanguine: an punietur reus si maior est pena per statutū. i. q̄nibus circa p̄ba. q. iij. nu. 6. fo. xxxij.

Accusare an quis possit compelli. in questionib⁹ circa libel. crimi. q. xi. numero. 1. fo. xxv.

Accusare qd̄ dicat. in q̄nibus circa libel. crimi. q. viij. nu. 1. fo. xxij.

Accusare qui possint. ⁊ qui accusari. i. questionibus circa libel. crimi. q. viij. numero. 6. ⁊ 7. fo. xxij.

Accusare vnus an possit plures: ibidē numero. 8. fo. xxij.

Accusatio debet cōtinere sententiam. in q̄nibus circa libel. criminali. q. viij. numero. 3. fo. xxij. Et qua forma debeat scribi. ibidem nu. 4.

Accusatiōes vñ sumāt principiū. i. q̄nibus de cita. ⁊ dila. q. i. nu. 1. fo. x.

Accusatus de vulnere simpliciter an possit etiam de morte secuta puniri. in questionibus circa libel. crimi. q. viij. numero. 1. ⁊ 2. fo. xxij.

Et quid si in accusatione continetur etiam de morte. ibidē. nu. 3.

Accusatus fuit quidam de pluribus et diuersis criminibus. qui accusationi re-

spondendo negavit omnia in accusatione contenta vera esse: an videatur omnia ⁊ singula delicta negare ita qz duplicet penā secunduz formam statuti: quod loquitur de penis duplicatis contra negantem maleficium. in questionibus circa emergentia in causis. q. 1. nu. 2. fo. xxxix.

Accusatus pendēte accusatione nō p̄t p̄moueri ad honores. in questionibus circa libel. crimi. q. viij. nu. 9. fo. xxij.

Accusatione proposita ex vno statuto et non probata: an possit peti ex alio statuto: ⁊ de eodem delicto puniri. i. q̄nibus circa sta. q. viij. nu. 1. fo. lxxij.

Accusator ⁊ iudex null⁹ p̄t eē i eade cā. in qd̄. cir. noto. q. vi. nu. 2. fo. xxix.

Acta prioris iudicij an p̄bēt i alio. i. qd̄. cir. p̄ba. q. xiiij. nu. 1. fo. xxxv.

Actio communi diuidendo pro re corāporali vel incorporali datur iudicis officio. de offi. iudi. n. u. 2. 6. fo. iij.

Actio denegatur officio iudicis. numero. 2. 4. fo. iij.

Actio hypothecaria an possit cedi sine personalit. de extraordinarijs questionibus. q. v. nu. 1. fo. lxxvj.

Actio iniuriarū est priuati iudicij. in questionibus circa statuta. q. viij. numero. 1. 4. fo. lxxvj.

Actio negotiorum gestorū datur fideius fori ex ista persona officio iudicis de offi. iudi. nu. 2. 2. fo. iij.

Actio vtilis et directa sunt idem in effectu in questionibus circa libel. crimi. q. iij. numero. 6. fo. xxij.

Actiones sunt de iure ciuili. in q̄nibus circa statuta. q. xxij. nu. 2. fo. lxxij.

Actor agens cōditione ex. l. diffamari. ⁊ inge. ⁊ manu. non tenetur libellum offere. nec litem contestari. in questionibus de cita. ⁊ dila. q. vi. nu. 4. fo. xij.

Actor i causa beneficiāli mortuo reo ⁊ possessore potest petere per audientiam: qz procedatur ad vltiora contra omnes: quozum interest. in questionibus circa libel. crimi. q. v. nu. 2. fo. xxij.

Actor si petat qz interroget reus defensus quō defensor sit procurator i rez suam quomodo fiet in q̄nibus de p̄cu. q. vi. nu. 4. fo. xvij.

Repertorium.

- A**dinuent^r cum re prohibita infra fines territorij q^d nondum excessit: an puniatur. in questionibus circa statuta. q. xv. nume. 1. fo. lxxix.
- A**dmitti an quis debeat post terminuz. in questionibus circa probatio. qd. xj. nume. 1. fo. xxxiiij.
- A**dmissi pro eo quod sus interest an necessario teneantur hoc proponere in sua accusatione. in questionibus circa libel. crimi. questio. viij. nume. 1. fo. xxxij.
- A**duocatus debet esse cautus maxime i libellis. de significatione dictionū. nume. 2. fo. xcj.
- A**duocatus debet precauere multis remedijs & cautelis. de cautelis et remedijs. in rub. nu. 5. fo. lxxxv.
- A**duocatus qualiter d^z ordinare verba. de significatione dictionū. nu. 2. fo. xcj.
- A**ffectus quid dicatur. in questionibus circa sententiam. q. x. nu. 2. fo. xlviij.
- A**gere quis non dicitur ante litis cōtestationē. in questionibus extraordinarijs. q. v. nu. 3. fo. lxxvj.
- A**gens an teneatur exprimere in libello: an agat vtili vel directa. in questionibus. circa libel. ciui. q. iij. nu. 1. fo. xxj.
- A**gens ex iure sibi concesso debet exprimere in libello an agat directa ex persona cedentis an vtili ex sua. in questionibus circa libel. ciui. q. iij. nume. 5. fo. xxj.
- A**gens vna actione si non obtineat illa intentata an possit ex alia consequi: q^d sibi detur. in questionibus circa sententiam. q. v. nu. 1. fo. xlv.
- A**lienatio que est nulla phibēte testatore confirmatur cōsentientibus oibus ad quos pertinebit reuocatio. in questionibus circa sniam. q. xv. nu. 3. fo. lj.
- A**limenta petuntur iudicis officio. de officio iud. nu. 20. fo. ij.
- A**lter dictio ponit^r relatiue. de significatione dictionū. nu. 38. fo. xcij.
- A**li^o dictio an faciat relationē. de significatione dictionū. nu. 39. fo. xcij.
- A**lias dictio ponit^r exclusiue. de significatione dictionum. nu. 37. fo. xcij.
- A**mplius dictio quomodo ponat^r de significatione dictionū. nu. 28. fo. xcij.
- A**ppellari a quibus liceat & a quib^o nō. in questionibus circa appellationem. q. iij. nu. 6. r. 7. fo. liij.
- A**ppellari potest a snia nulla. in qōnibus circa sniam. q. xvi. nu. 4. fo. liij.
- A**ppellādum qñ sit a snia. quam quis putat iniquā. de offi. iud. nu. 10. fo. ij.
- A**ppellandum qualiter fit in extraiudicialibus. in questionibus circa appella. q. v. numero. 1. fo. lv.
- A**ppellans a reuocatione attentatoruz teneatur exprimere cām grauaminis. in qōnibus circa appel. q. ij. nu. 3. fo. liij.
- A**ppellās ab interlocutoria tenetur exprimere aliquam causam nullitatis. vel iniquitatis. i questionibus circa appel. q. ij. nu. 2. fo. liij.
- A**ppellātes debēt infra tpa appellatio nis iudici sepius prestari. vt in cā. pcedat: r^z sniam ferat. in qōnib^o circa emergentia in causis. q. ij. nu. 2. fo. xli.
- A**ppellatio remittitur in multis casibus. in questionibus circa appella. q. ij. nu. 2. fo. liij.
- A**ppellatio simpliciter facta: an valeat. et ad quem videatur appellari. in questionibus circa appel. q. ij. nu. 1. fo. liij.
- A**rgumentum a contrario sensu est: valiosissimum. de qōnibus circa statuta. q. j. nu. 7. fo. lxxj. nō tñ valet si ex eo resultat prauus intellectus. ibidē. nu. 8.
- A**rgumentum in iure sumitur diuersis modis. in questionibus circa proba. q. ij. numero. 3. fo. xxxi.
- A**rgumentum quid dicatur. in questionibus circa proba. q. ij. nu. 2. fo. xxxi.
- A**rma portans punitur. in questionibus circa statuta. q. viij. nu. 4. fo. lxxiiij.
- A**rma tenēs i porticu dom^o an sit punit^o. in qōnib^o circa sta. q. xiiij. nu. 1. fo. lxxviij.
- A**sserēs se non citatū an admittatur ad probandum. in questionibus de cita. et dila. q. xj. nu. 1. fo. xliij.
- A**ssesores an possint sentētiare in causa ciuili. in questionibus de iurisdic. q. ix. nu. 1. fo. ix.
- A**ut dictio quomodo ponatur. de significatione dictionum. nu. 64. fo. xcij.
- A**uus an possit donare aut relinquere suis nepotibus. de successioib^o ab intestato. nu. 8. fo. lxxiiij.
- A**uxilium qualiter deat^r prestari. in qōnibus circa sniam. q. ij. nu. 2. fo. xliij.

Alphabeticum.

De litera. B.



Bannitus an possit offendere a preside. in q̄o-
nibus statuta. q. viij. nu. 16. fo. lxxvj.
Bannitus criminaliter an possit litigare
per procuratorem. in questionibus de
procu. q. x. nu. 1. fo. xvij.

Bannitus in alia ciuitate delinquens an
possit postq̄ bannitus est puniri et an
p̄dente appellacione possit offendere. in
q̄onib⁹ circa statuta. q. viij. nu. 1. f. lxxij.

Bannitus si sponte se presentauit post tē-
pora banni ⁊ dedit fideiussozem de sol-
uendo b̄anum an liberetur. in questio-
nibus circa statuta. q. viij. nume. 9. fol.
lxxvj. vide de bannito pulchraz questio-
nem ibidem nume. 10.

Bannito quis succedat in questionib⁹ cir-
ca vltimas volūta. q. v. nu. 3. fo. lx.

Bannitum offendens ex permissione sta-
tuti si accusatus teneatur cōmuni red-
dere. in questionibus circa statuta. q.
viij. nume. 1. fo. lxxij.

Bastardi qualiter succedant. de succes-
sionibus ab intestato. numer. 3. fol. lxxij.

Beneficium cessionis an possit opponi i
erecutione. in questionibus circa sentē-
tiam. q. xiiij. nu. 1. fo. lj.

Beneficium iuris nō est alicui auferendū.
in questionibus de procura. q. xiiij. nu-
mero. 2. fo. xx.

Beneficium iuris nemini est auferendū.
in questionibus circa proba. q. ij. num.
5. fo. xxxj.

Beneficium pacis prohibitum ex homici-
da an habeat locus in mandante. in q̄-
stionib⁹ circa statuta. questio. xvij. nu-
me. 1. fo. lxxx.

Bladi appellacione an contineatur fa-
rina. in questio. circa statu. q. xv. nume.
3. fo. lxxix.

Bona debitoris vel delinquentis apud
eum reperta cuius esse presumantur. in

questionibus circa sententiam. q̄o. vl-
tima. nu. 3. fo. lij.

Bona exb̄aniti si sint omnia publicata. an
remaneant obligata creditoribus. in
questionibus circa sentētiam. q. xij. nu-
mero. 1. fo. lj.

De litera. C.



Cause medie que dicantur. in
questiōibus circa appel-
la. q. ij. non. 9. fo. lv.

Cause si cōpetant mihi plu-
res: ⁊ vnam exprimo pos-
sum ad alias redire: et
quibuscunq; modis prosequi. in q̄stio-
nibus circa statuta. q. xxv. numero. 2. fo.
lio. lxxij.

Cautelas plures vide in tractatu d̄ cau-
telis ⁊ remedijs. fo. lxxxv. et sequenti.

Cautio debitoris quando inuenitur fa-
cta sine causa quod sit remediū. de cau-
telis ⁊ remedijs. q. ij. nu. 1. fo. lxxxvj.

Cautio interponitur officio iudicis. de of-
fi. iudi. nume. 35. fo. ij.

Cautio prestita in vna actione non cōmit-
titur sine alia si alia agatur. in questio-
nibus circa sentētiam. q. v. nu. 2. fol. xij.

Cessio non habet locum in causa crimi-
nali: in questionibus circa sententiam.
q. xiiij. nu. 2. fo. lj.

Cessio omissa suo tempore petitur iudicis
officio. de offi. iudi. nu. 21. fo. ij.

Ceterum dictio quomodo ponatur. de
significatio dictionum. nume. 59. et nu-
me. 64. fo. xcij.

Circa dictio quomodo ponatur. de signi-
ficatione dictionū nu. 35. fo. lxxij.

Citando nō dicitur quis agere: sed agere
velle. in questionibus de cita. ⁊ dila.
q. j. nu. 2. fo. x.

Citatus an teneatur comparere sequen-
ti die vltimo die citationis existente se-
riato. in questionibus de cita. et dila. q.
ix. nu. 1. fo. xij. ⁊ quasi per totā q̄onēz.

Citatio ad audiendā sententiā nō valet: ni-
si fiat peremptoria. in questionibus de
cita ⁊ dila. q. xij. nu. 2. fo. xiiij.

Citatio ad domū an sufficiat. in questioni-
bus de cita. ⁊ dila. q. ij. nu. 1. fo. xj.

Citatio facta die feriata an valeat. in q̄o.
A ij

Repertorium.

- de cita. r dila. q. vi. nu. 1. fo. xij.
- C**itatio facta die feriata: vt quis compa-
reat die nō feriata an valeat. in questio-
nibus de cita. r dila. q. vii. nu. 1. fo. xij.
- C**itatio facta sine cause expressione an va-
leat. in questionibus de cita. r dila. q. iij.
nume. 1. fo. xi.
- C**itatio procuratoris sine domino an va-
leat. in questionibus de cita. et dila. q.
iij. nume. 1. fo. xi.
- C**itatio sine iudicis cōmissione an valeat.
in questionibus de cita. et dila. q. v. nu.
1. fo. xij.
- C**ito dictio quid denotet. de significatio-
ne dictionum. nume. 22. fol. xcij.
- C**itra dictio quomodo ponat. de signifi-
catione dictionum. nu. 36. fol. xcij.
- C**lausula generalis ad omnes causas r.
non comprehendit causas criminales.
in questionib⁹ de pcur. q. ij. nu. 2. fo. xvj.
- C**lausula in solidum quid operetur. in que-
stionibus de iurisd. q. viij. nu. 2. fo. viij.
- C**lausula procuratorio nomine quid ope-
retur. in qōnib⁹ de pcur. q. iij. nu. 1. f. xvj.
- C**lericus non potest renūtiare foro suo
de cautelis r remedijs. q. ix. numero. 2.
fo. lxxvij.
- C**lericū compellēs metu exire de domo vt
fundo quez possidebat an incidat in ca-
nonem. in questionibus circa statuta. q.
xvij. nu. 4. fo. lxxxj.
- C**lerici an sint verberibus vel tormentis
subijciendi. in questionibus circa tortu-
ras. q. xxi. nu. 4. fo. lxxvij.
- C**lerici q⁹ soluant collectas curie seculari
pro eorum possessionibus an possit ad-
hiberi cautela. de cautelis et remedijs.
q. x. nu. 1. fo. lxxvij.
- C**oactus pmittere si postea soluat quod
promisit non repetit. in questionib⁹ cir-
ca torturas. q. xxi. nu. 2. fo. lxxvij.
- C**oherentia iudicatur tanq̄ res princi-
palis. in questionibus circa statuta. q.
xiij. nume. 2. fo. lxxvij.
- C**ommodata res cuius periculo perda-
tur. de extraordinarijs questiōibus. q.
1. nume. 2. fo. lxx.
- C**ommunitates castroꝝ que per sta-
tutum tenentur custodire stratas: an te-
neantur pro maleficijs commissis in lo-
co priuatoꝝ. in questionibus circa sta-
- tuta. q. xxiij. nu. 1. fo. lxxxij. Et an noceat
derobato si non cognoscit derobato-
res. ibidem.
- C**ompelli potest quis ad denuntiandū.
in questionibus circa libel. crimi. q. xi.
nume. 3. fo. xxv.
- C**ondemnari nemo debet ex presumptio-
nibus circa proba. questione. xvij. numf.
4. fo. xxxvj.
- C**ondēnatio an possit fieri si pbatur plus:
vel minus q⁹ ponatur. in questionibus
circa probati. q. ij. nu. 1. fo. xxxj.
- C**ondemnatio est fienda r moderanda fm
accusationem. in questionibus circa pba.
q. ij. nu. 1. fo. xxxj.
- C**onfestim dictio qd importet. de signifi-
catione dictionum. nu. 21. fo. xcij.
- C**ōfessio cedentis an noceat cessionario
in qōnibus de pcur. q. viij. nu. 1. fo. xvij.
- C**onfessio debitoris qn inuenitur facta sa-
ne causa quod sit remedium. de caute-
lis r remedijs. q. ij. nu. 1. fo. lxxvij.
- C**ōfessio extorta nō pcedētib⁹ iudicijs an
valeat. in questionibus circa tor. q. xxiij.
nume. 1. fo. lxxvij.
- C**onfessio facta a torto quid operet. in que-
stionibus circa torturas. q. xxiij. nume-
ro. 1. fo. lxxvij.
- C**ōfessio sine causa nō valet regulariter. in
qōnibus de cita. r dila. nu. 6. fo. xj.
- C**onfessio vnius qualiter noceat alteri. in
questionibus circa torturas. q. xxiij. nu-
mero. 4. fo. lxxvij.
- C**onfessiones due plus operantur q̄ vna:
in questionibus circa proba. in rub. nu-
mero. 6. fo. xxx.
- C**ōfitens delictū an excuset si dicat se mā-
dato dñi hoc fecisse. in qōnibus circa p-
ba. q. xvij. nu. 1. fo. xxxvj.
- C**ōfitēs ois r l^r obligat i qōnib⁹ circa pba.
q. xv. nu. 3. fol. xxxv. fallit vt ibidē nu. 4.
- C**ōfessus i iure habet p cōdēnato. in qōnib⁹
circa. inquisi. q. v. nu. 2. fo. xxvij.
- C**onfessus spōte an admittatur cōtra suā
confessionē. in qōnibus circa probatio.
q. xv. nu. 1. fo. xlvi.
- C**ōiuratio pōt pbari p instrumētum. in
qōnibus circa pbat. q. i. nu. 3. fo. xxxj.
- C**onsanguinitas inducit suspitionez de
iure canonico. de extraordinarijs que-
stionibus. q. xiiij. nu. 3. fo. xcij.

Alphabeticum.

- C**onsanguinitas inducit suspitionem. in questionib⁹ circa pbatio. q. xvij. numero. 10. fo. lxix.
- C**onsensus adhibitus alienationi rei doctalis q^o non obsit vxori. an possit adhiberi cautela. de cautelis et remedijs. q. iij. nume. 1. fo. lxxxvij.
- C**onsilium alicuius si requiratur ex forma, statuti vel vltime voluta. defuncti testatoris aliquid fieri volentis cu^m consilio si fiat sine consilio illius. an valeat. in questionibus circa statuta. q. xvij. nume. 1. fol. lxxiij. Et quid si ille cuius consilium requiritur moriatur. ibidem. nume. 2. fo. seq.
- C**onsilium est quadruplex. in questionib⁹ circa sententiam. q. ij. nu. 3. fo. xliij.
- C**onsilium non potest mutari in alterius preiudicium. in questionibus circa via^m extraordi. q. j. nu. 2. fo. xxvj.
- C**onspiratio potest probari per instrumentum. in questionibus circa proba. q. j. nu. 3. fo. xxxj.
- C**onstitutio an possit tanta solennitate vallari vt non possit postea tolli. in questionibus circa statuta. q. xxvj. numero 2. fo. lxxxiiij.
- C**onstitutio procuratoris an trahatur ad tempus quo se procuratorem ignorabat. in questionibus de procurato. q. v. nume. 1. fo. xvj.
- C**onsuetudo non excusat in delictis que dicunt^r mortalia siue iure naturali: siue iuregentium. in questionibus circa statuta. q. vltima. nume. 2. fo. lxxxv.
- C**onsultor: absens an sit expectandus. in questionibus circa emergentia in causis. q. j. nu. 1. fo. xxxix. j.
- C**ontinuatio actus tollit diuersitatem penarum. in questionibus circa sententiam. q. vij. nume. 5. fo. xlvj.
- C**ontractus an presumatur imaginari⁹ alienate remanente in possessione rei alienate. de extraordinarijs questionibus. q. xiiij. nu. 1. fo. lxix.
- C**ontractus tributarius vel sensualls qualiter differat a contractu emphiteotico de cautelis et reme. q. xj. nu. 1. fo. lxxxix.
- C**ontradicens sine causa non auditur. in questionibus de citatio. et dilatio. q. iij. nume. 3. fo. 11.
- C**ontumax an audiatur post banni de⁹ cursum: vel post sententiam. in questionibus circa sniam. q. iij. nu. 1. r. 2. fo. xliij.
- C**ontumaces duo vel plures an possint condinari de vulnerato pro vno vulnere. in qonib⁹ circa sniam. q. iij. nu. 1. fo. xliij.
- C**onueniri potest aliquis quatuor modis. in questionibus circa probatio. in rubri. nu. 4. fo. xxxj.
- C**opia iudiciorum an sit facienda circa questiones habendas. in questionibus circa proba. q. xvij. nu. 1. fo. vij.
- C**opia puratoris et defensoris debet dari aduersario expensis pducentis. in questionibus de procu. q. xv. nu. 3. fo. xx.
- C**opulatiue dictiones cuius sint nature de significatiōe dictionū nu. 1. fo. xxi.
- C**reditor an possit desistere ab actione personali instituta: et redire ad hypothecariam. de extraordinarijs criminibus. q. v. nu. 2. fo. lxxvj.
- C**reditor an sibi preiudicet accipiēdo reū in compensationē debiti sibi obligatā. in questionibus circa vlti. volunta. q. x. name. 1. fo. lxij.
- C**reditor qui ex pacto potest accipere possessionem bonorū sui debitoris an possit eam apprehendere: etiam extraneo possidente. in questionibus circa statuta. q. xliij. nu. 3. fo. lxxxij.
- C**reditor. recipere negligente que debitor coactus vult soluere qd agendū. in questionibus circa statuta. q. xj. num. 1. fo. lxxxix.
- C**rimē an sufficiat probari p instrumenta. in qstionibus circa proba. q. ij. numero. 1. fo. xxxj.
- C**rimen notorium qualiter probatur. in questionibus super notorio. q. v. nu. 9. folio. xxvij.
- C**rimina an possint probari per instrumenta. in questionibus probationum. in rubrica. numero. 1. folio. xxx. Et ibidem. q. j. nume. 1. fo. xxxj.
- C**rimina qualiter opponantur per modū exceptionis. in questionibus circa processus per viam: exceptio. in rubri. nume. 1. et. 3. fo. xxix.
- C**rimina vndecunq³ proueniant puniēda sunt. de extraordinarijs questionibus. q. xj. nume. 2. fo. lxxvij.

Repertorium

- C**um dictio quid denotet. de significacione dictionum. numero. 16. fo. xcij.
- C**um dictio quomodo ponatur. de significacione dictionum. nu. 44. fo. xcij.
- C**ur dictio ponitur interrogatiue. de significacione dictionum. numero. 33. folio. xcij.
- D**e litera. D.
- A**nnum quādo datur in re communi propter factuz alicuius sociorum: tūc nō tenetur socius. in questionibus circa sententiā. q. xi. nume. 2. fo. l.
- D**ario insolūtū censet phibita emptio. in questionibus circa statuta. q. xv. nume. 4. fo. lxxix.
- D**e dictio detrahit et diminuit de significacione dictio. nu. 13. fo. xcij.
- D**ebet verbum quomodo ponatur de significacione dictionum. numero. 47. folio. xcij.
- D**ebitor potest conducere a creditore rem pignoratam. de cautelis et remedijs. q. vij. nume. 3. fo. lxxvij.
- D**ecretum secundum petitur interponi officio iudicis in actionibus personali bus. de offi. iudi. nume. 45. fo. liij.
- D**efectus numeri vel mēsure an nocet emptori propter suum custodem adhibitum. de extraordinarijs questionibus. q. i. nume. 1. fo. lxxv.
- D**efendere potest quis inuitum et ignorantem. in questionibus de procura. q. v. nume. 2. fo. xvi.
- D**efensor obtinens habet recursum cōtra defensum. in questionibus de procu. q. vi. nume. 3. fo. xvij.
- D**efensor qui nullum habuit mandatum an admittatur ad allegandum causas absentie. in questionibus de procurato ri. q. ix. nu. 3. fo. xvij.
- D**efensio legitima nemini est deneganda. in questionibus circa sta. q. xxvij. nume. 2. folio. lxxv.
- D**efensio non debet denegari quocūq; tempore postulanti. in questionibus circa sententiā. q. liij. nu. 4. fo. xlv.
- D**elegatus absens an sit expectandus in questionibus circa emergentia i car sis. q. i. nu. 1. fo. xxxix.
- D**elegatorum vnus an possit sine collega procedere: et alter possit procedere ante acceptationē alterius. in questionibus de iurisdic. q. viij. nume. 1. fo. viij.
- D**elegatio meri et misti imperij an valeat. in questionibus de iurisdic. q. xij. nume. ro. 5. fo. x.
- D**eliquens a casu an puniatur. in questionibus circa sententiā. q. ix. nume. ro. 1. fo. lxxvij.
- D**elinquens nō ex animo excusatur a pena ordinaria: tamen punitur pena extraordinaria. in questionibus circa statuta. q. xv. nu. 2. fo. lxxix.
- D**elictum ignoranter commissum an puniatur. in questionibus circa sententiā. q. viij. nu. 1. 7. 4. fo. xlvij.
- D**elicta personalia que dicantur. in questionibus circa statuta. q. xvij. nume. 3. folio. lxxx.
- D**enunciare quid dicatur. in questionibus circa viā extraordi. in rub. nu. 1. fo. xxv.
- D**enuntians an audiat accusando de crimine. in questionibus circa viam extraordi. q. i. nu. 1. fo. xxvj.
- D**enuntians nō debet esse infamis: vel vilis persona. in questionibus circa viā extraordi. in rub. nu. 3. fo. xxv.
- D**enuntio quomodo fiat. in questionibus circa viam extraordi. in ru. nu. 2. fo. xxv.
- D**enuntiationis quis sit effectus. in questionibus circa viam extraordi. in rub. nume. ro. 5. fo. xxv.
- D**eus non facit differentiam inter simplicem querelā et iuramentū. in questionibus circa proba. q. ix. nu. 3. fo. xxxiiij.
- D**ictio aduersatiua alijs adiuncta facit affirmationē. de significacione dictionum. nume. 65. fo. xcij.
- D**ies qñ nō interpellet pro hoīe. de cautelis et reme. q. xvi. nu. 1. fo. xc.
- D**ies vltimus citationis an includat i ipa citatione. in questionibus de cita. et di la. q. viij. nu. 1. fo. 12.
- D**ies vltim^o feriatius an trahat ad diē sequētem. in questio. de cita. et dila. q. xvij. nu. 1. fo. xv.
- D**ies quibus copia iudicis haberi nō pōt an cedat in dilationē. in questionibus circa

Alphabeticum m.

dinarijs questionibus. q. xi. nu. i. fo. lxxvij.

De litera. E.



Ecclesie res nō possunt vsued
pi. in questionibus circa
statuta. q. xxv. numero. 6.
folio. lxxxiij.

Ediciones petunt officio
iudicis. de offi. iu. nume-

ro. 18. fo. ij.

Eligens inutiliter an possit cogi q̄ lre
rū eligat. de cautelis ⁊ remedijs. q. xv.
nume. 4. fo. xc.

Electo: an possit iterū eligere prima ele
ctione non habente effectū. de cautelis
et remedijs. q. xv. nu. i. fo. xc.

Electus ad aliquod officium an possit pe
tere salariū illi' officij si electio aliquo
iure irritetur. de cautelis ⁊ remedijs. q.
xv. nu. 3. fo. xc.

Electio an habeat locum in secūdo electo
moriente primo acceptante potestariā.
in questionibus circa statuta. q. xx. nu
me. i. fo. lxxxi.

Equus sine cursore an acquirat bratiū:
si ante alios veniat. de extraordinarijs
questionibus. q. xij. nu. i. fo. lxxvij.

Ergo dictio quō ponatur. de significa
tione dictionū. nu. 74. fo. xciiij.

Error adhibitus circa ea in quibus vis
negotij nō cōsistit nō nocet. in questio
nib' circa sententiā. q. x. nu. 12. fo. xlvij.

Error facti potest reuocari quādoquē ana
te sententiā probato errore. in questio
nibus circa pba. q. xv. nu. 2. fo. xxxv.

Error in re modica nō nocet: de significa
tione dictionū. nu. 4. fo. xci.

Est verbū qd̄ significet. de significatio
ne dictionū. nu. 57. fo. xciiij.

Estimatio rei legate an sit soluēda ter
minatur iudicis officio. de officio iudi.
numero. 29. fol. ij.

Etia' dictio quomodo ponatur. de signi
ficatione dictionū. nu. 55. fo. xciiij.

Ex dictio quomodo ponatur. de signifi
catione dictionum. numero. 12. fo. xcij.

Examinatio testiū facta a notario cau
se an valeat. in questionibus circa pro
bationem. q. xij. numero. 4. fo.
lio. xxxiiij.

ca proba. q. xi. nume. i. fo. xxxiiij.

Dilatio an sit dāda spōte cōstitēti. in que
stionib' circa proba. q. xv. nu. 5. fo. xxxv.

Dilatio an possit dari spōte p̄stitēti. i qōni.
de cita. ⁊ dila. q. xv. nu. i. fo. xv.

Dilationū ḡna sunt quinq; in questio. de
cita. et dila. q. xiiij. nu. i. fo. xiiij.

Dilationū materia est āputāda. nu. 2. f. xv.

Disiunctiue dilationes cui' sint nature.
de significatione dictionū. nu. 2. fo. xcij.

Diu dictio significat decēniū. de signifi
catione dictionū. nu. 42. fo. xciiij.

Diversitas casuū impedit cōtrarietate. in
qōni. cirra libel. ciut. q. iij. nu. 3. fo. xxi.

Diutius dictio denotat modicū tps. de si
gnificatione dictionū. nu. 41. fo. xciiij.

Dolus presumitur adesse vbi cūq; deest
bona fides. in questionib' circa sniam.
q. viij. nu. 7. fo. xlvij.

Dñs an teneat de bestia dānū dāte duz
est in fuga: vel absens. in questionibus
circa statuta. q. vij. nu. 2. fo. lxxiiij.

Dñs an teneat rñdere p̄bationib' in iudi
cio: qd̄ agit cū suo defensore. in questio
nibus de procu. q. vi. nu. j. fo. xviij.

Dominiū an p̄bet ex signo vel marcha
sialis: vel alterius rei. de extraordina
rijs questionib'. q. xvij. nu. i. fo. lxx.

Dominiū an videat̄ probari p̄ receptionē
fructuum. de extraordinarijs crimini
bus. q. xiiij. nu. 4. fo. lxxix.

Dominiū directū ⁊ vtile q̄rit de iure cano.
p̄scriptione. xxx. vel. xl. annoz. in que
stio. circa statuta. q. xxv. nu. 4. f. lxxxiij.

Donās oīa bona v̄cedere spēm actio
nis. de caute. ⁊ reme. q. xi. nu. 2. f. lxxxiij.

Donatio censet̄ prohibita emptione. in
questionibus circa statuta. q. xv. nu. 4.
fo. lxxix.

Donatio facta inter sp̄sos valet. de extra
ordi. questionib'. q. viij. nu. 2. fo. lxxvij.

Donatio facta a marito vxori nō simplici
ter: sed p̄pter nuptias siue fiat añ ma
trimoniū siue post. valet. de extraordi
narijs q̄stionib'. q. viij. nu. 3. fo. lxxvij.

Dos nō publicatur propter delictū vro
ris nisi in casibus. in questionibus cir
ca sententiā. q. xiiij. nu. 4. fo. li.

Duo. si simul se aggrediuntur: nec appa
ret quis prius: nec quis posterius: an
quilibet teneatur an nullus: de extraor

Repertorium

- E**rbannitus dicitur cōtumar. in questio-
nibus de procura. q. x. nu. 2. fo. xvij.
- E**rbannitus habetur pro mortuo in questio-
nibus circa vlti. volun. q. v. nu. 4. fo. lx.
- E**rbannitus semel potest iterum erbanni-
ri. in questionibus circa statuta. q. viij.
nume. 12. fo. lxxvj.
- E**rbannitus si durante banno committit
aliquod delictum extra territorium sue
ciuitatis de quo est erbannitus: an ex
illo delicto iudex ciuitatis sue possit p-
cedere. in questionibus circa statuta. q.
viij. nu. 11. fo. lxxvj.
- E**rbannitus si redijt ad ciuitatem: nec est
punitus de delicto alibi commisso: an
poterit puniri a iudice ciuitatis ad quā
redijt. in questionibus circa statuta. q.
viij. nu. 15. fo. lxxvj.
- E**rbannimentum generale vnum an suffi-
ciar. si ex plurib⁹ causis vel delictis q̄s
est erbannitus. in questionibus circa sta-
tuta. q. viij. nu. 20. fo. lxxvj.
- E**rcipies punitur et efficitur infamis si
de crimine de quo excipitur nō proba-
tur. in questionibus circa proces. p. vias
excep. in rub. nu. 2. fo. xxix.
- E**xceptio de nouo banno pro nouo delicto
ab eo cōmisso an noceat fideiussozi da-
to de p̄cedo. in questionib⁹ circa emer-
gentia in causis. q. iij. nume. 1. fo. xij.
- E**xceptio non competentis iudicis an sit
expedienda ante litem contestatam. in
questionib⁹ de iurisdic. q. xij. nu. 1. fo. ix.
- E**xceptio perpetua et peremptoria potest
opponi in quacūq; parte litis. in q̄stio-
nibus circa proces. per viam excep. i ru-
bri. nu. 7. fo. xxx.
- E**xceptio procuratoria est duplex. in que-
stionibus de procu. q. iij. nu. 2. fo. xvi.
- E**xceptio procuratoris est opponēda ante
lit. contest. in questionibus de procura.
et defenso. in rub. nu. 1. fo. xv.
- E**xceptiones ciuiles que sint. in questionibus
circa proces. per viam excep. in ru-
brica. nu. 5. fo. xxx.
- E**xceptiones que competunt. de iure de-
bent opponi in scriptis. in q̄stionib⁹ cir-
ca proces. per viam exceptio. in rubrica.
nume. 4. fo. xxix.
- E**xcommunicatus an possit testari. i ru-
brica de vltimis voluntatibus. nume-
ro. 6. fo. lvij.
- E**xcommunicatus non repellitur ab actu
defensōnis licet repellat ab actu actio-
nis. in questionibus circa statuta. que-
stio. xxvij. nu. 3. fo. lxxxv.
- E**xcommunicatus semel potest iterum ex-
communicari. in questionibus. circa sta-
tuta. q. viij. nu. 12. fo. lxxvj.
- E**xecutor merus debet admittere exce-
ptionem nullitatis et falsitatis. in que-
stionibus circa sententiā. questio. i. Inu-
mero. 5. fo. xliij.
- E**xecutor qua actione teneatur. in questio-
nibus circa vltimas volunta. q. vj. nu-
mero. 1. fo. lx.
- E**xecutor: an teneatur reddere id quod ex-
pendit: si appareat testamentum non
valere. ibidem nu. 4. fo. lx.
- E**xecutio an debeat fieri in tota re si res
sit indiuisibilis ⁊ communis. in questio-
nibus circa sententiā. q. xi. numero. 3.
folio. 1.
- E**xecutio quo iure sit petenda. in questio-
nibus circa sententiā. q. vlti. nume-
ro. 1. fo. liij.
- E**xpense facte in legato per heredē. de-
ducuntur et estimantur officio iudicis.
de offi. iudi. nume. 30. fo. liij.
- E**xpressum in iure non censetur prohibi-
tum. in questionibus circa statu. q. i. nu-
me. 2. fo. lxx.
- E**xtra dictio quomodo ponatur. de sig-
nificatione dictionum. numero. 9. fo-
lio. xcij.
- E**xtraneus delinquens in prohibitiōni-
bus statuti alicuius municipij: an pu-
nietur pena illius statuti. in questionibus
circa statu. questio. vij. numero. 2.
folio. lxxij.

De litera. f.



Facta diuersa pro vno repū-
tantur ratione continua-
tionis. de extraordi. q̄stio-
nibus. q. x. nu. 2. fo. lxxvij.

Falcidia in quibus relictis
nō detrahatur. in q̄stio-
nibus circa vlti. volūta. q. ix. nu. 4. fo. lxxij.

Alphabeticum.

Falsum quid sit. et que sit eius pena. in questionibus circa sententiam. q. x. numero. 4. r. 6. fo. xlvij.

Falsum committitur circa multa et multo-
tates. in qñibus circa sententiã. q. x. nu.
5. fo. xlvij. Et de falso cognoscit̃ duob⁹
modis ibidem. nu. 7. fo. xlvij.

Falsum fabricans instrumentũ et eo vtens
pari pena puniuntur. in questionib⁹ cir-
ca sententiam in. q. x. nu. 9. fo. xlvij.

Falsitas in vno capitulo testamēti vel scri-
pture an vitiet totam scripturam: et to-
tum testamētum. in qñibus circa sen-
tentiam. q. x. nu. 11. fo. xlvij.

Familie appellatione an continuat⁹ vn⁹
solus in questionibus circa statuta. q.
xvij. nu. 1. fo. lxxx.

Fere dictio quò ponatur. de significatio-
ne dictionum. nu. 52. fo. xciiij.

Fideiussoꝝ an teneatur de excessu p vna
obligatione facta p vulnere: si vulnera-
tus moriatur p illo vulnere. in questio.
circa emer. in causis. q. vij. nu. 1. fo. xliij.

Fideiussoꝝ testamētarius. an possit agere
vel cõueniri ab alijs quib⁹ debet resti-
tuere fm testatoris voluntatem. in que-
stionibus circa vlt. voluntates. qd. vj.
nu. 3. fo. lx.

Fideiussoꝝ datio facta die feriato an va-
leat. in questionibus circa torturas. q.
xxij. nu. 3. fo. xxxvij.

Filius an possit cõficere instrumentum
in contractu patris. de extraordinarijs
qñibus. q. xv. nu. 1. fo. lxx. Et qd d̃ filio
emancipato. ibi. nume. 3.

Filia maritata scõo quã actionē habeat p̃
patrem pro dote sibi in priore matrimo-
nio cõstituta. de extraordinarijs qñtio-
nibus. q. vij. nu. 1. fo. lxxij.

Fiscus an preferat̃ vxori in bonis p do-
te obligatis. in qñtionibus circa senten-
tiam. q. xliij. nu. 1. fo. li.

Fiscus d̃ extraneus successor. in rub. de vl-
timis volutatibus. nu. 3. fo. lvij.

Foresis delinquens in phibitionib⁹ sta-
tuti alicuius municipij: an puniatur pe-
na illius statuti. in questionibus circa
statuta. q. vij. nu. 2. fo. lxxiiij.

Forte vel forsã quomodo ponatur. de
signifi. dictionum nu. 31. fo. xciiij.

Frater vt habeat p̃cipua a fratrib⁹ a par-

te donata: an possit adhiberi cautela:
de cautelis. et reme. q. xij. numero. 1. fo-
lio. lxxxix.

Fuga accusat fugientē. in questiõibus
circa proba. q. xvij. nu. 6. fo. xxxvj.

Fur non habet furti actionē cõtra aliũ
furez. de questionibus circa statuta. q.
vij. nu. 19. fo. lxxvij.

De litera. G.



Genus qd dicat. in qñibus cir-
ca vltimas vo. q. xij. nu. 2. f. lx.
Genus et species sunt diuerſa
ibidem. nu. 3.

Genus semper p̃tinet in se spe-
ciem. in questionibus circa statuta. q.
vij. nu. 22. fo. lxxvij.

Gratia si concedatur alicui. et dicitur q̃
valeat nō obstãte statuto: an si fiat post
ea nouum statutũ in derogationē p̃di-
ctorũ valebit gratia: an statutũ. in que-
stionibus circa sententiam. q. vj. nume.
3. fo. xlvj.

De litera. H.



Heres an possit distribuere reſt-
cta sine executione testamē-
ti. in questio. circa vltimas
volunta. q. vj. nu. 1. fo. lx.

Heres cogitur adimplere vo-
luntatem defuncti officio iudicis. de of-
fi. iudi. nu. 27. fo. iij.

Heres mariti an teneatur prestare alimē-
ta vxori. de successiõibus ab intestato.
q. vlti. nume. 2. fo. lxxiiij.

Et vbi debeat ea prestare ibidem. nu. 3.

Heres rogatus cogitur restituere officio
iudicis. de offic. iudi. numero. 48. fo-
lio. iij.

Heres scriptus cogitur adire hereditates
infra tempus sibi designatum officio
iudicis. de offic. iudi. nu. 17. fo. ij.

Heres vxoris an teneatur reddere man-
cias datas. de extraordinarijs questio.
q. vij. nu. 1. fo. lxxvij.

Hostes contra quos bellum licitum ge-
ritur an sit licitum decipere. de caute-
lis et remed. in rubri. numero. 6. fo-
lio. lxxxvj.

Repertorium

De litera. 3.



Ignorans non debet affi-
ci damno. in questio. de
procur. q. xi. numero. 4.
folio. xix.

Ignorans non delinquit.
in questio. circa senten-
tiam. q. viij. nume. 2. fo. xlvij.

Ignorantia que probetur per iuramen-
tum. in questio. circa sententiam. q. viij.
numero. 7. fo. xlvij.

Ignorantia que presumatur regulariter.
in questione. circa sententiam. q. viij.
nume. 3. fo. xlvij.

Igitur dictio quomodo ponatur. de si-
gnificatione dictio numer. 74. fo.
lio. xciiij.

Impense que dicantur maxime estima-
tur iudicis officio. de offi. iud. nume. 31.
folio. iij.

Imperium prout est modica coertio po-
test alteri delegari. i. questio. de iurisd.
q. xij. nume. 3. fo. x.

Impossibilis dictio quomodo ponatur.
de significatione dictio. numero. 48. fo.
lio. xciiij.

Impubes nõ debet torqueri. in questio-
nib⁹ circa torturas. q. xxi. nu. 2. f. xxxvij.

Impunitas non datur propter plura de-
licta simul concurrentia. in questio. cir-
ca sententiam. q. vij. nu. 3. fo. xlvj.

In dictio quid denotet. de significatione
dictionum. nu. 14. fo. xcij.

Incontinenti dictio quid denotet. de si-
gnificatione dictionum. nu. 23. fo. xcij.

Infradictio quomodo ponatur. de signi-
ficatione dictionum. nu. 8. fo. xcij.

Iniuria an videatur simul ⁊ semel infer-
ri pluribus. de extraordinarijs questio.
q. x. nume. 1. fo. lxxvij.

Iniuria que potest prohibere ⁊ non pro-
hibet. ad teneatur. in questio. circa sen-
tentiam. q. ij. nu. 5. fo. xliij.

Iniurie personales que dicantur. in que-
stioni. circa statuta. q. xvij. nu. 3. fo. lxxx.

Inquiri in quibus casibus licet de iure
ciuili. in questionibus circa inquisitio.
q. j. nu. 2. fo. xxvj.

Inquisitio habet locum de iure canonico.
in questio. circa inquisi. q. j. numero. 4.
folio. xxvj.

Inquisitio qualiter fiat. in questionib⁹ cir-
ca inquisitionem. in rub. nu. 1. fo. xxvj.

Inquisitionis modus differt in multis ab
alijs processibus. in questionibus circa
inquisi. q. j. nu. 5. fo. xxvij.

Inquisitionis processus an tollatur super-
ueniente accusatore. in questionib⁹ cir-
ca inquisi. q. ij. nu. 1. fo. xxvij.

Inscriptio non est necessario in denun-
tiatione. in questionibus circa viam ex-
traordi. nu. 6. fo. xxv.

Instrumentũ publicum continens vnũ
testem an valeat. in questionibus circa
vltimas voluntates. q. ix. nu. 6. fo. lxxij.

Insultus qualiter intelligatur fieri ad
domum. in questionibus circa statuta.
q. xij. nu. 6. fo. lxxxix.

Intentio admissa an valeat si probetur.
in questionibus circa proba. q. vij. nu. 1.
fo. xxxij.

Inter dictio quid denotet. de signifi-
catione dictio. nu. 7. fo. xcij.

Interpretatio est facienda plenior in vl-
timis voluntatibus. in questionibus cir-
ca vlti. volunta. q. viij. nu. 3. fo. lxxj.

Interpretatio est duplex. in questionibus
circa statuta. questione. j. numero. 10.
folio. lxxj.

Interpretatio est benignius fienda in cau-
sis penalibus. de questioibus circa sta-
tuta. q. ij. nu. 5. fo. lxxxij.

Interum dictio quomodo ponatur. de si-
gnificatione dictionum. numero. 34. fo.
lio. xciiij.

Iteratio non presumitur. in facto nisi p-
betur. in questionibus circa proba. q. ij.
nume. 9. fo. xxxij.

Iudex ad petitionem titij condemnauit
seium vt confessum. mādando sibi. vt in
fra. x. dies soluat que confessus fuit ad
penam decem librarum. exactis decem
diebus titius accusauit seium condem-
natum de contēptu mandati: quia non
soluit ⁊c. in questionibus circa libel. cri-
mi. q. vij. nu. 10. fo. xliij.

Iudex an debeat supfedere l. cā principali p-
accusationē vl inquisitionē falsitate ppo-
sitā. i. qñonib⁹ circa sniaz. q. x. nu. 16. f. xliij.

Iudex an possit citare quez. vt compareat
personaliter in causa ciuili. in questio-
nibus de cita. et dila. q. xij. no. 1. fo. xliij.

Iudex an debeat supfedere l. cā principali p-
accusationē vl inquisitionē falsitate ppo-
sitā. i. qñonib⁹ circa sniaz. q. x. nu. 16. f. xliij.

Iudex an possit citare quez. vt compareat
personaliter in causa ciuili. in questio-
nibus de cita. et dila. q. xij. no. 1. fo. xliij.

Alphabeticum.

- J**udex an possit committere alij examinationem testium. in questionibus circa proba. q. ix. nu. 5. fol. xxxvij.
- J**udex an possit delictum coram se commissum punire: & qualiter. in questionibus super notorio. q. vi. nu. 1. fo. xxvij.
- J**udex an possit diminuire tēpus dilationis a lege concessum. in questionibus de cita. & dila. q. xliij. fol. xv. et an possit mutare. ibidem nu. 3.
- J**udex an possit penam mitiorem seu ferriorem imponere. ꝑ iura imponant. in questionibus circa statuta. qd. v. numero. 3. fo. lxxij.
- J**udex an possit vnam penam in aliam commutare. ibidem nu. 4. fo. lxxij.
- J**udex an possit procedere per inquisitionem super delicto mortuo accusatore in questionibus circa inquisitio. q. ij. nu. 1. folio. xxvij.
- J**udex an possit statuere breuius tempus ad producendum omnes exceptiones dilatorias vel declinatorias. in questionibus de cita. et dilatio. q. xliij. num. 4. folio. xv.
- J**udex an teneatur pronuntiare super exceptione opposita. in questionibus circa emergentia in causis. q. vi. numero. j. folio. xliij.
- J**udex an teneatur superfedere si lite pendente accusator et reus inter se componant. in questionibus circa emergentia in causis. q. v. nu. 1. fo. xliij.
- J**udex appellationis an possit supplere condemnationem prioris iudicis si minus appareat condemnatus. in questionibus circa ap. q. iij. nu. 1. fo. liij.
- J**udex auget et minuit penam a lege statutam. de of. iudi. nu. 4. o. fo. ij.
- J**udex debet esse diligens in examinatione cause. de offi. iudi. numero. 4. folio. j. Et habere summam equitatē ante oculos. nume. 5. Et debet ex officio suo supplere si quid deest aduocatis partium. ibidem nu. 8. fo. ij. Et iudicare fm allegata & probata. ibidem. nu. 9.
- J**udex debet ferre sententiam fm veritate legum et iustitiam. de offic. iudi. nu. 11. fo. ij. Et si dubitet de iure: debet consultare peritiores. ibidem. num. 15. fo. ij. Et debet ex officio suo sententiam latam executioni mandare. ibidem. nu. 16. Et debet aduertere ad ea: que dolo malo etiam maioribus in contractibus bone fidei. facta sunt. ibidem. nu. 37. fo. liij. Et debet examinare an libellus oblati sit recipiendus vel non. ibidem. nu. 47.
- J**udex debet respicere instrumenta probationis etiam in criminibus. in questionibus circa proba. q. i. nu. 2. fo. xxxj.
- J**udex debet ter citare siue sit ordinarius: siue delegatus. in questionibus de cita. & dila. q. xij. nu. ij. fo. xliij.
- J**udex delegatus nō potest citare: nisi sua commissio in citatione contineatur in questionibus de cita. et dila. q. xij. nu. 2. folio. xliij.
- J**udex et accusator nullus potest esse in eadem causa. in questionibus circa notorium. q. vi. nu. 2. fo. xxxj.
- J**udex ex causa prorogari et artari. de offi. iudi. nu. xliij. folio. ij. & nume. xliij.
- J**udex ex officio suo facit interrogaciones vbicunq; in iudicio ipsum equitas monet. de offi. iudi. nu. 4. 6. fo. ij.
- J**udex existimat nunquid quis sit in dolo vel lata culpa. de offic. iud. numero. 30. folio. ij.
- J**udex in dubio eligit. de offic. iudi. nu. 32. folio. ij.
- J**udex in pena extraordinaria criminum non potest penam imponere corporali ter sanguinis. de extraordinarijs questionibus. in rub. nu. 4. fo. lxx.
- J**udex interpretatur voluntatem defuncti: qñ est dubia. de offi. iudi. nu. 34. fo. ij.
- J**udex interpretatur qd sit modicum tēpus vel multum. de offi. iudi. nu. 4. fo. ij.
- J**udex loci in quo extraneus commisit tertium furtum: an possit eū de furtis alibi commissis punire. in questionibus. de iurisdi. q. iij. nu. 1. fo. vij.
- J**udex non debet esse procliuus ad preferendum sniam. de offi. iudi. nu. 14. fo. ij.
- J**udex non debet ferre duplicem sententiā in eodem negotio: in questionibus circa sniam. q. j. nume. 4. fo. xliij.
- J**udex non potest abbreviare seu minuire tempus decem dierum datum ad appellandum: nec tempus concessum ad petendum restitutionem. in questionibus circa appellationes. q. iij. nu. 5. fo. liij.

Repertorium.

- Judex non potest sententiam interlocutoriam post decem dies sine licentia eius pro quo lata est reuocare. in questionibus circa appellationem. q. iij. nume. 8. folio. liij.**
- Judex potest declarare suam sententiam et eam interpretari. de offic. iud. nu. 12. folio. ij.**
- Judex potest extra territorium exercere iurisdictionem voluntariam. in questionibus. de iurisd. q. r. nu. 4. fo. ix.**
- Judex prouincialis non tenetur reum fugientem remittere ad locum delicti ibi puniendum. in questionibus de iurisd. q. vi. nu. 4. fo. viij.**
- Judex qualiter se debeat habere circa testium receptionem. de offic. iudi. nu. 7. folio. j.**
- Judex qui iudicaturus est populo debet vti diuersis cautelis. de caute. r. remed. in rub. numero. 2. folio. lxxxv.**
- Et debet semper inuigilare comodis subiectorum. ibidem. numero. 3. Et manus suas excutere ab omni munere. ibidem nume. 4.**
- Judex si dederit minorem terminum: q̄ sit a iure statuti: suppletur a lege. in questionibus de cita. et dila. q. xvi. nume. 2. folio. xv.**
- Judex si se obtulit dare saluum conductum et securitatem ad comparandum coram eo: et defendere quid operetur ista securitas. in questionibus circa emergentia in causis. q. iij. nu. 2. fo. xli.**
- Judex viso instrumēto in quo apparet de pacto ingrediendi facto creditori an poterit rea absente et irrequisito autoritate prebere creditori: vt de sua licentia tenentiam faciat: et capiat iurta formam instrumenti. in questionibus circa statuta. q. xliij. nu. 4. fo. lxxxij.**
- Judicis que sint partes quando ab eo frustratio appellatur. in questionibus circa appella. q. iij. nu. 1. fo. lv. Et que sint eius partes in inhibitionibus faciēdis ibidem. q. v. nu. 5. fo. eo.**
- Judicium agitatum cum eo q̄ non est procurator an valeat. si dominus rati habuerit. in questionibus de procura. q. v. nu. 1. fo. xvi.**
- Judicium agitatum cum eo: q̄ non est procurator: sed est admissus vt procurator an valeat. in questionibus de procura. q. iij. numero. 1. fo. xvij.**
- Judicium an valeat sine libelli oblatione in questionibus circa libel. ciui. q. vi. numero. 1. fo. xxij.**
- Judicia q̄tuncunq; clara nō sunt sufficientia ad condemnationem. in questionibus circa proba. q. xvij. nu. 3. fo. xxxvj.**
- Judicia publica q̄ dicantur. de extra ordinarijs questionibus. in rub. nu. 2. fo. lxiij. Et que priuata. nu. 3. fo. lxxv.**
- Judicia q̄ sunt sufficientia ad torturam. in q. circa pba. q. xvij. nu. 7. fo. xxxvij.**
- Judicioꝝ genus in plures species diuiditur: de extraord. q̄. in rub. nu. 1. fo. lxiij.**
- Juramentum adhibitum alienationi rei dotalis q̄ nō obstat. an possit adhiberi cautela. de cautelis et remedijs. q. iij. nu. 1. fo. lxxxvij.**
- Juramentum an possit reprobari p̄ testes. in q. circa pba. q. v. nu. 1. et. 2. fo. xxxij.**
- Juramentū est seruandū nisi in peiore versat eritū. in questionibus circa vltimas voluntates. q. iij. nu. 2. fo. lvij.**
- Juramentū deserit ex qualibet semiplena probatione in civilibus causis. in q̄onibus circa pba. q. xvij. nu. 12. fo. xxxvij.**
- Juramentū roborat oēm q̄ctū iure canonico. de reme. r. caute. q. v. nu. 2. fo. lxxxvij.**
- Jus generaliter constitutum nō potest immutari p̄ testatoꝝ. in questionibus circa vltimas volū. q. r. nu. 2. fo. lxij.**
- Jus mihi q̄situm nō pot̄ a me auferri sine mea culpa. in questionibus circa sniam. q. vi. nu. 4. fo. xlvj.**
- Jura ab oib; sciri debēt. in questionibus circa sniam. q. vij. nu. 5. fo. xlvij.**
- Jussus iudicis excusat. in q̄. circa emergētia in causis. q. iij. nu. 2. fo. xli.**
- Jurisditio an dicatur preuenta per oblationem libelli. in questionibus circa libel. q. ij. nu. 1. fo. xxx.**
- Jurisditio an possit delegari: r. qualiter. in q̄. de iurisd. q. xij. nu. 1. fo. ix.**
- Jurisditio an possit vendicari. in q̄. de iurisd. q. ij. nu. 1. fo. v.**
- Jurisditio cognoscendi de delicto in finibus duorum terminoꝝ cōmisso cui magis competat. in questionibus de iurisd. q. vi. nu. 1. fo. vij.**

Alphabeticum.

Jurisditio delegati an finiat morte delegantis. i. questionib⁹ de iuridic. q. vii. nu. 1. r. 2. fo. viij.

Jurisditio qd dicat. in questionib⁹ de iuridic. q. xij. nu. 2. fo. ix.

Circa statuta qd denotet. i. qonib⁹ circa statuta. q. xij. nu. 4. fo. lxxvij.

Juxta dictio quomodo ponat. de significatõe dictionũ. nu. 19. fo. xcij.

ro. 1. fo. xlv.

Lex mandans duplicari penam quomodo sit intelligenda. in questionibus circa statuta. q. xvij. nu. 2. fo. lxxx.

Lex non tollitur in casu non expresso per statutũ. in questionib⁹ circa statuta. q. i. nu. 5. fo. lxxij.

Lex rigorem continens licet perdura est tñ seruanda. in questionibus circa statuta. q. i. nu. 3. fo. lxxij.

Leges nõ debet eẽ in dubio. in qonib⁹ circa libel. crimi. q. ix. nu. 2. fo. xxxiiij.

Leges posteriores non trahunt ad priorres. in questionibus circa statuta. q. ij. nu. 2. fo. lxxij.

Libell⁹ an possit remitti de cõsensu partũ. i. qõne. de cita. q. vi. nu. 2. fo. xij.

Libellus an possit omitti de consensu partium. in questionibus circa libel. ciui. q. vi. nu. 2. fo. xxxij.

Libellus an sit offerendus pro pena l qua incidit fideiusor non presentando. res in questionibus circa libel. ciui. q. vi. nu. 3. fo. xxxij.

Libellus plures continens actiones an teneat. in questionibus circa libel. ciui. q. iij. nu. 1. fo. xxi.

Libellus rei petite sine confinibus an admittatur. in questionibus circa libel. ciui. q. v. nu. 1. fo. xxij.

Libellus sine cã non procedit in questionibus de cita. r. dila. q. i. nu. 5. fo. xj. et. q. iij. nu. 2. ibidem.

Libellus verbis alternatiuis conceptus non valet. de significatione dictionum nu. 3. fo. xcij.

Libelli oblatio facta die feriato an valeat in questioni. libel. q. i. nu. 1. fo. xx.

Licẽtia iudicis excusat r facit licitũ qd alis est illicitũ. in qonib⁹ circa emergẽtia in causis. q. iij. nu. 2. fo. xij.

Litigare an possit per procuratorem psonaliter cogendus in causa in questioni. de procu. q. xiiij. nu. 1. fo. xx.

Litigato: si impediatur in dilatione iudiciali vel legali aliquo iusto impedimento propter quod non valeat proferre que voluerit ad sui iuris prosecutionem: an sine protestatione currat tẽpus impedito. in questionibus circa emergentia in causis. q. ij. nu. 1. fo. xl.

De litera. L.



Licet q factus est clericus post delictũ an possit puniri per iudicẽ laicũ. r an vt laic⁹. in qõ. de iurif. q. iij. nume. 1. fo. v.

Latrones interrogandi sunt de suis confocijs: r de eorum receptatoribus. in qonib⁹ circa torturas. q. xxij. num. 3. fo. xxxix.

Legare fruct⁹ annuos: r legare vsum fructũ sunt paria. in qonibus circa vlti. vo lun. q. viij. nu. 5. fo. lxxij.

Legatum factum vxori nomine dotis si posita testator soluat legatum compensatur. in questio. circa vlti. volun. q. x. nu. 3. fo. lxxij.

Legatum relictum sub conditione viduitatis an valeat. in questio. circa vlti. volun. q. viij. numero. 1. fo. lxxij. Et an caste viuendo consequatur relictis. ibidem.

Legatum sibi ascribens qd confiteatur qualis possit adhiberi cautela. de cautelis r remedijs. q. xiiij. nu. 1. fo. lxxxix.

Legato generis. indistincte prolato quid debeatur. in questionibus circa vlti. volun. q. viij. nu. 4. fo. lxxij.

In legato generis an contineatur speciale eidem persone relictum. in questionibus circa vltimas volun. q. iij. nu. 1. fo. lvij.

Lex aliquãdo trahitur ad preterita. in questionibus circa sentẽtiam. q. vi. nu. 2. fo. xlv.

Lex habet locum vbi cunq; habeat locum ipsa ratio legis. in questionibus de pcura. q. xiiij. nu. 3. fo. xx.

Lex loquens in presentibus preteritis et futuris qualiter intelligatur. in questionibus circa sententiam. q. vi. nume

Reperitorium

De litera. M.



Magistratus tenetur de omni eo quod facit: si nō est legibus permittus in questionibus circa tortu. q. xix. nu. 4. fo. 38.

Magistratus minores non habent merum & mistum imperium in quōnibus de iurisdic. q. xij. nu. 4. fo. 10.

Maleficium omne presumitur prave factus. de extraordinarijs questionibus. q. xj. nu. 3. fo. 68.

Mandans corrumpti albus pretoris ipse corrumptisse videtur. in questionibus circa statuta. q. xvij. nu. 2. fo. 81.

Mandator non excusatur: licet mandatus tarius puniatur. in questionibus circa sententiam. q. ij. nu. 4. fo. 43.

Martus an sit obligatus pro dote: quā non ipse sed pater eius accepit. de cautelis. & remedijs. q. vi. nu. 1. fo. 87.

Martus an teneatur ad onera matrimonij etiā si nullam dotē recepit. de successiōnibus ab intestato. q. vltima. nu. 1. fo. lxij.

Martus qui debet prestare alimēta vrori an cogatur ea prestare in domo soceri vel alibi vbi vror: morari vult de successiōnibus ab intestato. q. vltima. nu. 4. fo. lxij.

Martus si legat vrori donec caste viuat. an mulier perdat legatum si nubat. in questionibus circa vlti. voluntā. q. viij. nu. 2. fo. lxj.

Martus i vltima voluntate reliquit vrorē suam dñam & usufructuariam omnium bonorum an ipsa vror: debeat recipere ipsam et: an debeat constitui per iudicem. in questionibus circa vlti. volū. q. viij. nu. 4. fo. lxj.

Mater vt admittatur ad successiōnem filij nō obstante expressa substitutione pupillari. cautela. de cautelis et remedijs. q. ij. nu. 1. fo. lxxvi.

Matrimonium dicitur res honesta. in questionibus circa vlti. volū. q. viij. nu. 2. fo. lxj.

Matrimonium an valeat si contrahō cuz berta putans contrahere cum catharina. in questionibus circa probat. in rub.

nu. 7. fo. xxx.

Marime dictio qualiter ponatur. de significatiōe dictionum. nu. 27. fo. xcij.

Minor an possit renuntiare beneficio restitutiōnis in integrum. in questionibus circa sententias. q. xiiij. nu. 4. fo. li.

Minus dictio quomodo ponatur. de significatiōe dictionū nu. 53. fo. xcij.

Mors potest purgari vsq; ad literam contestatam. in questio. de cita. & dila. q. i. nu. 3. fo. x.

Mors civilis an faciat locum conditioni adiecte per testatorem. in questionibus circa vltimas voluntas. q. v. numero. 1. fo. lx.

Mors civilis equiparatur naturali. ibidē nu. 2. fo. lix.

Mulier cui relictus est vsufruc. oīm bonorum an debeat ipsuz recipere de manibus ipsius heredis. in questionibus circa vltimas volū. q. viij. nu. 4. fo. lxj.

Mulier pregnans non debet torqueri. in questionibus circa torturas. q. xxi. numero. 2. fo. xxxvij.

Mulieri qualiter possit esse cautum de dote quando maritus non est soluedo: de cautelis & remedijs. qōne. v. numero. 1. folio. lxxxvij.

Mulcta apposta per bannuz an valeat si applicat bannum esse nullū. in quōnibus circa statuta. q. viij. nu. 1. fo. lxij.

Mutus q; confiteatur crimen semiple: ne probatū qualis possit adhiberi cautela. de cautelis & remedijs. q. xiiij. numero. 1. fo. lxxxix.

De litera. N.



Naturales qualiter succedāt de successiōnibus ab intestato. nu. 3. fo. lxiiij.

Naturales qui dicātur ibidem numero. 5.

Ne dictio quomodo ponatur. de signi. dictionū. nu. 50. fo. xcij.

Negans an possit probare. in quō. circa proba. q. xv. numero. 1. fo. xxxv.

Negativa an possit pba. per samā publi. in quō. circa proba. q. x. nu. 1. fo. xxxiiij.

Negativa dictio quō ponat. de significatiōe dictionū. nu. 65. fo. xcij.

Alphabeticum.

Negotiū pfectū nō capit postea p̄ditio-
nē. i. q. circa sta. qd. viij. nu. 7. fo. lxxv.

Nempe dictio ponit p̄ certe. de significa-
tione dictionū. nu. 61. fo. xciiij.

Nepotes aut p̄nepotes legitime p̄crea-
ti ex filio naturali. vel p̄nepotes natura-
les ex filio legitimo an succedant auo:
vel auo. de suc. ab intest. nu. 6. fo. lxxij.

Nisi dictio quō ponat. de significatiōe
dictionum. nu. 4. fo. xciiij.

Nomē alicui⁹ quat̄ dicat recipi iter re-
os. in qd. circa libel. cri. q. x. nu. 1. fo. xxv.

Notari⁹ p̄dēnat̄ de falso in abscisiōe ma-
nus ex forma statuti: si nō exprimat̄ in sta-
tuto: vel in sniam. in dubio v̄ p̄nitiendus
in dextera. in q̄stionibus circa statuta.
q. v. nu. 2. fo. lxxij.

Notarius q̄ omisit scribere qd̄ debuit i suo
p̄tocollo an teneat̄ de falso. in q̄stioni-
bus circa sniam. q. x. nu. 17. fo. l.

Notoriū facti dephendit̄ duob⁹ modis.
in qd. circa inq̄si. q. v. nu. 5. fo. xxv.

Notorium qd̄ dicatur in q̄stionibus circa
inq̄si. q. v. nu. 4. fo. xxvij.

Notoriū qb⁹ modis inducat̄. in q̄stionibus
circa inq̄si. q. v. nu. 1. fo. xxvij.

Nunc dictio qd̄ significet. de significatiōe
nō dictionum. nu. 15. fo. xcij.

Nuntiator qua pena p̄nitiat̄: si crimē nū-
tia tū nō p̄bat̄. in q̄stionib⁹ sup̄ viā extra
ordi. in rub. nu. 7. fo. xxv.

Nutritores in nullo succedūt. de successio-
nibus ab intestato. nu. 2. fo. lxxij.

De litera. O.

Omnēs feriaz exceptionē an
possit cogi satisfdare. d̄ assi-
stēdo in iudicio tpe debito
nō feriato. de extraordi. q̄-
stio. q. vi. nu. 1. fo. lxxij.

Obligari an qd̄ possit v̄ valeat v̄ bilibet
p̄ueniri. de cautelis ⁊ remedijs. q. ix. nu.
mero. 1. fo. lxxvij.

Obligat⁹ p̄ statutū aliqd̄ facere ad tps: an
possit illud facere post tps. in q̄stionib⁹
circa statuta. q. xix. nu. 1. fo. lxxxi.

Occasiōē p̄stās quat̄ teneat̄. in q̄stioni-
bus circa statuta. q. i. nu. 13. fo. lxxi.

Occidisse qm̄ qd̄ dicat̄ in dubio. de extra
ordinarijs q̄stionibus. q. ix. nu. 2. f. lxxvij.

Offendi an possit impune q̄ est in fortia
cōis. in q̄stionibus circa statuta. q. viij.

nu. 8. fo. lxxv.

Offendēs bannitū an teneat̄ ex eo qd̄ ap-
paret bannū nō tenere. in q̄stionib⁹ cir-
ca emergētis in causis. q̄stione quarta
nu. 1. fo. xli.

Offensiois p̄bo p̄tinet etiā occisus. in q̄m̄
bus circa statuta. q. viij. nu. 5. fo. lxxv.

Officiū erecutorū an cesset morte p̄cedētis.
in q̄stionib⁹ de iuridici. q. viij. nu. 3. f. viij.

Officiū iudicis circa q̄ p̄stet. vide of. iu. nu.
49. vsq; in finem. fo. iij.

Offm̄ iudicis est latissimū. d̄ of. iu. nu. 1. f. j.
Et est triplex ibidē. num̄. 2. Et nō est actio.
ibidem. nu. 3.

Officiū iudicis facit siue p̄nitiat̄ qv̄trig
parti expedit: etiā altera parte nolēte.
de offi. iudi. nu. 38. fo. iij.

Officiū iudicis interponit sup̄ dote reddē
daxozū p̄ maritū. d̄ of. iu. nu. 36. ibidē.

Officiū iudicis q̄tum duret. in q̄stio. circa
inq̄stionem. q. i. nu. 3. fo. xxvi.

Offm̄ p̄cur. dati ad litē an cesset morte p̄sti-
tuētis. i. qd̄. de iur. q. viij. nu. 4. fo. viij.

Officiū prudentis qd̄ sit. de cautelis ⁊ re-
medijs. in rub. nu. 1. fo. lxxv.

Officiali an p̄nitiat̄ si tort⁹ deficiat i tor-
tura. i. q. circa tort. q. xix. nu. 1. fo. lxxvij.

Omnis dictio ponit collectiue. de signi-
ficatione dictionū. nu. 66. fo. xciiij.

Omo dictio quō ponat̄. de significatiōe
dictionū. nu. 67. fo. xciiij.

Opas p̄stās d̄z ali ab eo cui p̄stat eas. d̄
suc. ab intest. q. vlti. nu. 5. fo. lxxij.

Ordo iudiciari⁹ est suādus in crislib⁹. i
qd̄. circa libel. cri. q. viij. nu. 5. fo. lxxij.

Orphanotrophia nō satisfdat̄. in qd̄. de
p̄cu. q. xv. nu. 2. fo. xx.

De litera. P.



Pactū igrediēdi an extendat̄
ad extraneū possessōrē in
qd̄. circa statuta. q. xxiiij.
nu. 1. fo. lxxxiij.

Pāni legati appellatione
an debeat̄ rudis materia
panni: an in spēm iā redacti. i q̄stionib⁹
circavlti. volun. q. viij. nu. 1. fo. lx.

Partevna expulsa d̄ aliq̄ terra an possit
ps remanēs de iure p̄cedere ⁊ aliā. de
extraordinarijs q̄m̄ibus. q. xvi. num̄. 1.
folio. lxx.

Pater an admittat̄ sine satisfdatione iur-

Repertorium.

- dicatū solui in defensionē filij in qōni-
bus de p.cu. q. xv. nu. 1. fo. xx.
- Pater an possit donari nepoti ex filio. de
successionib⁹ ab intestato. nu. 7. f. lxiij.
- Pater q̄ non pōt morari in ciuitate pōt ce-
dere actionē dotis filie. in qōnibus de
p.cura. q. x. nu. 4. fo. xix.
- Pariētia qm̄ p̄iudicet. de extraordina-
rijs qōnibus. q. xliij. nu. 2. fo. lxxix.
- Paupertas nō excusat a furto. in qōni-
bus circa statuta. q. vltia. nu. 3. fo. lxxxv.
- Pena aliqua an puniat q̄ fecit aliqd̄ ne-
gligente cōmunitate. in qōnibus circa
statuta. q. viij. nu. 1. fo. lxxliij.
- Pena cōmissa q̄lit possit purgari post mo-
ram de cautelis. reme. q. xvi. nu. 1. f. xc.
- Pena falsi an sequat̄ ex falsa cā. pposita. in
qōnib⁹ sup̄ sententiā. q. x. nu. 14. fo. xlix.
- Pena nō est vlti⁹ de rrahēda. in qōnibus
de procu. q. x. nu. 3. fo. xvij.
- Pena pecuniariter apposta in homici-
dio p̄ statutū an valeat. in qōnibus cir-
ca statuta. q. xxix. nu. 1. fo. lxxxv.
- Pena p̄sita an possit recedi a cōpromisso
vel cōtractu. de cautelis ⁊ remedijs. q.
xvi. nu. 1. ⁊ 2. fo. xxi.
- Pena puenit ex delicto: ⁊ tēdit ad vidictā.
i qōnib⁹ circa libel. ci. q. iij. nu. 4. f. xxi.
- Pene criminales debentur fisco: ciuiles
p̄uato. i. qō. circa sta. q. 4. nu. 2. fo. lxxij.
- Per dictio qd̄ denotet. de significatiōe di-
ctionū. nu. 17. fo. xcij.
- Percutiēs an possit puniri de insultu ⁊ p-
cussioe. i qō. circa sniaz. q. viij. nu. 1. f. xli.
- Percutiēs seipm̄ in rixa an teneat. in qō.
circa sta. q. xi. nu. 1. fo. lxxvij.
- Percussioēs plures faciēs vno impetu: an
puniat̄ de vna percussioe vel pluri⁹. i qō-
nib⁹ circa sniam. q. viij. nu. 7. fo. xlvj.
- Permutatio cēset. p̄hibita: p̄hibita em-
ptioe. i qō. circa sta. q. xv. nu. 4. fo. lxxix.
- Petitio ad qd̄ sit inducta. in qō. circa sta-
tu. q. xxv. nu. 3. fo. lxxliij.
- Petitio verbis alternatis cōcepta nō va-
let de significatiōe dictionū. nu. 3. f. xcij.
- Plane dictio ponit p̄ certe. de significa-
tione dic. nu. 60. fo. xcij.
- Plus dictio qm̄ ponatur de significatiōe
dictionū. nu. 28. fo. xcij.
- Pp̄la in qb⁹ possit cōdere statutū. i qōni-
bus circa statuta. q. vltia. nu. 5. f. lxxxv.
- Pozro dictio quo mō ponat̄. de significa-
tione dictionū. nu. 32. fo. xcij.
- Positio ip̄riēs admissa an valeat si pbe-
tur. i qōni. circa pba. q. viij. nu. 1. f. xxxij.
- Positiones sunt faciēde regulariter singu-
lariter: ⁊ sigillatim. in qōnibus circa p-
ba. q. vi. nu. 4. fo. xxxij.
- Positioēs nō sunt faciēde in causis crimi-
nalib⁹. ibidē. nu. 5. fo. xxxij.
- Presentia i loco maleficij facit p̄sente.
i qōnib⁹ circa pba. q. xvij. nu. 5. fo. xxxvj.
- Preses remot⁹ an tps̄v̄r remoueri culpa
alfeoris. i qōnib⁹ de iu. q. ix. nu. 2. f. ix.
- Presides an habeat iurisdictionē puniēdi
suos officiales: siue in officio delinquē-
tes. in qōnib⁹ de iurisdic. q. x. nu. 2. f. ix.
- Et an possint cognoscere de iniuria fami-
liaribus suis lata. ibidē. nu. 3.
- Presides an possint inter suos subditos ex-
tra suū territorij p̄nitiare: ⁊ suos face-
re punire: i qōnib⁹ de iu. q. x. nu. 1. f. ix.
- Prestās deliquēti auxiliū ⁊ fauorē q̄ pe-
na puniat. i qōnib⁹ circa sniaz. q. ij. nu.
1. fo. xxxvj.
- Pretor nō d̄z festinare ad decretū iterponē-
dū. i. q. de cita. ⁊ dila. q. xij. nu. 2. fo. xliij.
- Princeps pōt cōmittere. causa cognita
in qōnibus de iurisdic. q. xij. nu. 6. fo. x.
- Priuari nemo d̄z iure suo sine iusta cā.
de extraordinarijs. qō. q. iij. nu. 2. f. lxxij.
- Priuilegiū si alicui cōcedat̄r dicat̄ q̄ va-
leat nō obstāte statuto: an si fiat postea
nouū statutū i derogationē p̄dictorū va-
lebit priuilegiū an statutū. in qōnibus
circa sententiā. q. vi. nu. 3. f. lxxvj.
- Probare q̄ est publica fama: vel q̄ pu-
blice dicitur an sit idē. in qōnib⁹ circa
pba. q. x. nu. 1. fo. xxxij.
- Probatio per testimonia mulieruz an suf-
ficiat in delictis. in qōnibus circa pba.
q. xij. nu. 1. fo. xxxv.
- Probatio qualiter fiat. in qōnibus circa
pba. in rubri. nu. 5. fo. xxx.
- Probatio vnius sufficit qm̄ plura in li-
bello pponunt. quoz vnū per se sufficit
in qōnib⁹ circa pba. q. iij. nu. 2. fo. xxxi.
- Probationis tres sunt spēs. in qōnib⁹ cir-
ca pba. in rub. nu. 9. fo. xxxvj.
- Probationes p̄ facti euidētiā sunt valide.
in questionibus circa proba. q. xvij. nu.
6. fo. xlviij.

Alphabeticum.

Probatidēs nulle sunt validiores q̄ facti euidētia. in q̄nibus circa probatio. in rub. nu. 3. fo. xxx.

Procedēdū nō ē ad aliō an publicatio- nem testium. in. q. circa proba. q. xvij. nu. 2. fo. xxxvij.

Procedēdū q̄liter sit in notorio. i. q̄ni. cir- ca noto. q. v. nu. 6. r. 7. fo. xxvij.

Procedēdū q̄liter sit i exceptionib⁹. i. q̄ni. circa pces. pviā excep. i. ru. nu. 8. fo. xxx.

Processus agitat⁹ tra citatū lōge post ter- minū cōparētē an valeat in q̄nib⁹ de cita. r dilati. q. xij. nu. 1. fo. xij.

Processus r acta inq̄sitionis an valebunt in pcessu accusatiōis sequētis in q̄ni- bus circa inq̄sitiō. q. iij. nu. 1. fo. xxvij.

Procurator an admittatur i cā criminali. in q̄nib⁹ de pcurat. q. ix. nu. 1. f. xvij. q̄ sit de iure canonico. ibidē nu. 2. fo. xvij.

Procurator an dicat falsus q̄ nūq̄ habuit mādatū. vel q̄ reuocat⁹ exercet pcura- toriū. i. q̄nibus de pcur. q. j. nu. 1. f. xvj.

Procurator generalis ad omnes causas agēdas an admittat in criminalibus. in q̄nibus de procur. q. ij. nu. 1. fo. xvj.

Procurator p quo dñs satisfecit an audia- tur volēs satisfacere. in q̄sitionibus de procu. q. viij. nu. 1. fo. xvij.

Et qd̄ si ex parte rei sit omīssa satisfactio. ibidem. nu. 2.

Procurator: si aliqd̄ fecit post renocationē an valeat. in qd̄. de pcur. q. xj. nu. 1. f. xix.

Producēs falsus testimoniū si nō depo- nit: an ex hoc ipso sit cōdēnāndus. i. q̄ni- bus circa sniam. q. x. nu. 15. fo. xlij.

Productio priuilegij vel alterius instrī pōt fieri in aliqua particula tm̄ in q̄nib⁹ circa sentētiam. q. x. nu. 10. fo. xlvij.

Prohibendus nemo est ab eo: qd̄ sibi p- dest: r alij nō nocet. in q̄nib⁹ circa sen- tētia. q. xij. nu. 2. fo. lj.

Prohibitū rectori ciuitat⁹ an trahat ad re- ctores terrarū comitat⁹ v̄l territorij eīdē dño subiecti. i. q̄nibus. circa sta. q. xxi. nu. 1. fo. lxxxi.

Promissio facta vni rectori an trahat ad successorem. de cautelis r remedijs. q. viij. nu. 1. fo. lxxvij.

Prope s̄vū qd̄ denoret. in q̄nib⁹ circa statuta. q. xij. nu. 4. fo. lxxix.

Prologatio pōt fieri ēt. post cāe cogni-

in q̄ni. de cita. r dila. q. xij. nu. 5. fo. xv.

Protestatio in q̄ casu pdest: r i q̄ nō ē extra ordi. qd̄. q. ij. p totā. q. fo. lxxvi.

Puniri an debeat is: q̄ iuenit stare iuxta arma. i. q. circa sta. q. xij. nu. 1. fo. lxxix.

Puniri an q̄s debeat p effusidē modici san- guinis. i. q̄ni. de pba. q. iij. nu. 1. f. xxxij.

Puniri in quo debeat territorio q̄ i vno p- cussit: r in alio subsequētē occidit. in q̄- nib⁹ circa sentētia. q. vij. nu. 4. fo. xlvj.

Puniri q̄liter q̄s debeat de iure cōi p plu- ribus furtis. in q̄sitionibus de iuris- ditiōe. q. iij. nu. 2. fo. vj.

Punitus pro furto pena statuti an rema- neat infamis. in q̄sitionibus circa sta- rura. q. xvi. nu. 1. fo. lxxx.

Pupill⁹ q̄liter citet remissive. i. q̄nib⁹ de cita. r dila. q. ij. nu. 2. fo. xj.

Purgatio an sit indicēda v̄ notorio. i. qd̄ ni. circa notoriū. q. v. nu. 10. fo. xxvij.

De litera Q.



Qualitas criminis attēdēda est i delictis. in q̄nib⁹ circa pba. q. ij. nu. 4. fo. xxxi.

Quāuis dictio q̄no ponat. de si- gnificatione dictionū nu. 72. fo. lxxij.

Quōs dictio ponit generalitatē seu tpa- litatē. de significatione dictionū. nume- ro. 18. fo. xliij.

Quāntitas legati an sit vāda s̄z ips cōdē- tiōis testamēti. v̄l mors testator⁹ i q̄ni- bus circa vlti. volū. q. j. nu. 1. fo. lvij.

Quare dictio ponit interrogatiue. de si- gni. dictionū. nu. 33. fo. xliij.

Quasi dictio est exp̄ssua veritatis. de si- gnificatione dictionū. nu. 26. fo. xliij.

Quasi dictio denotat ipfectionē. de signi- dictionū. nu. 71. fo. xliij.

Quatenus dictio quomodo ponat. de si- gni. dic. nu. 7. fo. xliij.

Questionē pulcrā de duobus fratribus habentibus duas possessiones valde preciosas. vide in q̄sitionib⁹ circa sen- tentiam. q. xj. nu. 5. fo. l.

Questio incidēs q̄liter discrepet ab emer- genti. in q̄nibus circa emergentia in- causis. q. vj. nu. 2. fo. xlij.

Quia dictio quomodo ponat. de signi- dictionum nu. 73. fo. xliij.

Repertorium.

- Q**uinimmo dictio ponitur affirmatiue de significatione dictio. nu. 30. fo. rxiij.
- Q**uisq̄ sine qliber est signū vniuersale. i q̄stioni. circa statū. q. xij. nu. 2. fo. lxxvij.
- Q**uid dictio ponit interrogatiue. de significatione dictionū. nu. 35. fo. rxiij.
- Q**uodā modo dictio qd̄ denotat. de significatione dictionū. nu. 58. fo. rxiij.

De litera. R.



Rapiēs rē suā nō tenet vi bonoꝝ raptōꝝ. in q̄nib⁹ circa stat. q. x. nu. 3. f. lxxvij.

Rasura in re modica non nocet. de significatione dictio. nu. 4. fol. rxi.

Rectori ciuitatis prohibēt aut pmissum an trahat ad recōres terrarū comitatus vel territorij eidem dño subiecti. in q̄nti. circa statuta. q. xij. nu. 1. fo. lxxij.

Reformatio an valeat citra pposituz. in q̄nti. circa statū. q. xxvj. nu. 3. fo. lxxvij.

Reformatiōes an sint annales vel ppetue. i q̄nti. circa statū. q. xxvj. nu. 1. fo. lxxvij.

Relatio nūtrij si appareat i actioꝝ: nō aparet scripta cōmissio qd̄ iuris. i q̄nibus de cita. 2. dila. q. x. nu. 1. fo. rxiij.

Relegat⁹ ad tps̄ retinet locū domiciliij: et quo exbannit. in questionibus circa statuta. q. viij. nume. rxiij. fo. lxxvj.

Relegatus retinet oia iura sua. in q̄nib⁹ de procu. q. x. nu. 5. fo. rxi.

Relicta pupillis: viduis: orphanis. peregrinis: et alijs miserabilibus personis cōtinent hōc noīe ad pias causas. i q̄nib⁹ circa vlti. vol. q. ix. nu. 3. fo. lxiij.

Reliquus dictio ponit relative. de significatione dictionū nu. 38. fo. rxiij.

Renūtiari an possit bñficio cessiōis. i q̄nibus cica sniaz. q. rxiij. nu. 3. fo. li.

Renūtiās expisse itelligit renūtiare nullitati. i q̄nib⁹ circa appel. q. vi. nu. 3. f. lviij.

Repulsus ab accusando nō repellit a de nūtrādo. in q̄nibus circa viam extraordi. in rub. nu. 4. fo. xxvj.

Res an debeat cū oī suo melioramēto i casu euictiōis de extraordinarijs q̄nibus. q. iij. nu. 1. fo. lrv.

Res petita pluries sepi⁹ qñ cauillose alienat qd̄ sit remedij. de cautelis 2 remedijs. q. j. nu. 1. fo. lxxxvj.

Rescriptū a p̄cipi p̄ cessuz dz̄ interpretari

sine iniuria vel lactura alteri⁹. i q̄nib⁹ circa statuta. q. xxvj. nu. 4. fo. lxxvij.

Rescriptum p̄ncipis nō pot̄rigit ad res in rescripto nō cōprehēsas. in q̄nibus circa sententiā. q. xij. nu. 4. fo. l. i.

Respōdere an sufficiat positionib⁹ sub p̄ditiōe. i. q. circa pba. q. vi. nu. 1. f. lxxvij.

Reuocatio ei⁹ qd̄ facti est q̄ reuocet. i q̄nib⁹ circa appella. q. v. nu. 2. fo. lvi.

Reuocatio mādari nō valet nisi p̄uenerit ad notitiā mādatori. i q̄nibus de p̄cur. q. rxi. nu. 2. fo. rxi.

Reuocatio societatis factā socio ignorante nō p̄udicat: donec ad ei⁹ notitiā p̄ueniat. i q̄nib⁹ de p̄cu. q. xij. nu. 3. fo. rxi.

Reus an teneat vicino cui⁹ dom⁹ diruit occasiōe executiōis facte i domo rei. in q̄nib⁹ circa sniam. q. xij. nu. 1. fo. l.

Reus p̄uictus p̄ legitimas p̄batiōes est cōdēnādus. in q̄nibus circa inquisi. q. v. nu. 3. fo. rrvij.

Ripa nō d̄r ex flumine. in q̄nibus circa statuta. q. rxiij. nu. 3. fo. lxxvij.

Rirāte mecū aliquo si frater me⁹ vel filius me⁹ iterfici eū ⁊ meā voluntatem nō imputat mihi. in q̄nib⁹ circa sententiā. q. iij. nu. 2. fo. rliij.

De litera. S.

Salarij cōstituit administratorib⁹ offō iudicis: 2 q̄tr. de offi. iud. nu. 19. fo. iij.

Saltē dictio quō ponat. d̄ significatione dictionum. nu. 68. fo. rxiij.

Sane dictio quō ponat. de significatione dictionum. nu. 61. fo. rxiij.

Scribēs an puniat ex is̄ro: qd̄ deficit in substātib⁹. in q̄nibus circa sententiā. q. x. nu. 1. fo. xlviij.

Scriptura cācellata q̄ cācellari nō debuit an faciat fidē. de extraordinarijs q̄nibus. q. iij. nu. 1. fo. lrvij. Et qd̄ de scriptura inuēta in archiuo ibidē.

Sed dictio quō ponat. de significatione dictionum. nu. 63. fo. lxxvij.

Semp dictio qd̄ denotat. d̄ significatione dictionum. nu. 20. fo. lxxij.

Snia an erit nulla: an annullāda: si i ea nulla cā p̄tinet: q̄ iudicē mouerit ad cōdēnādū: vel si p̄tinet nō est iusta. i q̄ntionib⁹ circa sentē. q. j. nu. 7. fo. rliij.

Alphabeticum.

- S**entētia an possit dari sine scriptis in qō.
de cita. z dila. q. vi. nu. 3. fo. xij.
- S**entētia criminis statim est exequēda. in
questio. circa sentētiā. q. j. nu. 6. fo. xliij.
- S**ententia diffinitiva que dicatur. in que-
stio. circa sententiam. q. j. nu. 3. fo. xliij.
- S**ententia est triplex. in questio. circa sen-
tentiam. q. j. nu. 2. fo. xliij.
- S**ententia eius qui vltra q̄tita tem iuris-
ditiōis iudicavit an valeat. in questio.
de iurisd. q. j. nu. 1. fo. iij. Et ibidez nu.
4. fo. vi. Et quid si iudicavit in eadem
q̄titate i q̄ pōt iudicare. ibi. nu. 5. z. 6.
- S**ententia lata ab extraneo seu nō suo iu-
dice dicit̄ peregrina. i eadē iurisd. q. j.
nu. 2. fo. v. fallit. vt ibi. nu. 3. fo. l.
- S**nia lata cum alio nō debet alij preiudica-
re. in qō. circa li. cri. q. viij. nu. 2. fo. xxiiij.
- S**ententia lata sine cause expressiōe an va-
leat. i qō. circa sniam. q. j. nu. 1. fo. xliij.
- S**ententia que est nulla an possit cōfirma-
ri consensu partium. in questionib⁹ cir-
ca sententiam. q. xv. nu. 1. fo. li.
- S**ententia executionis q̄ est nulla nō cōfir-
matur remedio appellatiōis in qōnib⁹
circa sniam. q. xv. nu. 2. fo. li.
- S**eruus delinquēs si postea efficiat̄ mo-
nachus vt penam euitet. debet retrahi
de monasterio z tradi statui pristino. in
qō. de iurisd. q. iij. nu. 2. fo. l.
- S**eu dictio qd̄ denotet. de signifi. dictio-
num. nume. 4. z nu. 11. fo. xcij.
- S**entia nimia est in culpa. in questioni-
bus circa statu. q. viij. nu. 4. fo. lxxv.
- S**i dictio qualiter ponatur. de significa-
tione dictionū. nu. 43. fo. xcij.
- S**olū dictio quō ponat̄. de significatiōe
dictionum. nu. 49. fo. xcij.
- S**olutio debiti particularis an interrū-
pat p̄scriptionē in toto. i qōnibus circa
statuta. q. xxv. nu. 1. fo. lxxxiij.
- S**pecies quid dicat̄. in qōnibus circa vl-
timas volū. nu. 2. fo. lxj.
- S**tatutū an possit tanta solēnitate val-
lari. vt nō possit postea tolli. in qōnibus
circa statuta. q. xxvj. nu. 2. z. 3. fo. lxxxiij.
- S**tatutū cōtra ius publicū nō valet. in qō-
nib⁹ circa statuta. q. vlti. nu. 4. fo. lxxv.
- S**tatutū dicit̄ tacit⁹ consens⁹ ciuiliū. i qō. circa sta-
ta. q. vij. nu. 3. f. xcix. z. q. viij. nu. 2. fo. lxxxiij.
- S**tatutū i civili an possit trahi ad causas
criminales. z contra. in qōnibus circa
statuta. q. iij. nu. 1. fo. lxxij.
- S**tatutū in dubio debet intelligi fm legē.
in questio. circa sta. q. j. nu. 9. fo. lxxj.
- S**tatutum in quo debet concordare cū iu-
re cōmuni. in questionibus circa sentē-
tiam. q. xij. nu. 3. fo. lj.
- S**tatutū loquēs in presentibus preteritis
z futuris qualiter intelligat̄. in questio-
nibus circa sniam. q. vj. nu. 1. fo. xlv.
- S**tatutuz mādans duplicari penā. quō sit
intelligendū. in qōnibus circa statuta
q. xvj. nu. 2. fol. lxxx.
- S**tatutū minuēs tps p̄scriptiōis an exten-
datur ad obligatiōes vel cōtractus de
iure naturali vel gentium inductos. de
qō. circa statu. q. xxiiij. nu. 1. fo. lxxxij.
- S**tatutū nō excusat in delictis q̄ dicuntur
mortalia siue iure naturali. siue iure gē-
tium. in questiōibus circa statuta. q. vl-
tima. nu. 2. fo. lxxxv.
- S**tatutum prohibens successiōnē filiorum
masculorum an trahatur ad successiō-
nem filiarum. in questionibus circa sta-
tuta. q. x. nu. 3. fo. lxxvij.
- S**tatutum qualiter recipiat interpretatio-
nem. in qō. circa statu. q. j. nu. 4. fo. lxx.
- S**tatutū quo cōtinet̄. q̄ pro homicidio sol-
uat̄ pena pecuniaria non valet. in qōni-
bus circa sta. q. vltima. nu. 6. fo. lxxxv.
- S**tatutū quo regis ciuitas debet seruari i
toto eius territorio. in questiōibus cir-
ca statuta. q. xxi. nu. 2. fo. lxxxj.
- S**tatutū qd̄ prohibet bānitis ius agendi.
an possit trahi ad ius excipiendi. i qōni-
bus circa sta. q. xxvij. nu. 1. fo. lxxxv.
- S**tatutū qd̄ loquitur indistincte de mulie-
re. q̄ mererit possit ipone offendi. an
habeat locū in muliere nupta meretri-
ce. in qō. circa sentētiā. q. xij. nu. 6. fo. lj.
- S**tatutum qd̄ loquit̄ in masculino an trahat̄
ad genus femininum. in qōnibus circa
statuta. q. x. nu. 1. fo. lxxvij.
- S**tatutū q̄ ad aliquē iudicē appellari de-
beat an valeat. in questionib⁹ circa ap-
pella. q. j. nu. 1. fo. liij.
- S**tatutū qd̄ p̄prie p̄cordat cū iure civili an
valeat. d̄ qōni. circa sta. q. iij. nu. 1. f. lxxij.
- S**tatutuz si absolute loquat̄ de mēbro ab-
scissione. de quo mēbro intelligat̄. in qō-
nibus circa statuta. q. v. nu. 1. fo. lxxij.

Reperitorium

Et qđ si punitus nō habet mēbrū de quo
in statuto cauerur. ibidem.
Statutū si pmitat alicui accusare: an tūc
officialis poterit accusare. in qñtibus
circa statuta. q. xij. nu. 1. fo. lxxvij.
Statuto cauet: qđ banniti debeāt de libro
bānitoꝝ cācellari. accidit qđ exbannitꝝ
soluit penā exbānimentī: tñ ante qđ bānū
cancellaretur: offendit ab aliquo: an po-
terit impune offendere. in questionē. circa
sta. q. viij. nu. 17. fo. lxxvij.
Et an liceat illi exbānito alium exbannitū
impune offendere. ibidē. nu. lxxvij.
Statuto cauet: qđ pcutiēs cū sanguine sol-
uat cētū: sine sāguie qñq̄s inta: z qđ occi-
dit soluat mille: et nulla mētio fit de eo
qđ fecit fieri: vñ cām dat ad p̄dicta cōmit-
tēda: accidit qđ petrꝝ picit lapidē z ti-
tū: qđ titꝝ tenet gladiū in manibꝝ: qđ la-
pis pcutit manū vbi erat gladiꝝ: z ictus
lapidis euadit gladiū de manu titꝝ: et
pcutit seiu astātē cū sanguinis effusidē
an dicitꝝ petrꝝ pcutor sit puniendus. in
qñtibꝝ circa statuta. q. i. nu. 12. fo. lxxj.
Statuto cauet: qđ si q̄s alienauerit rē imo-
bilē primioꝝ agnatꝝ admittat isfra an-
nū ad redimēdū p eo p̄tio. aliq̄s vēdi-
dit rē immobilē: ego qđ sum primioꝝ nō ha-
beo pecunias: vñ ip̄z redimā: volo ip̄z
ius cedere aut donare: an potero. in qđ
ni. circa sniam. q. xj. nu. 6. fo. l.
Statuto loquēte i p̄ti an teneat qđ cōmittit
i singlar. i. q. circa sta. q. ix. nu. 1. fo. lxxvij.
Statuta an sint ānalia vñ p̄petua. i. qđ. cir-
ca statu. q. xxvij. nu. 1. fo. lxxxiij.
Statuta oīa i eodē volumine p̄tenta vidē-
tur eodē tpe cōdita. in qñtibꝝ circa sta-
tuta. q. ij. nu. 3. z. 4. fo. lxxij.
Statuta q̄liter sint intelligēda. in qđ. circa
statu. q. j. nu. 1. fo. lxx.
Statuta sibꝝnuicē p̄dicētia aut repugnan-
tia an valeāt: z qđ ip̄oz suauit an p̄mū
an fm. i. qđ. circa sta. q. ij. nu. 1. fo. lxxj.
CStipulatio est stricti iuris. in qñtibꝝ cir-
ca statu. q. j. nu. 11. fo. lxxj.
CSuccessio ab intestato quō fiat. i. qđ. d̄ suc-
cessiōibꝝ ab intestato. nu. 1. fo. lxxij.
CSupra dictio ponit conclusiue. de signi-
ficationum. nume. 10. fo. xcij.
CSyndicꝝ assumptꝝ ad syndicatū an ha-
beat mēbrū z ius imperiū. in qñstioni

bus de iurisdic. q. xj. nu. 1. fo. ix.
Syndicꝝ collegij an possit agere sine p̄fettꝝ
su p̄lari sui. i. qđ. de p. c. xij. nu. 1. fo. xix.
Syndicꝝ vniuersitatꝝ an possit accusari de
iuria. i. qđ. de p. c. q. xij. nu. 1. fo. xx.
Syndicū an possint p̄stituere expulsi noie
illiꝝ ciuitatis de q̄ sūt expulsi. de extra-
ordinarijs qñtibus. q. xvj. nu. 2. fol. lxx.
De litera. T.



Abellio dānatꝝ de falso an
possit alicui p̄ficere isfrz.
in qñtibus circa sniam
q. x. nu. 13. fo. xliij.

Tabellio habet loco testis.
de extraordinarijs qñti-
bus. q. xv. nu. 2. fo. lxx.

CTāp̄ dictio qđ denotet. de significatiōe
dictionum. nu. 24. fo. xcij.

CTacitū idē operat qđ exp̄ressum. in qđ.
circa sniam. q. iij. nu. 3. fo. xliij.

CTps ad appellādū currit d̄ momētō ad
momētū. i. qđ. d̄ ap. q. ij. nu. 4. fo. liij.

CTps appellatiōis p̄sequēde p̄t̄ minui ex pa-
cto p̄tū. in qđ. circa ap. q. v. nu. 3. fo. lvi.

CTps cōditiōis apposte nō ispicitū. i. qđ.
de iurisdic. q. vj. nu. 2. fo. vij.

CTps i executiōe obseruat diuersimode. in
qđ. circa sniam. q. vlt. nu. 2. fo. liij.

CTps q̄r attēdat i donatiōe iter viz z vro
rem. in qñti. de iurisdic. q. vj. nu. 3. f. vij.

CTerminꝝ an sit perēptōꝝ si de eo nō fiat
mētio. i. qđ. d̄ cita. z dila. q. xvij. nu. 1. f. xv.

CTerminꝝ appellatiōis p̄sequēde ē triplex.
i. qđ. circa appel. q. vj. nu. 2. fo. lvi.

CTerminꝝ datꝝ post litꝝ p̄testationē an itellē-
gat perēptōꝝ. i. qđ. d̄ cita. z dila. q. xvij.
nu. 1. fo. xv.

CTerminꝝ p̄mꝝ nō d̄z eē perēptōꝝ nisi ex cā-
in qđ. de cita z dila. q. xij. nu. 4. fo. xliij.

CTerminꝝ p̄bationis an sit perpetuatus p̄
solū iuramētū testīū. in qñtibus circa
probatio. q. vij. nu. 1. fo. xxxij.

CTermini lapsus inducit renūtiationē. in
qñtibus circa appella. q. ij. nu. 3. fo. liij.

CTestis an videat iurare eoipto qđ tabel-
lio scribit in actis: talis testis iuratꝝ. in
qñtibus circa p̄ba. q. ix. nu. 1. fo. xxxij.

CTestis an videat iurare eoipto qđ tabel-
lio scribit in actis: talis testis iuratꝝ. in
qñtibus circa p̄ba. q. ix. nu. 1. fo. xxxij.

CTestis qđ dicit mihi vñ: an faciat p̄bationē
in qñtibꝝ circa p̄ba. q. xij. nu. 1. f. xxx.

CTestis qđ dicit mihi vñ: an faciat p̄bationē
in qñtibꝝ circa p̄ba. q. xij. nu. 1. f. xxx.

Alphabeticum.

Testes non dicuntur contrarij, licet vnus deponat devulnere cū sanguine & alius sine sanguine: vel vnus de vno: alius de alio. vel vnus de vno vulnere. alius de pluribus. in questionibus circa proba. q. iij. nu. 8. fo. xxxij.

Testes duo vel tres sufficiunt de iure canonico i relicto ecclesie: vel ad pias causas seu fauore religionis. in qñib⁹ circa vlti. volūta. q. ix. nu. 2. fo. lxij.

Testes sunt examinandi in secreto & eorum depositiones secreto recipiēde. de offi. iudi. nume. 6. fo. j.

Testari regulariter quilibet potest. i. ru. de vltimis volū. nu. 5. fo. lvij.

Testator condidit testamentum solēne: et secundo secundum similitur solenne. ta men in secundo preterit filium in potestate constitutum. an valebit primum: an secundum. in questio. circa vltimas voluntates. q. iij. nu. 4. fo. lxx.

Testator non potest immutare generalē iurisdictionem. in questionibus circa statuta. q. viij. nu. 6. fo. lxxv.

Testator: si dicat. lego talem rem deo: vel christo cui debeat. in questionibus circa vltimas volū. q. ij. nu. 2. fo. lvij.

Testator: si nō fecerit testamētū i scriptis: nec etiam nuncupatiuū: de quo publica scriptura appareat: sed apparet scriptura priuata: vel forte dixit suam vltimam voluntatē coram testibus: de qua nulla cōfecta est scriptura publica: qualiter poterit prouideri. in questio. circa vltimas volun. q. ix. nu. 1. fo. lxij.

Testamentum incipit valere a morte testatoris. in questio. circa vlti. volun. q. j. nume. 2. fo. lvij.

Testamentū iuramento firmatū an possit tolli. in questio. circa vlti. volūta. q. iij. nume. 1. fo. lvij.

Testamentum publicum continens sex testes an valeat. in questionibus circa vlti. volun. q. ix. nu. 6. fo. lxij.

Testamētum q non possit mutari pulebre caute. in questio. circa vlti. volū. q. iij. nume. 3. fo. lxx.

Testamenta duo eiusdem testatoris si appareāt eodē die cōfecta: nec appareat quod prius. nec quod posterius: neutrum valet. de extraordina. questio. q. xij. nu.

mero. 2. fo. lxx.

Titulus criminis vbiq; deficit recurrendum est in subsidiū ad crimē stellionatus. in questio. circa sniam. q. x. numero. 3. fo. xlvij.

Torqueri an possit quis plena probatione haberi. i. qñtio. circa tortu. q. xxiij. nume. 1. fo. xxxvij.

Torqueri an quis possit in qualibet causa ciuili criminali. in questio. circa torturas. q. xxi. nu. 1. fo. xxxvij.

Torqueri an quis possit die feriato. i. questionibus circa tortu. q. xxiij. numero. 1. & 3. fo. xxxvij. et. xxxvij.

Torqueri non debet constitutus in decrepita etate. in questio. circa torturas. q. xxi. nu. 3. fo. xxxvij.

Tortus an sit interrogandus de socio. in questionibus circa tortu. q. xxiij. numero. 1. fo. xxxvij.

Tormenta proprie exigūt in criminalibus. in questionibus circa probatio. q. xvij. nu. 2. fo. xxxvj.

Ad tormenta an quis sit sepius reponendus. in questionibus circa torturas. q. xx. nume. 1. fo. xxxvij.

Torquendus an aliquis sit indistincte. in questionibus circa torturas. q. xxi. numero. 1. fo. xxxvij.

Modus est adhibendus in tormentis. in questionibus circa tortu. q. xix. nume. 3. folio. xxxvij.

Tormenta immensa nō sunt adhibēda. in qñtio. circa tortu. q. xix. nu. 3. fo. xxxvij.

Tormētis an quis debeat subijci ex dicto vnus testis. i. questio. circa pba. q. xvi. numero. 1. folio. xxxvj. Et ibi vide plene de tortura.

Transigi qualiter possit vt non videat de crimine confiteri. de cautelis & reinedijs. q. xiiij. nu. 1. fo. lxxix.

Transpositio in re modica nō nocet de signifi. dictionū. nu. 4. fo. xcij.

Tutor tāq; suspectus remouetur officio iudicis: si viderit ipsuz corā se male versari. de offi. iudi. nu. 33. fo. liij.

De litera. U.

Varietas criminis inducit varietatem penarū. in questionibus circa sniaz. q. vij. nu. 4. fo. xlvj.

Vas alicui ecclesie indistincte

Repertorium.

- relictum de quo valore vel metallo de-
beat. in questionibus circa vlti. volun. q.
ij. nu. 1. fo. lvij.
- C**eluti dictio quid denotet. de significa-
dicio. nu. 25. folio. xcij.
- C**enditionis verbū cōplectitur aliena-
tionē. in rub. de vlti. volū. nu. 2. fol. lvij.
- C**erbum a lege prolatum cōtinet vtrūq;
serū. in questionibus circa statuta. q. r.
nume. 2. fo. lxxvij.
- C**erbū presentis temporis nō cōprehendit
regulariter futurum. in questionibus
circa vltimas voluntates. q. j. fo. lvij.
- N**ec preteritum futurū. ibidem. nume. 4.
- C**erba demonstratiua que dicunt. de signifi-
catione verbo. nu. 5. fo. xciiij. Que rela-
tiua ibidē nu. 6. Que illatiua. ibidem.
nu. 7. Que propria et appellatiua ibidē.
nu. 8. Que simplicia. nu. 9. Que cōposi-
ta. nu. 10. Que directa ibidē. nu. 11.
- C**erba equiuoca que dicantur. de signifi-
catione verborū. nu. 1. fo. xciiij. Et que di-
cuntur equipollētia ibidem. nu. 2.
- C**erba gerūdiua in libello apposita an ali-
quid operentur. in questionibus circa
libel. q. iij. nu. 1. fo. xxx.
- C**erba precaria an sint apponenda in cō-
tractu obligationis. de cautelis et re-
medijs. q. viij. nu. 1. fo. lxxxvij.
- C**erba statuti de publicatione loquētia re-
ferunt ad bona tunc presentia tempore
publicationis. in questio. circa vltimas
volūta. q. v. nu. 3. fo. lx.
- C**erba synonyma que dicantur. de signifi-
catione verbo. nume. 3. fo. xciiij. Et que
dicantur verba respectiua seu ad ali-
quid. ibidem nume. 4.
- C**erba transposita si bene sint posita idem
significant. de significatione dictionū.
nu. 3. fo. xci.
- C**erba volo: rogo: mando &c. importāt ne-
cessitatem. in questionibus circa vlti-
mas volū. q. vi. nu. 2. fo. lxj.
- C**erba vt super dependentibus ab eisdem
quid operentur. in questionibus circa
proba. q. iij. nu. 7. fo. xxxij.
- C**eritas iuris ciuiliis nō debet obumbra-
ri propter imaginem iurium statutorū.
in questionibus de procura. q. ix. nume-
ro. 4. fo. xvij.
- V**eritas quando potest aliter haberi: non
est recurrendum. in questionibus circa
toraturas. q. xxiij. nu. 2. fo. xxxix.
- C**rim inferens tenetur pro omnibus de-
lictis occurrentibus. in questionib⁹ cir-
ca statuta. q. iij. fo. lxxvij.
- C**ritium adhibitum circa ea in quib⁹ vis
negotij non cōsistit nō nocet. in questio-
nibus circa sniam. q. r. nu. 12. fo. xlix.
- C**rit dictio quō ponatur. de significatione
dictionū. nume. 5. 1. fo. xciiij.
- C**Ultra dictio refertur ad modicū tps. de
significatione dictionū. nu. 29. fo. xciiij.
- C**niuersitas an possit accusari. in q̄stio.
de procu. q. xij. nu. 1. fo. xx.
- C**usq; dictio qualiter ponatur. de signifi-
catione dictionū. nu. 5. 2. 6. fo. xcij.
- C**ut dictio quō ponatur. de significatione
dictionū. nume. 4. 5. fo. xciiij.
- C**uterq; dictio quō ponat. de significatione
dictionū. nu. 4. 6. fo. xciiij.
- C**ulnera duo si inferant vno ictu: an vul-
nerās teneatur tanq; de duobus. de ex-
traordinarijs questio. q. r. nu. 3. et. 4. fo-
lio. lxxvij.
- C**ulneratus moriens post aliquot dies an
intelligatur mori ex illo vulnere. de ex-
traordinarijs questionibus. q. ix. nume.
1. folio. lxxvij.
- C**uxor adultera si priuatur dote sua acce-
dit lucro viri. in questionibus circa sen-
tentiam. q. xij. nume. 5. fo. lj.
- C**uxor an sit alenda a viro extra domum
viri. de successionibus ab intestato. q.
vlti. nu. 1. fo. lxxij.

Finit.

CRegistrum huius operis.

A B a b c d e f g h i k l m

Omnes sunt quaterni preter. B.
qui est duernus.

Incipit elegās ⁊ perutilis ac valde quotidiana practica iudiciaria dñi Baldi de perusio Juris vtriusq; luminis supremi: cum additionibus dñi Anthonij de cremonte que preter primam omnes in textu inseruntur. ⁊ cum pristinis apostillis clarissimi J. A. doctoris do. Celsi Hugonis Disuti Cabilonensis. Nouissime autem cum adiectione nonnullorum titulorum et quibusdam antiquissimis fidelissimisq; exemplaribus inuentorum et excerptorum et hactenus non impressorum: vna cum additionibus Henrici Ferrandat Miuernē. in lucē editis.

De officio iudicis.



Quoniam quotidiana magis scriberetur: ideo tractanda ⁊ fauorabilis ad mittenda ff. de li. le. l. legauit.

et q; officij iudicis quotidianum est: ideo circa eum sunt quedam vilia de notanda. Nam notando ⁊ disputado optimā rōnem decreuit Modestinus. l. munerum. §. mista. ff. de mune. ⁊ hon.

¶ Officiū iudicis est latissimū. l. j. ff. de iuris. oim iudi. quod lz sit latissimū: tñ nō quicquid iudicis potestati committitur: eius necessitati subijcitur. ff. de iudi. l. nō quicquid. **¶** Sed q; res p diuisione cognoscit dilucide: ⁊ intelligit. ff. de doli mali. excep. l. j. rñso. ⁊ insti. de le. §. sed nō vsq;. **¶** Ideo notandū qd officij iudicis est triplex. primū quod pncipalr intētat: ⁊ p hoc rēsdōnes pēnt. ff. de mino. l. qd si minor. §. si ⁊ salaria pstitui. ⁊ aduocatis: vt not. ff. de var. ⁊ extraor. cog. l. j. rñso. ⁊ c. de sus. l. vnica. Aliud est qd inheret arbitrarie actionib; ⁊ hoc perit p eū ⁊ actiōe

personalī. ff. de eo qd certo loco. l. centū capue. ⁊ l. si. Aliud qd inheret actionibus bonafidei. ac hoc similiter perit cum actione: vt. ff. de acti. empr. l. qui p collusionem. ⁊ de vsur. l. in bonafidei. Quandoq; tñ non perit: vt nota. ff. de aqua plu. arcen. l. j. in glo. damna facta ⁊ de re iudi. l. pculus. j. rñ. ⁊ p dicitano. C. de positi. l. si deposita. que est. l. iij. in ordine tituli. **¶** Preterea not. q; officium iudicis non est actio. vt not. ff. de damno insect. l. inquilinus. licet large actio valeat appellari. et quod iudicis officium non sit actio patet. ff. de admn. nistra. tuto. l. quoties. **¶** Item plerunq; sed est quoddam ius ex extraordinarium: vt not. ff. de nata. resti. in rub. ⁊ c. de suffra. l. vnica. et ff. de administra. tutor. l. j. et. ij. Et intentatur quoties extra ordinem postulatur aliquid. vt not. C. de libe. et eozum libe. l. j. et. l. penulti. Et propterea eius arbitrio extraordinaria imponitur pena vbi a. l. certa

¶ Q; scilz dictū fuit d officio iudicis: ⁊ nō ita lato sermone put appetunt rudes scolares: ⁊ et aliq; alij: toto meo posse aliq; vtilia q; in di

uersis libris ⁊ titulis repti ego Anto. de cremōte minimus. U. J. doctor hic ad finē dictoz p mea instructiōe voluit describere vt facili⁹ reperiri possint deficientibus mihi libroz voluminib; et doctor ⁊ scripturaz sup iure factaz. Et dico q; etiā qñq; cōpetit officij iudicis ⁊ dz misericorditer implorari. gl. est sing. in rub. de interlo. ac. ⁊ ibi de offi. iudi. latissime. rō aut est talis: q; opz q; cum miam impetret ⁊ obtineat. q; cū. ps ad hoc nō sit obligata. nec id qd vult actor cōseq dictū. s. deberi. lz iudex ex ei⁹ offō grā ⁊ humanitate: vt ita dixerim misericordiaz dz facitare actori: vt illud prestat. vt dicit Bar. in. l. j. ff. de iurisd. oim iudi. ⁊ voluitz affirmavit dō. me⁹ de ca stellione in suis recollectis. in. d. l. j. per altiora verba: ⁊ magis obscura: ⁊ etiam dicit ipse. d. rpo. q; lz misericorditer dicat debere implorari: tñ aliqñ; si petis a iudice: ⁊ iudex denegat dicere videtur partē grauare. allegat ipse. l. j. in suis re

De officio iudicis.

collectis: quā bene alleg. Bart. in. d. l. j. ff. de aqua quoti. et effi. sec^o dicit ipse si resideret in mero iudicis arbitrio: quē tunc si uellet posset iudex denegare: et tūc denegādo nō dī: partē grauari. et p^o sequēs nō posset ipse iudex i suo iudicatu cōueniri. alle. dicit^r. d. chi fto. fm bar. inno. i. c. si. d. fe. p quo di eto bart. vī casus l. i. vt deam^o. §. j. r. f. na. ff. de i. li. i. u. r. ita dicit floza. te nere vna cū preceptore. suo. d. r. pof. de castel. qd no. singlr p

statutis vel legib^o: q̄ aliqua remittunt in mero iudicis arbitrio. Un̄ dicit: q̄ si cōpetit iudicis offm: grauat ipse iudex p̄tē qd pōt appellari. et si iudicis officiu^o 5 denegat. l. j. c. si sepi^o in integ. rest. postula. Cū ergo misericorditer imploret actor: nō est op^o q̄ libellū porrigat: qd ē pot. all. ad hoc. l. submersis. p. f. na. C. d. nau. l. xi. bald. aut in. d. l. j. de iur. om. iu. dicit: q̄ aut iudicis offm iplorat ad p̄ceptionē cause: vel petit incidēter: et nō req̄rit libellus. ita itelligit gl. i. d. l. 6 submersis. et gl. in rub. de iherlo. ac. aut principat̄ petit: et tūc req̄rit libell. obl. aut. offerat. C. de lit. pte. d. hac pulch: a vtili materia vide pulch: p. bal. in. l. ij. C. de pig. r. meli^r et pleni^r p. d. rapha. ful. l. l. nec q̄c̄. §. j. ff. de of. p̄cō. r. le. vbi facit pulch: a mēbra fm bu. Ego repio gl. in. l. ij. §. dies. qd or. i. bo. pof. fue. que 7 optie facit has drias. et pone. dicit statutu^o q̄ instrū guarētie vel snia mandet executōi: et nō possit opponi aliq̄ exceptio. tñ. ppter hoc nō ipedit implorari iudicis offm. ppter qd actor repellat̄ i enectu ab agēdo p. l. plane. r. l. ij. i. si. ff.

nō est imposita: vt est i actione iniuriarū: et in alijs plurib^o dicitis. vt p̄t̄z insti. de intu. §. p̄f. et in. §. i. summa. et no. ff. d. p̄t̄a. deli. l. si. nā hoc iure extraordinario tutor: cogit administrare vt no. in. d. l. j. de admitt. et autorizat̄ tutor. et dat̄ sibi p̄t̄as administrādi. et videt̄ an sit soluedo. ff. de auto. tu. l. si tutor. et vocat̄ur tutores in vnū: vt eligat̄ qd ad ministret. ff. d. admitt. tu. l. si plures. §. in pactis. 4

¶ Idē forte iuris esset

in arbitris et arbitratōribus: et amicabilibus cōpositoribus: et in sapiētibus qui super dubijs questionū eliguntur ad consulendum: vt si due partes non concordant: vel concordare nō possunt iudex ex officio suo vnū eligat euz quo cōcordent: vt ex dicto. §. apparet. p̄t̄ et tertiu^o eligere q̄ p̄cordet. vt. ff. de admitt. tu. l. j. et p̄dicta facit iudex remedys iuris vel ius: vt no. in. d. l. j. de admitt. tu. j. r̄fso. et insti. de satisfd. tuto. §. sciendū vbi dicitur q̄ tutor cogitur satisfdare pretoris remedio seu iudicis. que quidem remedia sunt pignora capere: copus retinere. ff. ad. l. iul. pecu. l. cum eo. et multat̄ inducere. ff. si quis ius di. non ob. l. j. C. de mō mul. l. eos. et iurisdictionē dnegare. ff. ex q̄. cau. ma. l. sz. h. p̄ p̄t̄ōrē. §. ait p̄t̄ōr. et no. ff. d. ex. tu. l. i. padonēz d. iud. r̄bitatē inquirere: et eam sequi mo dis oibus: quibus potest. C. de eden. l. is apud quez. C. de sen. l. nemo. in fine. ¶ Itē iudex d. esse diligēs in examinationē cause. vt. C. de iud. l. iudices tollitur. Nā merita iudicior̄ p̄t̄ū assertōe C. si p̄ vim. vel alio mō. l. vi. neminē em̄ inaudita causa d̄nari cōpattat̄ equitatem. ff. de requirend. reis. l. j. ij. r̄fso. ¶ Et summā equitatem debet habere ante oculos. l. qd si ephesi. §. in summa. ff. de eo qd certo loc. et hac equitatem d. p̄ferre rigori. ff. de aqua plu. arcē. l. in summa. §. varias. in fi. r. C. de iudi. l. placuit. l. v. inquit Celsus. plerunq; sub autoritate iuris erretur perniciose. ff. de ver. ob. l. si seruū. §. sequit̄. ¶ Itē iudex debet testes secreto examinare: et eoz depositiones secreto recipere: vt no. in. l. si qn. C. de test. r. l. nullum. eo. ti. et eos variantes et falsa dicentes r. fraude non carentes punire. vel ordinare pena. l. comelie. de fals. vel. l. extraordi. officio iudicis et eius motu vel occasione: vt. ff. de test. l. si q̄ varia. C. de test. l. nullū. vlt. r̄f. ¶ Circa quozū testiu^o receptionē debet habere iudex inuigilantiā in eis inspecta eoz qualitate: cōditione etate: discretione: fama fortunā: et fide vnde solet dici etas: cōditio: qualitas: discretio: fama. Et fortunā: fides in testibus ista requires. et p̄t̄

dicta colliguntur. ff. de testi. l. ij. r. ij. in
 punci. vsq; ad. §. l. iul. r. pluribus legi-
 bus sequentibus. Et potest iudex arbi-
 trio suo facere: vt producantur testes
 de vna ciuitate in aliam: vt not. in aut.
 de testi. §. r. quoniam sancimus. coll. vj. r.
 C. de fide instrum. l. iudices. et si eos in
 criminalibus vacillare inuenerit: vbi
 maius periculum est. C. de ap. l. addictos.
 potest eos tormentis subicere: vt in aut. de
 tes. §. in criminalibus. et. ff. de qd. l. vnus. §.
 test. et. l. ex liberto. §. testis. i. responso.
 Item si inueniet eos festinare ad veri-
 tate: vt in. d. aut. de testi. §. si vero igno-
 ra. r. hoc maxime si testes sunt ignoti et
 viles. r. facit eo. tit. §. hoc aut. ¶ Pre-
 terea iudex ex officio suo hz b iure sup-
 plere si quid deest aduocatis partium
 seu litigantibus: et id proferre quod
 sit legitibus et iuri publico conuenire:
 vt. C. vt que defunt aduoca. par. iudex
 sup. in rubro et nigro. de facto aut sup-
 plere: vel pferre non habet: nisi et notus
 sit vt iudicr: vt. d. l. no. r. tuc fm illud po-
 test iudicare. r. illud attendere: vt. C. q
 r aduer. quos. l. ij. in pma gl. et hoc etia
 si non pbe ab aliqua parte. vt ibi. facit
 ff. de actio emp. l. ij. in vlti. rn. Predictoꝝ
 autem ratione: qm ius certu r finitum
 est facti aut iterpretatio plerunq; etia
 prudentissimos fallit. ff. de iur. et facti
 ignoran. l. ij. nam omnia facta sunt in-
 certa. ff. de verbo. obligatio. l. vbi au-
 tem. §. id qd. ¶ Insuper iudex habz iu-
 dicare fm allegata r probata: vt nota-
 tur. ff. de in litem iuran. l. ij. in glo. vlti.
 r de offic. presi. l. illicitas. §. veritas. et
 insti. de actio. §. si minus. facit. ff. de fe-
 rris. l. ij. in glo. penulti. et habes nota-
 tum extra de offi. ordi. c. j. Et potest iudex
 sententia ferre contra ius litigatoris: et
 tenet sententia: vt. ff. de iusti. r iure. l. pe-
 nultima. §. pretor. r. C. qm puocare non
 est necess. l. ij. et de mune. patri. l. non vi-
 detur lib. r. et hoc nisi sententia reme-
 dio appellations rescindatur: alias
 infringitur. vt dictis legitibus. quando
 puocare non est neces. et de muner. i.
 patri. nam per appellationem extin-
 guitur pronuntiatum. ff. ad turpilia. l.
 i. §. vlti. et not. ff. nil noua. appella. pen.

de pe. here. r ibi bar. bal. r ang. secus si
 statutu dicit: r q nulla exceptio vel de-
 fensio admittatur. tunc etiam non pos-
 set iudicis officium implorare: q omnis
 de iensio est expulsa. ita bart. in. l. i. §. j.

10 l. vna. ¶ Et habet quis
 appellare a finia quam
 putat iniquam eadem
 die: si velit appe. la re vi-
 ua voce. et hoc mo apud
 acta dicat: appello. licet
 iudex surrexerit et etiaz
 horis interpositis: vt. ff.
 de appella. l. ij. et de in
 integ. restitu. l. diuis. et
 argumen. ff. de adulte.
 l. quod ait lex. vltim. re-
 sponso. vel infra decem
 dies. et tunc in scriptis:
 vt in auten. de appella.
 et intra que tempora. §.
 j. colla. iij. ¶ Preterea
 habet iudex sententiaz
 ferre fm veritatem le-
 gum et iustitiam: vt in
 aut. iusiuran. quod pre-
 statur ab. circa si. col. ij.
 r. C. de sen. et inter. om.
 iu. l. nemo. vlti. rn. et de
 iudi. l. rem non nouam.
 §. j. sciturus iudex: q non
 magis iudicat alios: q
 ipse iudicabitur: vt. d. l.
 rem non noua vnde non
 dz esse in memor. sue sa-
 luris eterne. C. ad. l. iuli.
 12 repe. l. fi. ¶ ¶ Ite potest
 iudex suam sententiam
 declarare: et eam inter-
 pretari. ff. de test. l. here-
 des palā. §. j. r. C. comi.
 vel. episto. l. ea que. vel
 et emedare: vt i grama-
 tica r actoz hz bis. tenore

actor lucratur cum iactura rei: aut no.
 dic vt ibi. Ego autem laudo et placet
 opi. Bar. per. l. plane. et. l. fina. §. alleg.
 r p dicta gl. in hbo: defensionis. r q di-
 ctam cle. j. q oia sunt notanda.

De officio iudicis.

- sententie semp pseuerato: vt. ff. de re iudi. l. actoru mutare aut no pot: vel corrigere: vt. C. de sent. ex peri. recia. l. ij. ff. de re iud. l. qd iussit. vlt. rñ. z hoc in difinitia: in interlocutoria aut secus. vt d. l. qd iussit. j. rñ. z. ff. de arbi. l. die vlti.
- 13 rñ. ¶ Itē pot iudex pñciare eadem die super sequētibz is statutoz per sniaz: vt sup fructib' expēs z sitib' accessoz ad causas expectatibus. vt. ff. de re iudi. l. paulus rñ. z hz iudex sniaz ferre in scriptis sedēdo p tribunali in loco consueto. C. de senten. ex peri. reci. l. ij. z. ij. ff. de iusti. et iur. l. penul. §. fi.
- ¶ Item forte in loco alio. arg. dictarū legum et in corpore. in auten. de iudi. §. sedebūt colla. vj. et fa. ff. de integ.
- 14 restitu. l. diuus. ¶ Nec debet iudex esse procliuus ad sentētiā proferendum: sed debet temperare: ne lis incognito negotio dirimatur. C. de appell. nec causas. z ponderatas ferre sententias d. l. ij. de senten. ex peri. reci. delibe- rando de iure super processu quoniam qui deliberat non debet precipitari. ff. de inter. ac. z quia primo respon. z am- pla re tractatu habito feliciter exitus inuenitur. C. de iure deliberan. l. si. §. fi. et habet in principio sententia- rum repetere: vt no. de senten. ex peri. ci. reci. l. j. in glo. propter duo. fa. extra de proba. c. quoniam contra falsam.
- 15 ¶ Itē habet iudex si dubitet de iure peritiores consulere: ne inuitatur prudentie sue. extra de constitu. c. ne in nitare. ff. de iudi. l. eum quem temere. §. j. et. ff. de iur. et fac. igno. l. vlti. §. fi. z de iur. l. verum. §. ex pacto. ibi. diuus seuerus. et. C. de legi. et constitu. l. hu- manum: in fin. et. C. de repu. l. dubium non est. j. respon. vnde salomon. omnia cum consilio fac: z non penitebis: et ne sis sapiens apud te metipsum. et debet diligenter factum recitare: qui consu- lit peritioz: quoniam ex facto ius ori- tur. l. si ex plagis. §. i. cluio. ff. ad. l. aqvi. quandoqz omnis summa. q. in facto cō- sistit. ff. de actioni. et obligationi. l. obli- gamur. vltimo responso. ¶ Preterea
- 18 ¶ Preterea offō iudicis petū fieri ta- les editiones: quib' quis vsurus est. C. latam executioni mandare vt probatur. l. a diuo pio. ff. de re iudica. per totam. l. et de rei vendi. l. qui restituere. circa prin. et hoc debet facere summa- rium executio in facto consistat. vt probatur in dicta. l. a diuo pio et. §. si super rebus. nā nō debet iudex eque- do sniam partes iudicis assumere: sed executiozū. C. de execu. rei iudi. l. si vt p. ponis. potest etiā sniam executioni mā- dare p actionē in factū: vt. ff. de re iudi. l. si. de compēsa. l. ex causa. de re. cre. l. actori. sed hoc scdo casu magis pcedit iudex ex forma iudicij: qz per formā exe- cutiois cū per actionē iudicāti spes fu- ture liti intrētur. l. edita. C. de edē. C. quō z qñ iudex auf. z qui semel. nā aliq- est executio: aliud cause cognitio: vt ff. si contra ius vel vtili. pub. l. z si nō co- gnitio. z hoc est qd dicit. l. q. officij iu- dicis est latissimum. Et de re iudicata pot in possessionē mittere. vt. ff. de iuris- ditio. omniū iudi. l. j. z. l. iudere cauere. vtz executionē habet facere iudex sen- tentia lata: z cognita causa: z iuris ordi- ne seruato. vt pbatur. C. de execu. rei iu- dica. l. eius p. ¶ Itē officio iudicis he- res scriptus infra certū tps designatū cogitur adire hereditatē. ff. de here. in- sti. l. si quis instituat. ij. rñso. facit. C. de iure delibe. l. sancimus. post aut istitu- tū admittit substitutus. ff. de acquir. heredi. l. qd diu. vltimo legitimus: pro- rimio: seruato ordine vt. ff. de bo. pos. j. tabu. l. si post mortē. §. vlti. Pot z bānū imponere. vt not. ff. de ventre in spi. l. j. §. quid ergo. z in corpore auf. in auf. de lenonib'. §. si qz aut. z in auf. vt defun- cti seu funera nō iniuriētur a credi. cir- ca finē. colla. v. cōtumacē p cōfesso ha- bere vt no. ff. de cōfess. l. certū. fa. glo. ff. de noui ope. nūtiatione. l. si pi'. in glo. captis pignozib'. z. ff. de interrog. actio. l. de eta. §. si cū esset. z. §. nihil. z. §. q ta- cuit. fa. ff. de re iudi. l. a diuo pio. et. §. si post. ibi: aut statim p iudicatoze. et de peti. heredita. l. qui interrogat in gl. si dicar cōtrariū tñ not. in auf. q semel. C. quō z qñ. in glo. sup hbo. talis citatio.

- de edē. l. is apud quem. 7 no. ff. eo. l. j. §. 29 spon. ¶ Item officio iudicis deterni
 19 editiones. in glo. hic debēt. ¶ Item co- natur an estimatio rei legate sit soluē-
 stituit salariū administratorib⁹ nō aut 30 da. ff. de lega. j. l. domus. §. qui confite-
 ad eor. postulationē. vt no. ff. de admi. tur. ¶ Item officio iudicis expēse facte in
 tuto. l. sine herede. §. ij. in glo. hec exce- legato per heredē deducūtur 7 estimā-
 20 ptio. facit. l. i. eos. ff. de tute. hec pe- tur. ff. de leg. j. l. domos hereditarias.
 titur alimēta. vt. ff. de lib. agno. §. si q̄s 31 quod singulare est. ¶ Item estimatur q̄
 21 a liberis. 7 ibi nota. ¶ Item petitur vt sunt modice impēse. ff. de impen. in re.
 fiat cessio suo tpe omīssa. vt. ff. de leg. j. dota. sac. l. omnium. ¶ Item legatum col-
 si res obligata. sac. ff. de edil. edic. l. qv̄t latum in alienum arbitrium officio iu-
 22 ff. de fideiussori. l. fideiussor. ¶ Item fide- dicitur terminatur: 7 pro viribus patri-
 iussori dat actio negotioꝝ gest. ex sua monij. vt. ff. de leg. j. l. i. §. i. fi. 7 l. q̄dā i te. f
 psona. vt no. C. si cer. pe. l. si in rē. in gl. fi. 7 de fideicō. liber. l. thais. §. sozore. et
 23 q̄b facere. in fi. ¶ Item officio iudicis vt 32 facit. ff. pro focio. l. sozore. ¶ Item in du-
 exceptio de d̄z q̄s esse cōtētus: cū plures bio iudex eligit. ff. de excu. tu. l. si duos.
 ei competat nomine eiusdem rei. ff. ij. respon. quādoq; debitor. ff. de leg. ij.
 nau. caupo. sta. l. idēz als 7 ita. §. nouil l. si quis seruum. §. si inter. q̄nq; credi-
 sine. sac. ff. de excep. l. fundi. in fine. et tor. de iure. dot. l. plerūq; et hoc q̄n ali-
 de excep. de rei iudi. l. singlts. 7 de leg. ff. de solu. illud q̄nq; neutru. ff. de testa.
 ij. l. cum filius. §. variis. et. C. de eden. l. tute. l. duo sunt iuri. ¶ Item officio iu-
 24 excep. l. nemo. ¶ Item p̄terea officio iu- dicitur tutor tanq̄ suspectus remouef: si
 dicitur denegatur actio: vt in simplicib⁹ viderit iur̄ sum corā se male versari. vt
 stipulationibus. als turpibus. not. ff. not. ff. de suspec. tu. l. tutor. q̄z. §. p̄terea.
 de verb. oblig. l. veluti. quādoq; da- 7 hoc etiā si nō pbetur ab aliqua par-
 tur: vt patri de dote actio sine cōsensu 34 titū: vt pbatur. C. qui 7 aduer. quos. l. j.
 filie. ff. solu. matri. l. si cum dote. §. eo ¶ Item iudex interpretat voluntatem
 25 autem tempore. ¶ Item officio iudi- defuncti cum est dubia. ff. de fundo in-
 cis reuocantur 7 terminantur quecūq; struc. l. idem respondit. 7. C. de fideicō.
 accidunt post litem contest. vel etiam l. voluntas. nam quoties dictio est om-
 appellatione pendente. ff. de edil. edic. nino ambigua in actionibus: vel exce-
 l. ediles. §. item sciendum. et not. ff. de ptionibus: cōtractibus: aut vltimis vo-
 admi. tu. l. chirographis. ff. de procu. l. lūtatis: id accipi debet: vt actus po-
 si reus. in fi. de aqua plu. arcē. l. in sum- 35 tius valeat: q̄p̄ pereat. ff. de re. du. l. quo-
 ma. §. j. in gl. dāni. facit insti. de offi. in terponitur cautio. ff. qui fasil. cog. l. si
 26 di. §. p̄terea. ¶ Item Insup officio iudicis fideiussor. §. si. 7 hoc cum est persona su-
 agit p̄ re cōi incorporali: als p corpo- specta. ¶ Item officium iudicis inter-
 rali. cōi diuid. ff. de oper. no. nū. l. in p- ponitur super dote reddēda vxori per
 nunciali. §. j. in glo. cū negat. facit de le maritum. vt not. ff. so. ma. l. ij. in glo. ij.
 ga. j. l. no. amplius in fi. 7 in fit. de offi. ¶ Item cū possessor a pluribus contro-
 iudi. in. §. si cōe. vertit tñ in iudicio cōi uersā pat̄i noie eiusdē reit. ff. de rei
 diuidū do: vt. ff. cōi diui. l. iudi. §. cū vsu- ven. l. is a quo. et de excep. do. vlti. l. §.
 27 fructus. 7 d. §. si q̄s cōe. ¶ Item p̄terea of- er asse. ¶ Item cum quis primo nō defen-
 ficio iudicis cogit heres adimplere vo- debatur: et postea velit edificare. vt. ff.
 lūtate defuncti. ff. de manu. test. l. ma- de rei vendi. l. si prius. et. ff. de ope-
 28 cōsequenter. ¶ Item officio iudicis ex- no nun. l. si prius. als ei denegatur iu-
 ploratur q̄tuz sit in bonis defuncti he- risditio: vt ibi notatur. ¶ Item cum di-
 reditarijs vt appareat an sit locus le- latio temporalis datur alicui vt aliqd
 si falcidie. ff. ad. l. fal. l. pe. vlt. §. 7 vl. re cum dubitatur: an extet res legata: an

De officio iudicis.

37 non. ff. de leg. i. l. seruo. §. si. C. Item de
bet aduerrere ad ea: q̄ dolo malo etiaz
maioribus in contractibus bo. fi. facta
sunt. C. de actio. emp. l. ij. facit de neg.
38 gest. l. quita tantundem. C. Item offi-
cium iudicis facit: siue pronuntiat: q̄
vtrumq̄ parti expedit: altera etiā par-
te nolēte. ff. de leg. i. l. penul. Nam ma-
iūis hominum est obuiandum. ff. de
39 rei vend. l. in fundo. † Item iudex eri-
stimat nūq̄d q̄s sit in dolo: vel lata cul-
pa. vt sic differat: vt denegat iuramētū
in litē. ff. de in litē iurādo. l. in actiōib⁹
40 iij. rñ. † Preterea iudex penam a lege
statutā auget: ⁊ minuit. ff. de his q̄ no.
ifa. l. qd̄ ergo. §. pena grauior. et ibi no.
Item iudicis est videre quando mora
commissa sit et quando purgari valeat
et quando non. vt. ff. de ver. obli. l. si ita
quis. §. sola. in fine. et. l. interdum. §. si.
41 et. l. si seruum. §. sequitur. † Item iudex
interpretatur quid sit modicum tēpus
vel multū. vt. ff. de arbi. l. itē post quin-
quennium. et. ff. si quis cau. l. et si post
tres. et. ff. de superficie lega. l. prima. §.
42 ait. in glo. sed vtilis. ⁊ ibi notat. C. Item
iudex ex causa tempus prorogat: et ar-
tat. l. ij. ff. de re iudi. ⁊ ibi notatur. C. Item
iudex ex officio suo statuit tempus a iu-
re non statutum. ff. de iure delibe. l. i. in
fine. fa. ff. de lega. ij. l. i. glo. vt differant.
In aut. de fidelit. §. i. in glo. sex mensū.
colum. f. et institu. de inuti. stipu. §. si. et
fere semper tempus. x. dierū iudex sta-
tuit. vt no. l. isti. de inuti. stipu. §. pure. fa-
cit. ff. de consti. pecu. l. promissor: stichi.
43 C. Item ex offō iudex diē statutā a par-
tib⁹ moderat ⁊ artat in exhibitōe fa-
ciēda ⁊ etiā diē statutū nō statutā: vt. ff.
q̄ satisfda. cogā. l. de die. f. rñ. ff. de dāno
infe. l. ij. §. i. idē iuris erit i termino: q̄
inter ptes ordinat: als stabillē. ff. de re
iudi. l. qd̄ iussit. §. arbiter. l. arbiter. §. si.
de ar. l. i. op⁹. ff. de op. no. nū. c. cū cessan-
44 te extra d ap. † Item iudex arbitrio suo
dilatatiōē facti formāt: si sit dubiū in-
ter partes: inspecta rez ⁊ psonaz diuer-
sitate ⁊ q̄litate. ff. de iurisd. om. iudiciū
l. i. iusurādū ⁊ ad pecunias. ff. si de q̄lita-
te. r. §. nō sp̄ qd̄ valet ⁊c. etiā in articlis
45 sup̄ dubijs qd̄nū formādis. C. Item iudex

dicis offō petit qm̄ decretū iterponi in
actiōib⁹ psonalib⁹. vt no. ff. de dāno in
45 se. l. si finita. §. si ples. C. Item iudex ex
offō suo interrogatiōes facit vbiq̄q̄ in
iudicio ip̄m eqtas monet. l. vbiq̄q̄. ff.
47 de iterro. ac. C. Preterea iudex habz
examiare vtrū libell⁹ oblat⁹ sit recipien-
dus: vel nō. vt no. ff. de offi. accessio. l. i.
C. nemo pua. l. ij. Nā si iudex uiderit ali-
qd̄ rescriptū: vt: si mvl acta: vt qd̄ alio
suspectū: ereptū e manib⁹ pducēt: po-
terit retinere: donec h̄itas eruat. ar. C.
d sacri. paga. ⁊ eoz rēpl. l. sicut. Item offō
iudicis admittit diligētū ⁊ primū sua
to ordie iur. ff. de pb. pof. §. tal. l. si post
48 mortē. §. si. C. Item offō iudicis heres
rogat⁹ cogit restituere: vt. ff. si qs omif.
cau. test. l. si qs omiffa. retēta in trebel-
lianica: qd̄ demū locū hz qn̄ qs cogit: vt
heres: nō als. ff. ad treb. l. mulier. §. si.
49 C. Item offō iudicis trebellianica rescin-
dit: ⁊ si icertū sit: an loc⁹ sit falcidie: cau-
tio p̄stat de ea reddēda. ff. de here. l. isti.
l. ex facto. qd̄ no. singlr. Item offō iudicis
eligit bon⁹ vtr an su⁹ liber eē iustus rō-
nes reddiderit: qd̄ dz depōar: ⁊ hoc cū
heres abest iusta cā p̄tor p̄nūtiat q̄ ser-
uus dz. ff. de fideic. li. l. si p̄. §. si sticho.
50 C. Item offō iudicis ip̄s modicū idulge-
mieri ad cauēdū de re mariti: quā ip̄z
cōmodauit inuenēda: si poterit: ⁊ resti-
tuēda: vt actiōe cedēda. ff. solu. m̄ri. l. si
51 p̄stāte. §. si vxor. C. Item offō iudicis co-
gunt restes venire ad testificādū reme-
dio p̄toris. ff. quēsdmodū te. ape. l. cuz
ab iūro. ⁊ hoc si nō sint ibi officiales p̄-
tes: vt tabellio: als mittit ad eos vt eo.
52 ti. si qs ex signatorib⁹. qd̄ no. C. Item Insup
offiū iudicis h̄rit an ver⁹ exceptio def
destruētī sua p̄pa autoritate op⁹ qd̄ vi
aut clā factū est qd̄ qd̄ licitū est si lectū
nēti fiat: vt copia iudicē h̄ri nō p̄vtrū
ei⁹ autoritate destruat: vt si enorme dā-
nū qs patiat. ff. qd̄ vi aut clā. l. i. qd̄ fece-
rit. §. bellissime. Nā nō lz qd̄ p̄pa auto-
ritate facere. ff. qd̄ vi aut clā. l. i. §. i. qd̄
me. cau. l. extat. C. vñ vi. l. i. qd̄ in tātā. ⁊
de iudi. null⁹. C. Item officio iudicis que
dā petitur equitate inspecta: iuris rigo-
re omisso: q̄ quidē equitas orit ex aliq̄
necessitate: ⁊ hoc p̄bat. C. de ope. li. l. i.

vti. respon. p. hoc. ca. extra de obseruatione ieiuniorum. c. ij. §. vlti. z. c. fina.

¶ Item officio iudicis quedam sunt causa veritatis inquirende: que de iure communi sunt prohibita. Nam prohibetur agnati z cognati vsq. ad. iij. z. vj. gradū testificari in criminalibus. l. nullum. C. de testamen. et. ff. de testibus. l. iulia. et ibi nota. ¶ Item in domesticis personis z familiaribus in quibus iudex ex officio suo poterit veritatē requirere: cū veritatē habeat requirere oibus modis q̄b. p̄t. arg. si q̄s cau. l. eū. i. rñ. C. de liber. cau. l. nec omisa. et de edē. l. is ap̄. quē. de p̄. ipe. offe. l. i. z. de questio. l. interrogari. I. tales persone de iure se valeāt excusare. z. p̄pter consanguinitatē seu parētē. z. p̄pter suspicionē euitādā. vt. C. de excu. tuto. l. humanitatis. z. fa. q̄b. no. ff. de postu. l. v. §. ait p̄tor. z. p̄dicte p̄sone nō p̄t esse iudices inter se. vt. ff. de iniurijs. l. lex cornelia. z. ibi no. Sicut nec socius p̄tra factū admittitur ad testificandū accusandū: vel iudicandū in eodē crimine: cū hec oia sint publica officia. vt p̄dicta patent. C. de libera. causa. l. si filium. et ibi dicit.



Ignū quidē reputatur inter alla mihi videbatur: vt dubia subtilia legū diuisa mihi gratia inspirāte ad quoddā breue ducā opusculū: peroptatū z vtilitate hoim. vt hoc florētissimū opus aperiat mentes legentū. Inuocato christi noie p legū dogmata gloriosa. ff. de iust. z iure. l. i. z. in rubro z nigro. C. de no. co. cōpo. post tāt culminis inuocationē quedā inuēctōnes dubieq. questiones mihi exorte sunt: q̄ nō inueniuntur ad plēnū p glo. ordinate: putile putauit ego Bal. de peru. iuris vtriusq. doctor z minister: ip̄sas adiunctōnes questionum ad vnum opus colligere: z sub cōpendio adnatate nō simpliciter: sed fm q̄ de ministrabit aliqua noua p̄ponere. ¶ O em̄ q̄ nouum opus aggredior. Nō q̄ aliquis nō sit aggressus: s; q̄ lz fuerit aggressus: nō tamē sic lucide: nec sub cōpēdio: sicut ego. sunt em̄ nōnullē quidē questiones in scriptis p plerosq.

docto. iuris canonici z civilis sub diuersis libris ordinate z cōpilare: sed nō ita decise nec cōpetētib. titulis talisq. stilo cōposite: sicut in hoc breui opere ordinantur maxime post opinionones doctorū antiquorū: qui p nōnullos famosissimos doctores nouo germine corriguntur. idcirco ip̄sas q̄nū decisiōes et intellectū tertū. z gl. z ex dictis famosissimorū doc. ip̄sas. q. oēs sub nume. rii. titulorū seu rubricarū p ordinē recidēdo secretissima nouissima h̄ba pandā. z p̄t mo circa iurisdictionē p̄missio tractulo de officio iudicis. ¶ Secūdo circa citationes z dilaciones. ¶ Tertio circa puritates z defensionē. ¶ Quarto circa viā ordinariā civilū z criminaliū. ¶ Quinto circa viā ordinariā denūciatiōis: inquisitionis: z exceptiōis. ¶ Sexto circa p̄batiōes factas in causis. ¶ Septimo circa emergentis in causis ante s̄m̄az. ¶ Octauo circa s̄m̄az ei. ¶ executiōes. ¶ Nonno circa appellaciones. ¶ Decimo circa vltimas voluntates. ¶ Undecimo circa ordinariā causarū. ¶ Duodecimo circa statuta terminorū. ¶ Decimotertio circa cautelās z remedia.

De iurisdictione. Rubrica.

¶ Utrum valeat sententia eius qui ultra quātitatem iurisdictionis inuēcauit. q. prima.



¶ Rimo igitur circa iurisdictionem sciendum t̄ q̄ iudex ordinarius vel delegatus sciat q̄ statim ex fines sue potestatis excedit: nihil agit quia sententia per eum lata non valet ipso iure vt extra de sen. et re iudic. c. i. ¶ Cum ergo iudicat de eo: quod ad iurisdictionem suam non pertinet et ultra quantitatē ad eius iurisdictionem spectantem nihil valet q̄ agit. C. si a nō cōpet. iud. l. lz per totū. ff. de iurisd. om. iud. l. si. Idē est. C. q̄ sua iurisd. l. vnica. z. e.

a iij

De iurisdictione.

que sine sine ap. rescin. l. circa. 2 extra de p. sue. c. qñ. de rescrip. c. statutū l. vi. nō em̄ intelligit iudicatū quando iudicat ab eo. qui ius iudicādi non h̄z. ff. ad. tertul. als. ad treba. l. ij. in fine. vel qui dānādi nō h̄nt ius 3 ff. de penis. l. ij. in fi.

¶ Itē si iudicat iter homines nō sue iurisdictioni subiectos vel ipsius delegatione nō p̄tētos. vt. d. l. ij. 2. l. iij. ff. de offi. p̄si. 2 extra de iudi. at si clerici. 2 de offi. dele. c. j. als. c. pe. ix. q. ij. c. j. Non enim debet imittere fallē in mellez alienā. vij. q. iij. c. scriptū est. 2 extra de elec. c. venerabilē in prin. 2z talis sn̄a ab extraneo seu nō suo iudice lata peregrina d̄. iij. q. vi. c. scriptū est. 2 extra

¶ Itē si iudicat vltra tēp̄ sue iurisdictionis. ff. de penis l. si. cū suis concor. quia 4 t̄sacto tēpore iurisdictionis expirat. extra de off. dele. c. de causis. ¶ Itē si iudicat dū est extra p̄uincia et cōfines sibi de cretos quibus p̄uariat est. ff. de offi. p̄cōsu. l. iij. et de iur. om. iudi. l. si. 2 de offi. p̄fec. v. l. j. §. 3 2 si q̄s. 2. l. fi. ¶ Itēz si est 5 in loco sui territorij sed pronunciat de reb̄ extra iurisdictionē: vel sui territorij existētibz: quia 2 si dici possit q̄ de eis iudicare valeat: t̄n missionē mandare non potest. ff. de bonis. aut. iud. po. l. si vnus. §. pe. 2 de re iudi. a diuo pio. in prin. dic vt plene not. C. vbi in rē ac. l. fin. ¶ Res-

sponsio ad omnia premissa est: q̄ factū a iudice quod ad ei⁹ nō spectat officium: non est ratuz habendū. ff. de rescrip. l. factum. 2 extra eo. tit. c. ea que. in. vj. ¶ Adcirco sentētia siue p̄ceptum: siue cōfessio: 2 oia p̄cessus factus corā eo iudice: nullius est momēti. d. c. at si clerici de iudi. et. ff. de penis. l. ij. in fine.

¶ Predicta autē fallūt in certis casibus. primus est in recōuētiōe cause ciuilis. C. de sen. 2 interlo. l. cum papinia nus. 2 aut. 2 p̄sequēter. ibi posita. Alius casus est q̄ partes cōfenserunt in eum sciēter: qui als iurisdictionē habet: licet nō inter p̄sentientes: vel nō de illa re vel qualitate. vt. C. de iur. om. iudi. l. j. ff. de iudi. l. j. et. ij. et plenius in. d. c. peregrina. d̄mōdo attendas hoc esse verum. si talis cōsensus durauerit: quousq̄ lis fuerit contestata inter eos: si enim peniteat conueniēte: seu conuentū ante lit. cōtest. nō cōpellitur huiusmodi cōuentiōi stare. vt est casus. ff. de iurisd. om. iudi. l. si cōuenit. licet penitēs possit conueniri ad interessē vel ad penā: si adiecta fuerit. argumētū. C. de pactis. l. si pacto et insti. de inutili stipulatio. §. alteri. adde casus q̄ no. l. q. r. in fi.

¶ Et ex predictis queritur quid si iudex fert sentētia vltra quātitatē sue iurisdictionis: 2 v̄puta habet ius cognoscendi de causis cōsistētibz in quātitate. c. flof. ipse fert sententiā de maiorē quātitate. Quero nunquid sententia valeat l. aliquo: 2 dico q̄ talis sententia valebit in cētum: in quibus ius dicere potuit. 2 certe de vltiore quantitate non est dubium vt. s̄. probatuz est. ad idē. ff. mādati. l. rogatus. ¶ Sz̄ an in eadem quātitate in qua iudicare potest: valeat glo. variarunt. Mā aliter dicūt. ff. de iurisdictione omnium iudicū. l. si. §. j. et aliter. ff. de fideiusso. l. si reo. ij. respon. et. l. grece. §. illud et aliter. C. de re iudi. l. ij. Unde q̄dā distinguunt: aut iudex pronunciat vltra quam facere possit: et debeat pronuntiare: et tūc ipso iure non valet. vt. s̄. dictum. idem si vltra quando propter tantum: vt. C. in quib⁹ causis in integrū restitutio nō est necessaria. l. certa. aut vltra quā de-

¶ Ultra quātitatē sue iurisdictionis. Adde q̄ si aliq̄ sūt iudices qui nō possint cognoscere vltra certā quātitatē p̄uariat. sol. q̄ deliquētes corā eis nō poterunt multare vltra dictā quātitatē. arg. l. omnib⁹ vbi Bald. C. de sportu. l. ac l. cum certa rōne. C. quādo puo. nō est ne. f̄er/ randat.

beat: scilicet ultra id qd potest: et tunc valet. C. de modo mulctan. l. fina.

C Sed videtur verum. qd indistincte illud inutile tunc vitiosum. vt. d. l. cer. ra. et argumētū. ff. mā. l. sed et proculus. et qd no. C. de sacrosanc. eccle. l. illud. et clare dicitur extra de prebē. c. dilectus. quia si snia non possit pro parte valere: et pro parte non. ff. cōt. diui. l. in hoc iudicio et extra de conuersi. cōiū. sa. c. placet. verum est: qm vna species alteri coheret: non alia. vt no. in. d. l. in hoc iudicio. sed i qua titatibus separabilibus vtili ab inutili valet. qz quantitas est ipso iure diuisa. vt not. ff. de re iudi. l. hoc amplius. et extra eo. c. vlti. lib. vi. ergo vitiosa quantitate inutili remanet utilis: et in ea valet. ff. de vsu. l. placuit et de ver. ob. l. i. vbi inutilis adiectio ideo vitiosa: quia habet pro non adiecta. ff. de ver. ob. l. si quis ita stipularis a re. et vide no. p. Hug. et p. Jo. an. in. c. ea que. extra de reg. iur. lib. vi.

Utrum iurisditio possit vdicari. q. ij.



Scūda q̄stio est. t̄. Nūqd iurisditio ipsa possit vdicari. et dixerūt quidā qd nō nāv: dicit iurisditio est quoddā genus s̄ aliqd in genere nō pōt vdicari. vt. ff. de rei ven. l. si in rem. in prin. ergo etc.

C Itē alia rōne quia vt

dicit iurisditio est qd dam genus incorporale in iure cōsistens: s̄ i iure civili p̄sistētia corporalia sunt. vt. ff. de re diui. l. i. s. ergo vdicari nō pōt. vt. ff. de alie. mutā. iudi. l. i. et de rei ven. l. vdicatio. **C** Itē incorporalia nō possident. ff. de acq. re. do. l. seruus. s. i. ergo vdicari nō pōt. sicut et dispēsatio q̄ cōstitit iure vt. j. **C** Et eōtra qd sic. qz etiā iura incorporalia vdicant. si cut sunt seruitutes: vel vsufructus. vt insti. de actio. s. h. et iij. s̄ potest r̄ideri qd illud id: qz sūt actiōes in rē scripte: vt j. dicit. **C** Itē adhuc sic: qz filiū meū libertuz vel etiā colonū in quibus habeo ius p̄tatis possum vdicare: vt not. ff. de rei vē. l. i. s̄ ibi sic vdicatio adiecta cā de iure romano: vel quiritū: vel canonico. p̄terea ibi vdicat p̄sona p̄pter ius qd in ea p̄tēditur. **C** Sed in p̄positā. q̄ nā qd possit ista iurisditio vdicari. **C** R̄ndeo qd si recte intelligas p̄ predicta iura questio ista est sublata. Nā semp oportet esse p̄sonā vel rē: in qua vel p̄ qua iurisditio vdicat. Qd pōt esse multis modis. c. de causis. extra de p̄sump. et c. cū olim. eo. ti. et ff. de mun. et hono. p. totū. v. ij. q. vj. oēs basilicē. ff. de iur. om. iu. l. i. qz vel dicit qd ibi petitur iurisditio temporalis vel secularis: dignitas marchie: vel baro-

Lāfrā. s̄. in p̄i. sue p̄crice. nu. xv. h̄st. in glos. ibi: si quis. Cellus.

Adde hoc p̄istū tex. in l. i. et si. c. de emāci. ti. et i rub. C. que sit lō. cō. ar. chi. ix. q. iij. c. cōquestus. et Sichu. i. c. cū cōtingat de offi. ord. et ad hoc factū qd not.

me: aut etiam dignitas
spūalis: vt diaconatus:
prepositura: vel alia di
gnitas implorantur tunc
cognitionē ⁊ prerogati
uam: vel officiū iudicis.
Iustū est em̄ q̄ hñs ius
in aliqua dignitate pos
sit eā petere: s; q̄re non
cōpetit eis aliqua actio
seu officium vniuersale
erat. ⁊ hoc tenet spe. in
tit. de religio. do. vers.
porro. Rei autē vendica
tio in p̄dictis non cōpe
tit. q; pro reb⁹ corporali
bus in dā. vt. s. dictuz
est. posset etiā dici q̄ cō
fessoria agi possit: vt ple
ne not. in. c. cum venera
bilis. extra de excep. et
de iudi. c. examinata.

¶ Utrum laicus qui est
factus clericus post de
lictū possit puniri p̄ iu
dicē laicū. ⁊ an vt laic⁹.



¶ Quidā laic⁹ cō
misit delictū et
postea fact⁹ est
clericus illius loci: ad
quē pertinet punio et
cognitio delicti: an ad
iudicē tēporalē de cui⁹
foro erat tēpore p̄petra
ti delicti: an ad iudicē
ecclesiasticū in cuius iu
risditiōe inuenitur per
assumptionem ordinis
clericalis. ⁊ primo videt⁹
q̄ fit cognitio iudicis se
cularis. quia debemus
expectare t̄ps delicti. ff.
de penis. l. i. ⁊ l. monis. i
fi. et de sta. libe. l. sta. li
be. a ceteris. sic etiā spe
ctamus tēpus cōtracte.
ff. de contrahen. empti.
Lruptilia polla. ff. p̄ so
cio. l. iij. ff. de mino. l. iij.
extra de elec. c. dudū: et

videt⁹ casus. ff. de adul
te. l. ij. s. si eo tēpore. vñ
de per cōmissionē deli
cti videtur puniēdus a
iudice seculari. argu. s.
de iudicis si q̄s postea.
et iur. om. iud. l. penul. ⁊
extra de foro cōperen. c.
proposuisti. ¶ Ad idē
facit. quia qui obnoxio
est civilib⁹ muneribus:
s; efficiat miles: nihilo
minus cogitur ad illa
munera subēdā. ff. de
mune. ⁊ hono. l. cura. s.
fi. ⁊. c. de sacrosan. eccl.
l. qui sub p̄tertu. ff. de iu
re immunita. l. semp. s.
diuus. q; nora caput se
quitur. ⁊ delicta homi
nū cū capite ambulant.
ff. de nora. l. j. ff. de capi.
diminu. l. tutelas. s. in
iuriarū. ¶ T̄t̄ q; seru⁹
delinquēs si postea effi
ciatur monachus vt pe
nā euitet retrahi debet
de monasterio: ⁊ p̄isti
no statui tradi. vt. d. s. si
quis. ⁊. ff. de fur. l. si ser
uus nauem. Sic em̄ eri
mitur de militia ⁊ a mi
litari resoluitur sacra
mento miles: qui p̄pter
delicti metum q̄d prius
cōmisit nomē militie ce
pit. ff. de re. mili. l. vlti
ma. ad idē. c. de decu
rio. lib. x. l. oēs. c. de epi
sco. ⁊ cle. l. officiales. ⁊ in
princi. c. de sal. l. si quis
decurio. in aut. de man
da. princ. s. si vero inter
c. vbi de curia. vel coor.
l. i. extra de appella. c. di
lectus. de ser. non oz. c.
ij. ff. de execu. tut. l. tutor
petitus. ad municipa
les. l. incola. ¶ Contra vi
detur q̄d punio illius
delinquentis pertineat

a L. officia
les. in prin.
⁊ ibi bal. di
cit q̄ clericus
tus assum
ptus i frau
dem obliga
tionis tā cō
tracte non
prodest: sed
perinde est
ac si nō esset
clericus. et
hoc d̄t mari
me esse ve
rū in cleri
catu assum
pto clādesti
ne. Et p̄ de
cisione hui⁹
questiōis vi
de omnino
per eūdem
in. d. l. offi
ciales. sfer
randat.

¶ Dicit. s. l. ad
di. ad Lan
frā. c. qm̄ cō
tra. in prin.
nu. xv. vers.
glos. in ver.
citationis. l.
addi. que l.
gi. cita. to.

ad iudicem ecclesiasticum, de cuius foro effectus est per ordines assumptos receptos. Nam per ordinis assumptionem exemptus est a iurisdictione laicorum. vt. C. de epi. & cle. l. si quis in cōfiterendo. & punietur pena sacrilegij laic⁹ qui cognoscit et iurisdictionē exercet in clericos. extra de fo. compe. c. ij. & de iura. calum. calumnia alle. de offi. dele. c. cum olim. unde si iudex laicus se intro mittit nō valet quod agitur tāq̄ ab incompetētī iudice factū. c. at si clerici. extra de iudi. vt dictū est in. j. q. ¶ Itē qz venit ad eū casum: a quo incipere non potuit. iō vitatur. ff. de serui. l. p parte & de re mili. l. q̄ cū vno. §. reus. ¶ Itē qz sicut superueniēs dignitas tpalis eximit quē ab alteri⁹ ptate: vt in aut. hec pstitutio q̄ de digni. loq̄tur: in prin. que penit. C. de epi. & cle. sup. l. sacrosancte. multo fort⁹ est dicēdū: qz superueniēs dignitas spūalis debeat eximere quem a iurisdictione laicor. ar. C. de here. aut. sazaros. ¶ Itē qz p assumptionē ordinis recedit a iurisdictione seculari: propterea puniri nō pōt. ff. de vaca. mune. l. ptoz. in prin. & l. his honorib⁹. §. a cunctis. et. l. si q̄s. de excu. tu. l. q̄ spado. §. si aut. & l. iuriscōsultos. & ff. de arbi. l. non distinguem⁹. §. sacerdotio. ¶ Solutio distinguēdū est. nā si pstat qz laic⁹ post cōmissum delictū efficiat cleric⁹ i fraude: cā euitādī penā delicti: puniēdus est p iudicē secularē p iura primo allegata. & p argumēta. i. facta. & maxime p regulā hos accusare: in si. j. rñ. ff. de accu. & ff. de adul. l. si marit⁹. §. legis. fraus em̄ psumit fm̄ Dy. si iā erat accusatus vel in crimine deprehēsus. l. post cōtractū. ff. de dona. si hō non constat nec est fraus psumpta: tūc puniēdus est p iudicē ecclesiasticū p iura sc̄do alleg. vt. ff. de bo. eo. l. vlti. qz tūc cōdēnat agitur & dephendit in habitu clericali. talis em̄ psumit qualis habitu cōprobaf. extra de sen. excō. c. si iudex. lib. vi. et ibi not.

3 ¶ Itē rursus querit quidā post delictū cōmissum & bānū sibi datū super dicto delicto sit non⁹ incola alteri⁹ loci q̄ vbi deliquit procedit iudex: & ex contumacia eum ponit in banno. iudex vero

loci vbi inuenitur nunc delinquēs pcedit cōtra eūdem ex eodē delicto: querit an de iure possit & primo videt qz non. qz quotiēs de delicto est semel cognitū siue de delicto absoluedo. l. h. ff. nau cau. sta. et. ff. de accusa. l. si cui. §. euisdē. et C. eo. titu. l. si q̄s homicidia: siue etiā in cōdēnādo: vt. ff. de accu. siue ac. Nā obstat exceptio rei iudicate. ff. de excep. rei iudi. p totū. & qz de delicto vni⁹ hois nō est sepe querēdū. l. senar⁹. ff. de accu. Cū igit in casu pposito iudex loci delicti cōdēnauerit eū ex contumacia: sequit qz sc̄s iudex iter eū punire non dz. ¶ Contra qz sic nec obstat dicto bāno: qz p bānū nō dz: a pena delicti absolutus: vel cōdēnatus. nō em̄ fuit non⁹ ei⁹ repertū vel receptū inter eos: q̄s fit p lit. cōtest. ff. de adul. l. si maritus. §. pscriptio. C. eo. l. adulteriū. & iō diffinitiva pferri non potuit ex dicto. i. aut. d. exhi. reis. §. si hō. C. de accu. l. absente. & si obijciat qz hoc liceat ex forma statuti: q̄ cauet: qz ptumar possit diffinitive cōdēnari rñ. qz ex talis dēnatiōe nō la punitio est secuta. vñ cōdēnatio est iudiciali nō potuit nec dz. ff. de exc. rei iu. l. euidēter. ¶ Nec ex delicto nec ex sua iprobitate dz excusationē vel immunitatē cōsequi. ff. de furt. l. itaqz. & de iter. et rele. l. releg. §. si. & de negro. gest. l. siue h̄ditaria

¶ Qualis habitu cōprobaf. Ut de oino Oledra. p. iij. scip. q̄s laicus delinquēs vtide q̄ posuit ad ipm̄ in apostil. in hō nō haberet in caracte rib⁹ lugduenis ne trā scribere viderat. Ferrā dat.

et hoc videtur verius: quod
bannū fuit rōne cōtuma-
cie. et tēp pro delicto ali-
ter fuisset punitus. Nā
si punit^r fuisset sine pe-
na euasisset etc. Conclu-
dendū qd rite et recte iu-
dex loci presentis inco-
latus punire eum po-
test. per aut. qua in pro-
uincia. C. vbi de crimi-
ne agi. et per rationē: quia
nora caput sequitur.

Utrum iudex loci in
quo extrane^o commisit
tertium furtum possit
eius de furtis alibi com-
missis punire.



Uero qd
to t scdm
Guido =
nē de su-
za. docto-
rem cri-
miū qd si murinēsis vnū
furrūz cōmissit Durine.
aliud R hegij. tertiu par-
me. nec inuenitur qd fue-
rit de aliquo predictoz
punitus. Nūquid si de-
prehendatur p potesta-
tē parme poterit furcis
suspendi. quod videtur
sibi licere. cū sepius fu-
ratus est: et satisfactū sūt
statuto de trib⁹ furtis:
vt sunt cōmuniter statu-
ta in lōbardia: et addu-
citur. l. capitaliū. §. crassa-
tores. ff. de penis. et qd
vn⁹ actus inducit con-
suetudinem. C. de epis.
audi. l. iij. et plures cō-
mittēdo videtur famo-
sus. l. furta. et ibi tenet^r
et notat. ff. de furtis. et iō
videt^r puniendus pena
illius. l. capitalium. §.
crassatores. id est furca
vt ibi dicitur. Nā plura
dicta occurrētia aggra-

uant delictū delinquē-
tis et grauius punitur
ff. de re mili. l. non oēs.
§. qui desertioni. C. de
rpto. virgi. l. vnica. §.
multo magis. Contra
videtur qd non quia in
territorio parme vnū
solum furtūz commisit:
de quo tñ potestas par-
me habet cognitionē:
vt in aut. qua in prouin-
cia. et. l. iij. ff. de officio
pressi. et fm omnes leges
erit fustibus castigād⁹
pro primo furto cōmissio
in loco sue iurisdictionis.
C. de ser. fugi. aut. §. no
uo iure. vnde de alijs ni-
hil ad eum. ff. si serui. vñ
di. l. loci corpus. nā con-
stat qd de alio delicto nō
potest esse iudex cōpe-
tens. nec ipm punire p
dictam l. iij. de offi. pñ.
dictū est plene in prin.
hui⁹ titu. et quo ad alia
delicta siue furta remit-
tēdus ad locum crimi-
nis cōmissi puniēdus p
suū iudicem. §. si qd ve-
ro cōprehensoz. in aut.
vt nulli iudicem. colla-
ir. et. ff. de accu. l. si cui. §.
fina. et hoc videt^r verius
fm Guido. de suza. sed
Hugo rosi. et fortes re-
ctoies contrarium sa-
ciūt dicētes qd cōstat eū
furē esse famosum et ita
fore puniendū parme: et
ita seruant: quia gaudent
malos terrere: et intelli-
go vbi actus inducit cō-
suetudinē nō als extra
de cā pos. et pprie. c. cuz
ecclia sutrina. ¶ Quia
liter aut qd punit^r pro
plurib⁹ furt⁹ de iure cōi.
dic vt no. plene. ff. de fur.
l. capitaliū. §. famosoz

Adde quod
no. i addit.
ad Lanfrā.
in. §. p̄fessio-
nes. nu. xi.
ver. q̄ro ti-
tus commi-
sit furtūz. in
apostil. in
f̄bo potest
procedi.
Celsus.

in aut. sed nouo iure. C. de seruis fu. qđ no. fm Bal. ¶ Utrū duo iudices pariter in citatione eiusdem concurrentes possunt ambo vel quis eorum cognoscere.

Adde quod
no. s. l. add.
ad Lāfran.
§. recusa =
tiones. in
pīnc.



Quinto tque
rit. plures
sunt iudi-
ces: qui pa-
rem habēt
iurisdictionē i causis: vt
puta pīas r capitane:
quorū vterq; habet co-
gnitionem in certis ma-
leficijs: vel pone in sco-
laribus: qui tres habēt
iudices: ep̄m. rectorē. et
doctorē. vt aut. habita.
C. ne fil. p. va. ¶ Vel po-
ne in iurisdictione quaz
habēt presides prouin-
ciarum: vt puta in mar-
chia r in puincijs patri-
monij modo perpetra-
tū est delictū in illa pro-
uincia vel territorio. qđ
est cōe vtriq; rector et
pīas illi⁹ territorij vel lo-
ci vult pcedere. querit
qđ illorū pferat. r certū
est: qđ is pferendus est q
in citacione preuenit. ff.
de iudi. l. si quis postea
r. l. vbi ceptū. extra. de
fo. compe. c. propofuisti.
Quid autē si ita cōcur-
rūt in citando: qđ nō ap-
paret qđ primo citauē-
rit. ¶ Et primovidetur:
qđ impediānt se cōcur-
su: r qđ neuter precede-
re debeat. ff. de lega. j. l.
huius. §. fi. r. C. qđ admit.
ad bo. pos. l. si. ff. de vsu-
fruc. l. licet et si quis. §.
interdū. r de testa. tu. l.
duo sunt titij. r idē vī si
duo testamenta inue-
niant eodē tpe cōfecta:

ita qđ nō apparet quod
ipsoꝝ fuerit primo fa-
ctum r qđ sit posterius.
Nam rōne incertitudi-
nis vtrūq; vitiat. ff. de
bo. pos. fm tab. l. j. §. j. et
ibi no. ¶ Ecōtra qđ vter
qđ habeat iurisdictionē.
fa. ff. de excu. vel admi.
tu. l. iurisperitos. §. cum
oriundus. nec vnus pōt
aliū impedire: quia in
hoc ambo sunt pares: r
par in parē nō hz impe-
riū. l. ille quo. §. tempe-
stiuū. ff. ad treb. Sed ex
hoc sequitur vnū valde
absurdum. naz non de-
bet vnus pro vno et eodē
dē facto ad duo tribu-
nalia vocari. ff. de re iu-
di. l. cōtra pupillū. §. j. C.
de iudi. l. nulli. ff. iudi.
sol. l. iam tamen. r qđ de
delicto eiusdeꝝ hoīs nō
d z sepius queri. ff. nau.
cau. l. l3. r de accu. l. sena-
tus. Dic qđ i dubio vnus
quisq; dictorū officiorū
cognoscere: decidere. et
punire poterit: cōsequi
medietate illius pene r
sic diuidūt inter se. r ha-
bebunt dimidiaz vnus-
quisq; als aut per supe-
riorē cōpellent. ff. de ad-
mi. tut. l. chirographis.
ff. de peti. hered. l. here-
ditas. in fine. r extra de
prebē. c. fi. lrv. dif. forte.
r idē facit dyn. in simili
q̄stione. Additio. ¶ Sz
tu aduerte ad predicta
quia verba faciunt du-
bitatione: quia ex the-
mate proposito si bene
inspicitur non est ma-
gna dubitatio: quia di-
citur qđ ambo iudices
habebant parem iuris-
dictionem: r ideo ambo

De iurisdictione.

cognoscunt. pronunciant
et iudicant. et ideo partes
debent condemnare: et
sic claret ex dubio deci-
sio dubitationis Bald.
Anto. de cre.

Cui magis competit
iurisdictione cognoscendi
de delicto in finib⁹ duo-
rum terminorum commisso.



Sexto queri-
tur titius pa-
piensis tracta-
tum habuit. et
mādaui in
ciuitate papie sempromio: q^o offendat ciuem me-
diolanensem: p^o dicit⁹ sempromius ex illo tractatu
offendit illū ciuem medio-
lanensem: et ipso sempromio ibi capto cōfiterur: 2
q^o de mādato titij in ci-
uitate mediolanensi pre-
dictū delictū commisit: et
q^o huc trāsīuit de ciui-
tate cremonensi als pa-
pie: et idē titius ibi mā-
dauit: cuius confessio-
nis occasiōe. do. Johā.
marcus de gratis pote-
stas ciuitatis mediola-
ni suū formauit p^o cessus
ipsum titium cum solē-
nitate cōdemnando: fa-
cto per prius banno cō-
tra eūdem titiū mādato-
re: cui titius peruenit i
manus ipsius. do. pote-
sta. seu eius successoris.
Dubitatur an fieri de-
beat executio ipsi⁹ titij
condemnati. ad morte
tanq^o cōtra bānitum et
condemnati: et videtur
p^o parte ipsi⁹ titij capri
et detēri mādatois. vt
scz q^o nulla debeat fieri
executio q^o nullus est p^o
cessus: tanq^o ab incōpe-
tenti iudice factus cui

iudicādi ius nō fuit vt scribit in rubroe
nigro. C. si a non cōpe. iudi. et in. c. at si
clerici. de iudi. et s. plene in prin. hui⁹ titi-
tu. Contra q^o teneat p^o cessus: et valeat
pro successore predicto volente exequi
ipsam condemnationem in fauorem
reipublice ciuitatis mediolani. et als
lég. ex eo q^o ipse uti⁹ mādaui sempromio: q^o in ciuitate mediolani offendere
ret mediolanensem: ibi deliquisse videt⁹
ipse malefactor. vbi fieri et perpetrari mā-
dauit secuta offensiōe et iniuria homi-
cidij. vt multis iuribus et autoritatib⁹
cōprobatur. et arguēdo de contractib⁹
ad delicta quod argumentū est validū
in iure. ff. de iudi. l. oim. sed cōstat ipm
titiū ibi scz Mediolani cōtraxisse. ergo
in proposito ibi videtur deliquisse: vbi
mādaui. et sic mediolani videtur deli-
quisse: q^o non, solū verba cōsideranda
sunt: sed etiā secutus effectus. vt. C. de
libe. pre. l. iij. ¶ Item quia non inspi-
cimus tempus conditionis apposite.
vt. ff. de condi. et demon. l. legata sub cō-
ditione. ergo hic inspicimus tempus
perpetrari delicti: et locum vt perpe-
tratum fuit: et ratio est: quia precedentia
ex postfacto confirmantur. vt. ff. si
ceruz pe. l. proinde. ideoq^o in ciuitate
Mediolani videt⁹ a sempromio cōmissum.
¶ Item q^o i donatiōe intervirū
et vxorē nō attendit tps donatiōis fa-
cte. sed id tps ad q^o cōferri d^o scz iudi-
cis vel monitionis vt extunc valeat. vt
ff. de do. inter vi. et vxor. l. si cū. §. si. euz. l.
se. et ar. ff. de manu. test. l. stichus. item
q^o punit mādas: sicut mandatarius. C.
de accusa. l. non ideo minus. ergo mā-
das p^o principali p^o cessore habet. ff. ad
fil. l. si quis percussor. Item punitio de-
bet fieri ad locū vbi est cōsummatū de-
lictum: et ad illud referēdū. d. l. proinde.
¶ Ecōtra videtur q^o iudiciū sit nulluz:
tanq^o tactū ab incōpetenti iudice. et sic
eius p^o textu et occasione nō est cōtra ti-
tiū p^o potestate mediolani tanq^o cōtra
bānitū et homicidā procedendū. Pri-
mo q^o ipse potestas Mediolani de iure
cōmuni in ciuem papientem nullā ha-
bet potestate cū extra ciuitatē Medio-
lani hoc negotiū sumpsit origine et esse

Qu est com-
missum de-
lictū in cōfi-
nib⁹ duorum
territoriorū
et ignorat in
cui⁹ territo-
rio commissus
est rōne du-
bū vtriusq^o
ciuitatis po-
testas: vt re-
cto poterit
procedere:
et punire vt
no. ipe. ff. de
libe. ag. l. fu-
rē. cōtra p^o ss.
si q^o dem. An
hoc pcedat
in pluribus
beneficijs si
mul p^o cessis
dic. vt scri-
psi in. c. si a
sede. de p^o b.
lib. vi.

est sua per acceptationem commissionem per
inde securam et factam in ciuitate papie
remittendus est ipse titius: vt ibidem
puniatur: vt in aut. vt nulli iudi. §. si quis
vero comprehensorum. et no. ij. q. ij. in
prin. et hoc videtur verius ad id quod
dicitur quod contraxisse videtur per. l. con-
traxisse. ff. de ac. r. ob. Dico. q. l. ipsa non
obstat: quod in casu thematis presupposi-
ti plura fuerunt delicta facta diuersis
et quelibet per se: sed ibi promissio so-
lutio sunt ad idem scilicet ad obliga-
tionem dissoluendum. et ideo diuersa. vbi
non obstat. Quod autem dicit remittendum
ad suum iudicem: intellige de vrbaneitate
sed non cogitur. ff. de accusa. si cui. §. si.
vbi not. † Sed e contra suus prouincia-
lis iudex non tenetur reum fugientem
remittere ad locum delicti ibi punien-
dum. et sic loquitur. §. si quis vero compre-
hensorum. et ideo iudex loci siue ciuita-
tis delicti cognoscere puniet. ff. de accu-
sa. l. vlti. et aut. qua in prouincia. C. vbi
de cri. agi oportet. Si tamen esset deli-
ctum non graue: sed leue: etiam iudex
sue prouincie non cogitur remittere:
sed puniat ipse quem culpabilem inue-
nit. vt in aut. vt nulli iudi. in. §. non co-
gnoscat. et notatur. li. q. vj. c. qua in pro-
uincia. et §. plene dixi.

¶ Curum morte delegatis finiatur de
legati iurisdictione. Item an morte con-
stituentis sit reuocatus procurator.



¶ Primo queritur
nunquid morte de-
legantis finiatur iu-
risdictio delegati. et
distingue: aut de-
legans moritur natu-
raliter. aut ciuilliter.
Item aut moritur re

3
Integra: aut non. Primo casu quando
moritur naturaliter et re integra: in to-
tum finitur iurisdictione delegati. ff. de iu-
ris. om. iudi. l. et quia. insti. manda. §. ra-
tione. extra de offi. delega. c. licet. et eo-
titu. c. si. delegatus. in. vj. a contrario
sensu. Si autem moritur ciuilliter: pu-
ta quia delegans deponitur: ex com-
municatur: vel deportatur: tunc etiam
4
res est integra. non finitur delegatio.

ff. de lega. ij. l. cum pa-
ter. §. hereditatem. ff.
de iure fisci. l. fraus. §.
si. de do. inter virum et
virorem. l. cum hic sta-
tus. §. si debuerit. et no-
ta. in. d. l. licet. ad idem
quod not. extra de offi.
delega. ca. i. in. vj. Alio
vero casu quando de-
legans re non integra
moritur: vt est per solaz
citationem: tunc siue
naturaliter siue ciuilliter
delegans moritur:
non expirat iurisdictione
delegati. ff. de iudi. l.
vendicatio. §. j. Predi-
cta autem fallunt in de-
legato pape. cuius de-
legatio morte non fini-
tur committentis non
inspecto si res sit inte-
gra: vel non. extra de
officio. delega. cap. ij.
libro. vj. † Non tamen
idem est in officialibus
vel vicariis episcopi. si
sint ordinarij vt in. c.
non putamus. de con-
suetudi. libro. vj. Nam
re integra morte com-
mittentis expirat eoru
iurisdictione. vt in. cap. j.
de officio. vicari. in. vj.
vnde in legato summi
pontificis est speciale
propter dignitatem vt
dictum est et bonorum
prerogatiuam. vt dicto.
capitu. j. Hic non fini-
tur officium executorum
ad exequendum aliquam
gratiam vel prebendam
ab apostolica sede com-
missam: licet re integra
concedens moriatur. ex-
tra de offi. delega. c. sup-
gratia. li. vj. † Sed quid
de procuratore litis. dicat
expirat nisi fuerit lis co-

Adde spe. l.
ti. de offi. et
potest. iudi.
dele. §. vj. in
prin. et ibi
alios. et. mo-
dos quibus
iurisdictione
delegati finit
et quod si igno-
ret mortem
delegantis.
an nullitas
precedat. no.
bar. l. i. et quod
ff. de iurisd.
om. iud. ad
quod facit quod
no. lafra. §.
in princip.
sue practi-
ce. nu. xv.

testa, qz tunc est dñs li-
 us. l. procuratoribus. C.
 de procur. et. l. nulla. eo.
 n. Item alio casu morte
 pstituentis non finitur
 mandatū. s. qñ dñs pro
 procuratore nolente et
 cōsentiente satisfecerit
 p eo: qz tunc lit. etiā nō
 contesta. nō reuocatur.
 ff. de procu. l. si defuncto
 si autē sit procurator ad
 negotia: dic qz reuocat
 est morte dñi. ff. mā. l. in
 ter causas. in si. eo. §. ra
 tione. qd verū est: si res
 est integra. secus si iam
 icepta negotiatiōe mo
 ritur. tunc enim morte
 dñi nō reuocat. ff. de in
 stiru. l. et si quis manci
 pijs. §. si impubes. extra
 de offi. deleg. c. vlti. §. of
 ficium. in. vi. ff. de neg.
 gest. l. cum actum. r. l. at
 qui natura. §. serum de
 hoc vide in. d. l. iter cau
 sas. in prin. r. in. l. si quis
 alicui. ff. man. et in. d. c.
 §. morte Bal.

¶ Antrum vnus ex dele
 gatis possit sine collega
 pcedere. r. an ante acce
 ptationē alterius alter
 pcedere possit.



Quaero que
 ritur qd si
 fiat delega
 tio plurib²
 iudicib² de
 eadē re: nec i delegatio
 ne est adiecta clausula.
 qz si nō oēs r. qz ponitur
 extra de offi. deleg. c. i. r.
 an si qz eorū pueniat in
 cognoscendo. erit prior
 alijs collegis suis. r. pri
 mo vñ qz sic. ff. de iuris.
 om. iudi. l. cū qdā. etiā
 si nōdum tulit sententiā.
 vt. l. ad idem. ff. de pro-

cur. r. qd nota. in aut. ha
 bita. C. ne si. pro patre. r.
 de leg. j. l. si pluribus. in
 fine. ad idē. ff. de iudi. l.
 si quis postea. extra de
 fo. cōpe. c. proposuisti.

¶ Scōtra videt qz non.
 qz cuz duobus cōmittit
 causa videtur in dubio
 oib² cōmissa. ff. de arbi.
 l. non distinguemus. §.
 cū in plu. ij. rñ. ergo vn²
 nō pōt pcedere. extra
 de offi. deleg. c. cām. r. ff.
 de re iudi. l. duo ex tri
 bus. vñ nō vñ qz sit po
 tior. ff. de noralibus. l. si
 qz a multis. ff. de pecu.
 l. si vero. in quib² iurib²
 b²: qz nō puenit agēdo:
 vel litē cōtest. nisi pue
 niat ad plationis finē.

¶ Sed dic: qz primū ve
 rius est: qz traria i alijs
 casib² loquuntur: r. ideo
 solue fm Odo. vt ipse
 no. in. d. l. si plurib² i fi.
 sed in proferēdo deside
 ratur snia. vt. d. l. si qz a
 multis. r. l. si nō. qñ autē
 addit clausula qz si non
 omnes r. vel illa: qz nō
 sit melior conditio occu
 pantis. tunc licet vnus
 sine altero icipiat: tñ. col
 legā nō excludit: vt di
 cit. l. si pluribus. r. d. c. j.
 r. extra de pecu. c. si duo
 lib. vi. ¶ Item si non
 sit clausula insolidum.
 Nam quilibet agit pro
 parte. vt dicit. l. si pluri
 bus. ita tamen qz simul
 procedant: vt dictuz est
 in delegato: licet in ordi
 narijs quilibet per se r.
 seorsum habet iurisdic
 tionem. ff. de offi. consn.
 l. j. in prin. Et nota qz fa
 cta electione vel com
 missione de plurib² ad
 aliquod

fularum i
 clausula. re
 scriptorum.
 vers. qd si
 nō omnia. r.
 vers. tu si
 ne colleg.
 vbi plene.

Adde istum
 in. l. falsus
 viij. colū. q.
 ij. C. de fur.
 et adde qd
 notauit i tra
 ctatu clau-

aliquid officii vel iurisdictione exercē-
dū: vno eorū absente vel recusante in-
terim totius cōmissionis iurisditio pri-
net ad collegā: q̄ officiuꝝ acceptauit. ff.
de appel. l. imperatores. §. si magistra-
tus. bald.

¶ Utrum assessores possint in causa ci-
uili sententiare.



¶ **M**ono querit̄. nūq̄d asses-
sor habeat iurisdictioneꝝ
ad ferendū sniam in cau-
sis: in q̄bus accidit. et vi-
detur q̄ nō. sed q̄ ferēde
sunt p̄ presidem. vt no. ff.

de offi. assesso. l. i. in glo. vlt. vñ sentētie
late p̄ assessores nō valēt. nisi eas pro-
ferant ex delegatione eis a presidenti-
bus vt facta expresse in dicta glo. legi-
etiaꝝ si sunt cause ciuiles vel tales cri-
minales que delegari p̄nt. vt ibi dī. sed
de cōsuetudine aliud obseruat̄ in ciuili
bus. ¶ Item dicit̄ q̄ remoto p̄side ante
t̄ps: videtur culpa assessoris remoueri
vt no. ff. de assess. l. i. iij. arg. §. vt sibi im-
putet q̄ imperitū eligit. vt. ff. de re iuen.
l. vtiq̄. §. si. et ibi no. Bald.

¶ Utrū presides possint inter suos sub-
ditos extra suū territoriuꝝ vt puta in ex-
ercitu pronūtiare suos facere punire.



¶ **S**cimo querit̄ quid de
presidibus dum sunt ex-
tra. eorū territoriuꝝ: pu-
ta quādo aliqua ciuitas
facit exercitum contra
aliam ciuitatem vel ca-
strū extra territoriuꝝ existentē. Nūquid
talis preses iurisdictionē habeat puni-
di inter suos subditos et ceteros. vt di-
ctū est. q̄ nō. vt. viij. q. ij. c. i. q̄ ibi priua-
tus est. vt no. §. eo. in prin. scilz cautela
est. q̄ ante exercituz vel post faciat se a
p̄cipue reformari: et q̄ possit vt baillia
et auctoritate sup̄ his quibus potitur. et
cum mero et misto imperio et gladij po-
testate in suos hoies: quos depascitur.
h̄z regit̄: et cōseruat̄: ac tuet̄ in ipso ex-
ercitu: tali mō et forū dicēdo i eius cō-
missiōe exequēdo et mādando: q̄ que-
quid contra ipsos de eius iurisdictione
fiet: vel: quoquomodo erit factū. et nūc
prout extuuc rep̄erā omnia rata: gra-

ta: et firma habebit: ac
si per eum in dicta sibi
cōmissa iurisdictione fie-
rēt plenā obtinet robo-
rum firmitatē. et hoc p̄-
batur et no. in. l. i. §. pe. ff.
de questionibus. et de cō-
quest. circa finē. §. pe.

¶ Sed q̄ri pōt nūq̄d
p̄sides iurisdictionē ha-
beat puniēdo suos offi-
ciales siue in officio de-
linquētes. et videt̄ q̄ sic
vt. ff. de custo. reo. l. de
militibus. ff. de pecu. l.
si quis forte. §. p. e. xiiij.
q. vlt. c. is q̄ ita. et q̄ ipse
preses puniēdo eos nō
tenetur: p̄bat̄ extra de
sen. excō. cum volunta-
te. per l. iij. ff. de offi. p̄si.
h̄z posset dici cōtrarium
per l. ij. C. de offi. p̄fec.
ang. sed forte ibi loquit̄
tur de ordi. iudi. siue eo-
rū priuilegijs: q̄ ibi for-
te habebant p̄ se officiuꝝ
administrationis a po-
pulo sed querit̄ vtrum
presides possint cogno-
scere de iniuria fami-
liaribus suis illata: pri-
mo videtur q̄ sic. ff. de
ar. l. quoniā. et de iudi. l.
in priuatis. Contra q̄
nō. ff. q̄ illa loquitur in
ciuili: sed i criminali nō.
ff. de iurisd. om. iud. l. q̄
iurauerit. h̄z Jac. de are.
dicit q̄ sic. quia per hoc
videtur tueri suam iur-
isdictionem siue digni-
tatem. ff. de offi. p̄fisi. l.
obseruandum: et non est
tunc dicenda q̄sto p̄tā-
tis sed dignitatis et pro
hoc optime fa. ff. ad mu-
nt. l. de iure. in prin. et. vj.
q. ij. si q̄s vero iure nouo
decretaliū distinguit̄ vt
extra de penis. c. j. in. vj.

* Adde
bar. in. l. iur-
ditiū solue-
tur. ver. vel
pone in p̄tā
te. ff. de iudi.

¶ Adde istū
et doc. in. l. j.
et in. l. extra
territorium
ff. de iurisd.
om. iud. de
quo per lan-
frā in. §. ci-
tationes.
nu. xij. §. si.
quero vtruz
et q̄ ibi not.
in apostul.

4 Et postremodicit qd iudex non possit extra territoriu vel prouincia iudicare. vt. ff. de interd. et releg. l. relegato-ruz. Sicut. r. s. se. r. dixi. S. in prin. huius. q. nec etiam ibi potest ordina- re. vt. ir. q. ij. c. episcopus cum ibi voluntariam iurisdictionem potest exerce- re. et delegare. vt no. extra de iureiuran. c. ex parte. Item pot absoluere excoicatos suos in quacunqz prouincia: vt ibi. r. c. nouit. de offi. delega. pro tribunali autē non pot sedere in alie- rius prouincia. vt. d. c. nouit. Item non pot pa- rochianu alteri recipe- re ad penitētia. vt extra de sepul. c. primo. bal.



Utrum syndicus ad syndica duz assumptus habeat iurisdictione me- ru r mistu imperium. ¶ Deci = mot qd si corā syn- dico qui habet ali- quez offi- cialem syndicare propo- nitur: vel instituit accu- satio de aliquo malefici- cio psonali: quod dicit- comissum per eum: qui syndicat suo durate offi- cio: vt puta de homici- dio vel aliquo persona- li crimine admisso p eū officialem durante offi- cio: nunquid habet in hoc cognitionem: et pu- nitionem. Et primo vi- detur qd nō: qz ille syndi- cus non habet neqz me- ru neqz mistu imperiu: ni- si expresse sibi data fue-

rint a suo principe. vel cōitate sua sed- solam habet cognitionē r punitionem de commissis. vel neglectis vel ablati- per illum officialem: seu de eius fami- lia ratione illius officij: de quibus iste puniendus penis illius statuti loci seu ordinationuz sui superioris: qui habet cognitionem et iurisdictionem. cogni- tio ergo meri vel misti imperij non per- tinet ad ipsum syndicum. Econtra vi- detur qd possit: quia executor villicatio- nis audire debet omnem villicationis speciem. r ipsum in omni eo quod com- misit punire. vt in. c. qualiter r quando de accusa. generalis enim syndicaria de omnibus in officio contingentibus videtur cōmissa. vñ de oibus generalit- ter cognoscere r audire debet: quia qui omne dicit nihil excludit extra de ma- io. r obe. c. solite. ad fi. r qz verbū gñali- ter prolatum generaliter dō intelligi. ff. de serui. ru. predi. l. si seruitus. Dy. di- cit: qd predictus syndicus seu syndica- tor: in lōbardia de pdictis non pot puni- re: cū in generali cōmissione nō veniāt: nisi q sibi syndicatori specialiter demā- dantur. ff. de offi. eius cui est man. iur. l. j. extra de offi. vi. c. j. in. vi. r ideo dicit ipse Dy. qd ois eius ptās et autoritas depēdet ex forma sue electionis r pote- statis sibi attribute. ar. ff. de arbi. l. non distinguemus. S. nunc de officio. si in di- ctus officialis dictum delictuz cōmisit offiū suū exequendo: an teneat an non. dic vt plene no. j. de pba. circa qōnes p- bationū in. q. xix. Bald.

Utrū exceptio non cōpetēti a iudice sit expediēda ante lit. cōtest. Itē an iurisdictione possit delegari: r qualiter. Itē an ciuis de loco sui domicilij bannitus per illud bannuz possit se defensare in alio domicilio vbi de eo delicto contra eum procedatur.



Udecimo querit tqui- dam accusauit in curia bononiensi ciuem par- mensem: quem dicit deli- quisse in territorio bono- niensi. vbi nūc inuenitur dictus parmensis. pone titius ipse accu- satus dicit. domine iudex dico r respon-

*Add bar. I in. l. ij. s. fin. ad fi. vers. vltimo qro ff. de accu.

P Adde qd posui. S. in Lāfrā. S. ex ceptioes nu me. viij. ff. post sniam r in. s. recu-

deo non animo lit. contesta. me hoc de
 licium nō commississe sedposito q̄ hoc
 delictum probaretur: eo decli. no fo-
 rum: et examen vestrum. quia in hoc
 nō estis iudex competens: nam hoc ma-
 lefictum fuit commissum in ciuitate
 R̄egij extra vestrum territorium: vn-
 de nō habetis de hac iurisdictionē. Ju-
 dex aut̄ mādāt q̄ respondeat: cū ex se-
 rie actoris appareat ipsum esse iudicē.
 Replicat accusat⁹: dñe ista exceptio est
 emergens: ⁊ ideo prius tractanda ⁊ su-
 per ea prius pronūtiandum. ff. de libe.
 cau. l. liber. §. si. C. de ordi. iudi. l. i. ⁊ de di-
 la. l. a procedente. ita q̄ iudex causa co-
 gnita debet pronūtiare. Nos tales di-
 cimus esse iudicē cōpetētē: vel nō. ff. de
 iudi. l. si q̄s aliena. ¶ Dic̄ fm̄ Guido. de
 suza. q̄ procedendū est super accusatio-
 ne nō obstāte exceptione: et in processu
 apparebit quē finem causa habere de-
 beat. C. qui accusa. nō possunt. l. i. fm̄ q̄
 de loco delicti probabit. arg. ff. de re iud.
 di. l. iij. §. ornamenta. Nā si cōstitit de
 territorio bononien̄si valebit p̄cessus:
 si consistit q̄ extra territorij: remitte-
 tur ad suum iudicē. vt. §. in. q. vi. pronū-
 tiando se non esse iudicem per dicta iu-
 ra: an autem de necessitate sit pronūtiā
 dum dicitur. j. de. q. circa emergentia. j.
 questio. ij. ¶ Circa materiam aut̄ huius
 titu. est sciēdū: q̄ iurisdictione est nomē ge-
 nerale cōprehendens merum ⁊ mistum
 imperium et modicam coercionē: quia
 in imperio iurisdictione inest. vt. ff. de offi.
 eius cui est manda. iur. l. i. vnde qui ali-
 quod predictorum habet: potest dicere
 se habere iurisdictionē. vt. not. ff. de iuri.
 om. iu. l. imperium. sed non conuertitur
 quia non omnis qui habet iurisdictione-
 nem: habet merum imperium: vel mi-
 stum. Omnes enim magistratus habēt
 iurisdictionem vt p̄beant autoritate ⁊
 manumittere volēt. ⁊ vt ap̄ eos testa-
 menta aperiantur. ⁊ pecuniarias cau-
 sas audire: ⁊ leues criminales. vt. no. in
 d. l. imperium. ¶ Item etiam imperium
 quod est modica coertio p̄t̄ alteri dele-
 gari. vt. d. l. i. respon. ij. ⁊ d. l. imperium.
 et. l. solet. ⁊ l. pretor. de iuris. om. iudi. et
 extra de offi. vica. c. licet ⁊. c. in generalī

4 lib. vi. ⁊ non tamen ille
 minor magistratus ha-
 bet merum et mistū im-
 perium: quia illa non
 competunt nisi maiori-
 bus magistratibus: de
 quibus dicitur in dicta
 l. i. in glos. ea enim que
 competunt iure magi-
 stratus: vt maiorib⁹ con-
 stitutio est merū impe-
 rium quod consistit in
 animaduertendo in fa-
 cinorosos homines: et
 mistum quod consistit
 in mittendo in possessio-
 nem. vt dicta. l. imperij
 alteri demandari non
 possunt. vt dicta. l. i. in
 princi. de officio ei⁹ cui
 manda. est iurisdictione et
 maxime a p̄siede. vt di-
 cta. l. i. §. huius rei. que
 enim meri et misti im-
 perij sunt per libellum
 demandari nō possunt
 l. nec quicq̄. §. vbi decre-
 tum. ff. de officio procō-
 sulis et le. ⁊ vtrum ergo
 delegatio meri vel mi-
 sti imperij valeat. dicas
 qd̄ fm̄ ius ciuile requi-
 ritur specialis commis-
 sio vt quando adesse nō
 potest vel abesse neces-
 sario contingit: et tunc
 cognitio tantum: nō au-
 tem executio potest dele-
 gari. in autem. de col-
 lato. §. ad hec prohibe-
 mus. sed de iure cano-
 nico ea que sunt meri ⁊
 misti imperij. de quib⁹
 extra de officio delega-
 ti. capitu. quod transla-
 tionem. possunt etiam
 delegari a p̄siede: sed
 specialiter committun-
 tur. vt extra de offi. or. c.
 qd̄ fedē. ⁊ no. xliij. q. iij
 illud. ⁊ extra de resc. c.

fatōes nu:
 j. i ver. post
 litē cōtest. ⁊
 in ver. recu-
 sariz in plu-
 ribus. seq.
 Apostillis.

In archiepiscopatu. et non
solum quoad cognitio-
nem sed etiam quoad ere-
ctiones. vt in eo. c. dici-
tur. et nota. talis tamen
delegatio sienda est ha-
benti iurisdictione: pu-
ta habenti magistratu:
vt notatur in dicta. l. j.
de officio eius cui est ma-
iur. et in. c. quod sedes. et
Princeps autem potest
committere causa cogni-
ta. ff. de testi. l. iij. §. idem.
et no. in. c. illud. patet er-
go qd in iurisdictione ec-
clesiastica non est dubium
quod potest committi.
vt dictum est. licet etiam
in aliquibus prouincijs
viderim de consuetudi-
ne obseruari. Baldus. 4

De citationibus et di-
lationibus. Rubrica.

*Vide per
lanfrā. in. §.
citationes et
per illius di-
scursum.
Celsus.



Quia vt dicitur
in aut. offe-
ratur. C. de
lit. contestata.
offerendus
est libellus reo. et quia
reus vocandus est seu ci-
tandus cui libellus pos-
sit offerri. igitur ante tra-
ctatum de libellis premit-
tendum est de citatione
et merito. et Nam oim
accusationum instituenda
rū picipiū a p̄ia parte
edicti. p̄ficiat q̄ est de
in ius vo. vt insti. de p̄e.
tente. liti. §. oim. de ordi-
ne em iur. est vt nō p̄ce-
dat contra absentē. nisi
citetur tacite vel exp̄sse
vt no. extra de p̄ci. c. in
nostra. in fine. Ideo qd
sine citatione p̄cessus est
nullus. C. de sen. et inter-
lo. om iud. l. prolatas. et

de accus. l. iij. extra de maio. et obe. c. in
ter. et ideo dicendum. de. q. circa citatio-
nes. et citando em non dicitur quis age-
re: sed agere velle. ff. de ra. ha. l. amply
non peti. et et quia vsq ad lit. cōte. pot
mora purgari. ff. de arbi. l. si cū dies. §.
si. de verb. ob. l. si insula. et piene dicitur.
in ti. de cautelis et remed. l. q. xvi. et ideo
hoc respectu dicit lex: qd iudiciū sumit
initium p̄ lit. cōte. vt in aut. de litigiosis.
§. si vero a p̄siede. et. C. de iudi. l. ap̄tissi-
mi. et post lit. cōtest. nō potest forus de-
clinari. vt. ff. de iudi. l. j. et ij. et multo alia
facit lit. contestata. ideo illo respectu dicit
lex. qd iudiciuz sumit initium tunc. vt. C.
de lit. cōte. l. j. et non solū in primordio li-
tis: qz citandus est ad singulos actus in-
dicij. als nihil agitur: qz de vnoquoqz
negotio et. ff. de re iudi. l. de vnoquoqz
et no. p̄ archi. in. c. ij. extra de conf. in. vi.
et fuit opi. Inno. in. c. ad petitionē. extra
de accu. et Ex p̄dictis aut insurgit ta-
lis. q. qd si aliqs est p̄sens in iudicio:
contra quem petit actor ius fieri de eo.
reus interrogatus dicit: domine pote-
stas: nolo ad p̄sens respondere. sed actor
faciat me solemniter citari: quia volo
habere dilationem ad comparandum.
actor vero instat: qd reus respondere de-
bet: quia est p̄sens. modo queritur qd
iuris. Et primo videtur qd nō teneatur
respondere: quia a citatione vt dicitur
est incipiendum. vt dicto. §. omnium. et
quia interest citati habere dilationem
ad querendum aduocatos et procura-
tores: quorum consilio ille respondeat.
ff. ex qui. cau. maio. l. ab hostibus. et. l.
eadem. §. si. Et contra videtur: qd respon-
dere seu libelluz accipere cogatur sine
aliqua citatione. effectus em citationis
est comparitio. ideo em citatur vt com-
pareat ergo circuitus est euitandus. ff.
de condi. inde. l. dñs. et quia qui scit: cer-
tificari nō debet. ff. de actio. emp. l. j. ad
idem. quia denunciatio que fienda est
venditori vt assistat in iudicio euitan-
dis. vt. ff. de euc. l. in rem. §. si. sufficit qd
fiat venditore p̄sente. vt in eo. titu. l. si
omne. §. si. immo si sciat venditor absqz
denuncatione satis est. vt notat. C. eo.
ti. l. fundi. et ibi doc. et ideo verius videt

q̄ nō sit opus citatiōe offerat ergo reo p̄nti libell^o. j. terminū deliberatiōis poterit aduocatū querere. & interim iurū suoz remedia p̄parare. vñ p̄alleg. ll. nō obstat vñ dicam^o. vt dicit Augu. Ubi te inuenero ibi te iudicabo. C. vbi de crimine agi opz. l. j. si aut talis esset causa vel negocium: vbi opz tūc respondere. tūc credo q̄ esset necessaria citatio et p̄ hoc apparet q̄ sine causa nō valet citatio. Nam citatio debet esse certa. extra de offi. dele. c. prudētiam. si ergo deficit causa: cēset nuda & indiscreta: & ideo nō valet. arg. ff. de leg. i. l. filiūsa. §. diui. et §. in peculio. & §. vilius. sicutr als dicit de cautione siue causa: q̄ indiscreta b̄r. et indeterminata. extra de fide instru. c. j. ff. de p̄ba. l. cū de indebito. f. Itē bellus sine causa nō p̄cedit. ff. de eden. l. j. de anna. excep. l. si ex multis. & ibi de hoc nota. sic & p̄missio sine causa nō tenet. ff. de do. excep. l. ij. §. circa. Itē volēs trāsire sup alimētū sine cā nō audit. ff. de trāsac. l. cū hi. §. si p̄tor. Itē dicit sine cā nō audit. ff. edi. diui adria. tol. l. i. ff. Itē p̄fessio sine causa nō valet regulārter. ff. de interdic. l. i. cū de iure ipse sciens haberet ips̄ ad deliberandū sup ipso libello an veller: an nolet. ff. de interro. ac. l. qui interrogat. h̄ac. q. ad litem nō. specu. in ti. de libel. concep. §. sequitur. ver. item dicunt.

¶ Anrum sufficiat citatio ad domum.



Secundo queritur ¶ nunquid sufficiat aliquē citari ad domum. & primo videtur q̄ sic. ff. de dam. infec. l. iij. §. totiens. et de liber. agno. l. j. §. j. q̄d vi aut claz. l. aut qui aliter. §. ij. C. de anna. excep. l. vt perfecti^o. extra de dolo et contu. c. causam que ecōtra q̄ non^o: imo primo debeat citari personaliter: si eius copia haberi potest: ita q̄ citatio in eius notitiam perueniat. ff. que sen. sine ap. rescin. l. j. §. item cum edicto. als non videtur citatus. et ideo nihil valet quod agit. C. de accu. l. iij. q. quomodo et quando iudex. l. ea que. c. l. vl. C. si per vim vel alio modo. l. de vnoquoqz. ff. de re iudi. soluūt docto. hoc mō: & di-

cūt q̄ si citā dūspsonat̄ p̄t citari: citāz citatio i ei^o notitiā puenire. §. si. isti. §. pe. teme. liti. Et itelligit q̄ citatio facta ad domū: tūc q̄: quādo est absens: vt per eū extat: quominus citatio ad eū possit puenire. vt puta ignua clausa vt. ff. q̄d vi aut clā. l. ide. & ita loquuntur iura primo alleg. quasi dicāt in defectuz eius qui persona liter inueniri nō potest: citetur ad domū. vt no. in. d. c. causam que. & ple ne eo. titu. c. vl. quidam enim intelligunt q̄ ille qui inuenitur intra puinciam est personaliter citandus. quādo autem est extra puinciam non expedit personaliter citari: quous sciat vbi sit. extra de do. et contu. c. cum olim. circa fi. de hoc not. d. guid. de bay. archidi. bononiē. extra de fo. cōpe. c. j. in glo. in iuriam. et hoc maxime in criminibus s̄m Josfre. in quibus etiā reus psonat̄ est citandus. ff. de penit. l. absentem. et de publi. iudi. l. inter ac cu. ff. qui accu. non possunt. l. qui eum de accu. l. iij. als esset processus nullus. vt ibi not. predicta autem hodie paruz operantur: quia in quo libet municipio sunt citationes s̄m eorum statuta. que communiter volunt et dicunt. q̄ fiat citatio personaliter: t̄ qualiter autem citetur pupillus plene dicitur notatur. ff. ex qui. cau. in pos. ea. l. hoc aut bal.

b ij

a ¶ Contra q̄ non. Adde alex. q̄. cccxlvij. incip. super themate. d. vey aut circa fi. et vide eūdē Alex. q̄. ij. incip. cōsideratis v̄bis in p̄z. eo. volu. tercio vbi p̄t nunqd citatio facta ad domū p̄ hec v̄ba citēs psonaliter valet nō ita ipse nūcius referat. Et adde q̄ de iure nō sufficit citatio ad domū nisi p̄p̄ excusatiā an rep̄riat p̄ncipalis prout volūt d̄y. bar. Imo. xpau. de cast. in. l. iij. §. p̄tor ait. ff. de v̄. ifec. & referat Bart. q̄ idē tenz Ricar. ma. & Imo. in. c. fi. §. eo q̄ mit. i. pos. referat & seq̄ phi. Cor. cō si. l. ij. incip. In hac cōsulatiōe colū. ij. ver. est et alid in c̄to volu. ferrā dat.

De citationibus & dilationibus.

Utrum valeat citatio sine causa expressione.

* Adde lā
frā. p. alleg. i
c. citationes.
nu. iij. ver.
q̄ro qd̄ in se
riōz in cita
tione. vbi po
sui in addi.
ad eum.



Artio q̄
ritur tan
citatio ē
a non cō
petēti iu
dice va

lear: si fiat sine causa: et primovideť q̄ sic. Nam dicit lex q̄ quis pōt ex quacūq; cā citari. ff. si q̄s in ius vo. non ierit. l. ex quacūq;. ergo citari potest ex causa nō vera. et idē videtur esse: qz causa nō vera reducitur ad nō causas. arg. s̄ excep. do. l. ij. §. circa. i. ff. de cōdi. sine causa. l. ij. in fi. ergo valet citatio cā non expressa. Ecōtra q̄ non valeat. nam in illa. l. ex quacūq; cōtinetur q̄ ex causa citari debet: dum dicit: ex quacūq; causa:

per qd̄ patet q̄ sine cau
sa non valet cita. nam ci
ta. debz esse certa. extra
de offic. deleg. c. pruden
tiam. si ergo deficit cau
sa censetur nuda indi
creta: et ideo non va
valet arg. ff. de le. j. l. fi
lissa. §. diui. r. §. in pe
cudū r. §. iulia. sicut al
s̄ de cautione sine cā: q̄
indeterminata s̄. extra
de fid. instru. c. inter di
lectos. ff. de pba. l. cum
de debito. ¶ Itē libel
lus sine causa nō proce
dit. ff. de eden. l. j. C. de
anna. excep. l. si ex mul
tis. Itē promissio facta
sine causa nō valet. ff. de
excep. doli. l. i. §. circa.
Itē volēs trāsfigere sine
causa nō auditur. ff. de
transac. l. cū hi. §. si pre
tor. ¶ Itē cōtradicens

sine causa non auditur. C. de edict. di. adria. tol. l. fi. Item confessio sine causa non valet regulariter. ff. de interdic. et rele. l. j. ex regula de vi. et honesta. cle. c. solite. in prin. ad idē. C. de non nume. pecu. l. generaliter. ff. s̄ acqui. re. domi. l. nunq̄ nuda. de do. l. nuda. cū similib⁹ r hoc videt̄ veritas. qz cā semp. debet p̄cedere suū causat⁹: sicut materia suum materiātū. ff. de ori. iur. l. ij. §. deide. Nā id possumus quod de iure possum⁹. ff. de verb. sig. l. nepos proculo. et respicienda sunt facta tanq̄ ipsum factum. vt not. xv. q. vi. sacerdotibus. ff. de sur. l. veram. ideo pro causa sufficienti predicta necessario sequitur effectus. C. de rei ven. l. j. r quod ibi nota. r causa probatur per effectum. xij. q. vi. c. quatuor igit durate cā durat effectus. ff. de reg. iur. l. in oibus. j. rñ. r ecōtra cessante cā. cessat. effectus. ff. de iure pa. l. adigere. §. quiuis. c. cū cessante. extra de appella. r sic cessante. causa cessat ipsum privilegiū. ff. de iudi. l. ij. §. legatus. in fi. et C. de episco. r cleri. l. generaliter.

Utrum sufficiat solū citari pcuratorem.



Utrum querit̄ vtrū suffi
ciat si citeť solus pcura
tor r non dñs: q̄ procura
tor veniat: r nō dñs respō
surus. an hō nō sufficiat
nisi ip̄e dñs citeť. r videť

q̄ sufficiat sola pcuratoris citatio. l. eū qui. ff. de verb. obli. ¶ Itē qz denūtiatio pōt fieri pcuratori r nō nocet dño. ff. de peti. here. l. itē veniūt. §. petitā. vbi alle. Alij dixerūt qd̄ ad hoc p̄rio est dñs citā dus: postea pcurator: maximo postq̄ est fact⁹ dñs lit⁹. ff. de euctio. l. si dictū. §. si p̄nte. r no. de dolo r ptu. c. cām. sed ver⁹ est si p̄ns est dñs est citā dus. iij. q. v. q̄s q̄s. r. d. c. cām. si autē dñs absens est: tūc sufficit qd̄ pcurator citeť: quē dimisit. ff. ex qb⁹ cau. ma. l. itē ait. §. hoc āt. ibi: quē puenias r. Et si ibi nō dimisit pcuratorē dñs tāq̄ p̄tumar puniet. d. §. cū hō. s̄ postq̄ pcurator est fact⁹ p lit. pte. dñs litis: vt. C. s̄ pcurato. l. pcurator. ex eo tēpore siue dñs p̄sens: siue absens: semper pcurator est citandus: cū postea nō habeat domin⁹ facultatē litis exercere.

¶ Adde lan
fran. vbi. §.
nu. iij. sic.
tertio q̄ro.
Celsus.

de. d. l. procuratores. ergo frustra citare
tur dñs. quod not. Bal.

¶ Utrū valeat citatio sine
iudicis cōmissione.



Quinto an sufficiat citatio
nūtiū absq̄ iudicis im-
positione. & dic q̄ nō: q̄ ne-
mo est citandus absq̄ iu-
dicis impositione. ff. de in-
iuris vocan. l. sed si hac. §.
pretor. Itē nemo est in iudicio adhibē-
dus: nisi quem iudex mādauit adhibē-
ri. C. de exhi. re. l. nulli. & l. neminē. C. q̄
accu. nō pos. l. iij. nūtius est qui iussu iu-
dicis vel alicuius quē sibi cōmissum ci-
tat aliquem fal. tenef. ff. de fal. l. q̄ sine
precone. et adde quod dixi. i. c. ij. de fal.
quod not. ibi.

¶ Utrū valeat citatio die feriata facta.



¶ Erto querit̄ an valeat
citatio facta die feriata.
& videt̄ q̄ nō. ff. de ser. l. j.
C. eo. l. ff. si quis in ius
vo. non ierit. l. ij. §. si. v. q.
ij. placita. constat aut̄ q̄
citatio est de processu iudiciorū. extra
de pba. c. qm̄. C. de appell. l. si expressim.
extra de iudi. c. j. ergo &c. Adeo q̄ citat̄
nō cōpellit̄ cōparare. ad p̄dicta fa. l. ij. i
ff. de ferijs. quidā in ferijs solēnib⁹ di-
cūt siue in absentia siue presentia cita-
ti: id qd̄ tūc agit̄ nō valer̄: etiā consentiē-
tibus partib⁹. vt tenet̄ r no. in. l. oēs. C.
de fer. extra eo. c. fin. Sed in ferijs intro-
ductis pro necessitatib⁹ hoim̄: vt p̄ vin-
demijs & messibus. licet citatio his tem-
porib⁹ fieri nō debeat: nec valeat̄ stan-
tibus etiā statutis terrarū: tñ si litigā-
tes sponte cōsentiūt & litigāt tūc vale-
bit qd̄ agit̄. ff. de se. l. j. §. j. et adiunge ad
premissa. q. seq. r. q. ix. q̄ loquitur quā-
do fit citatio ad diē feriata. ¶ Cit̄
autē de libello: an remitti possit de par-
titiū cōsensu. & dic q̄ nō. glo. in aut. offera-
tur. C. de lit. cotest. & ibi p̄ Cy. & doc. licet
quidā cōtra: idē est de iura. calū. q̄ in
ramētū omitti pōt. d. §. sed qz veref. i. l.
ij. de iura. calū. l. tñ p̄statto nec exp̄sse
nec tacite omitti pōt. vt no. Jo. an. in. c.
de causis. de offi. delega. et ibi plene.

¶ Cit̄ Quid de snia an sine scriptis dari

¶ C̄ fieri nō debeat nec valeat. Adde
Paul. de cast. consi. cclxx. incip. sup̄ pri-
mo dubio. ij. col. versi. super tertio. i. p̄-
ma parte cōsilioz. vbi dicit q̄ licet fue-
rint opinio. diuerse vt refert̄ Cy. in. l.
dies festos.

possit. regulariter non
pōt: sed aliqñ sic. l. gñali-
ter. C. de epi. & cle. scōm
vnū casum: & ibi plene
dicit bal. vide in. d. c. de
causis. Butri. & Joā. de
tmo. Fulgo. in aut. offe-
ratur. et floxianum.

¶ Actor agēs cōditio-
ne ex. l. diffamari. de in-
ge. & ma. nō tenet̄ libel-
lū offerre. nec litē cōte.
& sic alit̄ ordinē iudicia-
riū obseruare. d̄z tñ pe-
tere terminum aduersa-
rio assignari. l. quem do-
ceat. de iureiurā. als si
nō doceat non auditur
vt not. Bar. in. d. l. diffa-
mari. & Bar. in. l. manci-
piorū. de op. le. & Inno.
de of. ordi. c. cōquerēte.
in gl. ij. Sūcto eo qd̄ ipse
not. in. c. latoz. extra qui
fi. sunt legitimi. debet
tamen actor anteq̄ ter-
minus assignet̄ sibi. hoc
est q̄ illud petat docere
seu ostendere q̄ aduer-
sarius eū diffamauerat
vt ipse Bal. no. i. l. titia.
in fin. de accusatio. ff. si
aduersarius in termi-
no nihil pbat fertur cō-
tra eū snia per quā p̄de-
net. vt decetero nō infa-
met̄ sup̄ dicta infama-
tione p̄petuū silētū im-
ponit sibi tñ nō p̄nūta-
tur actori aliq̄d ius com-
petere circa id de quo
fuit diffamat̄: vt not. §.
ipse bal. & Inn. in. c. cau-
sam que. q̄ si. sint legitimi.
& dicta snia non est
b iij

C. de ferijs.
& Joā. an. c.
cōquest⁹ extra
eo. tit. et
tenent q̄ q̄c
quid sit de
iure th̄ d̄ cō
suetudie fer-
uat. q̄ si cō-
missio cita-
tionis nuncia-
tio facta die
iuridica
l̄ executio
fiat postea
p̄ nūciū die
feriata p̄ nō
feriata q̄ ta-
lis citatio
tolerat̄. fa-
cit qd̄ in s̄it̄
habet̄ i test̄
bus q̄ fura-
uerūt die iu-
ridica quod
p̄nt exami-
nari die fe-
riata vt no.
glo. in cle. j.
de off. dele.
et Bar. i. l. j.
§. nūtiatio
ff. de op. no.
nūciatio. fa-
cit etiam qd̄
idē bar. no.
in simi. in. l.
dāni. §. sabi-
ni. ff. de dā.
infe. bar. tñ
post Oldra.
in. d. §. mun-
ciatio. & bal.
i. d. l. dies fe-
stos tenent

De citationibus & dilationibus.

quod si illa dies erat feriata in honore dei maxime si erat dies dominica talis citatio non valeat nec ex consuetudine tolerat: quia illa est potius consuetudo nunciorum quam iudiciorum. et quia hoc est expressum prohibitorium per illam. l. dies festos ibi dum dicit precons horrida vox si leat: et sic resistit principi pio. hoc etiam tenet Specius. tit. de citationibus. §. i. versic. itez excipit. idem tenet Paulus de castro in preal. consilium. Ferrandat.

* Adde etiam dem ubi. §. nu. prealle. et in apostoli. prope fin. d. §. adde Alexan. in ver. die feriata.

diffinitiva: sed interlocutoria. ad quam ferendam debet adversarius sollemniter citari per talia edicta. aliter non possit ferri dicta sententia. no. ipse Bal. ibi. Anto. de butri. dicit quod est diffinitiva in. c. cum olim. de testi. l. i. col. i. si. et idem sentit Bart. in. d. l. titia. et actor agens conditione. ex. d. l. diffamari. debet agere: coram iudice ipsius actoris: non coram iudice ipsius adversarii. ut not. Imo. in. c. lator. Anto. de cremonte.

¶ Quid si citetur reus die feriata: ut compareat die non feriata.



¶ Episto. q. ro. si citetur quis die feriata ut compareat die non feriata. et videtur secundum opinionem D. q. valeat: et reddit rationem. quia effectus ipsius citationis committitur et trahitur ad eum diem in quo citari potuit. ar. ff. de do. inter virum et uxorem. l. iter oes. et l. si ego. et l. seq. §. sico. aliter seio. de iureiuramento. alii contra dicentes: quod initium expectandum est in iudicio. l. iij. §. i. ff. de minoribus. Nec videtur multum secundum eos in hoc operari. quod committitur citatio in alium diem iuridicum. ff. de servis expositis. l. si minor. Sed prius dictum est de consuetudine antiqua approbatum. hoc idem tenet Jacobus de aretio. l. l. dies festos de feriis. et idem in lectura cy. in

dicta. l. dies. facit optimum. l. in tempore. ff. de heredibus institutendis.

¶ Utrum ultimus dies citationis in ipsa citatione includatur.



¶ Quatuor queritur. quod si fiat citatio ad duos vel tres dies: nunquid computabuntur secundus vel tertius in citatione: ut in illo die possit comparere citatus: an vero ante illum diem comparere teneatur. dicitur quod ille ultimus dies in citatione seu termino computatur. quia omnis dies in citatione expressus creditur per dilationem ac in ea concluditur. ff. de verb. ob. q. kalend. et l. eum quita. et ff. de adul. l. pater. §. i. nam licet sit appellandum intra. x. dies. et decimum comprehendat. ut no. ij. q. vi. infirmorum. in pri. et ff. de iure edic. l. i. §. dicimus. et p. d. l. probat quod si ita datur terminus solus vel proponas vel facias de iure tuo usque ad. x. dies. ut hinc ad. x. dies quod tunc illo decimo die fieri et proponi poterit. p. ill. predictas. quia totus ille dies creditur in termino. ut no. infirmorum. de verb. ob. §. si in die. ¶ Item dicitur licet in citatione expediatur pronuntiatio verbottenus. destinatum mandatis omnem causam cognitionem requirit. ff. de offi. pro consul. l. nec quicquam. §. ubi decretum. ff. de minoribus. in causa. et l. de unoquoque. de re iudi. unde secundum eum deliberationem saltem destinare debuit. ut ipse no. extra de accusa. c. licet. ar. q. non contra. ff. de arbitrio. de die. in prin. Bal.

¶ Ultimo die citationis existente feria: utrum sequenti teneatur citatus comparere.



¶ Uno queritur quod si citatur. ix. vel. x. dies ille dies sit feriatus. in quo certum est. quod citari non potest: ut dictum est in. vi. q. Nunquid teneatur comparere die sequenti non festa. ¶ Et primo videtur quod non: quia de sequenti die in citatione non est facta mentio. et ideo magis de illo: quam de alio non astringitur. ergo videtur quod non debeat comparere: nec illa die: nec sequenti. Unde quidam ad hanc citationem adijciunt quod si ille dies feriatus fuerit: debet comparere sequenti die ne eorum citatio propter

die feriatū maneat cōsumpta: si debeat illo die feriato cōparere. ea enim citatio mandat duo cōtineri scz diē expressum: qui est feriatuſ & diē sequētē. arg. extra de accu. c. veniens. citato em̄ eligeſte diem feriatū expressum in cōpare dō videt cogi in sequēti cōparere. arg. ff. de verb. obli. l. vbi autem. r. ff. de iure dotiū. l. plerūq;. §. si. r. ideo videtur citatio cōsumpta: q̄ nec iterū citari possit: nec etiā iudex possit sibi mādare: vt sequēti: die cōpareat sine solēntate: que tradit̄ extra de dolo r. p̄tu. c. actor. li. vi. immo cū finitur citatio ad tps̄ exp̄. ff. 2 de re iudicata. eum quē temere. ¶ Ecōtra videt q̄ iā die festo q̄ sequēti cōpareat in die sequēti: vt in eo procedatur. hoc videt̄ dicere extra de accusa. c. veniens. nā fm̄ Inno. ista citatio duas habet partes vt cōpareat illa die. et q̄ cōpareat vt si dies citationis sit feriatuſ: die sequenti cōparere teneatur. vt ipse not. in. c. veniens de accu. l. cellus. ff. de ar. l. hec cōditio. ff. de condi. r. demō. vnde q̄uis habeat exceptionē si tertio die p̄pter ferias non compareat: tñ nō habet exceptionē: si sequēti die nō compareat ad procedēdū. feriatuſ em̄ die citari potuit vt. d. c. veniens. de dolo r. cōtu. r. c. dilecti. de dila. c. 3 si. de in integ. resti. c. cū ex literis. in fi. r. c. corā. sed respōdet q̄ ibi nō sit citatio ad diē festuſ: vt vsq̄ intelligat̄ exclusiue. vt extra de fide instru. c. cū dilectus. Sed tu dic cū Spe. l. q̄ de iure canonico valeat citatio ad diē feriatū: in quo citatus potest cōparere. r. procedere vt predicto. c. veniens. r. c. cū dilecti. r. hoc versū est: si ille dies feriatuſ in citatione comprehendatur. siue dicat̄: q̄ vsq̄ ad octo dies vel decē cōpareas: nā si decim⁹ dies est festiuus idē est: r. hec videtur intelligere: vt sequēti die cōpareat: et cōparere debeat. r. si dies feriatuſ cōtineantur p̄ tres decem vel plures dies. vt ipse Spe. no. in titu. de cita. §. i. versū. tamē excipit q̄ citatio r. c. secus aut̄ i dilationib⁹: q̄ vbi datur terminus vel dilatio: decē dierū ad aliquid probandū vel inducendū: si decima dies veniat feriatuſ nō ideo ad

mittitur in sequēti die nō feriato per. l. siue pars. c. de dila. r. ff. ex qui. cau. ma. l. sed r. si per pretorē. §. ferie. q. rñ. Ratio est nā materia dilationū est amputanda. c. de temp. ap. l. ij. in prin. vnde non est plongāda ad diē sequentē: cū potuerit prima die secunda r. tertia: r. ceteris diebus dilationis appellationē p̄sequi: q̄ debeat arg. ff. si q̄s cautio. l. eū. secus q̄ si datur tali die proba. vel propone de iuris⁹ mis. nā si illo die festū erit. poterit sequenti die proponere: sicut dictū est i citatione. r. no. in spe. de dila. §. i. ff. si. quid si iudex. r. in canone t̄ not. q̄ citatio ad diē feriatuſ vt cōpareat bene tenet: sed vt respondeat nō lz. xv. q. iij. ca. placita i fine. ¶ Ad exagationē materie huius. q. nūquid si vltimus dies citationis seu termini cōpartitionis vel probationis sit feriatuſ: admittat̄ quis in die sequēti. Potest quis ita dicere: p̄ et cōtra. primo em̄ videtur q̄ sic q̄ cum propter diē feriatuſ impeditur. quia iudicis copiā habere non potest: nec q̄c̄q̄ potest ei imputari: immo erit restituendus. l. sed r. si per pretorē. §. sed et si per magistrū. ff. ex qui. cau. ma. r. ideo videt̄ in diē sequentē esse diffusum. ff. i quis cautio. l. i. si. r. l. si post tres. r. facit. ff. de reg. iur. l. vbi lex ad diem. extra de do. r. contu. c. cū dilecti. licet enim nō veniendo in penā incidatur: tñ post modicum tēpus cōparendo videtur morā purgare. vt not. i. d. l. et si post tres. r. ff. ex qui. cau. maio. l. ab hostibus. §. sed q̄ simpliciter. q̄m̄ mora modici t̄pis non est magnū dānum. ff. de iudi. l. si debitor. maxime si ius actoris nō sit factum deterior. vt. d. l. r. si post tres. Et maxime admittatur ex gñali clausula: si qua mihi iusta causa esse videbitur. ff. ex qui. cau. sis maio. l. j. in fin. r. ideo pretor vt non obsit vel proſit q̄ obuenerit. vt. d. l. i. p̄t. ¶ Contra videtur q̄ non cū nō est iusta causa seria solēnis. nā debuit: r. potuit supra p̄cuidere. vt eo. ti. l. sed r. si p̄ pretorē. §. sed q̄s ferie. r. ideo de talibus feriis nō est habenda ratio: vt. d. §. sed q̄s ferie. quia ferie siue solēnes siue repentine dilationē tēporū nō excipiunt: sed

De citationibus & dilationibus.

his cōnumeratur. C. de
dila. l. siue pars. in fin. &
materia dilationum est
amputanda. C. de temp.
ap. l. ij. cū ergo die cita-
tionis nō pparuerit die
sequēti nō est admitten-
dus. ar. C. qñ p̄uou. nō
est neces. l. j. Nec debuit
se artare ad vltimū diē
feriatuz. ff. si q̄s cau. l. ij.
§. si tñ. et iō sibi ip̄tet.
& hoc est verū de mero
iure civili. Nec obstat.
d. l. ij. §. ij. qz ibi fuit ipe
dimēto iusto & ineuita-
bili impedit⁹. & iō tūc se
4 cus. † Crederem tñ: qz si
iudex eq̄tate motus ad-
mittat eū die sequēti: qz
ponit ei facere gratiā.
arg. C. quō & qñ iudex. l.
j. extra de offi. delega. c.
cōsuluit. Et iō est caute-
la: qz appareat qz iussu
iudicis est admissus in
sequēti: & ita p̄t intelli-
gi. d. l. et si post tres. Et
potes addere ad hec q̄s
dicā de q̄onib⁹ circa p̄-
bationes. q. vi. Sz mul-
te ciuitates & loca p̄ eoz
leges q̄ statuta appellā-
tur. p̄uiderūt in q̄one se-
pius posita: q̄ quidē sta-
tuta et leges alle. sunt
seruande. l. hoc iure. ff.
de iusti. et iure. Bald.

Utrū sufficiat scripta re-
latio nūtij citantis: si tñ
non apparet vbi est scri-
pta cōmissio.



Scio q̄s
ritē † qd
si i actis
apparet
scripta
relatio
nūtij. tñ
nō videtur nec apparet

nec ibi est scripta cōmissio nūtio vel ser-
uitori facta. nūq̄d sufficere sola scriptu-
ra relationis relate. & videt qz non: nisi
de cōmissione sibi facta appareat. vt. §.
q. v. semp̄ em̄ debet fieri citatio ad par-
tis instantiā & iudicis cōmissione: vt in
aut. de questio. circa mediū. Contra qz
sufficiat sola relatio: qz nuntio publico
creditor in citationib⁹ suis. ff. de rebus
eo. l. magis puto. §. ne tñ. ff. de offi. p̄fec.
vt. l. j. §. quies ibi ad restituēdū & c. extra
de appel. c. cōparati. si ergo in actis cō-
stat de relatione vt dictum est sufficit.
Hāc opi. approbat Inno. extra de pro-
ba. c. qm̄. in glo. citationes. vbi exponit
relationē nūtij. alij cōtra: vt probat i. d.
q. v. licet em̄ standū sit relationi: tñ rela-
tio nō est cōmissio iudicis. vñ & sine cō-
missione nō p̄t fieri relatio: & ideo per
alterū non probat reliquū. ar. C. de do.
inter virum & vxo. l. si maritus. extra de
testi. c. causam que. ij.

Utrū asserēs se nō citatū admittatur
ad probandum.



Undecimo querit cū nun-
tio publico credat vt. §.
dictū est. † Quid si citat⁹
negat se citatū cuius di-
cto stabitur. dic vna cum
Guid. de suza. q. l3 nūtio
credat: si tñ qui se negat citatū: vult pro-
bare: est admittēdus. vt no. ij. qd. ij. te-
stis. & dic vt plene in. c. venerabilis. ex-
tra de sen. excō. cū ista. li. vi. in glo. idēz
Inno. in. c. p̄ducētes. In cōtrariū est ve-
ritas: vt in auten. de ecclesiasticis ti. §.
si autē pro redēptione. colla. ix. & insti.
de inuti. stip. §. itē verboz. & qd̄ dixi nū-
tio credēdū. intellige in citationib⁹ tñ.
secus in alijs: vt si referat se verberatū
fuisse vel percussum & nō probet nō cre-
ditur. C. de decu. l. j. li. x. & de accusa. l. es
quidem. ff. de custo. reo. l. diuus. Bald.
¶ Additio. Ego autē cū assiderē in ter-
ra mortarij p̄ p̄tate. p. le. d. i. d. duce me
diolani frāscisco sforzia: cōtingit qz cum
missus esset per p̄decessorem meū do-
minum Laurentium de vitulinis de ci-
uitate corneti seruitor ibi publicus ste-
pha. parētis causidicus volebat qz pro

Adde Lan-
fran. in sua
prac. in pi.
nu. xvj. ver.
in gl. fi. & ibi
in apostil.
meis in ver.
officiū suuz.
in glo. v. in
ele. sepe.

cedere ad assertionē ipsi nuntij dicentis: quod fuerat verberatus pyrore ribaldo nā de tomellis: et defecerunt pbatōes nolui pcedere cōtra eā: et bñ feci: lz mul tū dicebat ipse stepha. q̄ cū missus esset cū pcepto ad domū dicte ribaldone: et verberat⁹ esset: q̄ soli ei dicto credendū erat: ad hoc vt alis citare posset: et non verberaret. qz faciebat qz erāt ambo litigantes de vna magna hereditate: et sic nō erravi. quod no. Anto.

Utrū possit facere quod quis cōpareat personaliter in causa civili.

Quoddecimo q̄rit tñūqd iudex pōt quē citare civiliter corā se: vt veniat personaliter rñsurus. Et p̄mō videtur q̄ nō: qz iuris beneficiuz nemini est auferendū. ff. de re iudi. l. cui. §. si q̄s autē. in aut. cōstitutio q̄ de dignitatibus. §. illud. cū igit sit cēssum a iure oib⁹ habēdi facultatē cōstituēdi pcuratorē. l. j. ff. de p̄cu. cui⁹ pcuratoris vsus p quam necessari⁹ est. ff. de p̄cu. l. j. §. vsus. et isti p quas personas nō acqui. §. i. exceptis casib⁹ specialib⁹ quibusdā. vt ibi nō. re stat mō q̄ pcuratoris bñficio vti possit alis liceat: et videt hoc verū: etiā si spāli ter et exp̄sse iudex in citatione hoc mandauerit. C. de p̄c. l. fi. Cōtra v̄: q̄ citari possit personaliter et q̄: citatus cogatur psonalr cōparere. Host. in. c. pastoralis extra de iud. vbi nota p̄ncipales p̄sone debēt p se in iudicio rñdere. iudicis em̄ offm̄ latissimū est. d̄ iuris. om. i. l. j. s̄ rñ det. q̄ de iure civili nō pōt psonalr: nec citat⁹ psonalr ad hoc cōpellit: nisi hoc erigat nature cāe: et nisi i casib⁹ notatis i. d. l. de p̄cu. C. iure hō canonico p̄t psonalr citari: nec tūc citat⁹ p̄t mittere pcuratorē. de ma. et obe. c. fi. Nā et iure civili vsq̄ ad iuramētū calūnie non pōt q̄s pcuratorē cōstituere. vt no. i. d. l. fi. de p̄cu. C. s̄ p̄dicta vera sunt in iudicio ordinario. ¶ Iudex autē delegatus nō pōt citare: nisi sua cōmissio in citatione conti neat p̄terq̄ in casib⁹. in. c. j. de iudi. l. i. vj. et de v̄ ibi. et de p̄cu. c. quere lā. et ad de q̄b̄. l. i. ti. j. in. q. vj. et q. viij. ¶ Itēz dic q̄ siue iudex ordinari⁹ sit siue delegat⁹

ter d̄z citare. scz p̄mō: sc̄bo: et tertio. ff. de re iudi. l. contumacia. §. j. vel vno perēptorio p oib⁹. vt ibi: qz in vna citatione plura fieri p̄t. vt no. extra d̄ testi. cogē. c. ij. als aut sine perēptorio d̄ iure cōi nō est legitima citatio: nec est reputāndus p̄tumar. C. quō et q̄n iudex. l. tres denūtiatōes et aut. q̄ semel. r. iij. q. iij. c. forte. et r. iij. q. ij. d̄ iudi. l. vñ p̄m⁹ terminus nō d̄z eē perēptori⁹: nisi ex cā: puta p̄ter loci distātia. extra d̄ testi. spo. c. cū lit. in fi. et q̄ i p̄io vel sc̄bo terminō nō perēptorio nō cōparet: nō punit ēt i exp̄ssis: vt no. fi. si q̄s i ius vo. nō ie. l. ij. rno. ff. de re iudi. l. p̄tumar. et no. extra de p̄c. c. q̄rela. i glo. si em̄ et. et de dila. c. j. et de do. et p̄t. c. cū dilecti in fi. r̄ibi nō.

Utrū valeat p̄cessus cōtra citatum loq̄e post terminū cōparentem.

Quoddecimo q̄rit. citat⁹ q̄s ci uilr trib⁹ edictis: vel vno p oib⁹. vt. ff. de re iudi. l. p̄tumar. §. j. q̄ compareat ad rñdēdū actori: q̄ expectato nō p̄paret i vlti ma hora termin⁹: nec post: actor hō cōparet cōsaut in termino p̄tumar cā ei⁹: deide iudex non in die termini: nec i die sequēti: s̄ post duos vel plures p̄nunciat cōtra reum contumacez: que ritur an valeat: et p̄mō videtur q̄ nō: quia circumductū v̄ edictū. ff. de iud. l. et post edictū

a ¶ P̄ter q̄ in casib⁹. Adde quod nō d̄z quis psonalr citari a delegato nec ab ordinario nisi i casib⁹ de scriptis i. c. j. hic alle. nisi citaret corā papa vel imperatore aut corā ali quo alio p̄ncipe vt per do. Guido. pape in q̄. cccclx. incipi. an valeat citatio ad fi. ferrat dat.

De citationibus & dilationibus.

§. circumducto. extra de offi. dele. p̄sultit. r̄ id ex integro videt̄ citadus: extra de dolo r̄ contu. c. actor. li. vi. Predict̄ n̄ q̄ p̄cessus videt̄ nullus ipso iure: r̄ citra appellationem. C. quō r̄ q̄si iudex. l. j. §. in diem. E contra videtur q̄ valeat: q̄ iudici nō imponitur necessitas p̄nuntiandi. C. quomodo r̄ quando iu. l. j. quia p̄t̄ differre r̄ expectare reū. an i sua cōtumacia perseveret. vt in eo. tit. l. consentaneū in perseverate r̄. extra de dolo r̄ contu. cum dilecti. Item q̄ non videtur fieri iniuria absenti sed gratia in expectando: quam quidez iudex facere potest dicta. l. cōsentaneuz. nisi finiatur eius officium dicto. c. consuluit. Timmo nō debet pretor festinare ad decretum interponendum. ff. de dam. infec. si finita. §. si forte. r̄ ibi no. Item sicut admittitur reus post quinq̄ vel plures dies. l. et si post tres ff. si quis cautio. sic licet expectare iudici reum cōtumacem: immo eum expectando si non veniat: tanto maior est cōtumacia. extra vt lit. nō contest. c. quoniam frequenter. et de offic. deleg. c. sane. et dicto. c. cuz dilecti. nam contumacia accumulatur penam. ff. de penis. l. relegati. C. de here. autem. gazaros. extra eo. titu. c. excommunicamus. q̄ quidem contumacia multis modis coeretur. ff.

de regu. iur. l. non videtur. et de dolo et contu. c. quoniam. §. tomagis: igitur durat culpa. r̄ ideo non mitius: sed grauius puniendi: quia pro modo culpe est pena infligenda. ff. de penis. l. respiciendum in prin. nec ideo iudex videtur in mora. ar. ff. de iure iuran. l. sciendum. extra de elec. c. pastoralis. et ibi not. nec per la. p̄suz termini videt̄ absolut̄ reus. extra de do. r̄ contu. c. cum dilecti. §. preterea in fi. r̄ hoc videtur verius: quia non esset equum: q̄ differēte iudice actor assitens suo iure priuetur sine culpa. arg. C. de inoffi. testa. l. si quis in suo ad h̄ia alleg. r̄n. p̄io ad. §. circumducto. q̄ nō loquitur in reo: sed in actore contumace: cuius maior est cōtumacia q̄ rei: vt in c. actor. item ad. l. cum non ex eo die. q̄ loquitur in diffinitiuā sententia: que cum maiori solemnitate est ferenda. C. de sen. l. cum sentētia. preterea lex cum eo loquitur in delegato: qui finem excedere nō potuit. vt ibi patet. Bald.

¶ Utrū iudex possit diminuerē t̄ps dilationis a lege citationis.

C q̄ citationes de quibus nūc dictū est: cōtinent r̄ includūt in se dilatiōes. ideo breuitatis eā sub cōpendio subiūgim⁹ de dilatiōibus hoc ē de sc̄da p̄te rubricę: dic̄ ergo: q̄ genera dilationum sunt quinq̄. ¶ Primuz genus in resitutorie que dantur specialiter: vt compareat aliquis in causa ciuili: et sic de criminali: et iste sunt arbitrarie. Secundi generis dicūtur preparatorie: et hoc in criminali. iij. q. iij. de iudicib⁹. quibus accusatus possit sibi preparare aduocatos r̄ pcuratores vt ibi. r̄ ff. ex qui. cau. ma. l. ab hosti. §. si. Terti⁹ ḡnis sunt accusatorie: et he in oi causa locum habēt. vt in auf. de litigio. §. oēm. Quarti generis sunt deliberatorie: et hoc in ciuili tantum. quis in criminali non dantur: quia in facto suo in interrogandus nō debet habere dilationem: cum possit scire si est noxius vel innocens. Quinti generis sunt iudicatorie: que dilationes dantur condem-

* Adde l̄ fr̄a. i. §. dilatiōes. i. ff. et de ḡnib⁹ dilatiōnū q̄s iste enumerat p̄ eūdez dictuz. §. in prin.

natio: vt nota. iij. q̄. ij. r. iij. in princip.
 2 **C**T Circa predicta sciendū est: q̄ dilatio-
 tionum materia est amputanda. C. de
 tēp. ap. l. ij. in princ. dūmodo iudex non
 denegat necessariam dilationem: vt. C.
 vt infra certū tēpus criminalis questio
 terminetur. l. ij. r. argu. C. de here. l. quo-
 niam. Item not. q̄ fm Dy. r. olim et ho-
 die sunt dilationes arbitrarie. C. de di-
 la. l. siue pars. ff. de iud. l. nunq̄. iij. q. iij.
 si eps. r. ibi no. extra de dila. c. preterea.
 licet ibi no. p̄trarium. Et ex hoc occur-
 3 rit talis questio: nunquid iudex possit
 mutare tempus dilationum a lege con-
 cessum. Et dic q̄ cū cause cognitioe po-
 test: sine cause vero cognitione non pōt
 ff. de re iud. l. ij. Et per hoc respondetur
 4 illi. q. t̄ Nunquid iudex possit statuere
 breuius tempus ad producendum oēs
 exceptiones dilatorias vel declinato-
 rias que possunt proponi vsq̄ ad sen-
 tentiam. r. dic secundum Dynū. q̄ sic
 ita q̄ post tempus a iudice limitatum:
 licet super sit de tempore cōtestationis
 vel appellationis: vel snie oppo. nō pos-
 sunt: tunc valet q̄n cū cause cognitioe il-
 la tpa abbreviatur: vt no. p̄ eū. extra de
 5 regu. iur. c. indultum. lib. vi. t̄. pro gatio
 autē etiā post cause cognitionem fieri
 potest. vt. d. l. ij. dūmodo scias: q̄ prozo-
 gatio nō dicitur cum fiat priore dilatio-
 ne pendente. ff. mādā. l. sed si mandan-
 te. Supradicta intellige regulariter.
 quedam sunt enim tempora: que iudex
 abbreviare nō potest: vt dicitur. j. in. q.
 circa appellationes. in. iij. q. circa p̄in.

CUrū sit dāda dilatio sponte p̄fitēt.

Quinto t̄ querit̄ nunquid
 sit danda dilatio sponte
 cōfident̄: et videtur q̄ nō
 q̄ volendo p̄bare contra
 rium: videtur venire con-
 tra factum suum p̄prium
 qd̄ est p̄hibitum. l. si post mortem. ff. de
 adop. item q̄ quis sua voce r. vt. C. de
 nō nu. pec. l. generaliter. et maxime q̄n
 iuratus respondet: q̄ non licet ei: cōtra
 sacramentū venire. C. de transac. l. si q̄s
 maior. ergo non est danda dilatio que
 nō releuat. ar. C. de p̄ba. ad p̄bationez.
 Ecōtra q̄ sic. q̄ nemini est defensio sua

denegāda. C. de iur. fis.
 l. defensionis. lib. r. ff. de
 questio. l. diu. §. pe. r. de
 bo. vacā. l. j. ibi data co-
 pia reclamandi: vt. C. de
 here. l. q̄m. t̄ Quid em si
 p̄bare pōt delictū p̄ eū
 p̄fessatū p̄ aliū cōmissuz
 an audiet: certe sic. ff. de
 re mili. l. nō oēs. §. a bar-
 baris. forte em errando
 cōfessus est: quare cū nō
 admittet̄ ad probandū
 errozē q̄ pōt vsq̄ ad sen-
 tētiā p̄bati: vt. C. de iur. r.
 fa. ij. l. error. certe nō vi-
 deo rōnez. r. ideo vt q̄ ex
 iusta cā sit audiendus vñ
 dilatio dāda ē. r. ita ser-
 uat̄ boni assessorz ciui-
 tatū r. locoz. Alij q̄cē-
 tes q̄ §. si quis vltro. nō
 obstat q̄ ibi fuit p̄fessus
 in tormētis. §. dic vt ibi
 p̄dicta t̄n̄ intellige s̄z ea
 q̄ no. j. de. q. circa p̄batio-
 nes. in. q. xvi. Vel dic qd̄
 spōte p̄ficti nulla est di-
 latio dāda: q̄ facta p̄fes-
 siōe in iudicio nō restat
 nisi vt p̄dēnet̄ cōfessus: r.
 ideo in vinculis detinē-
 dus est. ff. de cust. reo. l. si
 cōfessus. q̄ in cōfessum
 nulle sunt p̄tes iudicis.
 ff. ad. l. aq̄. p̄inde. q̄ per
 eā fit notoriū iuri. extra
 de coha. cle. r. mu. c. v̄ra.
 r. si q̄s est in fragrātī cri-
 mine deprehensus: mor-
 fit executio. C. de defen-
 ciui. l. defensionis: et id
 nō de necessitate: s̄z be-
 nignitate iudicis dari
 pōt dilatio. r. ad p̄dicta
 optime faciunt que dixi
 in. l. vnica. C. de confes. r.
 ibi etiam per Cyn. arg.
 optimum eozuz que no.
 extra de officio deleg. c.
 consuluit.

* Adde
 paulum de
 cast. in. l. ff.
 ff. de ferijs.

De procuratoribus et defensoribus

Utrum terminus sit peremptorius si de hoc non fiat mentio.



Extode-
cimo t qz
ritur nu-
quid ter-
minu vlti
latio da-

tus ad exceptiones pro-
nendas: sit peremptorius: et
si de peremptorio mentio
non fiat: dicitur quod sic ut no. in
Spec. tit. de dila. §. i. h. et
nota. et adde quod dicitur in
es. tit. in. q. vlti. Et est
sciendum quod vno termino
durate alius terminus
non est dandus: nec circa
id nec circa diuersa. aliter
esset cause cognitione
intricare: et ordinem iudi-
cij turbare: et inculcare.
quod esse non debet. extra de or-
di. cogni. c. pe. na. eousque
debet officium iudicis co-
quiescere. C. de dila. l. si
ue ps. et preterea scias
quod si iudex dat maiorem ter-
minum: si sit a iure statu-
tum: supplet a lege. ff. de i-
re iudi. l. iij. §. si quis. et
no. extra de re iudi. c. sta-
tuimus. quod no. quod quoti-
die contingit in palatio.

Utrum vltimus dies
feriatus trahatur ad dies
sequentem.

1 Scimosepio t
querit. quid si
vltimus dies
dilationis in-
cidit in diem feriatam.
2 dicitur. §. iij. q. ix. in fine. et
Item nunquam sufficiat fa-
cere dilationem: ut ma-
neat perpetua dilatio:
ita quod ipse non currat. dicitur
vlt. §. de questio. circa pro-
bationem. in questione
octava.

Utrum terminus post lit. contestatus intelligatur peremptorius.



Scimooctauo t quirit. nu-
quid si lit. pte. in causa ciuili
data est dilatio vel ter-
minus partibus ad ali-
quid faciendum: seu pban-
dum: vel proponendum: i quo
termino nihil de peremptorio est expressum
numquid nihilominus debet peremptorius: vlti-
tra quem nullus datur. ff. de iudi. l. et ter-
tium. Sed talis dilatio amplius dari fa-
cile non debet. l. j. in fi. C. de dila. et C. de fer. l.
oratione. et l. fi. extra de excep. c. pastora-
lis. de dila. c. pterea. ergo videtur perem-
ptorius datus. et ita ponit Specu. in. d.
§. j. h. et no. argu. §. t. quod non valet citatio
ad finem audiendam: nisi peremptorie
fiat. ff. q. sen. sine ap. re. l. j. §. item que ex
edicto. extra de of. delega. c. consuluit. et
tunc est dilatio post lit. pte. sed illud in ab-
sente. Sed dices quare ergo lex facit men-
tionem de predictis. ff. de iudi. l. ad perem-
ptorium. extra de in inte. rest. c. ex his. rñ.
loquuntur tria quoniam lit. pte. et reo absente. et
facit ad predicta quod no. xvij. q. iij. c. illici-
ta. in glo. die etc.

De procuratoribus et defensoribus. Rub.



Procuratore tractaturi
ante omnia sciendum est
quod tunc exceptio tanquam di-
latoria ante lit. contestata. est
opponenda: et etiam potest op-
poni in libello. C. de exc.
l. fi. quod quibus obijciatur: non prius
querenda est ratio: quam persona. ff. de iure
codi. l. quidam referunt. unde omnia in iudi-
cio non potest post lit. contestata. obijci. l. ita
demum. C. de procu. l. pomponius. §. rati-
ff. eod. C. de excepti. l. fin. Sed si fuerit
omissa ante lit. contestata. si tamen in ipsa. con-
testata. obijciatur vel post sufficit: ut not. in. d.
§. rati. Sed si longe post opponatur: et
in pbandando insistatur punitur in hoc pro-
seueras. C. de exce. l. pe. predicta tamen fallunt
in duobus casibus. vnus quoniam post lit. con-
testata. interuenit procurator. C. de confor.
eius. l. i. §. scilicet quoniam est falsus. pen. quod tunc
quoniam est post finem et in. xx. an potest op-
poni. C. de pecu. l. h. et not. C. de iur. et fa. l. g.
l. j. Et predictis insurgit talis. q.

* Adde lan-
fran. in all.
§. dilatores
in princ. ibi
ois aut di-
latio. et in
apof. meis.

* Adde bar.
in. l. licet. in
prima et vlti-
ma col. ff. de
procura.

Utrum dicatur falsus procurator qui nunquam habuit mandatum: vel qui reuocatus exercet procuratorium.

Dima questio: Utrum procurator dicatur falsus: qui nunquam habuit mandatum: vel habuit: sed fuit reuocatum. vt. ff. de solu. l. cum quis. §. 1. r. ff. de iur. l. falsus. ergo videtur quod semper possit opponi: cum enim duplex sit exceptio procuratoris. Una quod non es procurator: alia quod non potes esse proci. vt notatur. ff. de procuratoribus. l. contra procuratores. potest quancumque contra id quod est nullum opponi. vt. d. l. licet. r. nihil videtur esse actum per talem procuratorem. ff. de p. l. in cause. ver. ceterum. ergo semper potest opponi contra id quod nullum est. C. si ex fal. instr. p. totum. C. de fal. l. querela. extra de excep. c. cum venerabilis. Cum tamen hoc probare incubat procuratori: seu domino eius: si ex facto eius agis. prout notat azo. in sum. huius tituli consulo: quod mandatum procuratoris inferatur in actis: vt semper constare possit.

Utrum generalis procurator ad omnes causas agendas: admittatur in criminalibus.

Ecundo queritur. si constitutus procurator generaliter ad omnes causas. nunquam admittatur in causis criminalibus. Et dicitur aut vult agere de crimine civiliter: aut criminaliter: vt. C. de fal. l. damus. r. l. fi. r. extra de proci. c. tue. vnde tanquam civiliter admittitur tanquam criminaliter non: tunc illa clausula generalis ad omnes causas r. non comprehendit causas criminales. vt. ff. de procuratoribus. l. non solum. in fi. r. l. ij. C. de epi. r. de. r. l. cum clericis. eo. ti. r. not. extra de p. c. qui ad agendum. lib. vi.

Utrum valeat iudicium cum eo: qui non est procurator: qui vt procurator est admissus.

Tertio queritur. aliquid procuratoris nomine coparet: qui non est procurator: vel esse non potest: que iudex admittit vel admittit queritur nunquam valeat quod cum

eo agitur: r. distinguitur duplicem excep. procuratoriam. vt. no. ff. de da. inf. l. iulia. §. penul. Primo casu quando non est procurator: et tunc etiam admissus non valet. vt dictum fuit in prin. huius tituli. Secundo quando est inhabilis. vel talis persona: propter quod est inhabilis propter militiam: vel propter dignitatem. quod i dignitate vel officio. constitutus aut propter conditionem cause: vt quia causa criminalis: vel quia minus legitime constitutus. in quibus casibus est repellendus de iure. C. de procuratoribus. l. reuz. r. l. militie cum similibus. r. ff. de proci. l. filius. §. veterani. et. l. qui proci. §. si quis. r. C. de adu. l. quis indubitatum: r. no. p. Jo. an. extra de iudi. c. i. r. c. contra proci. §. si quis. ar. C. de anna excep. l. si ex multis. sufficit enim quod admissus fuerit. ff. de edi. edic. l. quod et nolit. §. si. et. C. qui admi. ad bo. pos. pnt. l. bonorum. C. de iud. deli. l. si infanti. in fi. Nam et pater admissus ad que relatum cui non competebar: potest in causa obtinere. ff. de inof. test. l. si non mortis. §. si quis. r. facit quod non. extra de offi. dele. c. cum contingit. in glo. ij. Et quod enim aduersarius exceptionem opponere omni sit in iudicio: a modo opponi non potest: vt. d. l. qui procura. §. si quis alij contra. quod licet sit admissa inepta petitio: nihilominus absoluetur reus ab instanti

* Adde bar. i. l. falsus. ff. de fur. r. per latr. in prin. c. i. suepracti ce. nume. rj. ver. attendite.

* Adde bar. i. l. procurator cui libera. ff. de proci.

* Adde ista in l. falsus. ff. de fur. et Barto. in l. si pupilli. §. pe. ff. de neq. go. sestis.

tia iudicij. ff. si messor
fal. mo. vir. l. j. et extra
de iudi. c. examinata. s3
ibi deficiebat actio: et
ideo prius veri vide. j.
ti. iij. l. q. iij. z nota. Bal.
¶ Urū expediat dici p
curatio noie pro tali.

*Addo bar
in. l. si proci
rator. ff. de
procu.



¶ Quarto t q
rit. quid si
qs ab ali
quo pstitu
tus cōtra
bit. vel ali

qd facit in iudicio: vel in 2
contractu dicēs. ego p
curator titij facio: vel
ago sic: nō tñ dicit pcur
atorio noie talis vel p
tali constituente. Nun
quid sufficiat nisi illa
verba adijciantur. z pri
movidet q nō. qz agen
do simp̄r psumit pprio
noie facere in dubio. ff.
de iure fisci. l. de eo. rno.
ff. q satisf. cogā. l. sciendū 2
. §. toties. ad idem. ff. de
admi. tu. l. cū post. §. j. et
no. extra de re. c. nulli. i
gl. sic ergo zc. z ideo ad
eē rei de q agit: necessa
rio non adijcerent pre
dicta verba

¶ Urū valeat iudiciuz
cū eo: q nō est pcurator:
si dñs ratum habeat. z
vrū cōstitutio procura
toris trahat ad tps. quo
se pcuratorē ignorabat.

¶ Addo bar.
in. l. si tutor.
in. ij. oppo.
C. i quibus
cau. in inte.
resti. nō est
necessaria.



¶ Quinto q
rit. t qd si
aliq cō
paret no
mine ali
cuius rei
absentis dicēs se pcura
torē: cū non sit: sic eius
noie interuenit defendē
do: vel aliqd agendo in
iudicio. demū reus cui?

noie interuenit eundem procuratorem
suis cōstituit. Nunqd ea q prius gesta
erāt: sint cōfirmata p sequēs mādātū.
Et primo videt q sic. qz p mādātū sup
ueniēs cēsentur cōfirmata pri^o gesta p
illū. ff. de iudi. l. j. z qui satisf. cogā. l. lu
lianus. sed illa lex loquit in actore: cui^o
iudiciū actuz p eū: q nullū habebat mād
datū. erat nulluz ipso iure. cū p sequēs
mādātū videt dñs ratū h̄re gesta pri^o:
ideo cōualescūt q a principio erāt nulla.
secus in psona rei. qz iudiciū actum cū
eo: q pro eo interuenit quo ad aliquod
etiā rñsuz futuroz tpm p ratihabitio
nē. t Nā z inuitum et ignorante pōt qz
defendere. ff. de solu. l. solum. C. de pen.
l. exigēdi. z ideo interuētus noui mādā
ti nō extendit ad cōfirmationē pri^o ge
storū: q aliq erant: z confirmatione non
indigebāt. arg. ff. de leg. j. l. si qñ. z. l. ta
lis scriptura. vñ interuentu noui mādā
dati psona eius mutata videt. ff. iudi.
sol. l. si ante. ff. de excep. rei. iud. l. si is et
in actore nō pōt dici mutata psona: que
nulla erat z de hoc plene no. in. d. l. iu
lianus. s3 magis implicite z obscure fa
cit. j. in seq. proxima. q. ¶ Et ex predi
ctis insurgit talis qō. ¶ Quidā sine mād
dato egit vt pcurator alterius: et ad
missus fuit: accidit q dñs eū pcurato
rē: instituit tunc tps: qñ agit: vt pcura
tor: ipso tñ ignorante pcuratore. deim
de post plures menses fuit sibi presen
tata lra pcuratorij: put erat pstitutus
procurator illi^o de mādato suo. q pcur
ator eā recepit: modo qrit an actitata
p euz pcuratorē anteq̄ sciuerit z rece
perit pcuratorij valeat. Et primovidet
q sic. qz iam erat pcurator ordinatus:
vnde attendēda est origo. C. man. l. iij.
. §. veritatis. C. de sentētis. l. nemo. i. si.
Nec videt curandū an ignoret pcura
tor. ff. si cer. pe. l. ei^o q in pro. i. principio.
¶ Contra videt q nō valeant acta fa
cta p eū. qz procurator nō recepit pote
statē vel receptionē pcurationis. ff. de
pcur. l. ij. extra de pcur. c. is q. lib. vi. z ar
gu. extra de appel. c. sup. eo. lib. vi. §. si.
qō no. j. q. v. c. iij. nec potest dici ex
cōstitutione videri dictū eius pcurato
ris dñm sciuisse nec ratificare gesta p
eum tpe

est tpe preterito. cū nihil sciuerit de gestis p eū pcuratorē: cū in ipsa pcuratore: nihil de hoc agat. vt. ff. de trās. l. q. cū tutorib⁹. Et p̄dictis cōcludit manifestissime necessarium fore: q̄ expresse dñs ille q̄ nihil sciebat de gestis per eū quē cōstituit notatim pcuratorē exp̄sse ratificet acta: r̄ processum eius nomine factum.

¶ Utrū dñs teneat r̄ndere p̄bationib⁹ in iudicio: qd̄ agitur cū suo defensore.

Sexto querit quis se obtulit defensionī alicui⁹ absentis: quē p̄stat de iure posse defendi nō solum eo ignorāte: sed etiā p̄sente r̄ inuito. ff. de solutiō. l. saltē. r. C. de p̄cu. l. erigēdi. mo. de neg. gest. l. liberto. §. si. sic etiā cōstituitur procurator ex parte rei: vt nota. ff. fa. hercis. l. plane. nisi in duobus casibus exceptis. s. qñ dñs melius scit veritatē meli⁹: r̄ qz est legalior: p̄sona domini: q̄ pcuratoris: r̄ non ita r̄p̄osa: vt legit r̄ notatur. C. de procu. l. si. r. ff. eo. l. si actor. r̄ talis defensor liberet reum etiā absentem. vt. d. l. solutionum. etiā ipso iure. vt no. C. de p̄cu. l. nō solū. t̄

1. **S**ed si defensor in lite succumbat: ip̄e erigit: et tenetur r̄ cōtra reū defensum nulla fit executio. ff. de procu. l. si pcurator. in. fi. r̄ p̄ hoc em̄ fit nouatio. vt notatur in. l. liberto. §. si. r. d. l. nō solū. t̄ si vero defensor obtineat: habet recursum contra defensum p̄pter actionē neg. ge. ad oēs lites expediendas: vt habet et notatur. ff. de procura. l. q̄ proprio. §. litis. qd̄ no.

2. **¶** Et p̄dictis ergo q̄rit. qd̄ si inchoato iudicio cū defensore petit actor: q̄ in terroget reus defensus: quō defensor sit pcurator in rem suā cōstitutus. d̄ q̄ requirit q̄ dñs r̄ndeat: r̄ iurare debeat vt nota. de iura. calum. l. ij. §. sin autem r. C. de procu. l. si actor. r. l. fi. Et primo q̄ hoc casu dñs non cogatur: quia predicta iura loquunt de procuratore a dño constituto: sed in casu p̄posito etiā inuito dño fieri p̄t. immo iudiciū innotatū est in p̄sona defensoris: r̄ in eū fit executio: vt predicti. non em̄ defensor reputatur persona dñi: sicut pcurator. imo appellat a iure expromissor: qz ip̄e p̄nci

paliter expromittit p̄ntē reo siue eo absente: r̄ se nō obligante: vt no. ff. de re. iur. l. in eo. §. ne mo ergo nō d̄z reus in terrogari. qz nō est sua cā. sed defensoris. r̄ ideo ex facto alterius graua re nō d̄z. C. de inof. test. l. si q̄s i suo. qz res inter alios acta r. l. penul. ff. de re iudi. Item iā esset in p̄tate rei graua re de fenso: ē per suā r̄nsionē: qd̄ esse non d̄z. arg. ff. de es qd̄ certo lo. l. i. r̄ quod ibi notat. et de iudi. l. ij. §. sed si agat. Ecōtra q̄ re⁹ interrogari d̄z: qz meli⁹ scit veritatē ad quaz inueniendā iudex laborare d̄z oibus modis: q̄ b⁹ p̄t. l. i. C. si r̄ ap̄d quē nec obstāt p̄dicta: quē r̄nes. §. alleg. p̄nt̄ reduct etiā p̄ alia p̄te. r̄ ideo videtur verius vt interro gari debeat ipse re⁹: et nō obstāt q̄ ille sit defensor: r̄ ex hoc p̄t grauari: qz nō ex facto alteri⁹: s̄z ex sua culpa grauat. s̄ alteri⁹ defensionē suscipiēdo. vt. ff. de officio procō. r̄ leg. l. obseruare. §. ij. alias de facill̄ q̄s poliet suo iure priuari. sed forte actor non h̄z p̄p̄rtas p̄bationes suas nisi p̄ defensore rei etiā qz talis p̄sumptio toralter tollit ex iuramēto p̄mi iurātis: q̄ in memo sa luterne nō p̄sumit. l. fi. C. ad. l. iuliiā repetūd.

¶ Utrū cōfessio cedētis noceat cessionario.

Septimo queritur: t̄ nunquid facta cessione alicuius iuris

¶ Adde bar. un. l. nō solū. colū. j. ff. de p̄cu.

¶ Adde bar. in. l. heres i ij. co. n. q̄ro vtrū cōfessio r̄ ibi imo. ff. indi. sol.

¶ Adde bar. in. l. heres i ij. co. n. q̄ro vtrū cōfessio r̄ ibi imo. ff. indi. sol.

noceat postea confessio cedens cessionario. et quod dicitur distinguunt aut cessionario huius regressum extra cedere aut non. Prius casu non nocet. ff. de actio. 2. obli. l. multu. et quod not. C. de fideiul. mi. l. ij. Sz fm dy. dic q non nocet. ar. ff. de iu. l. iundi par. re. §. ij. et loca. l. q iunduz in fi. et ad tre. l. facta. §. si heres scriptus. et de lega. l. l. seruus filij. §. si quis rez. in fi. et ibi de hoc et vide ibi quia in hoc mutat ibi opinionem.

¶ Utrum procurator pro quo dominus non satis dedit audiatur satisfada re volendo.

Ctauot queritur iure cauetur: q procurator rei non est admittendus: nisi costet q dñs pro eo promiserit: et satisfadederit pro iudicibus clausulis q continentur in satisfadatione. §. si pro alijs inst. de satisfad. siue talis procurator siue rit a dño constitutus apud acta: siue extra iudiciu. vt. C. de satisfada. l. vnica. de pfor. eiusdem litis. l. ij. als repellit procurator vt dictis iuribus: q ne mo aliene litis legatus defensor est sine satisfadatione. l. ij. C. de pcurato. a. 2. ff. de reg. iu. l. i. §. i. fqd ergo si ex parte rei sit omisa. d. satisfadatio. an sit audiendus pcurator si sit paratus nũc satisfadare. videt q non: qz eã prestare debuit dñs pro eo. vt. d. §. si vero. sed dic q sufficit si eã pstat procurator. insti. de satisfada. §.

1. C. de mi. l. q si speciali. et no. ff. de pcur. l. non solu. §. i. predicta tñ satisfadatio in syndico seu procuratore vniuersitatis non exigit vt not. ff. de pcur. l. mada. in. j. glo. p. l. mutus. §. pluribus. et ff. qui satisfada. cogan. l. j. et ff. de fun. do. l. ij. sed forte in criminalibus secus. ff. de cust. re. l. i.

¶ Utrum admittatur procurator in causa criminali.



Mono quero tñ utrum in causa criminali admittatur procurator. siue ex parte actoris: siue ex parte rei. et prius videt q non admittitur: qz ad crimẽ frustra pcurator iteruenit. ff. de publi. iud. l. penul. §. ad crimẽ. et idem si sit crimẽ pauatũ. C. de iure fi. l. tunc. l. qn pena cause pmet penam relegationis. vel vltra vt nota. in. d. §. ad crimen. sed supra dicta intel liguntur cũ distinctione. Nam aut cause sunt criminales aut misse. aut agitur de crimine ciuilitate: aut criminaliter. Item aut accedit procurator ad proponendum causas cause. i. ad plenam defensionem. aut ad allegandum causas absentie. et eas probandum. Prius casu qn cã est mere criminalis: huic non admittitur: si earũ pena continet relegationem. vt. d. §. ad crimen: et ff. an per alium causa appell. l. i. Secũdo casu qn cause sunt misse. et tunc admittitur procurator. extra de procurato. c. ij. et de accusa. super hys. in fi. et quod dixi in procurato. in casibus meris ad maiorẽ penam cõtinentibus non admitti. Utrum ad proponendum causas cause. i. ad plene defendendũ reus a crimine obiecto etiam non admittitur. sed ad allegandum causas absentie: etiam eas proponendo. bene admittitur. d. §. publice. in. l. seruum quoq. ff. de procur. Itẽ admittitur procurator in criminibus ad excipiendũ: et exceptiones pro reo proponendum: et pbandum. non dico excipiẽdo et excuset eum reum a crimine de quo est inculpatus: sed proponendo dilatorias exceptiones vel declinatorias et omnes: que veniunt proponende et examina de ante lit. contest. vt si excipiat

* Ad id istud singu. in. l. fi. in vl. q. C. p quas psonas no. acqri. pleni p alex. in ru. ff. iudi. sol.

¶ Ad id bar. i. Imo. et docto. in. l. pe. §. ad crimẽ ff. iudi. sol.

¶ Sed ad allegandum causas absentie. Nun quid admittatur procurator i causis criminalibus saltey ad allegandum causas absentie vel declinatoriam fori vide omnino dominũ guido. pa. pe. in. q. ccc. xxxviij. incip. aliquis accusatur et de materia vide quod elegãter cõ

q̄ reus est alicuius fori vel quia rescriptum non valet: vel quia iudex esset excommunicatus vel incompetens. et sic de alijs huiusmodi exceptionib⁹. vt no. Inno. in. c. veniens. in glo. isrc. extra de accusa. Nam huiusmodi exceptiones que ante lit. contest. veniunt proponende vel ventilande: nō sunt ad defendendum reum inculpatum a crimine. arg. optimum eorū que not. in. c. j. in glof. de feu. extra de lit. contest. Et ideo dicunt bellissime doc. q̄ procurator iste est audiendus obijciens exceptionem illam: q̄ ille ad cuius accusationem agit: erat bannitus: ita q̄ licuit reo: quem defendit vel defendet offendere agentem ex forma statutorum eorū civitatis: quia licet quodammodo natura procuratoris sit defendere plene de crimine probando dictā exceptionem: ita q̄ ea probata iudex condemnare reum non poterit p̄pter beneficium dicti statuti. tamen nihilominus est audiendus directo de dicto delicto per eum commissio: vel non si agitur via declinatoria. nam hoc probato iudex ultra procedere non poterit et hoc est medicina: vt legitur ⁊ habetur de his q̄ dere. vel effu. l. iij. ⁊. c. ne quis vel a regia. l. vnica et ideo ante li. conte. sunt contractādi. C. de excep. l. si. ff. de procu. l. pomponius. §. rati.

2. ¶ Item ius canonicū indistincte ad mittit procuratorem in crimine: in quo per viam exceptionis proceditur. extra de accusationi. c. super his. in fi. ⁊ defensor autem qui nullum mandatum habet non admittitur ad huiusmodi causas absentie: que iurisdictiones sunt allegande vel probāde: eas tñ causas absentie que facte sunt pōt allegare ⁊ pōt probare: vt no. Inno. in. d. c. veniens in ij. glo. ¶ Itē p̄dicta vera sunt q̄ in criminibus procurator nō admittit: nisi si eis possit absens dānari puta ex forma statuti. quia si crimen sit publicum pōt in eo intervenire procurator: ex quo absens dānari potest vt legit̄ clare in. d. §. publice. ij. rñso. Et ē ratio q̄ ad accusandum et defendendum videt̄ procurator admitti ratione predicta quia partes sunt in effectu pene que infra rele-

gationē et alia quecūq; etiam maxime pene ex quibus per statutū pōt finia ferri in absentē. l. ff. de penis. l. absentē. ar. si argumentū contrat q̄ veritas iuris civilis p̄pter imaginē iuriū statutorū obūdari nō d̄z. ff. de libe. ⁊ posthu. l. filio. Itē videt̄ q̄ procurator admittit in vno crimine publico quocūq; si de eo imponit pena pecuniaria: vt not. in. d. §. ad crimen: vñ cū hodie per statuta terrarū etiam p̄ homicidio: vel rapina pena pecuniaria imponatur dicit dyn. q̄ agere et defendere poterit procurator: quia attendimus effectum pene: cuius ratione dicimus crimen capitale vel nō. ff. de pe. l. quo ad statutum ⁊ de bonis. l. liber. l. quod cum maior. §. fin. quod intellige quando imponuntur pena pecuniaria simpliciter sin autem in statuto adijciatur: et nisi dictam penā infra talem terminum soluerit corporaliter puniatur. forte in manu vel oculo vel fustigetur tunc secus quia vel dices: q̄ succedat et ideo interuenit procurator: vt. ff. qñ dies le. ce. l. si penā. ff. de actio. l. fere. ⁊ si ita. i. p̄dictis aut casib⁹ i q̄b⁹ admittit̄ pcurator periti assessores adhibet̄ cautelā ad repellendū pcuratorē vel defensorē absētū. Nā cū potant exceptiones per eos petit̄ assessor peritus vt super ipsa op-

fulendo tenit do. alex. 2f. cclviij incip. a iad ueris statuti in. ij. volu. ⁊ an def̄ sor admittatur in cā capitali ad p̄ bādā inno. cētiā inq̄sitt late tradit̄ Philippus cor. ⁊ filio de cimesep̄tio incip. l. 3 mo ris sit. in tertio volu. Ferrandat.

De procuratoribus.

* Adde
 bar. in rub.
 C. de iure fi
 sci. l. x. ale-
 xā. plenius.
 l. l. pe. §. ad
 crimē. ff. de
 pub. iudi. *

positione exceptionum
 iuret de calumnia ipse
 defensor: questio de iu-
 re fieri debet. C. de iura
 men. calum. l. j. et dicit
 iudex. mando vt ipse
 reus tanq̄ principalis
 persona melius nouit
 veritatem: veniat ad iu-
 randum de calumnia:
 als te non admittit: nec
 defensiones quas tu de-
 fensor talis facis nō ad-
 mitto. hec habentur in
 auten. principales de iu-
 ramento calumnie. z. C.
 de procurato. l. v. et. C.
 de iuramē. calum. l. ij. §.
 si autē affuerint. sic eos
 repellit. si principalis
 autem affuerit: si nō ha-
 bet mandatum specia-
 le ad iurandum de ca-
 lumnia quod iure cano-
 nico fieri potest. extra
 de iuramē. calum. c. fin.
 lib. vi. Sed potest respō-
 deri. q̄ illud locum ha-
 bet quando non obijci-
 tur: q̄ veniat principa-
 lis: quia melius noue-
 rit veritatem. vnde se-
 cus quando hoc petit:
 attende tamen: quia in
 eo quod predictus est q̄
 potest causam absentie
 allegare: intellige de ab-
 sentia que habet iur-
 stā rationē. ff. de publi.
 iudi. l. pen. in fin. t̄ Clo-
 luntaria enim abfen-
 tia non prebet excusa-
 tionem: vt ibi: sed secū-
 dum canonistas non di-
 stinguitur si fuerit cau-
 sa iusta vel probabilis:
 vel non: vt distinguitur
 de i. integ. resti. c. j. Naz
 sufficit: quod sit iusta: et
 sic procuratores relinque-
 re potuit. vt no. iij. q. vi.

c. biduum. §. si aduersus et extra de re
 iu. cum bertoldus.

Curum criminaliter bānitus possit
 per procuratorem litigare.



Scimo t̄ q̄ritur licet
 bānito per pcuratorē li-
 tigare. z q̄da q̄ ex parte
 rei nō videt dubiū. Naz
 nō videt dubiū: q̄ qlibet
 excōicatus pōt interue-
 nire in iudicio: ac etiā heretic⁹ r̄ndēdo
 agētibus p̄tra eū. C. de here. aut. credē-
 tes. extra de iudicijs. c. intelleximus. et
 q̄ excōicato nō tollit ius defensionis:
 iu defendēdo pōt p se z p pcuratorē li-
 tigare. extra de excepe. c. venerabiles.
 z. c. dilecti. nec ideo videt tūc participa-
 re cū eis litigādo. vt no. extra de sentē.
 excō. c. excōicato. z eo. ti. c. ij. li. vi. Et pte
 aut actoris dubitat. z primo videtur q̄
 nō: quia cū in ciuitate morari nō possit:
 nō dz admitti p obliq̄ū: id est vt ibi mo-
 ret per officij sui pcuratoris: q̄d ei phi-
 bitū est directo z p obliq̄ū. ff. si visum.
 pe. l. j. in prin. C. si mā. ita fue. alie. l. si. et
 q̄d ei in sua psona phibet: z per iterpo-
 sitā psonā denegat. C. de adul. l. si p im-
 pressionē. de cōtrahen. emp. l. j. extra de
 iure iu. c. q̄d alicui. li. vi. p̄terea q̄ aliquo
 iure vti ex psona alteri: debet vti sua
 cā: z cōvitijs sui autoris. l. traditio. ff. de
 acqui. re. do. l. vitia. C. de acq. pos. et. q̄
 nō dz esse melioris p̄ditōis pcuratoris: q̄
 autor: suus: a quo ius habet. ff. de reg.
 iur. l. in his. z. l. non de beo. z. l. q̄ in ipm.
 si ergo ex bāniti vitiū possit opponi bā-
 nito: sic z eius pcuratori inq̄stum eius
 psonā rēp̄sentet p predicta iura. t̄rbā-
 nitus est cōtumax. est. vñ ppter p̄tuma-
 ciā pōt sibi iurisditio denegari. ff. ex d.
 cau. maio. l. sed z si per p̄torē. §. sed et
 si diui. ergo z pcurator q̄ suo noīe agit
 vt dictū est. Ecōtra v̄ q̄ possit p̄ procu-
 ratorem litigare: quia ex bānito impo-
 nit certa pena: in qua nō p̄tinet: q̄ non
 possit per procuratorem litigare ergo
 re. t̄ mā pena: nō est vltorius detrahē-
 da. C. de penis. l. sancim⁹. extra de his
 que fiunt a malo. parte. ca. c. ij. nec sunt
 pene asperande. sed mollitende. z q̄ per
 nos nō possumus per aliū cōceditur. ff.

mā. l. si māda uero. §. in his. C. de pecu. l. pe. z de iureiu. l. vlt. z not. ff. de adm. re. ad. ci. p. l. ij. C. de pecu. l. ij. Itē nō inuenit iure phibitū: ergo cessuz. ff. ex qui. cau. maio. l. j. §. ex his. qd em iure nō est cautū omīssum videt: z humane voluntatis arbitrio relinquit. i. q. j. ebron i ff. z ff. de preuari. l. iij. Preterea lz fiat accusatio in iuris apud aliquē propter doli exceptionē q̄ obijci pōt. nihilomin⁹ delegando alij illa doli exceptio ex psona cedētis nō obstat creditō: cui est facta dilatio. ff. de noua. l. doli exceptio. ff. de excep. doli. l. apud celsum. §. de actore.

4 Item pater qui nō habet morari in ciuitate potest cedere actionē dotis filie: z tūc admittitur filia ad agēduz ex psona patris cedētis. ff. solu. matri. l. si cū dotē. §. si pater. Preterea relegatus restinet oia sua iura. ff. de inter. et relega. l. iij. ergo eis priuari nō debet. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. l. j. et multo fortius admittēdus is: qui nō est simpliciter procurator in rem suā cōstitutus: vt is qui agit ex iure cesso sibi ab exbannito: qui procuratoriam causam videt fouere. C. de procura. l. stipendia. z not. C. de iura. ca. l. ij. §. sin autē. Solue distinguēdo: q̄ aut est exbannitus ex tali delicto: ppter quod cōparatur relegato: prout distinguitur z no. insti. qui. mo. ius pa. po. sol. §. rele. tūc non potest per procuratorem litigare: nec etiam de iure succedere. nā talis perdit ciuitatē: z bona deferuntur in fiscū. C. de bo. dā. l. j. et iō nec per se nec per aliū pōt. vt. §. dictū est. et obstat agēti vitiū sui autoris per iura. §. primo allega. Scdo distingue: qz aut cedit exceptionē: z pōt. l. apud celsuz. §. si qd aut. et. §. de acto. aut cedit ex cā nō lucratiua: z tūc valet cessio: vt. d. §. iij. de acto. z not. in Specu. de cessio. actio. et

6 ad predicta vide. j. de accu. iij. q. Item quid si ex sua cessione exbannitus succedit. et dic q̄ aut est successor singularis: aut vniuersalis: aut su⁹. aut extrane⁹. vt plene no. ff. de reg. iur. l. q̄ ipsis. et iō dic vt ibi. Quidā tñ sentiunt cōtra illaz glo. positā in d. §. relegari. dicētes eniz q̄ per statutum exbannitur quis in maxima pena: etiā pzo minimo delicto vel

ecōtra quoquomodo debeat talis cōparari deputato vt relegato: certe nō videt: q̄ nō solū pena: sed etiā cā criminis est inspiciēda. ff. ex qui. cau. in pos. ea. l. g. crus. z nō obstat lex. qd statum fi. de penis. quia id intelligendo de penis iuris canonici quas iudex mutare non potest. ff. ad munic. l. ordine. ad turpil. l. j. per quā. l. omnia bona z iura admittuntur scdm tpa illarū legū. ff. ad. l. iul. pecu. l. iij.

¶ Utrū valeat quod seclit procurator post reuocationem.



¶ Decimot querit. qd si cōstitutus procuratorem ad vendendum: vel ad aliquid negotiandū: seu cōtrahendum: demū anteq̄ contrahat: vel negotietur: euz reuoco: eo reuocato aliquis ignorans cōtrahit: nūquid tenet id: qd cū tali procuratore actuz fuit. Et primo videtur q̄ non: quia per reuocationē desit esse procurator. ff. de solu. l. cū quis. §. z ideo. C. de fur. l. falsus. ff. eo. titu. cum quis de leg. j. l. si pater. §. j. de acqui. here. l. si quis mī hi bona. §. pe. z qd no. ff. quod iussu. l. j. §. sed et si ego. extra. de pecu. c. vlt. lib. vi. quare post reuocationē non valet quod agitur: vt ibi. ad idez fact. ff. de procu. l. si procurator. ad iudicia. vbi patet: q̄ non valet reuocationē nisi pueniat ad notū

* Adde
bar. z Saly:
l. l. manda
tū. c. mād.

De procuratoribus.

tiam iudicis: vel partibus
preterquam in casibus no-
tatis in. d. c. si. quoniam talis
reuocatio fit: quoniam in cau-
sa est conclusum: quia ea
non obstante iudex fert
sententiam: et valebit etiam ni-
si ad notitiam iudicis et
partis peruenerit reuo-
catio: ut extra de p. c. c.
auditis s. s. i. themate
proponitur de contractu: et
ideo non faciunt. ¶ Sed
adhuc instatur: quod si debi-
tores soluentes procuratori
cuius renouationem ignora-
bant liberantur ope exceptio-
nis vel ipso iure. ff. de so-
lu. l. qui hominem. §. si titium
et l. cum quis. §. i. et l. si quis
seruo. in fi. et l. dispensa-
tioni. ¶ Item quia non va-
let reuocatio mandati:
nisi perueniat in notitiam
mandatarii. l. si mandas-
sem. §. man. Item qui se-
mel misit nuntium ad ven-
dendum: si est reuocet: cum
amplius nolit vendere:
non valet reuocatio: si de
eo ignoratur. ut no. ff. de
contra. emp. l. i. ¶ Item
reuocatio societatis fa-
cta socio ignorante non
preiudicat: donec ad eius
notitiam perueniat. ff. p.
socio. l. sed et si socius. §.
pe. Item huiusmodi reuo-
catio palam et publice est
si facta alicui non preiudicat
arg. ff. de insti. l. sed et si
pupillus. §. proscribere.
Item certiorandus est
aduersarius: cum quo
erat contrahendum. ut
l. in testamento. ff. quod
iussu. licet ibi in glos.
¶ Mar. inuenit prarium
facit quod non et habet in. l.
eius quod in puincia. ff. si cer-
pe. soluerit distingue: aut

est talis dicitur ad quem factum redit alius
dicitur: ut est in hereditate quod solo animo
aditur. C. de iure deli. l. q. insti. de here.
quali. et disse. §. i. et datio libertatis in qua
requiritur animus manumissoris. C. de re
iud. l. ex his. de collu. dete. l. i. ¶ Vel si agi-
tur de matrimonio prahentium. ff. de ri-
tu nup. l. si pater. C. eo. l. nec filius. extra
de spō. c. cum literis. Et in istis quidem casi-
bus non valet post reuocationem: etiam si
reuocatio non peruenerit ad notitiam con-
trahentis: seu procuratoris reuocati: quod de-
ficit animus reuocantis quod animus in p̄di-
ctis requiritur. et ita loquuntur. ll. alle. p. pri-
ma parte. ea enim nisi ex certa scientia per-
fici non potest. ff. de reg. iu. l. i. totum. In alijs
autem non regulariter: nec agitur ante no-
titiam facte reuocationis: et quia igno-
rans dano affici non debet. ut. d. l. si man-
dassem. facti enim ignorantia non est cul-
pa. ff. de iur. et fa. igno. l. i. cum ibi no. ita
pulchre loquitur. ll. inducte pro prima
parte: maxime in damnis: nisi delibe-
rando agitur. ut. d. l. si hominem. §. si ti-
tium. l. eius qui in puincia. et l. error.
de iur. et fac. igno. et quia reuocanti po-
test imputari: quare non certiorauit ad-
uocatum procuratoris: ut. d. §. si ego. Alij
dicunt quod in obligatione contrahenda
valet predicta reuocatio: secus in iam contra-
cta dissoluenda: vel dicunt ut no. xxx. q. v. c.
nec illud. Quoniam autem sit et qualiter procurator
reuocatus morte constituetis dixi. s. in
ti. i. in. q. viij.

¶ Utrum syndicus collegij possit agere si
ne consensu prelati sui.



¶ Quoddecimo queritur: et nun-
quid syndicus alicuius collegij
possit agere, sine con-
sensu prelati sui: vel econ-
tra. Numquid prelati per
se: vel per procuratorem su-
um capituli consensu hoc facere possit. et
videtur quod non sit dubitatio. quod bernardus
in sua glos. ordinaria posita extra de p.
cu. c. i. que incipit: littera sequens et. expre-
se determinat: quod vnus predictorum in
casu nostro non possit aliquid facere nec
agere sine alterius consensu. et ita ibi
iura allegantur: et idem in. c. edoceri.

* Adde
bar. l. i. si ita
§. si. ff. de ad
mi. tuto.

extra de rescrip. §. do. moderni tenēt p̄rariū. de quo dic ad saturita- tē. vt no. in Spe. titu. de accu. ver. aut p̄nti. r̄. ff. seq. vbi sepata sunt bo- na p̄lati. et totaliter di- uersa a bonis capti: pro quibus potest agere: et facta sua expedire sine altero. vt. v. q. iij. c. vlti. als nō. vt ibi dicitur.

Utrū admittatur syn- dicus: et an possit vni- uersitas recusari.

* Adde *
Bar. in. l. fi. i.
ff. qd cuiusq̄
vni. r̄ plenū
sime p̄ Jac.
rebut. i. l. qn
q̄ casus tibi
i apo. meis.
C. de decur-
sio. lib. r.



Ertiodesimo
t̄ querit̄. nūq̄d
syndicus vni-
uersitatis pos-
sit accusari de iniuria
vel delicto cōmissō p̄tra
vniuersitatē: vt res ei⁹.
Item nūquid ex delicto
cōmissō vniuersaliter p̄
homines vniuersitatis
possit vniuersitas accu-
sari. r̄ circa hoc fm Dy.
dic: q̄ si vniuersitas de-
liberate delinquat a pu-
tata cōuocato consilio seu
tuba vel cāpana pulsa-
ta possit accusari. ff. qd
me. causa. l. metū. §. ani
mauertendū. et not. ff.
de regu. iur. aliud. §. re-
fert. C. de sacrosan. eccl. 2
liubemus nullā. fm In
no. not. extra de symo. c.
dilectus. q̄ non pōt ac-
cusari fm delinquentes
tantum: ciuilit̄er autem
sic. vt eo. titu. c. veniens
et ita intelligitur. §. ani
mauertendū. r̄. ff. de
acqut. possel. l. i. in fi. In
primo casu vident̄ oēs
per syndicum facere et
per eum possit vniuersi-
tas accusari: vt. C. de re 3

mili. l. j. lib. xij. et. l. tam
collaterales. §. si ita. vt
sit vniuersitas in syndi-
co prout consuetudo ex
posuit ordinando r̄c. et
hoc dicit̄ Specu. in tit.
de accusa. in fi. et no. xij.
q. ij. eps qui.

Utrum personaliter
cogendus in causa pos-
sit per procuratorem li-
tigare.



Quartodeci-
mo t̄ querit̄-
tur. si aliq̄s
cōstituit p̄-
curatorē in
causa in qua si p̄stitūes
in iudicio compareret
esset cogendus persona-
liter: vt puta si damna-
tus est pecunialiter qui
fm formam statuti de-
bet p̄sonaliter cogi nū-
quid sufficiat si p̄ eo cō-
pareat procurator: r̄ pri-
mo videtur q̄ sic. qz nō
cogitur quis personali-
ter litigare sed procura-
torē habet dandi facul-
tatem. ff. de procura. l. si
actor. etiā si citatio p̄ti-
neat: q̄ debeat p̄sonali-
ter cōparere. vt not. ex-
tra de procura. c. quere-
lam. t̄ quia beneficium
iuris: non est alicui au-
ferēdum. ff. de re iudi. l.
iij. §. si quis. r̄ plene no.
in. d. c. quereis. r̄ dictus
est. s. in. q. xij. quam no.
singulariter. **C**ōtra
videtur q̄ debeat per-
sonaliter cōparere. nāz
in delictis illa est ratio
quare procuratores nō
admittuntur: eadem ra-
tione. vt. ff. de procura-
to. l. plaucius: t̄ vbi em-
c iij

ponit henri-
cus bouhic.
in. d. c. dile-
ctus. dif. iij.
et vide q̄ ibi
posuit i apo.
ad ipsum in
verbo. r̄ pu-
niri. r̄ adde
q̄ vniuersi-
tas pōt deli-
quere et ex
delicto pu-
niri vt late
tradit̄ Phi.
cor. consilio
ccxxiij. icip.
considerata
forma. l. iij.
volu. et quō
citet vniuer-
sitas vide
Bald. in. l.
etiā. C. de ex-
ceptio. rei
iudi. ferrā
dat.

P Adde bar.
in. l. tam tñ.
§. fi. l. ij. apo-
stil. ff. de iur-
di. sol.

Si vni-
uersitas de
liberate de-
linq̄t. Adde
Fely. i. c. di-
lect⁹. col. pe.
r̄ si. de symo
r̄ an vniuer-
sitas vel col-
legiū possit
accusari et
puniri r̄ an
ea punita
singulares
de vniuersi-
tate delin-
quentes p̄nt
punire vide
omnino pul-
ch̄ā disti-
ctiōē suaz

De procuratoribus.

habet locū ratio: et ipsa
lex. ff. de fur. l. fi. et hoc vi
detur verius. vt colligi
tur. ff. si q̄s cautio. l. j. §.
si quis. de custo. pro. l. j. §.
arg. contra. de procu. ff.
in. l. si procurator. §. fi.

¶ Cūtrū pater in defen
sionē filij admittat sine
satisfadatione iudicatum
soluit.

* Ad d̄ bar. 1
l. de die. §. q̄
seruus. ff. in
dica. sol.

¶ Adde per
Lāfrā. in. §.
peritiones.
p̄ discursuz
eūdem. §. §.
cause dele
gate et sum
marie. nu.
lij. circa fin.
versū. tertia
p̄clusio etiā
in causis. et
ibi in apost.
meis. i. ver.
die feriato.
fo. cxxvij.

Quomodo queritur.
nūquid pater cōparen
do ad defensionē filij te
neatur satisfadare de iu
dicato soluendo. Et pri
mo videtur q̄ nō: qz pa
ter gerit legitimā perso
nā pro filio agēdo et de
fendendo ipse pater iu
rat de calūnia. C. de bo
nis ma. l. j. cum. ibi not.
et habet quasi solidum
dominium in rebus fi
lij: vt ibi. Item quia so
lum testimoniū patris
eximit a satisfadatione tu
tozem quez filio dat. C.
de epi. audi. l. de crea
tionibus. et insti. de sa
tisf. tu. in. pri. multoma
gis ergo ipse p̄r nō sa
tisfabit. † Itē qz orpha
notrophia nō satisfadāt.
C. de epi. et cle. l. orpha
notrophos: ergo nec pa
ter. quem constat maio
rem auctoritatem habe
re i bonis filij: q̄ orpha
notrophia in bonis de
bilium et pauperum. vt
ex predicta. l. colligitur
et per. l. vlti. C. de bo. q̄
libe. Contra q̄ non ne
mo est allene litis sine
satisfadatione idoneus de
fensor inuenitur. ff. de p
cu. l. qui proprio. §. qui
alium. insti. de satisf. §.

si vero. ff. de re iudi. l. iij. r. ff. de reg. in.
l. iij. et ibi enumerant p̄sone: q̄ a satisfada
tione excludunt: et talis persona patris
nō enumerat: et sic regula remanet i pa
tre. † Itē dic̄ q̄ quidā dicit̄ q̄ copia pro
curatoris et defensionis debet dari ad
uersario expensis producētis. arg. ff. de
iudi. l. j. §. in omnibus.

¶ Rubricade q̄stionib⁹ circa viā ordina
riā libellozū et continet. q. xi. et primo de
civilibus. sc̄o de criminalibus.



Remisso de actio
nibus de quib⁹ di
ctū est ti. ij. §. seq̄
tur videre de. q.
circa libellos. qz
reō cōparēti est li
bellus offerēdus.
vt i aut. offerat. C.
de li. cōtest. primo
th̄ dicemus de libellis civilib⁹: postea
de criminalib⁹. ¶ Primo querit̄ nūquid
valeat libelli oblatio facta die feriato. et
videt̄ q̄ nō: qz tpe feriatū maxime solē
niū iudiciū agitari nō pōt: s̄z ois actus
iudiciari⁹ d̄z cōquiescere. C. de se. p̄ to.
extra eo. c. fi. adeo q̄ id q̄ agit nō valet
ipso iure. C. nō q̄ iud. l. si vt p̄po. et
circa appellatio. ius inferat. ff. de fer. l.
j. r. ff. de appel. l. si expressum. C. de accu
sa. l. iij. r. de sen. r. re iudi. c. j. li. vj. Con
tra q̄ valeat. nā talis offerēdi actus pa
mittit̄ die feriato. ff. de adul. l. miles. §.
lex. xv. q. iij. §. si vero. r. c. placita. ff. si q̄s
in ius vo. nō te. l. j. r. q̄s not. extra de iu
di. c. vlti. sed s̄m aliquos est intelligen
dū in actioe peritura tpe: vel ad imple
dū lapsum tēporū: vt intelligit̄ in glos.
sicut. al̄s q̄s necessitas viget agi p̄mit
tit̄ vsq̄ ad contestationē. vt. d. l. j. de fer.
al̄s secus. et nō sunt trahēda in argumē
tū q̄ p̄pter necessitatē aliq̄s sunt p̄cessa
extra de reg. iur. c. j. li. vi. Cū nisi. p̄pter
necessitatē tam libellus q̄ qlibet actus
iudiciari⁹ d̄z in die iuridico agitari.
al̄s nō p̄ iura p̄dicta. Et faciunt p̄dicta
ad. q. nūquid libelli oblatio facta die fe
riato videat̄ p̄uēta iurisditio q̄s plures
sunt iudices. parē iurisditioē h̄ntes.

¶ An per talē oblationē libelli
preuenta sit iurisditio.

Scūdo ¶ videt qz libel-
li oblatio valere possit
etiā die feriato. vt. ff. de
adul. l. miles. §. seragin-
ta. tñ ex hoc nō preuenit
iurisditio: nec ideo in eū
iudicē q̄ h̄z p̄petrare iurisditioē corā
quo offertur cōsensus. vt. ff. de iudi. l. nō
videt. z. l. ij. ff. de iurisd. om. iud. l. j. et. l.
et qz. extra de offi. dele. c. gratū. z. iō nec
die feriato. nec die iuridico sola libelli
oblatio sufficit ad iurisditioē ferēdā.

¶ Cū verba gerundia in libello
apposita aliquid operētur.

Tertio ¶ querit. qd si libel-
lus ciuiliſ vel criminalis
sit cōceptus p̄ gerundiuſ
hoc mō. ego ago p̄tra talē
a quo peto. x. q̄ titius lega-
uit in suo testō: z. suū faciē
do testm̄ mihi reliq̄t. vel accuso petrū
q̄ fecit z̄ me insultū veniēdo z̄ me cū ar-
mis: z. p̄ficiēdo z̄ me lācēā zc. Nunqd̄ si
p̄dicta p̄benēt vt posita sunt dz̄ accusat⁹
puniri. ¶ Et primo vt q̄ nō: qz gerundiuſ
nihil p̄ se pōt: sed venit ad determinā-
tionē positōz. C. de trāsac. l. si q̄s maior.
in prin. C. ad velle. l. si qui. ff. de iudi. l. j.
facit etiam de pigno. l. si q̄s bona. z. l. ab
herede. ff. si vsu. pe. Ecōtra videt: qz
de vtroqz puniri debeat: postq̄ p̄batū
est nā gerundia p̄ se aliqd̄ importāt. C.
de dona. l. quisq̄s. z. imponūt necessita-
tē vt not. ff. de edē. l. j. z. resoluit i verbū.
vt ibi nō. sicut als in cōuertēdo dñs ca-
pitiuitatē syō zc. z. in queniēdo p̄ptos in
vnum sed vtrūqz probabit. s. insultus. z.
p̄iectio: z. aliq̄ actus deliquēdi in libello
cōprehēsi quare de vtroqz nō sit puniē-
dus. cū delicto quecūqz grauauerit sint
punienda. xxiij. q. iij. ecce. ne remaneāt
impunita. l. ita vulneratus. ff. ad. l. aq̄l.
z. certe nō video: quare maxime in iudi-
cio sit faciēda interpretatio pro actore
seu accusatore. ff. de iudi. l. si q̄s intētio-
ne ambigua. extra de resti. spo. c. absen-
tem. de spon. c. tua. in glo. ambiguitas.
semp̄ enim persona actoris dignior est
persona rei p̄uenti. vt no. insti. de actio.

¶ sed iste quidem sic er-
go in exordio litis fauet
actori: et pro eo inter-
tamur. Item in medio
cogitur reus responde-
re positionibus pro ve-
ritate eruēda. s̄ in fine
fauet reo: qz i dubio ab
soluit: vt in. d. glo. dicit.

¶ Cū admittat libel-
lus plures p̄tines actio-
nes et teneatur agens
exprimere si agit vili:
vel directa.

Quarto queri-
tur quid si li-
bellus cōtinet
plures actio-
nes: nunqd̄ debeat ad-
mitti in omnibus an sit
repellendus: distingue:
quia aut competunt ad
idez: aut ad diuersa. Si
ad idē cōpellitur actor
alterā eligere. singule
em̄ cause singulis actio-
nibus sunt contente. ff.
de excep. rei iudi. singu-
lis. et electa altera: alte-
ra sileat. ff. de actio. et
obli. l. pe. nisi per viam
cumulationis propona-
tur. vt not. C. de eden. l.
edita. et quod ibi nota-
ui: lata enim sententia
in prima actione potest
aliam intentare: nisi re-
pellatur per exceptionē
rei iudi. In p̄tia. s. quan-
do competit cōtra acto-
rem secundo proponen-
tem: vt quando ex eodē
facto descendunt. in idē
competunt. vt. c. diuers-
sis. de cle. coniu. Si ve-
ro non ex eodem facto:
sed diuersis competunt
licet ad idem: tamen nō
obstat exceptio rei iud.

¶ Adde lā
frā. i. p̄i. sue
pac. nu. xy.
ver. i. gl. ibi
si q̄s z ibi in
apost. meis
in ver. citā
no. fo. v.

¶ Adde Ja-
bu. z. Galv.
in. l. j. C. de
his q̄ latro.

¶ Adde lā
frā. in. §. pe-
titiōes. nu.
vij. ver. sed
vnū est ad-
uertendū. z
ibi in apost.
meis. i. h̄. in
te dominū.

De libellis ciuilibus.

In actorem illo agentem et proponente. ff. de leg. iij. l. lucius. §. sempronio. Secundo casu scilicet quando competunt ad diuersa: tunc aut sunt sibi contrarie repellitur actor et libellus eius: quia allegans contraria non est audiendus. l. j. C. de furt. C. de colla. l. vlti. Nam contraria seinuicem non compatiuntur. extra de hap. et eius esse. c. maioru. ff. de verborum significatione. l. hec verba.

2 Additio. ¶ Aliud per prius dicendum est de possessorio tunc pone quod actor agit possessorio tam spoliatus: hoc interposito duo habet probare. scilicet se possedisse. et se spoliatum fore. extra de offi. dele. c. consultationibus. si tamen probat se possedisse: et aduersarium nunc possidere: presumitur quod ipse reus eum spoliauerit. vt no. Anto. in c. suborta. preal. s. ibi loquitur in possessione: qua quis potest spoliari solo verbo. vt puta in possessione quasi subiectionis: nam eo ipso quod quis negat se esse subiectum: et non vult obedire: priuatur et expoliatur quasi possessione subiectionis: per quod videtur fecus in possessione rerum corporalium et temporalium: quia vere non potest quis inuitus solo verbo aduersarii priuari. vt ibi plene habetur. ¶ Anto. de cremo. continuat sequentia supradicta: et illud natura respicit vt contraria. queque iunguntur secundum philosopho. et dici potest tunc: non bene concordat psalterium cum cythara. vt extra de elec. c. diuersis. Aut non sunt contrarie: sed diuerse: tunc simul in eodem libello admittuntur. ff. de iuris. om. iud. l. si idem est eodem. et ff. de hered. l. heredes. §. de pluribus. et not. extra. de elec. c. qrela. tunc quod diuersitas casuum impedit contrarietatem. vt. C. qui ad liber. p. cla. non l. l. j. et extra de elec. c. nihil est. diuersa namque nec veneratione nec remotione tollitur. ff. de acqui. pos. l. naturaliter. §. nihil. et adde. j. e. q. ix. licet videatur contra supradicta. ff. de interro. act. l. j. in illa glo. s. ibi vna actio est comparatio alterius. et dic. vt plene no. in Spe. de accu. Sic ergo qui in eodem libello agit ciuilitate contra furem ad penam: et rei restitutionem: vel eadem recte agit. quia diuerse sunt actiones furti ad penam: et conditio furtiua

ad consecutionem rei petite. vt. ff. de p. d. furti. l. j. et ij. et de fur. l. si pignore. §. cum furti. Item et res petite sunt diuerse: quia aliud est pena: aliud est res petita. Nam res est extra penam. insti. de obli. que ex delicto nascuntur. §. si. et. d. s. furti. ergo videtur: quod diuersa in eodem concurrunt. vt supradictum est. fecus si criminaliter agatur: quia tunc pena prouenit ex delicto: et tendit ad vindictam. vt. d. s. cum furti. et applicabitur fisco. vt insti. de iniur. §. in summa. rei autem persecutio debetur actori. vt ibi notatur. et est ciuilis. ff. de fur. l. interdum. §. qui fure. ergo cum criminali non preiudicat. vt. C. quando ciuilibus ac. criminali praeiudicet. per totum: sed si agatur ex statuto: quod punit de vtroque: videtur recte agi et criminaliter: quia vnica actio et conditio est. et l. et statuti agitur. ergo procedit argumentum. insti. vi bo. rapt. ij. respon. vbi dicitur eadem actione venit res et pena. Item in cumulatione dicitur: vt not. Dy. extra. de regu. iur. c. nullus pluribus. libro. vi. et dic. q. debet fieri litis contest. vt not. in. d. l. edicta. quomodo ergo cumulatio competat: fiet per nouam petitionem seu libellum: in quo petit eandem rem: et prima actione petita sibi dari vel tradi per aliam actionem et noua causa pro dicta re competente. ad quod facit. ff. de vi et vi ar. l. cum fundus. §. si. extra de causa possessio. et pprie. c. pasto. ra. in qua dicitur sic forma. Ego peto. qui sum in causa cum titio suppeditio contra est per me oblata de tali re sup. qua est facta litis contestatio: vt patet in actis ab eadem petitione mea non recedendo: adhuc ago contra ipsum actionem in factum ex re indicata: et ex sacro delato sup. dicta re per quam actionem cumulationis propositis actionibus peto est addenari ad restitutionem et super hac petitione et de nouo fiet processus. vt no. in. d. l. edicta. sed de actionibus criminalibus quomodo videtur: dic. vt nota. j. eo. in questio. viij. tunc Et hic potest subici questio: quaz Specu. ponit in titu. de procuratori. §. vltimo. versu. sed nunquid agens. et ibi dicitur: quod agens ex iure sibi concessio debet exprimere in libello vtrum agat di

recta ex persona cedentis: an vtili ex
 persona sua: atq; ipse: q; libellus
 non admittitur. et videtur probari per
 l. j. ff. de lega. 1. Sed dy. dicit: q; talis
 exceptio nō valida: t; q; idē sunt, in esse-
 ctu actio vtilis z directa. ff. de ne. gest. l.
 actio. z qd no. C. de lega. l. ex legato. et
 go ad exp̄ssionē alteri videt cogēdus.
 C. de pba. l. ad pba. z ista no. ipse in. l. si
 mihi. de leg. j. arg. p̄tra. de procura. §. si.
 ¶ Utrū libellus rei petite sine confint-
 bus admittatur.

* **Q**uanto querit. + pone q;
 actor in suo libello petit
 sibi dari z restitui fundū
 talē puta titianū vel fun-
 dum: constitutū in tali lo-
 co: seu regione: vel cōtra-
 ta. sed non ponit confines: sed dicit tā-
 tum in libello dñi non cōfirmādo: ideo
 alios nō pono: vel ignoro: vel nescire p
 nūc possum: sed in p̄cessu offero me de-
 clarare. nūquid talis libell' sit admittē-
 dus. z videt q; nō: q; saltē duos cōfines
 rei dz habere. vt. ff. de accu. l. libellozū.
 C. eo. l. j. de p̄trahen. emp. l. qd sepe. §. vl
 ti. no. ff. de rei ven. l. si in rē. §. si. als non
 esset admittēdus: q; non haberet reus
 ius deliberationis: vt no. in. d. l. si rez. §. 2
 fi. ¶ Cōtra videt q; admittat: q; illud
 verū est regulariter. sed qñ actor igno-
 rat cōfines rei: de quib' aliqua cā certi-
 ficari nō pōt: sibi imputet. Unde sufficit
 q; sibi cōstet de re. aut aliqua ostēsiōne
 ad oculū sine alijs modis de quibus dz
 ff. si cer. pe. l. j. z ff. de leg. iij. l. patronus.
 §. formo. z dicta. l. si in rē. §. sed si nomē
 ignoremus. maxime qñ est paratus de-
 clarare cōfines in p̄cessu cause. vt. §. p-
 positū est. ar. ff. de re ven. l. iij. in fi. C. de
 fi. instru. l. a p̄cedente. ff. de ac. emp. l. ab
 empote. z hanc opinionem tenet pe. de
 bellapertica. Additio. ¶ Actor in cau-
 sa beneficiāli mortuo reo et possessore
 pōt petere p̄ audiētā: q; p̄cedat ad vl-
 teriora p̄tra oēs quoz interest: ad finē
 q; bñficiū de quo est qd sibi adiudicet: z
 fruct' in partib' seq̄strati ei libere rela-
 xant no. do. de Ro. cō. ciij. Ant. de cre.
 ¶ Utrū valeat iudiciū sine libelli obla-
 tiōe z an p̄ pena in qua icidit fideiussoz

reū nō p̄sentādo sit offe-
 rendus libellus.

Sexto q̄rit + nū-
 qd valeat iudi-
 ciū: si teo libel-
 lus nō interue-
 niat. z dicit regulariter q;
 nō valet. q; certi sunt ca-
 sus in quib' pōt sine li-
 bello. p̄cedit: qui notā. in
 aut. nisi breuiorēs. §. fi.
 C. de sen. ex peri. rec. et
 C. de senato. l. si. sic em̄ i
 illis casib' pōt ferri snia
 ex nō scripto: sicut etiaz
 in illis quē libell' omittit:
 t; fm̄ quē snia est formā-
 da. extra de simo. c. l3. in
 alijs hō casib' in quib'
 est regulariter ferenda
 snia sic: qñ lis est cōtesta-
 ta sicut no. extra de elec.
 c. dudū. el. ij. Nō tñ pos-
 set recte ferri snia nō p̄-
 cedēte petitōe: seu libel-
 lo: q; fm̄ tenorem agēdi
 est snia moderāda. ff. de
 neg. ge. l. p̄poni. et. d.
 c. l3. Sz hodie q̄rit + nū-
 qd libellus possit omitti
 de cōsensu partū. dicit
 glo. in aut. offerat. C. de
 lit. p̄testa. q; tacite omit-
 ti pōt: exp̄sse non pōt: si-
 cut iuramētū calūnie. l.
 l. ij. C. de iuramēto calū.
 Sed illā glos. improbat
 doc. q; est cōtra casuz ex-
 pressum. C. de priuileg.
 schola. l. fi. lib. xij. vbi di-
 cit q; exp̄sse potest re-
 mitti. Sed de iure cano-
 nico nullo modo potest
 remitti libellus: tanq̄
 sit de substātib' or-
 dinis iudicarij vt not.
 extra de offic. delega. c.
 de causis. et de libel.
 obla. c. j. que substātia
 lia omitti non possunt.
 C. de trāsl. cū hi. §. si p̄-

* Adde
 bar. in. l. de
 mōstratio l.
 vij. q. ff. de cō-
 di. et demō.

¶ Adde lāf.
 in. §. petitio
 nes. nu. xj. z
 ibi in apo.
 meis. i. p̄ss.
 exp̄sse. et l
 ver. fore. ve-
 riorēm.

3 **I.** ¶ Ex predictis que
 ri potest: nunquid sit of
 ferendus libellus fidei-
 ussor: pro pena quam
 promisit: si in termino nõ
 presentauerit reus: pro
 quo promisit de sistendo
 fideiussoz. ⁊ primo vide
 tur q̄ sic: quia vt dixi re
 gulariter est offerendus
 libellus in quacũq; actio
 ne agatur. ff. de eden. l.
 j. accusatio enim propo
 sita speciem future litis
 demonstrat. C. de eden.
 l. edita. Cum igitur di-
 cat lex: q̄ contra fideius-
 sozem reum in termino
 non exhibentem com-
 petit actio penalis. C.
 de fideiussoz. l. pen. que
 quidem est actio ex sti-
 pulatu. Cum enim fidei-
 ussor ex sua fideiussioe
 teneatur actione ex sti-
 pulatu. ff. de verbo. obli-
 ga. l. si in diem. §. satis
 acceptum. ergo est edẽ-
 da per libellum. vt di-
 cta. l. j. als processus est
 nullus. vt. §. dixi. vel di-
 cendum est q̄ si fideius-
 soz fuit in dolo: ne reus
 exhiberetur: puniri p̄t
 sine libello in penã pro-
 missam: et in plus extra
 ordinem ex suo officio. 3
 si vero de dolo non con-
 stat: opus est libello. l. si
 quis reo. de. custo. reo. ⁊
 per iura predicta. et no. 4
 q̄ sufficit ad penam cui
 tandem quancocunq; ante
 sententiaz sistatur
 ff. de fideius. l. C. de ce. §.
 penul. ⁊ arg. C. de fal. l.
 si quis codicillos.

¶ Incipit secũda pars
 rubricarum de questio-
 nibus circa libellos cri-

minales: et quot modis de criminibus
 cognoscitur et an in causa contemptus
 mandati eligatur libellus: et idem in
 causa contemptus banni.



¶ Unc transeamus ad se-
 cundam partem rubrice
 circa libellos crimiales:
 circa que de pluribus est
 querẽdũ. Et primo quot
 modis de criminalibus
 cognoscatur. Secundo quid sit accu-
 sare. Tertio quid sit accusatio: quid de
 beat continere: et que sit forma. Quarta
 to qui accusare et qui accusari possunt.
 De criminalibus ergo potest cognosci
 quatuor modis: per accusationem: in qui-
 sitionem: denunciationem: et exceptio-
 nem: vt extra de accu. c. sup. his p̄m̄ qdẽ
 modus est ordinarius. Alij t̄o modi sũt ex
 traordinarij vt ibi d̄r: notat extra de p
 ba. c. qm̄ 3. de q̄b̄ extraordinarijs d̄r: p
 ordinẽ i ti. ij. ¶ Accusare aut̄ est deferre:
 als deferere aliquẽ de aliq; crimine pu-
 blico vt p̄uato petẽdo eũ puniri. Et si ta-
 lis delatio seu accusatio sit ad vindictã:
 vt colligit. C. q̄ accusare non pos. l. r̄o. ⁊
 actorẽ aut̄ nõ petẽte iudex nõ p̄t reḡr
 cognoscere de crimine. M̄ nõ p̄t sine accu-
 satorẽ d̄nari. l. si p̄tor. §. si q̄s accusa-
 torẽ nõ h̄ns. ff. de mu. ⁊ hono. fallat i ca-
 sib̄ q̄ no. l. ti. i. q. iij. ¶ D̄z aut̄ accusatio cõ-
 tinere septẽ fm̄ Odoz. v̄z noia p̄sonaz
 sez accusatoris ⁊ rei accusate: ⁊ iudicis.
 Itẽ crimẽ cõmissuz: ⁊ ei⁹ magnitudinẽ.
 Itẽ i q̄ loco: ⁊ locũ loci: Itẽ añũ ⁊ m̄sem
 cõmissi criminis: s̄ nõ diẽ ⁊ horã. ff. d̄ accu-
 satioi. l. libelloz. Itẽ nomẽ ip̄atoris. Itẽ
 d̄z p̄tinere i sc̄pt̄ se ad penã tabelliõis
 iscribẽdo ⁊ obligãdo: nisi i criminib̄ ex-
 ceptis. C. de adul. l. q̄uis. ⁊ not. extra de
 accu. c. sup. his ⁊ est hoc verũ. Et in p̄u-
 uato crimine. ff. de fur. l. p̄uati. ¶ Ex
 his colligit in q̄ forma debeat describi
 accusatio: quam hic omitto: quia plene
 ponitur de accu. in glo. ⁊ ibi ponuntur
 omnia supradicta que debeat accusa-
 tio continere. Si ergo aliquid de predi-
 ctis substantialibus omittatur. repro-
 batis accusatiõibus et nomen rei abo-
 leatur: et datur potestas accusatori re-
 petẽdi: seu accusandi reũ iura terminũ

¶ Ad pe-
 nã tabellio-
 nis. v̄b̄ bal-
 dum. in. l. q̄
 crimen. C. q̄
 acc. nõ pos.
 ⁊ q̄ pena pu-
 niatur accu-
 sans aliquẽ
 intus vide
 Alex. p̄. xi.
 incip. circa
 primuz du-
 bis. in p̄mo
 volu. et q̄li-
 ter in accu-
 satione debe-
 at exp̄mi p̄-
 sona: vide
 Bar. in. l. li-
 beroz. i. vj.
 col. ff. de ac-
 cu. i. h̄b. cir-
 ca p̄sonã q̄-
 ro q̄liter ⁊c.
 ⁊ vide alex.
 cõsil. c. c. xvi.
 incip. v̄. in
 prima p̄side-
 ratione. in. ij.
 colũ. ff. his
 cõsonat. in
 ij. volu. fer-
 randat.

a iure statutū. ff. de accusa. l. libellozum 8
 §. si. C. de adul. l. accusato. r. dic. vt in d.
 §. si. † Item scienduz est q̄ in criminali
 bus ordo iudiciarius est seruandus. ex
 tra de symonia. c. cū dilectus. ibi: postq̄
 crimen. etiam valet vt accusator sit legi
 timus. extra de accusato. c. i. iudex ido a
 neus. extra de so. competen. c. i. cum sic
 accusatus criminofus. xv. q. vlti. c. si. ac
 cusatio legitima. ij. q. vi. si quis episco
 pus: vt fiat in scriptis. de causa posses. r.
 proprie. c. i. In primis q̄ fiat trina cita
 tio: vel vna pro omnibus. xxiiij. q. iij. c. i.
 † Restat videre qui accusare: et accu
 sari possunt. et quidem omnes accusa
 ri possunt: nisi expresse prohibeantur: q̄ 10
 autem sint prohibiti dicitur. ff. de accu.
 l. qui accusare. et nota. C. qui accusa. nō
 possunt. l. i. Item omnes accusari possunt:
 tam mares: q̄ femine: et tam presentes
 q̄ absentes: cum contra absentem libel
 lus offerri possit. C. de accusa. l. absen
 tem. C. de custo. reo. l. ij. Sed ab hac re
 gula excipiuntur clerici: qui a laicis ac
 cusari non possunt: nisi laicus suam vel
 suozuz iniuriam prosequatur. r. in alijs
 criminibus notatis. ij. q. vii. §. si igitur:
 Ecōtra clericus cōtra laicos nequit ac
 cusare: maxime in crimine sanguinis:
 sed ciuilliter agere debet. extra eo. c. cū
 c. laicus. monachus vero sine sui prela
 ti licentia non potest. de accus. c. ex. par
 te. ipse autem accusari potest: vt nota.
 7 xi. q. i. c. de persona. † Item possunt ac
 cusari puberes seu in ea etate positi in
 qua delictum cadere posset. C. de penis
 l. impunitas. ff. de regu. iur. pupillum. r.
 oē delictū cadit in puberē p̄ter delictū
 carnis. ff. de adul. l. si minor. nisi quate
 nus misatio etatis ad minorē penā iu
 dicē p̄duxerit. ff. de mino. l. auriliū. r. l. si
 ex cā. Et nunc videndū est. c. contra. de
 delic. puero. et per totum. Nam etiam
 pupillus potest ex ingratitudine in ser
 uitute reuocari. institui. quib. mod. te
 sta. in. §. si quidam in seruitute. Item
 seruī accusari possunt: de quo dic vt no.
 Azo. in sum. de accusa. Item de filiosa.
 Item infantes et infantie proximi ac
 cusari non possunt. quia quicqd̄ faciūt.
 impunituz est idem de furioso. ff. de sic.

ca. l. infantes. † Item
 an vñ^o possit plures ac
 cusare dic vt notat ple
 ne. C. de accusa. l. qui de
 crimine. r. Item an ac
 cusatus possit suum ac
 cusatorem^o vel alium ac
 cusare. dic vt. ff. de publ.
 iudi. l. is qui reus. C. de
 accusa. l. neganda. et. C.
 qui accusa. non pos. l. i.
 † Item accusatus pen
 dente accusatione non
 potest promoueri ad ho
 nores. extra de test. c. vl.
 r. ibi not. † Ex predi
 ctis potest subijci talis
 q̄stio. iudex ad petitiō
 nem. titij condemnauit
 seyū: vt confessum man
 dando sibi. vt. infra decē
 dies soluat q̄ confessus
 fuit ad penam. x. libraz:
 exactis. x. diebus titius
 accusat seium cōdemna
 tum de cōtemptu man
 dati: quia non soluit: pe
 tens eum cogi ad solu
 tionem debiti: r. ad pe
 nam quā incurrit ex cō
 temptu: r. narrat in accu
 satione: q̄ fuit apud acra
 condemnatus r. in pro
 cessu obijcit reus: q̄ ac
 cusatio est nulla: q̄ non
 continet locum delicti:
 vel tempus. et ideo ab
 soluendus: licet em̄ con
 tineat locum precepti:
 tamen non sufficit: vt di
 cta. l. libelloz. vnde que
 ritur quid iuris. Et pri
 mo videtur absoluendus
 vt dicta. l. i. et. C. qui ac
 cusa. non possunt. l. fin.
 de contrahen. r. com. sti.
 pula. l. optimam. cōstat
 enim accusatum tempo
 re contemptus in eius
 animo committi: vnde
 non requirit actus ope

a C. Possit
 suum accu
 satozem r.
 Vide pul
 chra disti
 ctionez quā
 ponit Men
 ri. boyc. hic
 in. c. i. dis. v.
 de mutu. pe
 ti. Ferran.

* Adde cy.
in. l. i. in. iij.
q. C. de sen.
que pro eo
quod inter
est profe.

ratorius: sed omisso faciendi. si ergo non est de signare actum: non est de signare locum quare dixit lex q. locus qui non est estimari non potest. ff. de acquiren. emptio. l. iij. eius enim qd. nō est nulle sunt cause. ff. de iur. codi. l. quidaz referūt ff. de iniusto rup. testa. l. nam et si sub conditio- ne. sufficit ergo designari locum in quo fuit factum preceptum cōtem- ptus. per quem non faci- endo facit. ff. de regu. iur. l. qui non facit. Igitur accusatio valida al- ter videtur mādatum iniuri- le: et delusorium: quod esse non debet. l. si pzetor. ff. de iudi. quia consulen- dum est alicui ad suum consequēdum: vt not. ff. de eo quod certo loco. l. j. et idem in illa questio-
ne hāntur: q. T quilibet vadat in exercitū ad pe- nam centum: nūquid si actor vult punire inobe- dientem: q. non venit ad exercitum oportebit qd. ponat in suo processu lo- cum terre: non video vt. predixi. C. Sed quidam in superior. q. de cōtem- ptu adhibent hanc cau- telam. Nam circa fines termini requirunt debi- torem: vt soluat quod si- bi mādatum est. quo nō solvente exprimūt in ac- cusatione sic et requisitus a creditore in tali lo- co cōtempfit solvere pe- nam in precepto conten- tam temere incurrēdo. C. Arz q. admittūt p. eo q. sua interest necessario teneāt. hoc pponere in

sua accusatione.



Optimo queritur. si al- quis obtulit in iudicio suā accusationem de aliquo priuato maleficio: d. quo prima facie videtur: q. si- bi nō competat accusare ex eo q. eius non interest aliqua ex cau- sa. vt ipsius maleficio puniatur: nun- quid si in sua accusatione non exprimat q. sua interest vtruz talis accusatio ad- mittēda sit videtur q. sic: q. ex quo sua interest admittēdus est: et iam in priua- to delicto: vt not. ff. de priua. delic. l. iij. et ff. de pecu. l. q. insti. de iuretur. §. in sum. argu. extra de re iudi. c. cum bertoldus. vnde sufficit: si postea in pcessu cause p- bet: quod sua interest. ar. ff. de rei ven. l. iij. §. armamēta. in. fi. et. C. de iudi. l. licet ff. de appel. l. scio. ff. de po. l. j. §. argētuz. C. de fideicom. liber. l. debere. ibi: prece- dente tempore: et quod no. extra de rest. spolia. c. cum ad sedem. C. Contra vide- tur q. non: quia ex serie actionis nō ap- paret accusator. ergo repellēdus. de ac- cusationi. c. j. ff. de collu. derogus. l. iij. et d. l. libellozuz. de accusa. sic habet enim in publicis criminibus: in quibus regu- lariter admittitur. C. de adulte. l. adulte- ri. de publi. iudi. l. j. In causa enim pua- ti delicti demum admittitur cuius in- terest. pro sua iniuria et pro aliena non regulariter. vt. d. l. iij. de priua. delic. §. si is cuius interest. nec videtur admitten- dus rōne eius q. sua interest nisi pbet d. suo itereffe. extra de tes. c. veniēs. ij. Sol- ue q. si añ ptestationē nō apponat pena. postea nō pōt opponi q. est dilatoua ex- ceptio. ff. de pecu. l. q. pecu. §. si qs. C. e. l. ita demū. et no. Inm. extra d. accu. l. c. sup his in. j. gl. i. ff. sufficit em q. i. pcessu postea pster: ex q. ab initio nō iuit appositū. ar. ff. de an. exc. l. si ex mult. si aut ab initio lit. apponat opponēdū est d. intētiōe. d. c. veniēs. l. j. Iūū vñ notari extra d. collu. c. j. i. gl. ar. q. biēnio re. vbi d. q. tū ad pe- nā fisci oē crimē d. publi. ita no. Inm. l. c. sup his. extra d. acc. nec cui⁹ interest ad- mittit sūt ad excipiēdū de criē p electū in sua pfirmatiōe re. et siquidē talis ex- cl. piēs obtineat in cā: pderit ei⁹ victoria

non sibi cū eius interfit: sed alijs quo-
rum interest. arg. de inoffi. testa. l. post-
humus. ff. §. si quis ex filijs. ¶ Item dic-
q. titius cuius interest: impedit execu-
tionem extra de re iudi. c. cum super.
quod intelligi regulariter verum qñ 2
nrius appellat a sententia inter alios
lata quia potest appellare cum sua in-
terfit. ff. de appell. ab executore. §. i. et.
l. sequen. 7 dicto. c. cum super his. et per
procuratoris appellacionem impedi-
tur executio. Nā ex quo appellatio est
legitima: vt dictum est ergo differēda
est executio. ff. nil no. appella. pen. in ru-
bro et nigro. z. ff. ad tertul. l. j. §. vlti. sed
circa appellacionē non impedit execu-
tio: q. factū tertij nō debet me impedi-
re. ff. si ferui. ven. l. loci corpus. §. fi. C. de 3
prescr. xxx. vel. xl. an. l. si quis emptiōis.
z. §. si vero. ¶ Nā sentētia lata cū alio z
non cū eo sibi preiudicare nō debet. ff.
de appell. l. a sentētia. z. no. in. d. c. cū sup
tamē fm Inno. hoc fallit in casu. i quo
etiāz citra appel. si tertius se opponit:
executio impeditur. verum quando
res de qua agitur vacat a nemine pos-
sidentur vt est casus in. d. c. veniens. et
ibi notatur per eum.

¶ Ultra accusatus de vulnere simpliciter
possit etiāz de morte secuta puniri.

Quia querit: si ex vulnere mortifero sit accusatio
lum ex vulnerato: nihil ex-
primendo de pena. mortis
imminētis: z. pendente lite
moriatur vulneratus. nunquid possit
iteruz fieri accusatio. z. videtur q. sic. ff.
ad. l. l. aq. l. ita vulneratus. z. no. ff. de
accu. senatus. ita tamē q. deducat ex se
cūda qd venit in prima accusacione: vt
in predicta. l. ita vulnerat. cū sequē. vel
illa. l. loquit. qñ prius agebat ciuilliter:
sed si ambe sunt accusaciones crimina-
les: scda accusatio videt per primā im-
pediri: cū ambe sint ad vindictā: vt. d. l.
senatus pendente iudicio in accusatio-
ne prima iteruz accusatur. C. qñ ciuilis
actio. l. j. de publi. iudi. l. interdū. siue p
secundā sententiā ab solutionis vel cō-
dēnationis terminat. vt. ff. nau. cau. l. l. z
de accus. l. si cui. §. i. de 3. ¶ Item extra de

accu. c. de his. aut ab eo
dem accusatore. vt. d. §.
isdē. ab alio: etiā accu-
satorē nō concedit accu-
sari: nisi in alijs casibus
de quibus in. d. §. ¶ est
ergo cōsiliū: vt differat
accusatio: donec certū ē
de morte pculsi seu vul-
nerati: maxime qñ ex cō-
suetudine vlt. statuto nō
cōcedit via inquirēdi iu-
dici. q. de iure canonico
inquire nō pōt: vt di-
cit in. tit. primo. q. ij. et
de p̄dictis no. i. Spe. tit.
de accu. ver. qd si vulne-
rasti. ¶ qd ergo si in accu-
satiōe cōtinet etiam de
morte p̄ta accuso pe. q.
me letaliter vulnera-
uit nūquid admittet talis
accusatio. ¶ Itē an morte
secuta poterit puniri de
morte ex illa accusatio-
ne. z. videt q. nō. q. non
debet agi de morte an-
teq. moriat. vñ nō videt
in iudiciū venisse. ff. de
iudi. l. nō pōt. ideo alia
interpretacione opus est:
q. iudiciū nō d. esse de
futuris. vt eo. ti. nō quē
admodū. econtra q. sic.
q. mortuus videt vulne-
rat. ad mortē: eo q. mor-
tu. est demū. ar. ff. ad. l.
aq. l. huc scripture: et
ideo postea retro trahi-
tur ad temp. vulneris.
sic z. alias factum habe-
tur: quod de p̄ximo fā-
ciēdum est ff. de te. mili.
l. pe. adde. l. si. ff. de here-
di. istitu. ad idē facit. ff.
de dāno ise. l. dāni. §. sa-
bini. vnde si non sit lata
sentētia de vulnere an-
teq. moriatur: de occiso
poterit dānari ex illa ac-
cusatiōe si admisa fuit

* Adde
Specu. tit.
de ac. ver. §.
pone.

De libellis criminalibus.

per predicta iura. et ille debet puniri. et facit quod habetur. l. q. seq. r. j. de q. emergent. q. ij.

¶ Utrum absolutus de damno possit pro eodem damno ex alio statuto puniri.

I *



¶ Uno que ritur quod si in volumine statutorum continetur de

damno dato: vel aliquo maleficio: et aliis accusat tam de vno statuto: et eo non probante reus absolutus: nunquid poterit postea accusari pena alterius statuti de illo delicto: de quo prius accusatus fuit: et primo videtur quod sic: quod nisi ex alio statuto copereretur accusatio: iam esset superfluum: et nil operaretur: quod esse non debet. ff. de leg. l. i. si quando.

2

¶ Non enim leges debent esse in dubio. C. de bo. que libe. l. si. §. j. Nam absolute secuta super non apta accusatio: poterit iterum agere: et redire ad accusationem. ff. de fal. mo. l. j. extra de iudi. examinata. nec nihil operatur: quod ipsorum statutorum procedat: vel sequatur. quod in statuto non est querendum de ordine compositionis. quod sit prius: vel posterius cum postea videatur in ordinatione scripturam: in eodem tempore edita videntur: quod non attenditur tempus confirmationis. tunc enim. s. tpa oia si cta videtur. ar. de tuto. datis i testa. et postea in eod. d. q. eodem tem-

poris dari videntur: cum eodem tempore utraque datio sumat effectum confirmationis. s. rpe quo addit hereditate. ff. de testa. tute. l. ij. et ibi plene idem dicit de quibus circa statuta. q. ij. isit ex vtroque statuto agi poterit quod non quod quotiescumque plures accusationes coperuntur ex eodem facto. siue civiles siue criminales sunt: vna intentata alia agi non poterit. ff. de ac. r. ob. l. palam. de reg. iur. l. nemo. §. quoniam. et arbo. fur. cesa. l. j. si edes. q. secuta absolute in iuriarum operatur exceptio rei iudicatis. l. in singulis. ff. vi bo. rap. l. q. absolute solutione facta soluisse videtur. vt no. ff. nau. caup. stab. l. j. et d. nota. l. ij. §. in delictis. et arbo. fur. cesa. l. j. si ex diuersis causis coperatur: ad idem proponatur: tunc non obstat exceptio rei iudicatis. in scda vt dixi. §. eo. in. q. ij. solve r. dic. Aut in primo et secundo agit civiliter aut in vtroque criminaliter: aut vna actio est civilis: alia criminalis. primo casu si quidem concurrunt iste actiones in eadem pena obstat exceptio. quod vna tamen expediri dicitur. vt. d. l. nemo. §. quoties. si vero secunda excedit primam: non obstat. nisi in eo in quo concurrunt in residuo. vt d. l. cum ex vno. r. l. q. seruus. cum simili. Secundo casu scilicet quando utraque est criminalis: tunc vna intentata altera tollitur: quod coperitur ad vniuersum dicitur. ff. de accus. l. senatus: de iure iur. l. q. senatus. r. l. seq. §. j. maxime si lata sit sententia. Nam si absolutio sit amplius non agit: vt. d. l. j. extra de accusa. c. de his cum per absolute solutionem videatur solutio facta. vt. §. dixi. put. notat in. d. l. j. et per absolute solutionem crimine est perceptum absolute. C. de crimine stello. l. j. si vero sit condennatoria non agitur amplius. quod non debet de delicto eiusdem hominis sepius agi. d. l. licet. Tantu enim facit condennatio: quantum absolute. vt. ff. vi bo. rap. §. illo. si vero vna actio est civilis: altera criminalis: tunc vna intentata durante et iudicio debet altera silere regulariter quod dum vna agit altera cessat quo ad exercitium. vt no. ff. finium regum. l. iij. §. si dicat. s. pro iudicio finito. alia poterit intentari. C. quoniam causa. ac. ciui. p. iudicet. l. j. ¶ Ad quod no. C. ad aq. l. ex. morte. facit optime quod dicitur est. §. i. prima condennatio. ¶ Qualiter dicitur nomen alicuius recipi inter eos.

* Adde bar. in. l. cuz a te. r. l. eleganter. §. si dolo. ff. de dolo.

¶ Sed me

Questiones circa viā extraordinariā.

potest cognosci citra ac 1
 culationē: alioquin de
 bet cogi q̄s ad accusan-
 dum quia eius officiu
 est latissimū. ff. de iuris- 2
 di. om. iu. l. i. maxime in
 delictuorum punitione.
 ff. de officio. presidis.
 l. cognuit. de postu. l. bo-
 nas fides. maxime etiam
 in casu proposito quā
 ment potentiā aduersa
 rii: q̄ cōtra oēm metum
 debet p̄tor. occurrere.
 ff. q̄s me. cā. l. j. vnde co-
 ges iudex aduersarium
 ad p̄standū securitatez. 3
 C. de his q̄ ad eccle. cō-
 su. l. denūtiatiōis. rarg.
 ff. de vsufr. l. equissimū.
 s̄z cōtrariā opti. puto ve-
 ram p. l. diui fratres. ff.
 de accu. l. z. q̄nq̄s de facto
 seruet cōtrariū. tad de
 nuntiandū autē q̄s cō-
 pellit: vt. c. quapropter. 4
 vel dic: q̄ etiaz ad accu-
 sandū ex eo officio pos-
 sit cogi: non iure actio-
 nis: vt not. xxi. q. j. c. si
 quis. in fine.

De questionibus cir-
 ca viam extraordina-
 riam. Rubrica.

* **S** Equit videre
 de q̄nibus si
 ue processu
 b^o circa vias
 extraordinaria-
 rias. Et p̄io de denūcia-
 tione quā cōstat esse ex-
 traordinariū iudiciū vt 7
 extra de accu. c. sup. his.
 de p̄ba. c. q̄m. q̄s q̄dē ex-
 traordinariū dz silere:
 quoties ordinariū cōpe-
 tit. ff. de edē. l. quidā: in
 p̄inc. de mino. l. in cau-
 se. r. no. in. d. c. quoniaz.

* Adde
 doc. i rubro
 et nigro. de
 accu. r. q̄ nō
 pos. cum si-
 mi.

Circa q̄s querit p̄mo t̄qd sit: denū-
 tiare itē p̄ quos p̄t fieri: r. q̄s sit effect^o
 denūtiatiōis. Denūtiare autē est crimē
 notoriū iudici p̄nūtiare. ff. ad tertul. l.
 ab accusatore. S. nūtiatiōis. t̄fit autē de
 nūtiatio largi^o de iure canonico. q̄s de
 ciuili. nā s̄z iusciuile nō fit nisi p̄ officia
 les: r. super crimine notorio t̄m. l. ea qui
 dē. C. de accu. r. d. S. nuntiatiōes. et. l.
 diuus. de cust. reo. Iure autē canonico
 iste modus denūtiatiōis largius pro-
 cedit. nā p̄t fieri per oēs. r. de omni cri-
 mine: vt not. extra de coniug. spi. c. pe-
 nul. Et ita large obseruat dūmō bono
 zelo p̄cedat admonitio. extra de accu-
 sa. c. ij. r. c. dilect^o. r. in crimine simonie.
 de simo. c. l. z. t̄z q̄ denūtians non sit
 infamis: vel vilis p̄sona extra de sp̄o. c.
 cū in tua. vel cōspirator. extra de simo.
 c. p. tuas. t̄z q̄ nō sit inimicus. extra de
 accusa. c. cū dilectus. S. cū oporteat. r. c.
 capellanis. eo. titu. r. ff. de inoffi. test. l.
 liber. t̄z q̄ nō petat eum pena canonica
 vel legali puniri: sed vt ad penitentiā
 reducat: vt not. in. d. c. qualiter r. q̄s
 do. in fi. t̄z licet quis repellatur ab
 accusando: nō t̄n repellit a denūtiand-
 do. vt. d. c. qualiter. r. no. ij. q. j. c. si pecca-
 uerint. t̄z criminosi nō admittuntur
 ante correctionē: sed infames r. irregu-
 lares sicut in modo in bono zelo. vt di-
 xi. C. t̄ effect^o autē denūtiatiōis est:
 quia p̄ducto crimine per denūtiatiōnē
 iudex dz de criminē nūtiato iquirere: r.
 ad punitionem procedere. d. c. super
 his. t̄ Sciendum t̄n q̄ in denūtiatiōe
 non est necessaria inscriptio: cū sit iudi-
 cū extraordinarium: vt predicti. postq̄
 crimē est iudici nūtiatum: iudex ex se
 format p̄cessum inquisitionis: r. ideo in
 scriptio nō h̄z locū. h̄inc est q̄ in denū-
 tiatiōe nō dz peti: vt puniatur delin-
 quēs: sed q̄ iō nūtiat: vt corrigat. vt. c.
 super his. t̄ Verū t̄n si crimē nūtiatus
 nō p̄bat: puni^o nūtiator eadem pena:
 qua ille puni^o fuisset: q̄uis nō se inscri-
 pserit. vt. d. c. super his. S. nūtiatorēs.
 C. de crimi. l. j. l. ij. nūquid iudex in qui-
 rere possit. dicitur. j. in sequē. q.
 C. utrum denūtians audiatur de cri-
 mine accusando.

D Rimo ergo circa denun-
tiationē q̄rit̄ quis offert
denuntiationē iudici su-
per aliquo crimine: quod
dicit cōmissus ab aliquo:
ad cuius petitionem de-
nūtiantis iudex procedit per inquisitio-
nē: postea initiato processu idē nūtians
proponit de predictis ordinariā. q. 2. ac-
cusationē. querit̄ nūquid sit. audiendus:
et videtur q̄ sic: q̄ via ordinariā et denū-
tatio et inquisitio sunt vie ordinariē: vt
dictū est. qd̄ quidē ordinariū auxiliū si
ante finiam q̄ncūq̄ supueniat: excludit
extraordina. vt. ff. nau. cau. sta. l. ij. in fi.
et plene p̄ Dy. de reg. tur. c. actū. lib. vj.
nā extraordinariū auxiliū iudicis de su-
specto inchoatū tutela durante tollit:
si ante finitū q̄: ex supueniēti ordinariā
accusatione tutela: que demum finita
tutela nascitur. ff. de tute. et ra. distra. l.
nisi finita. expirat processus inchoatus
sup suspecto. ff. de suspe. tu. l. post finitū. 2.

Ecōtra videt̄ q̄ nō audiat: q̄ denun-
tiantī pōt̄ imputari: quare viā ordinariā
accusationis a principio non elegit. vñ
mala electio est in culpa. C. de acq. pos.
l. fi. C. de fur. l. manifestissimi. et ideo per
sonā quā a principio vel a tpe agendi
assumpsit: illā obseruet. l. quisq̄. i. fi. C.
de postu. Sol. distingue: aut fecit denū-
tiationē ḡnalter: q̄ forte ignorauit de
linquētē. et tūc nō repellit postea accu-
sando. nā nō pōt̄ dici denuntiasse. ff. de
inoffi. testa. l. liber. et ibi no. ff. de custo.
re. l. diuus. Aut denuntiauit speciali-
ter titiū: et tūc postea repellit eum accu-
sando: q̄ sibi imputet. et qd̄ dictū est vi-
det̄ veri⁹: ergo nō admittēdus. nā qd̄ se
mel placuit et. c. qd̄ semel de regu. iur.
li. vj. l. pōponius. ff. de neg. gest. et q̄ vi-
detur venire p̄tra factū suū: ff. de adop.
l. post mortē: et q̄ nō potest mutari cōsi-
liū in alterius preiudiciū. l. nemo. de re-
gu. iur. Verū qd̄ dixi: q̄ via ordinariā p̄-
ualet: intellige q̄ nō est qd̄ sibi impute-
tur. q̄ denūtiando vel intimādo scit. vt
dictū est: et qd̄ dictū est in denūtiatione:
qd̄ in inquisitione: vt dr. j. eo. q. iij.

De questionibus circa inquisitio-
nem.

Rubrica.

Dcto de denū-
tiationē: viden-
dum de q̄nti-
bus circa in-
quisitionē. q̄ qd̄ vt dictuz
est. s. ti. pri. via extraor-
dinariā est: sicut dicitur
de accusa. c. sup his. et
dic q̄ in q̄sitione fit ex me-
ro iudicis officio inq̄re-
tis. ff. de of. p̄. l. cōgruit.
de ma. cō. l. ij. §. si p̄ns.
ad syl. l. i. §. q̄nē. extra
de offi. or. c. i. Un̄ dic q̄ si
ue inquirat primo mo-
tu iudicis: siue ad peti-
tionē cuiusq̄ inquisitio-
nē faciētis: in̄ semp offō
iudicis expedit. vt not.
de accu. quat̄r q̄n. i ma-
gna glo. hoc p̄o iudicis
offm̄ nō p̄t i oī casu et cri-
mine exerceri. et nā fm̄
ius ciuile non pōt̄ inq̄ri
nisi i certis casib⁹ prim⁹
vbi habet qd̄ de famlis
ff. ad sil. l. i. §. si occisor.
et §. si q̄s metu. Scōs in
abolitiōib⁹. C. de abo. l.
abolitio. Tertio q̄n p̄es
purgat puiciā mal̄ hoī
bus. d. l. q̄ruit. Quarto
in crimine lenocinij. ff. d.
adul. l. ij. §. si publi. Qui-
tus in crimine suspecti
tutoris. ff. de suspec. tu-
to. l. iij. §. preterea. Sextus
de epi. et cle. l. si quis
in hoc. Septimus i scri-
ptura suspecta. in iudi-
cio producta. C. de pro-
ba. l. iudemus. Octau⁹
contra heredem qui de
hereditate aliquid sur-
ripuit. C. de iur. deli. l. fi.
§. licētia. Nonus. C. de
naufra. l. quoties. li. xij.
Decimus quando esset
vnus de malefactorib⁹.
et cōstitetur de focij: li-
cet ei nō credat tāq̄ de

*Add bar.
in. l. senar.
C. de accu.
de q̄ aliq̄s p̄
Lāfran. i. §.
interlocuto-
rie et appella-
tiones.
nu. xcj.

¶Add glof.
bar. et do. in
l. athletas.
ff. de his q̄
no. infra.

Questiones circa inquisitionem.

proprio crimine cōfite-
ri. l. ff. C. de accu. tñ pōt
de socijs: inquiri de que
stio. l. j. §. si q̄s vltro. Un
decimus casus est i fal-
so teste vel vacillāte. C.
de teste. l. nullū. r. l. z Joā.
et Azō. dicāt: q̄ iudicis
officiū cōpetat p̄tra cor-
rūpētes testes. vel p̄tra
fabricātes fallaz mone-
tā: seu p̄ducētes falsa i-
strumēta. r. q̄ duret. xxx.
an. ¶ Odo. tñ dicit: q̄
tādiu durat ei⁹ officiū r
cognitio: t̄diu cā siue
actio principalis. arg.
expressum. ff. de dolo. l.
j. §. r. si alia. Accidit ista
cognitio p̄cipali cāe: r
ideo tñ duret accessō-
riū. C. de po. l. iij. et. d. l.
nullū. Duodecim⁹ in ca-
lūniatore: q̄ tpe snie ac-
cusator: puniri non pōt.
C. de calū. l. j. r. de bo. li. l.
q̄ cū maior. §. libertus.
Tertiusdecim⁹ in noto-
rijs criminib⁹. C. de ac-
cu. l. ea q̄dē extra de ac-
cu. c. auditiā. iij. q. j. c.
manifesta. ¶ Itē alius
in iure canonico. si quā-
do diffamatus deficit i
purgatione extra de sy-
mo. c. l. z heli. Itē ali⁹ qñ
q̄s corrumpit testes ad-
uersarij. iij. q. vij. §. tria.
4 ¶ Immo pl⁹ de iure ca-
nonico. q̄ videt q̄ in oī
cā siue crimine possit p̄
inquisitionē p̄cedi. vt i. c.
quātr qñ de accu. r. no.
extra vt eccle. bene. c. j.
dūmō seprē iterueniāt:
scz q̄ p̄cedat infamia cō-
tra eū: q̄ inquiri de illo
crimine de quo inq̄rit.
Itē q̄ sit subditus inq̄-
rēt. Itē q̄ clamor infā-
mie ad aures inq̄rentis

peruenerit. Itē q̄ nō semel: sed pluries
siue a pluribus sit infamatus. Item q̄
nō a malis sed a discretis fidedignis.
Item q̄ nō ex malicia vel odio sed zelo
moueat iustitie. Nā sicut in accusatio-
ne p̄cedere debz in scriptio: ita in inqu-
sitione famosa infamatio. r. hec oīa pro-
bant extra de accu. c. sup. his. c. q̄lter. r.
c. cū opz. xvij. q. ij. Itē q̄ non sit leue cri-
mē. de quo q̄rit: sed de maiorib⁹. extra
de accu. c. inq̄sitionis. Vis nō interue-
niētibus nihilominus an rāsonem rei
faciēda est sibi copia caplorū de q̄bus
inquiri r. ei dāda vt facultatē habeat
se defendēdi in cōtrariū: vt notatur ex-
tra de test. c. r. tenore. r. noīa testiu sup
infamia: r. attestaciones sunt publica-
de: r. exceptiones r. replicationes debēt
esse salue reo tam in principali: q̄ cōtra
testes: ne q̄ veritatē grauet. vt. d. c. qua-
liter r. qñ. r. c. olim. Et hoc cōiter tenet r
seruat. Et pōt dici: q̄ nō sit verū gñali-
ter q̄ de iure canonico regulariter de
oī crimine possit inq̄ri q̄ ca. quātr r. qñ.
cū suis p̄cordārijs loquit qñ inquiri r
aliquē in sua administratiōe: vt officio
p̄sidentie: vt sue villicatiōis rōnem red-
dat: tūc enim q̄ eius administratio p̄si-
sit circa multa: ideo nō est iniquū si de
multis inquirat. arg. C. de transac. l. j. r
de admini. tuto. l. j. r. de admi. re. ad ci-
ui. p. totū. r. C. de trāfac. l. pcurator. C. d̄
pcur. l. exigendū. Unde etiā de delictis
oibus cōmissis r. p̄ eū p̄petratis pōt in-
quiri. vt. C. vt oēs cause tā ciuiles q̄ cri-
minales. l. j. et in auten. vt iudices sine
quoquo suffra. r. ff. de diuer. r. tēpo. p̄scri-
ptio. l. j. r. extra de statu monachoz. c. j.
in p̄ric. ¶ Sed p̄dicta oīa nō sunt trahē-
da ad cōsequērias inq̄rēdi q̄ specialem
p̄sonā p̄pter administratiōē officij de
linq̄rētē q̄ de his. §. dictū est: capitulū
nō loquit. habo ergo iuri q̄ nō inuenio
correctū. C. de testa. l. sancimus. Sed ar-
gu. cōtra in aut. de colla. §. iubem⁹. vbi
generaliter iudici cōcedit de oī crimie
facto seu cōmisso inquirere: r. ff. interro-
gare: ad idē ad. l. iulīā repetū. l. iij. §. ij.
¶ Sed ad hoc ego respondeo r. dico q̄
ille leges loquūtur r. intelligunt qñ gñā
liter cōtra personā inquiritur. vt. l. com-

bruit. ff. de offi. p̄si. supra alle. Et hoc fz
 Mar. syla. fz fm dy. illa iura loquunt r
 intelligunt qñ crimina sunt ab oib⁹ no
 tota r manifesta: tūc em̄ p̄mittit iudici
 ingreere r interrogare. reḡr aut̄ nō est li
 citū inq̄rere: sed p̄uetudo aliud seruat. *
 † Iste aut̄ modus inquisitionis fm Spe.
 differt in multis ab alijs p̄cessib⁹. Pri
 ma: qz in eo fama habet loco accusato
 ris. vt. d. c. qualiter. r ibi nō quidē opor
 tet. r. ff. de custo. reo. l. diuus. Secundo
 qz in alijs null⁹ p̄cessus fit. sine accusa
 tore: nec q̄s dānatur. extra vt eccle. be.
 c. i. r. ff. de mune. r hono. l. a p̄tore. §. si q̄s
 accusatorē. Itē i ea nō accipiunt testes
 iniqui: r nō idonei: cū sit inquisitio tam
 in capite q̄ in mēbris: vel etiā in rebus
 ecclesie. nā qualescūqz testes nō admit
 tūtur: extra de rest. spo. c. veniēs. ij. etiā
 si sint criminosi: inimici: r cōspirātes: in
 eis nō credat̄ cōtra alios. extra de re iu
 di. c. questionē: qd̄ nō est i alijs iudicijs.
 extra de testi. c. ex parte. fz ad accusan
 dū admittit̄ etiā quicunqz criminofus.
 extra de accu. c. cū dilectus. Itē inquisi
 tio fit de manifestis per famā. vt in d. c.
 qualiter et qñ. ideo nō de occultis. d. c.
 qualiter r qñ. in fi. Alia hō iudicia p̄nt
 de occultis institui: dūmō p̄benf. iij. q. i
 vi. plerūqz. Itē cōtra inq̄sitū p̄cedit in
 quisitor qñqz ad suspēdēdū: qd̄ est dum
 negotiū agit. iij. q. ij. qz in ea hic probat̄
 prius de suspitiōe extra de s̄mo. c. licet
 hely. §. q̄ hō. in alijs hō iudicijs sec⁹. vi.
 q. iij. nolimus. extra de rei iud. c. ij. Itē
 in hac est pene remotio ab administra
 tione. vt. d. c. qualiter. ij. in alio hō iudi
 cio est depositio r pena debita. vt eo. ti.
 c. sup̄ his. vel dic⁹ qz viā inquisitionis
 nō irrogat̄ pena remotionis vel deposi
 tiōis: immo pena extraordinaria. vt in
 eo. ti. c. inquisitionis. in prin. Itē si ille q̄
 est inquisitus est abolutus ille q̄ nō p̄ba
 uit punif arbitrio iudicis. vt. d. c. quali
 ter r qñ. in glo. pena. secus in accusato
 re: qz accusatore nō p̄bāte punif s̄litu
 ne supplicij: siue iudicij. vt in eo. ti. l. vlt.
 Item in inquisitione non potest q̄s de
 iurisdicatione: vel parochia alteri⁹ p̄ba
 re. vt no. in. d. c. qualiter. in fine magne
 glo. secus in alijs iudicijs. Bal.

Utrū mortuo accusa
 satorē iudex de illo deli
 cto possit per inquisitio
 nem procedere.



Secundo q̄
 rit: † qd̄
 si p̄dēre
 iudicio
 accusa
 tōis de
 cedit accusator: nūquā
 poterit iudex p̄cedere
 per inquisitionē: cū iu
 dicialium accusatoris sit
 morte perēptus. vt. C. si
 reus vel accu. mor. fue.
 p̄ totū. r dic⁹ sic si talis
 est casus: de quo p̄t in
 quiri. vt dixi. §. ti. p̄ori.
 morte em̄ rei iudicij est
 solutus. ff. ad turpil. l. in
 senatu. §. i. r ideo iteruz
 inchoandū est. de accu.
 l. libelloz. §. si. Bald.

¶ An: tollat p̄cessus in
 q̄stōis supueniēte ac
 cusatore.



Tertio q̄
 rit: si in
 derforma
 ta inquisi
 tione i
 lis casib⁹:

in quib⁹ p̄t p̄ inquisi
 tionē p̄cedere: supuenit
 legitim⁹ accusator: qui
 de eodē crimine eū ac
 cusat: nūquā cessabit inq̄
 sitio determinat dyn. qz
 sic qz ordinaria via ac
 cusationis supueniens
 tollit extraordinariū re
 mediū inquisitionis in
 choate: vt dictū est. §. in
 q. iij. r hoc est verū fz eū
 si p̄dēat extraordinaria
 sec⁹ si sit vt p̄ sniam ter
 minata vt. ff. de iurisd. i.
 om. iu. l. cū qdā. r plene
 p̄ dy. extra de reg. iur.
 c. accusator. li. vi. nisi est
 d ij

* Adde
 bar. in. l. i. §.
 fi. col. v. ff. §.
 lib. agno.

¶ Adde ple
 nissime per
 spec. i. ti. de
 inq̄si. §. iij.

Questiones circa inquisitionē.

* Ad d. ple
nissi. p. aler.
l. l. ij. §. si pu
bli. ff. de adul
te.

¶ Ad d. spec.
i. n. de recu.
§. i. d. pe. r. i
si. d. appell.
§. ij. ver. r.

set p̄uaticator. vt ibi d̄r.
r. ff. d. accu. l. si cui. §. idē
tūcēm opz: vt de p̄uati-
catiōe cognoscat: r. p̄nū
tiet: postea de eodē deli-
cto noua fiat accusatio
ff. de p̄uari. l. iij. et de li-
be. ho. ex. h. l. iij. §. si tñ.
aliū hō s̄ eo casu quo iu-
dicij p̄det: qz lz inquit-
sicio formata sit extraor-
dinaria: nō tollat p̄ordi-
nariā: qz introductū est
hoc extraordinariuz cā
adiuuādi ius civile. ff. d̄
rei v̄e. l. i. §. inique. Pre-
terea cū p̄ inquisitionē p̄-
cedit si fiat p̄cedēte de-
nuntiatione: v̄l notorio
habet loco accusatiōis.
vt. c. quat̄ r. qñ. lo. ij. de
acc. r. d. cust. reo. l. diu. q̄
re ergo p̄ supueniētē ac-
cusatiōē tollet. vt dixi
lea qdē. C. de accu. cum
via ordinaria r. extraor-
dinaria ad eūdē effectū
tēdūt. s. ad maleficiū pu-
niēdū. vñ nō refert quō
fiat. C. de instit. r. substi.
sub cōdi. fa. l. iij. et de li.
r. posth. l. gall. §. r. qdā.
Nōne verisimile est q̄
iudex iuestigat efficacī
delicti punitionē: q̄ p̄ri-
uat? q̄ facili? corūp̄it:
q̄ iudex: de q̄ meli? p̄lu-
mit. ff. de offi. p̄fe. l. j. Itē
nōne iudex p̄uent accu-
satorē. ergo p̄ferēdus ē
ar. ff. de iud. l. si q̄s post-
ea. s̄ p̄dicta opi. dy. ser-
uat. r. ar. p̄ eo. qz vbi sūt
p̄les accusatores: p̄ferē
magis idone? ff. de ac-
cu. l. si plures. et marit?
supueniēs repellit accu-
satorē extraneū. ff. de ac-
cu. l. si marit?. ergo mul-
tomagis silebit inquisi-
tio per accusationem.

¶ Utrū sublato inq̄sitiōis p̄cessu. p̄pter
accusatorē supueniētē valeāt acta inq̄-
sitiōis formate si aliter nō p̄betur.



* Quarto q̄rit dictū est. §. q̄ cessat
inq̄sitiō p̄dēs: qñ venit legitī-
mus accusator: q̄ro ergo nū-
qd̄ p̄cessus acta facta in inq̄s-
itiōe valebūt in p̄cessu accusatiōis seq̄n-
tis. Et p̄rior videt q̄ nō. nā p̄tracto homi-
cidio in cā inq̄sitiōis: illi? instātia inspi-
rat: iōq; in noua instātia nō p̄funt. C. de
iud. l. p̄perādū. §. siquidē. ecōtra q̄ va-
leat qz corā arbitro valēt: r. in iudicio or-
dinario. C. de arbi. l. cū antea. C. h. c. testi.
l. fi. r. C. de lib. cau. l. iubem?. r. hec est ve-
ritas. ¶ Nō ob. l. p̄perandū. qz perem-
pta instātia oīa acta pereunt in illa in-
stātia. a. s̄ secus. vt ibi dicitur.

¶ De notorio r. qualiter in eo p̄cedat.
¶ Quinto querit dictum est. §. in
p̄rin. hui? ti. q̄ in notorijs cri-
minibus pōt inquiri. Quero
ergo circa notoriū t̄p̄mo q̄-



bus modis notoriū inducat.
scōo qd̄ sit notoriū diffinitio. tertio quō
in notorio procedat. quarto qualiter p̄-
betur. quinto r. vltimo an in notorio sit
purgatio indicenda. Inducitur aut̄ no-
rorium tribus modis: q̄ est notoriū in-
tis: notorium facti: r. notorium p̄sum-
ptionis. Notorium iuris est: qñ quis in
iudicio aliqd̄ p̄stet corā iudice. vel qñ i
iudicio aliqd̄ plene probatur. v̄l qñ sup̄
aliquo facto iusta defensio p̄bat. r̄o p̄ri-
mi est: qz t̄ cōfessus in iure p̄ condēnato
habet: nec alio est op̄: q̄ q̄ condēnet. l.
vnica. C. de cōfe. l. qui sentētiam. de pe-
nis. l. proinde. ff. ad. l. a. qui. extra de con-
fes. per totum. ¶ Ratio secundi est: t̄
quia reus conuictus per legitimas p̄-
bationes est condēnandus. d. l. qui sen-
tentiā. r. C. quoz ap. nō reci. per totum:
nam acta iudicij solēnis p̄petuā fidem
faciunt ecōtra eum con fessum. extra de
testi. c. testimonium. C. de re iudi. que-
scat. ¶ Et ratio tertij est de predictis: qz
res iudicata pro veritate accipitur per
aliū factū iudicij: vel p̄ alijs p̄sonis: ita
qz nulla pōt tergiversatiōe celari: extra
de coha. cle. r. mu. c. vl. r. c. v̄fa. Notoriū
p̄sumptiōis est iur̄ euidētia vehemētior

presumpta. s. quando est presumptio iuris: et contra hanc non admittitur probatio in contrarium. ff. quod me. causa. l. vlti. sicut est paternitas et filiatio. ff. de his qui sunt sui vel alie. i. l. filii. r. l. i. i. prin. eo. ti. et clericus publice tenens in domo concubina presumitur fornicationis causa illa habere. extra de cle. riu. in. c. tua. et q. mulier presumatur stipulata dotē. C. de rei. vpo. l. i. in prin. unde talis vehementia presumptionis inducit notozium

4 vt dictū est. Et predictis determinatim modernozū diuisiones q̄ sit notozium diffinitio q̄ colligitur ex predictis s̄m diuersos doc. Regulariter autē notozium dicitur q̄ in euidenter apparet. ff. de ehi. l. iij. §. ibidē. de p̄trahē emp. ea q̄. Et sc̄tē dicitur q̄ notozium facti deprehendit duobus modis. Primo ex qualitate loci: vt puta in loco publi. ar. insti. de iuretu. §. a tor. ff. de penis. l. aut facta. §. loc. vñ nō in loco occulto. Sc̄do ex numero presentium. vt ad minus. r. hoies videat̄ principaliter notozium: et sic dicitur de turba. ff. vt do. ra. l. ait p̄tor. §. turba. talis est numerus multitudinē denotat. vt ibi. Preter ea. r. factū parochia. r. q. iij. modo. cuz ergo testimoniū vnius parochie factat notozium crimē. vt extra de p̄cy. c. cū dilectus. igit̄. r. hoies sufficiunt. Alij dicunt maiorē partem ppli vel vicinē debere adesse ad deponendū. nā sic inducitur fama publica. ff. de testi. l. iij. §. eiusdē. r. ibi no. Alij cōmittūt arbitrio iudicantis: cū non sit lege vel canone expressum. vt ff. de iure deli. l. i. r. de offi. dele. c. de causis. Tertio modo deprehenditur ex tēporis qualitate. nā licet tenebre apte sint ad malū. ff. de v̄. in spi. l. i. §. tria. tñ qd̄ sit de nocte nō probaret notozium: cuz lumē ibi desit. xvij. q. ij. perniciosum. et dicta. l. aut facta. §. tpe predictū vero notozium facti diuidit̄ in tres. scz in notozium in actu trāsēntis: actu interpolantis: et actu pmanētis vt not. in Sp̄. de notoz. cri. §. vlti. ver. i. Et tūc vidēdū quō in notozis procedat: equidem in notozis proceditur aut ad denūciationem certe p̄sone. puta officialis curie. aut cuiuslibet alteri p̄sone priuate. Aut p̄cedit p̄ inquisitionē ex mero iudicis officio inq̄

rētis. vtroq̄ est casu de iure civili r canonico p̄cedi p̄t. vt plene dictū est. §. eo. c. iij. r vtroq̄ dictoz modoz post factū est notozium ordinariū iudiciorz solēnter nō seruant: nec p̄batio req̄rit in mō iuris ordinarij seruari. extra de iure reu. c. ad nostrā. ij. q. i. de manifesta. r. q. iij. eo. r. extra de testi. cog. c. sup. eo. i. contrariū facit. extra de elec. c. bone. Sc̄dic vt ibi. r. hec vera dūmodo duo obseruētur. s. q̄ fiat citatio rei. ij. q. i. de ops. r. q̄ snia seraf. extra de diuoz. c. pozro. r. no. l. d. c. sup. eo. t̄ qd̄ tñ si de notozio fiat accusatio solēntis: tunc est credo q̄ ois ardo iudicialis seruet: siue sit seruad̄: et sibi ip̄uter: q̄ hāc viā elegit. ar. C. d. iud. deli. l. seius. §. sinantez hoc. Et t̄m supradicta vera sunt i duobus casib⁹. Primo qñ deli quī i p̄spectu iudicis i loco publico: r i p̄ntia tot p̄sonarū: p̄ qd̄ notozium fiat: tūc enim sufficit citatio: et sententia. vt. §. dixi. Idem quando coram iudice solo: vt i teste falso vel vacillāte corā eo: quia tūc sine aliq̄ p̄cessu solēnt p̄t iudex suo arbitrio punire. l. nullū. C. d. testi. r. istis casib⁹ re⁹ negare nō p̄t. extra de coha. cle. r. mu. c. pe. r. l. ij. C. quozū ap. non re. Sin autē i absentia iudicis aliq̄ notozium cōmisisse dicat: tūc citato reo si inficiet: necessari⁹ est p̄batiois ordo: r iuris solēntas: r ois legitima defensio seruetur. c. cū iter. extra d. re iudi. r. c. cū ifra. r. extra de accu. c. q̄lter r qñ lo. i. et si sit in alijs p̄sonis notozium. vel i prouincia: tñ ip̄i iudici ē occultū: r t̄m de occulto p̄ viā ordis iudiciarij p̄cedet. vt. d. c. bone. vt poterit coḡscere iudex an sit notozium. r d. h. coḡscēdo t̄m sup notozio p̄cedet p̄ reū. s. solū ad citationē r intiaz. d. c. sup. eo. r. hec obfūada de iure et si re⁹ p̄ p̄tumaciā se absentat: ar nihilomin⁹ iudex i sui absentia ad suā istructōz testes sup accusatioz recipiet. alā est reuoca reū snia cōnō apperet notozium nō fuisse q̄ iudicij nullū est factū super notozio: qd̄ notozium nō extitit. ar. extra de re iudi. c. cū bertoldus. §. postmodū. r. potest etiā hoc casu appellari petēdo de nullitate cognosci secundario. C. qñ puo. non est neces. l. i. l. 3. est i notozio nō appellet. extra d. ap. cū sit romana. §. si. valebit tñ

hoc casu quia in nō no-
toziorum immo est nullum.
Predicta tñ inq̄sitiō po-
test esse ḡnalis et sp̄alis.
vt dicit Inno. l. c. magnū.
extra de elec. in gl. lz em̄
cōmissio. ¶ Sed si iudex
ignorat deliquētes. vel
fm̄ quosdā ex eis forme-
tur inq̄sitiō ḡnalter. et
cōtra quoscūq; culpabi-
les: sic inquirēdo certū
erit de delinquētib;: et
de nouo formei inq̄si-
tiō p̄tra illā vel illas p̄-
sonas speciales quas i-
uenerit deliquisse: et tes-
tes in prima inq̄sitiōne
receptos: etiā in hac no-
ua recipiat: et in absen-
tia procedat. i. prima ve-
ro suspēdeat: q̄ illa sint
p̄paratoria tñ scdē. ar.
extra de p̄fec. c. ij. et ff. ad
exhi. l. ij. §. est autē. ideo
in primo p̄cessu nō ser-
uabit solēnitatē q̄ tradi-
tur l. c. qualiter et q̄n. ex-
tra de accu. et no. i. Spe-
titu. de noto. crimine. §.
nos. Iste quidē mos in-
quirēdi de cōsuetudine
vbicq; seruatur. et iō est mi-
nime mutāndus. ff. de le-
gi. l. minime. cū inuete-
rata consuetudo p̄ lege
seruari debeat. ff. de le-
gi. l. de quib; . §. inuete-
rata. ¶ **M**odo sup̄est
videre qualiter crimen
notozium probet. et quidā
dicūt: q̄ testes debēt di-
cere se interfuisse q̄n ta-
lis in tali loco publico:
et corā maiore p̄te ppli:
vel parochie: siue mul-
tis et multis tale delictū
siue iniuriā. cōmissit. scz
dicēdo coram pe. et mar.
tunc ibidem existenib;
et testes tales super no-

tozium sunt interrogandi quid est noto-
riū: et per quod probetur: et quot hoies
faciunt notozium: et si testificatur: q̄ cri-
mē sit notozium: s; nesciūt diffinire quid
sit notozium: nō probāt. Itē lz testis diffi-
niat notozium: si nō adijciat: q̄ factū fue-
rit corā tot testibus. quot faciunt noto-
riū. nō probāt fm̄ Inno. cū igitur nō p̄-
bent notozium: cōstat q̄ nō valet p̄cessus
iuris ordine non seruato. C. de senten. l.
prolatam. Innocen. dicit sufficere si tes-
tes dicant notozie commissum.

¶ Itē dicit quidāz probari hoc modo:
q̄ testes dicāt: et probēt tale crimē factū
fuisse notozium. nā per duos probatur sa-
ma. ff. de testi. l. iij. §. eiusdē. nā duo pro-
bant testamentū legaliter fuisse factū
coram septem testibus. C. de bo. pos. fm̄
tabulas. l. ij. duo probāt q̄ tres subferi-
pserit. C. de fide instru. l. cōparatiōes.
ad idē scilz q̄ duo testes probēt. sa. ff. q̄
satis. cog. l. si vero p̄ condē. §. qui pro rel
qualitate. extra de ele. c. bonie. extra de
testi. c. tā ex literis. extra de accu. c. inq̄-
sitiōnis. et hec est veritas: vt mihi baldo
apparuit semp. vt not. ij. q. i. deus ops. i.
glo. nō serēt. et. ¶ **U**ltimo restat vide-
re nūquid de notozio sit purgatio indi-
cēda. et dic q̄ si nō pōt plene p̄bati per-
mittitur fm̄ q̄s b;. extra de coha. cle. et
mu. c. tua. in fi. et de purgatione canoni-
ca. c. inter solitudines. sed eo plene p̄-
bato non est locus purgationi. vt extra
de pur. canonica. c. in delictis. als non
delictis. quod bene nota.

¶ **U**trū iudex possit delictū corā se com-
missum punire et qualiter.

* Vide istū
in. l. ij. in fin.
C. de sen. ex
peri. re. bar.
et do. in. l. illi
citas. §. veri-
tas. ff. de ofi-
si. p̄feli.

* **S**exto querit quidā p̄-
sente potestate offendit
aliquē: nūquid cū ipsi iu-
dici constet delictū huius-
fuisse commissum: possit
ipsum iculpatū seu offen-
dentez sine aliqua probationē dānare.
Et primo videtur q̄ sic. ne forte malefi-
cium remaneat impunitum. l. ita vulne-
ratus. ff. ad. l. aquil. veritas est em̄ offen-
sionem fuisse factā: et ideo eā punire de-
bet. l. nemo in fin. C. de sen. et inter. Item

quia manifestum est: ergo probatione nō indiget. l. si vero. §. qui pro rei qualitate. ff. qui satisda. cogan. Itē iudici est fides facienda: vt possit cōdēnare. l. q̄n quaginta. ff. de proba. Quid ergo opus est alia p̄batione ad certiorādū. nā qui cert⁹ est: certiorari nō debet. ff. de actio. emp. l. i. Item ex quo delictus sit coram ipso punire debet: ats ipse simili pena tenetur. C. ne sanctū bg. reiterez. l. si. C. de cōmer. ⁊ mer. l. ij. ¶ Ecōtra q̄ non: q̄ nō cōstat sibi iudici: sed vt priuatus: extra de offi. ordi. c. si sacerdos. Unde fm̄ 2 cōscientiã iudicari nō debet illicitas. §. veritas. ff. de offi. presi. que em̄ iudici tā tum nota sunt. sine examinatione fieri nō debent: vel non possunt: quia dū persona accusatoris assumit: iudiciaria potestas amittit. ij. q. iij. c. manifesta. §. vlti. nullus em̄ potest esse in eadē causa iudex et accusator: vt ibi b̄. Itē nō d̄ quis puniri nisi cōfessus: ⁊ p̄licus: vel superatus testib⁹ cū sui defensione. extra de fur. c. iter quatuor. C. de pe. l. qui sententiã. ⁊ quia in criminibus probationes debent esse luce meridiana clariores. C. de proba. l. sciant. Vñ non pōt cōdēnare. cū iudicare non habeat de occultis: vt extra de simo. c. sicut. §. fina. nec inquirere pōt. c. inquisitiones. de acu. ⁊. c. qualiter ⁊ q̄n. eo. ti. nisi tale delictū fuisse cōmissum in loco publico: et eorã tot p̄sonis que facerent notoriū: vt dictū est. §. in. q. proxima. ⁊ hec dicta cū honore ⁊ reuerētia est veritas fm̄ Gui. de suza. Cynū ⁊ antiquos ⁊ glosatores.

¶ Rubrica de processu per viã exceptionis et qualiter in exceptionib⁹ ante litem contest. procedatur.

*



Manc restat videre de tertia et vltima parte rubricæ: de questionibus et earū processibus per viã exceptionis. Sciendū est ergo: q̄ in criminalibus non solū proceditur istis modis de quibus dictū est. §. sed etiã p̄ viã exceptionis. C. de trãfac. l. si ex falsis. ⁊ de adul. l. q̄n. et. ff. de adul. l. ij. §. ex publico. ⁊ Vñ

notandū est q̄ crimina per modū exceptionis opponūtur q̄nq̄ contra accusatorē: q̄nq̄ p̄tra alios quos p̄monendos: ⁊ obibus istis casibus refert qualiter crimē opponit q̄ aut repellit accusantē ab accusando: vel testem a testificando: vel electū a promouēdo. vt extra de elec. c. sup. eo. ⁊ ⁊ tunc si de crimine de quo excipit: nō probat: excipiēs puniūt: ⁊ efficit infamis. C. de his q̄ no. infra. l. luci⁹. extra de excepti. c. post. et extra de ord. cogni. c. cū dilectus de testibus. c. sup. eo. de symo. l. hely. xij. q. i. si sint. Sed fallit q̄nq̄ crimē de quo agit excipiēdo obiectã causam cōtinere videt. vt in dictis iurib⁹ plene notat. nam in. d. cap. accusator fuit adulter. ⁊ vxor excipiebat illi: ⁊ p̄tra ipsuz maritū de lenocinio mariti in se cōmissio. vnde de hoc p̄posito puniūt maritus: cū vtrūq̄ vitii se cōtingat inuicē. Vel dicet ibi. nā illa exceptio delicti lenocini nō proderit vxori. ⁊ ideo vterq̄ puniūt. vt extra de ordi. co. c. cum dilectus i prima glo. Item fallit q̄n marito accusante vxor: post lit. cōtest. excipit contra eū: q̄ et ipse adulterius cōmissit: quod est contra castitatē matrimonij. ff. de adul. l. si iudex. licet enim par sit delictum et obiectio: tamen mutua cōpensatione nō tolluntur. hoc casu quando debuit opponi ante lit. etc.

* Adde lãfrã. de oria. §. in. §. exceptiões. nu. i. ⁊ interdū ⁊ in apostil. et per totū.

Questiones circa processum per viam exceptionis.

¶ no. in d. l. si iudex. sed si ante lit. cōte. fecus. ff. soluto matri. l. viro atq; vxore. Item fallit quando excipitur et probatur tale crimē. in quo alis quis pōt sine accusatione puniri. s. eo. titu. c. iij. quia tunc iudex inquiretz punit. vt not. extra de ord. cog. c. cum dilectus. in medio magne glo. sed ista non est proprie exceptio a predictis. nam hoc casu non solum per exceptionem: sed etiam forma to processu inquisitionis punit. vt in d. glo. dicitur ita intelligo quod not. in d. c. o. s. sed si publico. ¶ Qñq; crimina obijciuntur etiam non solum vt repellātur: sed probato crimine puniantur hi: quibus fuit obiectum: tūc non sufficeret excipere. sed oportet ordinare: accusare: vel denūtiare. vt extra de excepti. c. j. licet possit dici: q; eo casu in quo quādo crimen obijciatur probatur. tunc ne dum dicatur excipere: sed etiam accusari sed non video q; iure probetur nisi argumenta a contrario sumpto. in d. c. i. nisi. Item licet ille qui proponit in modo exceptionis non puniatur: si non probat. vt supra dictum est. tamē si opponatur modicum in firmatione sua et non probatur: punitur non probans. extra de accusa. c. super his. et ratio huius est. quia primo casu non erat ius aliq; opponendo questum. in secundo sic. et ideo in secundo casu punitur arbitrio iudicis vt ibi. ¶ Et est notandum. q; exceptiones que de iure competunt: debent in scriptis opponi. extra de offic. dele. c. prudentiam. et ita possunt obijci in criminalib; causis: sicut in ciuilibus: siue dilatorie siue peremptorie siue q; cūq; ff. de adulte. l. maritus. s. prescripiones. l. ita pudor. c. eodem titu. Et numerantur exceptiones criminales

3 ibi. ¶ Exceptiones autem ciuiles multe sunt: et ideo de his sic distingue secundum Dynum: vt nota. per eum. ff. de exceptio. l. iij. exceptionum alie temporales: alie perpetue et peremptorie que dilatorie sunt alie ratione solutionis: alie declinatorie iudiciorum. et iste debent opponi ante litem contesta. c. de probatio. l. exceptionem. ff. de iureiurando. l. nam et postea. ff. de verborum

obligatione. l. interdum. vel incontinēti post: vt in pacto incontinēti apposto: licet quidam dicat: q; pacti exceptio temporalis etiam post litem contesta. potest opponi. in propositione vero distinguūt. quia aut agentis intentiones confiteor: aut de ea dubito. Primo casu statim probanda est: nec expectatur donec actor suam probauerit intentionē: Secundo casu potest donec actor probauerit. vt d. l. exceptionem. et. c. de exceptio. l. si quidem. neq; enim confiteri existimatur per excep. ff. de exceptio. l. nō utiq; si vero est dilatoria iudicij aut propter personam litigantis: aut iudicis primo casu opponitur i initio. c. de procurato. l. ita demuz. ff. eo. l. filius. s. veterani. fallit in casu. c. de confor. eius dem lit. l. ij. et quod debet probari. statim probatur in d. ll. ¶ Et si q; ras a quod dicit q; interdum ab opponente interdū ab eo cui opponitur. ab opponēte: tunc probatur: cum aduersarium repellere intendit. vt quia constituens procuratorem hoc facere nō potuit. vt quia miles. ff. de probatio. l. in exceptionib;. ab alio vero tunc probatur: cum simpliciter negatur procurator: qui hoc vltimo casu opponens simpliciter factum negat: nec aliquid negando asserit. vnde negans factum. c. de probatio. actor. nam vt dicit Innocen. in c. super his. extra de accusa. qui proponit exceptiones negatiuam: hoc ipso probat: quod contrarium non probatur. c. de non numērata pecunia. l. si ex cautione. et. l. asseratio. sed in primo casu non simpliciter factum negat: sed vt verius dicam factum confitetur: sed negat ipsum procuratorem de iure esse posse: debet em hoc probare cum ius commune sit. q; procurator est. Edictum est enim prohibitorum. ff. de procuratoribus. l. multus. et sic de teste. ff. de testi. l. j. si vero propter personam iudicis distinguatur: aut ille qui opponit scit aut ignorat: si quidem scit et non opponit in iudicio et postea opponere non potest: quia consentire videtur tanquam in suum iudicem. vt ff. de iudi. l. j. et ita si ignorat non tenet sententia tanq; lata

a non suo iudice. C. si a non cōpe. per totum. et ita not. C. de exce. l. ult. nec obest. ff. eo. ti. l. si. quia intelligitur iter absentes. v. dicitur est. et istis casibus dico statim exceptionē pbandam. ¶ In perpetua autē et peremptoria. dic q in quacumq; parte litis potest opponi. C. eo. l. prescriptiones. et l. ij. C. sententiā rescin. non po. Nec ob. c. de prescrip. lon. tēpo. l. emptor. quia illud ex voluntate non ex rei necessitate aut sententiā: ergo pnt opponi in quacumq; parte litis: sed non post sententiā: nisi in criminalibus. C. sententiā rescin. nō po. l. ij. et in casibus exceptis per quos opponitur retro fuisse iudicium nullū. c. de ferijs. l. ij. de pecul. l. ij. ¶ Sed adhuc tertis mēbrum. quia que dam sunt exceptiōes medie: ideo sic dicitur: qz quādoq; habent similitudinē cū dilatoriā: que aī litrem contestatā obijcitur: et talis est executiōis exceptio. extra de acc. c. exceptiōe. Alię sūt anomale: que etiam post sententiā obijciuntur. vt exceptio velleia. macedo. et armate militie. ff. ad mace. l. tētisi. C. de iuris et facti igno. l. ij. et ibi de v. plene no. i. q. vij. §. excep. et de hoc dic. vt. ff. d. excep. l. militie. in fine. sed cum multe exceptiōes sint q veniūt pbāde ante lit. pte. siue dilatorie et quedā peremptorie: ille q ante lit. cōte. impediunt ratione exceptiōis rei iudi. transactoris litis finite. vt. c. ij. extra de litis ptest. in. vi. l. eleganter. §. si q̄s post. et in summa. ff. de condi. inde. ¶ Quero qualiter in eorū pbationibus procedendū sit: dic q in dilatorijs exceptiōibus et declinatorijs statim iudex dabit terminum ad pbandum: nec debet eis dari vel concedi lite cōtest. et sic iste est vnus de casibus: in quibus lite non cōtest. recipiuntur pbationes. et in qualibet emergente vel euidente exceptiōe: vt extra de offic. delega. c. pudentiā. et de iudi. c. ij. alle. et iurare debet is: qui eas proponit: quia super oibus iurandū est. C. de iura. calū. l. ij. et aī ante lit. cōtest. pmittit iudex petere ius reuocandi donū. vt not. ff. de iudi. l. si q̄s ex aliena. super alijs vero exceptiōibus que lit. contesta. non impediunt non est iurandum: quia iuramentum prestitum

in principali ad omnia sequentia fertur vt. C. de iura. calum. autē. ibi posita. Super exceptiōe autem que nec ante sententiā: sed etiam post et in ipsa executiōe potest obijci est iurandum. ff. de fide instru. l. ij. et l. idem retulit. et no. in. l. ij. C. de iuris. et fac. igno. vtrum autem excipiens teneatur probare suam exceptiōe: ita qz ab onere probādi releuet reum ab eius intētionē. dicitur plene notat Dyn. extra de regu. iur. c. in exceptio. et adde qd dicitur. j. titu. i. q. vi. Itē dic qz ex eadem causa datur actio: et exceptio. vt not. extra de elect. c. dudum. ij. et argu. in situ. de verbo. obliga. §. fina.

Rubrica de questionibus circa materiam probatiōis et continet. questiones. xliij. p̄ia vtruz crimina possint probari per instrumenta.



Circa materiam pbationuz scienduz est. qz taz in civili q̄ in criminali necessaria est probatio. ¶ Nam qui accusare volunt: pbationes habere debent. C. de eden. l. qui accusare: quia non statim q̄ accusat: in alijs est

* Adde Lanfrā. in §. instrō. p̄ductiones nu. ij. et ibi in apo. in v. p̄ instrū. de quo vid̄ omnino gemina. in. c. cōstitutionez §. ceter. in fin. et qd̄ ibi posui in addi. ad ipm̄ i. versū. per instrumentū. de verb. sig. ti. li. vi. p̄bi.

Questiones de probationibus.

fran. in reg. semel mal⁹ dixi p⁹ bar. in l. si. nu. j. in apo. i. §. si in senat⁹. z ibi dixi in apo. ad bal dū. nūe. vij. §. restat q⁹ rē. post bar ba. C. de p⁹ ba. et post Saly. in l. §. negatē. nu. j. in apo stil. in §. per instfz. C. ad l. aq. et not. colle. l. c. cū i ecclijis nu. j. vbi dixi in apostil. ad ipsum rē.

culpabilis: sed qui conuincitur criminofus est C. de accu. l. si. xv. q. vlti. in fine. ¶ Itē sciēdum q⁹ hoc genus probationis tres species continet in se. scilicet confessionis testiu: z instrumentoz: vt no. in instrumētoz: vt no. in aut. de testi. circa p⁹ncipiū. C. de rei ven. l. si vniuersis. Itē est quarta species probationis: scz per euidentiaz facti. extra de testi. spo. c. cuz ad sedem. ff. finū regū. l. si irruptione. C. eod. l. iij. ¶ nulle enim sunt validiores probationes q⁹ facti euidentia: quia ex hoc etiā notozius fit: vt extra de coha. cle. z mulie. c. vlti. z dic q⁹ species pbationis est super dilaratione iuris. C. de iu reiu. l. actori. rde fideiu. l. questionē. Item cano niste adducunt sextā pbationis speciē. scilicet violētā presumptionez. vt no. in d. c. cū ad sedem. z postat eā ita facere validdā pbationē: vt non admittatur pbatio in contrariuz. circa quod dic. vt no. C. de proba. l. siue possi. extra de coha. cle. z mulie. c. clericos et de prescriptio. c. duduz. dic etiam q⁹ sunt quatuor modi aliq⁹ conueniēdi: aut iure probationis scz instrumentozum: vel testibus z citationibus et esse reuz criminis. iij. q. xi. decernimus. et esse in dolo. ff. de regu. iur. l. an potest. aut suspitiōe violenta adulterij. C. de adul. l. si qui. z plene nota. ij. q. j. c. j. ¶ Probatio autē fm aliquā speciez

ex predictis aliq⁹ fit plene aliq⁹ semiplene. in pbatione plena est iudicis officium ferre sententiā fm eum qui suaz intentionē probat. C. de rei ven. l. vlt. ff. ad. l. aquil. l. proinde. in semiplena autē defert iuramētum: quod habet supple re probationis defectum. fm distinctio nem positam in l. admonendi. z in l. in bonefidei. ff. r. C. Et videtur q⁹ fit deferdum actori: vt colligitur ex eo quod no. extra de iure iuran. c. si. in fine vlti. glo. z fuit opinio hec in d. l. in bonefidei. nā persona actus dignior est. persona rei: vt nota. institu. de actioni. §. sed isti qui dem. ¶ Predictum autem iuramētum intelligo deferendum in semiplena pbatione: non autem plena. verbi gratia: actor pbauit plene suā intentionē: cōtra quā reus vult pbare suā exceptionem: hoc quidē casu non puto deferendū iuramētū in defectuz pbationis. immo standū est plene pbationi actoris per textū expressuz insti. de iur. ti. si. §. item verborum. r. c. C. de edic. di. ui adria. tol. l. si. §. si. Nam in causa possessionis si actor et reus pariter p⁹deant possessionem: tamen obtinebit qui melius pbat vt legitur z notatur extra de pbationi. c. j. ¶ Ter plus operantur due confessiones: q⁹ vna vt no. C. ad velleia num. l. si mulier. Item malus trahit ad se minus. ff. de acquire. re. domi. l. quicquid. §. fina. et hoc extra de cōsecratio. eccle. vel altar. c. j. in. vj. ¶ Itē fortius vinculum soluit debilius. extra de sponsa. c. si inter. et hoc puto reseruādum in re plicatione: vt dicitur et not. ff. de prec. l. quesitum. §. j. in canoñ. etiam dicitur q⁹ si probauit per testes me contraxisse matrimonium cum ber. in tali loco si quidez aduersarius reprobat per duos testes vel totidem q⁹ tunc eram in alio loco absens non tollitur per secundos testes probatio primo facta: nisi probet per plures testes et longe melioris facti me. iij. questio. iij. c. testes. i magna glo. sa. r. sa. infra eod. q. v. Additio. ¶ Posse contra ho matrimonium cuz berta. quam putabaz esse hatherinam: an valeat matrimoniam huius. dic quod nō z ratio: q⁹ deficit cōsensus. nā nō fuit cō

sensus in berta. l. consensu. C. de repud. qui requiritur ex forma matrimonij. l. nuptias. ff. de reg. iur. Anto. de cremonte.

Utrum crimina possint probari per instrumenta. et primo videtur quod non ut expresse legitur et not. extra de vitia et honeste. cle. c. cum ecclesia. 3

Contra quod sic: quia iudex debet reformare animam suam ad omnem speciem probationis. ff. de testi. l. iij. §. eiusdem. Item quia in criminibus etiam iudex debet inspicere instrumenta probationis. C. quozum appel. non recipi. l. ij. ad idem extra de testi. spolia. c. cum ad sedem a contrario sensu tex. Nam potest probari per instrumentum coniuratio vel conspiratio aliquozum confederantium factum causa aliquem offendendi vel aliquem a possessione violenta expollandi: ut ad. l. iul. l. ij. et. l. in questionibus. Nonne ad probandum maleficium postea commissum satis fidem facit illud instrumentum et certe videtur quod sic: yalde facit iudicium contra eos: argu. eius quod dicit. j. eo. q. xvij.

Utrum sufficiat probare crimen per argumenta.

Secundo quero. et nunquam deficientibus testibus vel alijs probationibus: de quibus est dictum. §. in principio huius tituli. sufficit crimen probari per evidens argumentum. aliquibus videtur quod sic. C. de proba. l. fi. et Nam argumentum est rei dubie per argumentum ostensio. C. de pba. in rub. Item argumentum dicitur argute inuentum: extra de dolo. c. si foris: quod quidem nec testibus nec alia probationis specie subiicitur: sed solo inuestigatois effectu inuenit veritatem. Hinc est quod dicitur argumentum: ut ff. ad turpil. l. q. filium. Item dicitur argumentum dubie rei faciens fidem. ff. de iureiur. l. si duo. §. iulianus. Item argumentum dicitur articulus. C. de arbi. l. ij. sed cum in delictis requirantur probationes luce clariores. d. l. si. C. de pba. dicitur quod arg. presumptio non inducitur: non tamen ad probationem suffi-

cient: quia sanctius est nocentē solvere: quam innocētē persequi. l. abstinere. l. abstinere. ff. de penis. Et quia hic agitur de argumento: dicitur quod sunt dialecticos argumentum est quod ex oppositioe assumptione et conclusionem assumit: ut not. in tit. de sic. §. possunt. Et Sumitur aut argumentum in iure diuersimode: quod quod a proprio sensu. ff. de off. et cui est mandatum. iur. l. j. vel est pro locum a propriis. nam non est nouum et. ff. de le. l. non est nouum. quod quod ab effectu. ff. ad. l. aq. l. huic scripturae. §. hoc ita. de reg. in. l. effectus est. ff. de coi. di. l. iij. §. hoc iudicio. Quod quod per deductionem ad incoherens l. existimo. in princ. ff. de h. ob. l. nam absurdum. ff. de op. li. Item a maiori et minori. C. de ne. ges. l. j. Item a consequenti destructo. ff. de h. sig. l. hec verba ille aut ille. Item a simili et pari. ff. de le. l. iij. et de iurr. l. a titio. Item a sufficienti partium enumeratione ff. de acti. et obli. l. j. ff. de pub. l. ei qui. et ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. l. patre. Item ab anteriori destructo. C. de in. de. li. l. potuit. Item a similitudine per contrarium. ff. de accusa. l. hos accusare. §. in omnibus. Item de nihilo ad parum. C. e. l. j. et ad legem fal. l. si pupillus. in fi. Item de speciali ad generale. ff. de vulsa. et pup. l. coheredit. §. cum filie. Item et alijs modis quos lector sollicitus poterit inuenire. **U**trum si probetur plus quam ponatur: vel minus: pos-

* Adde quod no. in apof. pceden. ubi diffuse et remissive examinauit hoc questum.

* Adde specu. in tit. de accusati. §. viij. ver. j. et eo. §. versic. iij.

Questiones circa probationes.

fit fieri p̄denatio. Itē qđ
iuris de iteratione de-
licti.

* Ad spe-
cu. in titu. 6
accusa. ver.
in summa. 2
§. 4.



Terio q̄ri-
tur: † qđ 3

si accusa-
tio insti-
tuta cōti-
net p̄cus-

sionem cū effusione san-
guinis p̄ testes: vel con-
fessionē rei p̄bat de per-
cussioe: siue effusioe san-
guinis: an reus de per-
cussione sit p̄denādus cū
an̄o sit absolūedus cū
de hoc nō sit accusatus.
Et primo videt qđ sit con-
demnandus: quia predi-
cta accusatio videt duo
continerē: scz percussio-
nem. Itē et cum san-
guine. argu. ff. de arbi. l.
cellus. extra de dolo et
contu. c. dilecti. ergo licz
non probetur ytrūq;: suf-
ficet si alterum p̄betur.

† Nam quādocunq; in
libello plura proponun-
tur quoz vnum per se
sufficit: vnum probare
satis est. ff. si cer. peta. l.
quidaz existimauerunt.
ff. de acti. † oblig. l. si qđ
legatum. §. fin. extra de
appella. c. significauit. †
ibi not. ergo videtur de
percussione sine sangui-
ne quem condemnandū
quia saltem de ipsa pro-
batur. C. de nova. l. fina.
ne delictum remaneat
impunituz. ff. ad. l. a qui.
ita vulneratus. que ra-
tio magis puniri sug-
det. ff. de sideo. l. si a
reo. immo crimina eo ip-
so qđ claruerūt sunt pu-
nienda. vt nota. † p̄bat.
c. iij. q. iij. c. ecce. in glos. 5
sic videtur. Contra qđ

de percussione sine sanguine puniri non
possit. Nā certā formā p̄inet accusatio
scilz percussione cum sanguine: et iu-
dex extendere non debet. ff. cōmuni di-
uidū. l. vt fundus. † quia s̄m accusatio-
nem condemnatio est fienda. † moderā-
da. ff. de nego. gest. l. pomponius. et s̄m
modum agendi debes formare senten-
tiam. extra de symo. c. licet hely. Itē ex
verbis accusationis institute intenta-
uit conditionem ex. l. ex illo statuto in
quo ponitur pena de percussione cum
sanguine. Si ergo de ea non probetur
non debet puniri pena alterius statuti:
qua punitur percussio sine sanguine: qđ
de illa non fuit actum. argumen. C. ad
velleya. l. iubemus. ff. vi bono. rapti. l.
pretor ait. §. hec autem actio. † de insti.
l. habebat. ff. de iureiurā. l. si duo. §. si qđ
nam percussio cum sanguine est alia a
percussione sine sanguine. Et ideo de cri-
mine sic obiecto scilicet de percussione
qualitatis sanguinis probari oportet.
als qualitas criminis adiecta non est
probata. argu. ff. si quis testa. liber. esse
ius. sue. l. in occulto. ff. sa. hercis. l. i. ideo
absolūendus est reus accusatore non p̄-
bante. ff. si usufruc. peta. l. vtifruit. in p̄nc.
† constat enim in delictis debere atten-
di qualitatem criminis. ff. de iureiurā.
l. mulieris. et. ff. de penis. l. aut facta. §.
qualitatem. extra de homici. c. sicut di-
gnum. qua non probata sequitur abso-
lutio: vt dictum est: quia probationes
debent esse † et hec videtur veritas. †
sc̄m hoc debet ferri condemnatio de
omni eo quod probatum est. ¶ Sed qđ
dam vtuntur hac cautela: quia ante sen-
tentiam detrahunt illud: de quo nō est
cautum siue probatum dicendo. domi-
ne ego detraho de accusatione mea il-
la verba cum sanguinis effusione. de
his nolovos procedere. et hoc probant
per. l. in delictis. §. si detracta. ff. de nor.
insti. de actio. §. si minus. nam potest ad-
dere vel mutare iuxta notata in l. edita
C. de eden. Sed alij contra: qđ sit probā-
dū. primo qđ est questum ius accusato-
nā p̄ illa p̄ba nō p̄bata est absolūedus
vt scilicet probatum est. † Unde benefi-
cium iuris nemini est auferēdum: vt in

aut. de nup. §. sed non solum. et de regu. iu. c. indulgentum. libro. vi. ¶ Et quia non potest mutare proposita in libello post li. cōtesta. ff. de iudi. l. non potest. et plene no. in. d. l. edita. per me in repetitio- ne mea iura noua non possunt mutari ante lit. cōtesta. scilicet. postq̄ oblatas est libellus: vt in auten. qui semel. ergo in casu proposito detrahi non potest. et hoc verum. nec obstat. §. si detracta. quia alio casu loquit: vt in. d. §. si vnus. ¶ Sed quid e contra: aliquis accusatus est de percussione: nec dicit cum armis vel accusatur de percussione. nec dicit cum sanguine: postea constat per confessionem rei vel aliam probationem: quod fuit cum armis: vel cum sanguine: nunquid punietur reus si maior est pena per statutum. et videtur. quod sic quis crimina vnde cunq̄ claruerint puniendi sunt vt. §. in isto principio diri et non debēt remanere impunita. vt predicti. l. ita vulneratus. ¶ Ad oppositum q̄ non. quia de hoc non fuit actū: vt not. extra de ordine. cogni. c. cum dilectus. in glos. vnde potestas iudicis vltra libellum non extenditur. ff. communi diui. l. vt fundus. Immo secundū modum actionis propositae ferenda est sententia: vt plene diri. §. in princip. ¶ Unde distinguendum est. q̄ aut agit per actionem: aut per inquisitionem: vt in primo casu non possit: secundo potest. et est ratio: quia inquisitio fit iudicis officio inquirentis: vt diri. §. de q. circa viam extraordinariam. et quia iudicis officium latissimū est. ff. de iurisditio. om. iudi. l. i. ¶ Et maxime propter generalia verba que ponuntur in inquisitione. vt super dependentibus ab eisdem. et quia ista verba necessario imponuntur. inquisitio tollitur: vt colligitur ex eo quod legitur et nota. extra de accusatio. c. inquisitionis. versicu. et annotatione. Jurant autem hodie testes de veritate dicenda super capitulis intentionis: et tota causa. argu. in. l. si duo patroni. §. idem. ff. de iureiuran. et quod dictum est. §. in pncipi. questionis idē die in simili questione: scilicet quando accusatur quis: quod percussit cum ar-

mis: et impositur maior pena. et probatur soluz de citatione. ¶ Et predictis etiam colligi potest: q̄ licet vnus testis deponat de vulnere cuius sanguine alius sine sanguine: vel vnus de vno vulnere. alius de pluribus quod non ideo sunt dicendi contrarij vel diuersi adeo q̄ talis contrarietas noceat quod bene nota. Unde sunt ad concordiam reducendi. vt nota extra de testibus. c. cum tu. nisi forte esset quid non iterabile. puta homicidium. ff. ad. l. aquil. l. inde neratius. §. si. et. C. de accusa. l. in confessionibus. aut factis vel delictis iterabilibus. se cus est. ff. de verbo. obli. l. si. ff. rem pup. sal. l. non quasi. §. penul. quia tūc iterabilia sunt intelligēda pluries commissa: et pluries sunt puniendz. ff. ad. l. aquil. l. illud. §. fina. ff. de termi. amo. l. agraria. ff. de iureiura. l. preter. §. si enim plures. extra de penis. ca. i. vbi plene dicitur et notatur. naz plura delicta iterabilia tendunt ad vnum effectum. et ita loquit. §. fina. §. alleg. in. l. idē nerati? fz. Dy. ¶ Itē ratio aut i facto nō presumit nisi pbe. ff. ex q. cau. ma. l. deniq. et de cu. fu. l. consilio. et factū ad predicta. j. de. q. circa sententias. in questione. vij. ¶ Utrum pro effusione modici sanguinis quis puniatur.

*Adde gl. 1
et doct. in. c. *
cū illoz. de
sen. excom.
in anti.



Quarto q̄
rit̄ qd̄ si
accusat̄
de p̄cu-
sione fa-
cta cū san-
guine: p̄bet q̄ modica
quātitas sanguinis exi-
it nunq̄d̄ nihilominus
de sanguine punietur: z
cōdēnabit. vñ q̄ nō. nā
p̄ leui iniuria facta nō
cōpetit actio iniuriarū.
insti. de iniur. §. iniuria
rū. in fi. Item p̄ modica
eā nō debet q̄s excōica-
ri. xi. q. ij. epi. Itē p̄ mo-
dica causa q̄s non infa-
mat. extra de testi. c. cuz
tu. Itē leuis culpa de-
bet leuiter idulgeri. ex-
tra de accu. c. cū dilecti.
Cōtra q̄ punitat. ar.
l. expresse. ff. de his qui
no. infa. l. furti. §. pact̄.
Sed dic̄ q̄ dictus casus
iudicis arbitrio cōmit-
tit. vt no. extra de sen.
excō. c. cum illoz. h. nos
inde in glos. quid si mo-
dicum.

¶ An possit iuramētus
p̄ testes reprobari.



Quinto q̄
rit̄ qd̄ si
in statu-
to cōtine-
tur: q̄ in
certis ca-
sibus iuramentū acto-
ris habeatur p̄ plena p̄-
batione. vñ p̄ prestito ta-
li iuramēto ab accusa-
toze admittet̄ re⁹ si velit
illud reprobare p̄bādo
p̄suet̄: qd̄ ille iurauit: z
p̄mōv̄ q̄ nō. ff. de iure
iurā. l. nō erit. §. dato. et
vñ casus. ff. de l. iurā.
l. vlti. q̄ satisfahet deū
ytorē. ff. de re. credi. l. ij.

Itē p̄stantū dicit̄: q̄ habeat pro plena
p̄batione. si ergo admittat̄ re⁹ ad pro-
bādo: offendetur verba statuti: q̄ vti-
cēt sunt intelligēda. vt dicit̄. i. in q̄stioni-
bus statutoz in pun. ergo ab eis nō est
recedendū. ff. de leg. ij. nō aliter extra
eo. ti. c. j. §. si is q̄. tibi not. Itē dicta ver-
ba aliter nihil oparent: nec detraheret̄
aliqd̄ iuri: quod esse nō debet. Proprie
est ius civile est qd̄ addit vel detrahit
aliqd̄. ff. de iusti. z iur. l. ius civile. i. pun.
z ar. ff. de leg. ij. l. si q̄n. ergo stādū est: ex
bis statuti sicut stricte sunt posita. ff. de
verb. obl. l. q̄qd̄ astringēde. Cōtra
q̄ imo p̄bati possit cōtra tale iuramen-
tū. nā duob⁹ vel pluribus testib⁹ iura-
tis stat: z eis credit: z plenā fidē de iure
faciūt. z p̄batur. ff. de testi. l. vbi nume-
rus testiu. extra eo. titu. c. licet. z arg. C.
de p̄ra. z cō. l. i. p̄. l. optimam: extra de
test. c. ex tenore. de proba. c. cū plurib⁹.
C. ad velleia. l. antiq̄. §. j. ergo reproba-
ri potest. Preterea videtur expressus in
canone: quia si vir iurat prozorem cogno-
uisse carnaliter: statur suo iuramento.
extra de spon. c. continebatur: tamen
si vroz probat nullo modo cognitam:
statur sue probationi contra iuramen-
tum sui viri: vt extra de p̄ba. c. p̄posu-
sti. d. c. cōtinebatur. itē videt̄ de hoc ca-
sus. C. de iniur. l. fi. C. Sol. distinguēdo
aut poterit reprobari iuramentū p̄ tes-
tes vel aliqua argumēta. siue indicia:
z tūc non auditur quia nō facile iura-
mentū debet retractari. qd̄ ex verbis. l.
vel statuti defertur. de in lit. tur. l. vlt.
aut petitur reprobari per instrumenta
vel alias scripturas postea repertas: z
audiēdus est: vt. C. si minor se maio. di-
xerit. l. ij. §. si tamen. aut hoc ex magna
causa fir: tūc potest. non aut̄ pōt facile
retractari. extra de pur. canonica. c. pur-
gatio. ad. l. vlti. C. de iureiur. vbi vide-
tur notari. q̄ per testes possit retracta-
ri. Respondeo q̄ ibi non fuerunt specia-
liter inspecta verba testium. vt ibi not.
Item in. c. continebatur. z. c. p̄posu-
sti est speciale i causa matrimoniali. q̄
nec iuramento nec sententie statur ta-
lis iuramenti sup̄ in̄rimonio si veritas
aliter inuenit̄. extra de re iudi. c. lator.

¶ Adde bar.
in. l. si is a q̄
ff. vt in pos.
leg.

Attrum

Utrum positionibus sufficiat sub conditione respondere. Item an sciende sint interrogationes ante libelli oblationes.

Sexto queritur si actor produxit suas positiones ad suam intentionem probandam: quibus reus ita respondet: credo si appareat: quod probatum fuerit vel non credo: si non probatum fuerit. Unde queritur an videatur sufficienter responsum. **D**icitur quod non: quod talis responsio non est certa: nec pura: sed conditionalis: ergo non valet: ut ff. de verbo. obli. l. i. §. si quis. nam positionibus clarum certum debet respondere. ff. de conse. l. certum. cum ergo ex dicta responsione non remaneat certus aduersarius: ergo clarius iterum debet respondere. ff. de inter. act. l. de etate. §. si. et nam conditio adiecta facit incertitudinem: quod non constat si est ita: vel non: nisi ex post facto. §. si cer. pe. l. p. inde. r. l. ita. r. ideo tanquam incerta responsio non debet admitti. et non obscure respondere id est: quod non respondere sicut Innocentius. ut ipse notauit in c. cum clamor. extra de testi. Sed caute potest responderi. non credo ut ponitur: vel non credo ut iacet. preponendo negationem. ut nota: C. de iura. calu. l. ij. et positio nes autem sunt faciente regulariter singulis et sigillatim: ut c. presens. de test. l. vi. r. ff. de excusa. tut. l. scire. §. scire. unde positioni implicite non est respondendum. C. de iura. calu. l. ij. in glo. ma. si tamen ita sit hoc onerosus iudex: ut super implicita positione quam plura continet cogat reum respondere: si quidem sit positio repugnans in aliqua particula que non sit vera: licebit in totum negare. quod quoties significatio sumit ex vniuerso si in aliquo est falsa. ff. de rebus dub. l. si is qui ducenta. §. vtrius. r. nota. in d. q. j. de questionibus circa sententias. in. q. r. §. vltimus. Vel saltem potest cogere iudex positionibus eiusdem partis implicite respondere. et ita videtur seruari. Et possunt positiones fieri etiam ante lit. presertim vbi quis probatio iminet: facienda: ut colligitur. §. de questio. circa via ordinariam denuntiationis in. q. vlti. ea enim sunt probabilia. ut notatur in

dicta magna glossa. post lit. quoque cote. fieri potest utique ad cause cognitionem siue conclusionem. extra de si. instru. c. cum dilectus. Et contra dicitur ut plene in Specu. de positio. §. iij. ver. regulariter et est tamen sciendum: quod in criminalibus: causis non sunt positiones faciente: nec facti rindendum: ut puta pono: quod manifestasti. quod occidisti. et quod tali positioni criminali sicut Innocentius non est rindendum. ut ipse non. extra de elec. c. dudus. r. r. est duplex. prima: quod nemo se debet perdere de penit. di. j. c. quod haberi. §. non dico. r. quod cotinere de conclusionem: quod excogitari possit inter aduersarios: ut in. d. c. ipse notauit. secundo in interrogationibus officio fecit iudex ex suo officio ut non. ff. de inter. acti. l. vbi quis si dubitatur an sint faciente ante libelli oblationem: hoc glo. non plene determinat. sed etiam tunc quod libello oblato fiat: ut ipse notat in summa de iudi. Sed. Spec. contra l. tit. de interro. §. j. ver. sed nunquam tu dicitur quod ad postulationem actoris non sunt: nisi demum fundata intentione. ut colligitur ex. l. i. §. ff. de ede. quod ex ei pro persona ius mentis. ff. si pars here. §. pe. l. i. Si homo iudicis officio possunt fieri quancumque per d. l. vbi quis. semper enim vbi partes interrogantur: oportet quod interrogas aliquid deponat: ne videatur calumniose interrogare per d. l. vbi quis. r. de hoc plene no. xxx. q. vlt. c. iudicantem.

* Adde per primo membrum. Lacta. in §. rñsio. nes ver. extra has regulas. nu. r. r. per secundo dicto vide eundem in pn. sue practice. nu. xvij. r. ibi in apostil.

Questiones circa probationes.

Utrum intentio vel positio impertinens admittitur si valeat si probetur.

* Adde l. 3. fra. ibi pri. i. colle. nu. xix. Verfi. capio glo. in ver. Interrogatio nes.

Probo etiam in 4. testibus depositioes Ipn. h. qro. vii. nu. vii. et ibi in apo. in ver. extra terminum.



Sextimo queritur si in iudicio pducatur articulus

vel intentio impertinens: et ea iudex admittit: et super ea sunt probationes: nunquid releuat probationem. et dic i hoc. pr. 3. vt tollitur ex eo qd dicitur. s. de qd nonibus circa purgatores in. q. ij. distinguendo tñ: qd si articulus et intentio manifeste probationem faciunt: tunc dicitur ea iudex statim admittit. vt extra de pba. c. 13. aut sunt manifeste 3 ius: et tunc debet eas repellere: ar. ff. de postu. l. quos prohibet Aut est dubium: et tunc iudex eas admittit. Et tunc de iure sunt admittende: et non aliter. vt no. extra de offi. dele. c. cu corrigat i gl. et no. ff. de da. ifec. l. q vas. et sic obseruat 2 sue.

Quidam etiam permittunt negatiua: scilicet non admittendo eas nisi quater et. ar. eo. q. no. C. de iura. calu. l. ij. Item iudex cum summa diligentia dicitur testes examinare super omnibus articulis et super omnibus punctis interrogare. et si dolo vel negligentia omiserit: et post publicationem potest corrigere. extra de testi. c. per tuas arg. ff. de testi. l. j. si no. ar. ff. de re iudi. l. cu. platis. et de euitio. l. si p impudentia.

Utrum pro solis iuramentum testium sit perpetuum terminus probationis.



Qtauo quero: quid si dato termino peremptorio ad probationem: pducuntur testes coram iudice. qui iurant: tñ infra terminum non examinant: nunquid

postea erunt examinandi parte opponente: qd non debeant examinari. pbat quia decursus est terminus ad probationem datus a iudice: ergo et. Nam litigator habuit terminum peremptorium ad probationem: qd probatio per iuramentum non fit: sed per testium depositionem. extra de sen. exc. c. qd in dubijs. cu ergo depositio non sit facta ergo non est facta probatio. ergo vltra terminum in examinatione non est audiendus: ar. extra de excep. c. pastoralis. ff. de iudi. l. ad peremptorium. cu. l. se ad idem. l. rivi. C. eo. **C**ontra videtur qd audiri debeant ex quo iurauerint: cu non est qd iuraret litigator: cu in eo non sit. nec ad eum non pertinet examinatio testium: sed est in iudice et ad eius officium spectat. C. de testi. l. nullum. l. pe. et aut. apud eloquentiam. C. de si. instru. Si ergo iudex in termino non examinavit: est qd iuraret sibi non litigatori: qd qd per me non stat. nihil impitari non dicitur. ff. de pdi. insti. l. mulier. C. de vsufru. l. si pro te. hanc opi. pbat Dy. p l. vnicam. C. de edic. diui adri. tol. et. ff. de bo. pos. ex tes. mil. l. j. si. vbi legitur no. qd miles qd recipit ad sacrum: videtur ad totum receptus. dñs ant. archi. bono. i suo apparatu libri sexti in titu. de excep. c. pia. in glo. clare innuit et distinguit. qd aut dat terminus ad probationem. et tunc solus iurare non sufficit: vbi non examinatur dicitur per iuramentum non sufficit probatio. Aut dat terminus ad pducendum testes tunc sufficit si iurant. **S**i autem testes iurati non veniant consulo qd producens in lista iudici semel: et pluries: vt grauet eos testes protestando semel et pluries qd per eum non stat. argu. in. l. j. C. de te po. app. l. si. et secundum ea. qd notant. j. de q. circa. de. app. in. q. vlti.

Utrum videatur testis iuratus eo ipso qd tabellio scribit in actis: talis testis iuratus: Item an videatur verum: si non constat cospualiter iurasse. Item an potest examinatio testium alteri committi.

Questiones circa probationes.

fama de tali re: et interrogati de causa scientie respondet: quod publice dicitur: nihil quod ex hoc fama publica sit probata. et primo videtur quod non: quia ista ratio non est sufficiens ad probationem fame: quia contra dicitur: quod testes qui de fama deponunt debent dicere maiorem partem populi ita sentire. ut non. ff. de testi. l. iij. si. cum ergo in. q. proposita non sic deposuerunt. concludit: quod fama non sit sufficiens probata. et ad hoc accedit quod dicitur: quod fama est communis opinio. sed communis opinio non colligitur ex opinionibus singulorum: vel ex eo quod publice dicitur: sed ex opinione et estimatione uniuersorum: ut colligi potest. C. de testa. l. i. ff. de fun. instr. in. §. le. l. cum delationis. §. i. et ff. de fal. l. i. §. i. et de supel. le. l. cum quidam: ergo nec fama. Cum igitur deposuerint testes publice et palam esse: ideo quod ita dicebat: non sequitur eorum opinionem vel famam esse probatam. Preterea verbum publice est equiuocum. nam publice palam. C. de his qui per me. iudi. non appellatione. l. i. et publice dicitur: id est per oes contra: vel per maiorem partem. ff. de reg. iur. l. aliud. §. refert simpliciter ergo et sine determinatione probationum referri debet minus ad eam partem: que odij continet. ff. de penis. l. preses. et de suspens. tuto. l. quid ergo. Sed quod intel ligatur. probata continet odium ergo repellenda. ff. de postu. l. cum quidam. Sed dicitur: dicitur: quod

per tales attestaciones fama est probata et per hoc. ff. ad mace. l. iij. §. sed quod publice et. et. C. ad velleia. l. iij. Alterius dicitur: quod quando fama accedit ad probationem affirmatiue. quando ad probationem negatiue puta cum volo probare sic. pono et probare intendo: quod publica vox et fama est: talem non fuisse citatum: vel non fuisse electum: vel quod eius electio non fuerit confirmata: vel talis non est filius legitimus et. quibus casibus non admittitur: quia ante affirmatiuam pono negatiua. arg. extra de proba. c. tertio loco. et ff. de inoffi. testa. l. nam et his. §. i. et argu. C. ad. l. corne de sic. l. i. et facit optime. ff. si usufru. peta. l. vi. licet enim alius negatiua pura et simplex non veniat probata. ut non. ff. de proba. l. iij. extra de elec. c. bone facti in hoc proponit affirmatiua quasi per idem rectum deuenit ad eam probationem: quod l. i. ut dicitur. c. tertio loco. et nota. in aut. de here. et fal. §. si vero absint.

Utrum dies quibus copia iudicis haberi non potest cedant in dilationem. Item an post terminum quis admitatur.

Undecimo queritur si quod si in termino dato ad probandum vel producendum incidit vnum vel plures dies feriati: in quibus probatio vel productio fieri non potest: eo quod illis diebus incidit. Num quid post illi terminum totidem dies restituant ad probandum. et primo videtur quod sic: quia medio tempore deducti: ut arg. ff. ex quibus cau. maio. l. ab hostibus. §. si. et. C. eo. l. quod tempore. non enim videtur quod currat dies quibus experiundi preterita non fuit. ff. de diuer. et tempo. presc. l. i. et quoties stat per iudicem: non debet partibus imputari. C. de tempo. appel. aut. item si appellatione. cum similibus. Contra videtur quod non restituantur dicti dies: quia impudens est litigatori: qui terminum sibi datum acceptauit: non precauendo sibi de illis feriatis diebus. ff. ex qui. cau. maio. l. sed et si per preteritum. §. si ferie. et ideo in dicto termino computantur. C. de dila. l. siue pars. vbi videtur casus. et hec est veritas. igitur termino elapso non auditur. extra de accus. c. licet. siue in bonorum possessio ne petenda. C. qui admittitur ad bonorum possessionem. l. i.

* Ad idem. l. i. in §. dilatio nes. in fi. et i. §. testium de positiones. nu. vij. et ibi in apostil. i. §. extra terminum.

sue in productione instrumentoz. extra de fide instra. c. accepim⁹. siue in matrimonio. extra q³ ma. accu. pnt. c. tuaz siue ad impediendū statū alicuius. vt. C. de iure. manu. l. diffamari. r. ibi plene pbat. iij. q. v. c. quisquis. r. adde q³ dixi. §. in. q. citationibus. in. q. ix.

Utrum in delictis sufficiat pbare testimonio mulierum.

1 *



Uodecimo querit t^o nun^o quid in delictis faciat p^o bationē testimoniū mulierū r. iure canonū videtur expeditū: q^o in criminalibus mulieres testimoniū ferre nō possunt: vt no. extra de ver. sig. c. forus. sed secus videt iure ciuili: q^o vbiq³ seruatur: q^o mulierēs in criminalibus ad testimoniū admittūtur: r. ratio est in promptu. q^o edictum de testi. est. phibitoris r. c. ff. de testi. l. j. cū ergo non phibeat mulieres: ergo admittuntur. ff. ex quib. cau. maio. l. necnō. §. sed q^o eis. pbat ex eo: q^o mulier in testō ferre testimoniū est. phibita. ff. de testa. l. q^o testamento. §. mulier. per quod relinquit: q^o regulariter admittit. q^o exceptio regule r. c. ff. de reg. iu. l. j. ¶ Quid em̄ si delictū cōmissum nō pōt pbari p mares: q^o forte ibi nullus erat: r. femine nō testificant: crimē remanebit impunitū. q^o esse nō debet. ff. de fideiuss. l. si a reo. Itē ferre testimoniū dignitatis est r. iij. q. iij. c. pceptū a q^o dignitate nō repellit magis femina q³ masculus. vt dixi. nec in hoc inuenim⁹ deteriorē p^oditio nē gñis masculini q³ feminini ergo r. c. Sed dy. dicit q^o mulier nullo mō ad testificationē criminis admitti d³: etiam de iure ciuili: q^o pbat sic. Mulier phibet a testificatione in cā testamēti. r. ea dē immo maior rō est vt phibeat in cā criminis. q^o ibi de salute hoim agit: ergo cauti⁹ est agēdū. ff. d. car. edic. l. j. §. s. r. si q³. C. de appel. l. aditos. et de fal. l. j. Mā cū eadē vel maior rō sit in criminalibus: ergo idē ius est seruādū. vt. ff. de iudi. l. r. si p^otor. ff. de ap. l. si q^o separatim. §. si. ea maxime rōne: q^o p^oditio mulierū est instabilis r. mobilis. C. de iure test. l. filia. r. d. c. forus. in fi. de ver. sig. §. nō faci

le credēdū. ff. de testi. l. iij. dicit tñ q^o de iure canonico mulier admittit aliqñ ad testificandum: sez in cā inquisitionis r. exceptiōis. vt no. extra de de testi. c. quoniam.

Utrum testis q^o dicit mihi v^o: faciat pbationē.



Triodecimo queritur: t^o q^o si testis cā sui testimoniū i

terrogatus dicit: q^o mihi ita videt q^o sit. nūq^o erit hec cā sufficiēs sui dicti. r. primo videt q^o sic ff. de arb. l. q^o enim. §. si arbiter. ff. q^o vt aut clā. l. j. §. q^o sit. ¶ Ecōtra q^o nō p id q^o not. ff. ad tertu. l. j. §. itē q^o p^o: s. pōt solui ex eo q^o not. p In no. extra de testi. c. cum cām. in his q^o altero de quinq³ sensib⁹ pnt app^o hendi p^odicta rō sit sufficiēs. als nō: vt i. d. c. ple ne nota. q^o potius videt q^o faciat iudicium anni sui q³ testimonium.

Utrum acta prioris iudicij probent in alio.



Quartodecimo queritur t^o nun^o q^o accu^o satio pōris iudi

cij pfuit ad pbationē i alio iudicio. r. q^o glos. in hoc vident varie. collegi sic in summa. q^o aut id q^o pbatū est in p^o iudicio p^o durare i cōca cā: aut non. primo casu v³ etiā in iudicio scō. r. ita intelligit. C. de arb. l. pe. r. quod ibi no. C. de

* Adō lāf. in. §. testius depositōes nu. lxxiij. ver. primo querit. r. in apostil. i. v. in delictis.

¶ Adō lāf. i palleg. §. v. preterea est sciendū. et i apostil. me is nūe. xvij.

† Adō bar. in. l. is apō que. col. iij. in pñ. et ibi do. meū do minū Jaso nē col. xiiij. §. si. secund⁹ casus. C. de eden.

e iij

Questiones circa probationes.

eden. l. ij. et de libe. cā. l. i. iubem⁹. et de cri. expi. he re. res hereditarias. h= bigratia. In primo iudicio pbant rē ad me pti= nere iure dominij. vel quasi seruū meum esse. Nam qz dñium est du= rabile penes nos. vt in regla iuris. id quod no strum. et no. C. de pba. l. siue tñ satis est peracta 1 prioris iudicij. pbare qz * sum dñs. Si hō pbatio facta est in iudicio prio ri pōt desinere tractu tē poris: vel pōt supueni= re aliqd aliud ipedimē tū ex postfacto: tūc acta prioris iudicij nō pbāt in scō: vt est in posses= sione et etate: q̄ solo tra= ctu t̄pis mutant statum ff. de lega. ij. l. titia scio. §. in his quero. C. de in integ. resti. l. si minoris. hec pbant. ff. de excu. tu 2 to. l. scire. §. q̄ absolutus Et p̄dicta intellige in= ter easdē psonas nā iter alias psonas nullo mō pbat. C. d̄ excep. l. pe. ex tra de fide istr. c. iter di= lec. §. poro. et dic: vt ibi: qz mutatio psonaz aliā rē facit. ff. d̄ excep. rei. iu di. l. j. et. C. res iter alios acta. per totū. Et tñ ca su quo inter easdē per= sonas producūtur: erit i potestate aduersarij an velit stare priorib⁹ atte stationib⁹: an velit qz 3 stes si viuāt iterum pro ducātur. C. de testi. l. si. pōt em̄ dicere aduersa= rius: qz nō valent: quia quantū ad pñs iudiciū fuerūt dicti testes rece= pti parte absente: r̄iura t̄ lite nō p̄test. et ideo ad

partiū petitionē sunt de nouo recipien di. vt not. in. c. abbate sane. extra de re iudi. fa. C. de arbi. l. j. hec quidē de atte= stationib⁹ dicta sint. alia autē acta vt p̄fes siones: p̄ductiones: et alia: si publica sūt valent semp: vt. C. de rei. ven. l. gesta. qz talia meli⁹ per instrumēta: q̄ per testes probant. vt no. extra de proba. c. tertio loco. in prima et vltima glo.

¶ Utrū spōte p̄fessus admittat p̄ suam p̄fessionē. Itē an negas possit probare.



¶ Utrūdecimo ¶ queritur quid si aliquis spōte cō= fiteat in iudicio se cōmi= sisse malū: de quo p̄cedit cōtra ipsum. nunqd post suā cōfessionē admittet ad illā reuocandū. Et videt: qz sic: qz vt d̄. ff. de qd̄. l. i. §. si quis vltro. non solum post cōfessionē. sed etiā post cōdenatio nē liberat q̄s: si appareat: qz alius cōmi sit. delictū qd̄ vltro fuerit p̄fessus. §. mto magis videt admittēdus ad reuocatio nē sue p̄fessiois: si probare pōt. qd̄ cōtra veritatē p̄ errorē vel aliā iustā cām seu ignorantiā sit exposita cōfessio. arg. ff. de leg. i. l. si dom⁹. §. q̄ cōfiteatur. cōstat em̄ t qz error facti pōt qñcumqz reuocari an= te sniam probato errore. C. de iur. et fac. igno. l. error. et. C. de trāsac. l. cū satis. ff. de cōfes. l. cū fideius. in prin. et clare not. ff. de appell. l. creditor. §. iustus. ad idem extra de cōfes. c. vlti. ¶ Ecōtra videt: qz p̄tra suā p̄fessionē spōte factā nō audia tur: qz quotiēs quis cōfiteat delictū com misisse: lz constet aliū cōmisisse: tenet tñ p̄fites ex sua cōfessione: et ille delinquēs tenet: qz cōmisit. ff. de p̄fes. l. si is. p̄teca tūc de mū q̄s nō obligat ex sua p̄fessioe: qñ est p̄ suā naturā: vel est de re: de qua cū alio actū esse nō potit. vt. l. p̄fessioib⁹ ff. de iter acc. et casib⁹ no. l. j. c. de p̄fes. tr̄tr aut obligat oīs p̄fites: qz qz d̄ dilu cide sua voce p̄testat et. l. gñalr. C. d̄ nō nūc. pecu. et p̄fessioe factā nō debēt eē alie ptes iudicis nisi i p̄denādo. l. pinde. ff. ad. l. ad. ff. de cus. reo. l. si cōfessus. Itē: qz de suo facto iterrogat: i quo nō pōt p̄e tendere ignorantiam: seu errorem quia in facto p̄prio et. l. pe. ff. de iur. et fa. igno. l. maguam. C. de contrahen. et com. stip.

* Adde lā frā. in. §. cō= fessioes. nu. v. h. et que ro p̄mo. et p̄ discursum.

et no. in. l. si. ff. p. soc. r. maxime in p. dēna
 tione facta post li. cōtest. vt. ff. de iterlo.
 act. l. de etate. §. si. Solutio. cū q̄s ex cer
 ta sciētia aliqd̄ cōfiteatur spōre: r. delibe
 rato cōsilio: r. in facto pprio: tūc nō au
 ditur nisi velit pbare postea se errasse.
 qz nō posset pbare errorem suū. ita nota.
 extra vt. ec. be. r. i. §. qz nō. r. fa. extra de
 accu. c. j. li. vi. qñt̄ vero nō spōre: sed i tor
 mētis: vel aliter inuitus: r. tūc audit re
 uocare volēdo. vñ dicit lex: q̄ confessio
 criminosa nō est sufficiens r. plena: sed se
 miplena pbatione: nisi in ea p̄sistat. vt no.
 ff. de custo. reo. l. ij. r. p̄pterea deferēdus
 est p̄fitēs in iudicio: vt sciatur an p̄fue
 rauerit: vt ibi no. r. xi. q. iij. qd̄ ergo. r. tūc
 volēdo pbare p̄trarii reuocat p̄fessio: r.
 ita loquit̄ dicit̄. §. si q̄s vltro. idē si de fa
 cto alieno: qz p̄ scia cōfiteatur q̄yterq̄s. l.
 cōfitēs: r. delictū cōmittēs: vt p̄dixi. et
 ita loquit̄. l. si is. r. potes addere qd̄ ha
 bet p̄ dy. in. c. ignorātia. de re. tur. li. vi.

C Sed an spōre cōfitēti sit dāda dila
 tio. dic vt. §. de. q. circa appel. i. q. iij. Sz
 qd̄ ecotra. an is qui negat debeat ad
 mitti post negationē ad aliqd̄ pbandū
 pro sua excusatione. r. vt q̄ sic. ff. de reg.
 tur. l. nemo ex his. C. ad. l. cor. de sic. l. ij.
 Sic distinguo. aut exp̄sse r. absolute ne
 gat: tūc defensio sibi reservat. C. de nō
 nume. pe. au. qui ppria. cū iuribus ibi
 allegatis. qz negat factū. l. actor. C. de
 probatio. nisi aliqd̄ velit pbare: per qd̄
 firmet suā negationē: seu p̄ qd̄ nō sit cō
 trarius sue negationi: vt puta si velit di
 cere se fuisse absentē cū de: erminatio
 ne loci vel t̄pis. l. optimā. C. de cō. r. cōst.
 Aut nō negat absolute sed adducit de
 fensionē vel p̄ditionē: vel etiā p̄ vba im
 plicita: tūc cōpetit sibi defensionis p̄
 batio. extra de renū. c. sup hoc. i. fi. C. de
 excep. l. siquidē. quō autē r. qualiter pro
 betur. dic vt in eo. c. fina.

C Utrum confitens delictum excuset si
 dicat se mandato dñi hoc fecisse.

et ad hoc probandū in
 ducit dñm: qui dñs testi
 ficat vt cōfessus est accu
 satus: nūquid ex hac de
 positione dñi excusabilis
 reus accusatus. r. primo
 videt̄ q̄ sic. arg. ff. ad fil
 le. l. ij. i. fi. r. l. seq. vbi ser
 ut accusant de delicto
 dñi. ecōtra q̄ non. l. si q̄s
 in graui. §. i. eo. tit. r. C.
 de accu. l. nō ideo. qz li
 cet mādans principalī
 criminoso teneat: vt no.
 ff. ad fille. l. si p̄cussit. tñ
 mādatori tenet. vt. d. l.
 nō id. Sz dic: aut dñs di
 cit ad excusationē illi: r.
 credit ei: r. prodest excu
 satio: vt. d. l. ij. aut ad ac
 cusationē tūc nō credit̄
 vt. d. l. si q̄s. r. de hoc dic
 vt plene no. ff. ad. l. aq̄l.
 l. liber homo. Wald.

C Utrū ex dicto vni⁹ te
 stis debeat quis subijci
 tormētis. Item de mate
 ria iudicior: r. an iudi
 cium cuz publica fama
 sufficiat ad ponendum
 quēq̄ ad torturam.



Q scimose
 ptimo q̄
 ritur nū
 qd̄ ex di
 cto vnus
 testis pos
 sit quis torqueri: r. ad cō
 fitendū cogi causa ple
 ne probationis habenda.
 Et primo videtur q̄
 non quia expresse videt̄
 dici in. l. marit⁹. de que
 stio. l. ij. r. in. l. militis. C.
 eo. vnic⁹ testis facit vñ
 cum indicium. ff. de do
 te prelega. l. teopom
 pus. ergo indicium sin
 gulare non sufficit cum
 debeant iudicia prece
 dere et sic in plurali
 e iij

* Adde lā
 frā. i. p̄alleg.
 §. p̄fessioes
 nu. lxxx. ff.
 item nota
 bar. limitat
 r. ibi in apo
 meis. i. ver.
 r. §. cōfitētē.
 dixi i li. p̄su
 burgū. si de
 iusti. et illi⁹
 effectū. §. si
 aulcung. in
 gl. i. p̄. pour
 la premiere
 foys. ibi an
 autē tenet
 paulo ante
 finem.

P Adde lā
 fran. in pre
 alleg. §. cō



S Et octimo querit̄ qd̄
 si accusat⁹ de aliqua vio
 lentia vel delicto cōfitēt̄
 illud: sz dicit se fecisse vo
 lūtate dñi talis: ad quez
 p̄tinet res: de qua agit:

fessides. nu
me. v. et ibi
i apo. meis
ver. tormen
toru. r i hñ.
neq; tenet.

numero qz quoties plu
ra requiruntur ad aliqd 3
agēdū nō sufficit alterū
fieri. ff. de iti. actuq; pri
ua. l. i. §. hoc aut inter
dictū. ff. de diuoz. l. si. ff.
de trāfac. l. cū hi. §. si pre 4
tor. ergo r. c. p̄terea in
criminalibus vbi pro /
p̄ie tormēta erigunt. ff.
de questio. l. diuus. vn̄
testis nō facit semiple
naz probationē. ff. de re
iudi. l. ij. et maxime de
iure canonico. extra de
testi. c. veniēs ergo nec
ex eo debet p̄dēnari: nec
torqueri. Contra q̄ sic.
qz plus facit ad proba
tionē vnī testis dictuz
q̄ plura indicia. Nam p
plura indicia nō fieret
plena p̄batio. nec suffi
ciūt ad plenā probatio
nē: siue p̄dēnationē: qz
nemo ex presumptioni
bus p̄dēnatur. ff. de pe
nis. l. absentē. s; p̄ duos
testes sic. ergo per vnū
testē sit semiplena proba
tio: r̄ hec scda opi. v̄
p̄bare. in. d. l. teopopus 5
et tenet Azo. in summa
de questio. in. §. indicū.
ibi: de hoc autē r. c. et sic
videtur tenere glo. q̄ est
ad. l. iul. ma. l. ij. l. 3 qui
dā dicāt sp̄ale: qz multa
specialia sunt in illo tit.
et quia de indicij; habi
ta est mētio aliqua: de
ipsis videam⁹ ad maio
rē cognitionē habēdā.
¶ Circa qd̄ scienduz q̄
ex eo q̄ gl. nō determi
nant que sint indicia: et
qn̄ sint indubitata. r̄ qn̄
nō. Idcirco quidā doc.
vt Guido de suza. tho.
de pipurato. Nichola⁹
matarelli et quidā alij i

eorz dictis ordinarijs tetigerunt. r̄ qui
dā ex eis dixerūt. † q̄ quecūq; sint: que
precedūt indicia: r̄ q̄stūcūq; indubitata
r̄ euidētia: n̄ ex eis nō est p̄cedendū ad
cōdēnationē. C. de questi. l. milites. Nā
in criminib⁹ dicit esse p̄batiōes luce me
ridiana clariores. l. si. C. de p̄ba. † quia
nemo vt supra dixi d; ex p̄sumptio
bus p̄dēnari. vt. d. l. absentē. ff. de penis
et. ij. q. i. in prin. immo sanctius est ab
soluere. vt ibi. sed salua gra dicentū cō
trariū colligit̄ ex. d. l. si. in tex. et glo. Nā
ibi sunt indicia indubitata q̄ etiā adiu
uātur ab alijs adminiculis circa factuz
(de quo querit̄) p̄tingētib⁹: vñ videt̄ sic
ad p̄dēnationē posse procedere per. d. l.
sciāt qz. Et que nō. p̄sunt singula multa
iuuāt. vt no. ff. de testi. l. ij. extra de suc
ces. ab intest. c. vlti. verbigratia occisus
est Petrus. r̄ nō probat̄ de occisione: qz
nemo vidit eū occidi: sed p̄bat̄ q̄ titius
visus est solus cū dicto petro: et etiam
fuit visus cū gladio sanguinolento fu
gere de loco. r̄ probat̄ q̄ titius erat ini
micus dicti petri occisi. Itē probat̄ con
tra titiū de publica fama. certe p̄dici
ta vidētur indubitata indicia coadiu
uātibus p̄dictis adminiculis sc; indi
cij; et fama publica: qd̄ v̄ sufficere ad
p̄dēnationē. Nā ex p̄dictis posset dici
qd̄ vix reus posset negare. vt. c. de pe
nis. l. q̄ sn̄iam. † Nā p̄ntia in loco male
ficij facit p̄tra p̄sentē. arg. ff. de his qui
dete. vel effu. l. i. §. p̄inde. Itē gladius
sanguinolētus: qui nō est sine sangui
nis effusione cruetatus. vt ex euidētia
facti ostēdit̄. † Itē fuga: qz fuga accusat
fugientē. in. aut. de testi. §. si vero. r̄ ha
betur p̄ cōfesso. c. de asses. l. iij. r̄ ij. q. it.
decernim⁹. vñ sua fama r̄ fuga eū cōdē
nāt. ff. de suspe. tut. l. impuberib⁹. §. p̄al.
et. ff. de testi. l. ij. vñ ex p̄dictis tā idu
bitatis r̄ p̄babilib⁹ indicij; r̄ euidenti
bus adminiculis posset hoc casu cōdē
natio ferri. vt. d. l. ij. sunt em̄ p̄dicte p̄
sumptiones quib⁹ standū v̄ donec pro
betur p̄trariū. ff. qd̄ me. cau. l. vlti. v. q. i.
c. tu es. Nā ex argumētis cā decidit̄. vt
c. forus. de ver. sig. r̄ diri. §. eo. ti. q. ij. ad
idē. xxxi. q. v. c. nec illud ad fines. Credo
tñ tutius. vt fiat fm̄ opi. predictoruz: vt

7 primo torquēdus sit reus: et extorta confessione p̄ inuestigationē veritatis con-
dēnetur: ita dicit ad literā predicta. l.
miles in fi. qz vbi agitur de salute hois:
cautius est agendū. vt no. in. d. l. fi. de p
ba. et diri. §. in. q. xij. et sic ore proprio iu-
dicetur reus. xxi. q. iij. c. non alio. ff. de
iure si. l. imperatores. ¶ Sūt preterea
quēdā iudicia alia quib⁹ precedentib⁹
potest iudex ad tormēta pcedere: vtpu
ta si fuerit maleficiū forte cōmissum in
aliqua domo curia: seu camera: q̄num
tū hñt exitū. p quē tunc fuit reus visus
exire cū armis cruētis: et pallidus in fa-
cie: vel in loco delicti in agro vel vinea
a longe fuit visus reus qñ ducebat ar-
ma cōtra illū: qui fuit occisus: vel si apd
reū reperitūtur alique res que fuerunt
apud occisum tūc tps: vel si dicatur q
mādato titi: vel si titius iactasset se de
offendēdo vel occidēdo petrū. q̄ postea
reperit occisus vel offensus. Itē quia ta-
lis est iste reus q̄ verisimiliter predicta
perpetrasset: et solit⁹ est facere sitia: vel
forte si dictus reus extra iudicium hoc
dictū fuerit cōfessus: lz nō facit plenam
probationē ptra eū. ar. ff. de pba. l. i. r. l.
fi. c. de testi. l. itaqz. §. de pba. et fuerit cō-
fessus fm ea q̄ habent: et no. ff. de adul. l.
i. Itē si delictū cōmittat de nocte et inuē-
tus fuerit ibi reus illo tpe: vñ p̄sumptio
est cōtra eū: quia tenebre sunt apte ad
malū cōmittēdū: vt. ff. de vetre inspi. l. i.
§. tria liminaria. et qz nor aggrauat de
lictu. C. de adul. l. l. gracely. ff. de effra.
l. fi. predicta autē et alia innumerabilia
iudicia pnt occurrere fm factorū veri-
tate: et iō nō pnt certa doctrina apprehē-
di. ar. ff. d. testi. l. iij. §. eiufdē. qz plura sūt
negocia q̄ vocabula. ff. de pres. §. bis. l.
iij. predicta autē iudicia de quib⁹ supra
possunt his legib⁹ cōprobari. primū p-
batur. ff. de vetre inspi. l. i. §. in quo. et de
dā. infec. l. cū clarū. i. si scōm pbat. ff. de
testi. l. iij. in prin. de qō. l. de minore. §. fi.
Nā paloz pculoris est i culpa. vt not. C.
vñ vi. l. i. qm cōtra portatē arma: et arma
tenentē presumitur vt. d. §. qui armat⁹.
in. l. i. de sic. Nā eoz vsus est interdicit⁹:
in aut. de ar. per totū. Item probatur cō-
tra eū ex eo q̄ est deprehensus in faci-

nore. et de fur. l. qnta. in aut. de defen. ci-
ut. §. defensores. Itē pbat q̄ receptato-
res vel cōsocij sunt criminis. et iō cū cri-
minosis puniunt. ff. de nauif. l. i. §. latro.
ff. de recepta. p totum. Sextū pbat. ff.
de arb. l. l. z ibi no. et C. qd me. cā. l. me-
tū. C. ex qui. cau. ma. l. ij. et ppter minas
et iactationes factas ab initio. secuta
postea iuria ptra minatē presumit. C.
de adul. l. si q̄. et iō determinat Spec.
qz talis minator toqueri pōt vt ipse pul-
chre no. in. ti. de presum. §. nūc dicendū.
ver. sed pone. sumpto argumēto. ff. mā.
l. si vero nō remunerādi. §. a p̄trario. in
fi. qz nō est verosike: qz qd dicat qd mēte
nō cogitat. ff. de supelle. lega. l. labeo.
Septimū pbat. ff. de accusa. l. si cui. de
pign. ac. l. vel vniuersoz. qz vn⁹ act⁹ et.
C. de epi. au. l. ij. ad idē de re mili. l. ij. §.
is q̄. r. l. non oēs. §. a barbaris. extra de
pigno. c. i. facit etiā ad corroboratores
premissoz. qz iudicia p̄dicta insurgunt
ex quadā facti euidētia: q̄ facit quadā
p̄bationis spēm. c. cū ad sedē. de restri.
spo. l. irruptionem. ff. si. regūd. et C. eo. l.
iij. et Nulle em sunt validiores p̄batio-
nes q̄ q̄ sunt vel q̄ habent p̄ facti euidē-
tiā. extra de iureiu. c. ad n̄fam. et diri. §.
in p̄n. et qz ex q̄litate facti capis coniectu-
ra. ff. de do. inter vi. et vro. l. verū. Itē ex
qualitate psonarū altq̄ p̄sumit. ff. de p-
ba. l. pcula. r. l. si seruus cōis. de do. iter
vi. et vro. et ff. fami. hercis. l. q̄ pater. et per
ea q̄ no. extra de prebē. c. nisi. et qz cōsan-
guinitas inducit suspicionē. C. de suspec.
tu. l. pietatis. Et p̄ personis nāqz et causis
varia iura statuuntur. ff. de rei vē. l. i. in
fun. d. cū similib⁹. Nec alit sunt vera: nisi p
sonarū p̄ditio tormēta nō pateret vt. d.
l. militis. C. de questionib⁹. qd dic vt. i.
eo. q. xxi. Nota tamē qz predicta crimi-
na locū habeant demū: qñ cōstat male-
ficiū esse cōmissum. ff. ad sille. l. i. §. aliō.
als autē frustra quererēt de indicijs et
coniecturis habēdis: quia eius qd non
est nulle sunt cause. vt. ff. de iure codi. l.
quidā referūt. et Sed si nō precessit nisi
vnū indicij: vtputa fama. nūquid pōt
pcedi de iure cōl ad tormēta. et vñ qz nō.
quia in prin. huius. q. dictū est. qz regu-
lariter p̄ vno iudicio nō pcedit ad tor-

Questiones circa probationes.

mēta. ff. de q̄stio. l. i. Itē fama non facit indicium: sed coadiuuat & affirmat vt. §. dictū est. vt puta facta est p̄batio p̄ testes. qui nō sunt oī exceptiōe maiores: vel q̄ sunt inimici non tñ capitali inimicitia. Nam quis nō esset eis alīs dāda fides plena. vt. l. optimam. C. de p̄trahē. & cōmi. sti. et notatur de simo. c. per tuas. §. nos. assistēte fama publica p̄firmantur eoz testimonia: & ita intelligit. l. iij. ff. de test. rō aut p̄dictoz ē: qñ fama publica falso rumore p̄ferit. C. de test. mi. l. si eū. ff. de here. insti. l. patantenis. & iō nil p se ponere v̄r: sed venit ad cōfirmationē alterius. vt. §. dixi: sed aliqs vno indicio nō torquetur: etiam existēte fama: que solū coadiuuat & nō p̄bat: vt nota. extra de testi. c. venies. & dictū est sep̄. et ita tenet Sui. de suza. oldra. & pe. de bellaper.

*Addbar. ang. imo. et docto. in. l. custodias. post glo. ibi ff. de publi. iudi.

12 ¶ In civilib⁹ aut causis nō solū coadiuuante fama ex vno teste: sed ex qualibet semiplena probatione desert inramētū: vt not. in. d. l. in bonē fidei. & l. admonēdi. imo ex indicijs v̄r plena p̄batio iduci i cā civili. ar. C. de p̄ba. l. p̄prietatis. de indicijs autē loq̄tur lex i multis locis: vt d. l. sciat. C. de proba. rei v̄r. l. indicia. de p̄scrip. l. solēt. C. q̄ testa. fa. p̄nt. l. hac consultissima. & extra de here. c. excommunicamus. in fi. et in multis alijs locis.

¶ An circa questiones habēdas sit faciēda copia indiciozum.



¶ Decimo octauo querit⁹ & pone q̄ precedāt indicia siue argumēta: dicit iudex q̄ vult procedere ad tormēta: reus seu pro eo agēs dicit q̄ sibi detur copia indiciozū & processuum & argumētoz habitoz cōtra ipsum petēs se admitti ad opponendū legitimas exceptiones & defensionē: quas se offert p̄baturū. Iudex dicit q̄ cōstāt sibi de p̄dictis: ita q̄ torquēdus est: nō querit qd iuris. Et prio v̄r q̄ sic. C. vbi se. vel cla. l. iij. ibi: ante p̄bationē & a dno sensu. Nā in p̄sonis ibi enumeratis est ius spāle: ergo i alijs est ius cōe. et q̄ illud est spāle cui in p̄trariū est ius cōe: vt. xvj. q. ij. nō exceptū. & ff. ad munitia. l. i. in fi. iō tñc demū reus admittit ad p̄bādū suā defensionē. l. postq̄ actor de sua intētiōne p̄bavit: vt. l. siquidē. C. de excep. & no. extra de testi. c. de testi. igitur prius v̄r fundata intētiō actoris ad torquēdū: & postea reus admittit ad defensionē. vt. d. ll. ¶ Ecōtra v̄r q̄ nō: s̄z ante p̄mittēda sit defensio. Quid em̄ si talis sit p̄ quā indicia repellant: & quo p̄bato cessare dñt tormēta: vt colligitur & no. de re mili. l. nō oēs. §. a barbaris. et ab interlocutoria & cōminatione tormētozū appellat. ff. de app. l. ij. in prin. Sero autē appellaret: si posit⁹ esset ad torurā: parū etiā aut nihil prodesset app. aut sera puocatio. vt. C. de appella. l. si quis puocatus. & ibi no. & hāc approbat Sui. de suza. q̄ vera est. at̄s subtraheret a reo copia defensionis sue: qd esse non d̄z. C. de postu. l. prouidēdū. extra de testi. c. cōstitutus. C. de iure fi. l. defensionis facultas. li. x. ¶ Nō est em̄ ad aliud procedendum ante testium publicacionem. extra de reg. iu. c. cū hi. et de testi. c. licet dilectus. Preterea: beneficium publicationis a. l. indultum auferret sibi: quod esset sibi inutile se defendere post tormenta: quod tamen nemini auferendum est. in aut. de nup. §. non solum. cola. iij. & quia nemini debet ius suum de trahi. ff. de hīs qui sunt sui. vel alie. iur. l. ij. Innocen. autem adhibet hanc cautelam: q̄ licitum est iudici etiā ante pu

blicationem testiuꝝ pꝛefigere terminũ
partibus: infra quem obijciant: que vo-
luerint: aut cõtra testes: aut aliter quo-
quomodo ⁊ p̄bare: ⁊ facere: que cautela
est cõtra eos qui maliciose reprobant.
vnde p̄fixo termino ad obijciendum et
opponendum anteq̄ publicentur testes:
ille q̄ obijcere vult nesciat quẽ reprobare
debeat. vt ipse no. extra de testi. c. pꝛe-
sentiu. lib. vi. sup. h. specificatiõẽ. s̄z dic-
q̄ illõ p̄õr p̄desse q̄stũ ad dicta i. p̄batio-
ne p̄sonarũ: nõ q̄stum ad dicta testium.
¶ Utrum punitur officialis. si tortus
deficiat in tortura.

1 *

Tercimonono queritur
nũquid officialis q̄ tor-
mẽtari vel tormẽtari fa-
cit iculpatũ: teneatur si
tortus deficiat in tortu-
ra vel indebite. Et p̄rio

2

videtur q̄ teneat: q̄ videt in culpa: eo-
ipso q̄ tortus saluus nõ reddiit ⁊ immo-
cẽs supplicio. ff. de q̄stio. l. questionis. ⁊
modus em̄ adhibẽdus est in tormẽtis.

3

ff. de questio. l. de minore. s̄. tormẽta. cũ
ergo apparet excessus esse: ergo ⁊ mo-
dus est excessus. ff. de iureiu. l. itẽ apud
labeonẽ. s̄. q̄stionis. t̄ nõ em̄ sunt adhi-
bẽda tormẽta immẽsa nec q̄stũ accusa-
tor postulauerit: sed put moderate rõ-
nis tẽperamẽtum desiderat. vt. d. s̄. tor-
menta. ideõq̄ teneri videt iudex tanq̄

4

ad immẽsum cõtulerit. ⁊ magistrar̄ em̄
teneat de oi eo q̄ facit si legibus nõ est
permittuz. ff. ad legẽ cor. de sicca. l. in le-
ge. in prin. vnde excedẽdo delinquit: et
iõ puniẽdus. ff. de adul. l. si adulterũ. s̄.
imperatozẽ. c. de emẽd. ppin. l. j. in fi. q̄
nimia seuitia est in culpa. ff. ad. l. aquil.
l. pꝛeceptor. et. l. ij. de his q̄ sunt sui vel
alie. iur. Nã pꝛiuilegiũ videt amittere:
q̄ sibi cõcessa abuti p̄tate. extra de pꝛi-
ui. c. ex tuaz. aut. p̄sbyteros. d. epi. ⁊ cle.
⁊ de iud. l. iudeos. ¶ Ecõtra videt q̄ nõ
q̄ iuris executio nõ h̄z iuriã. ff. de iu. l.
s̄z si vnõ. s̄. j. l. j. em̄ iudici vehemẽtissime
delicta punire in subditos: vt in auct. vt
iudi. sine quoquo suffragio. s̄. illõ. iõ nõ
v̄f teneri. ff. d. iu. l. q̄ reip. officij ei neces-
sitas satis excusat. ff. de his qui. vt in-
dign. l. postulatur. s̄. aduocat. c. de

emẽ. ser. l. j. ff. vi bo. rap.
l. ij. s̄. si publicanis.

¶ Cũ exercẽdo suũ offi-
ciũ est p̄sumẽdũ: q̄ p̄ sa-
piẽtiã ⁊ luce sue dignita-
tis bñ fecerit. ff. de offic.
p̄si. l. j. ⁊ regl. bõa fides
p̄sumit: et nõ p̄sumit do-
lus. c. de dolo. l. dolum.
vñ dicit canon: et eo q̄
legitime sit. q̄ si pericu-
lũ sequit: nõ iputat. nor.
xxxij. q. v. c. de occidẽ. in
fi. q̄d em̄ si casus accide-
rit nõnõ venia dabit cer-
te sic. ff. d. custo. reo. l. nõ
facile. h. q̄ si. in fine. Qd̄
em̄ casu fit: magis casui
iputat q̄ nox. c. de sic-
ca. l. j. ad idẽ sa. ff. eo. l. j.
s̄. diu. i. fi. ⁊ hãc p̄tẽ ap-
pobat Jac. de are. q̄ p̄t
p̄bati p. c. ex lris. extra
de homici. ⁊ ibi d̄: q̄ fa-
cit rẽ vitilẽ: ⁊ necessariã
excusat ab euẽtu tortu-
re: vt. d. c. de occidẽtis.
Ita in p̄posito nisi forte
sit q̄d possit iudici iputa-
ri: iputat si sine cã repe-
tat tormẽta q̄ dẽat: vel
alr. q̄d dic. vt. j. q. p̄ria.
¶ Utrũ q̄s sit ad tormẽ-
ta sepius reponendus.

Tercesimo q̄rit.

¶ Nũquid aliq̄s
in tormẽtis sit
sepiõ reponen-
dus. ⁊ v̄f q̄ sic. ff. d. qd̄. l.
repeti. s̄z dic: q̄ i tormẽ-
tis moderamẽtũ siue tẽ-
peramẽtũ est adhibẽdũ
ff. de qd̄. l. d. mloze. s̄. tor-
menta. diri. s̄. p̄ria. q. iõ
nõ sunt repetẽda tormẽ-
ta: nisi noua idicia siue
argumẽta de nouo eue-
nerũt: seu emergãt: ma-
gime qñ tortus durauit
⁊ perseverauit in nega-
tiõẽ. ff. de qd̄. l. diu. s̄. j.

* Adde de
hoc are. q̄r ẽ
dubiõ p̄ ale-
rã. plenissi.
i. l. j. in p̄nci.
ff. quod q̄s-
q̄ iur.



¶ Adde ple-
nissime i. c.
iniuria. col.
vij. h̄. si. q̄ro
v̄truz semel
tortõ. de pa-
ce iura. fir.

Questiones circa torturas.

Nā bonus iudex i his psonis qualitatē dz respicere: z graui⁹ vel remissi⁹ pcedere put per sone qualitas patif. ar. ff. de qō. l. i. §. qōni. et de termino amoto. l. ij. bal. ¶ Nūqd aliqs idistincte sit torqnd⁹. Itē an in qualibet cā ciuili criminali qs possit torqueri.

* I

Ugesimoprimo querit nūquid indubie quilibet z cuiuslibet et cōditiois torqueri possit. Itē an in oi criminali sit ad tormēta pcedē dū: et dic q regulariter taz liberi q serui z tam mares q̄ femine a etiā tā testes pnt. ff. d. mino. l. de minore. §. liberta. z l. vn⁹. z in aut. de test. §.

2 si hō col. iij. f. mulier pregnās excipit: z impubes. ff. ad sille. l. i. §. im-
puberū. z ff. de qō. l. exci-
piuntur. z l. de minore. et
3 l. ex libera. §. minor. f.

Itē in decrepitate cōstitutus nō torquet. ff. ad sille. l. iij. §. ignoscit. Et dic q decrepita etas est a. lxx. an. s. ff. de iure tm muni. l. maiores. Itē milites z decuriones non torquētur. ff. de questio. l. militis. et l. decuriones P z l. diuo marco. ff. de cura. l. fi. z per hoc idem in militibus qui militant: non tñ videt idē in militibus nostri tpiā: qz ipsi cū non vacent curez expeditōi reipublice: hoc p̄uilegio nō gaudēt: vt no. in aut. de m̄. p̄. n. §. fi. z arg. de epi. z cle. l. generalr. C. de appel. noia

4 tim predictis tñ omnibus casibus torquetur: vt. d. l. de minore torquētur. z remili. l. p̄. tor. ¶ T Quid de clericis an sint verberibus vel tormentis subijciēdi. et videt q nō. C. de epi. z cle. l. presbyteri. z v. q. ij. c. illi. ad idē. rlv. di. c. cū eo. Sed dic q minores clericī p quolibet crimine indistincte tormētis subdūtur. maiores nō. vt no. v. q. ij. c. illi. p testionio aut nō torquētur: vel dic q clerici pnt torq̄ri nō a laico: sed ab epō. vt extra de de-
po. c. i. vt dic q testes torquētur tā in ciuili: q̄ in criminali: vt si est seruus: vel villis psona: vel etiā liber: si sit criminofus: vel infamis: vel excomunicatus: vt ignotus. Tales em̄ nō recipiunt ad testimoniu nisi cū q̄stionib⁹: etiā si sint clerici. iij. q. iij. c. si reus. et de hoc plene. xvi. q. vi. in prin. z in aut. de testi. §. nos igit. ¶ Ad scōm questū nūqd in omni causa sit habēda questioz tormēta. Dic primo: q videt i oi causa tā ciuili q̄ criminali questio possit haberi tormētoz. ff. de questio. l. diuus z l. ex libero. C. eo. z azo no. in summa. ¶ Torquētur em̄ in casu: scz qñ veritas aliter haberi nō potest. vt. d. l. diuus. sed in cōtrariū videt. l. diuus. ff. eo. vbi d^r: q questio nō est hñda nisi in grauiorib⁹ delictis. Itē phibet in cā ciuili: qz si phibet in leuiorib⁹ delictis: vt. d. l. edictū. ergo et hoc casu: vbi minor est rō: z hoc est verū qd̄ intellege i liberis psonis. l. scimus. §. Inia. C. d. iur. deli. l. q̄cūq: cū sitib⁹. C. d. fur. bal. ¶ Utrū valeat cōfessio extorta nō pcedētib⁹ indicijs. Itē an possit qs die feriato torqueri. Itē an valeat datio fidei iussorum facta die feriato.



Ugesimosecūdo querit qd̄ si iudex extorquet per tormēta p̄fessionē a reo: indicijs nō pcedētib⁹ vt ab eo q de iure torq̄ri nō potuit: nec debuit nunquid reus ex tali cōfessioe obligetur. Et p̄mo videtur q sic: quia licet fieri non debuerit: tamen ex equo reus confitetur: videtur teneri arg. ff. quando appel. sit l. i. §. quod igitur. fa. ff. quod me. causa. l. fi. §. fi. Ad idem facit qz si coactus promittere postea soluit quod promi-

* Adde p p̄mo mēbro doc. l. i. C. de q̄stio. et Jafson may. in l. de q̄b⁹ col. iij. ff. de le-
gi. pro scōo hōuid ang. de are. i suo tract. male. l. yer. fama.

¶ Adde p p̄mo dicto lā frā. in §. cōfessioes nu. v. zibi i apo-
stil. meis. in ver. neqz ty pro scōo hōuid. d. meū Jaf. may. i l. i. p̄. n. C. d. p̄ci. impe. offe. z p ter-
tio vide ale rā. i. l. de pu-
pillo. §. si is cui. ff. d. no. ope. nūtia.

fit: nō repetit. l. ij. C. qđ met. cā. z in not. z multa p̄hibent fieri: que tñ facta tenēt. ff. ad treb. l. seruo inuito. §. cum pretor. ff. de regu. iur. l. p̄scriptio. Contra q̄ non obligetur: qz factum est contra. l. prohibitionem. ergo p̄ non factu est habendū. l. nō dubiū. C. de legi. Unde nec torqueri debuit: nec ex tortura cōvincit ff. de dam. infect. l. fluvium. §. vitium. et ff. vt in pos. le. l. ij. in prin. Item sicut non p̄iudicat sn̄a a nō suo iudice lata: ita nec cōfessio corā iudice non suo: vt. ff. de iudi. l. ij. extra eo. ti. c. at si clerici. z ar. C. de ap. l. noiatiōes. z hec est v̄itas: q̄ p̄batur. ff. de q̄stio. l. i. §. diuus. in fi. z. l. vnus §. ij. Et idē si sit facta tortura die feriato: qz tūc nec tortura: nec cōfessio: nec alii quis act⁹ iudicari⁹ v̄z. C. de ser. l. dies. z. l. oēs. extra eo. cōquestus. Sic etiā potest dici circa dationē fideiusoris in cā criminis datā in die feriato: q̄ datur in cā criminis §̄ iuris ordinē: vt. C. q̄ accu. nō pos. l. iij. z qz cōdemnato reo sit executio in fideiussores. C. de vsu. rei iudi. l. ff. §. si forte. ergo valet obiectio cū talis p̄hibetur datio. Qđ aut cōdemnato reo videat cōdemnatus fideiussores: vt in eū possit fieri executio. intellige de fideiussores iudici. cū p̄misit iudicari solui: secus si p̄misit de iudicio sisti tñ: qz tūc cōdemnato reo absoluit fideiussores: qz iā adimpleuit qđ p̄miserat. l. q̄ fecit reū in iudicio stare. ff. de fideius. l. grece. §. si cū fideiussores fm̄ Guidonē. secus in fideiussores p̄ctus. z hoc qđ d̄: hic de fideiussores intellige fm̄ ea que not. extra de iur. z dam. da. c. j. in. vj. in gl. super verbo: qđ esse non debet.

¶ An plena p̄batione habita possit qđ torqueri. Itē an tortus sit de socio interrogandus: z quid operetur.

U gessimotertio queritur. t̄ si crimen de quo queritur: plene probatū est: tñ iudex ad maiore exaggerationē vult reū p̄bationē ad torturā: vt cōpleat plenā p̄bationē qđ reū factam. Nunquid de iure licebit ei. z primo videtur q̄ sic: quia iudicis officium latissimū est. ff. de iur. om. iudi. l. i. z potest quādocunqz partes interrogare. l.

vbi cūqz. ff. de inter. acti. ¶ Itē per semiplenam probationē vel per indicia potest reus torqueri vt. ff. z. C. de questio. per totum. multomagis videtur posse torqueri ex plana probatiōe: qz si id de quo magis videtur inesse: inest z id de quo minus. C. de libe. cau. l. nec si volēs. z. C. de acq̄. pos. l. nec extraneū. z no. ff. de iur. om. iu. l. ij. et in aut. multomagis. C. de epif. z cler. Item videtur q̄ lex hoc expresse p̄mitat. C. quo. app. non recip. l. ij. qz ex ordine text⁹ ibi permittit videtur z ordo scripture est seruandus. ff. de vsufr. l. quoties. z sic cōfessione recepta posset dici reo. ore tuo te iudico. xij. dist. c. nunc autem. ff. de iu. fit. l. imperatores. ¶ Contra qz non possit facere: qz esset in potestate iudicis priuare reum potestate appellandi qđ conceditur cōdemnatis. de ap. l. i. quod est iuris beneficium: z nemini est auferendum: vt in aut. con. fit. que de dignita. zc. in prin. z §. illud. z. ff. de re iudica. l. iij. §. si quis. et de regu. iur. c. beneficium li. vj. Si enim reus per p̄bationē factā ab acto re ore p̄prio comprobet priuā b̄nficio appellandi: vt. d. l. ij. quoz ap. nō re. qđ esse nō d̄z. p̄terea iudex erigēdo cōfessionē p̄bationē. iā factā: v̄t titubare in p̄batione facta z recepta quasi nesciens quāta sit fides testibus adhibenda. ff. de

* Adde p̄ primo articulo huius qōnis pau. de ca. in. l. si quis in hoc genus. C. d̄ epi. z cler. et pro secūdo p̄ Alex. post in ar. in. l. j. §. qui questionez. ff. d̄ questio.

Questiones circa emergentia in causis.

- 2 testi. l. ij. † Preterea nō est recurrendum ad tormenta: vbi aliter veritas haberi pōt. ff. de q̄stio. l. edictū. r. l. diu. r. l. quoties. cū ergo veritas ex probatione haberi nō d̄z ad questiones pcedi: r̄ hec est veritas. † Itē r̄ latro interrogari debet de suis cōsocijs: r̄ de receptoribus eorū: vt. ff. de custo. reo. l. diuus. et l. ij. r̄ idē in alijs criminibus: exceptis his q̄ not. C. de accusa. l. si. In alijs autem criminibus non est de alijs socijs regulariter interrogāndus pluribus rationibus. Primo q̄ socio criminis nō creditur. C. de lib. cau. l. si. r̄ de testi. l. qm̄ liberi. Nam laborant eodem morbo. extra de testi. ca. personas. Itē q̄ cōreo nō creditur. C. de q̄stio. l. sicuti. Itē q̄ testes debent esse omni exceptione maiores. C. de cōtrahe. r̄ cōmit. stipu. l. optima. extra de testi. c. licet ex quadam: vnde nō facit probationem vt not. in. d. l. si tñ precedat presumptio cōtra conreum noiatum: tūc cōfessio rei facit aliquā p̄sumptionē nō illū: vt ibi no. q̄ tñ p̄ se nō sufficiūt: vt not. in. d. l. si. r̄ extra † de test. c. j. Cōfessio em̄ vnus non nocet alteri q̄stū ad plenam pbationē: s̄ q̄stū ad aliquam p̄sumptionem sic: vt not. ij. q. v. interrogatū. Sed q̄ alios d̄z dicit q̄ dicitū rei sit p̄ testi monio vni? testis: vñ forte sufficeret ad tormenta

cōtra illos per ea que dixi. §. in. q̄. xvij. Rubrica de questionibus emergentibus circa merita cause: r̄ continet questiones septē. Prima vtrūm delegatus vel consultor vel absens sit expectandus vel alij contententes.



¶ Quoniam q̄ de nouo emergūt: no uo idigēt auxilio. ff. de iter. ac. l. de etate. §. ex cā. r̄ q̄ nouis rebus nouū est remediū adhibēdū. ff. de ven. inspici. l. j. r̄ q̄ nouis rebus noua uenit antidota p̄parari. extra de iu. cal. c. cete. iō de q̄nib⁹ emergētibus circa merita cause seu lite pendēte p̄mitte mus: r̄ primo † si facta est commissio vel delegatio alicuius cause alicui cōsultor: vel delegato q̄ cōsultor vel delegatus post sumptā p̄missionē sibi factāz volūtarie vel necessaria abhñtat se nūq̄d est expectāndus donec redeat: an est alijs cōmittēda. Primo vñ q̄ sit alij iudex loco ipsi subrogāndus. ff. de iudi. l. si longius. Nā postq̄ datus est iudex alius est dandus. ff. de iudi. l. iudex datus. C. r̄ de pda. iudi. l. j. † Scōtra q̄ nō: immo sit expectāndus: q̄ si tutor p̄ egrotationē non posset adesse administrationi sue tutelē: nō ideo remouet: s̄z dat et adiutor. l. curator. ff. d̄ tu. l. solet. Idē i Plato ecclesie extra de cle. egro. c. ij. li. vj. Sol. distinsue: si de primo est rediturus: est expectāndus: vt. d. l. si longius. a suo sensu: maxime si ille abñs inceptat cognoscere. ar. ei⁹ qd̄ no. extra / vt lit. p̄. c. j. ar. ff. d̄ pact. l. j. r̄ qd̄ ibi no. q̄ posset attendere cū cāptione priū: vel alteri⁹ earū: si alter cōmittat. ff. de vaca. mu. §. p̄tor ait. §. si. melius est em̄ paulisp̄ expectare: q̄ in mora modici t̄pis nō est p̄iudiciū. C. de si. istr. l. libertis. r̄ l. debere. sic q̄ nō est diutius expectāndus: s̄z eo remoto est alius dādus vt. ll. palle. ne cā forte sine exitu sit. ar. eorū q̄ no. ff. ar. l. si vn⁹. §. p̄ncipalē. Utrum autem illicite falsitates impediant processum principalem: vel non dicemus. j. de. q. circa sententiam in. q. xij. † Questio talis est. † Quidā fuit accusatus de plurib⁹ r̄ diuersis criminib⁹ qui accusationi r̄ndendo negauit oīa in accusatione cōtenta vera esse. modo queritur an videat oīa r̄ singula delicta

* Soclus criminis an sit de socio interrogandus.

¶ Adde: de hoc plene p̄ Ja. rebuf. in l. vnica nu. ij. r̄ ibi i apofsil. meis. C. de sentē. ad uer. fil. lata retractē.

cta negare: ita q̄ duplicet, penā fm̄ for-
maz statuti: q̄ loquit̄ de. Penit̄ dupli-
cādus. ̄ negat̄ maleficiū. Et primo v̄
q̄ non. q̄ illa oratio sumit̄ ex vniuerso:
z sic r̄nsio d̄z ad vniuersa: nō ad singla
referri. z q̄ possibile est vnū esse verū: z
aliū esse falsum. ff. de re. dub. l. si is q̄ du-
cēta. §. vtrū. ideo negādo oīa nō v̄ ne-
gata singula. q̄ nō sequit̄. si oīa nō sūt:
aliqua p̄ticularia nō sunt. z esse p̄nt ve-
ra. ff. si quis cau. l. si ser. plu. ff. de re mi.
l. non oēs. z. l. nō obligari. ff. de au. z ar.
le. sed ̄ziū verum est: sc̄z q̄ oīa vidēt̄
negata dicto. §. vtrū. ̄tē q̄ dictio oīa
nō sumit̄ ex vniuerso: sed ex segregatis.
z nihil simul commune habentibus: vt
puta de vniuersis delictis. quozū q̄bli-
bet suā penā meret̄: z in quibus dici de-
bet tot sunt accusatiōes. quot sunt deli-
cta. ff. ad turpil. l. plura crimina. Secū-
do dicem̄ q̄ tot sunt stipulatiōes quot
res siue summe. ff. de verb. obli. l. pluri-
bus. Si ergo particularibus specieb̄
propositis sumitur sequēs negatio ad
omnia sicut ad singula refertur. vt di-
cto. §. vtrum. z. d. l. pluribus in princip.
z. l. titia. §. furto. eod. utulo. ¶ Preterea
positio q̄ ex vniuerso fumeret̄: tamen
omnia z singula vidēt̄ur negata. vt. d.
§. vtrum. in fine. Nec obest q̄ tunc affi-
ciat̄ tota oratio: si vnū est falsum: z pre-
terea licet totā oīno negare: q̄ casu no-
stro nō agit̄ an tota dicta accusatio vel
ei⁹ tenor z oratio sit falsa: vel nō seu ali-
qua pars falsa: aliqua vera: z an liceat
propterea totam negare: quo casu pos-
sit allegare dicto. §. vtrum. sed agitur
an dicta accusatio sit negata: vel nō. q̄
verū est negatam esse: vt in fine dicti. §.
vtrū. Ad idē q̄ t̄m̄ valet dici q̄tū singu-
lariter enuntiarī. vt. ff. de admi. tut. l. si
duo. §. si. z ibi nō. z p̄t esse ratio: q̄ sunt
sp̄alia. vt. ff. de regu. iu. l. semp. nec est
nouū: vt lex ḡnalis subuertat̄ h̄bū sub
quo sp̄alia cōplectunt̄. ff. ad. l. aquil. l. ff
feru⁹ seruū. §. inq̄t̄ lex. Preterea hic agi-
tur de litis cōte. q̄ i criminalib̄ fieri de-
bet. C. vt. j. cer. rēp. l. si. infli. de pub. iu.
in p̄n. q̄ lit. p̄test. sit potissime p̄ negatio
nec p̄trauētiōē petitoz. C. de lit. cōte.
l. j. extra de ele. c. dudū. z. j. no. C. de iud.

l. rē nō nouā. s̄z si negādo sit. ergo dice-
mus i dicto casu singula eē negata: z su-
p̄ oibus v̄ lis p̄test. z verba debēt citi⁹
trahi ad vniuersuz. z ad illū intellectū: vt
poti⁹ res valeat q̄ pereat. ff. de reb̄ du-
bū. l. quoties. Quid em̄ iter dictas par-
tes agit̄: n̄ illi vt respōdeat accusatiōe:
n̄: z nomē rei recipiat̄ inter eos: vt. l. si
maritus. §. p̄scriptiones. certe ad nihil
aliud igit̄ verba debēt deferuire intē-
tioni: extra de ver. sig. c. intelligit̄ ideo
est q̄b̄ iudicit̄. ̄m̄. post p̄te. lit. facta vt i
h̄ba sunt apta ad lit. p̄te. vt extra de lit.
p̄te. c. j. ideo exp̄ressum v̄. ff. de ver. obli.
l. inter stipulante. s̄z in iudicijs sec⁹. vbi
si stichū peto. z ego d̄ vno sentia: z tu de
alio dicas te sentire: stat dicto actoris:
als semp negaret re⁹ se de illo sentire:
q̄b̄ esset absurdū: cū iudiciuz reddat̄ in-
iuitū: vt ibi z facit ad. l. j. ff. de iudi. l. so-
lem⁹. ̄tē est alia euidēs rō. nā p̄dictus
accusat⁹ negauit oīa: de q̄bus iuit̄ accu-
satus. ergo nō p̄t p̄fiteri: q̄ sunt cōtra-
ria negare z cōfiteri: vt in. §. iudū quo
q̄ in aut. de defen. ciui. si ergo nō admit-
tat̄ aliqua pars p̄fessara ergo remanēt̄
oīa absolute negata: vt v̄ ad integruz
r̄nsio: q̄ nō est i potestate capitiōsa rei
excludere petitionē actoris: q̄b̄ esset si
contraria dicerem⁹. Preterea accusat⁹
negauit oīa: de q̄b̄ accusatū fuit. s̄z h̄bū
illd̄ de q̄b̄ ē relatiū fm̄ sui significatio-
nē oīz aīcedētiū. igit̄ ad oīa i accusatio-
ne cōprehēsa singulariter d̄z referri. ff.
de le. iij. l. heres me⁹. §. vxi. cū suis sūt
b⁹. Preterea h̄ba illa negauit oīa z. d̄t
cēdū est: q̄ aliqd̄ operent̄. s̄z si dicere
mus ad aliquod b̄ maleficijs referri n̄
hil operaret̄. z si vellem⁹ ad vnū referri
nullo iure p̄t p̄bari: q̄ magis ad vnū
q̄ aliud relatio fieri debeat nec eē d̄z in
arbitrio rei: q̄ semp negaret i suū fauo-
rē: q̄b̄ eē nō d̄z. l. iter stipulātē. §. j. d̄ ver.
obli. z de p̄dict̄ ē tex. decretoz glo. Jo.
ep̄s sed etermiat. rix. di. c. romanoz. ibi
dū dicit̄ tex. dicēdo oīa decretalia nul-
ll⁹ decretallū p̄stitutionē cōmit̄tre. Et
facit̄ meli⁹ ad p̄positū si meli⁹ dici p̄t. j.
q̄. j. sūt nōnulli. vbi tal̄ ē tex. ̄ illos: q̄ p̄
h̄uana ḡra nō pecunia ordies largiūt̄.
B̄tūs q̄ exccurit man⁹ suas ab oī mune

Questiones circa emergentia in causis.

re ibi: nō solū dixit a munere: s; ab oī munere dicit h̄ gl. sup̄ illo s̄bo munere vt ad oīa particularia ⁊ singularia particularia: s; de munere pecunie: de munere gr̄e: ⁊ de munere laudis. de fauoris munere: obsequiū et ceteris fauoribus q̄ posunt p̄ aliquos agitari. ergo nō remanet dubiū in q̄one p̄dicta: cū sicut fuerūt oīa negata in ea: ⁊ interdita ordinis cōfēretibus: vt collationes ipsoꝝ procederēt sine oī munere. ⁊ oīa particularia ⁊ singularia munera p̄plectunt ⁊ ad leges cōtrarias siue in cōtrariū allegatas. s; in prin. v̄ r̄sum: ⁊ ex sup̄radictis colligit: ⁊ etiā q̄ ibi in l. obligare. ⁊ l. nō oēs alia particularia nō p̄cesserūt: quatenus a lege p̄ negationeꝝ p̄posita: ⁊ in casu nostro nō v̄ dicit sibi locū cōsiliū dñoz p̄ioꝝ. De. ⁊ priorū sancti martini decretorum doctorum collegij ciuitatis Senarum.



¶ Quid si in dilatione iudiciali vel legali ipe diatur litigator aliquo iusto impedimēto propter qd̄ nō valeat p̄ferre q̄ voluerit ad sui iuris prosecutionē nunqd̄ sine protestatione currat tempus impedito. ¶ Secundo queritur. ¶ Quid si indilatione iudiciali vel legali ipe diat litigator p̄ aliquo legitimo ipe di-

mēto p̄ qd̄ nō valeat p̄ficere qd̄ intēdit ad sui iuris p̄secutionē. Nunqd̄ sibi ip̄s dilatiōis currat. an h̄o tut⁹ est cū iuste fuerit ipe diat. ⁊ p̄moy qd̄ nō currat ip̄o iure: etiā si nō p̄testetur: q̄ p̄ eū nō stetit s̄ satisfactiōe: vt aliqd̄ eiusdē t̄pis indulgeat. C. de tēp. ap. l. si. §. illud. Et no. Inno. extra d̄ ap. ex rōne: q̄ si appellās et iā vno die fuerit ipe diat iuste: dāf appellāt ann⁹: l; sec⁹ in restitutiōe in integrū. C. de in integ. restit. l. qd̄ tpe ad istud etiāz facit: q̄ nullo mō currit ip̄s ei: q̄ agere nō pōt. C. de an. excep. l. j. et. C. de ioffi. test. l. q̄ ma. oꝝes. ⁊ de re ven. l. moꝝe. de tēp. ap. aut. si appellatiōe. nullū est d; sibi fieri p̄iudiciū si p̄ eum nō stat immo nō p̄putant dies illi. ff. de p̄di. ⁊ demō. l. qd̄ dieb⁹: in qd̄ colligit: q̄ etiā sine p̄testatiōe nō currat t̄pa ei: per quē nō stat. Cōtrary q̄ curret t̄pa nisi p̄testet. C. de epi. audi. l. si p̄fes. C. de an. excep. l. vt p̄fecti⁹. ff. de excu. tut. l. scire. §. sufficit. extra de offō or. c. pasto ralis. de ap. c. si. ¶ Hinc est. q̄ nūq̄ moꝝa in p̄sona v̄ fieri nisi p̄cedat nuntia tiō siue p̄testatiō: vt no. extra de vsuris c. videam⁹. in p̄n. ¶ Solutio. aut quis ipe diat agere. aut bñ p̄seq̄ iura sua lege p̄hibēte: ⁊ impediēte. tūc nō currit ip̄s ip̄o iure: etiā sine p̄testatiōe: q̄ de icertis nō certis ⁊c. Cū est sit certū de impedi mēto legis: q̄ illud lex prohibet: q̄ lex est certa ⁊ finita ⁊ ab oib⁹ d; sciri. C. de leg. l. leges ⁊ iō tūc sine p̄testatiōe exu sāt. Et ita iducit lex. p̄ p̄ma parte alle. Nā tūc expresse sic ordinat lex. C. loc. l. si q̄s. vbi. l. nō impedit exp̄sse: s; impedit q̄s p̄pter aliqd̄ impedimētū obueniēs: p̄pter qd̄ iura p̄seq̄ non pōt vt puta q̄ stat p̄ iudicē. tūc nō currit ip̄s ip̄o iure. vt no. Inno. in sum. aut. de his q̄ ingre diūt ad appellatiōē. in p̄n. p̄ au. vt sp̄o lar. §. hoc q̄s. Aut p̄ aliā occasiōē: ⁊ tūc currit ip̄s: nisi p̄testet. seu aliter p̄stet q̄ nō est de sua negligētia. ⁊ sic loquitur Balles. §. sufficit. cū alijs suis cōcordā tijs. dicit tñ lex: q̄ in his est restitutiō. ff. ex q̄. cau. ma. l. sedz si p̄toꝝe. §. ait p̄toꝝe ferie igit iducit: q̄ t̄ps erat decursus: ⁊ ideo p̄testatiōe op⁹ fuit. ⁊ ita loquunt iura p̄ scōa parte alleg. l; sec⁹ sit de iu re canoꝝ

* Ad d̄ lāfr. l. §. dilatio nes nu. ij. in fi. ⁊ nu. ij. ff. sed mo do q̄rit. Si appellans vna die fue rit impeditus an dat̄ ei alius an n⁹. Vide an ge. i. l. si ita. stipulat⁹ fu. ff. de verb. obli. q̄ dicit ita se consu luisse vene t̄ijs et vide ibi in repor tatis.

¶ Et pro testetur. Ad d̄ lāfr. l. §. interlocu toꝝie: appel latiōes. nu. xlv. ff. si q̄o infra quod tempus.

re canonico. vt no. in. d. c. ex rōne. vbi dicitur
 qd ipso iure non currit. sed dicitur qd vbi lo-
 quit in cā appel. fed. §. ait p̄tor. loquit
 2 in restituōe cause principalis. ¶ Et ex
 quo collige cautela. qd hi qd appellāt de
 beāt infra tpa appellatiōnis iudici se-
 p̄ius p̄stari. vt in cā p̄cedat. r̄ n̄iam
 ferat. r̄ si qd appellans censeat se ma-
 lā cām fouere. faciat qd iudex appella-
 tiōnis nō p̄nuntiet infra tpa statuta ad
 p̄sequēdū appellatiōnē statim. s̄ p̄mit-
 tat tpa labi. ex hoc nō remanebit rata r̄
 r̄ firma in appellatē p̄ia snia cū appella-
 latū nō fuerit. sed pot̄ cōstat de dilige-
 tia ipsi. s̄ p̄ protestatiōes quas eū se-
 disse p̄stat. p̄dicte aut̄ cautele pōt̄ appel-
 lās obuiare. vt dicat appellanti. tu de-
 buisti habere ifra illud ips̄ tibi statutū
 ad p̄sequēdū tuā appellatiōnē q̄rela-
 ri ad supiorē de negligētia iudicis di-
 cte appellatiōis. vt cogeret eū ad pro-
 ferēdā snia m̄. vt. c. de t̄po. ap. l. fi. §. il-
 lud. ver. nisi in tarditatē iudi. ita qd per
 solā p̄testatiōnē nō excusat̄ appellator
 hoc casu. q̄uis p̄ eū appellatē nō extite-
 rit nichilomin⁹ dicit qd hoc casu p̄testatio
 procedere pōt̄. r̄ si ad supiorē nō habue-
 rit recursuz cū auxilio p̄testatiōnis. nō
 est rata snia. immo aliud tantundē ips̄
 indulgetur. vt dicto ver. nisi. r̄ aut̄. si ta-
 men posita. in. l. ij. eo. titu. r̄ facit quod
 no. f. de. q. circa appel. q. fi.

¶ Utrū fideiussori dato de parēdo ob-
 stet exceptio de nouo banno pro nouo
 delicto ab eo commissio.

Tertio querit̄ qd si re⁹ citat⁹
 in cā criminis comparet. r̄ r̄n̄
 det litē cōtestādo. r̄ post dat si
 deiuissores de sistēdo r̄ de iudi-
 cato soluēdo. ipe reus cōmittit̄ crimen
 nouū. sup quo citat⁹ cōtumar̄ efficit̄. et
 postea erbānit. Nunqd̄ postea sup p̄i-
 mo delicto teneat̄ cōparere. r̄ an fide-
 iussor eū r̄p̄sentare teneat̄. ¶ Et p̄mo
 videt̄ qd sic. at̄s fideiussores sui viderent̄
 teneat̄ qd p̄miserūt eū sistere. r̄ ideo ipe
 reus r̄ ei⁹ fideiussores tenebūt. ff. q̄ satis-
 da. cog. l. ij. i. fi. r̄ l. fi. §. fi. Nā postea delin-
 quēdo meliorē p̄ditionē suā nō facit. ff.
 de re. in. l. nō fraudat. §. nemo. Itē ex de-
 licto nō debet cōseq̄ immunitatē. vt. l. rele-

gator. ff. de iterz. releg.
 qz nemo ex sua iniq̄tate
 cōseq̄ actionē. ff. de fur.
 l. isa. §. j. ad idēz facit. ff.
 ff. de neg. ge. l. siue here-
 ditaria. r̄ ibi no. vñ tam
 ipe re⁹ qd ei⁹ fideiussor
 teneri vident. ff. de tur.
 si. l. ij. §. senat⁹. r̄ vñ casus
 extra de fide. c. j. ¶ Et cō-
 tra qd nō teneat̄ ipe fide-
 iussor facit qd clare legi-
 tur. ff. si qd cau. l. s̄ r̄ si qd
 in p̄i. marie q̄n re⁹ fuit
 capitaliter dānar⁹. de-
 post. r̄ seu erbānitus. qz
 hoc casu serui pene sūt
 r̄ libertatē amittūt. ff. de
 capi. dimi. l. fi. r̄ ideo fi-
 deiussor nō tenet̄ sicut si
 eēt mortu⁹. ff. q̄ sati. cog.
 l. si decesserit. quia mors
 oia soluit. i. aut. de nup.
 §. disponat. Solutio vt
 glos. soluit. qz aut fide-
 iussores interueniūt i
 ctu. aut i iudicio. itē aut
 fideiussores renūtiāt.
 aut nō. r̄ si renūtiāt. aut
 post mortē aut nō. P̄mo
 casu q̄n v̄stru siue re⁹ mu-
 tet̄ statū. siue nō. tenent̄
 fideiussores. d. l. j. Scdō
 casu si iudicio mutato
 statu rei q̄si excipit̄ fide-
 iussor nō excusat̄. vt. d. l.
 ij. i. fi. r̄. c. de excep. l. de-
 fensio. r̄ ibi no. Si hō ex-
 ceptio incipit̄ cōpetere
 post mortē. tūc fideiussor
 nō excusat̄. vt. d. l. si hō
 cōdēnato. Itē in casu.
 q. p̄posite nō videt̄ qd
 teneat̄ fideiussor p̄ iura
 §. alleg. Nā iudex erbā-
 niendo ex nouo delicto
 parauit̄ exceptionē fide-
 iussori. vt res i iudicio si-
 stere nō possit. p̄pter ex-
 bānamētū. p̄pter qd re⁹
 statū mutauit. r̄ ideo fi-

*Add Jo.
 de imo. l. l.
 hi q. ff. de fi-
 deiuillo.

Questiones circa emergentia in causis.

deiussoz excusatur. d. l. si
deiussoz. r. l. sedz si qs. r.
l. si is. ff. si quis cau. ma-
pime qñ esset tale deli-
ctū: ppter qd fiscus bo-
na iā dicti rei occupat-
set: qz cōfiscata sunt iu-
rar actiōes ppter occu-
pationē mediāte iudi-
cis sūa. ff. de fideiusso.
l. vranus. facit qd dictū
est. s. ti. j. q. xxiij. in fi. vbi
tractatur de fideiusso.
et qd not. per Jo. an. de
iniur. r. dā. da. c. j. lib. vi.
in glo. si nō pregrauant

2 **¶** Sed qd si iudex le
obtulerit dare saluū cō-
ductūz securitatē ad cō-
parēdū corā eo. r. defen-
dere in casu nostro qd
fieri pōt. vt. ff. de pub. iu-
di. l. si is qreus. Rñ. ve-

rū est si dat petēti: s; eo
iuito dari nō p̄r. Jā em̄
est questū ius fideiusso-
ri: r. ideo eo iucto ei au-
ferri nō dz. l. i. ff. de his q
sunt sui vel alie. iur. ff.
de ser. rust. p̄dio. l. attili-
cinus. extra de diuor. c.
quāto. r. qz semel libera-
tus nō reuincit in obli-
gationez inuitus. ar. C.
loca. l. si cuz ermes. r. qz
actio semel extincta am-
plus non reuincit. l. q̄
res. s. arena. ff. de sol.

¶ Ex p̄dictis igit collig-
it quedā cautela: vt da-
ta opa dictus inculpat^r
faciat se ex scōo delicto
erbānitiz liberabit oēs
fideiussores p̄ predicta:
sed perit̄ aduocati lz in-
cipiāt p̄cessus: sñ nō p̄-
cedūt ad erbāniēdū ip̄z
delinquentē: nisi lata sen-
tentia ex primo delicto
cui^r iā interuenerūt in
iudicio fideiussoz: qz

optime faciūt qz ex solis actis i scōo de
licto factis non parat aliqua exceptio
ip̄si fideiussoz. vt. d. l. sedz r. si. §. illo

¶ Utrū offendēs erbānitum nō teneat
ex quo apparet bannum non tenere.

¶ Utrū querit^r q̄si si ex forma
statuti vel licētia in bannis
cōcessa aliq̄s offendit aliquā
erbānitū: r. dū querit de ban-
no ip̄si^r apparet qz nō fuit le-
uissime erbānit^r. nūqd̄ puniit offendēs
r. primo videt qz nō potuit ipune offen-
di: qz erbānitū intelligo legitime r. rite
erbānitū. ff. de iudi. l. iij. §. cōdēnatū. et
qz nō p̄stat impedimentū: qd de iure nō
fortit̄ effectū. ff. de cōdi. r. demō. l. hec cō-
ditio. extra de reg. iur. nō p̄stat impedi-
mētū li. vi. **¶** Ecōtra hoc vert^r vt: qz nō
puniit offendēs: etiā si apparet non rite
nec recte erbānitū fuisse. Nā ex quo pu-
blice r. palā fuit erbānitus nō presumit^r
qz offendēs fuerit i dolo vel culpa. ff. de
adul. l. j. r. l. gracchus. C. eo^r r. qz licētia
iudicis seu iussus excusat. r. facit licitū
qd ats nō est licitū. ff. de aqua plu. ar. cē.
l. quēq̄. r. d. iur. om. iij. l. si qs id qd. §. do-
li. Jtē ats qs p̄toris autoritate decipe-
ret: qd esse nō dz. ff. de p̄to. sti. l. paulus.
C. de his q̄ ve. eta. impe. l. j. r. ideo ex eo
qd leuissime factū est penā nō meret. d.
l. gracchus r. ad. §. cōdēnatū r̄ndet dy.
dz̄ intelligi rite condemnatus. s. q̄stum
ad deli: r. q̄stum ad seculum. r. adde quod
dices. j. de. q. circa statuta in. q. viij.

¶ Utrū teneat udex supersedere si lite
p̄dēte accusator r. re^r inter se cōponāt.

¶ Utrū querit^r qd si lite p̄dē-
te accusator r. accusat^r deueni-
niūt ad cōpositionē. nunquid^r
ex hoc iudex susp̄sdebit i suo
p̄cessu. r. primo vt qz sicqz nihil aliud
agit iudex in suo p̄cessu. nisi vt concor-
det ptes: r. disto id iā is habitā dirimat
ff. de noui ope. nū. l. j. §. pe. extra de dolo
r. cōtu. c. fi. l. quidā estimauerūt. ff. si cer-
pe. extra de trāsac. c. fi. Nā interueniēte
p̄cordia inter ptes absoluend^r est reus
etiā si fuit cōdēnat^r. ij. q. ij. c. si quā. r. hoc
est qd dz̄ oīa iudicia eē absolutoria. isti.
de ppe. r. tēpo. ac. §. si. **¶** Ecōtra vt qñ nō
ff. de publi. l. licitatio. §. illicite. C. de offi.

¶ Ad d. dy.
in. l. pen. et
qd̄ ibi posui
in apof. ad
ipsum. ff. de
adul. r. aler.
consil. r. iij.

¶ Ad d. bar.
in. l. athle-
tas. §. calū-
niator. ff. de
infami. ad
de istuzeyn.
Saly. post
Guil. de cu-
gno. i. l. j. C.
ad turpi.

rec. putnci. l. iustissimos. ibi cēsure nfe vigor. l. ita vulnerat. ff. ad. l. aquil. c. vt i fame. de sen. excō. 2. hoc verū fm Spe. in oi crimine publico: sup quo nō lz trāsfigere quod dic: vt no. in. l. trāsfigere. C. de trāsac. iij. q. iij. c. notādū: nā nihilomin⁹ facta trāsactiōe vel remissiōe criminis pcedi pōt vt no. ff. ad silleia. l. diu⁹ marcus. sz in delictis puatis i qb⁹ nō cōpeat psecutio nisi ei: cui⁹ interest. ff. de puat. delict. l. iij. 2. isti. de iniur. §. i summa non poterit iudex vltra pcedere: qz hoc casu nō dz pdenari is cui⁹ accusator desistet. l. rñsio. §. si q̄s. ff. de mune. et hono. Nā accusatio iuris laudabile gen⁹ est intētiōis. ij. q. viij. si q̄s ep̄s. nō em̄ q̄s iui tus agere v̄l accusare cogit. C. vt nemo inuit⁹. 2. hoc v̄l tenere Cy. 2. Spe. i ti. de aboli. vel dic: q̄s cū ex pperrato delicto delinquēs dupl̄r obligat. s. puato: i quē deliquit reipu. vt. d. §. q̄s licite. d. l. publicatio. de publi. 2. maxime sūt statuta terrarū: p̄ q̄ obtinet faciētes statuta. q̄ pene delictoz fisco seu reip. illi⁹ loci applicat. ius em̄ hmōi acq̄siti reip. ex illa cōmissiōe delicti: 2. excusatione iā dicta tñ p̄terito. d. delicti: itētata cōpositionē vel remissionē litigātuz nō tollunt. ar. ff. ad. l. iuliaz de vt i publica. l. q̄ cetu. §. q̄ vacātē. 2. d. l. diuus marc⁹. 2. ff. de admnistratiōe rerū ad ciui. ptinē. l. ij. §. hui⁹ reip. qz ius. reip. mihi questū sine facto meo mihi tolli nō pōt. l. attilicini⁹. ff. de ser. rusti. pre. 2. ff. de pac. l. j. cū similib⁹. 2. q̄s ex eo p̄cessu inchoato pcedat. ar. ff. de iureiu. l. si vnus. §. fili⁹. vñ ius quasi reipublice remissiōe alteri⁹ ptis nō tollit. vt ex eo. titu. l. j. §. vsq̄. 2. ff. vi bo. rap. l. pe. extra de sen. excō. c. cū desideres. ad idē. C. de vecti. cōmi. l. vectigalia ar. §. q̄ nō: extra de simo. c. p tuas. et. ij. sz dic fm Inno. q̄ ante inscriptionē lz ab accusatione discedere. vt. ij. q. iij. c. quāq̄. et. ff. ad turpi. l. questū. lz in civili sit sec⁹ p̄ auf. qui semel. C. q̄sio. 2. q̄n iu. 2. dic vt ipe no. plene extra de accu. c. lz i glo. q̄s aut. ij. q. v. q̄squis. nā si iā facta p̄batiōe b̄ crimine accusat⁹ cū accusatore cōpeat certe nō v̄l audiēd⁹. argumētū exp̄ssuz. extra de iure. c. cū q̄. 2. ff. vi bo rpto. l. j. C. An super exceptione opposita teneat

iudex pronuntiare.



Exto querit
 fñūquid sup
 exceptionib⁹
 obiectis iudex
 teneatur
 necessario pnuntiare 2
 de his reij cēdis vel ad
 mittēdis. 2 p̄mo v̄l q̄ sic
 ff. de iud. l. si q̄s ex alle
 na. et ibi. nota. l. ij. ff. si
 q̄s in iusvo. nō ierit. ex
 tra de rescrip. c. sup lite
 ris. pnuntiādū est em̄
 sup. q. emergēt. C. b̄ or.
 cog. l. j. 2. ibi not. de dila.
 l. a p̄cedē. ff. de puat. l. iij.
 2. videt casus. ff. de libe.
 cā. l. liberuz. §. si. al̄s em̄
 nō v̄l ad alia p̄cedēdū:
 vt no. ff. de iud. l. de qua
 re extra de tes. c. veniēs
 el. ij. §. cū igit. ecōtra v̄l
 def q̄ nō sit necesse p̄
 nūtiare: nā ad alia p̄ce
 dēdo tacite v̄l iudex reij
 cere eas. ff. de pe. l. si tu
 dex. 2. de his q̄ not. isa. l.
 luci⁹. extra de re iud. c.
 suborta. i. si. Nā hoc ip̄o
 quod procedit ad v̄le
 riora: satis de principa
 li pronuntiat. C. de or
 dine cog. l. j. et. ij. sufficit
 enim quod delictum sit
 punibile. C. de falsis. l.
 vbi solutio. Dic: q̄ iudex
 p̄t super exceptiōib⁹
 bus pnūtiare si vult vt
 d. l. a p̄cedēte. 2. l. j. b̄ li
 be. agno. 2. si q̄s a liber⁹.
 §. si v̄l parēs. si tñ om̄is
 fa pnūtiatio p̄cedit in
 negotio principali: sat⁹
 est. ff. de iudi. l. iij. in p̄n.
 2. l. si quis ex aliena ibi:
 estimare 2c. d. l. lucius
 plus est enim facto tol
 lere: q̄s facto addere. vt
 ff. de edil. edic. l. ij. 2.
 ytraq̄ idem importat
 f 4

* Ad 2^o
 fr̄n. in. §. ex
 cep. in prin.
 2 per discursum,

Questiones circa emergentia in causis.

ff. de his qui not. infra. l. j. §. ignominiose. r. ff. de legi. l. de quib' nisi esset prejudicialis. vt. d. l. liberum. §. fin. et. C. de ordi. cog. l. si. sed de iure canonico videtur expressum: q' non sit necessaria pronuntiatio expressa. extra de fide instr. c. cum Joā. ad finem. et ideo potest distinguere vt gl. distinguit. **A**lia est exceptio incidens. alia emergens. Primo casu. i. quādo est icidēs: non est necessarium pronuntiare: quia cū ex anteriore causa dependeat: facta pronuntiatione in principali statim patebit si debuit releuare pponentem aut non sufficit exceptio: vel e cōuerso sup principali pronuntiare r ita loquit. d. l. j. r. c. j. extra de ordi. cog. et de pdictis plene no. per Innocē. extra de elec. c. cum inter. et hoc est verum. nisi esset prejudicialis alijs: vt. d. l. liberū. nisi aliter in principali procedi non posset. vt d. l. ij. de puarica. et de mino. l. intervtilē. vel ni si sit causa appellatiōis q: si primus iudex non pronuntiat: iudex appellatiōis pronuntiabit. vt. d. c. eū Joānes. Secō casu. i. qū in emergētibus est pronuntiatū. Nec est pronuntiatū: nisi pronuntiet pmo sup his. vt. d. l. a pcedēte. r. ff. de iudi. l. d qua re. r ibi plene no. r facit extra de testi. c. veniēs. cl. ij. de hoc plene p Inno. extra de elec. c. cū iter. §. tamē. r p hoc

ptz q' incidēs discrepat ad emergētē hoc versu. icidēs perimit emergēs iurgia differt. r predicta intellige in exceptionibus obiectis ante lit. ptes. r post. Itē i civili criminali. nāz in criminalib' pnt ēt exceptiōes obijci. ff. de adul. l. si marit'. §. pscriptiōes. C. eo. l. ita pudor. **A**n fideiusor pro vna obligatiōe facta pro vulnere teneat de occisio: si vulneratus moriatur ex illo vulnere.



Sextimo querit' titius vulnerravit seū mortaliter: ser' ipm titiū accusat: s; in accusatione nō facit mentionē: qd esset vulnus mortale: q' tāq' de mortali puniet si eū mori ptingat. cōparet titius accusat' r fideiusorē dedit deinde. Seius mori' de isto vulnere: vñ querit' ad qd r quat' titi' teneat. dic vt. §. de qōnib' circa libellū. l. q. vij. S; de fideiusore dubitat an pēa homicidij teneat. r pio. vt q' n' qd hac pēa n' fuit actū nec cognitū ff. d. trās. l. q' cū tutorib'. Itē qz fideiusor i cōpromisso colligit ex stipulatiōe. l. stipulationū. §. satis acceptio. de hb. ob. s; pstat: q' q's ex stipulatiōe nō obligat seu astrigit: nisi inq'tū i ea exprimat. ff. eo. l. quāq' vñ q'tū ad penā mortis pot' dici: q' de ea re nō cauit fideiusor: r iō nō tenet. ff. de iudi. l. nō aditi. §. j. ex q' ei accusator i accusatiōe nō exp'ssit d; haberi p omissa. ff. de iniur. l. itē apud. §. hoc edictū. q' i iudicio nō veniūt nisi ea q' in petitiōe actor' pnt claudi. r no. in. l. editles. §. itē sciendū. C. d' edil. edic. r ptās iudicis nō vltra extēdit: q' i libello p tinea tur p. l. fund'. Cū § de morte nō fuit exp'ssuz §. r. §. qd teneat. q' accusat' est de vulnere: r iōq' ex illo vulnere mortu' ē. vñ ad offm iudicis pertinere. vt. d. §. itē sciendū. Itē q' secuta postea morte psumit lex tūc mortuū: qn vulnerat' fuit. ff. ad. l. aq. l. huic scripture. r d' dā. l. e. l. dā. ni. §. sabin' qz postea scitū posterr' retro trahit. vt ibi no. s; dic pdicta locū h'et i vulnerate: s; fideiusor nō tenet. vt dixi: q' nō gl'iq' r vbi nlla cōpa: ibi nlla pena ff. d' dā. l. e. l. e. §. p' dicit: q' si a p'n: fuerit vuln' mortale teneat etiā fideiusor: ita q' codēnato reo fiet executio ptra fideiusorē. ff. de vfu. l. ij. si autem non fuit

* Ad l. 2^a frā. in §. exceptio. i pncipi. c. r per discursum.

mortale a principio: sed aliquo casu vel negligentia mors superuenerit: fideiusfor: nō tenetur. ff. ad. l. aquil. l. q̄ occidit. adde q̄ d̄xi i. d. l. i. q. viij. circa libellū.

Rubrica de questionibus circa sententiam et eius executionē. prima questio an valeat sententia sine cause expressione.

*
1



Questiōibus circa sententiam tractaturus. primo sciendum est: q̄ q̄ iudex non debet festinare ad eā velociter proferendum. l. si finita. §. si forte ff. de dam. infec. immo anteq̄ sententiā ferat debet cūcta rimari. l. iudices. C. de iudi. extra de si. instru. cū iohannes. xxx. q. v. iudicantē: q̄ diutius est in sententiā sepe et sepius reuidere. vt. d. c. cum iohannes. ver. verū. et debet audire allegationes partiū: sine quibus non videtur q̄ recte possit ferre sententiā. extra de electioni. c. dudum. el. j. arg. ff. de mune. et hono. l. munerū. §. mista. et deinde deus habendo pre oculis. extra de re iudi. cū eterni. lib. vi. proferre debet iustam sententiam: vt vtriq̄ parti ius suum saluū sit. ff. de libe. et posthu. l. si ita scriptū. et in scriptis siue sit cā civilis. C. de sentē. l. si. sine causa criminalis: vt in autētico vt iudices sine quoquo suffragio. §. necessitatē. col. ij. ad quam audiēdam debet reus peremptorie citari. ff. de iudi. l. et post. §. si. et vide no. per Inn. extra de elec. c. ad petitionē. §. j. vbi ad plēnū de his tractatur. et etiā no. §. de questionibus circa citationes in. ca. xvij. et q̄ als valet sententia. ff. de iudi. l. si pretor. in prin. et extra de offi. deleg. c. cōsuluit. q̄ als non est contumax: vt in. l. contumacia. ff. de re iudi. **E**t nota q̄ quedā est sententiā diffinitiuā: quedam interloctoria: et quedam ex precepto. et quilibet istarū requirit ordinez iuris: et ordinem cognitionis. ij. q. j. c. in summa. et p. Inno. de in integ. rest. c. cū venisset. et d̄: diffinitiuā q̄ finē negotio imponit. ff. eo. l. j. ois alia d̄: interlocutoria. vt not. ij. q. v. c. in diffinitiuā. Itē d̄: q̄ q̄ns est iniusta ex animo: q̄nsq̄ malo zelo profer-

tur: quandoq̄ ex causa que subest. Et nō est iusta q̄ns ex ordine: vt q̄ns iuris ordo nō seruatur. no. vi. q. ij. c. in summa lata em sententia (si ab ea non appellat) est executioni mādanda. quia parū esset sententiā ferre: nisi executioni mādarent. l. ij. circa principū de origine iuris. et not. de excep. rei iudi. super rubrica. et arg. ff. ne vis fiat et. l. j. in prin. et hoc est verū etiā si sit iniusta. l. cū platis. ff. de sen. et re iudi. nā omissio appellationis remedio turpitudine nō p̄t deregi vt. C. vt lit. pen. l. qui licitū. et no. extra de offic. dele. c. pastoralis. §. quia ho. se quis si esset nulla sententia: q̄ tunc citra appellationē et appellationis tēpora cassatur. C. q̄ sententiē si ne appellatione. p totū Item dicit fm Innoc. et q̄ in eodem negotio iudex non debet ferre duplicē sententiā: sed ferēdo semel functus est officio suo: vt ipse not. extra de elec. cū iter. et qui dē circa executionē sciēdū est. q̄ executor aliq̄ est merus: alius est iniustus: vt. C. de except. rei iudi. l. si vt proponis. et plene no. extra de offic. deleg. c. pastoralis. §. q̄ ho. vbi dicitur: et q̄ merus executor debet admittere exceptionē nullitatis et falsitatis. ff. de iudi. l. si pretor. et debet tunc superfedere: et referre negotiū ad superiorē: vt. d. §. quia vero. et idem dicitur de sen-

* Adde lā frā. i. §. iter locutorie et appellatio nes. nu. xvij. §. sciēdū est nāq̄. et apo stil. i. §. non vj. de q̄ ple ne p panor. c. tū ex lris. nūe. vj. et ibi i apo stil. me is. in h̄. de meritis cāe j. de resti. in integ.

f ij

Questiones circa sententiam.

reſta excommunicatōis:
vt eaz admittat vt not.
archidia.in.c.pia.de ex
cep.in.vj.in glo.et retar
dar.lō qz reddi nulluz
iudiciū:vt no.de re iud.

6. c.ad pbandū.† Jtez di.
qz ſnia criminis ſtatim
exequenda eſt:vt no.C.
de penis.l.cū reis.ciu
lis nō.C.de vſu.rei iud.
l.ij.in actione hō reali i
p.dies.inſt.de offi.iudi.
§.ſi.7 plene notat extra
de offi.deleg.c.querēti.
in prin.in pſonali hō hz
t̄ps quadrimeſtre.vt.C.
de vſur.rei iudica.l.ij.

7. ¶ Circa ſniam igiſ pri
mo querit: qd ſi in ſen
tētia nulla cā cōtinetur
q̄ iudicē mouerit ad cō
dēnandū: vt ſi p̄tinetur
nō eſt iuſta: nunquid ex
hoc ſnia erit nulla: ſeu
anullāda.7 primovideſ
qz ſic.nā in ſnia requirit
qz cauſa exprimat. ff. de
ver.oblig.l. qui rome. §.
duo fratres. ff. de iure ſi
ſci.l.ij. §. ſenar. qz nihil i
ſine cauſa: vt not. de qd. *

circa citationem . q. iij.
Econtra qz nō quia ſpe
cialiter b̄. C. de iudi. l. p
perandū. §. illo pculdu
bio qz cauſa exprimat i
ſnia vt ibi no. ergo regu
lariter nō requirit cau
ſa: cū in cōtrariū ſit ius
cōe. extra de verbo. ſig.
c. abbate. verſi. ſi hō ad
idē qz in ſentētia nō eri
gatur cauſa facit. ff. de
ſuſpec. tuto. l. hoc enim.
extra de re iudi. ſicut. et
c. cū bertoldus. per que
iura nō videtur dicēda
ſentētia nulla: lz poſſit
in cauſa appellationis
retractari. ff. quod cum

eo. l. titia. quia non eſt expreſſe cōtra:
ſed forte cōtra ius litigatorū. ergo ſta
bitur: ſi nō appelletur. ff. de re iudi. l. eſt
prolatiſ. C. qñ prouocare non eſt neces
ſe. per totū. 7 per Inno. extra de electio.
c. in preſentia. 7 qui filij ſunt legitimi. c.
ea que. §. nos autē. ¶ Tu hō diſtingue
plenius. qz aut ſentētia eſt condēnato
ria et tunc non eſt neceſſe inſerere cau
ſam. licet honeſtū ſit. d. l. hoc em̄. 7 eſt ra
tio quia condēnatio habet reſpectū ad
cauſaz in precedēti petitione deductā:
vt in. d. l. notatur. 7 ff. de peti. l. ſi preſes
fallit in ſnia excoicationis: q̄ nō valet ſi
ne cauſe expreſſione: extra de ſentē. ex
communicatio. c. cum medicinalis in
vj. Aut eſt abſolutoria ſentia: 7 tunc de
bet inſeri cauſa: vt ſaltez ius actoris ſit
ſaluū: qd non eſt in iudicio deductū: vel
vt nō permittat: qz eſt iā deductū: vt. d.
§. duo fratres. et. d. §. illo proculdubio.
Itē in ſentētia appellationis cā ſimpli
citer eſt inſerēda: ne per hoc priorib⁹ in
dicib⁹ imputeſ. d. c. ſicut. de re iudi. que
cū nō inſerit in abſoluēdo videt abſolu
tus ab inſtātia iudicij. vt no. ff. ſi meſſor
fal. mo. dire. l. ij. §. i.

¶ Qua pena puniatur preſtans delin
quētī auxiliū 7 fauorem. Item qui cō
ſiliū tantum.



Secundo queritur ⁊ qua
pena puniat qui preſti
rit delinquētī auxiliū et
fauorē. 7 primo videt qz
puniatur ea pena qua
punitur principalis de
linquens: vt. C. de raptu. virgi. l. ij. C. de
epiſco. et clericis. l. q̄q̄. ff. ad. l. aquil. l.
item mela. §. i. extra de ſentē. exco. ca. v.
et quia plus eſt perſuadere q̄ facere. ff.
de ſeruo corrupto. l. ij. §. perſuadere.

¶ Econtra qz minus punitur: quia mul
tum diſſerunt rei a ſuis principibus. l.
ſi militi. ff. de publ. iudi. 7 de appel. l. cō
ſtitutiōes. qui enim plus delinquit: pl⁹
punitur. C. de ſeruo corrupto. l. quicūqz:
quia actus vniuſcujuſqz debet contem
plari. ff. de ſicca. l. ſiñ. et quia qualitas
debet attendi in delictis. l. aut facta. §.
qualitates. et. l. reſpiciendum. ff. de pe.
et de iure ſi. l. ſenatus. niſi. et extra de

* Adde tu
pprio mem
bro hui⁹. q.
p iſtū i apo
ſtil. ad ſpec.
i titu. de ap
pel. ver. ſed
pone. q̄ſtio
nē de ſctō 7
p ſcōo vide
eūdē in. l. ij.
co. ij. in ver.
liij. opp. C.
de ſer. fugi.

homici. c. sicut dignum. in punci. potes tamē dicere: q̄ si prebuit fauorem: & auxilium ad causam mortis: vel etiam fuit focus vel cooperatoꝝ vel auxiliatoꝝ eadē pena cū delinquente puniuntur: vt. d. l. itē mela. §. i. r. c. de sicca. l. iterest nihil. r. d. l. impatoroz. in fi. r. ff. de fur. l. qui pig. §. ferramēta. als autē regulariter pro fauore & opere prestato delinquēti prestans minorū pena punit: extra de homici. c. sicut dignū. §. illi etiā. que mitigatio v̄ esse media pena. ff. de fur. l. is qui opem. Et qualiter videt opē prestare. dic. vt. ff. de fur. l. inficiari. §. operā nā solo verbo fauetur. ff. ad silleianū. l. i. §. excusare. & de his qui not. in. infra. l. hec

2 Item prestat auxiliū fm Inno. si quis stat armatus in loco delicti cum delinquentibus: vt ipse not. extra de cle. percu. in. c. cōuentiētia. in glo. cum non potest ac. Idē de eo qui pugnātibz arma ministrat: vt not. extra de iudi. c. ita quozūdā. ¶ Quid si p̄siliū tm̄ prebuit et distingue de quadruplici cōsilio siue cōsensu. scz negligētie: p̄siliū: cooperatio nis: autoritatis siue defensionis: vt ple ne not. de offi. deleg. c. i. & ibi not. Inno. dū tm̄ scias: q̄ quis pro cōsilio nō tenet: nisi delicto cōsummato. ff. de h̄bo. sig. l. sepe. an pri. ff. de iniur. l. item apud. §. si curauerit: q̄ quisq; iuris. l. i. §. i. fine. tm̄

3 dator tm̄ nō excusatur l3 mādatori⁹ puniatur. C. de accu. l. nō ideo & q̄ mandātū semp̄ debet precedere delictū. ff. mādā. l. si nō. Itē nō excusatur qui cōduxit hoīem ad inturiā faciēdā: q̄ nihilominus & ipse de iniuria tenet. l. nō solū. §. proculus. ff. de iniu. q̄ pena vni⁹ alterū nō liberat. ff. de inrisdi. omnium iudi. l. si quis is quod. §. fin. cum. l. sequenti.

4 ¶ Utrū autē teneat q̄ pōt phibere iniuriā: & nō phibet. Dic q̄ nō tenet regulari. ff. de iuu. l. culpa caret. adde. j. q. xx. ¶ Utrū p vno vulnere p̄nt duo vel plures cōtumaces p̄denari de vulnerato.

5 ¶ Utrū queritur t̄ duo vel plures accusantur: q̄ occiderūt titiū: citati cōtumaces habiti sunt p cōfessis fm formā statutorum: tm̄ apparet ante cōdēnatio-

nem: q̄ titius nō habet nisi vnum vulnus tantum: nunquid oēs accusati cōdēnabuntur de occiso: cum non constet quis eorū fecerit illud vulnus. Et primo videtur q̄ omnes sint cōdēnandi: quasi omnes occiderunt. ff. ad. l. aqul. l. item mela. §. sed si plures. nec penavntus aliū liberat: vt ibi. et. ff. ne quis eum qui in ius. l. fina. Item quia licet non probetur detectoꝝ tamē de occiso oēs tenentur. ff. de his q̄ dele. vel effu. l. j. in fin. et. l. finali. Igitur omnes tanq̄ cōfessi debent de occiso cōdēnari. ¶ Contra q̄ non. quia incertum est cuius ictu mortuus fuerit: vn de in dubio nullus est condemnandus: s3 sunt potius absoluēdi: quia sanctius est. r. l. absente. ff. de penis. Item confessio ficta non debet plus operari: q̄ vera. sed vera nō nocet cū apparet falsa: et contra naturam: quia est quasi impossibile ex ictibus multorum fieri vnū vulnus. ergo nec ficta hoc operabitur. ff. de interro. ac. l. confessionib⁹. et not. C. eo. ti. l. j. cuz ergo sit incertū ratione incertitudinis non debēt dānari. argu. ff. ad. l. aqul. l. prima. et incerta non valent. ff. de vsufruc. l. sed r̄ si q̄s. §. interdū. ff. cōia p̄dio. l. i tradēdis. ff. de test. tu. l. duo sūt titij. & ita itelligit q̄ not. p. q. iij. nolite. in glos. i. ¶ Ad. §. si plures. Rñ.

* Adde de hoc per istū in. c. j. col. fi. in ti. de contro. seu. ap̄s pates termi.



¶ Utrū queritur t̄ duo vel plures accusantur: q̄ occiderūt titiū: citati cōtumaces habiti sunt p cōfessis fm formā statutorum: tm̄ apparet ante cōdēnatio-

Questiones circa sententiam.

¶ ibi erant plures percussores: q̄ p̄cusserūt: sed si app̄t cui⁹ fuit ictus ille solus tenet̄ de occiso. c. q̄no. v̄ro tenet̄: q̄ si plures rixati fuerint cōtra aliquē: ⁊ quicūq; eorū sibi iposuerit vuln⁹: ex quo mortuus fuerit: homicida est: s; alij qui noluerunt occidere vel homicidiū perpetrare: sicut si ignozet cui⁹ ictus: tūc p̄pter incertitudinē ne delictū remaneat impunitū: v̄terq; homicida iudicet per. l. si. §. fin. de his q̄ deie. vel effu. et hic dicūt ⁊ notāt. xxxij. q. si. ¶ Si v̄ro me rixate cū aliquo: frater meus vel fili⁹ meus interfecit eū ⁊ tra meā voluntatū: mihi nō iputeť: vt. d. c. no. ⁊ fa. j. q. iij. §. nulli. ⁊ fa. j. q. p̄xi. Bal.

¶ An contumax audiat post bannuz decursum: vel etiā post sententiā.



¶ Quid querit̄. ¶ Quid si aliq̄s i cā criminaliter cōtumacia exhibētur ex forma statuti: nūq̄d audiet̄. post finitū bannū ad surdēfensionē. Et primo v̄ q̄ nō. qz cōtumax est: et cōtumax est habēns pro cōfesso. ff. de cōf. l. si. in aut. de exhi. re. §. j. col. v. Si cōfessus. ergo cōdēnāndus: qz nulle sūt partes iudicis in cōfessum: nisi i cōdēnādo. l. p̄inde ff. ad. l. a qui. ff. de custo. reo. l. cōdēnatus. vt. l. p̄perādū. §. sin autē ex gestis. C. si reus vel accu. in casibus nō: vñ etiā 3

in criminali. ff. de custo. reo. l. ij. in fin. ff. de penis. l. in absente. Ecōtra q̄ sic. ff. si quis caut. l. ⁊ si post tres. Nā de iure cōi si absens apparet infra annū auditur: ⁊ recuperat bona: post annū admittit̄ tm̄ ad defendēdum sup crimine. ff. de exhi. reis. l. j. p̄terea licet in causa civili puniretur cōtumax in sumptib⁹ litis: vt. l. cōtumacia. ff. de re iudi. ⁊ postea veniēs prestādo satisfationē de refundēdis ex p̄sis admittit̄ ad cām. ff. de dā. infec. l. eoz. C. de iudi. l. sancim⁹. ⁊. C. d. bo. auc. iij. pos. l. q̄ iurat. rō autē p̄dictoz est. qz q̄ cōtumacia est in exordio litis nō potest de cā liquere. vt. d. l. p̄perādū. §. j. Un̄ qz nō est liquidū de cā: ⁊ quia nō est als lis cōtes. nō pōt iuste dānari. d. c. i. ⁊ in aut. de exhi. re. §. si v̄ro. ¶ Justuz est ergo ⁊ coueniēs: qz de cā cognoscatuz: ⁊ absens ostēdat de sua ignozātia: als nocēs dānaret cōtra. d. l. absente de penis. ¶ Igit̄ in cā criminali veniēs post bānimētū ⁊ interlocutoriā audit̄ per iura p̄dicta. ¶ Quid si veniat post diffinitū cōtra eū latā: ⁊ sit punitus pena i re legatis que ferri potest in absente. C. de accu. l. absente: vel lata est fm̄ formā statuti: nunquid cōdēnatus cōparendo audietur in sua defensione. et v̄ q̄ si veniat infra x. auditur. postea autē v̄ q̄ nō: cū sn̄a trāsierit in rē iudi. extra de re iudi. c. q̄ ad cōsultationē. ff. de pig. l. si cui fundus. §. si plures: ⁊ tūc p̄ veritate habet̄. ff. de re iudi. l. res iudicata. et factus inter litigatores. vt. not. l. iur. r̄igētū. ff. de pac. Un̄ p̄pter auctoritatē rei iudi. nō videt̄ audiēdus. ff. de re. eo. l. j. §. idē. qz nec in casib⁹ post sententiā diffinitūā audit̄. ff. de re iudi. l. post rē. et ita loquitur dic⁹. §. sin autē ex gestis cū. §. seq. Sed tu dic⁹ in casibus supra dictis cōtumax veniēs post bānū ⁊ bāni terminū decursum audit̄: ⁊ ita videt̄ aperte. ff. de req. reis. l. si. nisi p̄ statutuz expresse prohibeat̄: sed ⁊ post sententiā diffinitūā etiā post x. dies dicūt̄ quidā et nō male esse audiēdū. Ratio est: quia nō debet plus operari ficta confessio q̄ vera: sed tantū dē operet̄. C. de rei vro. ac. l. j. §. sed ⁊ si ignoram⁹. arg. ff. si quis cau. l. si eū. §. q̄ iniuriarū. tñā idē opera

* Adde alex. d. imo. post bar. et pau. de ca. i l. vbi pactū col. vj. in fi. C. detrasac.

tur tacitū qđ expřessum. ff. so. ma. l. ij. §. si volūtate. sed cōstat: qđ post suā p̄fessio-
nē nō punitur: si post p̄fessionē innocēs
appareat. ff. de appell. l. ij. §. si volūtate: **1**
in si. ergo idē cū p̄stat de innocētia fide
cōfētis: hęc est veritas: vt. l. inde ne-
ratus. ff. ad. l. aquil. z de inter. act. l. cō-
fessionibus. z. l. si is. in si. ad idē. l. opti-
mā. de cōtrah. z cō. stip. z valde facit de
custo. reo. l. diuus. p̄defensio ei quocūq;
tpe postulanti denegari nō dz. ff. de ap-
pel. l. diuus. igit si ex cōtumacia dāna-
tus cōpareat: z aīr esse verū appareat:
et probet qđ per ei⁹ innocentā purget
audiēdus est. C. de accu. l. si. z ne opinio
preiudicet veritati. extra de re iudi. c. cū
bertoldus. z ne veritas rei errorib⁹ ge-
storū vitietur. l. illicitis. §. veritas. ff. de
offi. p̄resi. z ne fides veritatis q̄ verborū
admicula nō desiderat confundat. ff.
de re iudi. l. i. z debet iudex laborare ad
veritatē inueniendā. C. de edē. l. ij. insti.
de act. §. curare. z ad ipsam veritatem
insequendū. C. de sentē. l. nemo. et ideo **2**
ex integro oīa videntē debere examina-
ri per iura predicta: quia qñq; plus ope-
ratur tacitū: q̄ expřessum. ff. de solu. l. si
quis stipulatus. Sed glo. iuris cōmu-
nis q̄ est in. d. §. cogniturū. tenet qđ pre-
dicta vera sunt vsq; ad sniam: nō post.
Sed nō obſt. qđ loquit in p̄dicto: qđ ideo
intelligo. dicendū est ergo: qđ tunc verū
est: vt reus quocūq; tpe audiat qđ cōdē-
nari nō potuit in absentia: qđ est in omni
relegationis crimine z vltra p. d. l. absen-
tē: sed si potuit cōdēnari: quia est crimē
infra relegationē: vel p̄mittit per statu-
tū: tūc nō audiat. nisi vsq; ad sniam vt di-
cit glo. p̄dicta nisi p viā restitutionis ad-
mittat. Quiddā tñ dicūt: qđ iudex nihilo
minus recipiet p̄bationē extra absentē:
vt. C. de rap. vir. l. i. ibi: post legitimas z
cōgruētēs probationes: sed illa loquit
in p̄ſte: immo si bene inspiciat: facti pro-
eo: qđ pro p̄pulla recipit probatio: q̄nis
in fuga fecisset eū p̄fessum. vt dixi. §. de
questio. circa probationē. in. q. xvij. z dic
qđ etiā de iure cōi pōt qđ pro contuma-
cia poni in bāno: vt in aūf. de lenoni. §.
si quis autē. Bald.

¶ An agēs vna actione si nō obtineat

illa intentata possit ex
alia cōsequi qđ sibi def.

* **Q**



Uinto q̄-
rit nū-
qd cōdē-
nandus
vel ab-
soluen-
dus est reus in hac. q.
agit actor coram iudice
cōtra reū actionē deposi-
ti ad. x. q̄ sibi deposuit: i
processu: testes deponūt
qđ fuit executū: z non de-
positū nūqđ est absolue-
dus reus. Et primo vř
qđ sic fm qđ no. Spe. i. ti.
de test. §. j. ver. lz pone.
ad idē facit. ff. de iureiu-
ran. l. si duo patroni. §.
idē iulianus. extra de re
iudi. c. abbate. §. sed ad
huc. i. vj. z ad hoc facit:
qđ cautio p̄ſtitā i vna
actione nō cōmittitur i
alia actionē si alia agat.
ff. iudi. sol. l. querebat. l.
si. z ad idē. ff. si pars he-
re. pe. l. possum⁹. ¶ Ecō-
tra qđ sit reus p̄dēnan-
dus: iā em cōstat: qđ tūc
debitor: est accusatoris:
qđ ex traditiōe z mutua-
tione q̄ probata fuit ap-
paret: tractā fuisse obli-
gationē: z iō lz fuerit in-
tētata actio inutilis: di-
cem⁹ cōpetere actionē
ex stipulatione z mutua-
tione: vel alia re: qđ pōt
cōtineri mutui appella-
tione: vt qđ p̄ſtat i pōde-
re: numero: vel mēſura.
ar. ff. si cer. pe. l. certi cō-
dictio. §. qm. qđ em non
valet: vt ago: valet vt
valere pōt. ff. de pac. l. si
vnus. §. acceptilatio: cō-
ſentiendū est em alicui
ad suū consequendū: vt
not. ff. qđ cū eo. l. j. certū

* Ad idē
i. l. j. col. pe.
ver. lz quid
dices. C. de
ſal. cā adie.
leg.

Questiones circa sententiam.

est enim: q̄ ex probatio-
nibus facis reus est de
bitor: in re que continet̄
in petitiōe actoris: ergo
nō est locus p̄icturis. ff.
de p̄b. obli. l. p̄tinuis. §.
cū ita. Item iudex con-
tra naturā actionis p̄t
ferre sententiā: vt not.
xxx. q. vlti. iudicante. in
glo. igitur etc. et dic q̄ nō
restringit quo ḡne actio
nis agatur. ff. de euic. l.
mancipiū. §. j. naz si res
mea ad te peruenit: bo-
nū z equū est: vt eā mihi
restituas. l. si me. ff. si
cer. pe. et sicut error nō
impedit dominij trāsla-
tionē. l. cuz in corpus. ff.
de acqui. re. do. ita non
debet impediri ad sen-
tentiā error actorū: q̄m̄
debet reus cōdēnari in
eo q̄ probauit actor. et
iudex p̄ suā iurā domi-
niū trāsfert vt not. insti.
qui. alie. l. §. j. ¶ Dic q̄
p̄mū verius est: quia i
iudicijs nō veniūt: nisi
ea que claudi p̄nt in pe-
titione actorū. vt not. ff.
de edē. l. j. §. sciendū. nec
vltra libellum potestas
iudicis extēditur: vt ple-
ne pbauit. §. ti. j. in. q. vj.
Uñ, cū fm formā petiti-
onis debeat ferri senten-
tia. c. licet hely. extra de
symo. l. vt fundus. ff. cō-
muni diuidun. ff. de ne-
go. gest. l. pōponius. re-
stat: q̄ absoluat: cū cau-
sa in petitione proposi-
ta inepta appareat ha-
bito respectu ad pbatio-
nē factā: z defecit eius
obligationis iudicij. ff.
de actio. z obliga. l. que
cūq; z iō abofuēdus. ff.
si mes. fal. mo. di. l. j. §. j.

extra de iudi. c. examinata. et facit ad
hāc solutionē. ff. de isti. l. j. ¶ S; Inno.
dicit predicta vera esse: q̄m̄ intētio vel p̄-
positio actoris nō est vera vt tā intētio
q̄ actio sint incerte. q̄m̄ autē intētio est
vera imputat: vt puta peto fundum ad
me p̄tinere iure domini: vel quasi: ad
hoc p̄pono act. loca. Tūc licet actio sit
inepta: non videt̄ nocere: quasi sit error
nois actionis z ideo pbādo me dñm de-
bet sequi cōdēnatio. vt. d. c. examinata:
sed valde obstat. ff. de neg. gesto. l. fide-
iusor. in prin. vbi dicit: q̄ ex inepta actiōe
frustra p̄vincetur. Itē. d. l. j. §. j. ff. si mes.
fal. mo. di. dicit: nō tenere intētionē: ergo
nō videtur p̄dēnari posse. Sed sustine-
do opinionē Inno. intelligo condēnari
posse q̄m̄ in p̄nci. de ineptitudine actio-
nis nō fuit obiectū. nā si fuit obiectum:
debet absolui: z poterit actor redire ad
aptam et instam actionem: vt. d. l. j. ff. si
mes. fal. mo. di.

¶ Qualiter intelligatur lex vel statu-
tū loquēs in presentib; p̄teritis: z futu-
ris. Itē q̄ plus valet an iformatio gra-
tie: vel priuilegium p̄cedens: vel sta-
tutum sequens.



¶ Erto queritur. † Quid si
statutū vel lex cōtin. ex: vt
locū habeat in p̄sentib;:
p̄teritis z futuris. Nū-
quid in lite inchoata tē-
pore illius statuti feref

sententia fm illud statutū: an vero fm
statutū q̄ primo vigeat. z primovf: q̄
determinari dz lis fm nouum statutū
cuius tpe lis inchoata erat: q̄ dicit i p̄-
terito. ff. de legi. l. leges. † Nōnūq; ei lex
ad p̄terita trahitur. c. cū in cunctis. §.
sane extra de electio. ¶ Ecōtra q̄ nō in
auf. vt cū de ap. cog. in prin. Nā ex illis
verbis v̄r statutū posse referri ad litem
inchoatā: q̄ illa p̄cedētia etiā in statu-
to nō p̄dente in iudicio. vt in. d. p̄nci.
Ad idem auf. de iure iuran. a mo. prest.
in p̄nci. et in. §. j. et in auf. de nupt. in fi-
ne. j. colum. Nōus enim constituto vel
lex de sui natura trahitur ad p̄ceden-
tia. vt probatur extra de offi. delega. c.
penult. lib. vj. fm Joan. andre. et. C. de
testi. l. forma. Sed circa hoc distinguet

¶ Adde de
hoc p̄ Ma-
the. mathe.
sing. cxi. lci.
nota q̄ vbi-
cūq; z quod
notauit apo-
stol. ad pa-
nor. l. c. cū in
cā. nu. xi. in
apost. i ver.
requirat. de
lura calū.

qz aut lex p̄dit ante litis p̄est. aut post. p̄rio casu aut factū sup q̄ lis inchoat p̄cessit p̄ditionē legi: aut post legē iā edictā factū iā supuenit. si factū p̄cessit legi cōditionē: vt qz cōuenerat factū: vel cōtractus anteq̄ lex ederetur: tunc illud factū seu ille actus debet terminari s̄m veteres. vt no. C. de leg. l. leges. et in auz. vt cū de appel. cog. in prin. et hoc est verū siue lis siue iudiciū nullo modo erat inchoatū super illo: siue p̄debat super eo iudiciū. In sc̄bo vero casu qn̄ lite iā cōtestata superuenerit factū vel cōtractus: tunc non est dubium: quia tanq̄ postea contingens debet terminari s̄m l. nouā precedentē. et ita loquit. l. leges. et hoc qn̄ simpliciter. l. loquit. si aut̄ dixerit: qz habeat locū in presentibus et futuris: tunc licet factū vel contractus p̄cesserit legem: si tñ erat in iudicio introductum: et in iudicio pendet. dic qz ad il lam. l. nouam trahitur cū sit precedens arg. ff. ad tre. l. j. sed si non est lis inchoata. l. superueniēs locus non habet: vt ex predictis patet. vel dic qz si lex dicit: qz habeat locū in p̄sentibus: p̄teritis: et futuris: tūc ad oīa trahitur siue inchoata siue nō. vt no. 3. in. extra de testi. c. cognouistis. nisi sit per statutū terminata. C. de fide instr. l. contractus. et. C. de fructu. et li. expen. l. terminato. et sentē tiam rescin. nō po. l. fi. Sed qn̄ lex dicit: qz habeat locum in presentibus et futuris tunc ad litem inchoatam tñ trahit. l. f. C. de sacrosan. eccle. qz lis pendet donec finis imponatur per sentē tiam difinitiuam. ff. de re iud. l. j. et dic qz. l. noua trahit ad delicta ante cōmissa: si talia sunt q̄ per. l. specificentur. vel sint per legem nature vel diuinā prohibita: q̄uls in. l. nil de p̄teritis dicat. extra de vsu. c. cū tu. C. eo. ti. l. pe. t̄ sed qd si cōcedat ali cui gratia: vel priuilegiū: v̄l sit reformatio: et b̄: qz valeat nō obstāte statuto: nūquid si postea fiat nouū statutū in derogationē predictoy valebit gratia: v̄l reformatio: an valebit statutū subsecūens. Et v̄l qz statutū nouū valeat: qz gr̄a vel reformatio v̄l cōsiderasse effectū statutū: tūc viget: nō futuri. ff. de. p̄. obli. l. cū stipular. §. si cū stipulatio. b̄ au. et ar. le.

l. sita. ff. de le. iij. l. his p̄bis. de verb. sig. l. bene. §. hoc sermone. ecōtra qz nō: quasi oīs effectus cuiuscūqz statuti: et imposteruz sunt sublati. ff. de libe. et posth. l. placet et no. in. l. si seruit. ij. rñ. so. ff. de serui. ru. p̄ed. et l. si mihi et tibi. §. in litibus. de leg. j. et qz ius mihi quesitū a me sine culpa nō auferrī nō p̄t. ff. de bono. posses. cōtra tabu. l. si post mortē: ad finē. ad idē facit qz no. xx. q. v. p. totū. Rñ. est tñ qz in cōstitutione hui⁹ gr̄e vel priuilegiū cōcessi sūt vocādi hi q̄ ex hoc ledūtur. ff. de aqua. plu. ar. l. in cōdēnādo. als̄ nihīl eoz p̄iudiciū agit. C. quō et qn̄ iud. l. j. Wald. Addi. ¶ In. q. predicta ita. fecerūt homines de mortario: qz cū nobiles dñi p̄posi: filij de maletis eēt exēpti priuilegio ipatozi: p̄nceps p̄o cōcessit illi cōtatt: qz ne mo esset exēptus: ego ptās dicebā priuilegiū eis nobilib⁹ p̄cessum nō tolli p̄ cōcessionē dñi du cis. Anto. de cre. ¶ An p̄bato isultu et p̄cussioe p̄ntiēs possit b̄ vtroqz puniri. Itē i q̄ ter ritorio puni: q̄ i vno p̄cussit. et i alio subsecūēt occidit. Itē an p̄lescus siones vno ipetu faciēs puniat de vna p̄cussioe: vel pluribus. ¶ Optimo q̄rit. et Quid si p̄bes q̄ aliq̄s fecit isultū s̄ aliq̄: et eūdē p̄cussit isultās. Nūquid est puniēd⁹ b̄ isultu: et

*adde pro prio mēbro. Ange. aret. in suo trac. malefi. i. ff. insultū post medtum. et ibi etiaz de tota hac. q.



Questiones circa sententiam.

de percussione. an de percussione tñi. et primo videtur: quod de percussione tñi puniatur. nam vñu videtur factu dicitur censeri rone continua-
 2 rōis. vt no. ff. de act. et ob. l. nonū. q. 2. ff. de noua. l. si ita stipulat. §. si. et se. cū em vno impetu comissa fuerit debet p vno reputari. ff. ad. l. aquil. l. si. et argu. ff. de adul. l. qd ait. in fi. ad idē. ff. ad. l. aquil. l. si ex plagiis. §. tabernari. et d. incē. rui. nau. l. i. §. pinde. ideoq tñi p vulnere videtur puniendus: quia in vulnere videtur commatum delictu insultus p hoc. C. de accus. l. qd de crimine. et d. l. illd. et qd ibi no. ¶ Et contra qd deat de vtroq puniri: dicit lex tñi si simul plures inferatur iniurie: vtputa si qd in domū mea ingressus sit et simul insultu fecit: et verberauit me tenet de singlis iuris. l. pto. edicit. §. dū bis. ff. de iuris. si tñ iurias in eodē libello accusator pfigat: quia diuisim age re nō dicitur. vt ibi: ergo d vtroq puniendus est. et videtur casus in. d. l. qd de crimine. ij. ¶

3 rñ. ¶ Nunquid ppter plura delicta cōcur-
 rētia illis ipunitas dat. ff. de priua. de-
 lic. l. nunq plura. et de ter. amo. l. si in sin-
 gulis et. ff. ad turpi. l. senatus. Nam si qd
 surrepiat instrumētū: et illud incōtinēti
 deluerit de vtroq tenet: scz pena furti.
 et. l. aquil. ff. de fur. l. qd tabulas. in fi. et. l.

4 seq. ¶ qd varietas criminis inducit varie-
 tate penarū. xxiij. q. iij. c. pene. et d. l. cū
 senat. ¶ Igitur in casu pposito cū insultan-
 do commiserit vim publicā si vulnerado
 7 incidit in penā iniuriarū. l. lex come-
 lia. et ibi no. ff. de iniur. et l. pto. §. j. eo. ti.
 Videtur dicendum quod de vtroq est punien-
 dus p iura pdicta. Et frā. accu. t3 qd de
 percussione seu vulnere tñi tenet: nō de in-
 sultu. ad. l. qd de crimine rñdet: quod ibi fue-
 rūt diuersa crimina: et ideo separata ad-
 iudicē: quia vñu nō pot dicitur pars alteri.
 sed in pposito nō sunt adeo separata:
 quia ex cōtinuatione et actu cōnexo dicitur
 adicari: idē cū in eisdem finē consumant
 et ita ipse do. frā. accu. determinauit i
 q. suis. Aliqñ tñ tenuit aliā partē: scz qd
 de vtroq puniatur dicitur: quia ideo dicitur gl.
 in. l. qd de crimine. et de homicidio tātū
 tenet: quia insultus et mors tñ cadunt
 in vnā et eādē spēm delinquēdi: quia insul-
 tus et vulnera fuerūt cā mortis. vñ suffi-

cit si de sola morte puniatur: immo pot pe-
 na insultus puniri: quia pena homicidij est
 mors. ff. de sicca. l. eis. §. pena. quōd igit
 querim? de pena insultus seu punitio-
 nōne mors est duoz cōiunctoz: cū sepa-
 ratio fm phm: et mors oia soluit. in autem.
 de nup. §. disponat. et nōne morte rei ex-
 tinguit crimē. ff. ad turpi. l. cū senat. §.
 si ppt. et. C. si reus vel accu. mor. tue. p to-
 tū. certe sic. sz qd b nō hz locū qñ insultus
 et vulnus est sine morte: ideo de vtroq est
 puniendus fm eos vt i iurib? p hac par-
 te allegatis. Sed Guido. de suza. distin-
 guit: aut in ipso insultu percuit: et tunc
 tenet de percussione tantum aut facto
 insultu erit rixā: et percuit et tunc
 tenetur de vtroq quia percussio vi-
 detur actus separabilis ab insultu pri-
 mo facto: vt ex pdictis colligitur. et hoc
 tñ qd cōtinuatio actus tollit diuersitatē
 penarū. vt. §. ¶ Et ex supradictis potest
 8 alia questio determinari. ¶ Ecce duo in-
 trant simul duo territoria se cōtingētia
 et ad diuersos iudices spectātia: quidā
 facit insultū cōtra aliquē in vno terri-
 torio: et insultatus fugiens intrauit aliud
 territoriu: insultans in quo fugiēs intrauit
 illū in territorio in quo fugiēs intrauit:
 querit cui? territorij iudicis erit cog-
 nitio: certe ei? vbi fuit occisus. vt patet ex
 pdictis. et facit. l. ita vulnerat. in prin.
 ff. ad. l. aquil. et. ff. qd vi aut clā. l. semper.
 ¶ Item ex his depēdet alia qd. pena
 vulnerātis cū alapa est fm formā statu-
 ti decē librarū. accidit quod vnus vno con-
 tertu cōtinuatis ictibus sex alapas de-
 dit alicui. an est puniendus p vna tārū:
 an p plurib?. Et quod pro vno puniatur
 faciūt iura primo alle. et facit. C. de mo-
 mulcta. l. eas. ff. de fur. l. ei qui. et. l. infir-
 ciādo. §. infans. ad idē. l. lecta. ff. si certū
 peta. ad idem. extra de testi. cogen. c. ij.
 Tamen dy. dicit: quod de omnibus punietur:
 vt. d. l. nunq. et. ff. de adul. l. si adulte-
 rium. C. de ser. fugi. l. quecunq. ff. de ver-
 bo. obli. l. quod dicitur. et est casus. ff. de
 ter. amo. l. agraria. et. ff. de intu. l. eū qui.
 §. nupta. et ad cōtraria rñdetur: quod ex o-
 bus representabatur vnus cōsumma-
 tus effectus: quod nō est i. pposita qōne. et iō
 secus facit de qd. extra. in qōne. et. et.

Quæritur punitur delictum ignoran-
ter commissum. et quæritur punitur ignorantia.
Crauo quæritur: talisq; com-
misit delictum: sed se excusat
dicens: quod ignorauerit: et sine
dolo commiserit: nunquid ni-
hilominus cõdemnabitur.
videtur primo quod non: quia ignorantia nõ
punitur. ff. de infra. l. genero. t. q. igno-
rans non delinquit. ff. de act. et obli. l. ex
maleficijs. et de decre. ab or. fa. l. si. et ad
silleya. l. si qd in graui. §. si quis. et ff. loc.
et conduc. l. si quis ignorans. ff. de iuris.
om. iudi. l. si quis id quod. §. doli. C. vn-
de vi. l. inuafor. ij. responfo. extra de co-
gni. spi. c. ij. lib. vj. t. que ignorantia re-
gulariter presumitur. ff. de proba. l. quo-
ties. §. qui dolo. et innocentibus venta
non denegatur. lxxij. distin. proposuisti.
Contra videtur: quia ignorantia allega-
ta non excusat. t. quia punitur delictus
in ignorantia commissum. ff. de le. et sen.
cõsul. l. et de iniu. l. eũ. §. q. iniu. de pub. l.
fi. §. lz ad. l. a quil. l. scientia. §. pe. ff. de sic
ca. l. diuus. de iuris et facti igno. l. regu-
la. et punitur ignorantium peccata.
xxij. q. vij. q. idem extra de postu. prela.
c. i. C. vnde vi. l. cum querebatur. Potes-
ta soluere: quod qui committit delictum
iure naturaliv el gentium prohibitum.
non excusatur: licet dicat se ignorasse. quia
eorum ignorantia non excusat. ij. q. ij.
§. notanduz. et nulla consuetudo in hoc
proficit. etiam si omnes de mundo hoc
facerent. xxij. q. vij. c. flagitia. quia non
est exclusum crimen per tempus vsu-
m. vt nota. extra de consti. c. iij. et c. fin. Et
idem in alijs obseruatõibus. reductis
ad obseruatiam iuris civilis: que sint re-
dacte in corpore iuris civilis: vel cano-
nici quia non datur venia his qui edi-
cti seueritatez ignorare pretendunt. ff.
de fal. l. diuus. in principio. Italia enim
iura ab omnibus sciri debet. d. l. regula.
§. i. C. de legi. l. leges. imo ignorare ius
est lata culpa. ff. de his qui. no. infra. l. li-
berozũ. §. i. vñ in his dolus adesse presu-
mit. Nã in delicto dolus inest. ff. vi bo-
rap. l. antep. §. si. q. oẽ malũ prauẽ pre-
sumitur factũ: vt extra. de psum. c. i. et sic
loquunt iura p hac parte allegata. vt. l.

illud relatiũ. §. ff. ff. de in-
tur. l. si nõ cõiutij. C. eo. et
circa hoc vide distinctio
nẽ quã ponit Dyn. in. c.
in obscuris. de re. iur. li.
vj. In alijs aut delictis
q̄ sunt de iure postiuo
seu cõstituto: vtputa de
his que sunt per iura ci-
uilla vel per statuta phi-
bita. et in delictis inobe-
diẽtie puniẽdis ex cõsti-
tutiõez sententijs supioz
q̄ nõ ligant añ publica-
tionẽ tũc iusta cã igno-
rantie excusar: vt not. ff.
de penis. l. respiciendũ.
§. pe. extra de tem. ord.
c. ij. in fi. ibi: merere ve-
niã. ff. si qd in tes. lib. effe-
iur. l. ij. in fi. Idem in pa-
hibitiõibus. et in obe-
diẽtijs proueniẽtibz
ex instrumẽto in cã ciui-
li: vbi ignorantia excu-
sar: et ignorare presumẽt
nisi ignorantia sit crassa:
et supina: vt no. in. c. ij. de
de consti. li. vj. vel nisi in
culpa fuisse deprehẽda-
tur: vt no. ff. de leg. l. i. vñ
nisi de scientia eius pro-
betur: et ita loquuntur iu-
ra pro prima parte alle-
gata. Et hec qdẽ igno-
rantia probat per iura-
mentũ eius qui allegat
et. vt. xxxij. q. ij. intel-
ctũ et extra de sen. excõ.
c. significasti. et no. Joan.
an. extra de tẽ. or. c. eos
q̄ in glo. affectata. et qd
no. ff. de adul. l. si cui. §. i.
in gl. q. et ipse et. et in ca-
none dicitur: quod ignoran-
tia est verisimilis proba-
tio sufficiens: vt nota. ij.
q. i. c. si qd a simonia et.
Expressum est extra de
elec. c. nulli. lib. vj. q. in
his dolus regulariter

* Adõ bar-
to. in. l. iter
omnes. §. i.
de iur. et pa-
noz. in. c. cuz
ppter. et ibi
i apo. meis
in princi. de
iurepa.

adesse. nō presumitur s; in q̄busdā alijs casibus dolo adesse presumit. ⁊ hoc est qd̄ dicit̄. dolum presumptum. ff. mand. l. dolo. ⁊. ff. de admini. tu. to. l. qui ad perēptōis. in prin. ff. de pac. l. p̄tū. in fi. ⁊. l. tres fratres. ⁊. l. tale pactum. §. si. de doli exce. l. qui in sine. ⁊. l. dolo facit. C. de testa. iube mus. ⁊. Trēvibicq; deest bona fides: tunc semper p̄sumitur adesse dolo. extra de spon. c. bone. ex qua p̄sumptione fit cō dēnatio. vt ibi Baldus ex p̄dictis insurgit que stio que proxime seq̄tur. ¶ Utrum delinquēs ca su puniatur.

7

* Adō bar i to. in. l. j. ff. d̄ legi. an ⁊ ibi qñ ⁊ quo pu nat̄ delictū culpa vt do loyl casu cō missum.



Ono q̄rit t̄ quidam commisit delictum: nō ex ani mo: s; cul

pa: seu negligentia siue casu: nunqd̄ est punien dus. Et primo videt̄ qd̄ non: vt in proxima que stione probatur est. Nā qui dolo caret: non vide tur puniendus. ff. de ste ca. l. j. ⁊. l. in lege. ¶ Ecō tra q̄ sic per ea que alle gantur ibi pro secunda parte. Sed de iure gen tium non excusatur de linquens: etiam si sine dolo delinquit: puniē tamē mīti: vt. d. l. in lege. ⁊ ad idē facit. ff. de incē. rui. naufl. qui edes. bpe nis. l. absentē. de termi no mo. l. ij. i. fin. de admi. re. ad ciui. per. l. impera tor. §. rescripterūt. et de cu. reo. l. militis. de in iur. l. si cum seruo. de pe

nis. l. respiciendum. §. j. ⁊ ibi plene. De iure aut̄ canonico distinguit̄: q̄ aut da bat operam rei licite: ⁊ tunc si adhibuit diligētiam: quam debuit. nō punitur. ⁊ si periculū sequat̄: sufficit em̄ si nihil ex p̄tingētib; omisit. ff. ad. l. aq̄l. l. q̄ occidit. §. j. ⁊ de homi. c. significasti. et. c. ex lris ⁊. c. dilect̄. Si hō nō adhibuit diligētiam punit̄: vt eo. ti. c. ad audiētiam. Si aut̄ da bat opam rei illicite. tūc indistincte te netur ⁊ puniē. vt eo. tit. c. p̄tinebat. tunc em̄ in culpa est. ar. ff. de penis. l. respiciē dū. §. d̄linq̄tur. ⁊ dicit̄ ibi. l. j. videt̄ obsta re. ff. ad. l. aq̄l. l. sciētiam. §. j. sed ibi aliter loq̄tur. dicit̄ ibidē no. Bal. ¶ An ex ina strumēto qd̄ deficit in substācialib; pu niatur scribēs. Quid sit falsum: ⁊ q̄ eius pena. Itē an falsitas in vno cap̄to testa menti: vel scripture vitiet totā scriptu rā: ⁊ totū instrū. Itē an tabellio dāna tus de falso possit alicui cōficere instru mentū. Itē an ex falsa causa pposita se qua pena falsi. Itē an pducēs falsuz te stimoniū: ⁊ nō deposuit: sit hoc ipso con dēnāndus. Itē an p accusationē vel inq̄s tionē falsitate ppositā d̄z iudex in prin cipali supedere. Itē an teneat̄ de falso notarius q̄ omisit scribere qd̄ debuit in suo p̄collo.

P̄ Adde Lā frā. de oia. in. §. instru mētoꝝ pdu ctionēs. nu. xxix. ⁊. item quero. ⁊ nu. xxxij. ⁊. si. q̄ ro viterius. ⁊ vtrobiz i apostil. de p batio.



Scimo q̄ritur t̄ qd̄ si aliq; falso fabricauit aliquid instrū dū tñ q̄rit de tali instrō in eo deficiūt sub stācialia: q̄ in instrō exi guntur: vt puta anni dñi: vel locus: vel testes: sic non valet: vt in aut. vt p̄pona. nomē impe. in princ. ⁊. Ce de p̄hen. ⁊ cōmit. sti. l. optimā. vel pone in teste qui falsum testimonium perhibuit sed apparet q̄ perhibuit non cita tus: vel absentē vtraq; parte. vel etiā p̄ ductus vel recept̄ est postq̄ sunt apta ⁊ didicita testificata: qd̄ casib; eius testi moniū nō valet. C. de tes. l. iureiur. extra eo. c. nup. ⁊. C. e. ti. l. si qñ. ⁊ auf. q̄ semel. d̄ tes. Nūqd̄ erit nihilomin; d̄ falso dānā dus: ⁊ p̄movē q̄ sic. q̄ puniē conat̄ Et nō secuto effectu. C. d̄ fur. l. si qd̄ suo. ad. idē ff. de extraor. cri. l. i. i. p̄n. Itē l̄ rescriptū ipetratū de iure iniq̄ nōvz qñ absoꝛbet in totū ius aduersarij: nihilomin; p̄t

aduersari? uti eodē iure ꝑ impetrāre.
 ff. qd̄ q̄sq̄ iur. l. i. in fi. z ibi notat̄ z punit̄
 affect̄ ꝑuis nō sequit̄ effect̄. ff. de ita.
 l. iij. §. qd̄ ergo. † z no. q̄ affect̄ dicit̄ in-
 tēno z ꝑpositū intelligēdi z malefaciē-
 di. vt. C. de adul. cū q̄ duas. extra de bi-
 ga. c. nup. z de predictis habet̄. in. l. si q̄s
 nō dicā rapere. C. de epi. z cle. Itē q̄ sibi
 ascribit̄ legatū in testamēto punit̄: etiā
 si legatū nō valeat. z ex hoc no. ꝑ volū-
 tas cū actu i delict̄ expectat̄: lz nō sequa-
 tur exit̄. ff. de sicca. l. i. §. diu. C. eo. l. is
 q̄ cū telo. Itē cognoscēs vxorē alteri? Et
 nō legitimā pōt de adulterio accusari.
 ff. de adul. l. si vxor. scdo rñ. Ecōtra vñ. q̄
 de falso puniti nō possit. Quid em̄ ob-
 suit conat̄? zc. ff. qd̄ q̄sq̄ iur. l. i. C. si mā-
 ci. ita fuerit aliena. l. ea qd̄c. Nā ascri-
 bēs sibi legatū in testō ita demū punit̄:
 si id testm̄ ꝑficiat̄: nō al̄s. ff. de fal. l. si q̄s
 scdo rñ. vbi videt̄ casus. q̄ ꝑposite: qz si
 testm̄ vel instr̄m est impfectū nō est que-
 rendū de falso. qd̄ em̄ si est nullū: falsifi-
 cari nō ꝑt. ar. ff. de iniur. rup. l. nā si sub
 ꝑditione. §. rūpendo. z videt̄ casus. ff. de
 penis. l. si q̄s. §. testm̄. z adde qd̄ no. C. de
 fal. l. diuus. Sed ꝑum videt̄ verius. z
 dicq̄ ꝑia loquūt̄ in eo qd̄ aliq̄n est:
 lz ꝑosit̄ modo alio infirmat̄. l. si q̄s le-
 gatū: scdo rñ. Et Itē dic q̄ in. l. si quis in
 graui illud est odio heredis q̄ tra ꝑhi-
 bitionē legis apuit̄ testator: volūtātē lz
 lz ꝑdicri pena falsi nō punit̄: tñ talis eo
 nat̄ nō trāsire punit̄: lz punit̄ extra ordi-
 nē. f. crimie stellio. † vbi cūq̄ em̄ deficit: ti-
 tul̄ criminis ad crimē stellionat̄ ē recur-
 redū i subsidiū. ff. de cri. stel. l. iij. §. gnali-
 ter. Cuī pena extraordinaria dicit̄: vt
 ibi. z adde qd̄ est. j. eo. §. idē vñ. z ꝑōdici:
 qd̄ id. qd̄ aliq̄s agit lz act̄ nō hēat effe-
 ctū punit̄. qz ꝑtū in eo fuit ad effectūz
 ꝑdurit̄: vñ tenet̄ ꝑtū si rē ipam ꝑfectū-
 set siue fuerit in minorib̄ delictis. ff. de
 fer. l. si q̄s sine grauiorib̄. ff. de sicca. l. j.
 §. diu. de pri. l. j. in fi. rad. l. iulīā maie.
 l. q̄ quis. z clare d̄. et no. ff. de postu. l. f.
 §. bestias. volūtas em̄ in hys expectat̄:
 nō erit. ff. de sicca. l. iij. z no. extra de eo
 q̄ mitti. in pos. c. j. qz cū ꝑ eū nō steterit:
 habet̄ pro cōpleto. vt. d. l. si q̄s seruo. suf-
 ficit em̄ aliquid fuisse factum ad hoc vt

pena cōmittat̄: vt legiē. z no. ff. de his q̄
 no. infā. l. quid ergo. §. cū aut̄. z no. xxxij.
 q. viij. z maxime qn̄ ad eū aliqd̄ ꝑuene-
 rit. ff. de calū. l. gnaliter. §. j. eo aut̄ casu
 quo potuit ꝑficere: sed noluit nō tenet̄.
 ff. de fal. l. falsum cū suis cōcordā. z ma-
 xime in leuioribus delictis. l. qui opus.
 ff. de infā. qz etiā flagitio nō ꝑsummato
 punit̄ si ꝑ eū nō stat. vt in. d. l. nō. sed m̄
 tius punit̄. qz si esset ꝑfectū. l. f. C. de ser.
 fugi. z. C. de extra ordi. cri. l. j. in fi. z i ꝑn.
 Aliud est em̄ tentare z aliud fa cere. vt
 xxxij. q. j. i. fi. vbi nota. Et qz de pena
 falsi fecim̄ mētionē: querit̄ qd̄ sit falsūz
 Itē quō cōmittet̄. Item ꝑ quē cōmittat̄:
 z que cā faciat falsūz. Itē quat̄ de fal-
 so agi pōt: z q̄ sit eī? pena. test̄ em̄ fal-
 sum aliqd̄ mutare cā tollēdi veritatē. ff.
 eo. l. qd̄ sit falsūz. Et iō diffiniē sic. nihil
 aliū est falsitas: qz mutatio ꝑitatis. vt
 in aut̄. de fide instrū. §. j. Nō cōmittitur
 aut̄ falsū nisi dolo adhibito. C. eo. l. nce
 exēplū. † Cōmittit̄ falsū circa multa et
 multoties. vt puta circa scripturas pu-
 blicas vel ꝑuatas. C. eo. l. dam. vel etiā
 corrupēdo: delēdo: vel mutādo siue cā-
 cellādo testes: vel aliā scripturā publi-
 cā. C. eo. dam. vel corrupēdo edictūz
 ꝑtoctis. Itē cōmittitur in dicto: vel te-
 stimonio: z qui ob falsum testimonium
 ꝑhibendūz pecuniā accepit̄: vel
 aliter se corrupi passus est. et ip̄sius te-
 stis vel iudicis corruptioni opem ꝑre-
 stauit. Itē cōmittitur falsum circa alle-
 gationes faciēdas. f. allegando falsas
 leges. Itē in fabricādo seu fabricari fa-
 ciēdo falsam monetam. z ita etiā emē-
 do vel ꝑ falsa pōdera pōderado. Itē
 circa partum suppositum. Item in vsu
 falsi instrumētū. Itē in eo qui nō est mi-
 les: qui ꝑ milite se ingessit vtēdo falsis
 insignijs. Itē in doctore. Itē in eo qui
 eādē rē duob̄ insolidū vēdidit: Itē i eo
 q̄ instrā ꝑtis apud se deposita aduersa
 rio ꝑdiderit. Itē i eo q̄ ꝑsidi vel ꝑncipi
 mēt̄. Itē in eo q̄ ꝑ obreptionē vel mēda-
 ctū ꝑetrauit: z obtinuit. ff. e. l. si q̄s obre-
 pserit. Itē i ꝑcuratore vel tutore q̄ de ꝑo-
 sito officio rōnē reddere detractauit: vt
 ꝑtēpsit. z q̄ i vltima. volūtate aliqd̄ sibi
 vel sibi subiectis scripsit: de q̄b̄ oib̄ dicit̄

Questiones circa sententiam.

ut plene per Azon. in sum. huius tituli
 ¶ Quibus autem modis et quibus que committatur
 falsitas: et quod si committatur in scriptura
 papali vel alia plene notatur. extra de
 crimine fal. c. l3. et de fide instr. c. inter
 dilectos. et multa notantur ego Bal. in tit.
 de fal. q. non tãguntur per docto. v3 in. C. ff.
 ac de cretalibus i additionibus meis non
 uisimis quas per presenti hñe non potuit.
 ¶ Cognoscatur autem de falso duobus modis
 scilicet: criminaliter. C. eo. l. damus.
 et c. tua. et c. fi. de pcura. qñ autem civiliter
 per accusationem proceditur: tunc etiam accusa-
 toris accusato incumbit probatio. C. eo. l. ubi
 civiliter. qñq; tñ potest agi per exceptionem et
 replicationem: sicut leuis sit examinatio.
 ¶ C. eo. l. fi. tñ pena autem falsi. in li-
 bero homine est deportatio: et oim bono-
 rum publicatio. ff. e. l. i. Qñq; est pena
 capitis. C. de fal. l. i. qñq; flãmaz adu-
 sio. C. e. l. ij. in suo autem est ultimio suppli-
 cium. ff. de fal. l. i. §. fi. et dicitur: quod pari pena
 punietur facies: et fieri facies. ff. eo. l. fili.
 in pñ. ff. de vi. et vi ar. l. i. §. deiecisse. Itē
 eadē pena punitur quod potest probare: et non per
 hibet. ff. eo. l. lege cornelia. tñ eadē
 pena puniuntur fabricas: et eoytes. C. eo. l. q
 codicillos. nisi vides desuetuerit ab usu an-
 te sniaz. ut ibi. et ar. ff. qd me. c. l. si cū ex-
 ceptis. §. satis clementer: quod intellige si
 talis vides sit quod non fabricauerit: si em
 fabricauerit non excusat abstinendo ab usu
 d. l. si qd. C. de fal. et de fi. instr. l. ij. et d fal.
 l. falsi. s3 de iure canonico vtes quod non fa-
 bicaui: miti⁹ puniuntur. ut extra de crete fal.
 c. ad falsarioz quod ergo suspicatur d instrō
 quo est vti opz i iudicio. qz forte d iure
 suo alr pbare non potest. vtaf eo instrō. cū
 cautela: et nō hoc dicat. ego duco et pro-
 duco istō instrū tãq; verū. et hñe cōpositū:
 s3 si quouismō appareat eū suspectū: vñ
 falsum: ex nūc putetur abstinere ab ei⁹
 vtu. ar. p. eo. ff. de offi. pōsul. l. obserua-
 re. in fi. Itē ipz pduco i ea tñ pre: in qñ
 me facit. et me releuat. et nō als. ar. ff. de
 dolo. l. elegāter. §. pcurator. et ff. de dā.
 ¶ Ite. l. ail ptoz. §. i. et i auf. de testi. §. tñ potest
 em fieri pductio pñilegij vel alteri⁹ in
 instrū aliq; pñicula tñ. Ita quod nō alijs. ar.
 ff. de edē. l. argētari⁹. §. i. c. de fide instr. l.
 ptingit. et no. C. eo. l. q more. Et quod dicitur:

inscribēs sibi in instrumēto incidit i pe-
 penā falsi. ut. C. de his quod sibi inscribuntur
 in testō. intellige i testamēto i scriptis.
 s3 in nūcupatio vñ sec⁹: qz nō est eadē
 rō: qz instrū testamēti sit palā et audie-
 tib⁹ testib⁹: et sit ad memoriā. nō autem ex
 ea vires testamēti depēdet. Et rō est. de
 pdita scriptura posset per testes pbari. C.
 de bo. po. s3 is. l. ij. et plene dicitur. j. de. q. ar.
 ca vltimā voluntatē. i. q. ix. s3 vis testamē-
 ti in scriptis depēdet ab ipa scriptura.
 vñ ea deperdita per testes pbari nō pos-
 set: cū ignoret quod clausa scriptura con-
 tineat. hñc opi. tenet Spe. i. tit. de instr.
 edi. §. restat. ¶ Alterius quoque titulus si
 inueniatur falsitas in vno capitulo: in
 alijs autem est verū: vel quod si testis in vno
 articulo dixit falsus: tamē in alijs dicit
 verū. Nūquid ex vno falso testimonio
 vel instrumētū erit nullū. Et primo vi-
 detur quod sic: quod in vno offendit: fact⁹ est
 oim re⁹. extra de re. iur. c. defleat. et quo-
 ties significatio sumitur ex vniuerso: si
 vna est falsa: tota oratio est falsa. et red-
 dit falsa. ff. de reb⁹ dub. l. si is quod ducēta.
 §. vtrū. ad idē. C. de ve. iu. enu. l. ij. ad ff.
 Nā ibi totū est falsum rōne partis. ad
 idē. x. dist. c. ad sacros Itē expresse dicitur
 in teste. quod aliqd de suo adiicit per mēda-
 cium. totū suū testimoniū decolorat: et de-
 turpat. ij. q. ix. c. puta. et no. in. d. c. de-
 fleat. Et contra quod non. C. de transact. l. si
 ex falsis. vbi dicitur quod sublato capitulo
 falso alia firma remanent. ad idē. ff. de
 mino. l. et. §. i. ff. de v. ob. l. titia. §. idē re-
 spōdit. qz nō debet vitari vitale per inuti-
 le: immo adiectio inutilis habet per nō
 adiecta. ff. de ver. ob. l. si qd stipulat⁹.
 ad idē. C. de iudi. l. ij. in hoc dicit Inno.
 quod si notari⁹ admisit falsus circa sub-
 stantialia instrumētū vel testamēti. vel re-
 stes ptra substantialia dicti sui: seu ei⁹ su-
 p quo producit: totū instrumētū et testis
 moniū falsificat: siue scienter siue igno-
 rāter falsum admisit. Si vero ad iura
 tur falsum circa ea que non contingūt
 substantiam vel circumstantiam nego-
 tij de quo agitur: seu de quo fit instru-
 mentum: ut puta de confinibus vel de
 loco vnde sunt cōtrahentes: et tunc non
 vitatur: etiam si scienter sit mixtū falsū:
 cum

12. **f**um: cum ex hoc substantia non falsificetur. nihil enim facit ad contractum vel testimonium unde sunt contrahentes: vel quorum sunt confines: vt ipse no. extra de here. c. fraternitatis. et hoc potest probari tali ratione. Nam certum est: qd error seu vitium adhibituꝝ circa ea: in quibus vis negotij non consistit: cuz non sit in loco suspecto no nocet: vt puta in narratione facti. extra de fide instr. c. ex literis. vel i suspectis sicut est rasura. talis em nocet in paucis lris. vt extra de cri. fal. ca. fi. Si vero sit suppositio ex qua no ꝑcludatur falsum no ꝑsumitur. vt no. extra de relig. do. e. cu venerabilis. No enim ex hoc redditur ambiguitas. vt in. d. c. no. ad idem facit. C. de testi. l. si vnus. et qd ibi no. ¶ Subdistingue tñ aut instrumentum cõinet vnum capituluꝝ aut plura. et si plura aut sunt diuersa et separata aut iuncta et cõneta. Si diuersa tantum nocet. vt in. c. in quo est falsum adhibituꝝ alijs firmis remanentibus. vt no. C. de transac. l. ex falsis. et. C. eo. l. cum alijs. et in alijs iuribus ꝑo secunda parte allegatis. diuisa enim nec positione nec remotione tolluntur. et no. ff. de acqui. pos. l. naturaliter. §. nihil commune. Si vero sunt cõiuncta seu cõneta: tñ in omnibus nocet. qz idem ius est seruadum in omnibus cõnecis. ff. de neg. gest. l. eum actum. et nota. extra de offic. delega. propter. et idem etiam in accessorijs: qz accessorijs no potest cõsistere sine principali: vt in regu. iu. principalis. ¶ Deinde queritur quid si instrumentum falsum tabellio fecerit. nunquid valent alia instrumenta per euz facta. Et primo videtur qd no. C. de sententiam pa. l. fin. extra de here. c. fraternitatis. xi. di. c. si ad sacros. C. de sententijs. l. ij. extra. eo. c. ij. in fin. qd semel malus. ff. de accu. l. si cui. §. seq. ff. de re milita. l. no omnes. §. a barbaris. z. l. ij. §. is qui. eod. titu. C. de suscepto. et archa. l. si aliquem. lib. xi. extra de testi. c. testium. et c. qui semel. de re. iu. in. vj. ¶ Contra qd sic. vt. §. prime pbatuꝝ est: falsitas adiecta in vna re non nocet in alia. Item no prohibentur: ergo valent sua alia in

14. **s**trumenta: sicut primo valebant. argu. ff. de in integ. restitu. l. nec ideo minus ff. de preuari. l. ij. dicit Spec. qd licet fabricauerit. nihilominus valent talia instrumenta. si eniz facta sunt quadiu iolerantur in officio: valent que ꝑe eum gesta sunt propter vtilitatem publicam sicut valent gesta ab excomunicatoꝝ in terdicto et in omnibus qui gerunt officium publicuꝝ. riu. qd. ij. c. none. notat Inno. extra de accu. c. qualiter: quando ad fin. et de senten. ex. c. si vero. in verbo: conuenit. d. yn. autem. dicit qd hec toleratio locum habet vsqz ad sententiam: nec iudex potest aliud facere: quando eum ꝑriuat officio ꝑe. l. diuus senatus ff. de iniu. et ibi ꝑe nota ff. de fur. l. no poterit. et de predicis nota. in spec. tit. ¶ Itē quid si aliquis instituit suaz accusacionem falsam: nunquid punitur de falso. videtur qd sic: qz falsum ꝑoposuit ergo et. ff. de fal. l. i. sed dic qd punitur tanqz calumniatoꝝ similitudine supplicij fm domi. Lambertum de rampo. in aut. vt iud. sine quoquo suffra. §. si quis autem. ver. si autem. et ff. de fal. l. qualiter et ibi no. et ad idem de fide instrumen. l. ij. ¶ Preterea quero. quidam produxit testes: qui in examine inueniunt falsi vel varij. nuquid eois ꝑo videtur: qd ipse producens eos corruperit: et videtur qd sic quasi non videtur ignozare falsitatem: quam erāt dicturi. ff. vnde cognati. l. citani. et de in integ. resti. mino. l. de tutela. sed illa videntur loqui in cõiunctis personis. Dic ergo: qd licet testes produci falsuz testimoniuꝝ ꝑhibeant tamen nec hoc ipso tenetur productoz tanqz corruptoz: nisi scienter ad falsum ꝑhibendum producat eos. Nam vt. §. in princ. dictum est falsuz sine dolo no cõtinet. C. eo. l. nec exemplum. secus in instrumento. et est ratio: quia instrumentum potuit et debuit ꝑeuidere si falsitatem continebat: non autem testes. argumen. eozum que notantur. ff. de fide instrumen. l. scripture. Item videtur qd de falso punitur quia scienter dictant notam ex qua re habet lucrũ. C. de test. l. dictantibus. Est enim scriptura ꝑa

Questiones circa sententiam.

nata: que probationē nō facit. vt nota.
16 C. eo. l. damus. † Postremo queritur: po-
 ne q̄ litis contesta. ⁊ factis probationi-
 bus in causa reus obijcit de falso con-
 tra instrumentum: vel testes: per quod
 vel q̄s facta est plena probatio: ex qb̄
 pōt ad condēnationē procedi. Nūquid
 iudex teneat superfedere in causa prin-
 cipali. ⁊ dicendū est: q̄ si causa principa-
 lis cui crimē adiungitur est ciuilis: tūc
 differtur iudiciū principale. ⁊ debet iu-
 dex eodem tempore questionē diffini-
 re. C. de ordi. iudi. l. cū a liter. Si autem
 adiungitur criminali: vt puta proposita
 prima accusatione de crimine: reaccu-
 sat suū accusatorē: vel de p̄ductione fal-
 si instrumenti. vel testiu: ⁊ ipsos accusat
 de falso. ⁊ tūc tenetur primo finire iudi-
 ciū principale pluribus rationib⁹. pri-
 mo quia pendēte accusatione non po-
 test aliū reum accusare: sed purgare se
 debet. ff. de publi. iudic. l. is q̄ reus. C.
 qui accusa. nō possunt. l. j. Secūdo quia
 iste actiones se cōiungere non vident:
 maxime quādo cōtra testes: q̄ ex sentē-
 tia rei indebite exceptio alteri nō ope-
 ratur. ff. de excepti. rei iudi. per totum.
 Tertio quia nō est ratio vltimo deferē-
 da. C. de fal. l. j. ⁊ ff. de his q̄ notan. infa.
 l. luctus. immo dilationes eq̄ accusare
 videntur. C. de fal. l. ij. ergo nō est diffe-
 rendū. C. de penis. l. cum res. maxime
 quia iudex astringitur in certū tēpus.
 C. vt. j. cer. tempus vt puta mensē ad
 ferēdum sententiā. de quo tempore nō
 superest ad huiusmodi cognitiones de
 falso: circa quod dicit. j. de. q. circa sta-
 tuta. in. q. xix. Itē quia reo est quod im-
 putetur: vtz quia nō reprobauit testes
 excipiēdo cōtra eos in termino publi-
 cationis. vnde postea non est audien-
 dus. vt. C. qui accu. nō possunt. l. si ea. et
 alia via nō videtur audiēdus: vt nō cō-
 sequatur per obliquum quod directo
 sibi nō licet. quod esse nō debet. ff. de iu-
 re iurā. l. si duo. S. idē respondit. ¶ Ecō-
 tra videtur: q̄ sentētia sit differēda: do-
 nec causa falsi agat. qz ppter falsitatez
 sentētie reuocat: ⁊ solueti repetitio da-
 tur. C. si ex falsis instrumentis. l. simul. p̄
 bato falso causa ex integro audif. C. eo.

l. ij. ⁊ propter falsum causa integranda
 restituitur: vt. ff. de re iud. l. diuus. vnde
 multo magis est differēda sententia. qz
 cui damus actionē ⁊c. vt. ff. de reg. iur.
 l. inuitus. S. cui dam⁹. Itē quoties prin-
 cipalis causa currit cū simplici differē-
 cognito simplicis: ⁊ p̄fertur p̄iudici-
 cialis. qz ea p̄bata redditur iudiciū re-
 tro nullū. C. de p̄curatoribus. l. licet. qz
 integro cognoscit: vt dictū est. ergo ea
 p̄dēte differri d̄z questio principalis.
 ff. de iudi. l. p̄ morē. p̄tinet em̄ ad iudi-
 cis officiū vniuersaz. q. examinare: ⁊ po-
 stea sua snia diffinire. C. de or. iudi. l. j.
 ergo differēda. Itē v̄ dicēdū s̄ eos q̄
 obijcit de falso p̄ viā exceptionis cōtra
 testes: vt instrumentū. vt sup̄fedat in p̄-
 cessu snie extra de appel. c. sup̄ ea i p̄in-
 cipio. nec legitima defensio subtrahit.
 C. de iur. sis. l. defensiōis facultas. extra
 de re iudi. cū. 3. ⁊ a. ⁊ de testib⁹. c. cōsti-
 tutus. S̄z q̄n accusatio de falso distin-
 guit s̄m quosdā: aut instituit a reo: aut
 ab alio tertio: si a reo nō videt debere
 suspēdi. qz accusare nō pōt: vt dictū est.
 Idē d̄z si ab extraneo fit: qz hoc casu di-
 uerse sunt ⁊ seinuicē nō cōtingūt. C. de
 fide instru. l. ij. argu. expressum de peti-
 here. l. si. S. sinaut. res nāq̄ inter alios
 acta neq̄ p̄rogari neq̄ emolumentū so-
 let alijs irrogare: q̄ in iudicio nō inter-
 fuerūt. C. q̄ res iud. nō nocet. l. ij. s̄z vide-
 tur dicēdū: qz vtroq̄ casu sit suspēdēd⁹.
 donec causa examinet. vt euctu proba-
 tiōis sine excipiat causa p̄cipalis. ar.
 d. l. j. C. q̄ accu. nō pos. ⁊. C. de iud. l. rē nō
 nouā. i. si. nō em̄ pōt negari: quin cā falsi
 si sit principalis: vt. d. l. h. ⁊ l. dam⁹ ergo
 preferēda. ff. de libe. ca. l. liberū. S. si. ad
 qd em̄ postea de falso q̄rit si lata ⁊ ex-
 ecuta: sit forte snia principalis: vt puta
 pone q̄ sententia sit criminalis execu-
 ta nō poterit reuocari ⁊ ex integro au-
 diri cā. d. l. si ex falsis instrumentis. certē
 nō poterit nisi diuino miraculo cōtin-
 geret resuscitari sententia prima execu-
 tiōne ipsa lā facta. ff. de legi. aut sancta
 ⁊ ibi no. vñ meli⁹ est in tātis periculū ex-
 pectare. vt. ff. de vaca. mune. l. p̄tor. quā
 causaz p̄maturū decidere. dicta. l. si
 quis libertatē. qz melius est in ip̄o ⁊c.

Et in qui. cau. in inte. rest. nō est ne. l. fin. Itē dic q si iure vtrū aliqua scriptura illicita et a iure reprobata: q nō ideo tenetur pena falsi. vt no. i aut. de nō alie. 2

17 C Itē dic q si notarius protocollū de quo rogatus est non reducit in scriptis in totū: vel in partē: vel si dimisit ponere substantia: puta annos dñi vel sista q tenet pena falsi: vbi hoc dolo fecisse 3 probatur. Itē in dubio nunquid potius presumat ex simplicitate q malicia fecisse ar. de his qui se ascrip. in test. l. pe. et de ap. c. ad audientiam. et hec de materia falsi dixisse sufficiat que sunt quostidiana et vtilia. Bald.

¶ An teneat reus vicino: cui domus diruit occasiōe executionis facte in domo rei. Itē an p rē indiuisibile cōem sit faciēda executio in tota re. Item an sit idem qm cōmodā diuisione nō recipit.

* **U**ndecimo qrit qd si i condēnationis executione q fit i bonis pdēnatis: destruit vel diminitur domus vicini: que con iūcta est bonis vbi fit executio: vtputa ex forma statuti curia destruxit bona homicide vicini mei: ex qua dirutione domus mea diruit: vel destruit: nunqd habeo ptra homicidā aliquā actionē. et p̄rio vt q sic: qz ei⁹ culpa siue iuria iferi dānū mihi: quia cōmittēdo homicidū hui⁹ dāni cām dedit. ergo tenet: ac si de dissest. ff. ad. l. aq. l. occidit. §. pe. et. ff. loca. l. videam⁹. §. si q. sic et tenet colon⁹ si in re locata dānū datū est ppter ei⁹ inimitias. ff. loca. l. si merces. §. culpe. p̄te rea si ppter delictū socij ledit res cōis: tūc soci⁹ cui⁹ facto dānū datū ē tenet alzeri socijs ad refectionē dom⁹. ff. cōi di. l. si is cū quo. Et cōtra q nō: qz curia destrūdo domū vicini: excedit modū executionis: et sic facit vicinis iniuriā qre q̄ et ex facto seu ex casu curie teneri homicidā nō vt. C. de iof. test. l. si q̄ i suo. et cā remota vt iste homicida: q dedit cāz ad istā domū vicini destrūcā: qz nō est cā vt dom⁹ vicini: s; dom⁹ sua destruat. vñ debem⁹ attēdere cāz primā: nō remotā ff. de re. iu. l. nō vt ex plurib⁹: l; sit ar. §. ff. q. pau. fe. dica. l. si. extra d ho. c. pb̄toz

vñ curia q̄ inocētī dānū dedit teneri vt. ff. de re. iur. l. magistratus. et no. in d. l. si is. et hoc vt veri⁹: t qñ aut dānū dat i re cōi ppter factū alicut⁹ soloz. tūc tenet soci⁹: qz p̄ cessit cā obligatiōis et p̄ctus societatis. d. l. fi.

¶ Quid si faciēda sit executio p pte delinquentis i aliq̄ re: cū aliquo q̄ est indiuisibilis: nūquid fiet executio in totū: aut in nulla pte. qdā dicūt in totū ne delictū remaneat ipunitū. Alij q̄: cū nec in toto nec i pte executio fiat: qz ita d; fieri diuisio: qd nō sit aliq̄ inuillis. vt. C. qñ et qui. q̄tra ps. de. li. r. l. ij. in prin. et tō ad licitationē est recurrendū: vt cui remāserit licitatio: res permaneat: at̄ estimationē licitatiōis recipiat. ff. cōi di. l. arbor. §. iudex. et fa. herci. l. idez labeo. et. l. ad offm. C. cōi diui. et tene mēri: qz eueniet tibi in practica. Additio.

¶ Pā i hoc iudicio cōi diuidūdo venit tunc qz res diuidat cert⁹ p̄sinib⁹ vt sit adiudicatio diuer sap̄ positionū vt veri⁹ p̄tis estimatiōe diffusas. l. d. c. i sūma. §. bar. et. j. p̄te hui⁹. l. not. et rescriptū principis nō porrigi ad res i scripto nō p̄phēsas. iudex em̄ dat⁹ nō p̄t suā iurisdictionem extēdere ad p̄sonas nō p̄phēsas i licitatiōe: l; §. dixerit de iusta estimatiōe ex illa pte no. hoc posse colligi argumētū ad vñā qōnē in qua cōsult⁹ fuit iam: et forte vestris tēporibus

* Adde de hoc per an. cor. sing. fj. in p̄. cōtras et ibi iapostil. meis et panor. in. c. i literis. numero. xxxiij. in ver. domus cōmunez de re. spo.

g ij

Questiones circa sententiam.

S enientet vobis ceteres. **C** + Duo erant fratres nobiles: et inter cetera habebat duas possessiones valde preciosas: venerat ad divisionem: frater maior volebat unam ex illis possessionibus adiudicare uni: alteram alteri. minor dicebat. quod volebat partem suam in tres et frater maior movebat hac ratione: quoniam unum colonum sibi sufficeret si in una terra preter haberet: quo casu duo exigerent. multa enim incommoda ex tali divisione sequebantur: quare quod iuris. Ista terra mihi videtur sonare. quod quoniam est una res composita habeat distinctionem vtrum possit comode dividitur: vel non. Quoniam autem plures habeatur alia distinctio. scilicet quod una res debet uni: altera alteri. scilicet glo. in h. com. singulorum videtur contrariam sententiam firmare. nam vult tunc ad iudicationem fieri: quoniam singuli fundi non possunt comode dividi: per prima tamen sententia videtur sit melior sententia fratris maioris adducebat textum in f. de off. iudic. §. si. ubi textus idem dicit: quod hec terra sic intelligatur: prima terra te sonat in dubio. tamen male habere auctoritate glo. per me: quod textus. et quoniam dicit ille qui est in medio credis tu: quod glo. non bene videret textum illud. et non ita bene intellexit sicut tu. vult tamen glo. illam sententiam quod mihi raphaeli videbatur. et dicebat quod glo. dicit intelligi videtur ipsi dicitur an fundi possent comode dividi vel non. Res. omnium possessionum: non minus tamen magis aut comode dividitur: si una possessio alteri adiudicetur cum per unum colonum possit gubernari: quam si pars unius unius cuiusdam alij et altera pars alteri adiudicetur: quo casu duo coloni essent necessarii: et ita intelligebatur et exponebatur glo. tamen hanc opinio. ego remittam iudici: ut ipse estimet quod si in una possessione est aliquid bonum: in alia autem nihil est bonum: et unum vellet preter in ea: et est alter tunc essent audiret feres volentes singulas res dividere. et non quod ad licitationem non tamen admittit socii: scilicet etiam extraneus emptor: si socii non sufficeret ad licitationem secundum Mar. fil. et ita putat dictionem maxime habere positam abudare per l. i. §. si. C. composita di. Mihi videtur ea positam cum misterio iuris. nam si ego sum sufficiens ad licitationem. tamen videtur equum quod admittat extraneus emptor: quod enim si ego sum sufficiens non vellem ponere pecunias quam exerceo: nonne est equum quod admittat volens plus dare. certe sic. non

ob. l. j. §. e. quod ego intelligo ista. l. ut intel. Mar. fil. quod socii videatur preter suam scilicet hoc apparebat quod volebat emere preter vtrumque pro maiori preter: quam vellet offerre so. cuius me: quod iustum videtur. ar. l. i. §. ob gratiam. C. de cui. hac. l. iducit cy. ad quoniam. te. et consuetudo in aliquo loco: et est statutum: quod si quis alienaverit rem immobilem. prior agnatus admittatur. et. Anus autem redimendus per eo preter. pone aliquis videtur rem immobilem: ego quod sum. primus non habeo pecunias unum ipse et redimam: vult lo ipsum ius cedere. aut dare terra ista facta quod possit videri: seu cedere re aut alter transferre in alium et ita videtur sonare hec terra in f. cy. tamen determinat oppositum: de quod dicitur te videtur pleni per est. nam in eum quod sit cessio cessat ratio primitatis. Ultio non. secundum bal. formam libelli: in hoc iudicio: quoniam narratio dicitur tria continere: preter quod talis fundus est compositus mihi et tunc. scilicet dicitur narrare per quod parte res sit composita. tertio quod mihi non placet stare in composita. Conclusio autem dicitur duo continere: quare peto dictum fundum partiri: et dividi inter nos: et mea parte per divisa assignari: et alteri ex nobis ipsum fundum iusto preter adiudicari: put equum vobis deo iudici videbitur: et quod in hoc iudicio videtur fructus: non de eis dicitur facere mentionem in libello. Secundo dicitur conditione: quod peto aduercariu in istis fructibus et dantis parte nari. ita dicitur bar. hic per bar. ita dicitur rapha. fulg. legens in studio patavino. et ita collegi ego ant. de cre. ex dictis dicitur preceptoris mei dicitur rapha. fulg. et ad litteram scribendo quod ipse dixit super. l. ad officium. C. composita di. Ant. de cremo. **C** Ad oppositum redeundo i. q. proposita dicitur aliquid quod forte dirimunt. l. si. C. composita dele. ff. de iudi. l. si ambo. Alij dicunt quod socii est ad redemptionem dicitur appellendus. ff. composita di. l. composita. §. si. C. de composita ser. manu. l. j. Alij dicunt quod si plures sunt socii delinquentes et pars delinquentis est iherio: pars pro alteri est superior quod sit commutatio: et permutatio iudicis officio: ne maleficio remaneat impunite. Et idem dicendum quoniam fundus est divisibilis: tamen non patitur comoda divisione: vult puta si est turris composita et parua sine edificijs: in quibus fratres possunt comode stare: et vivere ibi et. quod diuisa remanet vult quod parti inutilis: seu sine fructu: quod quod

comode fieri nō pōt: reputat difficile: et impossibile. ff. de verb. signi. nepos pro culo. 2 de cōdi. incertis. l. cū filius. 2 no. insti. de offi. audi. §. si comode.

¶ Curuz exbanniti bona si omnia sunt publicata remaneat creditoribus obligata.

Dodecimo q̄rit̄ q̄d de bonis alicui⁹ banniti cui⁹ bona sunt publicata 2 fisco delata: nisi q̄d erūt ei⁹ bona creditorib⁹ obligata: quib⁹ pri⁹ fuerint obnoxia et ante delictuz obligata: si postea aliquo tēpo re restituitur. et redit in civitatē. dic q̄ nō. ff. de sen. pa. l. ij. 2. C. eo. l. si debitor. et. l. se. cū em. fiscus succedit trāsseritur bona in ipm cū suo onere. C. ad. l. iul. de vi publi. l. ij. 2 de iur. fi. l. fiscus 2 de acq. re. do. l. traditio. 2 ideo nō tenet restitu- tus de bonis postea questis. C. de sen. pa. l. tutor. 2. l. ij. s3 fideiussores semp te- nentur. C. de fideiusso. l. i. 2. ij. Bald.

¶ Curū p̄ferat fisco⁹ vxori rei in bonis p dote obligat⁹. Itē an p̄pter delictū vro- ris fiat executio in bonis dotalib⁹. Itē an statutū q̄d loquat̄ idisticte de multe- re: q̄ meretrix possit impune offendi ha- beat locum i muliere nupta meretrice. 3

Tertiodecimo queritur: t̄ marit⁹ comisit aliq̄d maleficiū: p̄p̄t q̄d bōa ei⁹ de- serunt s̄m formaz statuti vxor ex ei⁹ infō dotali fa- cto p̄ ei⁹ virū de oblatiōe bonoz defendit bona mariti seu partē ipsorū. Executor dicit ego intēdo facere executionē: 2 destruere bōa. 2 maxie edi- ficia: 2 nolo tibi dotē restituere i p̄p̄re- tatib⁹: et in terris mariti. q̄rit q̄d iuris.

¶ Et pri⁹ v̄r q̄ curia sit audiēda: q̄ sta- tutū loquit̄ d̄ destruētiōe bonoz: 2 ascri- git rector iuramēto suare: vñ cū tā ne- cessariū sit destructio bonoz: sufficit q̄ referuet dos i alijs bōis: t̄ nemo ei⁹ p̄hi- bed⁹ est ab eo q̄d sibi p̄des: 2 aliū nō no- cet. ff. de plu. ar. l. i. §. deniq. 2. C. de p̄l. sacro. feri. l. scubi. 2. l. fi. li. xij. 2. C. de p̄ci. ipe. offe. l. empta. et q̄ statuta absolute loquūt̄ de destructiōe faciēda: nec exci- pit dotes. 2 l3 dux s̄m b̄uādū est. l. p̄- spepit. ff. q̄ 2 a q̄. maxie iter municipes

l. v̄ditor. §. et si 2 stat. ff. cōia p̄edio. q̄d munici- piū vxorē seq̄t. p̄p̄t m̄ri- moniū. ff. d̄ iudi. l. exige- re. ¶ Ecōtra q̄ vxor p̄fe- rat: q̄ publice est vtilita- tis dotē mulierib⁹ cōser- uare. ff. fo. ma. l. i. extra d̄ do. iter vi. 2 vxor. c. nup. 2 q̄ ob marituz culpas vxores leges inq̄tare vetāt. C. ne vxor p̄ mari- to. p̄ totū. 2 id si fisco⁹ i q̄e- tat vxorē p̄ fctō mariti: vim sibi infert. C. ad. l. iu. d̄ vi pu. l. i. 2 hec est veri- tas: q̄ p̄bat de dist. pig. l. creditor arbitrio. 2 q̄d obijci de iuramēto nō obstat: q̄ statutū ḡnat̄ 2 absolute nō d̄z intelli- gi 2 ius. ita dicit archi. bon. extra de iureiu. c. i. l. vi. nō em̄ v̄r facere 2 iuramentū: q̄ ex iusta cā dimittit illud. ff. q̄ satif. cog. l. fi. extra d̄ ap. c. ad hec. t̄ q̄ d̄z ad hoc p̄cor- dare statutū cū iure cōi q̄d in executōe delicti re- seruat dotez vxorib⁹. C. de bo. dā. l. si quis post hac. dū t̄i attēdat: q̄ nō sufficit sola dot⁹ cautio in cā executionis crimi- nis: s3 oportet ostare: q̄ vxor corporat̄ dotē tra- didit. d. l. si q̄s post hac. q̄ nō cautio s3 numera- tio facit dotē verā. C. de do. cau. nō nu. l. i. in aut. de equali. do. §. illd̄ q̄z.

¶ Itē dicit q̄ p̄pter deli- ctū vxoris nō publicat̄ dos nisi i casib⁹ d̄ qb⁹ in q̄busdā legib⁹. ff. de bo. dā. l. q̄ctiq. 2 ad. l. iul. de vi pu. l. fi. 2. ff. fo. ma. l. si cōsā. §. fi. Qñ s̄m dy. r̄l̄r nō fit missio i bonis do- talib⁹ p̄pter vxoris des-

*Add istū
l. gall. §. i
qd si tm. co.
vij. §. si. ex B
ifer. ff. de li-
be. 2 posth.
2 in c. j. col.
iij. ver. ad-
uerte si ali-
qs. de pace
tenē.

P Adde de
hoc per Ja.
rebu. i rubz.
C. d̄ iu. fi. li.
2. h̄ue. vij. 2
q̄d ibi dixi i
apost. ad cū


Questiones circa sententiam.

* Adde p
prio mēbro
p bar.in.l.j.
in.ij. oppo.
C. q̄ bo. ce.
pos. r pro se
cūdo eūdē i
Lalia. S. ele-
gāter. co. ij.
S. vlt. dy. in
ducit. et ibi
Alex. col. r.
r seq. p̄. r i
q̄tū bar. po-
nit. ff. solu.
ma. vbi q̄
nō nisi i duo
bus casibus
q̄s ibi Bar.
palle. enū-
rat.

P Adde
Bar. i. l. j. et
ibi alex. col.
fi. in p̄nc. cū
p̄cor. ibi per
eū signatis
ff. de ser. eū
dem Alexā.
post bar. i. l.
si exp̄ssim. i
ij. col. ver. s̄z
hec opinio.
ff. de ap. di-
xi aliq̄d ple-
ne i apostil.
ad lāfr. post
eū s̄z nō me-
mini nūc lo-
ci.

licetū argumēto dictarū
leguz nisi primo fuisset
obligata. et Immo. dicit
5 q̄ si mulier p̄mittit ali
q̄s delictū: vel cōtrahat
nō cogit illud soluere s̄
dote. extra de dona. iter
vi. r vro. c. p̄ tuas. i. fi. qz
si vxor sit adultera: p̄- 2
uat dote sua: r mariti lu-
cro accedit. ff. so. ma. l.
luci^o. C. de repu. l. cōsen-
su. extra de do. iter. vi. r
vro. c. p̄lerūq̄. † Utrum 3
aūt statutū q̄s dicit: q̄
mulier meretrix possit i
pune verberari: habeat
locuz in muliere nupta
meretricante. dic vt col-
ligit. C. de adul. l. si ea.
vbi s̄z q̄ coiens cum nu-
pta etiā si p̄situat: p̄t
de adulterio accusari. r
etiam cum nupta mere- 4
tricāte cōmittitur adul-
terium. Bal.

Utrū bñficiū cessiōis
possit in executione op-
poni. Itē an possit bñfi-
cio cessiōis renūtiari.

* uartodecimo
q̄rit nūqd
cessiōis bñfi-
ciū p̄sit vl cō-
petat p̄dēna-
to: marie q̄n restrāsiuit
in rē iudicatā: vtputa i
executiōe: r primo v̄ q̄
nō. C. q̄ bo. ce. po. l. j. ibi
s̄z: ne iudicati rē iungit 1
t̄n q̄ ante sniaz sit faciē *
da cessio: vt ibi no. l. j. gl.
ibi plene nō d̄terminēt:
r ad hoc factū q̄ snia la-
ta r decurso decēdio nō
restat nisi executio. C. s̄
app. l. q̄ ad. C. vt li. pen.
l. q̄ licitū. † Ecōtra vide-
tur p̄ eādē. l. fi. prout est 2
ibi: l̄sa em̄ q̄ cōiter non
habet q̄ cessio p̄sit vl va-

leat post sniam q̄tūcūq̄ factā: nā et q̄s
in. d. l. s̄z. ne iudicatur. r referas ad carce-
rationē: nō ad cessiōē: qz siue cessit bo-
nis siue nō: t̄n ante cōdēnationē sic nisi
cedat bonis. qz facta ip̄edit coactio p̄so-
nalis: r hoc iūgit extra de solu. c. odoar-
dus. reit̄erat snia excōicatiōis excōica-
tione lata post cessiōē. r hoc t̄z Bzo in
sum. r Ros. in ti. de ces. bo. Et no. t̄q̄ ces-
sio nō h̄z locū in criminali cā. ff. de penis
l. fi. Itē dic̄ q̄ bonis cedēs agere vel cō-
ueniri nō p̄t. ff. de ar. l. itē si vn^o. in p̄n.
nisi p̄ bonis quesitis. in sti. de ac. s̄. fina.
† Sed an p̄t huic bono cessiōis renū-
ntiari. q̄s videt̄: qz l̄z regulariter. l. si
q̄s in p̄scribēdo. C. de pac. sicut appella-
tionis remedio publice vtilitatis cā in-
ducto: vt. ij. q. vij. c. ois oppressus. et. C.
de appel. l. fi. r cessio priuatū cōmodū se-
quit̄: ergo renūtiari p̄t. vt in. l. nec mi-
nus. s̄. priuatorū. ff. s̄ reg. iur. † Ecōtra
q̄ nō: qz p̄ vtilitate hoīm inductū nosci-
tur: nō vni^o t̄m. ergo nō l̄z. extra de so. cō-
pe. c. si diligētī. † Itē minoz bñficiō resti-
tutiōis in integrit̄ renūtiari nō p̄t. ff. s̄
minoz. l. si iudex. Itē beneficiū cessiōis
est quedā spēs libertatis: s̄z vt cedens
carcerari non possit. C. qui bo. ce. po. l. j.
et si. sed renuntiano inducit quādas
speciem feruntis: vnde nō valet. C. de
pac. l. fi. r. ff. solu. ma. l. alia. s̄. eleganter.
Hoc verū: nisi renūtiatio sit iuramento
firmata: qz tunc licet de iure civili non
valeat. C. de colla. l. pactū. t̄n videtur q̄
iure canonico tenet p̄viculū iuramē-
ti. extra de pac. c. j. r. ij. lib. vj. ibi: qz solue-
tur rē. Bal.

† An snia q̄ est nulla: possit p̄sensu par-
tium. confirmari.

* uintodecimo queritur
nūquid snia que est nul-
la possit cōsensu partiu
cōfirmari. Et primovide-
tur q̄ nō: qz q̄s nulluz est
tollī nō p̄t. ff. de iniusto-
rup. l. nā r si. s̄. rūpendo. r sic nō estimat̄
q̄s nō extitit. ff. s̄ ac. emp. l. iij. ad idē. ff.
s̄ p̄d. r demō. l. vsufructuari^o qz id q̄s nō
ē tractu t̄pis nō firmat. † Itē qz snia exe-
cutiōis q̄ est nlla appellatiōis remedio
nō p̄firmat. ff. s̄ ap. l. si exp̄ssiz. Ecōtra q̄

pōt affirmari p̄tū cōsensu. nā seruit⁹ im-
posita ab vno dñozū p̄dij nō valet.
Ultimo tñ dñozū cōstituentē nouissima
p̄stitutione q̄ erāt inutiles p̄firmant. ff.
cōia p̄edio. l. receptuz. z. l. p. fun. de ser.
ra. p̄e. † Trē alienatio q̄ est nulla prohi-
bēte testatore oibus ad quos p̄tinebit
reuocatio p̄sententibus p̄firmat. C. de
fideic. l. quories. z. l. cū proponas. C. de
pac. ad idē. ff. de lega. iij. l. peto. §. sicut.
Trē ratificatiōe cōfirmat qd nullū erat.
ff. rē ra. l. p̄a. l. iij. §. falsus. Un̄ videtur ve-
rius q̄ possit p̄firmari. ad qd facit. ff. fa.
hercis. l. quedā mulier. ff. de re iudi. l. si
cōuenerit. Sed p̄trariū not. Inno. extra
de testi. c. cū cau. in glo. not. q̄ attestatio
nes. vbi d̄r q̄ ea que sunt de substantia
iudiciorū etiā partiū cōsensu aliqd non
relaxatur. ff. de ferijs. l. j. et videt casus.
C. cōia vtriusq; iudi. l. ij. sic et snia q̄ est
nulla cōualefcit per cōsensum p̄cipis:
seu summi p̄tōficis. ij. q. j. in p̄nci. zc.
4. Additio. † Appellari pōt a snia nul-
la. extra de iudi. c. exhibita. z. c. fi. z not.
Jo. an. l. c. vestra. de coha. cle. i. pe. char.
ver. venio ad vltimū. s; iudex talis ap-
pellationis debet p̄ntiare talē appel-
lationē iniustā iustā cā: qz snia nulla: et
cōdēnare appellatē i expēsis. no. Spe.
in ti. de snia. §. vt autē. ver. in iudice au-
tē. in fi. sed Jo. an. ibi in addi. alr loqui-
tur. Appellatio interposita p̄ tertiā per
sonā rōne sui iuris z interesse nō valet:
nisi aliqua cā i ea exprimat: p̄pter quā
sua interesse dicat. vt no. Bar. in. l. a sen-
tentia. in p̄in. ff. de appel. Anto. de cre.

¶ Rubrica quo iure executio sit petēda
et q̄liter: z de tpe in executionib⁹ p̄stito.
Trē cutus p̄sumantur bona debitoris
vel delinquentis apud eum reperta.

* **U**ltimo querit † qualiter et
quo iure executio snie sit pe-
tēda. z dic fm Spe. q̄ dupli-
citer: scz officio iudicis et p̄
act. in factū ex re iud. s; p̄ i
ma tutor est. nā fm Mar. de sano. exe-
cutio sit iudicis officio: nec ibi actio pro-
ponitur: nec fit lit. contest. quia non de-
bēt lites ex litibus ori. l. l. p̄terminato. C. 3

de fruc. et lit. expen. z ex-
tra de verb. signi. c. olij.
nā in executione nō de-
bet iudex p̄tes assume-
re: sed executor tñ. C. de
execu. rei iud. l. si vt pro-
pocu. qz ex snia lata pa-
rati ē ius actori adeo: qz
sibi nō restat nisi vt fiat
executio. ff. de minori. l.
minor. z iō cā nō vētilā-
da sed exquenda. C. de
exe. rei in. l. ij. nō em̄ de-
bet iudex aliud respice-
re nisi an sit iudicatu. ff.
de iudi. l. si pretor. tunc
em̄ iudicis officio peti-
executio in bonis et cō-
tra p̄sonā illud peritur.
si autē agatur via actio-
nis: tūc actio per libel-
lū est edēda. z lit. cōtest.
faciēda z iuste appella-
tiones allegationes: et
obiectiōes p̄tra sniaz re-
seruant cōdēnato. vt. d.
l. si pretor. §. marcellus.
et not. in Spe. ti. de sen.
ere. §. breuiter. ¶ Ordo
vero executionis ponit-
tur. ff. de re iud. l. a diuo
pio. ¶ Tēpus em̄ i execu-
tione diuersimode. ob-
seruat. nā i criminalib⁹
snia statim mādāt exe-
cutiōi. C. de penis. l. cuz
res. s; l. iter snia realis si
p̄dēnat⁹ approbat sniaz
statim executiōi mādāt
infi. de offi. iud. §. j. z vi
de notata p̄ Inno. in. c.
veniens. de testi. spo. in
glo. no. sniam. ¶ In p̄so-
nali autem actione ha-
bet reus quadrimestre
infra quatuor menses.
C. de vfur. rei iud. l. ij. et
hoc plene not. de offi. et
po. iud. dele. c. querenti.
et ibi plene per Innoc.
Test em̄ executio fīda
g iij

* Adde lā-
frā. in. §. in-
terlocutorie
z appellation-
nes. nu. xxxi
vers. qz vos
debetis sci-
re.

Questiones circa appellationē.

de bonis q̄ tenebant et
 existebāt in domo eius.
 p̄tra quē est executio sic
 da: q̄ i dubio presumit̄
 ad eū p̄tinere: cū ap̄b eū
 inueniant. C. de p̄iui. fi.
 l. i. r̄ ibi no. arg. ff. de rei
 v̄. l. quidā. r̄ tūc onus p̄
 bationis q̄b sint alteri
 bona repta incūbit alle
 gātī r̄ dicēti. C. nevroz. p̄
 marito. l. ij. C. de iure fi.
 l. j. r̄ ij. marie p̄pter fisci
 p̄uilegiū: q̄ resex qua
 aliqd̄ fisco debet de iu
 re dz ad ip̄m peruenire:
 vt v̄dāt. ff. de iu. fi. l. se
 nato. facit tñ p̄tra: quia
 possessoriū itētariū suffi
 cit aliquā habere per se
 presumptionē. vt not. ij.
 q. v. c. si q̄s appel. §. si q̄s
 r̄ aduersus. ¶ De exe
 cutione vltime volūta
 tis dic ad saturitatē: vt
 no. i Spe. d̄ instru. edi. §.
 nūc dicēdū aliquid. r̄ di
 cā. j. de questionib⁹ cir
 ca vltimas voluntates
 in. q. vj. Bald.

¶ Rubrica de q̄nibus
 circa appellationē. Pri
 ma vtrū valeat statutū
 q̄b ad aliq̄ certū iudi
 cē appellari debeat.

* Vide per
 Lāfrā. in. §.
 appellatio
 nes. i. p̄l. r̄ p̄
 discursum.

*



¶ Quoniam pro
 nūtiata sen
 tētiade qua
 dictū est. §.
 prime p̄tin
 git q̄ appellationis re
 medio extinguit: r̄ p̄ nō
 lata habetur. ff. ad tur
 pi. l. j. in fi. r̄ no. p̄ Inno.
 extra de maio. et obe. c.
 dilecti filij: iō de app. vi
 deam⁹. ¶ Et est sciēdū q̄
 plura remedia cōcessa
 sunt iure litigatōib⁹.

nā in prin. lit. p̄missa est recusatio. C. de
 iudi. l. aptissimi. extra de ap. c. sc̄do req
 ris. §. fi. r̄ eo. ti. c. legitima. li. vi. vel etiā
 associatio: vt eo. ti. de iud. aut. §. q̄n. In
 fine hō litis cōpetit cōe remediū app
 lationis. extra de ap. c. dilecti. Cōpetit
 etiā supplicatio vt. C. de p̄ci. ipe. offe. l. si
 q̄s. r̄ aut. q̄ supplicatio. Itē restitutio. vt
 i trac. de i integ. re. Itē p̄yā nullitatis.
 C. quō r̄ q̄n iuder. l. ij. ff. de ap. l. si exp̄es
 sim. i medio aut̄ nō est loc. remedio ap
 pellationis s̄in leges: q̄ an̄ snie ip̄s ap
 pellare nō h̄ ab aliquo grauamine. C.
 quoz. ap. nō re. l. ante snie. r̄ si appellat̄
 puniū appellās. i. l. lib. argē. de epi. au.
 l. ij. §. fallit in casib⁹ q̄ not. in. d. l. ante fi.
 Iure aut̄ canonico ab oi grauamine an̄
 r̄ post sniam illato p̄ interlocutoriā etiā
 q̄ nō parat p̄iudiciū in cā principali p̄t
 appellari: s̄ postea illud grauamē ip̄s
 interlocutorie p̄ app. a diffinitiuā nō re
 uocat. vt extra de app. c. fi. li. vj. r̄ opl. est
 Inno. extra de re iud. c. q̄b ad p̄sul. ¶ Cir
 ca app. igit̄ p̄rio q̄ri t̄ vtrū valeat statu
 tū vel ordinamētū alicui⁹ loci vel muni
 cipij q̄ nō possit appellari nisi ad iudicē
 illi⁹ loci: vbi s̄ir: vt q̄ sic p. l. de q̄b. ff. de
 leg. r̄ no. de decu. in rub. li. x. vbi statutū
 est pactū ciuili. sed p̄stat q̄ p̄ pactū p̄t
 appellatōi renūtiari. C. de tēp. ap. l. si.
 ergo et p̄ statutū q̄b tollit ius cōe: q̄b in
 illo municipio est. ff. cōia pre. l. v̄ditōr.
 §. si cōstat. r̄ no. in. d. l. fi. r̄. d. l. de quib⁹.
 ad idē facit. l. q̄b dz. ff. de re iud. r̄ l. neg
 priuatorū. ¶ Ecōtra q̄ nō valeat: q̄ est
 ordo a iure i ductus: quo cauet: q̄ ad cer
 tos iudices dz appellari. C. de ap. l. p̄
 cipim⁹. ff. q̄ r̄ a q̄ p̄ tortū. ergo p̄ statutū
 pactū priuatorū tolli nō p̄t: r̄ minui p̄
 subditos. l. nā r̄ magistrat⁹. ff. de ar. r̄ xi.
 di. inferior. immo subditis imponit ne
 cessitas obsequēdi. extra de cōsti. eccle.
 Itē ex hac. l. vel statuto v̄t tolli r̄ minui
 iurisditio eccle. et imperij r̄ vires prin
 cipalis negotij exinaniri. C. de p̄ci. ipe.
 offe. l. ij. circa q̄b nulla cōsuetudo vale
 re p̄t. f. q̄ appellationi renūtiaret ge
 neraliter vel remittat. extra de ap. c. ij.
 Itē statutū est in diminutione libera
 tis eccle. et imperij. ergo ip̄o iure nul
 lum. aut. cassa. C. de sacrosan. eccle. r̄ est

hec veritas: qe in oibus supradictis intelligitur ius superioris exēptuz. extra de iureiu. c. veniēs. ff. ad municipi. l. impetratores. z qz priuatorū cōcessus etc. C. de iuris. om. iu. l. priuatorū. Sz municipes nō cōdēdo legē bene pnt renūtiare appellationi. Inno. plene in. c. veniēs. vbi plene z predicta disputauit i ciuitate senarū. anno quo studiū meū compleui z sui doctoratus. postea bononie iui causa legēdi. ¶ Et qz etiā illic venit Bart. ipso ibidē pntē pdicauit. qstione disputauit q strictissimis articulis meū belauit ab hora. xvj. vsqz ad. xxj. die. xvj. no uēbis. anno dñi: M. ccc. lxxij. quo die a magnis doctoribz z scholaribz repoztaui victoria z honorē astāte reuerēdissimo dño vincētio tunc legato bononie: cui bona volūtate vnanimis doc. ipsi laudauerūt pdicta decisaz p me conclusa. ¶ Utrū appel. simpliciter facta valeat: et ad quem videatur appellari.

- 1 **S**ecundo querit qd si qd appellata tali pcessu dices appello. nec dicit ad quē nūqd valeat appellatio: dic fin Spe. qz talis appellatio valet: intelligitur appellatū ad primū superiorē. ff. de appella. l. i. arg. qz non. C. de bo. aut. indi. pos. l. cū pponas. nā in dubijs nō est a iure recedendū. ff. de reg. iur. l. in obscuris. qd ius est: vt gradatim appellet. vt. d. l. i. §. si quis. z. l. imperator. z extra. e. ti. c. dilecti. z no. i. eo. de ap. c. iij.
- 2 ¶ Idē si nō dico appello sed dicat subijcio me sub ptectiōe sedis aplice: vel alterius iudicis appellationis: habet em pzo appellatiōe: z presumit omisuz ver bū appello per simplicitatē: vt extra de appel. c. ad audiētā. z nihilominus valet vt ibi plene nota. Additio. ¶ Et no.
- 3 ¶ Tq appellās ab interlocutoria tenetur exprimere aliquā cāz nullitatis. vel iniquitatis sicut qñ appellat a grauamine: als nō tenet app. Ita do. de rota l. q. ij.
- ¶ Nota etiā tq appellās a reuocatiōe attētorū tenet cām grauaminis exprimere qz quo ad hoc h̄ pro interlocutoria: sed potest etiā causas nō expressas psequi: z per nouas pbationes de iu-

stitia docere quia quo ad hoc habet p diffinitiuā. ita do. de rota. q. lxxvij. appel. extraiudicialis verificari debet anteqz ostēdat iudici a quo. vide in. q. lxxv. appellatio extraiudicialis si est cōmissa alicui auctori in palatio appellata. statim post cōmissiōnē ligat manus executōis si ante cōmissiōnē non ita in. q. lxxv. An to. de cre.

¶ Utrū iudex appellatiōis possit supplere cōdēnatiōnē prioris iudicis: si minus appareat cōdēnatus. Itē in quibus causis nō appellat.



Artio querit tap pellat qd a cōdēnatiōne dicens se iniuste grauatū: immo cōdēnatūz vltra qz debuit iudex appellatiōis inuenit: qz nō iniuste est grauatus: immo qz est minus cōdēnatus qz debuit cōdēnari. Querit nūquid iudex appellatiōis possit supplere z sua snia cōdēnare. Et primo videt qz nō: quia ad hoc non agitur: nec ad petitionē appellantis hoc cōtinet: ergo iudex vltra petitionē non habet potestatem. vt di xi. §. ti. l. q. vi. ¶ Contra qz sic vt not. Inno. in. c. raynatus. extra de test. in fi. Nā eius officiū est confirmare sententiā pzo latā. l. i. i. pri. de ap. l. eos. C. eo. ff. qd est co. l. tician. z hoc est veri: vt dicit. C. eo. l. ampliori. in principio. et. C. de

* Adde lā fran. in. §. in terlo. et appel. nūme. lxxij. §. hec appellatio.

¶ Adde pro primo membro Lātrā. §. interlo. z appel. nūe. xij. §. qrit. z p scōo mēbro vide eū de in pal. §. ver. qro. in quibz nu. ij. et p discursuz fallētia.

Questiones circa appellationem.

2 fen. et inter. om. iudi. l. cuz papinianus
 et dic. vt ibi not. ¶ Sciendum tamē q̄
 in multis casibus appellatio remittit.
 Primus si nō est interposita infra dies:
 vt in aut. sed hodie. de appella. C. et per
 decreta et statuta terrarum infra. iij.
 dies. sed hodie currunt tempora a tem
 pore sciētie: quia hoc tempus quātum
 ad fut. in iudicium est vtile: vnde sibi nō cur
 rit: nisi a tempore sciētie: et a tempore
 quo agere potest. sed q̄tū ad p̄gressum
 est continuum: vt not. ij. q. vj. c. annozū.
 et not. ff. de diuer. et tempo. prescrip. su
 per rubrica. Igitur spontanea renūtia
 6 tio appellationis purgat turpitudines
 sententię: vt not. extra. de offic. et po. iu.
 dele. c. pastoralis in fi. magne. glo. ita q̄
 post terminum decem dierum etiam si
 iniusta sit sententiā executioni manda
 tur: vt ibi: quia licitam pronocationem
 omisit et. vt. C. vt lite pendē. l. i. et de sta.
 3 l. i. et ibi not. ad plenum. ¶ Nam lapsus
 termini renuntiationem inducit. C. de
 his qui a non domino. l. fina. et de acq̄
 ren. heredi. l. q̄dū. in fin. et hoc nisi ius
 ta causa ad petendum restitutionē in
 dulgeat. vt. ff. de mino. per totum. C. de
 in inte. resti. l. fina. C. de penit. l. qui ab
 4 sentem. ¶ Quod quidem tempus ad ap
 pellandum currit de momento ad mo
 mentum. ff. quando appellandum sit. l.
 i. §. quid ergo. et not. ber. extra de excep.
 5 e. pia. ¶ nec potest iudex hoc tempus. x.
 dierum. nec tempus ad petendum resti
 tutionem concessum abbreviare seu mi
 nuere. vt not. extra de appella. c. cuz sit
 roma. C. de in integ. restitutio. l. fina. et
 scōm Dy. in omni dilatione que datur
 sine ministerio iudicantis. a. l. vt not. ff.
 de re iudi. l. ij. quia indultum a iure be
 neficium nemini est auferendum: vt. c.
 indultum. de regu. iur. libro. vj. hinc est
 q̄ si iudex mādāt alicui vt soluat infra
 duos vel tres menses: vel dies. nihilo
 minus potest appellari. dūmodo infra
 decem dies appellauerit et ita no. ma
 gnus basianus in suo apparatu de ver
 bo. significatio. c. quecunq̄. licet sit sen
 tentia sub conditione lata: et conditio
 non dum existat: tamen debet infra de
 cem dies appellare: vt not. ff. qn̄ ap. sit.

l. i. §. biduum. non enim post decem dies
 erit licitum appellare. vt not. extra de
 appellatio. c. preterea. et ibi not. Inno
 cen. in fine. c. sed cum datur ita breuis
 terminus in quo non potest deliberare
 ad plenum: et sic incidere potest in ma
 gnum periculum vtputa trium dierum
 vel alio minore decem: qui terminus
 modicus appellatur. ff. de constitu. pe
 cu. l. promissor. sicut: et plene notatur ex
 tra de cōstit. ex parte. nisi ex causa mi
 nis daretur: que tamen causa est in di
 latione exprimenda. vt not. in dicto. c. i.
 6 ¶ Item non appellatur a iudicio mo
 mentanee possessionis. C. si de momen
 ta. possessio. l. i. licet secundum cano. pos
 sit appellari: extra de constitutio. c. si
 guificauerunt. et de restitutio. spoliato.
 c. quoties. Additio. ¶ Item secundum
 7 leges non appellatur ab interlocuto
 ria: nec ab aliquo grauamine ante sen
 tentiam. C. quomodo appella. nō rescin
 da. l. prima ante finem. fallit in casibus
 ibi nota. et. ff. eo. l. antepenultima. Sed
 de iure canonico est secus. vt nota. ex
 tra eo. capitu. cum parati. Additio.
 ¶ Appellari potest a iudice seruante
 ordinem iudiciorum si de iure pōt pro
 cedere ordine non seruato. not. domi
 nus Antonius de but. in capi. vestra de
 cohabi. clerico. et mu. et anto. de genti
 bus in suo repetorio. super verbo ap
 pellauit: et non decidit: sed remittit. vi
 de ibi an possit appellari a sententiā la
 ta contra officialem in syndicato. vide
 omnino Bartolum et Baldum. C. quo.
 appellatio. non reci. l. nulli. et arch. ij. q.
 vj. c. nulli. et Specu. in titu. de appella.
 in prima parte. §. quibus. versiculo. ij.
 Antonius de cremonte. ¶ Item nō ap
 pellatur a mero executeore: vt extra de
 appellatio. ca. nouit: nisi modum exce
 dat. C. quomodo appellatio non reci. l.
 ab executeore. nisi pronuntiet exequen
 dam vt ibi nota. vel citius exequatur.
 extra de re iudicata. capitulo quod ad
 consultationem. Item non appellatur
 a creatione vel nominatione vnus:
 quod vtilitatis tantum: vt in tutela
 vel cura: vt. C. de appellatio. l. i. §. si q̄s
 et de excusatio. tuto. l. quinquaginta.

Sed a reprobatione executionis potest appellari: vt. d. §. si quis. In alijs autem muneribus publicis et auctoritatis et utilitatis est secus. qz tunc est a nominatione appellandum. vt. d. §. si quis. Item appellat a criminibus qui legunt. ff. de appell. l. cōstitutionem enormibus qd intelligit: vt ibi no. et idē in heretico: vt extra de here. c. inquisitionis. lib. vi. Item in captione feminarum: vt. C. de rap. virgi. l. i. Item in fabricatore mone te: et in eo qui fecit aliquem de custodia exire. C. de sal. mone. l. i. Item in alijs criminibus in quib⁹ lex prohibet appellare: prout quilibet sollicitus lector poterit inuenire: vt extra de elec. c. cū in cunctis. et c. inferiora. Item non potest appellari propter naturā cause: scz cū res dilationem non recipit: vt puta ne testamētum aperiatur: ne scriptus heres in possessionē mittatur: ne in vsu militū et annone cōtrahatur: et ne ex delicto perpetuo fm legē statuerit aliquid decernēdum: et ne pignus vendere liceat. hec oia legūtur. ff. de ap. reci. l. si. et id videt in casibus in quibus summam cognoscitur. et in alijs casibus qui celeritatem desiderant. vt. ff. de ser. l. eadē fm mar. de fano. Item in causa alimentorum: qd verū est qm mero iudicis officio discernūtur. si vero ordinaria via: tunc valet ap. licet tūc sint alimenta prestanda ff. d. libe. agno. l. si vlt. parēs. §. si neqz. et l. si neget. als aut in oibus casib⁹ potest appellari. C. eo. l. et in maioribus. Item regulariter nullus criminofus appellat: qm tria interuenerūt fm azo. primo qd sit cōfessus cōuictus et argumētis superat⁹. C. quo. ap. nō reci. l. ij. sed aliquo predictorum deficiēte pōt appellare tā ipse qm a lius pro eo. C. de ap. l. addictos nō tñ qd nomine alicuius qd appellat siue in civili: siue in criminali. Si vero is p quo appellatur ratum habeat debet tunc ratificare infra tēpora appellationis interponēde. in aut. de his q ingreditur ad appellandū. §. si quis vero. et ff. de ap. l. nō tantū. Spontanea aut intellige de cōfessione spontanea: nō tormentis aut errore tormentorū extorta: vt ff. d. l. ij. s. vide d iure canonico p̄fessus

iure nō appellat: qz p̄fessio iure facit notoriū: vt plene dixi. §. de. q. circa materia ordinariam. in. q. v. et a notorio nō appellatur: extra d. appel. c. romana. §. si. et hec opi. videtur extra de appel. c. romana. §. aut. lib. vi. Sed quid etiā ex illo. §. probat: qd a notorio confessionis potest appellari qz ibi dicitur iudex ergo pōt appellari. vñ iure civili et canonico post cōfessiones appellatur: qd est verū: si iustā reddat appellationē. si iustam inferendo causam: vt puta qz ex errore vel ppter timorē tormentorum: vel quia cōfessus et postea declarare intendit: vel aliquid aliud pbare intendit. vt ff. de appell. l. creditor. §. fili⁹. C. quo. ap. nō recip. l. ij. extra de accu. c. cum dilectus. ff. de confes. l. si. et idē si a sentētia super cōfessione lata appellat nō auditur: vt plene per archi. in. d. §. si nautē. Item non appellat debitor fiscali: seu reipublice. C. quorū appel. nō reci. l. fin. itez officialis a suo iudice criminaliter p̄dēnatus eo qd male in officio se gessit non appellat. C. quorum ap. nō recip. l. nulli. Item nō appellat debitor ex calculo fiscali: vel ex tributoria subiectioe et ex alio casu qui omnes leguntur. C. quorum ap. non recip. l. abstinendum. Item delinquens: a pena delicti non appellat: quia pene delictorū certe sunt ff. de verborū significati. l. si qua. sed a mulcta bene appellatur. vt ibi. Item non appellat verus contumax. l. prope randum. §. si nautem. C. de iudi. C. quorum appel. non reci. l. ij. et l. diuus. ff. de integ. resti. nisi pro tribunali sedente iudice veniat: tūc enim ad appellandū restituitur: vt. d. l. diu⁹. et l. solet. et nisi iusta causa impediretur venire. vt dixi. §. in prin. et extra de reg. iu. c. contumacia. fictus contumax est: vt. d. l. diuus. et l. ij. post. §. si. ff. de appel. et no. qd verus contumax est ille cui iudex precipit vel dicit assiste vel stes: et non assistit. vt no. C. quomodo et qm iudex. l. cessante. Item quādo personaliter citatus respondeat se nolle venire: quia non est dubium: quia tunc est verus contumax. vt not. ff. de appella. l. consensu. §. ei qui. et vide de notata per Jo. an. in. c. venerabi

Questiones circa appellationem.

His. et in. c. sec. in gl. que dicit sic de elec.
 li. vi. fictus cōtumax est qñ inuētus aut
 non inuētus: vt pura citatus ad domū:
 vt ibi quo casu tps appellandi a die sen-
 tētie cōputatur. vt. d. §. si. et hoc intellige
 in cōtumace absente. ¶ Contumax autē
 presens puta in nō exhibendo se audiē-
 tie vel presētie in dicit appellās in cā
 excōicatiois releuatur. vt extra de sen.
 excō. c. per tuas in. ij. glo. ¶ Item nō ap-
 pellat: qui in iudicio cōfiterur se nō ap-
 pellaturū. ff. a. qui. appel. licet vel nō. l.
 §. §. si. sed extra iudiciū nō sufficit renun-
 tiatio: nisi ex pacto conueniat cum ad-
 uersario se nō appellaturū: vt. C. de tēp.
 appel. l. si. §. si. Itē si tacite renuntiat. ex-
 tra de re iu. c. quod ad cōsultationem.
 ¶ Itē nō appellatur a delegato: qñ de
 legatus prohibet appellationē: vt si di-
 catur appellatione remota et. quod tñ
 solus princeps facit. ff. a. qui. appel. nō
 licet. l. §. si. et idem potest dñs papa. ex-
 tra de offi. deleg. c. super questionū. et c.
 pasto. quo casu friuola tñ appellatio vi-
 detur remota. vt extra de appel. c. sup
 eo. §. ij. et c. pastoralis. et no. in. d. l. i. qua-
 si dicat: q̄ parum importat: ideo a gra-
 uamine nihilominus appellabatur: qz
 tunc non aduersus cōtra rescriptū: sed
 aduersus iudicis maliciā appellat. vt
 no. ij. q. vi. §. si quis. et ff. qñ appellandū
 sit. l. rursus. ¶ Item non appellatur p-
 pter autoritatē iudicantium. vt probat
 Azo. et sic diri in lectura mea quā feci le-
 gendo in. l. i. §. de appel. in sum. eo. titu.
 et no. ff. de leg. l. non ambiguū. ¶ Itē a
 sentētia prefeci pretorio non appella-
 tur. ff. de offi. prefec. pretor. ¶ Item non
 appellatur ab arbitro: quia nulla est
 eius sententia. C. de arbi. l. i. et est alius
 casus. ff. de iniusto rup. l. si quis ehe-
 redato. §. hi. etra. in. fi. et hi omnes septē
 casus. not. ff. a. quib. appel. licet. l. i. licet
 Em. canones possit a snia arbitri suppli-
 cari. vt no. ij. q. viij. a iudicib. §. si. ¶ Itē
 nō valet appellatio si appellat ad prin-
 cipem: nisi appellatur in causa continē-
 te quātitatē a. xx. libris auri. §. C. de ap-
 pella. l. in offerēdis. ff. eo. l. si separatiz.
 Item non valet si appellatur ab execu-
 tōe. extra de appel. ca. cuz reprehēsihi.

lis. in. fi. nisi terminum excedat. vt extra
 de app. c. cū parati. nisi a breuitate tem-
 mini appellatur. vt. §. diri i. §. i. in. fi. vel
 nisi fiat citatio contra formāz canonis
 extra de rescriptis. c. statutū. li. vi. ¶ Itē
 non licet tertio prouocare: vt. C. ne li. in
 vna ea. qz causa tertio puo. l. i. extra de
 appel. c. dilecto. in casu tñ semel tñ ap-
 pellat. vt in aut. de san. epi. §. si qz. C. de
 appel. l. in offerē. Item nō valet appel.
 verbotenus facta: seu viua voce: immo
 dz fieri in scriptis. ff. eo. l. i. §. siñ. nisi fiat
 eadē die iudice in eadem figura iudicij
 existēte. tñc enim in scriptis non debet
 appellare. ff. eo. l. ij. Quod est veruz iure
 legū: s; iure canonico appellando: ante
 sniam nō valet app. in eadē die etiā fa-
 cta nisi fiat in scriptis nō valet: nisi in-
 certa causa eadem die. vt in. c. vt debi-
 tus. de app. et. c. cordis oculos. extra de
 appel. qz dz vt viua voce appellari pos-
 sit intelligit a diffinitiva: in q̄ nō appa-
 ret iusta causa. vt. ff. eo. l. scio. §. si. et. d. c.
 vt de. sed si dicat appello viua voce: vt
 ab interlocutoria: nec appellans verbo-
 tenus exprimit cām legitimā sui graua-
 minis: nō video quare nō valeat. ¶ Itē
 nō vz ap. ante sententiā: nisi cām pba-
 bilē contineat. vt in. eo. c. ¶ Itē nō pcedit
 ap. si iudex reuocat grauamē: a quo ap-
 pellat. extra eo. c. cuz cessan. dicit tñ t̄ q̄
 iudex nō pōt sniam interlocutoriā post
 x. dies sine licētia eius pro quo lata est
 reuocare. ff. de reg. iur. l. nemo. ante. x.
 dies pōt. ff. de re iu. l. qz iussit. nisi ap-
 pellans aliquas fecisset expensas: quia
 tunc non potest: nisi reficiantur sibi. et
 eis non restituantur non videtur plene re-
 uocari grauamē. ff. de condi. ob causaz.
 l. si pecuniam. sicut etiam appel. nō pro-
 cedit: si peniteat appel. ff. eo. l. si quis li-
 bero. ¶ Item dicunt quidam: qz nō va-
 let appel. si non sint petiti apostoli ex-
 tra eo. cordi. lib. vi. sed dic: qz non est de
 substātia appellationis petitio aposto-
 lozum: quia possunt peti. i. xxx. dies. vt
 C. eod. l. iudices. et extra eod. c. ab eo.
 in. vi. sed si non petatur. i. xxx. dies via
 detur appel. deserta. C. de appel. l. non
 nullis. et not. ff. de libe. causa. l. i. ¶ Itē
 nō valet appel. si deficit in forma: quia

nō cōtinet a quo aduersus quē ⁊ a qua
 finia: vt. c. e. l. j. in fi. ¶ Item nō valet ap-
 pellatio si nō interponatur corā quo: et
 a quo: ⁊ fieri debz in scriptis. ff. de ap. l.
 cum qdam. nisi eius copia haberi non
 possit. ⁊ etiā interim tempora app. non
 currāt. ff. qñ ap. sit. l. j. §. dies. ⁊ nisi violē-
 tia ei inueniatur. iusta: vt. d. l. cū quidā.
 tūc enim pro appellato habetur dūmo-
 do publice p̄testatur. d. cum quidam. et
 de his q̄ per met. nō ap. l. fi. in fin. Sed
 etiā tūc videtur q̄ teneat ap. nisi me-
 tuat eius violētiam si coram eo nō ap-
 pellat: quādo eius copia haberi nō po-
 test. vt extra eo. c. ij. videtis tñ secus de
 cōsuetu dine appellari etiā potest ad
 iudicem a quo ap. adire ⁊ corā eo appel-
 lare. ff. qñ ap. sit. l. j. §. si q̄: vt nota. in. c.
 cordi. de ap. in. vi. ¶ Item nō valet ap. si
 introducatur ad iudicem inferiorē: vel
 iurisdictionem parem habentem. debet
 em̄ ad mai⁹ tribunal appellare: vt. c. de
 ap. l. j. in fi. ff. eo. l. j. si q̄s. in fi. rir. di. c. in-
 ferior. Itē licet maior sit is: ad quē ap.
 tamē si nō sit iudex cōpetēs inter ipso-
 litigatores: vt si ap. ad metropolitanuz
 alterius prouincie: cum non adsint liti-
 gantes nec iudex a quo ap. xij. q. ij. c. ex-
 tra. de ap. c. duobus. de offic. ordi. c. pa-
 storalis. Item non valet ap. si non fiat
 per ordinem gradatim. ff. q̄ et a quibus
 ap. per totum. c. de ap. l. precipimus. ex-
 tra eo. c. dilecti filij. ⁊ ideo si omiſſis me-
 dijs appellasset ad principem: ad presi-
 dem remittēdus est. ff. eo. l. imperatorz.
 ¶ Item dicunt etiā non valere cum
 appellatur a sententia que est nulla. ff.
 de appella. l. cuz seruus. §. j. nam ex hoc
 non videtur cause cognitionem deuo-
 lutam ad iudices appellationis: immo
 prior iudex cognoscit ⁊ iudicat. c. de ad-
 uoca. diuer. iudi. l. j. et quomodo ⁊ quan-
 do iudex. l. preses. et de accusa. l. iij. etiā
 circa appella. c. quando prouoca. non
 est neces. l. j. Sed verius est quod valeat
 appella. et q̄ iudex appellationis de nul-
 litate cognoscat: vt not. Innocen. in ca.
 dilecto filio. §. aliud. de appella. quia si
 non principaliter tamen incidenter de
 nullitate cognoscitur: vt dicta. l. j. et est
 casus in. l. quedam mulier. ff. fami. her.

et hoc est verum si in appel. fiat mētio
 de nullitate: vt. d. l. expressum. et not. ex-
 tra de ap. c. cordi. in. vi. in glo. super ver-
 bo potest. et in gl. appellās de qua etiā
 nullitate post. r. dices qñcūq̄ pōt obijci
 cognosci: vt no. c. de iur. ⁊ fa. igno. l. j. et
 de fal. l. querelā. extra si ex fal. instr. p to-
 tū. ⁊. ff. de iudi. l. si p̄tor. §. marcellus. ex-
 tra de offi. ⁊ po. ind. dele. c. pastoralis. §.
 q̄ veror: ibi no. fm̄ odof. tāto tpe potest
 obijci de nullitate: q̄to tpe durat actio
 cuius nomē iudicatū fuit. vt dixi in. j. q.
 circa ordinē cause. ¶ Itē phibet appel-
 lare victor in duob⁹ casib⁹ q̄ leguntur. c.
 qñ. puo. nō est neces. l. in. pōt qñq̄ obijci
 cōtra p̄sonā iudicis ad quē appellat: q̄
 est excoicatus: interdi cius: vel infamis
 vel eius iurisditio est finita: ⁊ alia que
 possunt obijci ⁊ iudicē principalis cau-
 se. de q̄bus dicit Spe. in ti. de iudi. §. nō
 dz. sa. extra de elec. c. cōsideramus. l. z vt
 fiat nisi canonicē hñ valet: vt. j. ¶ Item
 prohibitum est appellare a delatione
 iuramenti necessarij vel iudicarij: vt
 c. de iureiuran. l. generaliter. §. j. sunt et
 alij casus quos not. Spe. in ti. de ap. §.
 ij. et ibi venire pōt etiam. Item not. non
 appellare a iuramēto quod vlm̄ pbatis
 nis obtinet: vt nota. Innocen. in. c. super
 eo. in fi. extra de p̄cur. et dic q̄ iudex ap-
 pellationis tenetur semp̄ legere prioris
 iatem sententie siue loci: vt in auten. vt
 cum de ap. cogno. col. iij. et no. xij. dis. c.
 illud. ita Innocen. in. c. raynutius. de test.
 in glos. nota iudicem. Additio. ¶ Ap-
 pellatio si est interposita in causis ma-
 ioribus: maiores appellantur: de quib⁹
 inferior ap. non p̄t cognoscere: sed sunt
 iurisdictioni p̄pter sp̄aliter cōstituta et
 reseruata nō possunt partes tali appel-
 lationi renuntiare. sed si appellatur in
 causis medijs tet medie sunt omnes cau-
 se spirituales ⁊ ecclesiastice: maioribus
 exceptis: tali appellationi anteq̄ sit re-
 cepta p̄ iudicem ad quē possunt ambe
 partes renūtiare: ⁊ redire ad iudicem a
 quo: sed vna pars altera inuita non po-
 test. Ex quo vero recepta est appellatio
 nō h̄z p̄tib⁹ renūtiare: nisi ad p̄uati eoz
 interesse sed cōponere non possunt sine
 iudice ad quem: vbi autem appellatur

Questiones circa appellationem

In maioribus causis. i. quando agitur de rpi⁹ & anteq̄ appellatio sit recepta p̄nt ambe ptes & etiā appellans inuito appellato renūtiare appellatiōi: & redire ad iudicem a quo: dummodo interfit appellatio et satisfaciatur. Postq̄ vero appellatio sit recepta non licet partibus ad iudicē a quo redire sine licētia iudicis ad quem: sed p̄ cōpositionē possunt ab appellatiōe recedere: et inuito iudice ad quē: vt no. Jo. an. post Host. l. c. si. extra d. cri. fal. vbi appellari pōt re integra. s. Bal. simplr dicit: q̄ appellans nō pōt renūtiare: si appellat iterest: vt l. l. f. c. q̄. puo. nō est necel. & oino vide. tex. & gl. i. c. q̄. nis. s. ceterū. de ele. li. vi. Ant. de cremonte.

¶ Que sint ptes iudicis q̄ ab eo frustratorie appellatur.

cio. extra de iureiu. c. veniēs. & not. ff. de admi. tu. l. cirographis. s. j. & in c. nō solū. de ap. q̄ nil est innouandū appellatiōe pendēte. ff. nil no. ap. pen. p. totū. et q̄ non est legitima: vel frustratoria.

¶ Scō vero casu nō dz iudex ei deferre. extra eo. c. appellatiōib⁹. in. vi. imo ea nō obstāte exequat: q̄uis possit reuocare q̄ factū est: vt pbat̄ extra eo. c. pastoralis. & not. in. q. vj. ad romanā. et ibi videas. si enim inuito appel. nō est admittēda s̄m eius iniuste app. malitiā & imprudentiam: & sic tenet & obseruat in ciuitate a qua sum oriundus perusy: et Tuscie in Italia hic & in lombardia & a ria sunt statuta & cōsuetudines q̄ tollūt prumpūt & fragilitatē: leges & canones & male & ideo his nris rpiibus fit modicum capitale de legis: & magis modicum & nihil fiet in posterum: q̄ p̄ncipes largiūtur oppidis: ciuitatibus: & villis q̄ facere legē: statuta & modica & parua: intercessione: & male faciūt ad tollēdum legē impialem & cōstitutōes viciorū rpi: quoz p̄ncipū si cōsultor essem & de s̄ilibus darent petitiones seu supplicationes you oferebe del parbare q̄ feze fezereovulgare azaro q̄ necesse est se multi catelani & infideles cōiurati uenire & visitare la cita de roma dije vob glo veniati seu zele vostre armature ofencible & desi per ingarne fazareo de poner lozarine mādano en la tranza p̄ le interptare. Reuertoz ad p̄p̄iū q̄ iudex admittēdo talē appel. aut deferēdo aut p̄ malitiā aut p̄ imprudētiā tenet. ff. d. euic. l. si p̄ imprudētiā. & talis iudex facit litē suā: vt isti. de obli. q̄ ex q̄si delic. naf. in p̄n. & s. j. & ibi vide. q̄ aut dubitat an sit legitima vel nō. i. tertio casu dz deferre extra. e. c. sp̄at̄. s. excessu. cū vna cautela q̄ ponit & legit i. c. cū cessante. de ap. bal.

¶ Que sunt partes iudicis appellatiōnis in ihibitiōib⁹ faciendis: & quāt in extraiudicialibus appellatur.

*

* Adde lā frā. in p̄all. s. interlo. & ap. nu. xl. et xliij.



¶ Quarto q̄ rit̄ t̄ que sint ptes iudicis a quo appellat̄: si

sibi v̄: q̄ appellatio sit frustratoria. & distingue aut cui datur videt appellatio legitima: aut nō legitima: sed frustratoria. aut est dubiū. p̄mo casu est deferēda et qui nō differt puni s̄m legē in. xxx. p̄ d̄erib⁹ auri. C. de ap. l. qm. sed de iure P canonico deponit ab officio. ij. q. vj. c. decreto. & no. extra. e. c. p̄ore. & nihilo min⁹ reuocat oīa agitata iudex ap. ex suo offi

¶ Adde pro primo mem bro lā fr. i. s. iterlo. & ap. pella. h. sed p̄ distiēda. nu. lxxvij. & p̄ scōo ibidez vers. conueniunt.



¶ Quinta q̄ est t̄ que sunt ptes iudicis appel. in ihibitiōibus faciēdis. Et circa hoc dicit spec. valde plene iti. de ap. s. de officio. s. tu dic breui⁹: q̄ p̄stitutio appellatoz corā iudice appellatiōis an oīa s̄

Quid est fides de sua appellatione: atq̄
audiri no d3. nec ad citationē nec ad p
hibitionē est aliquo aliter pcedendū: q̄
non pōt dici negotiū ad eū esse deuolu
tū: nisi cōstet appellationē esse interpo
sitā. extra de appel. c. romana. §. si vero.
Unde tanq̄ iudex icōpetēs nil v3 quod
agis vt dixi. §. de iurisdicōe. i. pū. appel
latōe em̄ interposita corā ipso iudice si
iniquā apparet interpositā an sniam.
tunc est ibi cā iserta: sic nedū q̄ ihibeat
sed nec sup hoc citet ptem: immo oīno
reyciat: vt. d. c. romana. §. ne aut. z idē si
sit interposita a diffinitiuā. et apparet
q̄ facta est i casibus exp̄llis a iure p̄hi
bitis: q̄ ponunt. ff. de appel. recip. l. fi.
vel si ita facta est ab eo: vel ab eis: q̄b²
appellare nō licet: vt dicitū est supra in
q̄stione tertia. Nā hīs casibus non est
ad aliqd pcedendū: sed est reyciēda.
vt. ff. de ap. recip. p totū. si aut de p̄dictis
nō appareat: vel dubiū sit: tūc d3 ptes
citare seu ptem. vt eo. §. si vero. in p̄l.
z §. si nostris. qz de vnoqz negotio p̄nt
bus p̄tibus cognoscere d3: et eis prius
citatis. ff. de re iud. l. de vnoqz. z appel
lato non apparēte pōt iudex ihibere.
nā z p̄ntiāre pōt in cā sm̄ h3o. altera
p̄te absente. l. fi. §. illd. c. de tēpo. appel.
z no. c. de ap. l. pe. §. si. ¶ Si v̄o partib²
p̄ntibus obyciat: q̄ appellatio graua
minis non cōtinet cām legitimā: vel ap
pellatio a grauamine illo: vel a diffini
tiuā nō fuit interposita isra. x. dies. vel
alia appellatio sitis opponat: q̄ cause
negotiū non est ad appel. iudicē deuol
utū. tunc nō est ihibitio faciēda: ni
si prius cōstiterit ad se cām deuolutaz.
vt. d. §. si vero. nam iudex ap. nō d3 ali
quid recipere: nec iudex inferior. ppter
ea executionē retardare quousqz cōsti
terit q̄ ad eum sit ipsa ap. deuoluta. et
sic iurisdicō. c. dilecto. in fi. extra eo. et
no. Archi. in. d. c. romana. z idem si ap
pellat in diffinitiuā a casibus p̄hibitis
a iure: v3 supra nota vel de q̄ confessus
est: tūc em̄ qz i inspectiōe appel. non ap
paret de cā iusta vt iustanō d3 postea
pcedere: nisi postq̄ cognoscere poterit
de p̄dictis. vt. d. c. romana. ¶ Qñ autē
appellatū est an sniam z obyciat. q̄ non

est ex cā rōnabili z probabili: sed appo
ret patenter p̄babilis: vt puta in iu
re exp̄ressa: tunc pōt mittere anteq̄ co
gnoscat an sit iustū extra eo i. vj. c. nō so
lū. §. illa. z ihibitio legitime facta
nihil est innouandū. vt. c. nil noua. Et
ideo reuocat si iuentā. vt. c. iij. extra de
ope. no. nū. Sed si dubitatur an sit p̄ba
bilis: nō d3 iudex p̄hibere: seu ihiberes
donec incipiat cognoscere. vt. d. c. roma
na. §. obyciat. Hec autē cognitio v̄r con
sistere: vt sufficiat lit. cōtest. z extunc iu
diciū nō cognitionis iunūt in iustis. vt in
aut. de litigio. §. si vero. q̄ qdem lit. cōno
test. tunc fit in cā ap. etiā vna parte ab
sente. vt. c. de tempo. appel. l. si. §. illud.
¶ Circa reuocationē eius qd̄ iactum
est: quat̄ fieri debeat a die diffinitius
snie: siue an app. siue post est p iudices
ap. reuocandū: vt. d. c. nō solū. §. i. inno
uari. illa vero q̄ inouant post ap. ante
sniaz interpositā nō reuocant: donec cāz
appel. inferat̄ verā esse iuenerit: vt eo
§. illa. nisi talis reuocatio post ihibitio
nē legitimā fiat: qz tūc siue cā ap. sit ve
ra: siue non est reuocandū ibi. appel.
aut interposita ab aliquo actu: vel gra
uamine: vel actu extradiuiciale: non re
uocat̄ innouata: q̄uis de veritate cau
se iudex appel. icēpit: nec p̄icipiū iu
dicis officiū impedit: qñ illd̄ exēq̄ possit
v̄n nō pdest cause isertio. nisi de ei² ve
ritate corā eo iudice p̄bet. vt no. Arch. i
c. roma. i gl. poterit tamē ad fi. Hinc est
q̄ Inno. dicit a tali grauamine vel actu
extradiuiciale vt est electio: confirma
tio presentatio. z huiusmodi: nō est ne
cesse infra decē dies appellare: qz salua
est ei exceptio: z etiā ius: qd̄ nō appa
ret vt ipse no. extra de hīs q̄ sunt a ma
par. ca. c. j. z idem Specu. in ti. de ap. §.
j. vcr. sed quid dices. Sed hodie iure
nouo oportet infra dies a talibus ap
pellare. postea vero non per viam ap
pel. sed per viā cōditōis vel alia reme
dia possit reuocari. extra eo. c. j. in. vi. z
c. cōcertationi. ad instar sentētie arbi
tri a quo nō h3 appellare. c. de arb. l. i.
tamē pōt ei appellatiōis remediū. ff. de
arbi. l. non distinguem². §. cū quidam. z
etiā supplicari. vt no. q. q. vi. a iudice

Questiones circa appellationem.

§. si. quod nota Additio. ¶ Appellationis psequēde tempus pōt ex pacto trium minui. dūmodo non vltra terminuz. not. bal. in. l. si. §. si. C. de temp. appel. ¶ Quid si appellatione interposita appellāsnō proseguitur causaz fue appellationis.

*Add lat. i. fra. in. §. in. terlocuto. rie. r. appellationes sepius alleg. nu. xl. vers. qro infra qd tempus.



¶ Erto que rit qd si appellatione interposita appellās nō psequit cam sue appellationis: s; expectat ppe finē anni: vel biēnij r tūc incipit pseq prote- stādo: q per eū non stat quominus finē accipiat expectādo q instantia cause appropriet. Et circa hoc dicit q terminus psequēde appella- tiōis est triplex. Primus est ille q statuit ad iter accipiēdū. extra de re iud. c. cū cā. r de ap. c. puenit. Scōs ad se pntiā- dū corā iudice ad quez. vt i. c. cū sit roma. de ap. r isti duo termini ab ho mine assignant. Tertius hō terminus seu dies sta- tuir a lege sez annus vel ex cā biēnij: vt extra eo. c. sepe. Tertius sic. C. de tēpo. ap. l. si. §. si. rno. ij. q. vj. c. si qd appellat ver. si qd appellatione: Primus ergo r scōs termi- nus pōt pfigi r termina- ri. vt extra de ap. c. ro- mana. eo. tit. c. oblata. i. anti. r tunc tenet appel- lās appellationē pseq infra terminū pfixuz. vt

ibi. qd si nō facit pcedit: vt no. in. d. c. in glo. vt si lia est. Sivero nec a iudice nec a pte est assignat? terminus: tūc h; appel- lāti ante finē āni vel biēnij ipetrare iudicē q cāz appellationis examinet. corā quo appellat? tenebit cōparere: r appella- tionē pseq. c. abbate. §. si. hō. de re iud. r. no. Inno. de ap. c. cordi. nisi appella- lās impetratū iudicē tanq̄ suspectum recuset: r nisi p̄mature fuerit ab appella- tate iudex ipetratus. ar. ff. qd vi ant clā. l. q̄ aliter in prin. minimū p̄mature p̄cu- raret vel appellās in appellatione sup- plātare: vt. d. c. abbate. qz eo casu appella- tio nō noceret: vt puta si est inter- posita i facto electionis etiā periculuz immineret ex dilatiōe appellationis p- sequēde: quaz dilatiō est dānosa. extra de ap. c. cū sit. li. vj. qz h; est p̄mature iudex appellationis pōt ex officio suo ptes p̄vocare corā se: r si instāt: vt. d. c. abba- te. r no. s. in. q. circa emergētia. in. q. ij. Additio. ¶ Exp̄sse renūtiās etiā in- telligit nullitati renūtiare: quia nullitas inclusa i obligatiōe tacite est accessoriū ad ipaz appellationē qd no. et ita dicit Bald. in. l. i. §. de sen. ex. p̄ri. re. vi. de sfrā. de sabaudia. in. c. si appella- tio. de ap. in. cle. p̄dicta. Intellige qd re- nūtiāns vult yti nullitate incidēter in- clusa in appellatione: sed si vult nullitatē principaliter deducere prima nō obsā nō renūtiaverit appellationi: vt p̄z in l. si exp̄ssim. ff. de appel. vbi desertio ap- pellationis nō pcludit viā nullitati. r de- sertio h; in se tacitā renūtiatiōe: vt no. in. cle. si appellationi. in. vij. glo. de ap. r t; do. Ant. de but. i. d. cle. sup glo. si. q̄ idē sentit. r vult bar. i. d. l. si exp̄ssuz. Et ipse do. Ant. in. c. dilecto de appel. vide de sen. excō. c. l; lib. vj. in. ij. glo. et qd no. Dñicus de sancto Gemi. sup ea. r ibi no. Jo. and. sup verbo: psequeret. in nouella. q nō solū deserēs s; etiā exp̄sse vel tacite renūtiāns appellationē pōt nihilominus pseq nullitatē. vide of- no Jo. and. q̄ ibi ofno limitat illud dicitū q̄n agit de fauore amine quo casu renūtiāns appellationē audit sup nulli- tate. al's secus fm eū ibi qd no. Ant. de cre. Additio. ¶ Appellationi s; quis vult renūtiare

renūtiare p̄ pactū affirmatorū corā iudice a quo ē gestū: nō tñ p̄ pactū sonās i v̄m pacti. no. Inno. de resti. spo. c. cum 2 ollin. r̄ do. ant. de bu. extra de fil. pre. in b eo qđ notat appellatio dz̄ interponi in fra decē dies a die sc̄ie: r̄ cōputat tanqđ de momēto in momētū. de ap. c. cōcertatione. li. vj. Et no. Ross. conclusio. xlv. ¶ Ideo si ferat̄ sc̄ia cōtra absentē r̄ indefensum citatū ad domū ac p̄sumptiue contumacē nō potest infra decē diuz a tēpore quo sciuit: eā latā petere se restitui ad appellandū: qz̄ de iure cōi pōt appellare. no. Ross. cōclu. cxx. idē in citato per editū. Ant. de cre.

De testamentis et vltimis voluntatibus. Rubrica.



Quidā tñ testamēto pluribus heredib⁹ scriptis voluit: r̄ mādauit. qđ nulus ex heredibus q̄ suis possit vel audeat v̄dere pignozare: locare: v̄l alio quocunq; titulo alteri. cōcedere domū: seu p̄re domoz. aut imittere aliquā p̄sonā ad standū in sua parte: nisi esset aliquis scriptozū heres. Et qđ cōtra fecerit: penā priuationis incurrat: r̄ voluit vt ad alios heredes dicta pena p̄ equa li parte pueniat. Ista sunt verba testamēti: modo de facto accidit. qđ vnus ex heredibus scriptis cōmisit maleficiuz: propter qđ secunduz loci statutū bona eius cōfiscata sunt: eo dānatoz bānito. Idē p̄ intervallū tēporis exēptus est a bāno: r̄ inde restitūdus: querit an heredes p̄dicti cōdēnati r̄ restituti debēt habere domos. siue partē domozū p̄dictarū ex dispositione testantis. ¶ In hac questione vidēdū est primo: an per formā prohibitionis r̄ voluntatis p̄dicti ois alienatio r̄ trāslatio in aliez videatur p̄hibita. ¶ Scđo vidēdū est. An p̄ cōdemnationē r̄ cōfiscationē p̄dicta factū sit cōtra p̄hibitionē testātis. ¶ Tertio vidēdū. An p̄ executionē r̄ restitutionē secutā domus vel pars eoz restitute intelligat̄ eidē. ¶ Circa primū scz̄ an ois alienatioz trāslatio interdicitur

dicendum est qđ sic. quia testator prohibuit vendere. ¶ Sz̄ verbū v̄ditiōis alienationē complectit̄. ff. de statu liber. l. statu liberū. §. q̄ntus. ¶ Pretere a videt̄ casus in terminis. C. de fideiul. l. voluntas. vbi dicit̄: qđ res p̄hibita v̄dī vel p̄ignozari: pōt donari fratri. ergo p̄supponit: qđ nō pōt donari extraneo. ¶ Pretere a videt̄ casus in terminis nois. ff. de leg. iij. l. pater. §. fundū tina nū vbi similiter res p̄hibita venūdari: v̄l pignozari: pōt in heredē extraneū trāfire. qđ nō fuit ibi simplex p̄hibitio: sz̄ limitata vsq; ad tps̄ mortis ergo si fuisset simplex secus. Cū igit̄ in casu n̄ro forma p̄hibitiōis sit: nō solū talis: sed etiam latior: v̄l sequit̄ cōcludēdum. qđ ois alienatio sit interdita ex voluntate testatoris: quā talē fuisse colligimus. cū verba sensui: nō ecōtra debeāt deseruire. vt. ff. de le. iij. l. fidei cōmissa. §. hec verba. ¶ Circa secūdū. An per cōfiscationē bonozū dicti heredis factum sit cōtra p̄hibitionem: et voluntatem testatoris. dicendum est: qđ sic ostēdendo prohibitus vel astrictus non alienare: non tantum abstinere debet: sed curare debet ne fiat contra. ff. locati. l. i lege. sed i casu nostro nō curauit ergo r̄c. Qui immo nō solū abstinuit sz̄ cogitauit fecit. qđ in aliū trāferret domus alienari p̄hibita. Mā qđ

a ¶ Quod nullus ex heredibus. vi de cyn. in. l. ea lege. C. d̄ p̄di. ob cām pau. de ca. i. §i. cxxxv. incipi. v̄l r̄ p̄sideratis oib⁹ bal. i. l. q̄ntes. ff. qđ ro qđ est d̄ictū. C. de fidei cō. pau. de ca. p̄. iij. incipi. qz̄ p̄ supradictū. bal. i. l. volūtas ver. q̄ro nūqd. C. de fidei cōmiss.

b ¶ Verbi v̄ditiōis. Adde bar. i. l. si. §. in cōputatione. ff. si. vel po. ne. C. de iure delib. idē in. l. sicut. §. v̄ditiōis. qđ. modis pig. vel hy. sol. bal. in. l. sciēdum. §. emptorem. de edi. edr. Jaco. de del. uiso in. §. qz̄ vero in. auf. de nō alie.

deliquit. vt iste fecit: videtur sua cogitatio: et sua scientia et suo facto perdere bona. ergo etc. vt. ff. q. 2. a. q. 1. q. 1. ¶ Preterea pro talis confiscatione fit prohibitiō testatoris: et pene pro eū iposite loci. Quā sic patet. Nam paria sunt in effectu seruū prohibitiū esse alienari a testatore. Et si alienetur: quod perueniat ad libertatē: vel testatorum disposuisse: ne alij seruiat: quod ei cui relictus est. vt in vtroque casu si contra fiat cōpetat ei libertas: vt. ff. de fidei. libe. l. quidā primo. et ij. respō. Et si testator legauit seruū suū: et adiecit: ne alij seruiat: si bona talis legatarij publicent: dicit seruū cōsequi libertatē. ff. de fidei. libe. l. impator. j. rāso. Et rō est: quod in talibus nō est cōsiderādū modū verbo rū plator a testatore: sed effectū dispositi voluntatis: vt. e. l. j. r. l. rogo. in fi. Et facit quod nō. e. ti. cū si dei. i. gl. fi. Et hoc in acq̄ sita nō diuidenda: sicut ecōtra i psequēdo nō dū adhibitiū cōsiderat effectus: nō modū. ideoque si aliquid instituat heres sub cōditione emancipatiōis: sed etiā p sniaz quā patet nouissime ppter delictū: vt. C. de insti. et substitu. l. ij. ¶ Et in ca b su nro cōsiderari dicit effectus prohibitiōis. nō modus. ¶ Preterea negari nō potest: quod si nō sit extraneus successor. vt. C. ad. l. iuli. de vi pub. vel priua. l. ij. ergo etc. vt dicto. §. sū dū titianū cū si.

¶ Quod si scus.

Adde bar. l. l. iter eos. §. fin. nu. ij. ff. q. ro. ff. de fidei. i. de z in p̄sil. p̄mo qd incipit. taglion de spolico. baldus. in. l. pe nulli. §. j. C. ad trebell. idē in. l. tam mandatori de non nu. pecu.

b ¶ De ex cōdicatio. Adde petrū de archa. l. c. q. i. grediētibus. nu. xxiij. extra de testa.

3
a

¶ Circa tertium. An domus predicta vel eorum portio intelligatur restituta tali heredi. postea de bāno exēpto: et restituito. dicit dū est: quod nō: quod ipsi codēnationē: et cōfiscationē factā locus fuit voluntati: et pene testatoris. Et iā fuit questū dū dū predictarū portionū domorum predictarū heredibus quibus testator puidit: vt no. ff. de leg. ij. l. peto. §. si. in glo. ex hac. l. Et patet. C. de his q pene no. l. j. Ergo restitutio facta de bannito: nō porrigit ad partē istarū domorū q iā facta est in heredes: vt no. in aurea glo. q ponit. ff. de libe. et posthu. l. gallus. §. et quid si tm. in glo. nō soluit etc. si ibi: nisi restitutor. ¶ Preterea cū ex cōfiscatione et trāfscatione facta in fiscū sit iā questū ius coheredibus: nō debet eis auferri pro restitutione huius banni. Et faciētis cōtra voluntatem testātis. Et restitutio intelligit semper fieri sine iudicio alieni iuris. vt ait sanctus bonifacius in decreta li sua extra de rescrip. c. quis. li. vi. ergo etc. fallit quidē. et in l. rogo. Et predictis seriatim examinatis et determinatis restat rōndendum: quod predicti coheredes debent restituere predictis domos: vel earum partes etc.

¶ Am valde expediat humanis nō gñi obseruari testantis voluntates. C. de testa. l. cau. r. l. volumus. ff. quē admo. testa. aperi. l. vel vagare. quia nihil est quod tā hoib⁹ debeat quod eorum seruare voluntates arbitror libet sit sty lus. C. de sa. san. ecci. l. j. idcirco vtile est subiugere quōnes circa vitimas voluntates. ¶ Et sciēdū est quod cui libet ē licitū regulariter pmissus facere testamētū exceptis. xiiij. psonis: seu psonarū p̄ditiōibus de quibus nō p ordine insti. quod nō est pmissus facere testamētū. ¶ Et ex cōdicato querit nunquā testari possit. Et hoc sciē. dicit quod nō: vt ipse nō. extra de excep. c. pia. §. Inno. contra vt ipse nō. extra de sen. excō. c. cū voluntatis i gl. no. elemofinis. i. fi. q opinio videt verior. Et approbat p archi. i. d. c. pia. ¶ Et quod de vrsario manifesto: nunquā valet et testamētū. Et dicit quod nō. nisi primo vrsari⁹ satisfactus: vt de satisfaciēdo cautionē p̄stet.

formā illius. c. p̄. extra de vsu lib. vi.
Et no. Hostiē. in dicto. c. pia.

¶ Prima questio est ytrū quātitas lega-
ti sit auctoritate danda fm̄ tempus cōdi-
tionis testamēti: vel mortis testatoris.



¶ **C**irca testamētū igit. Pri-
mo querit̄ testator reli-
quit vxori sue arcam talē
cū oibus rebus in ea exi-
stētibus: nunquid si post
cōditū testamētū aliqūe
res sint addite: vel detracte in arca cō-
tineantur in dicto legato. Et primo v̄
q̄ sic: scz in ea existētibus: vel q̄ ibi sunt
videntur referri ad tempus mortis ei⁹
ergo q̄ncūq; addite sunt res aliqūe an-
te q̄ moriat̄ testator: vident̄ legato cōti-
neri: qz tpe mortis ibi inueniunt̄. Nā tē-
pus mortis testatoris est respiciēdū. ff.

de libe. leg. l. si. ¶ A morte em̄ testatoris
incipit valere testm̄. C. de cadu. tol. §. cū
igit. et de cōdi. et demō. l. i. qz testamētuz
obitu testatoris cōfirmat̄. l. iij. ff. de ali-
mē. lega. extra de cele. mis. c. cū marthe.
Ad idē qz q̄ncūq; ponitur tps p̄ns pro fu-
turo. C. de cōdi. et demō. l. quib⁹ dieb⁹. §.
quidā. et no. ff. de pac. dota. l. cū dos. Et
idē de rebus distractis: vt videat̄ testa-
tor: ad emisse delegato post q̄ tpe mortis
nō inueniunt̄ in arca. ¶ Contra q̄ ille
res dūtaxat q̄ tpe facti testamēti sunt i
arca: cōtineant̄ in legato. Predicta em̄
verba testatoris designāt p̄ns tps: vel
facti testamēti et nō futurum scilz mor-
tis. Nā regulariter verbum p̄sentis
tpis non cōprehendit futurū. ff. de leg.
iij. l. vxori. §. i. ¶ Item p̄teritum nō cōpre-
hendit futurū. ff. de ver. obli. l. si a colo-
no. et de au. et ar. leg. l. si ita legatus. Nā
quātitas et qualitas rei legare attēdit̄
fm̄ tps quo reliquit̄: vt dicta. l. si ita. et l.
medico. in p̄n. ¶ Dic q̄ videt̄ distinguē-
dū. Nam aut testator auxit legatū: aut
detraxit. Primo casu habēt locum iura
p̄mo allegata. scz q̄ cedāt legato. vt. ff.

de p̄di. et demō. l. filie. §. i. Scōo an cedāt
in relictis nō cōditionalib⁹ inspicimus
terminū p̄ditōis existētis: nō facti tes-
tamēti. ff. de p̄d. et demō. l. mea res. et ar.
ff. de do. exceptio. l. parū. in p̄n. ¶ Hec
autē vera intellige: qñ testamētū va-

let: et ex eo adit̄ heredi-
tas: et ea nō adita nihil
debet: vt. l. eā quā. C. de
fideiuf. et insti. ad. l. fal.
in prin. ff. de reg. iur. l. ne
mo. Sz est loc⁹ successio
ni ab iestato. C. d̄ fidei.
li. l. i. nisi fieret in frau-
dē. C. si q̄s omis. cau. tes-
ta. p̄ totū sinasit̄ irritet̄
istō p̄pter p̄teritionē:
vel ex p̄dationē: tūc cū
cta firma manent. vt in
aut. ex cā. C. de libe. p̄te.
vel hereda. Sed si te-
stamētū deficit in solē
nitatib⁹: vt i numero te-
stium: vel qz nullus est
heres institutus: tūc nil
debet oīno. C. d̄ fideiuf.
l. ex testō. et de test. l. hac
p̄sultissima. §. ex imper-
fecto. extra de testa. c. cū
tibi. nisi ab intestato ve-
niētes sint rogati: vt ex
pressi: vt. ff. de inoffi. te-
sta. l. titia. et. d. l. i. vel qz
dicūt̄ in testō: si nō valet
q̄s ago iure testamēti
valeat iure codicillorū.
vt. d. l. ex testō. Item ru-
pto testamēto agnatiōe
posthumi nihil debetur
C. de posthu. here. insti.
l. i. Alij in hoc p̄ eandē
aut. ex cā. C. de libe. p̄te.
vel hereda. Et adde q̄s
dicit̄ infra in questione
quarta. in fine.

¶ Secunda questio est
de quo valore vel metal-
lo debeatur vas alicui
eccleie id distincte relictū.



¶ **E**cūda q̄
stio est t̄
qd̄si testa-
tor: legat
alicui ec-
clesie vñ
calicem: nec adiecit
de quo pondere: vel

h̄ ū

De vltimis voluntatibus.

a ¶ **Quid si** testor dixit. Adde per. de ancha. in c. requisisti. nu. xvj. extra de testa. b ¶ **Inter**

pauperes. Et qd si nō pfecto testō superuenit mors: an valeat talis institutio: et ea q̄ exp̄ssit videtur de petrū de ancha. in. c. q̄ ingredietibus. nu. x. extra de testa.

c ¶ **Est ser** uandā. Ad de Joā. de turre crem. xxij. q. iij. in sūma. nu. 1. 2. 3. 4. 7. 5. 7 dicit h̄gere i priorē eritum ser modis. idē l. c. si aliqd. ea dez cā. et. q. nume. 5.

valore: nec de quo metallo. mō querit̄ cur̄ pre c̄ij vel de quo metallo debeat. Et dic̄ de meliori metallo. de quo dicta ecclia v̄sit in s̄tibus vasis. ar. ff. de au. et ar. leg. l. titia. §. scia. 7 de cōdi. 7 demō. l. in testō. i. fi. 7 de adimē. lega. l. si cui annuū. 7 Itē qd si testator dixit. ¶ **lego talē rem** deo: vel xp̄o: cui debeat. r̄h̄deo illi ecclie: vbi testator habuit domiciliū vt in auct. de eccl. ritu. §. si q̄s i noie. ar. ff. de p̄di. 7 demōst. l. q̄ p̄ditio. §. si.

¶ **Tertia q̄stio est.** vtrū in legato ḡnis cōtineat sp̄aie eidē p̄onerelictū.



¶ **Tertio queritur.** ¶ **Quid si** testator legat fratrib' predict' catoub' decē. Et fratrib' bus augustinis decē: et tūc dicit relique hereditatis mee volo distribuere inter pauperes: vel ad pias causas per manus dictorū fratrum. nunquid predicti fratres poterūt distribuere sib̄ipsis de dicto generali legato. Et primo videtur q̄ nō quia a legato generis exceptuati: non includuntur sub genere. ff. de lega. iij. l. v̄rorem. §. felicis sime. et. ff. de alimen. et ciba lega. l. alimenta. §. basilice. et. l. stichus in principio. ff. de regulis iuris. l. j. ¶ **Contra** videtur q̄ sic: quia per errorem factum videt̄ cōtineri in legato ḡnis. ff. de annuīs leg. l. alio. in fi. Et de cōdi. 7 demōstrā. l. qui heredi. i. fi. §.

platius. de lega. j. ab hostibus. §. fictio. ff. de his qui sub mo. l. fi. Et ista est veritas sc̄dm. Dy. Et contraria loquitur sc̄dm eum cum speciale 7 generale relinquuntur in eadem causa 7c.

¶ **Quarta q̄stio est:** vtrum possit tolli testamentum iuramento firmatū. Itē de cautelis quibus testamentum mutari non possit. Item valet secundū testamentum propter preteritionem.



¶ **Quarto queritur** ¶ **testator** fecit testamentum et iuravit illud nō mutare: vel reuocare: nec aliquid corrigere. de m̄m mutato proposito fecit aliud testamentum. Nūquid valeat primū iuramēto firmatū: an secundū. Hec q̄ t̄ḡit. r̄ij. q. ij. c. vltima voluntas t̄n̄ ibi nō soluit. Sed Spe. determinat. in ti. de instr. edic. §. cōp̄d̄iose. §. si iura uerit: q̄ primū testm̄ iuramēto vallatū mutari nō possit s̄m ius canonicū. vnde dic̄ q̄ nō obstāte sc̄bo p̄cauet primū q̄ mutari nō potuit p̄pter autoritatez iurisiuradi. ¶ **Quod** quidē est seruādū nisi in priorē vergat eritū. xxij. q. iij. c. si aliqd. extra de iurei. c. cū p̄tingat. Mā dicit Ray. in summa de penitētis. Redditio iuramēti est de iure naturali. 7 in p̄tore. xxij. q. ij. c. nō iurabis. Ergo nullo mō frāgēdū. xxij. q. ij. flagitia extrab iurei. c. q̄ sc̄adalizauerit. Itē facit valde autē. qd obrinet. posita. C. de proba.

¶ **Sed** cōtra p̄dicta faciūt multa iura: 7 valida argumēta. p̄tio qz testatio iuris publici est. ff. de test. l. testamenti factio. C. de sacrosanc. ecclie. l. j. sed ius publicū tolli: vel ei renūtiari nō p̄t: etiāz cū iuramēto. Et i hoc p̄cordat ius canonicū cū ciuili: vt extra de foro cōpe. c. si diligētē. 7 d̄ elec. c. vbi. §. j. li. vj. ff. de pac. l. iure gētiū. §. ḡhalis. C. de iuram. calū. l. ij. §. 3. qz. 7 de legi. 7 p̄sti. l. nō dubiū. Ergo iuramēti nō aufert p̄t̄tē itez testādi: quia est iure publico concessum: vt dictum est. ¶ **Preterea** testamentum est testatio mentis. institū. de testa. in p̄nci. Sed faciendo posterius iam de s̄jt̄ testatio mentis esse. ergo non tenetur ad primū: quod irritauit faciēdo posterius. argo. exp̄pressum. ff. de le-

Ga. iij. l. si non iure. Ergo primum des-
 sit esse mentis testatio: igitur non ha-
 bet vires testamēti. arg. C. de ferijs. l. a
 nullo. Et q̄ mutare possit: patet q̄ volū-
 tas eius est ambulatoria: vsq̄ ad vlti-
 mum vite exitū. ff. de adimen. lega. l. iij.
 Unde vltima voluntas debet. in omnib⁹
 obseruari: vt. d. c. si. volūtas enim testa-
 toris demum a morte testantis valere 3
 incipit. C. de cadu. tollen. l. j. §. igitur. Et
 testm̄ testatoris obitu confirmatur. ex-
 tra de celeb. missa. c. cū marie. Ergo qñ
 cunq̄ ante mortē pōt mutari. ff. de leg.
 j. l. nemo. de leg. iij. l. si q̄s. in p̄ncipi. de te-
 sti. C. de testa. l. sancimus. Nec em̄ ante
 mortem est testm̄: vt dictū est. immo 2 si
 quoquomodo valeret. mutari pōt ad-
 huc. Nihil enīz tā firmū est quin muta-
 ri possit. vt in sti. qui testa. face. pos. §. su-
 per causa. 2 ibi not. qz quicquid ligatur
 solubile est. in aut. de nup. §. nuptias. lz
 enim testator deieret in cōficiendo secū-
 dum sic pena periturij puniēdus. extra
 de iureiu. c. debitore. extra de regu. iur.
 c. qui potest lib. vj. tñ testamētū primū
 iam validum desistit assistere. quia non
 mens testāris: quia declinauit a primo:
 2 collata fuit in scōm: cuius confessione
 sublatū est primū ipso iure. C. de testa. l.
 hac consultissima. §. pe. Et clarius eo. ti-
 tu. l. sancimus. Et hoc maxime quo ad
 personas: quib⁹ ius querit̄ ex priore: qz
 testm̄ est instrumētum non solum testa- 4
 toris: sz etiā omnīū: quib⁹ in eo aliquid
 scribitur. ff. quēadmo. testa. aperi. l. iij. i
 prin. vñ transgressio iuramētū a testato-
 re facta his. quib⁹ ius contractū ex testō
 priori: nocere nō debet sine facta eoz. 2.
 extra de iureiur. c. cū contingat. ad fi. ff.
 de transac. l. iij. in prin. Et no. in autē. vt
 matres debitoris. §. j. vñ quod supra i
 prin. dixi omne iuramētū seruandum
 esse dico 2 intelligo ad veritatē: quia nō
 seruādo deierat. Sic sibi tm̄ p̄iudiciū
 facit. arg. ex his que not. ff. de reg. iur. l.
 neq̄. §. priuatorū. Non autē p̄pterea ir-
 ritatur testm̄ posterius maxime q̄m
 ad eas personas: p̄ quibus testatur vt
 dixi pro hoc supra: q̄ valeat posterio. de
 terminatur. ir. colla. aut. sacramēta. in
 magna glo. ¶ Contra q̄ nō valeat po-

sterius. qz cōficiendo posterius deierat:
 2 deierando incurrit infamiā ipso iure
 C. de transac. l. si quis maior. ff. de his q̄
 no. infā. l. lucius 2. vj. q. j. infames. vnde
 priuatur ab omī actu legitimo. in. q. v.
 cōstitumus. ij. q. vj. tria. ergo vt ifamis
 iteruz testari non pōt. vt. ff. de testa. l. is
 cui. in fine. extra de test. c. ob testimoniū
 2. vj. q. v. quicūq̄. † Naz 2 mulier nubēs
 infra tps luctus cū sit infamis. C. de re-
 pu. l. cōsensu. nō testat. in aut. de nup. §.
 j. 2 hec opinio scz vt cōtra iuramētūz te-
 stari nō possit videtur verior: q̄ pbatur
 extra de sepul. c. j. lib. vj. ad id qd not. in
 d. §. priuatorū. dic vt ibi. Sed fm dy. ad
 hoc vt relictu reuocari nō possit oportet
 qz testator non stet in finibus vltimo vo-
 lūtatē sed trāseat in naturā cōtractus
 videlicet vt fiat donatio vel veditio ei⁹
 qd relinquatur sub tali cōditione scilz si
 testm̄ reuocari contingat: quo casu si te-
 stamētū postea reuocatur: illud testa-
 mētum postea valebit irreuocabiliter
 iam existente cōditione adiecta: vt Dy.
 no. extra de reg. iur. c. quod semel. 2 ar-
 gumē. ff. de reg. iur. l. j. d. aquir. posses.
 l. iij. §. j. item 2 sine testamēto videt̄ non
 posse fieri per stipulationem: vt p̄mitto
 tibi omnia mea bona post mortē meaz.
 vt no. C. de pactis. l. si. in glos. Sed ipse
 non potest re. Et adde aliā cautelā. po-
 sitam infra in ti. fi. in. qdōne. iij. ad finez.
 ¶ Alterius quia 2 testator cōdidit testa-
 mētum solēne 2 scdo secūdum similiter
 solēne: tñ in scdo preterit filium in ptā-
 te constitutū: vtrum preualet primū: an
 secūdū. Et videtur qz primūz preualet
 quia testamētum secundum etiāz iure
 veteri erat nulluz propter preteritionē
 ff. de libe. 2 posthu. l. inter cetera. Et de
 iniusto testa. l. j. et. l. cum in. ij. C. de li-
 be. prete. l. maximū vitium. §. sancimus
 de hereti. l. j. in prin. Et etiāz iure nouis-
 simo vt in autē. ex causa preteritiōis. li-
 cet vere intelligēdo illa autē. nō loquit̄
 in preteritione paterna: sed materna tā-
 tum. igitur propter preteritiōnē subla-
 tum 2 euacuatum est secūdum testamē-
 tum. ¶ Contra constitutione secundū
 testamenti solemnē tollitur primum
 ipso iure ope exceptionis: vt dicitur et

b ij

De ultimis voluntatibus.

no. C. de testa. l. sancim⁹
e. l. hac consultissima. §. penul. arg. expressum q^d si ex testamēto scō he-
reditas adiri nō possit:
vt quia institutus nō est
capar: tñ per ipsum tol-
litur primum licet solē-
ne. ff. de his q. vt indig.
l. cū quidam. Ergo pre-
ualet scōm preteritione
nō obstante. Qm̄ ad tol-
lēdum primū testamen-
tum sufficit si scōm verā
possibilitatez potest ex
secūdo adiri hereditas
vt not. in. d. l. j. de inuis.
test. Si ergo est possibi- 2
le q^d institutus in secun- a
do testamēto pōt adire:
quia naturaliter nō im-
pedit sufficit: nec tenet
expectare preterit⁹ duz
dicit nullum: vel q^d pre-
teritus agat per contra-
tabulas. ff. de bono. pos-
fessio. contra tabu. l. il-
lud in fin. et de libe. pre-
te. l. verum sed si adie-
rit. et not. ff. ad trebel-
lia. l. cum hereditas.
Item adeo per secundū
tollitur primum: vt non
eritrogz adeatur here-
ditas. insti. qui. mo. test.
infr. §. posteriore. et ibi
no. sed prima videt ve-
rior. Et adde q^d not. su-
pra in questione prima
in fine.

¶ Quis questio est an
mors civilis loci faciat
conditioni per testato-
rem adiecte.



¶ Quanto queri-
tur t⁹ plerūqz
fieri solet q^d i
ultimis volū-
tatibus apponitur con-
ditio mortis: vt quia di-
cit testator volo q^d talis

heres meus vel q^d talis legatari⁹ post
mortē suam det: z restituat hereditatē:
vel relicū titio. Nunqd sit locus resti-
tutioni: si heres vel legatarius non mo-
ritur naturaliter: sed ciuilit⁹ tm̄: vtpo-
te q^d capite minuitur: vel deponat⁹: vel
condēnatur in opus metalli: vel depo-
nitur vel interdicitur: scōm ius canoni-
cum. ¶ Et primo videtur q^d sit loc⁹ res-
titutioni. quia ingrediēs monasteriuz
habetur pro mortuo. vt in autenticis de
nup. §. distrahi. C. de ep̄is z clericis. l. fi.
C. de donatio. inter virum z vxorē. l. res
vxoris. vbi dicitur q^d donatio facta cau-
sa mortis cōfirmat morte ciuili. ad hoc
no. de supplē. negli. pla. c. si ep̄s. in glos.
fi. C. de fidei. autē. nisi rogati. extra de
pb. c. in presentia. t⁹ Ciuilib enim mors
morti naturali comparatur⁹. ff. de bo.
pos. contra tabu. l. j. §. fi. ff. de testa. tute.
l. sub cōditione. in fi. Nam qui sub con-
ditione emancipationis restituitur: suf-
ficit si quoquo modo a paterna potesta-
te liberetur. vt. C. de isti. z substi. l. si ma-
ter. Nam verba testatoris in vno casu
prolata ex sentētia admittūtur ad simi-
les vt. l. gallus. §. z quid si tātum. ff. de li-
be. z posth. z de vbo. obligati. si subvna
¶ Contra q^d non q^d per mortē ciuilem
non soluitur matrimoniuz. C. de dona.
cau. mor. l. sed z si mors. §. cum igit⁹. nec
facit conditionē existere. ff. de lega. ij. l.
fideicommissa. §. si cui. z de condi. z de-
mon. l. interdicit. z ibi no. de verb. obli.
l. si ex causā. §. si insulā. ff. de iure fisci. C.
de his qui ve. eta. impe. l. fi. de lega. ij. l.
si ita quis testamento. §. si. extra de offi.
dele. c. j. ¶ So. dicen dū est regulariter
q^d nō sufficit aliquid fieri nisi naturalit-
ter fiat. C. de bono. posses. l. non putauit
z de condi. z demon. l. fideius. z. l. fi. in ca-
sibus tñ in quibus ciuilib mors equipa-
ratur naturali: in illis casib⁹ sufficit ali-
quid fieri ciuilit⁹. Ita loquuntur con-
traria. vñ dicit dymus supra. d. §. si cui.
q^d demum non refert q^d ex equipollen-
tibus fiat: qñ ex eis dē actis representat
effectus. Et ita loquit⁹ d. l. si mater. et. l.
gallus: quia propter eundem modū in-
ducit liberatio a paterna potestate: in
omnibus illis casibus seu equipollēt⁹.

¶ Morti
naturali cō-
parat⁹. Ad-
de i quo cō-
parent pet.
de anch. in
c. cōpromis-
suz. nu. 2. ex-
tra de arbi.
e i quo. not.
idē in. c. cuz
sis p̄dictus.
nu. 4. de cō-
uersi. plug.

bus. sed cum agitur de morte naturali et euentus contingit per mortē ciuile: hec quidē nō sunt paria: nec quidē eundem reddūt effectū: vt. ff. de capt. dumi. l. penul. §. mortuus nō reuiuiscit. sed ciuiler mortuus pōt restitui. vel pmoueri: vt. d. l. sancimus. §. si. r. d. c. cū igit. nec reuertatur ex vtroq; idē effectus. Et ideo nō equipollet mors naturalis morti ciuili. r. ita loquuntur scō allegata. Ad. l. deo nobis. C. de sa. crosan. eccle. cū sibi rīdetur q̄ est speciale fauore religiōis: vt ex eis ptz. r. hic no. xvi. q. j. placuit. in gl. vides. ¶ Et p̄dicti igit resultat talis questio. † quidā est bānīr ex tali delicto: ppter q̄ oīa bona sua sunt cōfiscata s̄m formā statuti: durāte bāno moritur. qdā el' cognar' ab intestato: cui erbānītus dz succedere ppter qd̄ fiscus petit successiōnē iure publicatiōis facta. Ecōtra alij cognati veniūt ad defunctū etiā i vltiori gradu. r. dicūt sibi deberi successiōnē q̄rit qd̄ iuris: r. q̄s admittat. Et primo v̄r q̄ fisc' q: ille erbānīr est inherens ad successiōnē ex testō: vel ab intestato. C. de heredi. istituē. l. j. r. l. neq; ff. de his q̄ pro nō scrip. habē. l. iij. et de lega. iij. l. j. Et ideo vt capaci fisco dabit. ff. de ioffi. testa. §. meminisse. l. papinia. r. C. de his qui. vt in dig. l. hereditas. et. l. alia. Itē fisco publica sunt bona: vt dictū est. ergo iura generalia r. actiones. ff. de verb. sig. l. bonorū. et. l. morientium. C. de sen. pal. l. si ademptū. ¶ Ecōtra q̄ cōiuncti succedāt: † quia quoties precedēs in gradu propter suū delictū a successiōne repellitur: vltior in gradu admittitur. ff. de his qui sui sui vel alieni iuris. l. si qua. Itē q̄ talis erbānītus habet pro mortuo. ff. de bo. liber. l. si necē. §. si de portatus. de bono. pos. con. tra tabu. l. j. §. si de portatus. et de alen. lib. l. j. Si mortuus: ergo sequētibus in gradu deserit hereditas. vt i. auf. cessante. C. de suis et legit. heredibus.

¶ Preterea verba statuti de publicatione bonorū ad bona tūc presentia tēpore publicatiōis referūtur. ff. de verbo. signi. l. bouēs. §. hoc sermone. vnde ad postea veniētia nō referuntur. quia cū sint odiosa nō sunt laxanda: vt extra

de reg. iur. c. odia. Preterea dictus erbannīr nō est de portatus: licet sint bona eius publica: ta. ergo i iure suo fiscus nō succedit: qz pene sūt molliende: nō exasperā de. ff. de penis. l. interpre tatione. videtur ergo q̄ agnati succedant exclu so fisco. Et ita fuit indu ctus pet. Sed videtur potius: q̄ ipse erbannītus succedat quasi ciuiler mortuus: nec exclu ditur a successiōne nisi sit seruus pene.

¶ Sexta questio est. an heres possit distribuere relicta sine executiōne testamēti. Itē q̄ actiōne executor tenet. Item an teneat executor red dere id quod expēdit: si appareat testamentum non valere.



¶ Sexto q̄ rīr. † Cōmissari' i stitū' a testatore ad distri

buen dū relicta petit ab heredibus sibi dari relicta: que sibi testator distribuēda cōmisit: dicit heres paratus sum prestare omnibus his quibus relicta sunt. Com missarius dicit. b primo da mihi: quia mihi com missa est distributio. q̄ ritur quid iuris. Et in hoc distingue. aut testa tor dicit: volo dari: vel lego: q̄ detur. vel relinquo talem rem dādam tali. Aut dicit lego vel reliquo talē rē tali. Pri mo casu v̄r testator: sen

h iij

a ¶ Referēt Adde etiaz q̄ restriguntur ad subditos statuētis. vt not. pe. de anch. i. c. a nobis. nume. 4. ex tra de sen ten. excō.

b ¶ Cōmissarius dicit. Adde q̄ cōmissari' testamēti non cogit suscipere officiū cōmissarie: vt not. Dy. l. j. §. qd̄ nātū. ff. de v̄e. inspic. r. i. l. impator. in pri. de le. ij.

fisse: vt de manu heredis preste. vt. ff. de vsu fruc. leg. l. trebatij. i. pri. 2 ibi no. r. ff. de lega. ij. l. cu pater. §. volo. 2 id ab heredib' petendū. vt. ff. de trāfac. l. iij. in prin. et de cōdi. 2 demō. l. qui he redi. §. cum hereditas. Scōo casu v' cōferre re lictū in legatarium sine facto heredis. arg. ex eo qd no. ff. de leg. ij. l. si le gatarius. in pri. 2 not. ff. quēadmodū vsufruc. ca ue. l. idē est. ff. de vsufu. lega. l. si q's ita. maxime qñ testator nō solū facit cōmissariū ad distribuē dū: sed etiā ei cōcedit li cētā distribuēdū: 2 alie nandi de bonis suis. C. de epi. 2 cle. l. si quis ad declinandā. et not. ff. de ali. 2 cib. le. l. alio. q' hoc cōmittendo cōmissario v' excludere heredē. ar. ff. de iudi. l. cū pretor. ad 1 idē ad trebel. C. l. fina. Et ideo tūc sine herede ipse pōt. 2 Itē est notan 2 dum. q' oīa talia verba volo: rogo: mando 2c. ipōrtāt necessitatē. ff. de leg. ij. l. fideicommissa. §. si quis ita. Et hic pōt 3 queri an fideiussarius testamētari' possit age re vel cōueniri ab alijs: quibus debet distribuē re relicta s'm testatoris volūtate. Et de hoc no. C. de epi. 2 cle. l. nulli. 2. l. si quis ad declinandā. 2 d. l. alio. Et de leg. ij. l. si quis titio. Nā in predi ctis casibus nō est sim plex minister. vt plene no. ff. ad trebel. l. lucius §. j. in alijs aut casibus nec cōuenire: nec cōue-

niri potest q' simplex minister actiones nō habet. nec pōt cōueniri p' relictis sibi ad distribuendū cōmissis. vt. d. l. lucius. §. j. de predictis plene nota. extra de testa. cū iohannes. nisi essent in ei' po testate relicta prestādi: vt q' ipse apd se habet: tūc em tenet: arg. ff. de rei ven. l. officii. ¶ Et dic q' legatarius 2 fideicō missarius 2 quilibet grauatus alij resti tuere: si ex hoc aliqd debet pcipere: vel retinere: potest vt diri agere: vel cōueniri: vt. d. l. si legatarius. in prin. Et tenet actionib' quib' tenet heres si ab eo re linquatur. C. cōia de lega. l. j. Et hoc in tellige: si ipse grauatus agnouerit reli ctū: alio nec agit nec cedere cogit. vt. no. ff. de lega. ij. l. imperator in principio.

¶ Itē queritur an executor testamen ti teneat reddere rōnē de gestis p' ipm successori testatoris. 2 Cy. no. q' sic. in. l. id qd pauperibus. C. de episc. 2 cle. p. l. j. ff. de lega. ij. l. sibi. ideo dic qd sic facta executione p' commissariū vel executorē. arg. ff. de rebus eorū. l. si.

¶ Septima questio est. vtrū pāni lega ti appellatiōe debeat rudis materia pāni: an in speciē iā translata.



¶ Primo queritur: 2 quidā le gavit vxori sue pānū: qui erat in archa: an debeat ur oīs pā nus 2 etiā qui translatus est i aliquā speciē: an ergo sola rudis mate ria panni in aliquā speciē nō translata. Et primo videt: q' omnis species panni cedat legato. q' appellatione legati in genere cōtinetur quelibet eius spēs. C. de rebus alle. nō alienā. l. si. 2 de furtis. l. j. Itē prohibitus a genere: vt prohibi tus a qualibet ei' spēc. ff. de serui. ru. si. predio. l. si serui. ij. rñso. extra de sy mo. c. audiuimus. Et no. ff. de suis 2 le giti. here. l. j. §. si. Ad idē: a quo remouet diffinitio 2 ei' diffinitū. ff. de regu. iur. l. iudicatū. §. facere. 2 no. C. de arbi. l. j. q' cum aliquid prohibetur. 2 omne id per quod peruenit ad illud. Et ecōtra cum aliqd pmittit 2c. ff. de iuris. om. iudi. l. ij. Itē absolutus a toto v' absolut' a qua libet eius parte: vt. ff. de excep. rei iudi. l. si quis cū test. Respōdeo ad predicta. quia species inest generi: vt. ff. de regu.

2 **Omnis**
pannus.
Vide pol-
crū casum i
l. serui filij.
§. si pocula
ff. de lega. j.

Inr. l. semp species. Non ecōtra genus
 inest speciei. de gradibus. l. iurisconsul
 tus. §. j. nisi p viā positōis. qz posita spe
 cie: ponitur genus. Nā dicēdo hō intel
 ligitur aial. vt. l. inter agnatos. ff. vnde
 legi. fm Dy. † qz genus est² qd predi
 catur de plurib⁹ differētib⁹ specie. Spe
 cies est qd predicatur de pluribus diffe
 rentib⁹ numero. vt no. ff. de re. credi. l. iij.
 Ergo prohibito gñe prohibetur omne
 qd ex eo est. ff. de sponsa. l. omnino. ergo
 est prohibita ois species: cū sit in gene
 re apprehensa: vt dictū est. † Genus est
 et species nō sunt diuersa: nisi quia ge
 nus est plus speciei: z species est minus:
 z se habēt sicut magis z minus. Igit in
 proposito pāno legato perinde est ha
 bendū ac si expressum z singulariter que
 liber eius species vt tōr in. d. l. si chorus.
 in princ. de lega. iij. Qñqz tamē species
 sibi assumit nomē gñis: vt. ff. d. adop. l. j.
 Ecōtra q in legato nō cōtineat nisi
 sola rudis materia panni: scz qd nō est i
 specie translatū. quia legato marmore.
 nō debetur species de marmore: sed so
 la rudis materia marmoris. ff. de lega.
 iij. l. illud questū. §. illud fortasse. Item
 lana legata indistincte nō debetur la
 na tincta. ff. de leg. iij. l. si tibi lana. i. pñ.
 Et d hoc plene no. io. an. extra elec. c. vt
 circa. lib. vj. in glo. sup. hb. ecclesiastico.
 Itē lignis legatis nō debent nisi ligna
 ad cōburendū parata. Materia autem
 lignorū ad edificū parata nō debet. ff.
 de leg. iij. l. ligni. † Dic q ex legato ge
 neris indistincte prolato nō debetur re
 gulariter: nisi sola rudis materia gene
 ris: et nō qd in aliquā specie est trās
 latū. vt. d. §. illud fortasse. z. l. illd questū.
 de lega. iij. hoc veruz: nisi aliud senserit
 testator. ff. de aur. z argē. lega. l. pedicu
 lis. §. lab eo. Itē nisi adijciatur legato si
 gnū vniuersale: scz omne vniuersuz: vel
 totū: qd cūqz: z his similia. qz tunc species
 legato cedūt. ff. de le. iij. l. heres me⁹. §.
 j. et de au. et argē. leg. l. iij. fm Dy. dicit
 enim aliud est dicere a munere: z aliud
 ab omni munere. i. q. j. sunt nōnulli. Et
 idē extra de constitutio. c. ex literis.

Octava questio est. an legatū sub cō
 ditione viduitatis relicuz valeat. Et

vtrū caste viuēdo conse
 quatur legatū. z vtrum
 mulier cui est relic⁹ vsu
 fructus oim bonoz de
 beat ipsum recipere de
 manib⁹ ipsius heredis.



Quidam que
 ritur testato
 tor legauit
 vxori sue de
 cez singularis
 annis quib⁹ nō nups
 rit: post mortē testato
 ris nubit vxor. nūquid
 nihilomin⁹ habebit le
 gatū. Et primo v⁹ q sic.
 qz p hoc v⁹ idicta vidui
 tas. vñ spectata tali cō
 ditione: z conditio est re
 putāda p nō adiecta. ff.
 de cōdi. z demō. l. sed et
 si. §. si. z. l. seq. z. l. cū tale.
 §. ij. z. l. mulier. z. l. l. z. l.
 quoties. C. de indi. vi
 dui. tollē. l. ij. Ecōtra
 q nō. qz nubēdo deficit
 conditio: z legatū habe
 re nō dz. C. de idi. vidui.
 tollen. l. ij. dic qd de iure
 aut. si nubit legatū resti
 tuit: cū oibus fructibus
 quia nec in posteruz est
 prestandū. vt in aut. po
 sita i. d. l. ij. vnde anteq
 petat: debet exponere
 cautionē: vt ibi dicitur.
 Et hoc in muliere mari
 tata: seu viduata. in qua
 vetera iura corrigūtur
 per dictā aut. Sed i nō
 nupta seruantur vetera
 iura: vt licet nubat con
 sequatur relicū legatū
 quia habet cōditio pro
 nō adiecta: vt not. in. d.
 aut. in fine. et per leges
 primo allegatas. vel dic
 aut testator legat ver
 bis affirmatiuis: aut ne
 gatiuis. pzo casu siquē

a Genus
 est. Adde
 Bart. in. l. j.
 in princ. de
 iuri. om. iu.

b Subcō
 ditione vi
 duitatis.
 Adde Bar.
 z doc. in. l. si
 hoc. §. si. ff. d.
 pñ. z demō.
 collec. i. c. si
 conditiōes.
 nu. ix. vers.
 quādiu erit
 sine marito
 extra de cō
 di. appo.

Debltimis voluntatibus.

dem persona cui testa-
tor nubere noluit est in
habilis ad matrimoniu
contrahendum: vputa
dixit lego centum berte
si nupserit titio quia ti-
tius est inhabilis: forte
in statu monachali: vel
alio qui reddit eū inha-
bilē. tūc licet non nubat
illit: tamē cōsequitur le-
gatum: et cōditio habet
pro nō adiecta: ne vidui-
tatē inducere videatur.
Si nō est habilis: valet
legatū: sed si non nubat
nō cōsequitur: quia cō-
ditionem non implevit. a
hoc pbatur de cōditio.
et demonstratio. l. cum 3
ita. In scōo vero casu si
testator dicat simplici-
ter lego berte centū: ne
nubat: tūc etiā nuben-
do psequitur legatum:
ne videatur indicta vi-
duitas. vt. d. l. ij. r. l. cum
tale. §. meuiē. Aut lego
centū ne nubat titio: et
de alijs pmittere. vt. d. l.
cū tale. r. alijs supra alle-
gatis. Cōsequit ergo le-
gatū: dūmodo non nu-
bat titio contra testato-
ris volūtatē. Sed si sub-
duabus cōditionib⁹ cō-
trarijs legaret: valet le-
gatū: vputa lego centū
berte si non nupserit r.
si nupserit. quo casu
consequit legatū. prout
elegerit berta. vt. ff. de
cōdi. r. demōstra. l. titie.
2 **C** Sed quid si marit⁹
relinquat vxori donec
caste viuat. Nūqđ pdat
legatū: si nubat. Et pri-
mo vt qđ nō. qđ matrimo-
niū est res honesta: vt i
aut. de nup. in prin. xxx.
q. ij. c. ij. Itē et hoc indu-

ceretur viduitas qđ est prohibiti: vt. ff.
dixi. ad idē facit. ff. de vsu r. habi. l. cen-
tū. §. militi. ver. quid ergo. **E**cōtra qđ
sic. qđ nubēdo deficit conditio: vt. ff. dixi
in prin. Et ideo pdit legatū: vt ibi. et te-
net Odo. p. aut. de nupt. §. qz. que ponit
in. d. l. ij. vñ nubēdo vel luxuriose viuen-
do legatū pdit: vt not. in. d. ver. qđ ergo
quia ibi nulla fuit adiecta pditio. Szve-
rius qđ debeat. qđ in casu proposito non
fuit adiecta cōditio expressa nō nubē-
di: ergo nec deficit. qđ nō fecit cōtra vo-
lūtatē mariti nubēdo. qđ hoc exp̄sse nō
prohibuit. Itē in illicitis tm̄ nuptijs vñ
facta phibitio. ff. de iu. pa. l. adigere. §.
fi. Nā etiā scōo nubēdo castitatē seruat
in aut. de nō elig. secū. nub. §. si autē. Et
idē extra de diuor. c. gaudem⁹ in fi. **E**t
quia matrimonio fauere debem⁹. ar. ff.
de reg. iur. l. in ambiguis. † Etia3 quia
in vltimis volūtatib⁹ est plenior interp̄-
tatio faciēda. vt eo. ti. l. testamētū. quia
ex quo nō fuit expressa cōditio nuptia-
rū: tacite subintelligi nō debet. quia cō-
ditio qđ tacite in se nō reddit legatū cō-
ditionale. ff. de cōdi. r. demō. l. pditio des
que extrinsecus. Vñ dicit quidā suffice-
re si nō nubat infra annū. **Q**uestio ta-
lis est. † Maritus in sua vltima volūta-
te reliquit suā vxorē dominā et vsufrū-
ctuariā oim bonoz suoz. Modo querit
vtrū debeat recipere vxor ipsamet ne-
cessaria: an debeāt cōstitui per iudicem
et dari eidē de manib⁹ heredis. Et pri-
mo videt⁹ qđ de manibus heredis reci-
pere debeat quia illa verba adaptātur
ad legatū alimentozū: qđ cōstat debere
cōstitui vel p manum eozū qui per testa-
tozē vel iudicē fuerūt deputati debere
prestari. vt. ff. de an. lega. l. si qđ annuā.
et de ali. et ciba. lega. l. iij. r. l. hec verba.
Et l. pecunie sortē. r. l. cū vnus. et. l. cum
aliments. in pinci. r. l. fi. Itē si legātur
alicui fructus vel redditus omnes: vel
alicuius partis legatarius h3 ab here-
de. Nō autē potest ipsemet pcipere. qđ
tale legatum assimilatur legato rei cor-
poralis. vt. ff. de vsufruc. lega. l. vsufrū-
ctus. §. sempromio. Cum ergo debeat
fructus percipere. sequitur qđ de manu
heredis debeat percipere non sua au-

In fin.
Adde ad h
ter. not. in. l.
mulier. §. cū
proponeret
ff. ad trebel.
r. ibidē bar.
idē qđ Bal.
hic.

uoluntate. **C**ontra videt q̄ illa verba
dñam vsufructuariaz in successione ho
norum &c. q̄ habet ius vtendi: & fruendi
iure cōi scripto. vt. ff. de vsufruc. leg. l. si
ritio fundus. & vsufruct⁹ & electiōes fru
ctuum ad eā pertinere debeāt: & de sua
ppria manu debet percipere. ff. de vsu
fruc. lega. l. vxori mee. & l. vsu. legato et
l. arbores. §. quicquid. & l. itē si fundi. Et
p̄ illa v̄ba videt vsufructuariaz vxor om
nium bonorū: & deductis legatis. Et iō
manu sua ppria percipere p̄t. vt plene
no. i. d. l. fundi t̄ebatiani. † Itē quia le
gare fructus annuos: ⁊ legare vsu
fructū: sunt paria. vt. ff. de vsufruc. leg.
l. si quis. & eo. ii. l. cū ita. vñ dico: q̄ si mā
dasset necessaria vxori: q̄ tunc est lega
taria simplex: & nō fructuariaz: & tunc ha
bet necesse petere: et de manu heredis
percipere. vt. d. l. si patrimonij. & l. si dei.
& ibi not. in. d. l. defuncta. §. sempronio.
Et no. ff. de vsufruc. leg. l. si quis ita. Sz
per predicta verba vsufructuariaz. Et
ideo tanq̄ vsuaria poterit de manu sua
percipere fructus: et redditus sibi suffi
ciētes. Et nō habet expectare: vt de ma
2
nu heredis sibi dentur. residuū hō fru
ctuum & reddituū p̄tinebit ad heredes
ff. de vsufruc. & habi. l. fundi. & l. si habi
tatio. §. si vsus fundi &c.

Cona q̄ est qualiter poterit p̄uide
ri si testator nō fecerit testm̄ in scriptis
nec etiā nūcupatiū d̄ quo publica scri
ptura appareat: sed apparet scriptura
p̄iuata: vel forte dixit suam vltimā vo
luntatem corā testibus: de qua nulla cō
fecta est scriptura publica.



Mono queritur. Quid fite
stator nō fecit testamētū
in scriptis. Nec etiā nū
3
cupatiū: de quo publi
ca scriptura appareat. sz
apparet ibi scriptura p̄
uata: vel dixit vltimā voluntatē corā te
stibus: de qua nulla est cōfecta scripu
ra nec publica: nec puata: qualiter his
casib⁹ poterit p̄uideri his: ad quos ea
res p̄tinet. Et q̄ i hoc glose nō loquunt
aperte dic q̄ si cōstet de volūtate testan
4
tis: seu testare volentis: que tñ non cō
stat nisi per scripturam p̄iuatā: factā q̄

coram testibus: & hoc ex
pressit vltimā voluntā
tem. tale adhibeat re
mediū: videlicet q̄ illa
p̄iuata scriptura: vel il
lud quod testes audie
runt: reducatur ad arti
culos ad perpetuaz rei
memoriā. extra de testi.
c. significauerunt. et su
per his examinentur te
stes nō eramin septē. C.
de codicil. l. vlti. & opor
tet omnino: q̄ publicen
tur: vel insinuentur co
ram iudice ordinariam
autoitatē habente. Et
per manū publicā fiet
instrumētuz. vt no. C. de
testa. l. hac cōsultissima
§. penul. in fi. & l. publi
cati. Et hoc q̄ est dispo
sitiō in p̄stitutione here
dis: als sufficiūt quinq̄
testes. vt. d. §. pe. & §. ex
imperfectis. † In iure ca
nonico sufficiūt duo vel
tres testes in relicto ec
clesie: vel ad pias cās:
seu fauore religionis vt
extra de testa. c. cum om
niz. & c. sequētī. quia hec
solēnitas canonica req̄
rit vt ibi clare d̄. & iō q̄
tuor testes cū suo p̄by
tero nō sufficiūt q̄si for
ma nō seruata. licet spe
cula. in hoc vltimo p̄tra
riū tenet in ti. de instru.
edit. §. nūc hō. † Itē not.
q̄ hoc noie ad pias cau
sas: continent etiā rel
cta^b pupillis: viduis: or
phanis: peregrinis: et
alijs miserabilibus p̄so
nis. lxxvij. di. c. i. & ij. dū
mō p̄dicti n̄ sūt diuites
vt no. spe. i. ti. d̄ istr. edit.
§. nūc. † & scias vnū d̄ eo
rum relictis non vide
tur falcidia detrahēda.

Cfruct⁹
ānuos. Ad
de q̄ tales
cōputant in
ter immob i
lia. bal. i. l. j.
C. de suffra.
& in. l. iube
mus. C. de
sacrosan. ec
cle. idē in. l.
hac edicta
li. §. is illud
C. de secun.
nupt. Idē i
addi. specu.
de rest. spo.
in ver. red
ditus.

CRelicta
vide cardi.
zaba. in cle.
i. xij. q. de te
sta.

De ultimis voluntatibus.

C. ad l. fal. autem. si iure.
¶ Et Sed querit quid si
5 probat per duos vel tres
testes: quod testator fecit te-
stamentum coram septe te-
stibus: vel codicillos co-
ram quibus. puta forte:
quia alij testes absunt:
vel defuncti sunt. Nun-
quid isti tamen sufficiunt vi-
detur quod non. ff. de here. in-
sti. l. heres palam. in prin-
cipio. iam enim concedere
tur per obliquum: quod per
directum denegaretur. Quod
quidem esse non debet. in
sti. vi bo. rap. in princi. 2
¶ §. i. debet ergo probari per
septe testes verum sic esse
ut no. C. de bo. posses. se-
cundum tabulam. l. ij. 2 de fide
instr. l. ultima. Nec ob-
stat quod dixi supra in
questionibus circa viam
extraordinariam: in. q.
vi. §. modo. quia aliter
loquitur. ¶ Proinde queri-
tur: vtrum valeat testa-
mentum publicum conti-
nens septe testes: vel pu-
blicum instrumentum con-
tinens vnum testem tan-
tum. Et primo videtur quod
non. quia duo in alijs con-
tractibus requiruntur.
C. de codicil. l. vlti. §. pe.
C. de testa. l. vbi nec potest
tabellio supplere secun-
dum testem. quia tabellio
adhibetur ultra. ut. C. qui
testis. §. a. pos. l. hac consul-
tissima. in princi. ad idem
quia vnus non debet gere-
re officium duorum. ff. de
pac. l. si plures. ff. de as-
ses. l. nemo. ¶ Et contra quod
valeat. quia in. l. dominus la-
beo. ff. de testa. dicitur 2
not. quia tabellio obti-
net vim vni testis. Et
alibi dicitur: quod auctoritas ta-

belliois equiualeat duobus testibus. ut no.
extra de fide instr. c. cum iohannes. ver. por-
ro. Ergo ipse cum alio teste sufficit: ut. d. l.
hac consultiissima. dicitur loquitur in spali
casu: sed in testio ceci. vbi certe requirun-
tur solennitates: ut ibi. vbi regulariter se-
cus. C. de testa. l. hac consultiissima in prin-
cipio dicitur: quod sufficiunt septe testes: nec de
tabellio fit mentio. posset tamen dici: quod hoc
casu sit cautius tale testium redigere in
articulo. super quibus faciat examinare per
teste tabellione cum alio vel alijs testibus:
ut in principio huius questionis dixi.
¶ Decima questio est. vtrum preiudicet
sibi creditor accipiendo rem in compensa-
tionem crediti sui sibi obligata.

Decimo querit. ¶ Quid si testa-
tor equum vel aliam rem valentem
quinquaginta legat creditori
suo: cui debet centum dicens. Et hoc
legatum relinquo tibi in compensationem
sui crediti: quod sibi debet: vel in quo sibi
sum obnoxius. mortuo testatore credi-
tor recepit legatum: deinde petit residua
crediti sui. querit nunquid possit. Et primo
videtur quod sic. quia illa verba testatoris sunt
enuntiativa: que non preiudicant credi-
tori. C. de pac. l. pactum debitoris. ¶ Nec
potest per testatorem eius generaliter constitu-
tum immutari. ff. de regu. iur. l. nec ex pro-
rio extra de testi. c. requisisti. ff. de leg. i.
l. vnde. ergo in residuo coepit petiti:
quasi parte tamen soluta. ff. de solu. l. si si-
pularis. ¶ Et contra quod non. nam legatum re-
linquit testator cum quadam adiectione: seu
additione certa: que continet legatum: vbi in
potestate sui creditoris est non recipere.
Et ideo recipiendo consentire videtur. ut
ff. de euc. l. quidam. extra de testi. c. officij
2. ff. de here. insti. l. si compensandi. 2 de le-
ga. ij. l. creditorem. 2. C. de libe. l. filia. Et
hec verior videtur. 2 allegata per prima
parte intellige quoniam simpliciter legauit
nulla causa expressa 2 vel conditione non
adiecta: quod tunc vtriusque habebit: ut. C. de
rei vxo. ac. §. sciendum. vbi quoniam creditor
ignorans additionem recipit legatum: excusat
C. de trasac. l. his. tunc enim sine dubio agi-
tur ad residuum. ff. de pdi. ide. l. i. non forte
§. si. 2. d. c. officij. Legatum enim relictum mu-
lieri nomine dotis: si postea testator soluat

Nulla
causa expressa. et
hoc quod per re-
liqui nudis
verbis. per.
de anch. in
c. iudicante
nu. j. extra de
testamen.

legatum compensatur ita q̄ peti nō potest: vt. d. l. si filia. Sed facit valde cōtra ff. de lega. iij. l. vxor. §. pater naturalis tantum &c.

CUndecima questio est q̄s preferat in successione paterna: paternus: an mater in casu: in quo infans moriat̄ añ aditam hereditatē. Itē de iure successiois ab intestato: et de successione bastardi. Itē de successione filie bastarde. Itē an pater donare possit filio nepoti suo et filio bastardo: et nepoti ex filio legitimo Itē vtrū mulier possit petere alimenta i extra domū viri.



Vndecimo q̄rit̄ t̄ h̄ns vxorē & fr̄em carnalē fecit testamētū: in quo filiū suū infantē heredē instituit. q̄ infans postea moritur anteq̄ tutor v̄l mater ei⁹ adeat paternā hereditatē: nunqd̄ succedit illa hereditate patruus: an mater infantis. Et p̄mo videt̄: q̄ patruus defuncti succedat vt. primior: q̄ nō existente filio testatoris erat primior in gradu ad successioē dicti fratris sui. Cū ergo infans sit mortuus ante aditam hereditatē: perinde est habēdus: ac si infanti nō fuisset delata. vñ tanq̄ de successione testatoris est tenendum: cui succedit frater nō existētibus primior: excluda matre: vt in aut. cessante. C. de leg. he. re. **E**cōtra q̄ nō adita hereditate nō trāsmittat̄ facit qd̄ not. in. l. si infanti. §. si nō. in gl. nunqd̄ erit &c. Et hec est veritas: & qd̄ supra dictū est: intellige i alia h̄rditate: q̄ paterna: vt ibi habet̄. Nā: q̄ trāsmittit̄ ab oi inferiori ad superiores etiā nō adita: vt no. C. de cad. tol. l. j. & C. d̄ his q̄ añ ap. tab. l. vnica. P̄terea dicit̄ in. d. l. si infanti. q̄ nō videat̄ deuoluta hereditas non agnita filio de iure civili semper q̄tum ad trāsmissionem h̄s posset abstinere de iure p̄torio: etiā p̄ eū in quē trāsmittit̄: vt insti. de hered. qual. r. diff. §. sui. Et sic intelligit̄. C. de cura. furio. l. vtri. §. sinaut. r. d. l. apud hostes. Et q̄ de successione ab intestato s̄. maxime facta est mērio. Idcirco sub cōpendio videamus de eis reducendo materiā ad summā prout ex testibus et

glossis colligi potest &c.

C De Successionibus ab intesta. Rub;



Quod ergo q̄ in successione ab intestato attēdere debemus q̄tuor successioē ordines: seu gradus. Primus liberorū & legitimorum. Scd̄s illegitimorū. Tertius cognatorū: deinde viri et mulieres siue vxoris: & legit. ff. si tab. testa. nulle extra. l. j. in p̄n. t̄ primo ergo vocantur filij: & nepotes ex filijs vel filio p̄mortuorū eis in stirpē t̄n idem & de p̄npositibus ex nepote mortuo. Oēs em̄ vocantur cū p̄dictis: filij in stirpē: vt in aut. in successione. q̄ est. C. de suis & legi. & intel lige idē in filijs adoptiuis q̄ vocant̄ cum p̄dictis filijs legitimis & naturalib⁹. in. st. de adop. §. h̄odie. Et not. in p̄dicta aut. deficientib⁹ aut vel nō existētib⁹ liberis p̄dictis: succedūt parētes: et superiores vtriusq̄ sexus: dum t̄n p̄iores et gradu p̄ferat̄ur posteriorib⁹ in gradu: vt. e. ti. aut. defuncto. in p̄in. Cū q̄bus ascendentib⁹ admittit̄ur etiā fr̄es: & sorores ad defunctū vtriusq̄ sexus p̄iūcti. Et admittunt̄ in capita: nō in stirpes: ita vt v̄riles f̄iāt inter eos portiones. c. aut. Et intellige s̄m Joānem cū ascendētib⁹. s. in gradu primo: vt in auis ad defunctū admittant̄ cū fratrib⁹ & sororib⁹ nō existētib⁹ p̄re & m̄re: cū tunc auus sit primior: & idē de ceteris ascendentibus. sc̄z patru: amite ad defunctum nō vocantur: cū parētib⁹ & alijs superiorib⁹: nec cū fratrib⁹ & sororibus: vt in aut. post hos aut. C. de suis. & legi. l. si quis. vel si qua. §. patruo. deficientibus aut liberis & ascendentibus: vocāt̄ur fr̄es & nepotes ex fratre p̄mortuo i stirpē: dūmodo sint vtriusq̄ p̄iūcti. vt aut. cessate. idē si vn⁹ sit vterinus: alter consanguineus. p̄feratur consanguineus: vbi autem nullus est vtriusq̄ p̄iunctus pariter admittuntur: vt no. in aut. post fr̄es: in p̄ma gl. de deficientib⁹ fr̄ib⁹: & sororib⁹ vtriusq̄ p̄iūctis & eorū filijs: vocant̄ ex vno latere fr̄es vel sorores fr̄is vel sororis: quicqd̄ nepotes id est fratrū v̄l sororū filij pariter admittuntur.

De successione ab intestato.

tunc: cū defuncti frīb⁹ p̄ 3
 ferūt frīb⁹ auūculis ma
 terteris ⁊ amittis: vt di
 eta autē. post fratres.
 Deficiētib⁹ aut oib⁹ p̄so
 nis supra designatis: lo
 cū h̄z successio: vñ vir et
 vxor: q̄ sibi inuicē succe
 dunt excluso fisco: vt. C.
 vñ vir ⁊ vxor. l. j. q̄ succe
 dūt cū liberis p̄cedenti
 bus m̄rimoniū: vt in aut.
 ibi posita. ¶ Ultimo au
 tē deficiētib⁹ oib⁹ p̄redi
 ctis succedit fisco: vt col
 ligo in. d. l. vnica. ¶ Preui
 so tñ q̄ substituit p̄ferū
 tur fisco: vt no. C. de se.
 nup. l. j. ad. l. sal. l. mari
 tū. Hoc tñ nō pmittēdū: b
 q̄ si is cui⁹ aliquo mō de
 ferat successio alicui⁹ in
 terimat: vel occidat eū:
 cui dz succedere: ab ei⁹
 successioe excludit ipse:
 ⁊ h̄des ei⁹. ar. ff. de bo.
 dā. l. cū eo. §. si. Sed suc
 cedūt h̄des occisi. ⁊ eis
 nō existētib⁹ succedit fi
 scus. ff. de bo. eo. q̄ mor.
 sibi p̄ci. l. vlti. ff. so. ma. l.
 si ab hostib⁹. §. si. ¶ Mā ⁊
 marit⁹ q̄ poterat ex pa
 cto dotē lucrari. a si cul
 pa sua soluit m̄rimoniū
 vel vxorē suā occidit p̄
 dit lucrū ⁊ dz deuenire
 ad filios: q̄s pater m̄re
 priuauit: vt. d. l. si ab hō
 stib⁹. §. si. ⁊ l. aut. vt ma.
 ⁊ ante. §. si de adulterio.
 Itē lz suus heres absti
 neat se ab h̄ditate. tñ
 certa iura h̄ditaria res
 tinet: vt. ff. de sep. vio. l.
 q̄stitū. sic et̄ vt: q̄si succe
 dat in feudo: vt de iure
 feud. colū. r. c. agnatos.
 2 ¶ Nutritores aut hospi
 tes i quoz hospitij all
 q̄s morit⁹ i nullo succedūt
 C. cōia d̄ suc. l. nutritori

b⁹. ⁊ aut. oēs pegrini. ¶ De bastardis
 ⁊ naturalib⁹ n̄ succedūt dic q̄ cū filijs
 legitimis naturalib⁹ p̄nt istitui in vna vnciā
 sz si nō istituant i nullo succedūt. Filij
 aut legitimis ⁊ naturalib⁹ nō extātib⁹: p̄nt in
 stitui i totū. Et i hoc casu ab intestato q̄
 cūq̄ in duas vncias succedūt p̄ne sub
 stātie: cū m̄re eoz virilr diuidēdas. Et
 hoc colligit. C. de natu. li. aut. l. 3. eo tñ ca
 su q̄ succedūt alicui⁹ sunt: vt ibi. Sed ex
 dānato coitu nati i nullo succedūt: vt in
 d. aut. in fi. extra q̄ si. sint leg. c. tāta. et. c.
 venerabile. in fi. nec et̄ sunt alēdi: vt. C.
 de icel. nup. aut. ex cōplexu. in fi. ¶ Sz de
 eq̄tate canonica alent q̄ in hoc corrigi
 ius ciuile: vt extra de eo q̄ dur. i ma. quā
 pol. p̄ adul. c. cū haberet in fi. Et de hac
 successione naturalij no. insti. d̄ nup. §.
 si. ¶ Naturales aut dicunt filij ingenu
 rū cōcubinaz⁹ quos sola natura genuit
 nō honestas cōiugij. xxxij. q. iij. cū libe
 ri. ¶ Sed vltorius q̄rit. tñ unq̄ nepo
 tes seu. p̄nepotes legitime. p̄creati ex fi
 lio naturali vt. p̄nepotes naturales ex fi
 lio legitimo succedāt auo: vel. p̄auo. Et
 hec q̄o determinat. C. de na. li. l. vlti. vbi
 dicit: q̄ ex testō vlt̄ alia volūtate possunt
 institui: ⁊ eis relinq̄. q̄n filius vel ali⁹ le
 gitimus nō. sup̄est: sz liberis legitimis
 superstitibus: nō possunt institui: nec eis
 relinquit: nisi in vna vnciā: vt dixi. S. in p̄
 xima questione. Sed ab intestato in m̄
 hilo succedunt: vt. d. l. vltim. Et idem in
 matre habente naturalem nepotem ex
 filio naturali: vt. d. l. vlti. no. ¶ Deinde
 queritur lex dicit: q̄ pater nō potest do
 nare filio suo in sacris paternis cōstitus
 to. insti. de inuti. stipu. §. Item inuillis.
 ⁊. C. de inoffi. tes. l. ij. C. de do. l. sui. tñ un
 quid poterit nepoti ex filio. Et hic vide
 rur distinguendū. Mā aut filius ex quo
 habuit nepotē: est emācipat⁹: aut in po
 testate. Primo casu videtur: q̄ possit do
 nare nepoti: q̄ possit etiā donare patri
 si sit emācipatus: vt. d. l. sui. ⁊. ff. de bo. q̄
 libe. l. qui. romano. ⁊. C. si q̄s alte. vel sibi
 l. ij. ⁊ nepos extraneus intelligit. ff. de ri
 tu nup. l. q̄n. q̄bquidē est verū: nisi nepos
 detētus sit in p̄tate aui: vt isti. q̄. mo. ius
 pa. po. fol. §. j. q̄ tñ p̄pter ius p̄tatis q̄
 dam dicunt. p̄hiberi donari sibi: vt ex d̄
 cto. §. colligitur. Alij dicunt: q̄ in d̄stine

¶ Dotē lu
 crari Quae
 re maritus
 lucreti fru
 ctus rei do
 talis vide p̄
 pe. de anch.
 in. c. salubri
 ter. nu. ij. ex
 tra de vltur.
 Et quare lu
 cret dotem:
 idē in. c. itel
 lexim⁹. nu.
 xij. extra de
 de adul.

¶ Inge
 nuaz cōcu
 binaz. Ad
 q̄tales legi
 timant per
 subsequens
 parentū cō
 iugij. ¶ Per.
 de anch. in
 c. cōquestus
 nu. i. extra q̄
 filij sint leg.

2

ete possit donare nepoti. qz phibitio facta de filio nō extēdit ad nepotē. Itē qz eos est qz nepos ex filio. ff. de ritu nup. l. i. i. n. non aut. no. l. vj. di. c. j. scdm eos est. ff. ad macedo. l. filii. j. n. n. n. nisi ostē sio facta in filio extēdatur ad nepotē. Itē qz eos est: qz nepos ex filio ita qz sit in potestate aut. sicut filii. insti. de pri. potestate. §. penul. Ergo in oib⁹ durat phibitio. de religi. r. sumpt. fu. l. sancto rii. ergo nō valet donatio facta nepoti: r. ceteris ex filio genitis. r. l. illa Juli. in alio casu loquit sed hic loquitur in nepote legitimo quē stat non esse in aui potestate vt insti. de nup. §. penul. in fine. de patri. potesta. in punci. ¶ Sed nunqd pōt auus suis nepotib⁹ donare: vel relinquere. Et primo vt qz sic. qz lex voluit reseruare votū paternū pemptū circa puisionē filioz suoz naturaliu. vt l. d. l. vltima. C. de natura. libe. r. de vitio auito nihil lex dixit. r. cū nihil sit phibitū de nepote. vt esse pcessum. ff. de pua rica. l. iij. Itē qz agim⁹ de bonis aui: vt i. pposito. nō est qrendū qz ob sit nepoti pris sui vitū: qz de bonis suis nō agit. r. vt. C. de suis r. legi. l. vbi. ¶ Ecōtra qz nō valet ar. qua nepos v⁹ asperfus macula pris. ar. ff. de qstio. l. dno. r. de interdic. r. rele. l. iij. Itē qz ptemplatiōe pris vt nepoti relinqui. ar. C. de natura. libe. l. cū qz. Itē qz vt i fraudē relinqz: cū nō potuerit filio donare: cū nō sit capax. dona uit nepotivū nō valet. ff. de in. sis. l. i. fraudē. r. l. nō intelligit cū sitib⁹. Itē qz appellatiōe filij nepotes ptingit. ff. de v. sig. l. si lq. Itē phibitio facta filio. extēdit ad nepotes. ff. ad mace. l. j. §. filii. In hac qōne distinguit qdam: qz aut donauit vt nepoti: r. nō valet donatio p iura pri me allegata. Aut vt extraneo: r. valet. r. ita intelligunt iura pmo allegata. nam ita distinguūt. ff. de castrē. pecu. l. dotē. §. si. r. l. si forte. r. l. fecit. et. l. hereditas. In dubio aut intelligi donatū nepoti si ab eo merita pcesserint: nō ats: vt dicitis legib⁹. vel adde qd no. ff. d. pac. l. si tibi decē. §. part⁹. Alij tenēt qz filijs legim⁹ nō extātib⁹ nō possint⁹ vt. d. l. vltima. C. de na. libe. Consuevit adhiberi cautela: vt p⁹ donet alicui de quo cōsse

dat: r. ille pstea donet filio: vel nepoti: cui dona re voluit r. istd est singulare. r. alibi dixi i tractatu meo de duob⁹ frīb⁹. ¶ Undecima qstio est vtrū vxoz sit alenda a viro extra domum viri.



¶ Utimo sequitur videre de i⁹ scriptis qōnibus. in re diffinitū est: qz vxoz sit alēda a viro. qz etiā virum sequitur oia onera matrimonij. vt. ff. famuli. her. si filia. argu. hoc amplius: quoz oca⁹ occasiōe oēs fructus debent marito. vt. l. p onerib⁹. C. de iure dotis. ff. eo. titu. l. dotis fructib⁹. iuxta psonarū qualitātē. ff. soluto maritri. l. si cū dotē. §. si aut. ¶ Circa p⁹ dicta ergo qz rode trib⁹ vxozū marit⁹ teneat ad onera matrimonij: etiā si nullā dotē recepit. r. dicit glo. qz est in. d. §. si aut⁹ qz sic quia matrimonij pōt eē sine dote: nō ecōtra. ff. de iure do. l. ij. C. de dona. in ter virū r. vro. l. si. vtrū si nō sit dos: tamē est matrimonij: r. ideo alēda. vt not. i dicto. §. ¶ Et Sz quero an heres mariti teneat prestare alimēta vxori. r. dic qz sic durante tempore anni cōcessit ad dotem restituendaz quia interim donecdos reddat: debet heres eā alere. vt nota. C. de rei vxoria acti. l. exactio. in si. non enim debet afferre commodū heredi d⁹ latio sibi cōcessa: vt not. ff. de iudi. §. in omni

¶ Ad pōt sint. vide p hoc casum notabilem in. l. si fidet mee. ff. de leg. a. ij.

¶ In d⁹ cto. §. si aut. Add ibi d⁹ cto. r. etiā tenet ad onera matrimonij: quis dotem nō receperit. bal. et doct. in. l. p onerib⁹. al. leg. i ter. C. de iure dot.

De extraordinarijs questionibus.

bus. Sed dic quillud aliter intelligitur. sed post annum predictum non possunt peti alimēta p vxore: qz a modo desist esse dos. ideo nō habet dotis p̄uilegiū. qz cessante causaz. ff. de reg. iur. l. in omnibus. Item scōm glo. donec vxor p̄cipit alimēta tenet operari marito: vel heredi eius: vel ad eius cōmodū. vt in l. sicut patron⁹ ff. de ope. libe. vt ibi no.

3 ¶ Tertio quero t̄ vbi heres debet p̄stare alimēta vxori. z hec gl. non determinat. videt tamē: qz in domo ei⁹ heredis qz ex quo heres tenet alimēta prestare: debet ea prestare cum minor in cōmodo suo. arg. ff. de verb. obli. l. si ita stipulatus fuero decē. z de le. ij. si ita relicū. §. vlti. z ar. ff. de iure do. l. plerūqz. in fi. in eo autez loco ad prestādū vbi minore dā no heres afficitur. ar. ff. de serui. l. si cui. z maxime si sit in ea domo: vbi cū marito habitare consuevit: vbi similiter morari debet vbi cū marito morabatur: saltē infra annū. arg. eius q̄b no. in d. l. sicut patron⁹. hec veraz: nisi imineat suspitio ibi permanēdo: forte p̄pter inhonestā personā heredis extranei: vel ex alia iusta causa. arg. ff. de vsu z habi. l. non aliter. ¶ Scōm hoc v̄r determinari questio. t̄ An maritus qui debet prestare alimēta vxori cogat ea prestare in domo loceri: vel alibi: vbi vxor

morari vult. Puta cū auo suo: vel cōsanguineo. Quia dicēdū est. qz nō cogitur maritus ea prestare: nisi in domo eius: z cū seipso: qz nō debet separari a marito. C. cōta viriusqz iudi. l. possunt. itē qz vir z vxor aurē adhibere debēt sibi inuicē tanq̄ vna caro affectione: dilectione. z cordiali amore: z omnē personā de relinquere. extra de biga. c. debitu. itēz quia non debet vxor extra domum vni pernoctare. C. de repudi. l. consensus. et esset inhonestum. z incommodū viro alibi alimēta prestare vt supra dictū est.

¶ Sic in eo qui operas prestat: debet ab eo cui prestat ali. vt. ff. de vsufruct. l. sedz si quis. §. j. z ff. cōmoda. l. in rebus. §. possunt. nisi aliter esset consuetudo in operarijs: qz si in regione esset cōtraria consuetudo illis seruaretur in faciēdo: vel non faciēdo: zin prestando operas: alimēta: z expēsas. vt. l. cū delantionis. §. asinā. ff. de frui. instru. z instru. le. z l. liberorūz. §. qd̄ tñ cassius. ff. de leg. iij. Sequit̄ de questionibus extraordinarijs. Et cōtinet questiones decē z septē.

¶ De extraordinarijs q̄onib⁹. Rubrica.



¶ Materia extraordinariarū questionū tractaturis p̄mittendū est ad euidētiā: t̄ qz genus iudiciorū in plures spēs diuiditur. Nam aliud est ecclesiasticūz. aliud seculare. Item ecclesiasticorum. aliud spirituale. aliud criminale. z aliud mixtū. de spiritualibus iudicijs seu causis no. extra de foro compe. c. licet. z notant. Inn. in. c. in notuit extra de elec. de criminalib⁹ causis dicitur in cano. extra de accu. per totū titulū: seu librū. de mixtis vero legit̄ no. extra de procu. c. tue. Itē seculares cāe alie sunt ciuiles alie criminales de hoc no. xi. q. j. i sum. Sed leges diuidit iudicia seu cās ciuiles in duas spēs m̄s. s. in iudiciū petitorū z possessorum. vt no. C. q̄ fi. sunt legi. p̄ hac vltia. Itē criminales cause diuidunt̄ in duas spēs. Qz criminaliū iudiciorū alia sunt publica. alia p̄uata. publica qdē iudicia conuenerāt

¶ Diuiditur. vide gl. in §. j. instit. q̄bus nō est p̄mis. sa. testā. z gl. in l. j. §. j. ff. de dolo. z gl. in c. for⁹. de v̄b. sign. hosti. i sūma. tit. de dolo. gui. de cig. i. l. i. nu. j. h. iudiciū accipit̄ multis modis. C. de sacrosan. eccle.

merant. ff. de publi. iudi. l. j. t. Que ideo publica dicitur quod eorum persecutio seu executio cuilibet permittitur. vt in sti. de publi. iudi. l. i. p. u. reo de respectu quodam actiones dicuntur populares ex eo quod cuius de populo competunt. vt. ff. de popu. act. l. j. ff. de pecu. l. inuitus. §. in popularibus. t. Paliata ideo dicta sunt: quod soli piliato cuius interest competunt. vt no. ff. de pua. deli. l. j. r. de pecu. licz. §. j. r. in sti. de act. §. in simili. ¶ Criminalis quoque subdividitur. Quod alia ordinaria dicta sunt: quod in eis est ordinata certa pena: limitata. ff. ad turpil. l. j. §. j. ff. de infra. l. qd ergo. §. pena grauior. Sz crimina extraordinaria sunt: quod in eis nulla pena est limitata: sz iudicis arbitrio relinquuntur: vt. ff. de pe. l. hodie. r. ff. de fur. l. j. §. expilatores. tñ scias t. q. iudex i pena extraordinaria criminum non potest penam imponere corporaliter sanguinis: vt pbat. in. d. l. in fi. De his autem omnibus non interdicimus ulterius persequi: sed interdicimus tenere solitum ordinem: et quasdam subijcere questiones: que possunt omni die de facto occurrere. ¶ Utrum defectus numeri vel mensure noceat emptori propter suam custodiam adhibitam.

Drimo igitur queritur. ¶ Aliquis uendidit aliquid ad numerum uel mensuram super quam mensuratione uel numeratione apponit emptor nuntium: uel custodem: ut pro ipso inspiciat numerum: uel mensuram rei emptoribus receptis reperitur: quod non est legitimus numerus: uel mensura: ut uenit in uenditione. Nunquid hoc pertinet ad danum emptoris: quod suam custodiam adhibuit. an uel uenditor nihilominus supplere teneatur. Et primo uidetur: quod cedat dano emptoris si quis custos quem habuit minus idonee se habuit: de se queritur de. ff. de solu. l. si solutus. ff. p. fo. l. soci. in sti. q. mo. re contra. obliga. §. pterea. ff. nau. cau. sta. l. vl. non nuntium componendo in mensuratione: et traditione rationem faciendam approbasse uidetur: et contradicendi in re uidetur renuntiasse. ff. commo. l. si. et l. si ut certo. §. pe. in prin. ad idem. ff. de acqui. pos. l. quarunda. ¶ Contra uidetur quod non. et nihilominus uenditor: debeat sup-

plere quod deficit. Nam licet maritus apponat custodes uxori que se dicit pregnantem: ut partum non supponat: tamen nihilominus potest obijcere contra partum: et deponere ex se non editum. ff. de uetre in spi. l. j. §. eleganter. r. que da. Et facit ualde. ff. de contrahe. emp. l. fed. et si cois. §. j. t. Item res como data perditur periculo como datarij: l. z. modas ptiuz apponat: vt. d. l. si ut certo. §. si me rogaueris. Nam in proposito: si ipse emptor fuisse prensus: et in numero uel mensura fuisse erratum: uel ex parte uenditoris qui doleretur: tenetur uenditor supplere. ff. de do. l. l. arbiter. §. ij. l. si uenditor. ff. de contrahen. emp. l. in uenditionis. §. j. r. hec uerio.

¶ In quo casu potest per testatorem uel non prodest.

Secundo queritur. ¶ Aliquis denuntiat uel testatur ne habeat uel aliquid faciat. Nunquid nocet per testatorem denuntiatione si interpretatio denuntiatione perficitur quod denuntiatum est ne fiat. Et quod denuntiatione noui operis certum est quod denuntiatione non est spernenda siue iniure siue iniuria fiat. ff. de no. op. nu. l. j. r. l. de pupillo. §. meminisse. ad idem. ff. de neg. gest. vlt. ¶ Contra creditor potest spernere denuntiationem debitoris prestatis pignus uendit non debere: quod nihilominus uedere potest. C. de vi uel. pig. imp. non

a ¶ Uel mensura. Adde quod mensurae pondera debent esse iusta: ut notat per. b. anch. in. c. ut mensurae. nu. r. b. empt. uenditi.

De extraordinarijs questionibus.

2 pos. l. i. z per totū. ¶ Rgr
 aut in his contractibus
 venditionis z sitibus sic
 distingue. Quia aut de
 pñario sit vel presta= I
 tio añ scru celebratur:
 aut post. pñio casu aut
 sit denuntiatio sine cā:
 aut cū cā. Si sine cā: nō
 nocet. vt. d. tit. not. et de
 liti. l. ij. ar. 3. ff. de adul.
 l. denūtiaste. in pñ. sed
 ali^o est ibi casus. Si cū
 cā: nocet denūtiatio. Et
 videt tūc in culpa: si cō-
 tra fiat. ff. qd vt aut clā:
 l. i. §. sed z si qd. z. l. aut q
 aliter. Nā facta denun-
 tiatione nō caret dolo.
 ff. de libe. ho. exhi. l. iij. §.
 si is. nā incipit de suo iu-
 re vacillare. C. de aqui.
 pos. l. nemo. qz denūtia-
 tio facit emptorē male-
 fidei. C. de rei vē. l. si fun-
 dū. z. ar. C. si aduer. vē. l.
 j. z de fruc. z lit. expen. l.
 terminato. ff. si qd cau. l.
 ij. in pñ. Licet em̄ denū-
 tiatio v el pñestatio pro-
 fit: vt no. extra de in in-
 te. resti. c. ij. et de elec. c.
 cumana. Tñ in hoc vlti-
 mo casu nihil quidē im-
 putari possit his: qbus
 denūtiat. qz iaz nihilo-
 min^o postea facit. z ideo
 nihil operat. vt i dictis
 legib^o. ¶ Et no. tñ non
 valet vel nō pñest pte-
 statio: 2 si protestās nō
 veniat: nec pñestationē
 pñtinuā faciēdo vtab ipa 2
 recedēdo. ff. loc. l. cū plu-
 res. §. locatio. extra de
 pñi. c. cū. M. ferrari. Vñ
 cautela est: vt inueniat
 i pñestatiōe scriptū. ego
 pñestor añ negotiū vel
 scru: vel in ipō scru: vel
 post pñtractū vñ negotiū

de quo agit. Nāz hoc aliqd agēdo: nō
 potest dici a protestatione recessum.
 ¶ Arrū in casu euitiōis debeas res cū
 omni suo melioramento.
 ¶ Ertio qñi. ¶ Res empta me-
 liorata est ab emptore. quā po-
 stea aliqs euincit. Nun qd ha-
 bēda est ratio melioratione.
 vt euincēs pñter id: i quo meliorata est:
 an nō tradēda est euicēti. Et pñio videt
 q ratio habeat. i. nō aliter tradat euin-
 cēti: nisi meliorationē pñter: sicut cuilibz
 seruat i restitutiōe i inte. vt. xxiij. q. ij. tra-
 ternitatis extra de in inte. rest. c. j. ff. de
 mino. l. inter vñle. ff. de pñi. inde. l. nam
 hoc natura. Nā cuilibet licitū est rē cū
 industria z studio meliorare. z iō ei^o lu-
 cro cedere dz. C. de so. l. pe. ff. de pñtrahē.
 emp. l. vedito. ar. ff. loc. l. j. in pñ. ¶ Sed
 tray: q melioratiōis nō est habēda:
 sed ita sit tenēda: vt est euitiōis. tpe: qz
 oē emolumētū ēt accedēs accedit solo
 qz qd plātat: ferit: aut edificat: omne
 solo cedit. vt ist. d. re. di. §. cū i suo: mari-
 me qñ ad euicētiā iust^o ē possessor: ex q
 succubuit. ar. ff. d. re. i. l. vñ. pñterea pos-
 sessor cui res euicēti habet regressus ad
 suū actorē. qz tenetur sibi ad estimatiō-
 nē rei cum sua causa: z accessione. ff. de
 euic. l. re euicta. qz recursum non habe-
 ret: si de iure non statuisset euincēti to-
 tū ergo de iure restituenda res cū me-
 lioratione. Et non obstat quod de resti-
 tutione in integrū dicit. qz illa datur in
 re speciali cōtra ius cōmune: vt. l. i. cau-
 se. ij. Unde sufficit: si res restituat qua-
 lis fuit tēpore alienationis. qz nō debet
 esse de pñda sollicitus. ff. de admī. tuto.
 l. si minoris. sed euicito est de iure cōr:
 vñde qui euincit: recuperat rē suam cū
 omni causa: prout inuenit tēpore redē-
 bitionis. vt dictis legibus. hec de me-
 lioratione immobili. ¶ Quid ergo de
 mobili distingue: aut est accessio: aut
 melioramentum naturale. vt partus
 ancille: vel fetus pecoris. z tunc etiam
 cum melioramēto est restituēda. quia
 partus sequit vētrē. C. de rei ven. l. par-
 tū. ff. eo. l. pñterea. §. melioramētū. Inar-
 tificiale ho: vt puta qz melior ē facta stu-
 dio: vel industria possessoris. z tūc nō rē

2 ¶ Prote-
 statio. Ad
 q pñestatio
 diuidit in q
 tuor species
 principales 3
 pe. de anch.
 in. c. cū. M. 2
 ferrariēsis.
 nu. 5. extra
 de consti. et
 qñ valeat: z
 quando nō:
 idem in ca.
 tua nos nu.
 5. de spons.

fititur cū melioramēto. qz cessant pre-
dicte rōnes. arg. d. l. colonus. in p. in. et
d. l. venditor. Unde nō est prestāda res
euincēti: nisi melioramēti ratio habeat-
tur. ff. de edi. edic. l. i. tñ ratio in odiū fu-
ris nō habetur. Sed qđ dicitū est: de oi
melioramēto: intelligēdū est de natura
li et licito. scz de interesse: z de fructib⁹
rei naturalib⁹. ff. de rei vēdi. l. ex aduer-
so. nō de ciuili z illicito. vt puta de vsu-
ris. xij. q. ij. fraternitatis.

¶ Utrū scriptura cancellata: q̄ cancella-
ri nō debuit: faciat probationē. Itē an
obligētur hoies ex scriptura i archiuio
testatoris inuenta.

Quarto querit. † Quid si
in actis publicis vel pro-
tocollis: vel i scriptis pu-
blicis: que sunt in archi-
uio cōis: luenitur aliqua
scriptura cancellata: que
cancellari non debuit nunquid ex ea
is cuius interest: agere poterit: cū iniu-
ste sit cācellata. Et primo videtur q̄ sic.
quia nō debet sibi obste. qđ p̄ altū iniu-
ste factum est. argu. ff. de turr. l. falso. §.
fi. † Nemo em̄ sine iusta causa d̄ suo iu-
re priuari⁹. ff. de his q̄ sunt sui vel alie.
tur. l. ij. immo ius sibi ablatū sine facto
suo debet sibi restitui. ff. de serui. rustic.
p̄dico. l. attilicinus. p̄terea q̄uis sit
scriptura cancellata: tñ effectus ei⁹ du-
rare debet: vel videtur quia lex licet sit
abrogata tamen rationes durāt: eius
noticia necessaria est: vt no. extra de iu-
di. c. nouit in glo. sed cum. ¶ Ecōtra vr̄:
q̄ agi ex ea non pōt: z pro scriptura ha-
beri non d̄ ar. C. de edic. diui. adri. tol.
l. vlti. Et extra de priuile. c. cum olim.
quia ex dicto z cōdicto. id est cācellato:
agi non possit. nam dicit lex q̄ nō est su-
mendū ar. ex. l. abrogatis. C. de la. libe.
tol. l. i. in princi. Sed remedium est. vt
reducatur veritas scripture cancellate
ad pbationē p̄ testes: vt agat cōtra can-
cellatē ad penā: vel ad interesse: cū iniu-
ste cācellauerit: vt. ff. de fur. l. q̄ tablas z
l. seq. z ff. de diuer. z tēpo. p̄scrip. l. i. oib⁹
§. i. arg. cōtra. l. fullo. §. i. ff. de fur. s̄z afr
ibi loquitur. ¶ Uterius querit quid
si in quaternis vel in scripturis de-

functi reperit: q̄ rece-
pit vsuras a tali: q̄ scri-
pture non inueniunt in
archiuio publico seu he-
reditate defuncti. Nū-
qđ ex tali scriptura ille
talis defunctus vsura-
rius est cēsendus. dic q̄
non: nec probationē cō-
tra ipsū faciunt cum
sit occultat vt not. xxij. q.
¶ Utrum possit cedi hy-
potecaria sine persona
li. Item an creditor pos-
sit desistere ab actione
psonali instituta: z redi-
re ad hypotecariā.

Quinto querit
† Nun-
quid sufficiat
cedere actio-
nē hypothe-
cariam sine personali.
Et dic cum speculatore:
q̄ possessio i pignore ce-
di pōt. ar. eius qđ not.
C. māda. l. diuerfas. ar.
cōtra: quia ad remissio-
nem accessōriū nō sequit̄
remissio principalis: vt
ff. quib. mo. pig. vel hy-
po. sol. l. lucius. Ergo ac-
cessio sine principali nō
subsistit: vt in l. cū p̄nci-
pals. ff. d̄ reg. iu. ¶ De
inde q̄rit. tñ nūqđ credi-
tor: instituta actioe p̄sona-
li d̄ debitorē: possit añ li-
tis p̄testatio. penitere: z
intērare hypotecariā.
Et p̄rio vr̄: q̄ nō: qz q̄ se-
mel actionē p̄posuit: d̄z
i ea p̄sistere vsqz ad finē
lit̄. vt i aut. q̄ semel. C.
quō z q̄ iu. Itē qz nō lz
sibi variare in p̄iudiciū
aduersarij. ff. de ne. ge.
l. pōponus. idem qz ele-
git sibi iustam viā. Et
go ex penitētia ad aliā
redire nō pōt. C. d̄ fur. l.

¶ Curre
suo priuari:
Adde q̄ pe-
na priuatio-
nis nō h̄z lo-
cū nisi exp̄t
mat̄ a iure.
vide doc. in
aut. de non
eligē. secun-
do nubē §.
cū igit. z gl.
xvi. q. viij. in
sum. Wal. in
aut. ex testō
de secū. nu.
Alexan. de
imo. i. l. etiā
§. licet. solus
to matri.

A Obstantibus ferijs
Adde q̄ p̄ 3
tes non p̄nt
renuntiare
ferijs induc-
tis i hono-
rē dei. Pet.
de ancha. i
c. cōquestus
nu. 4. d̄ ser.

manifestissimi. Et mala
electio est in culpa. ff. de
adop. l. apud aufidium.
preterea tacite videtur
permittere prosecutionē
pignoris. C. de pac. l. ij. ⁊ a
l. creditores. **E**cōtra
q̄ possit: † quia ante li-
tis cōtestationē nō dici-
tur quis agere: sed age-
re velle. ff. rē ra. habe. l.
amplius. quia iudiciuz
denum p̄r litis p̄esta-
tio. sumit initium: vt in
aut. de litigio. §. si vero.
quia in potestate credi-
toris esse videtur pen-
tere: ⁊ iudiciuz mutare.
C. de fideiussor. l. j. immo
si esset lata sententia in
personali: potest credi-
tor prosequi ius pigno-
ris. C. de pignori. l. pro-
secutione quia sine per-
sonali subsistere p̄t. ff.
de iurio. pigno. l. ij. S; de
mutatione actionis
videtur: q̄ etiā non solū
post litis cōtestationē.
sed etiā oblato libello
habet necesse actor per-
sistere in actione inten-
tata: ⁊ eā vsq; ad finē li-
tis exercere: vt in. d. aut.
qui semel. vnde p̄trariū
intelligi de iure veteri:
⁊ ante litē cōtestatā pos-
sit: postea nō. ff. de p̄ora.
l. illos. §. ⁊ et ideo.

Utrū obijciens feria-
rū exceptionē possit co-
gi satisfare de assisten-
do in iudicio tēpore de-
bito. non feriato.



Sexto querit.
† Aliqs non
possidēs imo
villa cōuenit
tpe messium
vel vindemiarū: q̄ cōue-
tus excipit de ferijs. re-

plicat actor. Dñe saltē satisfat nunc q̄
tpe fin: ro feriaz siset in iudicio ⁊ respa
debit de iure corā vobis: re? dicit q̄ nec
hoc prestare cogit. querit qd iuris. Et
primo videt q̄ nō. qz cū nō possit cogere
nunc litigare obstantibus ferijs. Ergo
oē id quod dependet ex eo. ar. ff. de iur-
isdic. om. iu. l. ij. Et prohibitus a toto
videt prohibitus a qualibet ei⁹ parte.
ff. de rei vē. l. si qs cū totū. **E**cōtra vi-
detur q̄ tenet satisfare: scz de sistendo
post ferias. ff. de iudic. l. si. longius. ⁊ de
ferijs. l. j. in fi. ⁊ de offi. presi. l. senatus.
Ad idem. C. de p̄ci. impe. offe. l. vniuersa.
Et hoc est veritas.

Quam actionem habet filia marita-
ta secundo contra patrez pro dote sibi
in priore matrimonio constituta.



Sextimo querit. † filia i
prāte patris constituta fuit
maritata ⁊ dotata a pa-
tre: deinde mortuo viro
restituē dos patri: quas
vt dicit lex d; reservare

filie. C. de rei vxo. actio. aut. ⁊ q̄uis. Et
postea filia in sacris paternis consilēis
nupsit scdo viro. cui pater venegar da-
re primā dotē: modo querit qua actio:
⁊ a quo pater possit quēiri ad restituē-
dam dictā dotē. Et primo videtur q̄ si-
lia nō agat. quia inter patrē ⁊ filiā in sa-
cris paternis constitutam non p̄t esse
iudiciuz regulare. ff. de iudi. l. lis nulla
vel obligatio: vlt̄ p̄tract. vt. ff. de inoffi.
do. l. ij. C. de dona. l. siue. ⁊ de cōdi. inde.
l. frater a fratre. adeo q̄ patri pecuniā
datā filie p̄ prima retinere ad nūc p̄t.
C. solu. matri. l. filie. Ergo filia nō agit.
Cōstat etiā filiā: licet nupta sit manere
patris prāte. C. de cōdi. inser. l. si vxorē.
ergo filie non est actio quesita: vt ex ea
agere possit in prāte existēdo. vt not. ff.
de iudi. l. si lōgi⁹ in fi. Itē maritus non
agit quasi nullū cōtractū vel q̄si habue-
rit cū p̄re: vbi nulla obligatio: ibi nul-
la actio. ff. de pecu. l. l. §. ex ea. **E**cōtra
v̄t q̄ agere possit mulier vlt̄ marit⁹ p̄ ea
p̄ mō dotis sibi p̄stitute ab vxore: q̄ ad
ipm p̄tineat: cū marit⁹ sit dñs rei dota-
lis. C. de rei vē. l. dote. maxie ex illa aut.
sed q̄uis. ⁊ qz nō debet dotē mulier per

dere. ff. de do. plega. l. pater i. si. Nec pater potest conditione facere deteriorē inuita filia. ff. so. ma. l. si locer. in pri. quia semel pstituta debet seruari ad dandū ipsi filie: seu scō marito. vt. ff. p socio. l. socius p filia. in. d. aut. sed quis. 7. ff. ad trebel. l. imperator. als autē predicta iura in iurilla essent filie: qd esse non debet. C. de bo. que li. l. vlti. §. vbi autē. ad idē 2

facit. qz res dotalis nō est de bonis patris: vt no. ff. de distrac. pig. l. lucius. igitur cogit pater officio iudicis ad dotes primam prestandas filie p iura pdicta.

¶ An heres vxoris teneatur reddere mancias datas: et econtra maritus. Item quid de annulis subarratorijs: et de indumentis vxoris.



¶ Ctauo queritur nūquid soluto matrimonio possit heres mariti premortui cōueniri p paraphernalibus: q̄ ad maritū perueniunt. An econtra heres vxoris premortue possit cōueniri p reb⁹ concessis a viro vxori. Et circa hoc breuiter potest dici scōm q̄ tangitur. et no. C. de dona. ante nup. l. si liberis. Et tu dic plent⁹: nā res quas pater vel alia persona dat vel donat mulieri maritate supra vel vltra dotem vel res quas ipsa vxor intulit in domū mariti vltra dotes suas: sunt ips⁹ vxoris: nō mariti. C. de dona. ante nup. l. si. vers. sic cullibet. nec in eis pōt maritus se intromittere preter voluntatē vxoris. C. de pac. conuen. l. in hac. l. ff. de iure doti. l. si peruenisse. vel eius custodie cōmissa fuisse vt. d. §. que dotis munera. ergo que dātur vxori a consanguineis suis: que vulgater mancie appellātur: per talem donationem efficiantur vxoris: tenet maritus restituere in casibus supradictis: quia dicte res paraphernales. i. extra seu vltra dotē dicuntur. 7. ideo non cedūt viro vt supradictū est. Sed ecōtra si cōsanguinei ex parte vxoris donāt aliqd marito: que dona silt mancie vocantur efficiuntur mariti ipsius 7 ab eo repeti non possunt quia inter tales personas donatio est phibita. 7 hoc nisi donator viro vel vxore se ptingat in subie-

ctione eiusdez ptatis. ff. de dona. inter vir. 7 vxorē. l. iij. §. v. Et qd ibi not. tunc quilibet repetet qd donatū est propter phibitam inter eos donationē: vt. d. l. iij. Nā 7 si sic est phibita inter ipos cōiuges: vt eo. ti. per totū: nisi esset silēto roborata. C. de dona. inter vir. et vro. l. penulti. ff. eo. l. cum hic statum. §. i. et. ij.

¶ Quid sūt de his: que sponi adinutem donant ante matrimonij contractum: vel in ipso cōtractu matrimonij: scz annulos: sotulares: 7 alia similia dona. Et videt: qz pro his 7 pro alijs nō detur repetitio. arg. ff. de iure dotiū. l. dotis fructus. §. i. quia predicta fieri vidētur ex quadā mera liberalitate: 7 simplici donatione inter ipos sponfos collata. vñ repetitio nō datur. ff. de dona. inter vi. 7 vro. l. donatores. §. sponfus annulli. 7. l. iter. 7. C. de dona. ante nup. l. i. 7 l. si tibi. prefecta enim donatio non est reuocanda. l. donationes. maxime post sequentū matrimonij inter eos. ar. l. cū veteri. 7. l. si a spōso. C. d. dona. an nup. Et idē sentit dy. si parētes vel alij consanguinei an ptractū matrimonij aliquid spōsis donauerunt: vt eo. ti. l. ij. et l. si mater. ¶ Itē donatio facta a marito vxori nō simpliciter: sed ppter nuptias: siue fiat ante matrimonij siue post: valet. vt. C. de dona. ante nup. l. vlti. ita vt si eueniat casus dotis repetēde a marito: non possit ipse maritus donationem ipsam repetere: seu cōputare vxori: vel eius heredibus ad dotē agētib⁹ vt eo. ti. l. si liberis. 7 ibi no. sed itaqz sibi nupte maritus donare nō potest. 7 ideo etiaz ea mortua pōt vendicare: vt. ff. de do. inter vi. 7 vro. l. que is nupte: 7 quasi per totū. ¶ Quid de idumētis concessis vxori: an marit⁹ vel heres ei⁹ pōt petere: vt cōputare vxori. vt eius heredib⁹ ad dotē agētib⁹ vtputa ea indumēta q̄ repetiuntur apud vxorē tēpore mortis viri vt tēpore dotis restituēde. Et dicitur qz sic vt. ff. solu. ma. l. in his rebus. §. i. Sed di stingue aut ipsa vestimēta sunt in quotidiano vsu vxoris: aut nō s3 forte sūt vt certis temporib⁹ festiuis vtatur vt primo casu cedant vxori. secundo non. vt dicitur 7 no. ff. de penis. l. id vestimentū

De extraordinarijs questionibus.

predicta autē vera sunt nisi de cōsuetudine patrie p̄trahētis aliud obseruetur vel aliter pacti fuerint cōtrahentes. vt ff. de regu. iur. l. contractus. Nam contractus ex cōuentione legē accipiunt vt. ff. de positi. l. j. §. si cōuenierit. dicit dy. q̄ vestimētū ad vsuz mulieris cōcessuz nō est iudicādū. q̄ sit donatū immo est on^o m̄imonij: ad q̄b̄ necessario astrigitur marit^o vt i. l. dot. fruct^o. cū ḡ sit necessitas: nō p̄t eē liberalitas cū i necessitatib^o nemo liberalis existat vt in. l. rē legatay ff. d. adimē. leg. Et q̄ sit p̄cipua hic est casus secundū cy. ff. de dona. inter. vi. r. vro. l. mortis. §. i. r. d. l. in his rebus².

¶ Utrū vulnerato post aliquos dies moriente intelligatur ex illo vulnere mori.



¶ **M**ono que ritur tali quis intulit alicui vulnus: q̄b̄ medici intuentes asserunt secundū experientā artis eorū non esse mortale. Et q̄ percussus ex illo vulnere mori nō debet. deinde superuenit ei febris vel alia infirmitas et post aliquot dies moritur. Nūquid percussor tenebit de vulnere tantū. videt q̄ nō. quia scdm̄ testimonij medicorū illud vulnus mortale nō fuit ergo non tenetur. q̄ medicus est credē dū i arte ipsorū. l. semel

C. de re. mili. l. sol. li. xij. et in aut. de non alie. §. nūc autē. r. extra de homi. c. signifiasti. p̄pter q̄b̄ videtur potius aliquo casu vel negligentia curatoris mortu^o. q̄ ex vulnere. r. ideo de occiso non tenet ff. ad. l. aquil. l. qui occidit. §. si. Si enim vulnus fuit minus q̄ mortale: et vald̄ paruum nō reputatur a modo delictus ff. de edili. edic. l. j. §. proinde. ad. fi. et. ff. de vulg. r. pupil. substi. l. ex facto. §. iulianus. Item cōstat febrem superuenisse: vnde percussor nō tenetur. quia etiaz si mortifere percussus. iterū ab alio occiditur prim^o percussor nō tenetur. ff. ad. l. aquil. l. ita vulneratus. §. h. r. l. huic scripture. §. si. nō em̄ ex post facto p̄stat exa minatio p̄teriti delicti. ff. de regu. iur. l. hereditas. §. nunq̄. ff. ad. l. aquil. qui occidit. §. vulneratus. ¶ Ec̄tra videt: q̄ de occiso teneatur: quia nō cōstat de negligētia vulnerati: vtputa si medicos r. medicinas adhibuit vt. d. §. r. l. qui occidit. p̄terea pcutiens p̄buit causam morbo vulnerādo eū. vnde ex percussione mori videt: etiā si incurrit postea febris: ex qua morit. vt no. Inno. extra de homi. c. p̄sbyterorū. super ver. percussione. r. ideo occidisse videt. q̄ nihil interest occidere: vel cām mortis p̄bere. vt no. ff. ad. l. aquil. l. qua actione. §. cellusus. verūtāmē nihil interest q̄tū ad penaz. ff. ad. l. come. de sicca. l. nihil interest. r. q̄ culpa p̄cessit casum vnde de casu tenetur. ff. ad. l. aquil. l. si obstrux. r. l. qui occidit. §. in hac actione. r. vi bono. r. r. l. p̄tor. Nec videt referre: qualis percussio fuit: magna vel parua. gladio vel fuste: q̄ mors fuit sequuta. ff. de edili. edic. l. si vero. † Nam eo ipso q̄ frangit arma: r. percussit: r. fugit occidisse videt in dubio. ff. de sicca. l. prima. §. Dyr^o in principio. Itē non videt distinguendum an statim moriat: an postea: ex quo mors sequit: quia tūc occidisse videt: q̄ vulnus intulit. ff. de dāno infecto. l. dāni. §. fabini snia. Naz factū vulneris p̄cedēs ex aduētū mortis declarat. Et iō ex aduētū cōdēnādus est. ff. de penis. l. aut facta. §. q̄. ex p̄nia facti v̄ homicida. arg. ff. de h̄boz significatio. l. sepe i fine. r. b̄ iure v̄ occidi cū vulnerat. ff. ad. l. aquil.

¶ **D**icta l. i his reb^o vide ibi pleue not. per bar. et Joā. de 3mo.

l. huic scripture. §. i. ¶ Sed ad predicta potest responderi: & intelligenda sunt: quādo mortifere vulneratus fuit: quia tunc sine dubio tenetur: vt dictis legibus. sed in proposito nostro vulnus nō apparebat mortale quare est videndū: qualis fuerit eius diligentia. Item aut percussio eius fuit infra: aut nō vt. d. §. diuus. Itē aut mortif post paucos dies: 2. puta duos: tres vel quatuor aut duduz post. Siquidē post paucos: tenetur de occiso. quia propter breuitatē temporis presumitur ex illato vulnere mortuus. Nā vicinitas et proximitas temporis presumit homicidiū. vt. liij. distinctio. c. si qua fornicatio. r. v. distinctio. distrahitur. extra. de homici. c. presbyterorū. Si vero post diu presumitur ex infirmitate superueniēte: vel alio accidēti mori. arg. a cōtrario sensu predictorū iuriuz. Itē presumemus pro r cōtra ex magnitudine et breuitate vulneris: et ex loco: in quo illatus fuit. ar. ff. de iniur. l. vulneris. nec obstat predictis. ff. ad. l. aquil. l. ait lex. ij. rñ. ibi post interuallū r. quia ibi: cōstabat mortifere vulnerat⁹. Nec ob. l. huic scripture. eo. ti. quia ibi similit̄ apparuit a percussore occisus: vnde nō fuit ibi locus cōiecture. ¶ Posset etiā in predictis cōiectura capi ex conditione personarū. ff. de donatio. inter vi. et vro. l. vtrū r. ff. de extraor. crimi. l. ij. et sic tēperamētū adhibere. ff. de penis. l. absentem. §. i. r extra ordinē pecunialiter puniendo vt colligitur. ff. de extraor. crimi. l. i. §. ff. de penis. l. hodie. §. iudicis arbitrio r ibi no. r insti. de iniu. §. in summa. et dic q̄ plures medici sunt adhibēdi i talib⁹: vt dicit. d. lex semel r.

¶ Utrū simul r semel videatur fieri pluribus iniuria. Item si vno ictu duo vulnera inferantur: an tāq̄ de duobus teneatur. Item an si eidem cum ferro bis acuto duo vulnera inferant. Itē de vna 3 arboze incisa vnum habente stipitem. a



¶ Scimo queritur. ¶ Si aliquis simul et semel facit insultū cōtra plures: vel pluribus personis facit iniuriam. Nunquid

tenebitur tanq̄ de vno delicto vel pluribus delictis. Et primo videtur q̄ vnum sit delictum: et pro vno reputetur delicto quia vno impetu et simul factum fuit. Ergo vnuz est delictū. ff. ad. l. aquil. l. illud in fi. ¶ Nam diuersa facta pro vno reputantur ratione contumacionis. vt nota. ff. de actio. et obli. l. nūq̄. r. ff. de adulte. l. quod autez. in fi. si ergo tanq̄ ex vna iniuria punit: amplius non est puniendus. ff. nau. cau. sta. l. licet. ad idem. ff. de serui. vrba. predio. l. vna est via.

¶ Contra q̄ pluribus tenetur quia tot reputatur iniurie quot sunt persone iniuriate. Constat enim omnibus fore natam iniuriam: et ideo de omnibus tenetur. ff. de iurijs. l. si plures. et. l. prima. §. primo. de sepulchro violato. et l. secunda. §. sed ad plures. C. ad. l. aquil. l. item mela. §. si plures trahere. Et. ff. ar. fur. cesa. l. si plures. secundo responso. et. ff. de iniurijs. l. eū qui. secundo responso. Nam tot sunt sentētie: quot sunt persone. ff. de mino. l. etiam. ad idem facit. ff. de verbo. obligatio. l. titia. §. idem. Et hec verior. ¶ Ex predictis insultat talis questio. ¶ Nunquid si ex vnica percussione 2 facta simul et semel ali cui inferantur duo vulnera: debeat percussus puniri ex vno vulnere: an ex duobus: cum

a ¶ Ex vnica percussioe. Adde q̄ percussor potest appellari: q̄ vna vice percussit. pe. de anch. in. c. i. nu. ij. de cler. ri. percuss.

De extraordinarijs questionibus.

duo vulnera sint. de hoc determinatur
fm quosdā p vnū est tantū reputandū
per iura primo allegata. et per ea q̄ not.
§. de questio. circa sniam: in questio. vij.
que et hic repeti pōt. ad idē quia habuit
animum ad vnū vulnus inferendū tan
tum qui maleficium distinguit. ff. de in
iur. l. illud illatū. de fur. l. qui iniurie. vñ
pro vno tantum tenetur: siue puniē: vt
no. ff. ad. l. aquil. l. illud. vel fonte et veri⁹
q̄ pena vtriusq̄ vulneris inferatur. cō
stat enim duo vulnera eū intulisse: et suo
casu et culpa que casum p̄cessit vtriusq̄
p̄tigisse. et ideo tenet. vt. l. si obstetrix. ff.
ad. l. aquil. licet em̄ vltra p̄positū ani
mi sui excedat: tñ quia tñc nō stetit p̄po
siti i finib⁹ suis: s; excessit. et iō tenet. ar.
extra de resti. spo. c. cū olim. in fi. et ad. l.
aquil. l. si ex plagis. §. i. et facit exp̄sse. ff.
eo. l. sciam. §. sed si defendendū: et q̄ ibi
4. no. t̄ Et idē vñ in simili questione: sez in
eo: qui cū ferro bis acuto sez cū sorpice
simul et semel percutit quia ex hoc duo
vulnera inferuntur. tñ fm quosdā p̄vno
reputant. arg. ff. arb. fur. cesa. l. si gēma.
vel dic. q̄ de vtroq̄ vulnere puniat q̄
fuit in culpa: cū potuit debuit puidere
et pro illo ferro duo vulnera infereban
tur. ff. loc. l. si quis. §. item querit. et extra
de homi. c. vlti. lib. vi. vñ et animū infe
rēdi: duo vulnera habuisse videt p̄ce
dēdo ad actū. ar. ff. de sicca. l. i. vt no. ple
ne extra de reg. iur. c. in obscuris. lib. vi.
Cū ergo ex animo plura vulnera intu
lerit: de pluribus debet puniēdus. nā pro
modo culpe debet pena inferri. ff. de pe
nis. l. respiciendū. in princi. quia ne re
mitti pōt. C. ne sanct. baptis. rei. l. nulli.
alias daretur occasio delinquēdi. C. de
la. lib. tol. l. i. Et quia remanet vnum ex
vulneribus impunitū: licet secus sit in
precedēti questione. Et dic in. l. si gēma.
est alius casus qñ lex determinat il
lā questionē. cauetur statuto qui icidit
arborē: que habebat stipitē duplicatū:
queritur an pro vna arbore: an pro dua
bus teneatur. Et dicit Dy. q̄ si duo sti
pites sunt disuncti supra terrā puniat
de incisione duarum arborum. Et hic
est casus illius legis.

Curum duobus simul aggrediēbus

teneantur tantum de insultu.



Decimo querit t̄ duo se ad
iniuicē aggredītur: nec appa
ret quis prius: nec quis poste
rius. nūquid quilibet tenetur
an nullus. Et p̄rio vñ q̄ nullus. ff. ad. l.
aqui. l. scientiam. §. cū sacrā. vñ i dubio
sanctius est. et. §. q̄ promptiores esse
debemus. et. vt. l. arrianus. Nā oīa iu
dicia sunt absolutoria. insti. de interdi.
§. fina. **E**cōtra q̄ vterq̄ tenetur: ex
quo constat vtriusq̄ insultū fecisse: vterq̄
debet teneri. vt. l. Itē mella. §. sed si plu
res. ad idē. ff. de fur. l. si quis persuase
rit. §. si duo. al's delictū remanet impu
nitū §. l. ita vulnerat. et de fideiul. l. si a
reo. debem⁹ etiā eos punire: vt res ma
gis valeat: q̄ pereat. ff. de re. dubijs. l.
quoties: t̄ q̄ crimina vñdecimq̄ prone
niant: puniēda sunt. vt no. extra de pro
ba. c. licet. Dic q̄ cōiter tenet: vt vterq̄
puniatur per iura proxime dicta. Et ad
§. sacraz. r̄ideo: q̄ ibi neuter fuit in do
lo: sed a casu cōtingit. Itē nō debet ali
quis operā rei illicite: naz in propofita
questione vterq̄ in dolo p̄sumit. t̄ q̄
omne maleficū p̄raue p̄sumit: factus.
extra de p̄sump. c. i. de iniurijs. si non
conuicij. Secus autē si cōstaret de p̄io
aggressor: quia ille solus tenetur. vt. l.
si ex plagis. §. i. Alij tenet: q̄ in casu pro
posito neuter tenetur: vt. d. l. i. §. arietes.
Sed ille. §. et cōtra eos: quia ibi in
scōo casu nō tenet quasi ipsi in nullo: de
linquerūt: sed arietes et boues tñ si cō
miserūt qui rōne carēt. vt eo. l. i. §. i.
Curū equus sine cursore currēs acq̄
rat brauiū: si ante alios veniat.



Dodecimo querit t̄ vnus
ex cursoribus ad brauiū
cadi de equo. et equus p̄
se currēs prius perue
nit ad brauiū: q̄ alij cur
sores: vel alij equi. Nun
quid lucrabitur brauium. an vero lu
crabitur ipsum sequens proximior. Et
primo videtur. q̄ equus solus nō lu
crabitur brauiū: quia cum equus ratio
ne careat. vt. ff. si quadru. pau. se. di. l. i.
§. primo. non enim videtur ad hoc in
currisse: vt habeat brauium. Item nec

accipere nec attingere potuit equus brauium. quod fm consuetudinem fieri debet ab eo: qui preuenit in currendo. Et sic habebit priorime sequens cursor.

¶ Contra q̄ equus solus lucrari debeat per se solum perueniendo. Nam et aqua que per se venit sine facto hominis ex exercitibus seruat ius seruitutis. vt ff. de aqua quotidiana et estiuale. l. i. §. questu. et que admo. seruitu. amit. l. qui fundum. ibi: sua sponte &c. Et adde qd̄ in prima sequenti questione dicitur.

¶ Ad idem.



Artiodecimo q̄rit̄ t̄ duo vel plures ex cursoribus ad brauium simul et semel ita et pariter ueniūt ad brauiū: q̄ discerni nō potest: quis prius uenit

ad brauiū: vel posterius: nūquid ambo inter se: an uero neuter: vel quis habebit. Et quidē oēs p̄tates terrarū seruāt q̄ iterū et toties currāt: donec appareat de primo: vel posteriore. Sz̄ circa ea no bis est uidentū: qd̄ de iure iudicandū sit. Et primo v̄: q̄ neuter: q̄ ratione incertitudinis neuter est admittēdus. ff. de testa. turo. l. duo sunt titij. ff. cōia p̄di. l. tradēdis. Nō em̄ v̄ alter alterū preuenisse. ex quo pariter peruenerunt. argu. ff. de rebus dubijs. l. qui pariter et. l. sed in illa. t̄ Item si duo testamenta eiusdē testatoris eodē die appareāt cōfecta: nec appareat qd̄ prius: et qd̄ posterius sit neutrum ualeat. ff. de bo. pos. scōzi tabu. l. i. et ibi not. et ea. l. §. si in duobus. vident em̄ tales cursores se impedire cōcursu. ff. de leg. i. l. huius. §. si. et de usufru. c. quoties. et de here. insti. l. inuicem.

¶ Ecōtra q̄ admittatur magis ydoneus sicut d̄: de pluribus cōcurrentibus ad agēdū: vel ad accusandū. ff. de popu. ac. l. si plures. Sed hic nō pōt̄ attrēdi ydoneitas: q̄ quo ad actū cōcernēdum de quo agit pares sunt: et iō nihil est. Alij dicūt: q̄ potestas vel rector pōt̄ gratificari. ff. de vec. l. fin. et de loca. l. inane. Sed alij sunt casus: vñ v̄ breuiter. q̄ q̄ pariter ad brauiū puenerūt q̄cūq̄ sint ipsi cōiuter habeāt et inter se diuidāt: ita q̄ cōcursu sibi pares faciat. ff. de dā. infec. l.

si finita. §. cū autē. et est ar. expressus. ff. de leg. i. l. qui filius. §. si quis. q̄ quilibet eorū v̄ primus. ar. ff. de suis et legi. l. i. §. hereditas fm do. Dñi. Nā et facta substitutiōe duobus hoc mō. agāt ambo vel oēs heredes nec apparet quis prior: vel posterior sit mortuus. vterq̄ intelliget substitutiōne facta: et ad successiōne admittit substitutus. ff. de vulga. et pupil. l. ex duobus. in prin. q̄ nullus eorū appareat prius vel posterior decessisse. et sic iudicādi sunt ambo potestri vel primi. vt in. l. predicta. Et his determinat̄ questio de dāno vel p̄missione facta pluribus: vt qui primo intrat castrū obsessum debeat habere promissa. ff. de vul. et pupil. l. qui duos. in prin. ad idē. ff. de pig. l. si fundus. §. si duo pariter. in fi. Nā in dubio accipiēdū est: vt res magis ualeat: q̄ perest. ff. de rebus dubijs. l. q̄ties. ¶ Utrū alienate in possessione rei alienate remanēte presumat imaginarius cōtractus. Itē an per receptionem fructuum videatur probari dominium.



Quartodecimo queritur t̄ alijs donat: vel alio cōtractu alienat rem suam: sed post celebratum cōtractum alienator rem alienatam continue tenuit: et possedit: ac fructus ex ea percepit: illū autē

¶ Neutrum ualeat. Quat̄ autē irritet̄ testā vide p̄ Pet. de ancha. l. c. cum esses. nu. xvij. extra de testa.

De extraordinarijs questionibus.

In quem alienatio facta est: nō apparet: vnq̄ in possessiōe fuisse: nec fructū ex ea pcepisse: nūqd̄ presumemus de iure. si mulatū vel fraudulentū cōtractū. ⁊ not. Guid. de suza. q̄ sic. q̄ hoc ipso fraus presumit: ex quo i 3 possessiōe rei quā alienauit: iuenit alienās. ff. q̄. mo. pig. v̄l hypo. sol. l. superuacuum: q̄ ex quo nō apparet rē fuisse traditā: penes alienantem remānisse v̄l. vt ea. l. si debitor. Est em̄ q̄d̄ ipu- tē ei: q̄ alienationē recepit pmittēdo rē remanere penes alienatē. ff. de pba. l. pcula. v̄n̄ alienatē tenere rē alienatā 4 non v̄l. C. de distrac. pig. l. ei qui sub imagine. ff. de acq̄. here. l. p herede. §. papinianus scribit. ⁊ l. si quis extraneus. ⁊ ad sillei. l. j. in fi. ⁊. ff. de proba. l. q̄ testamētū. s̄z melius facit. C. de pba. l. si ue. ⁊. ff. de iure do. l. cum post. in prin. ⁊ patiētia em̄ talis p̄dicat ei q̄ penes aliū pmanere pmissit. ff. si ser. ven. l. et si forte. §. j. hec autē fraus vel alienatio imaginaria p̄sumit ex cōditione persone: sc̄z si se ptingat ex consanguinitate: vel affinitate: vt. d. l. pcula. ⁊ de dona. iter vi. ⁊ vro. l. si seruus cōis. ad idēz facit. ff. de libe. cau. l. ij. Et in ar. extra de emp. ⁊ vend. l. ad nostram. ⁊ de pig. c. illud. in fi. q̄ facilius presumitur donatio inter cōiunctas personas: q̄ inter extraneas vt. l. aurelius. §. titi. ff.

¶ Consanguinitas. Usq̄ ad quē gradū irelli gat p̄ sanguinitas: vide pe. de anch. in. c. postremo. nu. v. de appella.

de libe. l. hoc verū nisi cōstaret prima alienantē eandē rē redemisse: vel licita de causa tenuisse: vt. d. §. superuacuum. Et ideo cōsuevit fieri inter h̄mōi cōtra hentes cōtractus locationis. vel h̄mōi: q̄ fraus abest. ff. que i frau. credi. l. oēs. §. lucius. item si fiat alienatio in extraneū. ff. de dona. intervi. ⁊ vroze. l. si inter extraneos. ⁊ quia iure canonico consanguinitas ⁊ inducit suspitionē: vt donatio sit vitiosa. vt no. C. de sa. san. ecclesi. aut. item si alienatio fiat clam. C. de rei ven. l. ij. et. ij. item si post cōtractum vel alienationē de p̄ximo sequat̄ maleficiū: fm̄ q̄ colligitur ex. l. j. §. sed inde. ⁊. l. si. ff. si quis testa. li. esse ius. sue. Item si alienans post maleficiū perpetratū iuenitur possidere rē: quā distraxerat. vt. l. sicut. §. superuacuum. ff. de distrac. pig. Itē si res remanet apud ip̄m. vt diri supra in prin. huius questionis. ¶ Potest hic formari talis questio ⁊ cū vellet q̄s probare dominiū: probat p̄ testes q̄ dicit q̄ viderit eū laborare: vel laborari facere rē: de qua agit: ⁊ ex ea fructū percipere. nūquid ex hoc probat possessio. Et primo videtur: q̄ non: q̄ ois qui vitur nō possidet. vt no. ff. de ver. sig. l. questio est. Aliud est em̄ possidere: aliud in possessiōe esse. Et aliud est ingredi fundum: ⁊ aliud possidere. ff. de acqui. pos. l. si quis ante. in prin. ⁊. l. si. de eo. et. ff. de fun. dota. l. si fund. ¶ Cōtra q̄ sufficit ad possessionē posse probare. C. de acqui. pos. l. ij. naz qui fructus percipit: possidere videtur: et pro domino gerere: vt. d. l. ij. ff. de proba. l. titio. ff. de sol. i prin. vtilitas enim fundi est effectus domini. vt no. ff. de reg. iu. l. cuius effectus. Et hec vera dummodo verba apta ad possidendum probentur: puta emptio- nis et donationis ⁊c. que enumerant. ff. de acqui. pos. l. ij. §. genera. non em̄ videtur possidere: nec habere p̄ possessione cui amiculum non assistit: vel etiaz resistit quantūcūq̄ possessioni incūbit: et corpore insistat. vt no. Azo. in summa de acquiren. possessio. §. sed. qui eniz de facto tantum detinet: non dicitur possidere: vt dicitur et not. extra de concef. prebē. c. in nostris. quia causa acquiret

si inepta est causa possidendi: et per consequens est inepta ut. d. §. gñā. nisi tāto tēpore possideat: cuius cōtrarij memoria nō existat: qz tunc solū causam allegare sufficit: vt. l. cuz de in rem verso. ff. de vsur. Itē nō sufficit in p̄batione domini: si in responsione libelli ciuilitatis vel criminalis reus confiteatur. Et sic dico rem predictā me tenere: v̄l me occupasse p̄ tali iure: qz ex hoc predictū dñitum vel possessio actionis non p̄batur. debz p̄bare. l. proprietas. eo. titu. C. de pact. l. traditionibus. Illud ergo verbū predictū et hoc soluz deno. qz causa de corpore illius rei constat in causa.

¶ An filius possit conficere instrumentum in contractu patris.

Quintodecimo querit̄ filius in sacris cōstitutus fecit instrumentū ex quo pater agit. Queritur an possit. Et primo videtur. qz non nam dicit lex qz tabellio habetur loco testis. ff. de testa. l. dñs. Sed filius p̄ patre testificare non p̄t. ff. de testa. l. ydoneus. ergo ex illo pater agere nō p̄t. Itē qz sicut nō valet legatum quod quis sibi ascribit manu p̄pria: sic nec qd ascribitur per filium: quē in potestate haberet: vt. ff. ad l. corne. de sal. l. diuus. ¶ Ecōtra qz sic qz officij tabellionatus est publicū. C. 8. tab. l. generali. c. l. penul. Et quo ad ius publicū patris p̄tās non curatur. ff. de iudi. l. quippe. et ad treb. l. nā qd. s; in casu nostro nō est dubiū: qz instrumentū filij in facto patris valeat quātum ad eū obligandum: vel ad eius incōmodū: vel ecōtra: qz tunc si pater p̄pria manu scripserit: valeret. ff. ad l. fal. l. impuberē. §. si testamētarius. et l. vxori. de bo. pos. contra tabu. l. nō putant. §. si quis filia. ¶ De emancipato nō est dubiū: quia ex eius instrumento pater agere poterit: vt. d. l. diuus. et d. l. impuberē. §. si ei vxor. sed in primo faciat probationem de contractu contento in instrumento filij per testes ipsius instrumenti: quod tantundem valebit: vt. ff. familie hercis. l. non ideo et.

¶ Anrum expulsa vna parte de aliqua terra possit pars remanens de iure procedere contra aliam.



¶ Etodecimo queritur. facci dit: qz de aliqua ciuitate vel castro expellit̄ guelphi vel guibellini: propter qd pars intrinseca facit p̄cessus banimentū: et cōdemnationis cōtra expullos. q̄rit an possint. Et primo videtur qz nō. quia absentes p̄ dissentientibus habent. ff. de ritu nup. l. qd in eo. §. de inde. maxime si plures sunt expulsi. ar. eius qd no. ff. de pac. l. rescriptū scō r̄ho. ¶ Ecōtra qz sic. quia intrinsecis etiā si sint pauciores remanet ius vniuersitatis: quod ius p̄t in vno remanere. ff. quod cuiusqz vniuersi. l. sicut. Ad idē extra de elec. c. j. ergo remanēs cū ius vniuersitatis resp̄sentēt. absqz expulsis omnia iura vniuersitatis agere v̄l exercere possunt. Qd p̄cedo regulariter. sed in p̄posito casu secus. qz intrinseci vidētur sibi ius dicere: et p̄pria iniuriā vindicare. ¶ Tra. l. C. ne quis in cā sua iudicet. in rubro et nigro. ff. de iurisd. om. iud. l. q̄ iurisdictionē itē qz inimici facti sunt. id expellēdit̄ recufandū ff. de arbi. l. licz. extra de symo. c. p̄ tuas. Itē qz locus illius iudicij: d quo sunt expulsi: possidetur ab inimicis. et nō est eis tutus accessus. ff. de appell. l. ex parte itē qz nō est iudiciū iustū. extra de secu. c. repellatur. et c.

¶ C. Tabellionat̄ officij. Adde qz interdicitur clericis p̄stitutis in sacris: sec̄ nō in sacris pet. d. anch. l. c. sicut. nu me. i. extra ne cleri. vel mon.

De statutis.

est oporteat. **C** Si nū-
quid isti expulsi possunt
constituere syndicum noie
illi civitatis de qua sunt
expulsi. et videtur quod non: quia
locum civitatis non possunt
decedere: sed erit in funt. unde
de non videntur habere ci-
uitatem: sed in terra alie-
na cantant canticum novum
immovet dixit iusyniuer-
sitalis remanet et c. pos-
set tamen dici quod si sint expul-
si iniuste. ut ipsi sint plu-
res inter ipsos possint
argui. eius quod dicitur ex-
tra de foro. compe. c. i. lib.
vi. si vero sit minor pars
populi non possit. arg.
eius quod not. extra de
consue. c. vlti.

C Utrum ex signo vel mar-
co animalis vel alterius
rei probetur dominium.



Scimose
primo quod
ritur utrum
ex signo
vel mar-
co meo

inuenitur in animali. vel
alia re: etiam in processu pro-
betur dominium: et res illa
ad me pertinere. Et primo
videtur quod sic. ff. de ser-
viti. l. ij. et de fabricis. l. i.
et l. schismata. i. q. i. c. quod
quidem in si. colūne: ibi cum
arguitur cognitum reale si-
gnum et c. et ibi: est culus
est imago et c. quia sigil-
lo alicuius creditur. C.
de rebus alie. non alie.
l. ij. et de epi. et cle. l. si qua.
Extra de pba. c. post ces-
sionem. **C** Et contra quod non
quod talis appositio signi
possit etiam a non domino fieri.
sic ergo de facili quis
perderet rei sue dominium si
non suo offensa: vel culpa: quod

esse non debet ff. de regu. iur. l. quod non
stru est. et ff. de his qui sunt sui vel alie.
iur. l. ideo non est legitima pbatio: si con-
tra dicatur ne ius mali aperiat. C. de
indi. vidi. tol. l. ij. C. de reb. alic. non alie-
na. l. i. nam etiam signado suo sigillo nisi
scienter faciat non valet: multo magis
si alius ignorante ipso: maxime quando
fit fraude acquisita. ut ibi non. dy. est er-
go concludendum quod presumptione facit
ubi non contradicitur et c.

De statutis. Rubrica.



Intra materiam statutorum
premittendum est quod secundum
quosdam: siue quorundam
opinionem: tota statuta cum
iuscuis loci adeo sunt stri-
cte intelligenda: et stricti

iuris. **C** Quod nunquam interpretationem reci-
piunt: sed in finibus verborum secundum
sunt intelligenda. quia sunt sterilia: ita
quod non pariter: sicut mula. et hoc probatur:
quia ex statuto oritur conditio: sicut ex qua
liber lege nonitur inducta. ff. de con-
di. ex lege. l. unica. que conditio ex lege
stricti iuris est quia non connumeratur
inter contractus bonae fidei. in situ. de
acti. §. actionum et ideo est stricto iure in
statuto tendendum. arg. C. de copen. l. vlt.
nam in stricti iuris iudiciis id quod est omisus
videtur neglectus: ut ff. de verb. oblig. l.
quicquid. et l. nec quis arbitratus. ff. de in-
iur. l. ite apud §. hoc edictum. et quod enim in iure
est expressus non est in iure prohibitus. extra de
pba. c. cum inter corporalia. ver. sed nec
ibi not. ergo finem eos statuta non reci-
piunt interpretationem aliquam. sed
contra eos est casus. ut ff. de mune. et
hono. l. ut gradatim. §. et si lege. Sed ibi
respondent: quod ibi benigna est interpre-
tatio. unde aliter nullo modo est inter-
pretanda. sed adhuc pro eos est sententia
consultum macedonianum: et stricti iu-
ris est: et tamen interpretationem reci-
piunt. ff. ad mace. l. i. §. mutuum. et ius pre-
torium interpretamur. ff. de ven. inspi.
l. i. §. quis plus esse. quia nedum inter-
pretatio iniqua: sed nec etiam ipsius sta-
tutum expressum contra ius et equitatem non valet

C Stricti
iuris. Adde
etiam quod de
bet intelligi
sum comunem
sum loquere
di. pe. de an-
cha. in. c. cum
tibi nse. et c.
extra de tes.

let in illo municipio. C. cōta de le. l. ven
 3 ditor. S. si cōstat. Nā r lex rigore conti-
 nens lz pdura tñ seruāda. ff. qui r a qb.
 l. p̄sperit. ¶ Tu ergo dic verū esse statu-
 tū stricti iuris r qb̄ interpretatiōe recipit:
 vt sane debeat intelligi. r sic loq̄tur. d.
 4 S. r si lege. ¶ Sed nunq̄ interpretatiōez
 recipit: vt ad substantiā vel ad simplicē
 casuz extēdat. r hoc talibus rōnib⁹. P̄t
 mo qz certū est qz tūc demū esset lex: qñ
 statuto tollit: vt. d. l. v̄ditor. S. si p̄stituit
 r not. in. d. l. de quib⁹. sed in quo statutū
 nō loquit iuri cōi relinquit: cui oēs ho-
 mines debēt obedire. ff. de legi. l. i. et. ij.
 extra de p̄stit. c. i. Unde casus subaudi-
 tur vt simul qui pōt v̄iri ex interpretatio-
 ne statutorū: qui nō corrigit legē cōem.
 qz de hoc statuta non loquunt. not. ar. p̄
 statutū om̄issum. ff. solu. ma. si p̄o. S. de
 viro. r de lib. r posth. l. cū certissimi. r de
 pua. l. ij. vbi vna lex deficit: nec actio cō-
 5 petit: vt. d. S. de viro. ¶ Ergo in casu non
 exp̄resso p̄ statutum lex non tollitur. ar.
 C. ad velle. l. iubemus qz legū correctio
 est euitāda. C. de ap. l. precipimus. in fi.
 r qb̄ em̄ exp̄resse nō mutat: cur stare p̄-
 hibetur. C. de testa. l. sancimus. Statu-
 tum ergo in p̄mis h̄bis est seruādum.
 ita qz ab eis non est recedendū. ff. de le.
 ga. ij. l. nō als. r ff. de exercita. l. ij. S. in
 re. ergo vbi statutū nō loq̄tur: remanet
 ius ciuile siue cōe. ar. S. r si lege. in. l. vt
 gradatim. rñde distinguendo. qñ aut
 p̄ba statuti sunt clara: r manifesta aut
 obscura: r incerta. P̄mo casu seruādū
 est statutū etiā si iniquitatē p̄tineat: vt
 d. S. si cōstat. qz rūpit leges: vt dictū est:
 rō est. cū in h̄bis nulla sit dubitatio: r est
 admittēda voluntatis questio. ff. de leg.
 7 ij. S. cum in verbis. C. de libe. r posthu.
 l. ij. Nam in icertis nō certis locus est
 coniecture. ff. de verb. obli. l. continuus.
 S. cum ita. Licet enim perdurum seruā-
 8 dum tamen est: vt. d. l. p̄sperit. ¶ Scōdo
 casu qñ verba statuti sunt obscura: ge-
 neralia: vel incerta: tunc dico qz statutū
 est intelligendum vel interpretandum
 fm̄ limitationē iuris cōis. ar. ff. de cōdi.
 r demon. l. r in his. ij. responsio. et extra.
 9 de cōsue. c. cum dilectus. r. C. de noza. l.
 ij. r no. Inno. extra de rescrip. c. cum cau-

sam. ¶ Quid si ḡhaliter
 contineat in statuto: vel
 ordinamēto: qz illi q non
 vadunt ad caualcatam:
 puniātur in centum an
 ex hoc punientur mulie-
 res furiosus r impubes
 vel valitudinarius si il-
 li non vadunt. certe non
 quia feminā excusat se-
 xus. ff. de regu. iur. l. fea-
 mine. furiosum demen-
 tia. ff. de offic. presi. l. dia-
 uis. impubes meretur
 excusationem: propter
 eratem. ff. de offic. presi.
 l. diuis. impubes. ff. de
 sicca. l. ifans. Item inua-
 litudo prestat excusatio-
 nem. ff. de reg. iur. l. que
 sitū. r not. C. vnde vi. l. si
 quis intantam. extra de
 reg. iur. c. licet ab hac. et
 ideo huiusmodi h̄ba sta-
 tuti interpretāda sunt: vt
 ex eoz generalitate p̄di-
 cti excludant: sicut ex-
 cluditur per. l. oēs. Non
 enim genus claudit illi-
 citum. ff. ad exhibend. l.
 penulti. als contineret
 iniquitatē: quā lex sem-
 per repellit. C. de ver. iu.
 enude. l. i. in p̄inci. r iste
 est casus dicti. S. r si lege
 quia iusta occasione ini-
 quum compendū trahi
 non debet. C. pro empt.
 l. cum quis. ¶ Nam et a
 contrario sensu est vali-
 dissimum argumētum
 ff. de off. eius cui mā. est
 iur. l. i. ¶ Et tñ si ex eo p̄-
 mus resultat intellect⁹:
 non valet: vt. l. ouenit. et
 no. ff. de iudi. l. aptissimi
 nō p̄cedit tale argumē-
 tū. ff. de vul. r pup. l. ex fa-
 cto. in p̄nc. vñ dicit dy. ¶
 qz statutū in dubio d̄z in-
 telligi fm̄ legē: s̄z nō ex-

¶ Validis
 simū argu-
 mentū. Ad
 de pe. de an-
 cha. in. c. cū
 viruz. nu. v.
 extra de re-
 gula. r in. c.
 adulescens
 numero. v.
 de spon. r la-
 tius p̄eū in
 c. cū aposto-
 licā. nu. v. S.
 de his que
 fiunt a p̄s.

De statutis.

10 cusabile: vt lex. qz s3t qz 13 duplex est interpretatio: vna est expositio seu de claratio apta verbor. C. de legi. l. vlti. r. de libe. r. posthu. l. gallus. §. nunc de le. r. hoc cōuenit etiā statuto. alia est proogatio seu extēso ad alium casum trahēdo. ff. de or. iud. l. j. C. in qui. cau. ces. longi tem. prescri. l. vlti. ff. ad turpi. l. j. §. qui ope ras. r. hoc verbis statuti

II nō uenit sicut dicitur de stipulatione: que stri cti iuris est. q̄ extēsiōnē nō recipit. immo qd̄ pa lam nō exprimitur: pro omisso habetur. ff. de h. obli. quicquid. r. eandēz interpretatiōnē r. decla ratiōnē recipit quādoqz pro parte promissoris: quandoqz pro parte sti pulatoris: vt ea. l. r. iij. re sponso. C. † Ex p̄dictis insurgit talis q̄stio. sta tuto cauet: q̄ percutiēs cum sanguine soluat cē tum. sine sanguine quin quaginta. r. qui occidit soluat mille. r. nulla mē tio fit de eo: qui fieri se cit: vel causam dat ad p̄ dicta cōmittēda. accidit q̄ petrus elecit lapidez p̄ titius: qui titius tenet gladium nudum in ma nibus: qui lapis percus tit manum vbi erat gla dius: r. ic̄ lapidis euol uit gladiū de manu titij et percussit seym astan r. tem cum sanguinis effu sione. Queritur an dicit̄ petrus percussor sit pu a niendus. Et primo vide tur q̄ sic: quia suo fa cto r. sua culpa contigit ff. ad. l. aquiliam. l. item

mela. † Occasionem prestās tenetur ac si propria fecisset manu: vt eodem titu. l. qui occidit. §. penulti. r. l. vlti. et ff. de sicarijs. l. vlti. r. ff. vi bono. ra p. l. p̄tor. ad finē. de regu. iur. l. is qui damnūm. C. Contra videtur q̄ non teneatur pe na dicti statuti: quia vt dictum est verba statuti nō sunt extensiuā: sed in suis ter minis obseruāda per iura predicta. Cū ergo verba statuti nullam mentionem faciant: de dante causam: sed solum de faciente. ergo si ipse non percussit non tenetur: qz non trahimus statum ad casum subauditum vt predicti. Et non ob stant iura allegata: quia illud est verus iure legis: que interpretatiōnem determi natam r. extēsiōnem recipiunt: vt dic ta. l. C. de legi. et. ff. eo. non est nouum. Et maxime quia lex expresse de causaz prebente loquitur. quod non est in sta tuto: vt propositum est supra. vnde si pe titum r. actum fuit per statutum et non de iure communi: videtur predictus ab soluendus. Quia aliud est aliquid fieri vere: r. aliud interpretatiue. ff. de vi et vi ar. l. j. §. reijcitur. Ille autem qui ab alio fuit impulsus constat non teneri. ff. ad l. aquil. l. quam occasione. §. promi de. licet enim percussit qui animum per cutedenti non habuerit: actione iniuria rum non tenetur. affectus enim facien tis est spectandus. ff. de regu. iur. l. eum qui delinquens. et. l. si cum seruo. r. r. v. q. j. c. non est. r. c. nec is. Item quia cum alio erat actum iniuriam non tenet. ff. de iniurijs. l. illud relatū. que est in predicta causa et questione: ideo meri to r.

¶ Utrum statuta sibi uicem contradi centia seu repugnantia valeant: r. quod ipsorum seruabitur: an primum vel po sterius

¶ Quid si li bro statutoz preliuut duo statuta sibi uicē repugnā lia: seu dicit̄. a. Nūquā seruabit primum an poste rior: an utriqz. Et p̄mo vt q̄ vltimū puateat: q̄ vltima p̄ualēz potius. ff. de in. cod. l. diui. Nec est nouum q̄ veteres leges ad posteriores trahus

¶ Repu gnātia seu cōtradicen tia. vñ bar. in extraua. ad repumē dum. in ver. nō obstanti bus. Bald. imo. r. doct. post cy. in. l. gallus. §. ille casus. ff. de liberts r. posth. bart. i. l. ij. §. diu. ff. de sepul. viol. bal. i. j. p̄sti. C. i. §. q̄ bus. Jo. an. pe. de anch. Jo. de imo. in. c. statutū. §. cum vero de rescri. in vj. bal. in. c. cū olim. de p̄sue. alexā. de imo. pul chre. p̄si. suo q̄nquagesi mo in quar ta parte.

m. ff. de legi. l. non est nouum. Nam p
 constitutionem secunde legis uiderur
 recessum a prima. ff. de here. inst. l. si ita
 scriptum. Ad idē. C. de testa. l. hac con-
 sultissima. §. j. illud enim precedit quod
 nouissime factū est ff. de acqui. pos. l. si
 quis ante. qz predicta nouissima zc. C.
 de pac. l. pacta. Nemo potest sibi eam
 legem imponere a qua discedere non
 liceat. ff. de le. 3a. iij. l. si qs. in pri. ¶ Eō
 tra qz preualeat primum ubi secunduz
 nō est expresse correctiuū. Primo qz le-
 gum correctio est euitāda. C. de appel. l.
 precipimus. in fi. Stabit ergo primum
 quia qd nō mutatur: stare zc. C. de testa.
 l. sancimus. ¶ Item quia posteriores le-
 ges ad priores nō trahūtur. ff. de legi. l.
 sedz posteriores. ¶ Item per cōstitutionē
 noue legis nō tollit lex uetus. ff. de act.
 z obli. l. quoties. ¶ Sed adhuc cōtra vi
 det quia vtrunqz statutum scilz primūz
 secūdum valeat: z vtrunqz sit formādū
 per dictā. l. quoties. nam dictio: in: que
 est ibi copulatiua: siue coniuncta. C. de
 ver. sig. l. ij. ostēdit qz uetus noua actio
 locū habēt: p ea q̄ no. ff. de pac. l. latro.
 naz copulat iua desiderat vtrūqz fieri.
 ff. de verbo. obli. l. si qs ita stipula. quia
 etiā in actis er eodē facto descendēti-
 bus vtrūqz cōpetit: nec intētiōe tollunt
 maxime i eo qd pl⁹ est. ff. de acti. z obli.
 l. cū vno. z. l. si merces. §. culpe. z. ff. arbo.
 sur. cesa. l. j. ¶ Solutio ad p̄dicta distin-
 guēdo: qz dicta statuta sūt diuersa: aut
 piraria. Primo casu aut cōtinet primūz
 idem factū: aut diuersa facta. si vnum z
 idem factū continet vtroqz statuto pu-
 nitur eadem z pari pena. aut nō eadē:
 vt qz in vno maior in altero minor. Si
 eadem in vtroqz tunc vna sola erigitur.
 Nam ex eodem facto no debet quis du-
 plici pena puniri. vt. ff. de accu. l. senat.
 z ideo vna tm̄ eriget. vt. ff. de act. z obli.
 l. inter. si nō eadēz tūc erigitur maior.
 Nam tunc licet exacta sit minor pena:
 tū adhuc poterit erigi maior in eo: qz ex
 cedit. d. l. qui seruū. z. l. cum vno. Et nō
 curo vtrum. statutū maioris pene pre-
 cedat: vel sequatur. ¶ Nam statuta oīa
 in eodem volumine contenta. viden-
 tur eodem tpe condita: qz non respici-

tur tempus confectionis statutorum
 tūc est vires assumit. Cū ergo cōmuni-
 ter obrineat: qz oīa statuta eodē tpe a
 pplo cōfirmen t: vel reprobent. ergo eo-
 dē tpe vident edita. Ad qd est ar. de tu-
 torib⁹ datis in testemēto. z postea in co-
 dicillis. Nā eodē tpe oēs dati vident.
 qz eodē tpe. s. mortis testatous cōfirmā-
 tur tam testamentum q̄ codicilli. vt. ff.
 de testa. tute. l. iij. Et hoc tenet do. Dy.
 arg. ex eo qz nouissimo actu oīa confir-
 mant p̄cedēta. ff. cōia p̄edi. l. si. znor. ff.
 de leg. j. l. talis scriptura. in fi. ¶ Si ve-
 ro primūz scōm statutū facta diuersa te-
 nēt: tūc non est dubiū: qz valent vtrūqz:
 scz qd libet i suo casu. in quo diuersimo
 de loquunt: qz diuersa nec positue: nec
 remotiue tollunt. ff. de ex cep. l. sz z si. et
 no. ff. de acqui. pos. l. naturaliter. §. ni-
 hil. qz equitatis rō diuersas spes nō ex-
 cludit. C. de p̄sti. pecu. l. vlti. Tunc dicit
 canon qz diuersitas casuū impedit p̄di-
 tionē. vt extra de elec. c. nihil. Ad idē. ff.
 de p̄uarica. l. ij. Si tñ statuta sibi diuer-
 sa in eodēz volumine statutorū scripta
 equiparātur. diuersis em̄ temporibus
 edita. tūc ita se habēt in ordine succes-
 sionis: vt no. dy. in. l. gall⁹ aq̄l⁹ in scōo
 casu distinctionis: scz qd statuta sunt si-
 bi adinuicē opposita. vel cōtraria: tunc
 neutrū videt valere. C. de fideius. l. scri-
 pture. argu. ff. de bo. pos. fm tabu. l. j. §.
 cū in duobus. Et qd ibi no. ff. de regu.
 iur. l. vbi repugnāta. Et predicta vera
 sunt in pluribus statutis. ¶ Si vero in
 vno et eodem statuto est diuersitas: si-
 quidē in plurib⁹ factis non est dubiuz
 qz vtrūqz valet: vt dictū est. Si pō est di-
 uersitas sup vnoz eodē facto: siue i vtra-
 qz parte euidē statuti ponat p̄ paria: si-
 ue disparia: qz in vna parte minor: i alia
 maior: dic qz nō ambe pene: sz vna tātū
 debet: z vna excludit aliā: q̄ si sit vna p
 plerio: z nugatio etiā de factū sepi⁹ repe-
 tēdo. Et iō semel tm̄ debet. ar. ff. de cō-
 di. isti. l. si fili⁹. z extra de ele. c. i. genesi.
 qz cū idē factū sit nō apl⁹ agit. ff. de po-
 pu. actio. l. iij. Et qz de delicto vni⁹ hoīs
 nō est sepi⁹ q̄redū: vt. l. j. i si. ff. nau. cau.
 sta. Et hoc ē verū siue p̄cedat siue sequa-
 tur qz in oī casu vna. i. minor: pena de-

Item de. t. n. i. penalibus cau-
sis benigni interpretari
debent. ff. de reg. iur. l. i.
in factu. §. pena. l. i. semp
in dubijs. z. l. ea q. §. i. re
dubia. qz pene sunt mol-
liede. z. ff. de penis. l. i. in
terpretatione. z. l. pns. Ad
idez facit. ff. de legi. l. i. in
ambiguis. z. in reg. iur.
quoties nihil. z. l. sermo.
Quoniam autem in eodem statu-
to non est diuersitas: imo
est oppositio vel repu-
gnantia manifesta: ut quod
primum tradicit medio
vel fini. vel e contra. vel
quod in vno eodemque facto i
vna parte statuti permit-
titur in alia prohibetur. tunc
statutum tale in nulla par-
te valet. quod contraria scri-
ptura desolabit. xv. q.
ij. si ea. z. ff. de reg. iur. l. i.
vbi repugnantia. quod ad
oppositum vni contrariorum
sequitur destructio alteri.
ff. de verb. sig. l. hec vba.
Contraria autem se non copu-
riuntur. extra de baptis. z.
et effec. c. maiores. z. no.
ff. de iud. l. sz si. facit quod
s. dixi in titu. circa ordi-
naria. in. q. octava.

Contrarium valeat statutum
quod proprie concordat
cum iure civili.



Quoniam queritur.
si statutum concordat proprie
cum iure civili.

an valeat. Et primo vi-
detur dicendum quod parum: vel
nihil valeat. ita enim ver-
ba concipienda sunt ut
aliquid importent: alia
inutilia sunt. ff. de lega.
l. si quando. C. de inoffi.
test. l. si quando. et. ff. de
reb. dub. l. quoties. de
libe. z. posthu. l. gallus.

§. i. iura enim municipalia statutorum
ita se debent habere ad leges cives ut
aliquid addant: vel detrahant: sicut et
ius civile debet addere vel detrahere
iuri gentium. ff. de iusti. z. iure. l. ius ci-
uile. in prin. **C**ontra quod valeat nam
in stipulatione: que est stricti iuris: ver-
ba quandoque ita concipiuntur in mero
contractu stipulationis. z. tamen contra-
ctus tenet: et obligationis contractus
cui additur. ff. de verbo. obliga. l. si sic. z.
l. stipulatio ista. §. eum. Non enim mu-
tat substantiam rerum: nisi necessaria
verborum multiplicatio. ff. de aur. z. ar.
legato. l. pediculis. §. labeo. ff. de regu.
iur. l. non solent. Ergo z. statutum vale-
bit licet nihil addat argumentum. extra
de fide instrum. c. pastoralis. z. hec ver-
ritas. Potest enim esse vtile statutum
quando concordat cum iure civili alias
communi. Constat ex statuto agi con-
ditione ex lege ut dixi in principio hu-
ius tituli. Unde agendo ex forma statu-
ti: non est dignum: quod agatur condicio-
ne illius legis: cui concordat immo agit
condictione ex lege statutoria quod po-
test prodesse ad multa. t. quia conditio
non infamat etiam si ex famosa causa
descendat. ff. de actor obliga. l. cessat.
dic tamen: quod quando verba statuti pos-
sunt referri ad intellectum correctionis
iuris communis: ac etiam ad concordan-
tiam ipsius debemus potius interpre-
tari: ut corrigat: vel addat. quod ut con-
cordet quia verba simpliciter prolata de-
bent referri ad eum casum: qui dubita-
tionem continet. ff. de carbo. edict. l. quod
labeo. z. de lega. l. talis scriptura. z. ad
idem. l. i. in fin. alia verba statuti ludi-
brii z. superflue posita essent: quod esse
non debet ut. s. dixi.

Contrarium statutum in civili possit tra-
hi ad causas criminales: z. e contra.



Quarto queritur t. quid
si statutum aliquid pro-
hibet: vel permittit in cau-
sa criminali: numquid tra-
hendendum est ad obserua-
tum in causa civili. Et
primo videtur quod sic. quia ius quod ob-
seruatur in delictis obseruatur in con-
tractibus.

Contrarium ius
re civili. ad
de Joan. de
ligna. in. c. j.
de rescrip. z.
ibi Petr. de
acha. flor.
de scro per.
in. l. si domus
de serui. v. z.
ba. p. dio. et.
bal. in. l. fin.
C. q. sit lon.
soluere.

practibus. ff. de actionibus et obligatio. l. plura delicta. et quia argumentantur leges de causis civilibus ad criminales. ff. de penis. l. absentem. §. i. de custodia reorum. l. ij. ad finem. **C** Contra quod non: quia valde sunt diuersa criminalia a civilibus. alie enim dilaciones in vna causa dantur: quam in alia. ff. de ferijs. l. vltima. nihil enim habent commune cause civiles cum criminalibus. instituta de publico iudi. in princip. et alid seruatur in exactione penarum criminalium quam civilium: quia criminales debentur fisco: civiles privato. vt. C. de iure codicillorum. l. i. et alia est causa contrahendi: alia delinquendi. ff. de exercitio. l. i. §. primo. Et in multis alijs differunt: que sollicitus indagator inuenire poterit. durior enim est causa delicti: quam contractus: vt nota. ff. comodat. l. ita. ergo in eis non est eadem censura: immo diuersa. quia diuersorum diuersa debet esse ratio. C. de donatio. inter virum et uxorem. l. si maritus. Sed potest dici: quod cause civiles sunt trahende. seu terminande per criminales: namquam maius ad minus: siue affirmatio: vt dicitur de vltima voluntate ad contractum: vt nota. ff. de lega. j. l. seruum filij. §. cum qui. et. Bald.

C In quo membro puniatur quis: quamdo statutum absolute loquitur de membri abscissione. Item quid si puniendus non habeat membrum. de quo statuto cauet.



Quanto queritur. et quid si in statuto continetur vel a sententia quod pro tali delicto puniatur in membri mutilatione seu abscissione: nec exprimitur de quo membro nunquid in nullo puniatur: vel in quo. Et dicitur quod debet puniri in abscissione manus: vt colligitur in autem. sed nouo iure. C. de furt. Sed que manus: sinistra. in qua minus potest vt ibi nota. sed pene molliende sunt in dubio vt. l. interpretatio. ff. de penis. quod vix. i. dubio et quoniam qualitas delicti non exigit abscidi dexteram: quia tunc dextera abscinderetur: vt puta quando cum ea deliquit. et vnde notarius condemnatus

de falso in abscissione manus: forte ex forma statuti: si non exprimitur in statuto: vel sententia: in dubio videtur puniendus in dextera: nam lex mandat aliquem puniri: in quo deliquit. C. de ser. fugiti. l. fugitiuis. et C. communia de success. autem. omnes peregrini. extra de transac. c. quanto. quando autem plus in casu premissis questionis. item quid si puniendus non inuenitur habere nisi manum dexteram in illa dextera puniatur: argumen. ff. de contrahend. emptio. l. si emptio. §. penul. et C. de serui. l. iij. §. i. Sed eo casu quo nullam manum habet esset puniendus in alio membro per dictas leges: vt. C. vt infra certum temp. l. i. et de sepul. viola. l. fina. et ne maleficia remaneant impunita: vt. l. ita vulneratus. ff. ad. l. aquili. de fideiussoribus. l. si a reo.

C Sed an iudex possit mitiorem seu seueriorem penam imponere: quam iura imponant. et dic quod ex causa potest. vt puta ex persona: causa: etate: vt ratione scandali: vt not. ij. q. vi. c. accusatorum. quod est. ff. ad turpilia. l. i. C. de infami. l. et si seuerior. C. de penis. l. aut facta. §. fina. ff. ex qui. cau. infra. irroga. l. quid ergo. §. pena grauior. ff. ad. l. cornel. de sicca. l. penul. ff. de termi. mo. l. ij. dum modo mitigatio vel exacerbatio fiat in sententia non potest. C. de ser.

C Quam iura imponant. vide per trum de anch. in. c. illud nu. iij. de cle. ex co. mini. extra eundem in soleni re petitione. c. sine litibus nu. ij. extra de do. et con tum. fo. de tur. c. in. c. ois que iudicat. num. iij. dist. xlv.

a **C** Dāno 4
dato a sua
bestia: vide
pulchre pe.
de anch. in
ca. si leferit
nu. j. extra d
iniur. 7 flo.
de sanc. pe-
tro in §. ma-
gistrat^o. ff.
ad. l. aquil.

fugi. l. iij. iuat in corpore
qui soluendo non est: qz
illud est i iudicis dispo-
sitione. argu. contra: qz
non est in potestate iu-
dicis minoribus penis
afficere. ff. ad municipa.
l. ordine. sed non est con-
tra: quia si fiat a iure vi-
detur fieri. **C** Sed nū-
quid potest iudex vnā
penam in aliam commu-
tare: vt puta corporales
in pecuniarum: dic qd
non. extra de penis. c. li-
cet. nisi talis sit iudex: q
possit i tali crimē dispō-
sare: vt ibi. vñ princeps
quandocq commutare 7
remittere potest: vt not.
C. de penis. l. incredibi- 2
le: vt dicto. c. licet in fin.

C Utrum proposita ac- a
cusatione ex vno statuto
7 non ea probata. possit
peti ex alio statuto. 7 de
eodē delicto puniri. Itē
an dominus teneatur d
bestia damnū dante:
dū est i fuga: vel absens.

1



S Exro querit. **T**
Cauet statu-
to q dominus
bestiarum dā-
tum damnum condem-
netur pro qualibz flecta
in decem libris sed a fle-
cta infra teneatur: pro
qualibet bestia in decez
solidis. 7 flecta intelli-
gitur a. xv. s. accidit qd
aliquis pro damno sibi
dato accusat aliquez de
triginta bestijs sibi dam-
num dantibus: nec facit
in accusatione mentio-
nem de flecta. Queritur
nunquid teneatur tāqz
de flecta in decez libris.
an nō in decez solidis p
qualibet bestia. xv q te

neat vt de flecta: qz in pinguiore partes
punire debemus. ff. de reg. iur. l. ea que
§. in re dubia. et dixi supra in questio-
de flecta: non debet tanqz de flecta pu-
niri vt vltra libellum potestas iudicis
non extendatur: vt extra de symo. c. licet
ff. communi diu. l. vt fundus. 7 quia in
hac qualitate crimen non est obiectum
vñ sicut de obiecto est puniendus non
aliter. ff. vi bo. rap. l. pzetoz. §. hec actio.
pzeterea videntur singula capita seu be-
stie in accusa. contineri. ff. de dona. l. se-
natus. et de verbo. obli. l. scire. et. l. titia
Sed mihi videtur: q in potestate accu-
satoris sit grauare accusatuz maiori pe-
na: qz statutuz concedit in bestijs flectā
facientibus. vnde videtur per accusa-
tozem iudicandum. argu. ff. de iurisd.
omnium iudi. l. si idē: ibi: nec in potesta-
te 7c. et ibi not. **C** Et hic adde aliam
questionem. vtrum dominus bestiaruz
teneatur pro dāno dato a sua bestia
dum est in fuga vel in ipō domino vt pa-
store absente. et dico: q si bestia erat in fu-
ga: quam ignorabat dominus: an esset
in fuga: non tenetur q licet habeat dā-
num eius dum est in fuga: vt. ff. de le. j. l.
huius. §. legatum. ff. de acquiren. pos. l.
j. §. per seruū. tamen non debet tene-
ri pro damno: per euz dato. ff. de serujs
fugi. §. idem ratione. sicut et non tene-
tur dominus pro re sua quando datur
damnum: vel delinquitur cū ea in eius
absentia: vt. ff. de publi. l. eidem. §.
dominus: quia ipso existente absente
ignorans presumitur ergo nō delinquit
ff. de actio. et obliga. l. lex generalis. ff.
de iudi. l. ij. in fin. Et maxime in casu te-
net dñs actione de pauperie: 7 nota. ff.
de prescrip. verbis. l. seruādarū. §. fina.
C Utrum teneatur aliqua pena qui se-
cit aliquid negligente communitate.
Item an liceat si in damno tantum per-
mittatur. Item an offendens bannituz
ex permissione statuti: si accusatus te-
neatur communi reddere: et talis exce-
ptio possit opponi: et probari per pro-
curatozem. Et qui offendit bannitum
dum in foris communis deductur: an
possit offendi postquam presentationes

anteq̄ soluat bannum.



Ex timo queritur t̄ conti 3
nerur in statuto certa pe
na talis res vel victualia
vendantur ad tale pon
dus: quod fiat per cōmu
ne i tali loco qui debeat

fieri per commune. accidit q̄ commune
neglexit facere pōdus: vel locū: de quo
in statuto continetur. vnde nō est quod
vendenti imputetur. ff. de condi. et de
mon. l. si titius status. 2 arg. l. in testa
mēto. eo. ti. 2. ff. de vsur. l. cum quidā. §.
si pupillo. certus em̄ modus est. pōdus:
et ideo ille seruandus est vt eo. titu. da
tur. sed si commune nō facit sibi nec alij
imputet vt extra de res. iur. imputari.
lib. vi. ¶ Sed vltierus queritur. vtrum
forensis vel extraneus delinquens in
prohibitionibus statuti alicuius muni
cipij: puniatur pena illius statuti. Hāc
questionem tangit Innocē. extra de cō
sue. super rubrica. Sed ibi plene nō de
terminat: dicens secundum quosdā: q̄
forensis monitus vel sciens puniatur:
ignorans autem non puniatur. Itē aut
contrarij ibi moram: et tunc aut est cō
suetim recessurus: et tūc non. vt. l. heres
absens. ff. de iudi. Quidam autem di
cunt: q̄ forensis delinquendo sortiatur
forum illius loci. argu. C. vbi de crimi.
agi oportet. l. j. autem. qua in prouincia.
ibi puniendus est per rec: orem prouin
cie vbi maleficium commisit. ff. de offi.
pres. l. iij. nec potest pretendere igno
rantiam in delictis. ff. ad. l. corne de sic.
l. lex cornelia. immo semper puniatur
prae actum: vt. l. si non conuictij. ff. de
iniur. et extra de prescrip. c. j. igitur tan
q̄ supina et crassa ignorantia non ex
cusatur. ff. de iur. 2 fac ignorantia. l. regu
la. et. l. nec supina. ergo puniendus per
illud statutum. argu. C. de emancipa.
libe. l. j. et. ff. de testi. l. iij. in fi. 2 de vsur.
l. i. in prin cipio. 2 de euic. l. si fundus. et
extra ve fide instru. c. cū dilect⁹. §. si. alij
dicūt: q̄ l3 forensis sequat̄ for̄ loci vbi de
liquit: vt dictū est. tamē puniendus pe
na legali: quia l3 sit effectus de illo fo
ro. tamen statuti pena ad eum nō extē
dit. arg. eius quod non. in aut. qua in

prouincia. in glo. sed nō
net Nam statutum di
citur tacitus consensus
ciuium: vt no. C. de de
cu. sup rubrica li. vi. quo
modo ergo uti⁹ astrin
getur eo conuentu: tam
absq̄ eo facto non vide
tur. argu. C. de penis. l.
debitorum et de decre.
decu. l. prouidentia. er
go tenet pena legali. vt
l. leges. C. d̄ legis⁹. Alij
dicunt: q̄ quo ad litem
ordinandam seruat̄ cō
suetudo loci delicti. ff. d̄
vsur. l. j. Et de edifi. pri
ua. l. an in totū. extrade
eo qui mit. in posses. cau
sa rei seruan. c. cum ve
nissent. Sed viderur di
cendū aut pena statuti
est super delictis a iure
p̄hibitis: v̄l etiā a iure
diuino: vel naturali vel
q̄si aut est sup alijs ob
seruatū: seu. q̄rimonijs
q̄s q̄libet municipiuz
h3 sibi. prio casu forensis
punit q̄ icidit i sc̄m dā
natū extra d̄ sen. excō. c.
a nobis. aut sup dictū ē
ad idē extra d̄ vlu. c. cuz
tu. In sc̄bo casu cū tales
obseruari sint d̄ iure p
pō 2 puato illi⁹ municipi
p̄ij: 2 ciuilia sint q̄ ad ali
os: nō ligāt forentez nisi
ibi morā H̄at vt supra
dixi. q̄ iuste ille ignorat
nā vnaq̄q̄ puicia i suo
sensu abūdat extra d̄ se
pul. c. certificari. q̄ euz
sic licuit ignorare. extra
d̄ psue. c. i. h. vi. Et d̄ hoc
dic̄ plene no. ff. de pe. re
spiciēdū. §. si. t̄q̄ portas
arma punit. quia eozū
vsus² est a iure pro
hibitus vt in autentic.
de armis. et si querat̄

¶ **F**orum
vsus. Adde
pet. de ach.
in. c. clerici
de vit. 2 ho.
ne. cle. 2 ibi
Collecta.
nu. j. car. 3a
ba. in cle. j.
§. psate. in
iij. q. de sta.
mona.

l. ij

qua pena puniat deponat. dic q si pena status est minor pena legis: vel e contra minori punietur. arg. l. interpretatio ne. et. l. si pns. vel dic pena illi municipij vt supra dixi per. l. ff. de extra ord. crimi. l. sacrilegij. §. super quedam &c.

¶ Ad idē an mulcta imposita per bānū valeat: si appareat bānū esse nullū. Item an bānitus i alia ciuitate deliquēs possit postq̄ bānir⁹ est puniri. Item an bānitus pendēte appellatio ne possit offēdi &c.

¶ Interficere quem
q̄. Johan.
xviij. f.



¶ Quid querit. ¶ Quid si aliq̄s offēdit erbānitū p aliquo maleficio. Nunquid ex hac offensione puniet. Et dicūt quidā si pmittit² per statutū municipale: q̄ erbānit⁹ de maleficio possit ipune offēdi tūc nō puniet: quia qd a iure municipale fit: legitime factum est. ideo penā nō meretur. C. de adul. l. grace. ff. e. l. miles. §. i. quia etiā de iure 3 cōi offensa pmittit i casibus: vt. ff. de sicca. l. iij. §. si. ad. l. aq. l. iij. ergo p statutū qd est lex. ff. de sepul. viola. l. iij. §. si diuus. licite enī pena auget in cōtumaces. ff. de penu. rele. l. capita bona. §. in exilibus. alij q̄ non solum si p statutū cōcedit: sed etiam de iure cōmuni pōt erbānitus ipune offēdi. Et hoc ita pbant. Erbāniti priuari sunt a cōiōne ciuitis

sicut excoicati a cōmunionē fidelitū qd ipso facto ostendit. sed constat q̄ excoicati pnt occidi: vt. xxiij. q. v. excoicatorum. & c. a deo. Nam vbi eadē ratio: eadē debet esse turis cēsura. ff. ad. l. aq. l. illud. Preterea reos fugiētēsz occidere legipmissioe. C. de his q̄ ad ec. p. u. l. iij. & de rap. l. i. ergo erbānitos: q̄ contumaces fugiūt alij & huius est q̄ cōtumaces erbāniti de iure cōi nō pnt offēdi ipune. Nō em priuatis punitio est cōcessa. ff. de iudi. l. q̄ neq̄. immo est cōcessa iurisdicō p̄sidentibus vt ibi. & l. non est singulis. ff. de reg. iu. & au. de iudi. p. totū. & de defen. ciui. §. nulla et. §. audient. Unde in euangelio non lz nobis interficere quē q̄. 2. quas autoritates diuinas tāq̄ leges allegare licet: vt in au. vt iud. sine quoquo suffra. §. est quoq̄ col. ij. An dic q̄ superius allegata in specialib⁹ causis loquuntur qn̄ a lites periculū vitari nō pōt. Ita igit demū lz offēdere erbānitos: si permittitur ex forma statutū quia tūc ius cōe metitur a statuto vt dixi supra eo. ii. in prin. arg. cōtra: q̄ offēnsio erbāniti etiā per statutū pmitti nō possit. ¶ Constat em q̄ statutū est quedam ciuitū cōuentio: vt no. C. de decu. su per rubrica. & ff. de legi. Qz fm leges licita nō est cōuentio seu statutū ad delinquendū facta: vt. ff. de ver. obli. l. gñaliter. cū. l. se. & l. plagi. Et extra de re. iur. c. in malis. lib. vi. Ex p̄dicta aut p̄cessione videt p̄cessa actio delinquēdi. Unde nō valet. ff. de pac. l. uenire. C. de indi. vidui. tol. l. ij. ¶ Itē est cōtra ius naturale qz hoīem hoī insidiari nephās est. ff. de iusti. & iure. l. vt videt. Item p̄tra ius diuinū: scz nō occidas &c. Ergo non valet: vt dicūt infra. eo. tit. in. q. vltima. Et lz vel posito q̄ dicat tale statutū perdurum: tñ est seruandū. vt. l. p̄specti. ff. qui & a qui. & §. eo. tit. in prin. Tñ hec offēnsio a statuto pmissa nō videt ita lar ge interpretāda. vt occidere liceat erbāniti. arg. ff. de pur. l. lz hoc neq̄. Quid enim si ex tali delicto est erbānitus: ex quo nō est corporalī pena inferēda: qd licebit priuato maiorē penā inferre: q̄ etiam per iudicē inferēda. Certe non videtur. ar. ff. de pecu. l. qui peculij. qm̄

priuatum est pretoris: et non debet esse
 cum eo qui substituit. ff. si quis cau. l. eū
 qui. §. in iur. r. q. in alteri^o locū suc-
 cedat. iure eius vti debent. ff. de reg. in.
 l. qui in ius. r. l. nemo iur. aliter excedit
 modus in exequendo quod nō licet. C.
 quo. appel. non recipit. l. ab executione
 p. modo quidē culpe vindicta est inferē
 da. ff. de penis. l. respiciendū. in prin. l. 3.
 em. defensio sit a statuto permiffa abso-
 lute: tñ restringēda est. quelibet em. po-
 testas quantūcumq; gñaliter a lege con-
 cessa restringitur a d. ins. cōe. ff. de cōdi.
 inde. l. si pcurator. r. l. celsus. r. ad muni-
 cipa. l. pculus. r. l. lucius siue titi^o. §. pe-
 nul. sic alias castigatio cōcessa marito
 vel dño magis restringit: leuis tñ casti-
 gatio permittitur. ff. ad. l. aquil. l. sed si
 4 qñcumq;. in fi. r. l. seq. t. Minia em. seui-
 tia est in culpa. vt ibi. r. ff. de his qui sūt
 sui vel alie. iur. l. ij. qui em. non fortuito
 erbannitū puta telo se defendentē: sed
 ex proposito forte tāq; inimicū offende-
 rit videt cum iniuria eum occidisse. vt
 d. l. si quacumq;. §. j. tenere eū potius de-
 bet eū deprehensum sub cura ptātis: vt
 ibi et. C. de male. et ma. l. vltima. dici tñ
 pōt: q. cum in odiū erbanniti sit hoc in-
 troductū: r. in ei^o pumacia ipostū: q. in
 5 b vicī lex a statuto vt supra dixi. t. Offē-
 6 sionis aut verbo³ etiā occisum cōtineri
 vt eo. tit. l. nec in ea. t. Sz qñ: quid si
 nō permittit per statutū: sed in banno
 cōtinet: q. liceat vnicuiq; offendere ex-
 bannitū: nunqđ offendens ex hoc accu-
 sabit. Et primo videt q. non: q. non pōt
 iudex vel testator generalē iurisdictionē
 immutare. ff. de ser. l. j. et extra de testa.
 c. requisisti. Ad idē. C. de ope. publi. l. j.
 ibi neq; cōfessio iudicis immutationez
 cōtra ius cōcedit. ff. de iureiurādo. Ad
 idem. ff. de reg. iur. l. ex ptorio. ad idē. C.
 de preci. impera. offe. l. nec damnosa.
 t. Cōtra q. sic per. l. ff. de adul. l. decez.
 iustus em. iudicis eū excusat. Et facit li-
 citū: qđ abs esset illicitū. ff. de aqua plu.
 ar. c. l. qñ. ff. de his q. no. in fa. l. furti. §.
 qui iustus. Non em. principis vel ptoris
 auctoritate debent decipi: nec debet no-
 bis esse damnosa. C. de his qui ve. eta.
 l. p. l. j. qđ veri^o vñ. qñ aliq; offendit ex-

bannitū cui^o banimērum
 postea inuenitur nullū
 vel nō solē niter datuz
 scdm formā statutoruz:
 dic vt supra de qñstione
 emergē. in qñe quarta
 t. Uteri^o queritur. ali-
 quis offendit erbannitū
 tñ ex permiffione statu-
 ti: de qua offensione accu-
 satus comparens dicit.
 dñe iudex nō debeo rñ-
 dere ad accusationē. qz
 eū de quo accusor offen-
 dere potui permittentē
 statuto. dicit iudex re-
 spondeas accusa. et in
 termino accusationis p-
 babis exceptionē pban-
 daz. an sit admittēdus
 ad exceptiones ante p-
 bationē. Et primo vide-
 tur: q. ante rñsionem sit
 admittendus qz ex quo
 statutū sibi pmittit: non
 videtur q. accusa. proce-
 dat. C. de his qui ad ec-
 cle. cōsu. l. ij. ibi: r. in gl.
 dz. immo talis accusa.
 est lacerāda. C. ne quis
 ne cre. §. fi. qz sine metu
 accusatoris fieri pōt: vt
 ibi de eo qđ sit lege per-
 mittēte accusari nō pōt
 qz qđ legitime factū est
 re. vt. d. l. graccus. C. de
 adul. Unde si nō legit-
 mus accusator: nō debz
 accusari. Extra d. accu-
 c. j. ff. de collu. detegen-
 cū nō iusto. Prescriptio-
 nes em. id est exceptio-
 nes que obijci solent ac-
 cusantib^o qñ tractari so-
 lent anteq; nomē rei in-
 ter eos accipiatur. i. an
 litis contest. ff. de adul-
 te. l. si maritus. §. prescri-
 ptis. ergo re. t. Cōtra
 q. sit ad respondenduz
 cogendus. quia hec est
 l. ij

a Offensa
 sionis. hbo.
 Add bar. l. l
 licitatio §.
 qđ illicite.
 ff. de publi.
 pau. de ca.
 consil. ccij.
 flo. de scō
 petro in. l. j.
 §. hec at. de
 his q. deie.
 vel esu. ale
 rā. in. §. chū
 fogon^o. i. fi.
 de h. b. obli.

exceptio peremptoria. Nam ea pbata accusa. perimitur ergo post contestationem probanda. C. sen. rescin. non posse. l. peremptorias. nā est de rebus peremptorijs que litis contestationem impediunt. ff. de cōdi. in del. l. eleganter. §. si post. et de verbo. signi. c. cum sacra. Et extra de excep. c. exceptio. lib. vi. igitur seruatis suis exceptionibus cōtra personam soluant: si accusatio contineat aperte naturaz negotij: id est causaz accusationis. vt puta quis cōtinetur in libello. Accuso petrum qui occidit seruū: qz armatus et. vel talem: qui vela regia et. vel talem qui occidit petrū erbanni tū tunc talis libellus est reijciendus. qz cōtinet in se patētem errorem. ar. dictarū legū pro prima parte allegatarū. C. qñ prouo. nō est neces. l. ij. et de re iudi. l. preses. et C. de furtis. l. i. Sin autē petentis causam reiectionis non retinet: dico li tem contestari. arg. C. qñ prouo. non est neces. l. ij. Et in processu prouo de iure suo ostendere. arg. ff. de rei ven. l. iij. in fi. Et de depositi. l. i. §. argētū. Et per tura in scda parte allegata. Et sic etiā repellitur modo obijciens: quod ante obijcere posuit: vt debuit. qz qd est ei imputef C. de adul. l. quis in dubitati. Non em̄ post ipsa pbationis vel sniam pbandā quis admittitur. ff. de re iudi. l. post rez. C. de fruc. et litis expensis. l. terminato. qz p veritate accipitur: vt i regula iur. l. res iudicata. † Perfectus em̄ negotiū postea conditionē nō capit. C. de dona. que sub modo. l. perfecta. qz lapsus terminus tacitā renuntiationē inducit. ff. de acqui. here. l. §. diu. in fi. ¶ An autez hec exceptio possit obijci et probari per procuratorem dixi supra de questione circa procuratorem in questione nona. et ibi plene. ¶ Sed adhuc querit quis scdm formam statuti inpune potest offendit: ducitur in forcia cōmunis. Et eo in custodia cōmunis constituto aliquis percussit: vel occidit eum: nunquid percussioes ex hoc puniuntur. Et primo videtur q non: quia fecit lege permittēte ergo impunitus. vt. l. graecus. i. ff. de adul. l. miles. §. si. ¶ Contra videtur q sic. qz permittitur vt offendatur bannitus p-

pter defectum publice vindicte: quā curia tenetur in eum exercere: et non poterat ppter eius absentiam. Si em̄ fuisset erbanni? nec fuisset pmissa offēsiō: si fuisset punit? debita pena p ea q dixi supra d qōntb? circa iurisdictionē. §. si. q i hoc repetere potest. vñ cū modo non sit absens: videtur permissio reuocata. arg. ff. de fideicō. l. stipulatus. quia cessante causa cessat effectus. ff. de iure patro. l. adigere. §. §. diu. C. de epi. et cleri. l. gñaliter. Extra de appel. c. cū cessante. quia deuenit ad eū casum: a quo incipere nō potuit. ff. de vsu. l. cū vir preduz. ¶ Dic q videtur puniendus. arg. ff. de iure sci. l. edic. §. id autē. ff. de penis. l. aut facta. §. qui quis. Et facit expresse. C. de male. et mathe. l. vltima. Item quis permittat lex hostes occidi. vt. ff. ad l. cor. de sicca. l. iij. §. fina. tamen postqz capit sunt: non licet ff. de sta. ho. l. libertas. §. serui. in fit. de iniur. §. primo. ¶ Quod si erbannitus spōte se presentauit post tempora banni: et dedit fideiussores de soluendo bannum nunquid liberetur. et videtur: q non. Nam licet excommunicatus iurauerit stare mandatis ecclesie tamen anteqz soluat non est excommunicatus: vt extra de senten. ex commu. c. cum desideres. et. c. quod in dubijs. ¶ Contra qd puniatur: quia videtur satisfecisse. nam satisfactum accipimus. ff. de pigno. acti. l. si in rem. §. omnis. cum ergo curia propter satisfactionem distulerit banni executionem: satis est: vt. ff. de public. l. vltima. §. si quis confessus. et. ff. de noui. oper. nuntia. l. pretor. §. quequid autem. Nam et promissio pro solutione est. ff. de dona. l. si patronus. §. i. Item quia remansit in custodia communis: unde offendi non debuit: vt dixi supra in prima questione. Ad idem. ff. de preto. stipu. l. paulus. item quia par est dare similis: et soluere. vt in autenti. vt exact. instan. do. §. fina. Item de proximo agendum: pro certo est habendum. ff. de testamē. milita. l. si filius familias. Ad idem. ff. quod vi aut clam. l. sed si alius. §. est et alia. item ceptum pro ius facto habetur. ff. de aur. et argen. lega.

l. si nō sic. §. quid ergo. Itē quia debito-
res reipublice post satisfactionē mune-
ribus publicis rome fungimur. C. de de-
bi. l. i. lib. xi. Itē quia res facile redit ad
naturā suā. ff. de pac. l. si vnus. r. adde. j.
eo. §. sed pone. ¶ Itē pone qd qd erbā-
nitur in centū: tamen erbannimētū de-
ficit in citatione: vel alia solēnitāte sta-
tuti. qui erbānitus nouiter decurso ter-
mino banni in iudicio comparet: iudex
mādat ei: vt ad penā centū nō discedat
donec satisfecerit erbannimēti quanti-
tatē: ipse autē erbānitus p̄empto man-
dato recedit: propter qd iudex vult ex-
igere ab eo quātitatē bāni: r. etiā cētum
pro mulcta: q̄ ei accedit: obijcit erbanni-
tus q̄ nō potest. quia bānū est nulluz
propter defectū solēnitatis. dicit iudex
suis bānum sit nullū: itē mulcte impo-
sitione tenuit: quia fuit aliqua. r. nō cōtra
ius litigatoris. ff. de re iud. l. p̄sens. et. l.
cum prolatis. ¶ Replicatur: quia si bā-
num est nullū: ergo r. mulcta. que ei ac-
cedit est nulla. arg. expressum. ff. si quis
cau. l. si eū. §. iniuriarū. vñ nō debuit aliū
de valere mulcta p̄dicta: q̄ fundat sup
p̄dicto bāno: r. est ciuillis executione. arg. j.
q. i. paulus. r. C. de edē. aut. si qd autem.
extra de cle. contuga. c. venerabile in fi.
si enim nō est bānum: executionē habe-
re nō potest. vt. C. de fer. l. a nullo. Nam
bannū non potest precedere tuam cau-
sam. vt not. xxiij. q. iij. nabuchodonosor.
in fi. Et facit ad hoc argu. expressum. ff.
si quis cau. l. si eū. §. iniuriarum. ibi pro-
pter ipsum r. r. hoc tenet Dy. per. l. si cū
nullo. ff. de re iudi. r. nō. ff. p. socio vt sic.

¶ Deinde queritur. ¶ pone qd talis ex-
bannitus ex tali delicto quod equipa-
ratur deportato. fm ea que notauimus
in questione circa procuratorē. in q̄stio-
ne. r. in fi. vtputa de p̄ditōe: seu seditio-
ne: de quib⁹ cōstat puniri. l. iulia. maie-
statis. ff. eo. ti. l. j. r. l. decē. Qui erbanni-
tus durāte bāno cōmittit aliquod deli-
ctum extra territorium sue ciuitatis de
quo est erbannitus: queritur vtrum ex
illo delicto iudex ciuitatis sue possit p̄-
cedere. Et primo videtur qd sic. ne ex illo
delicto cōsequatur immunitatem. ff. de
interdi. et. relega. l. relegatorū. §. fin. de

nego. gest. l. siue heredi-
taria. Item licet perdat
ciuitatez: r. desierit esse
ciuis: tamen domiciliū
ratione originis durat
a qua se excusare nō po-
test. quia eā semper reti-
net. ff. ad municipa. l.
assumpto. §. i. exclusio ei
ciuitatis r. capitis dimi-
nutio non debet a deli-
cto erimere. ff. de capi.
dimi. l. pertinēt. §. nemo
inuitus. vt eo. titu. l. tu-
telas. §. iniuriarū. ¶ Itē
et semel erbannitus et
excōmunicatus pōt ite-
rum excōmunicari et
erbāniri: vt qui in fordi-
bus est absordescat am-
plius. xlviij. distin. c̄puz.
extra de iude. c. ita quo-
rūdam. et ibi not. ¶ Pre-
terea relegatus ad tem-
pus retinet locū domi-
ciliij: ex quo erbannitur.
vt nō. ff. ad municipa. l. et
qui. §. si. ergo iudex do-
miliij potest procedere
contra eum. ¶ Contra
qd nō. Nam p̄dicta lo-
quūtur in delictis: i qui
bus retinet ciuitatem r.
incolarū: et desinit esse
ciuis. ff. de legi. l. vi. r. d.
l. tutelas. in fin. adeo qd
nō potest a suis credito-
ribus pueniri: vt dixi de
questionib⁹ circa sniam
in questio. xij. si ergo cō-
tra eum tāq̄ aliene inhi-
riscitionis hoīem nihil
pōt statui. vt dixi s. d. q.
circa iurisdictionē. q. j. de
linquēdo em̄ in alteri⁹
territorio non cedit ad
iniuriā iudicis illi⁹ ciui-
tatis: de qua desijt esse
ciuis: s; loci: vbi deliqt.
ff. si qd ius dicē. non ob-
temp. l. j. adeo qd si ciuis

¶ Obijcis
erbānitus.
Adde qd ex-
bāniti de ci-
uitate non
possunt post
mortē ad ci-
uitatē deser-
ri. pe. de au-
cha. in. c. c̄
ad monastē-
rium. nu. ix.
de sta. mo.

esset deberet reuertere ad locū delicti: v. d. i. s. de questio. circa iurisdictionē. in. vi. q. Cuz ergo nō sibi. sed alij sit facta iniuria: nō debet vēdica
 14 re. † quia actio iniuriarū^a est p̄uati iudicij. C. de iniur. l. iniuriarum. et soli iniuriato compe tit. ff. de p̄iua. deli. l. vl. cōstat em: q̄ bānit^o sicut nō admittit ad munera et ad honores ciuitatis a qua est erbānitus: sic etiā nec grauabit. quia s̄m naturārc. item erbā nitus in casu proposito ita desijt esse ciuis. q̄ p̄ p̄uatum iudicē ex nouo delicto alibi cōmissō puniri non potest. nec ibi conueniri v̄ dicta. l. per tinet. Sed aliter erbā nitus puta ex eo: q̄ ifert iniuriā: vel mediā capi tis dimittionē: domi ciliū retinet: et cōueniri potest. vt no. in. d. l. eius qui. §. si. ad idē. ff. de mi no. l. papi. exuli. ¶ Sed
 15 v̄terius querit: quid si talis erbānitus redijt i ciuitatē: nec punit^o est de delicto alibi cōmissō. Nūquid a iudice ciuita tis ad quam redijt: pos terit puniri. Et p̄mō vi detur q̄ non nec ratio ne loci: cum declinaue rit extra territorij. nec ratione persone: cū tūc non est ciuis: vt. s. dictū est. ¶ Ecōtra q̄ sic. quia ex quo punitus nō fuit: hic est puniendus ne re maneat impunitus. q̄ no. caput sequitur. ff. si ex nor. cau. aga. l. ij. et delicta tenēt suos auto res. C. de pac. l. sancim^o.

¶ Actio iuriarū. Ad de q̄ actio iuriarū ouit ex cōiutis. pe. de anch. in. c. veniēs nu. i. de iure lurando.

Sunt ita offibus annexa q̄ delinquentem sequunt: sicut lepra leprosum. ff. de condi. inde. l. frater a fratre: sicut et personalis actio. ff. de pecu. l. q̄s ergo. p̄re terea redeundo ad ciuitatem adeptus est domiciliū reus. ff. ad municipa. l. do micilium. Et maxime si ibi habet maio rem partē fortunarū suarū: vt not. i. d. l. eius qui. §. si. item quia res deuenit ad eū casum: a quo incipere nō poterat. ff. de vsufruc. l. cum vir p̄edium. † Itē an bānitus possit offendi a p̄siede. Dy. de terminat. q̄ non vt ipse not. ff. de testi. l. qui a latronibus. et per. l. ff. de iniur. rup. et irri. testa. l. si quis exheredato. §. hi autem. ¶ Sed pone q̄ statuto cauetur. q̄ bāniti debeāt de libro bannitozum cācellari. Accidit: q̄ erbannitus soluit penā erbannimenti: tamē anteq̄ bannū cancelletur. et anteq̄ bannimen tum offenditur ab aliquo: nunquid impune potest offendi. Et primo videt: q̄ sic: quia durante scriptura banni durat ipsum bannū. Nā q̄ diu durat nomen durat pena imposita nomini. C. de isre. pe. celi. l. j. alias. ar. C. de fer. l. a nullo. a contrario sensu. ad idē. C. de edil. edic. l. bouē. §. penul. Itē quia electio ad militiā nō sufficit donec sit scriptus in numero milituz. ff. de mili. testa. l. ex eo. C. de cohar. p̄inci. l. quicūq̄. li. xij. vñ sicut scriptus est in bāno: sic cōtrario actu de buit cācellari: vt. ff. de reg. iur. l. quicūq̄ l. nihil. tā naturale. et ff. d. solu. l. put q̄sq̄ Itē script^o est iter isames. §. cācellatio ne op^o est. ar. ff. ad turpi. l. j. §. si plures. ¶ Ecōtra q̄ pro rebānito sit habēdus: quia solutione eius quod debetur tollitur omnis obligatio. insti. qui. mo. tol. obl. in prin. ff. de verb. obli. l. qui pluri bus. Itē scriptura est solutione facta dissoluta. C. de condi. sine cau. l. dissolu te. adeo q̄ actionem habet ad cancellā dum. Ergo ipsam cancellationē habere videtur. ff. de regu. iuris. l. qui actio nem. Itē quia fecit quod in eo est. Sed cancellatio ad officiales pertinet. vnde si per eum stetit: non est soluenti impu tādum. ff. de tempo. appella. l. ij. et ideo videtur Dy. q̄ si offenditur a sciēte: nō

impunita sit: licet cancellatus non sit. iam enim in forciam communis pervenerat: vt dixi. §. in. §. sed adhuc querit. secus ab ignorante. ff. de adul. l. penul.

18 Preterea queritur. tñ quid licet illo exbannito offendere alium exbannitum impune. Et primo videt q sic: quia statutum permittit indistincte offendere. ergo vnicuiq; videtur generaliter permillum. quia sufficit aliquid in genere mādari. ff. de offi. prefe. vrb. l. j. §. cū vrbem. et de iure fisci. §. in fraudem. et ff. de procura. l. cui. et argu. ff. de admini. tuto. l. si duo. quia vbi lex non distinguit. nec nos. vt. ff. de publi. l. de precio. Contra q nō. quia ex sua improbitate et ff. de interdic. et relega. §. fin. et de reg. iur. l. nemo.

19 Itē quia tur non habet furti actionem contra alium furem qui sibi rem eādem furatā subtraxit. ff. de fur. l. qui re. §. si quis alteri. et l. itaq;. Et em̄ q tali offendenti possit obijci. et tu. et ff. quod vi aut clam. l. si alius. §. bellissime quia nihil dolosus doloso: immo paria delicta mutua cōpensatione tollunt. ff. soluto mati. l. viro et de dolo. l. si duo. et de eo per quem fac. erit. l. fina. itez quia laborat eodē morbo: vel causa. extra de testat. c. veniens. C. eo. titu. l. quoniam. et de libe. cau. l. si filium. et nō debet legis beneficio iuuari: qui in legē cōmisit. ff. de mino. l. auxiliū. et ff. solu. mat. l. viro.

Itur dicendū est vt non excusetur. sin autē offendēs sit ex vno delicto tantum exbannitus: offensus autē ex pluribus delictis: posset dici: vt possit impune offendi cū non sit equa conditio vni exbannimenti ad plura sua. Ergo non compensanda cū paria nō sint. arg. a cōtrario sensu. d. l. viro.

20 Itē solet queri. quid si ex plurib; causis vel delictis est exbannitus: an sufficiat vnū exbannimentum generale pro omnibus. Et primo videtur q sic. arg. ff. de accep. l. si ex pluribus. tñ et pro multis ex cōmunicacionib; sufficit vna absolutio. et vt not. iij. q. iij. engeltrudaz. quia tñ operatur generale quo ad generalia: tñ operat speciale i qualibet sua specie. ff. de adm. tuto. l. si duo. tñ Semper em̄ genus specie in se cōrinet. ff. de re. iu. l. sem

pi gñalib;. Et q oē dat: nihil excipit. ff. de lega. iij. l. heres meo. §. i. sufficit enim in genere mādari. vt dixi. §. in. q. prima. Contra q nō: q lex expresse requirit: vt p singularib; criminib; singularis fiat executio. ff. ad turp. l. j. §. si plura. et l. senar. §. j. et ff. de noui ope. nū. l. de pupillo. §. si plurium domino. igitur tanq factū cōtra legē non valet. vt. l. nō dubiuz. C. de legi. Et videtur Dy. q exbannimentū generale nō sufficit: si tñ ex quibusdā criminibus specificatis et gñalis subiicitur clausula. vt sufficere. ff. ad. l. aquil. l. si feruus feruū. §. et nūquid lex. et si quis cau. l. sed et si qd. §. questum. et per ea que no. extra de reg. iur. lib. vj. et c.

Utrum statuto loquēte in plurali: teneat: qui cōmatur in singulari.



Ono queritur. tñ cauetur statuto: qd ex verbis iniuriosis puniatur quis in viginti. conngit: q aliquis dicit alicui vnum verbum iniuriosum tantū. Nunquid puniatur dicta pena. Et videtur primo q nō. nam statutum dicit verbis in plurali. ergo requiritur: qd plura verba dicantur. quia pluralis locutio saltē duo requirit. ff. de testi. l. vbi numerus. et extra de testi. c. gaudem. a contrario

21 Una ab solutio. Ad de qd talis absolutio dicitur snia Joā. de turre cre. in c. si qd a proprio. nu. 3. Et q. iij. et qd sit effectus q facit ecclesia q ad deū vide pe. de anch. in. c. i sacris nu. 4. et sem ten. excō.

sensu. ergo vbi recedit
a verbis statuti: non vñ
puniendus: qñ nō est rece-
dendū a vñbis statuti. ff.
de lega. iij. l. nō aliter. ff.
de exerci. l. scōa. §. in re.
¶ Contra qñ puniatur
etiā pro vno vñbo. ff. de
neg. ges. l. i. §. i. et vi bo.
rap. l. ij. §. quod ait. ois
em pluralitas includit
in se singularitatem. et qñ
ex singularibus fit plu-
ralitas. arg. ff. de loca. l.
in nau. in fine. et pñmū a
dñ respectu scōi. vt. ff. de
reb⁹ dubijs. l. qui duos.
et hec veritas. alias re-
manet iniuria ipunita.
qđ esse non dz. vt. l. ita.

¶ Et adde qđ est l. q. xvij.
¶ Utrum statutū qđ lo-
quitur i masculo traha-
tur ad genus femininū.
Et an statutū prohibēs
successionē filioꝝ mascu-
loꝝ: trahatur ad suc-
cessionem filiarum.

Quoniam queri-
tur. † quid si
statutū prohi-
bet: vel pmit-
tit aliquid in
genere masculino. Nū
quid idē seruabimus:
vel intelligemus in ge-
nere feminino. Et pñ-
mo videtur: qñ sic. quia
genus masculinū cōci-
pit femininū. ff. de leg.
iij. l. qui duos. l. seruus
legatus. r. de pac. l. tres
fratres. r. de nego. ges. l.
ij. et de cōsti. pecu. l. i. et
de testa. tu. l. qđ ita. † Ver-
bū em a lege prolatum
cōtinet vtrūqñ sexum. ff.
de iuris. om. iudi. l. si qđ
id qđ. §. i. ff. de iure fisci.
l. i. ff. de ver. signi. l. i. r. l. 3
pronūtiatio. in pñm. r. l.

iurta. r. no. C. eo. titu. l. i. ¶ Contra qñ nō.
ff. de ven. in pol. mit. l. i. §. queritur. et. l.
si ita. et de libe. et posthu. l. nominatum.
quidam tamen soluunt. aut masculinū
genus profertur ab homine: aut a lege.
si ab homine siquidē cōtinet odiū: ma-
sculinum nō concipit femininū. et ita lo-
quitur. d. l. i. §. queritur de vñ. inspicē-
do. Si vero cōtinet fauorē: tunc cōcipit:
vt in legib⁹ pro prima parte allegatis.
hoc verum nisi fuerit alia mens loquē-
tis. ff. de lega. iij. l. lucius. §. questū. Si
vero profertur a lege: tūc siue contineat
odiū: siue fauorē: indistincte masculinū
concipit femininū vt. d. l. si qđ id qđ. 2 et
de neg. ges. l. iij. ita terminatur in. d. l. i.
de verb. signi. vnde dicūt cū omne sta-
tutum sit lex: vt in sti. de iusti. et iure. §.
oēs populi. ergo in statuto masculinū
concipiet femininū. preterea magistra-
tus municipij ita prebet autoritatē edi-
tioni statutorum: sicut in ceteris dispo-
sitionibus a populo inductis. institū.
de iure natura. §. plebiscita. r. C. de ser.
gra. reipub. ma. l. i. ergo perinde est ha-
bendum: ac si per magistratum fuisset
edicta. cui confirmat pro dante et faciē
te habetur. ff. de verbo. signi. l. si conue-
nerit. de testa. tuto. l. testamēto. r. de cō-
di. institū. l. talis institū. extra de cōcel.
prebē. c. quoniam. Sed simpliciter pro-
latum comprehendit femininum: vt dñ
cta. l. si quis id quod. ergo per statutū.
Sed Dy. hanc reprobat. et dicit predi-
cta esse de iure communis: sed in statuto
hoc non procedit. Ratio est: quia statu-
tum constat esse stricti iuris: et non de-
bet sic extendi ad subauditos casus: vt
plene dixi. §. eo. ti. in principio. Cū ergo
genus masculinū concipiat femininū:
et non sic absolute r. simplici absolutio-
ne vocabuli. sed procedit ex mēte et in-
terpretatione legis. vt. l. quis quis. ff. de
lega. iij. Nō possumus dicere qñ verba
statuti prolata in masculino: trahantur
ad femininum. Nam hoc est interpreta-
ri exhibendo eozum significationē ad
alios casus. quod non lz: vt dictū est. Et
ideo secus in statuto qñ in iure cōi. r. per
hoc vñ solui talis qđ. ¶ Caveñ statuto
qđ nulla mater succedat filijs super-

¶ Ut. d. l.
si qđ id qđ.
Add ibi bar-
to. r. doc. dy.
i. l. duo sunt
in vñ. femi-
ninū. ff. de
test. tute. col-
lec. in. c. ray-
naldus. nu.
3. extra de te-
sta. bal. in. l.
nec passim.
C. de iuris r.
facti igno. 1

2

Statibus. nūquid si supersint filie exclu-
detur mater a tali successione. Et videt
q sic. quia vt dixi q masculinū concipit
femininū ergo siue masculus siue femi-
na supersit: sufficit ad matrē excluden-
dam per iura primo allegata. Sed ve-
rius est q mater nō excludatur a succes-
sione: sed admittatur ad successione. qz
de feminis in statuto cauetur sine cōti-
netur: ne ex hōis in statuto positis non
cōprehenditur. ergo r. Et ita determi-
nat Dy. in dicta. l. qui duos.

¶ An teneatur qui seipsum in rixa
percutit. Item an teneatur percutiens



Medimo qrit. ¶ Quid si ali-
quis seipsum in rixa percutiat:
nūquid puniri debet pena sta-
tuti: qd dixit si quis percutiat
in rixa r. Et videtur q nō videt cogita-
tum de psona suspicius. Nā in gñali ser-
mone nō cōtinetur persona loquentis:
sed de extranea videt intelligi: vt. ff. lo-
ca. l. qui insulā. §. colonus. z. l. inquisitio
veritatis. . C. de solu. que predicta hōa
videntur denotare duas psonas. si em̄
debet esse alia psona percutiētis z alia
percuti. Un̄ cū non inuenit. non debet
puniendus. nā vnusquisqz est in re sua
moderator: z arbiter. C. manda. l. in re.

¶ Item qui rē suā rapuit non tenet vi bo.
rap. l. ij. §. hec actio. itē volens facit: sed
volētī nō infert iuria. ff. de iniur. l. j. §.
vltz adeo. sic z clericus seipsum percuti-
ens: nō videt excoicatus qz seipsuz ex-
coicare nō pōt. ar. xxi. q. iij. his q. ¶ Ecō-
tra q teneat. ff. ad silleia. l. ij. §. q si vul-
nerasti. presumit em̄ operabata hoc fe-
cisse: z qui se spōte occidēdū pbuit tene-
tur pena legis cornelie de sic. l. leg. cor-
ne. in fi. ff. eo. ti. Un̄ puniendus: qz qui si-
bi nō pepercit multominus aliū parceret.
ff. de reb. eo. l. iij. ver. sicuti. itez quia
nō est dñs mēbrozū suoz. ff. ad. l. aquil.
l. liber. homo. in princ. Et hoc forte ve-
rius: maxime qñ nō casu: sed data ope-
ra fecit. ff. ex quib. cau. maio. l. qui data
opa. Illū autē cū quo erat in rixa: cōstat
ex illo vulnere nō teneri. ff. ad sille. l. ij.
§. q si vulnerasti. ¶ T hec vera pterqz
iuste violētie: qñ vim iserēs tūc p oibz
delictis occurrētibz tenet. C. ad. l. iuliaz

de vi. pub. l. qm̄. Sz tūc
dici pōt q i pposita qo-
ne violētōr non vī: q te-
neat: qz hoc cōmentū si-
bypsi percutiētī pdesse
non dz. ff. ad sille. l. ij. §.
excusant. Itēz dicit q q
percutit nō ex pposito me-
diatores p rra p actione
iniuriarū nō tenet. ff. de
iniur. si cum feruo. tene-
tur tamē p cussor actio-
ne legis aquil. vt ibi
notatur. vel secus in ri-
xa: cum sit in actu delin-
quendi.

¶ An per statutum
qd permittit alicui ac-
cusare: liceat accusato
officiali accusare.



¶ Quid
mo qrit
qd si i
statuto
cōti-
net: qz
de
aliq ma-

lesiō liceat cuilibet ac-
cusare z q accusator ha-
beat tertiam partē. Nun-
qd si officialis curie vel
familiaris dñi p tatis d
illo loco accusat recte
piet pte pstatuti pcessit
Et pno vī: q sic. nā p dī-
cta hōa statuti idiffinite
z absolute loquūt. Ergo
oēz psonā gñalr cōphē-
dūt. qz idiffinita eqpola-
let vniuersali. ff. d leg. ij.
l. si pibz. i pñ. ff. de pig.
acti. l. si necessitas. §. si
sua. ¶ Et qz b nomē qz-
qz siue qlibz ē signū vni-
uersale. ff. d he. ist. l. hoc
artico. q oē dē nihil ex-
cipit. ff. d ale. l. ij. §. notā
dū. C. d bo. pos. §. tab. l. j.
z extra de maio. z obe. c.
solite. §. in oi accusatiōe
habet locum. ¶ Ecōtra
q nō. quia p tās siue re-

¶ Signū
vniuersale.
Adde bar. i
l. hoc arti-
culo. i. §. vt
igit. ff. d he
re. in fi.

eror recipit salarium p se r oibus famulus: quo debet esse contentus. in aut. de iureiu. quod pre sta. ab his qui ad su. in pncipio colūne. Preter ea lege cauetur q id qd capitur ab hostib⁹ efficitur capiētis. ff. de cap. r postil. reuer. l. si qd. Et in si miles armate militie qui recipit stipēdia a re publica capiat aliquem ab hostibus: non ideo efficitur eius seru⁹ quia milites dicuntur eē detentores r non dñi eorum: que ex bonis eorū hostium capiuntur. ff. de capti. r postil. reuer. l. ab hostibus. qz gerens officium publicū non habz locum dñi dum spoliat. ar. ff. de sur. l. tutorum. r pro emptore. l. qui fundū. §. si tutor. Debet em̄ bona subditorū protegere nō auferre. arg. c. de prescrip. xxx. anno. l. bene r a renone. Idem seruabimus in officialib⁹ r familiaribus terrarū: vt in eis predictū statutum locum non habeat. arg. ff. de incē. rui. nau. l. ne quid in fi.

Curū tenens arma in porticu dom⁹ sit puniendus. Item qualiter intelligat fieri ad domuz 3 insultus.



Tertio de 4
cimo qri a
cur. r sta
tuto caue
tur qz te
nens vel
portans arma per ciuitatē soluat cētū solidos
Accidit q aliqs inuenit
cū armis sub porticu do

mus. qri an puniat. Et primo videt q non magis: q̄ si inuentus esset in ipsa domo. quia appellatio domus r porticus cōtinetur. ff. de lega. primo. l. cere ra. §. hoc senatus. r de lega. iij. l. predicto. §. balneas. r. §. se. r. ff. de ver. sig. l. edificia. r. l. qui cōmētibus. quare iura priuati dicuntur quousqz p tectū r stulticia se extēdunt. ff. de seruitu. vba. predicti. l. olimpico. §. si. item siue peremptorie siue permissorie aliquid phibet vel permittitur fieri in aliquo loco id phibet: siue permittit in adiacente seu in cōfinibus suis. C. de his qui ad eccle. cōfusi. l. p̄senti. Et de incen. rui. nau. l. i. §. i. Ad idē. xij. q. iij. c. quisquis. r. c. sequenti. ne diffiniūt. sicut em̄ nō presumitur cōtra illū qui tenet arma in domo ita nec illuz qui tenet in porticu vel domui adiacēti loco: vel cōtiguū ipi domui. qz cēsetur iuris priuati. vt. d. l. olympico. §. si. r Nam coherentia tanq̄ res principalis iudicatur. ff. de rei ven. l. que religiosis accessoria. Nāqz sapiūt naturā principalis. ff. de re. iu. l. nihil. §. cū principia. extra eo. c. accessozuz. lib. vi. fi. de ver. sig. l. pupillus. §. incola. Ad idē de sen. excō. c. si ciuitas. in fine. lib. vi. Et ita cit. ff. de adul. l. quod ait lex. r Contra qz puniatur. qz domus in iure terminatur. Nam domus scōm dyalecticos cōstat ex tribus. scz ex solo parietibus: et tecto. vt no. ff. de vsuc. l. eū q. §. ciuitas. Itē ciuitas bz: q̄ muroz ābitu rcludit. ff. de verb. signi. l. ij. r. d. §. si ciuitas. Itē murus est finis domus. vñ virgili⁹. Limes erat posit⁹ litē discerneret agri. vt no. extra. de verb. signi. c. forus. Itē fundus nō dicit⁹ vltra fines eius. ff. de act. empt. l. fundi. r Itē licet ripa fluminis sit cōiuncta flumine: nō tñ dicitur ex flumine. r² quia verbū iuxta vel prope bz designare vel denotare terminationē vnus loci ab alio. vt. ff. de ser. vba. predicto. l. fistulas. §. iuxta. r. §. si. in hoc videtur dicendū qz qui inuentus est cum armis in porticu: vel in loco domui adiacēte: vel in p̄tecto quo dom⁹ extēditur: nō puniat. qz lo cus ille priuati iuris: vt d. l. olympico. §. lucius. Vñ sic tenēs arma in domo q̄ est priuati iuris: nō puni

A Ex flumine. adde Bal. in rub. ff. de rerum diui. i. vers. sed dubitat cū apēdit ces. et vide late p Bar. tho. cepol. i. tirij. d. ripa. in tracta. d. serui. russi.

fur. vt supra pbatū ē. teadē ratione non puniet inuentus i loco domui adiacenti. Et ita loquūtur leges pro hac parte allegate: dummodo dom⁹ vel p̄ rectū sit domui p̄tinguū: q̄ scilicidia super solo priuato possit. et ita intelligo dictū. §. luct⁹. Similit̄ porticus vel tectū sint in loco vel super locum publicum: videtur secus. arg. ff. ne qd̄ in loco pub. fi. l. i. §. tractatum. et de flumi. l. fi. Et exp̄dictis alia qd̄ terminat̄ videlicet qualiter intelligatur fieri insultus ad domū: quia videt̄ insultus ad domū factus: si insultās cōsistat in via: vel in loco publico ante domū insultati: vbi ingreditur: vel introeat in domū seu in porticū: seu in locū priuātū seu domum adiacentem. vt. ff. de iniur. l. lex corne. et. l. q̄ domū. quia nō v̄ inferri insultus ad domū: ex quo nō ingredit̄ in locū priuātū antea exp̄pressum. ff. qd̄ metus cā. l. metū aut̄ presētē. ij. r̄iso. Qz cū publicus locus oibus pateat. vt. ff. de rerū diu. l. i. §. q̄ publica. sequit̄ q̄ re publica vti videat̄. ar. ff. p̄ socio. l. merito. Et id̄ taq̄ p̄ insultu priuato non tenet̄. nō em̄ pot̄ dici ad domū fieri nisi in domo fieri. Oportet em̄ aliqd̄ in ip̄a domo fieri. ff. de no. ope. nun. l. de pupillo. §. ij. item vti exp̄pulsua fieri non videtur: nisi possessio fundi ingreditur. ff. de vi et vi arma. l. si id quod. §. penul.

Curum puniatur is: qui prope arma inuenitur stare.



Quartodecimo querit̄. si statuto cauet̄ q̄ sa milia potestatis vadat q̄redo p̄ armis: q̄redo nō iuenerit alicui arma s̄ ad pedes quorūdā vel sub aliq̄ bancha propinqua inuenit cultellū: vel aliqua arma prohibita: et libet negat̄ sibi esse: vel se posuisse. Nec etiā appet̄ q̄ illa arma sint p̄pinquiora magis vnt̄. q̄ alteri: nūqd̄ oēs punient̄ pena armō r̄i: vel nullus vel q̄s. Et primo videt̄: q̄ oēs. ff. ad. l. aquil. l. itē mela. §. sed si plures. r̄. ff. de his qui alie. vel effu. l. i. in fi.

¶ Secūdo videt̄: q̄ null⁹ qz rōne incertitudinis nemo teneri videt̄. ff. de vsur. l. sed et si q̄. §. interdū. C. de testa. tuto. l.

duo titij: vnde in dubia sanctius est. r̄. ff. de penis. l. absentem. Debeamus em̄ declinare i partē at solutoriā. vt isti. de iterdic. ad fi. Et add̄ qd̄ dictū est supra de q̄stio nib⁹ circa finiam in q̄stio ne secūda. et si null⁹: ergo rōne incertitudinis de nullo est querēdum. ad hoc videt̄ dicēdū: vt ne impuniti pertrāseāt. et ne det̄ occasio malignā di insti. vi bo. rapto. §. i. pari pena oēs teneant̄. sed vno soluēt̄ put̄ iudex grauauerit vel elegerit. ceteri liberent̄. ar. ff. de his q̄ vt indig. l. i. §. i. Sed ille. §. nō facit. primo videt̄ potius cōtra. qz ibi oēs puniunt̄. vt. C. e. l. vlti. vñ mel⁹ facit. ff. e. tit. l. excipiuntur ibi ad pedes dñi r̄.

Curū teneat̄ adinuētus cū re phibita infra fines territorij: qd̄ nōdū excessit. Itē an appellatiōe bladi cōtinetur farina.



Quintodecimo querit̄. si phibet̄ statutu: q̄ nō extrahat̄ bladuz de districtu seu territorio ciuitatis: vel alicuius castri. accidit̄ q̄ officialis curie inuenit̄ quēdā cū asino onerato p̄ rectā viā s̄sus fines: territorij: vel p̄pe fines: nunqd̄ puniet̄. et primo videt̄: q̄ nō ar nō cōstat: q̄ extrahere voluerit. poterat em̄ tre ad locū alij non prohibita ergo in dubio est ab-

¶ Familia. Qui veniant familie appellatiōe. vide p̄ pau. de ca. in cōs. xvij. Jac. rebus. in. l. quādo q̄ in p̄inc. in vers. appellatiōe familie. C. de re. mili. lib. r̄ij. barto. in l. aquil. ver si. appel. sa.

milie. ff. de leg. ij. pe. de anch. et Jo. de ana. in. c. quanto. de censib. bar. r bal. in. l. si. de verboruz significatio. Alexand. in l. pronuntiatio. ff. famit. herciscund. bal. in. l. iu. bemos. §. si autez. C. ad rebel. bar. in. l. fili. §. cum pater. de leg. j. idē l. l. si cognatis. de reb. dubijs idez in. l. cuz ita. §. finali. nu me. ij. de le ga. ij. Idem in. l. is qui. de lega. ij.

soluendus: vt. l. absentē r in dubio psumēdū est nō facere rē. phibitā: s3 pmissam. ff. de iure fisci. l. nō intelligit. §. si quis palā. qz eligēdū bonū: r fugiēdū malū. vt ibi no. vñ factū dubiū interpre tādū est i meliōrē sniaz. ff. de regu. iur. l. quoties 3 idē sermo. r dubia sunt in meliōrē ptem interp tēda. extra eo. titu. c. ij. si ergo nō presumit culpa non est pena inferēda. quitavbi nulla culpa: ibi nulla pena. ff. de bo. dā. l. cum ratio. r. C. de libe. pte. l. maximū vitium. **C**ōtra qz puniat qz est in itinere reper. Et tūc in itinere cōprehen sus. C. de ser. fugi. l. si fu gitui. nā et qz ambulat cū cutello ad occidēdūz puniē: ac si occidisset. C. de sicca. l. is qz cū cutello nisi osēdat se ire ad lo cū permissum: est puniē dus cū inueniat i extra hēdo actur: pro ictu. ar. de bon. pos. ex testa. mi. li. l. vntca. Sed dicit eri uisse siluam: in actue est exēdi. vt not. ff. de vsur l. de arboribus. qz qd fit in via versus domū. ha bēt proinde: ac si fieret in domo. vt no. C. de do na. an nup. l. cū in te. Et reputat venisse in me tallū: etiā qd nōdū est ad eū locū productus. ff. de penis. l. in seruoruz. §. j. quia p facto habet: qd est in primo faciendū. ff. de mili. testa. l. pe. ff. de fideius. l. si quis pro eo. §. si nunq. igit videt vt pdictus puniat. qui dam tamen dicunt: qz

minori pena est puniendus: §. si cen nes excessisset p dictā. l. si fugitui. l. 39 puniat in amissione r nō i alia pena pecuniaria scdm hubertū de bobio argu. pro. r. di. c. si quis monachus. r. ff. de in cē. rui. nau. l. pedius. ad qd est ar. t. q. l. 3 delinquēs nō ex animo excuset ab ordi naria pena: tamē est extraordinaria pu niendus. ff. ad. l. cor. de sicca. l. fi. **C** Et huic pōt adijgi alia qstio. t Statutum est vt extrahēs bladum extra districtū puniatur in cētū: qrit an extrahēs fari nā puniat siue incidat in pens. r primo vñ qz nō. qz de ea i statuto nō prohibet. Cum ergo statutū stricti iuris sit. vt di xi supra eo. in pinci. ergo ad aliud nō extēdet: vt ibi. nec ob. qz grani aut bla di appellatione cōtineatur quia species nō cadit in gñato sue materiei. nā ap pellatione marmoris non cedunt spe cies marmoree: seu marmor in aliquaz speciem trāslatum. ff. de leg. ij. §. illud fortasse. r diri plene supra i questione. vij. Ergo rudis materia bladi: r nō trāsla ti prohibita viderur. ex vocabulorum nāqz diuersitate est diuersimode iudi canduz. vt. C. de codicil. l. si idē ar. ff. de edi. edic. l. antepe. **C**ōtra qz puniat: qz lino legato etiā qd filatū est: r in telā positū ptinet. ff. de leg. ij. l. si cui lana. §. lino. ad idē. ff. de au. r arg. leg. l. pedicu lis. §. labeo. sicut em ois diffinitio d3 cō tinere cū suo diffinito. ff. de re. diui. l. in tñ. §. sacre. Et no. insti. de oblig. in pri. sic r materiātū d3 cū sua. materia cōue nire: r causatū cū cā arg. ex eo qd not. ff. de codicil. l. qd p manus. ad idē qz pro hibita alienatione videt prohibita ois alienādū spēs: r etiā nexis pignozibus. C. de re. alie. non alie. l. vlti. r de fun. do ta. l. j. videt em prohibitū esse illud oē: per qd peruenitur ad illud. ff. de spō. l. oratio. r omne id: quod ex eo sequitur. vt. l. nō dubium. qz hoc. eēt facere frau dē legi. ff. de legi. l. fraus. quia aperitur via malignandi quod est prohibitum. insti. vi bo. rap. §. j. t Nam prohibita emptione etiā pmutatio: donatio: et insolutum datio sunt prohibita. ff. ad. l. iulia. de plag. l. leges. et insti. de do. §.

alio. ff. pro empto. l. lit. in hac questio-
ne videtur dicendum. q. si. ex verbis sta-
tuti nō prohibet forma: q. in dubio pu-
niatur. ne videam⁹ interpretari nō sta-
tutum ad casuz expresse: et ne aspere
mus penas: quas moliri debemus. ² vt
l. interpretacione. et iura cōtraria locuz
habent secundum leges cōmunes: que
possunt interpretari: et ad similia trahi.
vt sepius dictum est.

¶ Utrum punitus pro furto pena sta-
tuti remaneat infamis.



Extodecimo querit^r tsta-
tutū ponit p furto penā
pecunariam: vel corpora-
lem: et nullā facit de in-
famia mentionē nunquā
condemnatu^s pena sta-
tuti remanebit infamis. Et primo vi-
det^r q. sic. quia de furto dānatu^m sequit^r
tur infamia. ff. de infami. l. athletas. §.
fi. et §. in modicum. l. quod non pōt face-
re ples. q. dānatu^m furtum non sequit^r
infamia. l. nō poterit. nam et si pena ex
causa remittat: tamē infamia non abo-
letur. C. de generali aboli. l. vlt. nam vt
ibi nota. pena pōt diminui: culpa pem-
nis erit. ¶ Ecōtra videt^r q. p statutum
etiā derogatur iuri cōi. ff. cōia pcedio.
l. veditor. §. si constat. ergo pena statuti
debemus esse cōtenti: als esset eraspe-
rare penas: et ultra q. liceat protrahere.
C. de pen. l. sancimus. Et de furtis. l.
quicunq. et extra de his que fiunt a ma-
iori parte capituli. c. ij. et videtur du-
plici pena affici ex eodē delicto: cōtra. l.
h. ff. nau. cau. stabu. et q. statutū hac so-
la pena fuit cōtenti: et si aliud voluisset:
aliud expressisset. C. de cad. tol. l. vnica.
et extra de decimis. c. ad audientia. vel
dicēdū: q. si statuto pro furto imponat^r
alia pena: q. l. cōi tūc hoc ipov^r cum eo
sup infamia trāfactū. C. d. isa. l. seuerior⁹
ad idē. ff. d. fur. l. iterdū. §. q. furē. et no. ff.
eo. l. qd. §. §. pena grauior. maxime qn
pena statuti ē corporalis: q. excedit oēm
altā penā. ff. de penis. l. in feruorū. in fi.
et dic vt no. ff. ad municip. l. ordine. ij. ff.
so. alij dicūt. q. hec pena pueniat ex sta-
tuto: ex quo ori^t cōditio ex lege. q. nō in-
fama mat. q. cōditio nō infamat. ff. de act.

et oblig. l. testat^r. vt dixi.
§. in questione. iij. itēno.
† q. cū alitqualer. vel sta-
tutū mandat duplicari
penā in aliqua. l. vel sta-
tuto cōtractā: si pena du-
plicāda illi⁹. l. vel statu-
ti erat etiam in duplo:
nō ideo tota duplicabi-
bitur: sed soluz sumptū.
vt colligit. ff. qd. me. cau.
l. si cū exceptioe. §. qua-
ten⁹. et §. iuli. ait de acti.
et oblig. l. qui seruum. in
fi. et patet expresse. ff. de
furtis. l. in furni.

¶ Utrū appellatiōe fa-
milie vn⁹ sol⁹ cōineat.



Extodecimo querit^r cō-
tinet^r in statu-
to q. in certis
maleficijs credat^r accu-
se: seu denūtie familie
potestas. nūquā si vn⁹ tā-
tū de familia accusat: et
credit^r. Et primo videt^r
q. nō. q. nomen familie
cōtinet plures psonas: et
significat quoddā cor-
pus. ff. de verbo. sig. l.
pnuntio. §. familie. et q.
nomē collectiuum sicut
populus grex collegiū et
similia in qbus plures p-
sone designat. C. de ver-
bo. signi. l. pe. C. de iudi.
l. pponerat. de vuriis. l.
rerum mistura. et vi bo.
rap. l. pretor. et de colle.
illi. per totum. extra. de
elec. c. j. nā vnus vel duo
serui familiam non con-
stituunt. ff. de verb. sig. l.
iij. ergo vn⁹ nō creditur.
¶ Ecōtra q. credat^r. q.
vnus seruus familiā cō-
stituit. ita enim tenetur
dñs pro eius delicto ac-
si tota familia deliquisset
ff. de et vi. vii ar. l. i. §. fa-

¶ Quis
moliri debe-
mus. et hoc
quibus stri-
cti iuris bal.
t. l. non sine.
C. d. bo. q. li.
spec. i. ti. de
sduo. §. i. in
ver. summs
et de sen. §. ij.

A CIn homicida. Adde qd nō dicit homicida q lege permutere occidit per. de anch. in c. si pfodiēs nūe. j. extra de homi.

illie et pluralis sermo etiam pro singulari habetur: vel accipit. ff. de verbo. signi. l. in vsu. ff. de cōdi. r. de. l. familia. §. si. itē cōditio adiecta a testatore si filios habuerit adimpletur etiā a si vnici si lū hz. C. de cōdi. infer. l. j. ff. de verb. si gni. l. nō est sine liberis. vbi em plurale nō germinat singulare. vt ad eius veritatem oēs duo singularia requirantur quia vnū satis facit. C. de p̄di. infer. l. si plures. Sed primū videt verū quia facta cōmissiōne pluribus vnū expedire non p̄t. ff. de re iudi. l. duo et tribus. r. de arbi. l. itē si vnus. §. itē si plures. extra de offi. deleg. c. cāz matrimonij. vnde in p̄posito videt requiri q maior pars familie accusat ar. ff. de munit. l. qd maior. r. de denū. l. nominatione. r. qd cuiusq; vntuersi. noie. l. nulli: hoc verū: nisi tota familia. cōstituerit i duobus. ar. ff. de leg. iij. l. cū pater. §. libertis. in si. et non obstat cōtraria. qz alij sunt casus. r. iō specialis est i eis. vt no. in d. §. familie ar. r. facit supra eo. questione nona. Cū rū pacis beneficiū prohibiti ex homicida sit p̄. obhibiti in mādan te. item que appellatur iniurie personales r. 3



Quomodo tunc queritur statuto: q in omnibus

maleficijs minuat pena propter pacem. Exceptio homicida. cui non profici si faciat pacem. Nunquid hoc pacis beneficium proderit illi: qui mādauit homicidium committi. r. non ipse sed alij mandato eius commisit. Et primo videtur q sic quia verba statuti loquuntur in homicida a sed ipse nō occidit. qz homicidium dē a cedo cedis. ff. ad l. cor. de sicca. l. iij. Ad idēz. ff. de iniur. l. itē apd. §. succurrit. Cū ergo nō occidit: pena homicidij nō tenet. vt. C. de accu. l. iij. Et ideo verba statuti cū non repellūt a beneficio pacis a quibus verbis nō est recedē. vt dixi supra eo. an p̄n. ergo pena minuet in mādate. C. cōtra q mandās homicidij videat excludi sus beneficij pacis qz mādas p̄ principalem criminoso habet. vt no. ff. ad sille. l. si p̄cussor. q em p̄ aliū facit per seipm facere vt. vt. ff. de admini. tu. l. ita aut. §. deieciisse. r. ff. de reg. au. l. diuus. §. senatus. r. Naz r. q mādat corūpi abū p̄toris: ipse corūpisse vt. Et eadez pena cū faciēte puniē. ff. de iurisd. om iudi. l. si qd id qd. §. hic nō. et. d. l. nō ideo. ff. de dā. infer. l. dāni. §. mādato. Nō em inter r. ff. de sicca. l. nihil. imo multo magis mādas puniēdus est: qz ipse actor fuit delicti. ar. C. ad. l. iul. de vi. l. qm qz peccādo in se r. in aliū quē peccare fecit. r. idurit ad occidendū seueritas pena sibi est infligēda: a quo actor mādauit offēnsaz. ff. de seruo corrup. l. in hoc iudicio. et. ff. qd vi aut clam. l. si ego tibi r. hec verior. r. ad. l. allegatā dic q illud est ad qrendū de act. directa. Laq̄te sed hic inq̄rim⁹ de criminali pena imponēda. Et ideo sec⁹ r. iure vt obseruandū in eo q dānat⁹ est: vel fauore dato in homicidio: vel dic. vt. §. e. iij. q. Alij dicūt nō extendim⁹ statuti: vbi cūq; est ius cōde: vel odiosum. Sz vbi p̄cordat: vel fauorē p̄tinet extēdim⁹ qd est verū: vt in l. oēs p̄p̄ti. C. Quid si cōtineat i statuto: q par habeat locum in delictis personalibus tm. Que ergo dicamus personalia. r. dicendū: q proprie delicta personalia sunt: que in personam inferuntur. quia proprie iniuria dicitur fieri: quando aliquis pulsatur: vel verberatur. ff.

tur. ff. de iniur. l. lex cornel. in principio
 r. l. p[ro]tor. §. si mihi plures. Itē videtur
 q[ui] si violenter res de manu vel corpore
 alicuius auferat: tūc dicitur: vt no. Inno. ex
 tra de sen. excō. c. nuper. sup verbo. vio
 lētia. vbi dicitur q[ui] nisi p[er] illationē ma
 nus: excōicationis sn iam nō incurrit.

4 **¶** Mā r[ati]o metu cōpello clericum de do
 mo vel de fundo quē possidebat exire.
 Et postea ingredior nō incido canonē.
 Item si ei furor corrigi: vel vestez quā
 tenet: q[ui] nō est violētia p[er]sonē: quā non
 sentio nec ē man[us] iectio vt ibi p[er] cū no.
¶ Utrū q[ui] tenet p[er] statutū aliqd[am] facere
 ad t[em]p[us]. possit illud facere post t[em]p[us].



Quoniam querit iudic
 cit in statuto: q[ui] rector ci
 uitatis oēs sentētia ma
 leficiozū debeat profer
 re infra mēsem. Nunqd[am]
 mēse decursō poterit sen
 tentiare. Et primo videtur q[ui] non. q[ui] si
 eut non valet snia de iure si proferatur
 post instantiā biennij: vt no. C. de iudi.
 l. p[er]randum. in prin. in glo. quedā tñ i

re. ff. de excu. tuto. l. scire oportet. §. con
 sequens. sic ergo nō valebit lata vltra
 t[em]p[us] instantiē limitatū a statuto. q[ui] sta
 tutuz est lex: vt. ff. de iusti. r. iure. l. oēs
 populi. r. p[ro]ualet lege cōi. vt. ff. cōia p[re]
 dio. l. venditor. §. si cōstat. Itē arbi
 ter assumptus ad tempus videtur de
 negari post illud tempus. q[ui] ad t[em]p[us]
 p[ro]missuz. post t[em]p[us] v[er]o p[ro]hibitū. ff. de le. j.
 l. statu. libe. §. j. ad idem. ff. de lib. r. post
 hu. l. puto. §. j. de penis. l. moris. C. de in
 fami. l. si severior. **¶** Contra videtur:
 q[ui] mense transacto possit sniare. nō em̄
 quicqd[am] iudicis potestate cōmittitur. c.
 ff. de iudi. l. nō quicquid. r. tempus illi
 mensis videtur adiectum vt rectioni
 in p[ro]nuntiādo a iurisdictione. ff. de re.
 tur. l. cum tempus. aut non sententian
 do pena statuti puni[er]e. extra de penis
 c. filius. lib. vi. hec scōa opinio videtur
 probari per casum. l. iij. C. vt oēs cause
 rā ciuiles q[ui] criminales. nec em̄ ibi est
 spāle q[ui] quidam dicunt. nisi in eo tan
 tū. quia ille cause citeriori die terminā
 tur. sed supra r. vltra illud tempus su
 metur bene valet: vt ibi. r. maxime iure

canonico scōm q[ui] insta
 tia cause biēnio v[er]o trien
 nis non excipitur: vt ex
 tra de iudi. c. venerabi
 li. r. c. significantib[us]. ad
 predicta facti q[ui] multa
 fieri non debent: facta
 tamē valēt r. c. ff. de his
 qui sunt sui vel alie. iur.
 l. p[ro]t. r. l. patre. Et hoc
 verum: nisi statutum vl
 tra. procedat anullādo
 sententiaz si feratur: q[ui]
 tunc quod fieret habe
 retur pro non facto. vt.
 l. non dubium. ff. de leg.
 l. contra legem. r. dicitur
 plene nota. Dyn. Extra
 de regu. iuris. c. que cō
 tra. lib. vj.

¶ Utrū moriētie primo
 acceptante potestariaz:
 locū habeat illa electio
 in scōo electo.



Uterque q[ui]
 rit r. cōtinet
 statuto q[ui]
 electio: po
 testatis fiet

hoc mō: vt q[ui] tres boni
 vtri eligant ad potesta
 riā successiue. ita vt pri
 mo nō acceptate: sit se
 cūdus: scōo nō acceptā
 te sit tertius. accidit: q[ui] ce
 lebrata electione scōm
 formā illius statuti syn
 dicus cōis p[ro]ntauit ele
 ctionē primo electo: qui
 acceptauit eam: r. amen
 ante t[em]p[us] sui aduentus
 officij decessit modo q[ui]
 ritur. an sic diffinito pri
 mo possit electio presen
 tari secundo electo: vt
 ex illa electione admit
 tatur. Et primo videt[ur]
 sic. quia idem effectus
 presentatur per mortē:
 sicut per renunciatio
 nem ergo idem ius ser

¶ Statu
 tum est lex.
 Adde bar. i
 l. j. §. q[ui]ro si
 statutuz. ff.
 ad legē fal
 ci. r. ibi ale
 ran. Jo. an.
 in. c. j. de p[ro]
 lib. vj. bal. i
 rub. de v[er]sib.
 feudo. idē f
 l. receptitia
 §. si. §. dubi
 tat. C. de cō
 situ. pecu.
 bar. i. l. j. C.
 de thesau.
 lib. x. bal. in
 l. si. C. arbi.
 tute. Alex. l.
 l. ij. de vsuc.

In toto eius territorio. Adde etiā i castellis de nouo q̄stis. bal. i. l. etiā. i. p̄si. r̄ ista lex inducitur in argumētū. C. de iure dotium.

randum in vtroq. vt. l. gallus. §. r̄ q̄ si tñ. ff. de lib. r̄ posth. r̄ de verbo. obli. si sub vna. quia nō refert qd̄ ex equipollentibus fiat. C. de insti. et substi. l. iure. de cōdi. in s̄ sti. l. cum sub hac. et. l. titio fundū. Ergo ius p̄mi mortui debet redire in secundum expressum arg. ff. de inoffi. testa. l. si is qui. in prin. C. cōtra q̄ nō. quia ius dicte electionis videt̄ expras̄se in p̄sona sc̄bi et tertij. eo q̄ p̄imus acceptauit. Q̄ ex hoc questum est sibi ius electionis. r̄ p̄ cōsequēs deficit in p̄sona reliquorū. vt. ff. de acqui. here. l. iij. r̄ argu. ff. de testa. tut. l. tutoribus. r̄ arg. C. de impu. r̄ alijs substi. l. post aditā. r̄ ff. de adimē. lega. l. iij. §. si quis titio. r̄ hāc tenet Dy. et ad contraria respōdet: q̄bi nō extirrit cōditio. i. p̄sona p̄mi: nec deficit in p̄sona sc̄bi. Et ideo non obstant.

Utrum prohibitū vel p̄missum rectori ciuitatis trahatur ad retores terrarū comitatus vel territorij eiusdē domino subiecti.

Igestimo p̄mo p̄mōt̄ continet̄ statuto: q̄ potestate senarū liceat hoc: vel qd̄ non faciat. Pone q̄ in comitatu senarum sunt int̄ctē terre: in quibus ciuitas constituit potestates: vel retores: nunq̄d̄ id quod statutum prohibet vel permittit pote-

stati ciuitatis: erit seruandū in alijs rectoribus: vel potestatib⁹ terrarū sub ciuitate cōstitutarū. Et vt q̄ sic q̄ vbi est eadē ratio eadez d̄z esse iuris cētura. ff. ad. l. aq̄. l. illud. C. de p̄sti. pecu. l. si. r̄ t̄re statutu quo corrigi ciuitas: d̄z seruari in toto eius territorio. r̄ vt. ff. de offi. p̄fec. vrbis. l. i. §. inuicium. Et nō. ff. de postu. l. ex. cā. nam castrum vel vicus sequitur rem publicā illius ville: vbi respondens. ff. ad municip. l. qui ex vno. ff. de verbo. signifi. l. pauper. §. incola: r̄ pro hac questioe multū facit. ff. ad tertul. l. ij. §. si nostre non petierit. r̄ hoc ibi nō. Dy. Sed duorum videtur: q̄ statutum trahatur ad aliam personam: q̄ in eo nō cōm̄etur. vt dixi supra in prin. huius tituli. Aliud sic sc̄m̄ legez quia etiam ad similes personas trahuntur. vt. ff. de legibus. l. ideoq̄.

Quid sit agēdū creditore negli gēte recipere q̄ debitor coact⁹ vult soluere.



Vgestimosecūdo queritur t̄cauet̄ statuto: q̄ principalis debitor cogatur p̄sonaliter r̄ realiter ad petitionē fideiussorum: qui pro eo interuenerunt donec ipso conseruet in demens debitor: a quo fideiussurum. Ergo ius eius statuti: q̄ iudex ad petitionem fideiussoris cogat debitore: vt fideiussore cōseruet indēnē debitor coactus fecit euocari creditore: ad suū debitū recipiēdū: et creditor detardat venire querit̄ qd̄ iuris. eadē pōt̄ dici: vt debitor deponat r̄ consignet debitū. Et sic dimittat. vt. ff. de procu. l. si reus. sed post depositionē videtur dimittendus. vt. ff. de ope. nōnun. l. p̄refor. §. paratus. ff. cōmo. l. si vt certe. §. nūc vidēdū. r̄. t̄re labeo. itez qd̄ cū p̄ eū nō stat et imputari nō d̄z. C. de vsu. l. si parte. ff. de cōdi. insti. l. vlti. §. ex fratrib⁹ q̄ em̄ soluere ē parat⁹. p̄p̄tius est dāt̄i soluēt̄i vt i. au. vt. ex. do. §. illō vñ si plures erāt in obligatiōe post mortem creditoris per. l. nunc ex fratrib⁹ liberantur debitor et fideiussores eius quia culpa scilicet creditoris accidit extra commo. c. ei. et. ff. de re. corum. l. quod te.

Utrū cōitates castrorū que per statu-
tū tenentur stratas custodire teneantur
pro maleficijs commissis in loco prius-
torum. Item an noceat derobato: qui
non cognoscat derobatores.

Ugesimotertio querit cō-
tinentur in statuto. q̄ cōita-
tes castrorū districtis ciui-
tatis teneantur custodire
stratas: ne in eis maleficia
cōmittātur. Et q̄ malefactores capiāt
sub certa pena nunquid teneant: si non
capiāt malefactores de nocte delinquē-
tes: aut etiā pro maleficijs cōmissis i lo-
cis priuatorū. Et primo videt q̄ non. ff.
ad fille. l. si quis in graui. §. si maritus
efficax. q̄ p̄ fuga detēti nō tenet custos
carceris: si alter. ex custodibus fecit de-
tentū fugere: vel silitur cū eo fugit: siue
aufugit. ff. de custo. reo. l. vtile. iij. r̄iso.
Quia em̄ cura ⁊ sollicitudine ꝛc. ar. ff. cō-
mo. l. ad eos. Predicti em̄ custodes: non
tenentur si nō capiāt eos: qui se iuste de-
fendūt. q̄ tales hoc faciūt ex p̄missione
iuris. ergo ipunitū. ff. de adult. l. pater.
C. de his q̄ ad eccle. cōfugi. l. iij. ergo nō
sunt impediēdi. vt. d. §. si maritus. Itē
dic q̄ ille qui derobatus est i aliquo lo-
co. vel territorio lz nō cognoscat dero-
bātes se: nō excusat cōe illius loci: q̄n
teneatur ad emendam. ar. ff. quod. me.
cau. l. restat. §. in hac ꝛc.

Utrū statutū minuēs t̄ps̄ prescriptio-
nis. extēdatur ad obligationes: vel cō-
tractus de iure naturali vel gentiū in-
ductos. Et an pactum ingrediendi ex-
tēdatur ad extraneū possessorem ꝛc.

Ugesimoquarto querit t̄ ca-
uetur statuto: q̄ cuilibet de-
bito prescribatur spacio de-
cem annorum. nunquid tale
statutum valeat: cū cōtineat
quantitatē temporis expressam contra
ius cōe. Et cōiter respōdent oēs: q̄ pre-
ualet. quia ius ciuile addit et detrahit
iuri communi. vt. ff. de iusti. ⁊ iur. l. ius
ciuile. ⁊ ideo preualet statutum: et rum-
pit legem in illo municipio. vt. l. de qui-
bus. in fine. ⁊ ff. communia predio. l. si
venditor. §. si constat etiam si sit initū.
vt. ibi patet. C. cōtra tale statutū non

valere: nisi in illis qua-
tuor cōtractibus indu-
ctis a iure ciuili: q̄ no. ff.
de iusti. ⁊ iure. l. ex hoc
iure. Et ratio est. quia
ius ciuile est statutum:
⁊ licet tollat legem ciui-
lē. vt. in sti. de legi. agna.
tu. in si. tamen ius natu-
rale vel gentiū non tol-
lit. vt. ibi. ergo idem in
ceteris cōtractibus vel
obligationibus de iure
naturali gēntiū: vel ciui-
li. §. lz naturalia q̄ per
tale statutū saltem tol-
litur actio ex illa obliga-
tione. ⁊ q̄ actiōes sunt
de iure ciuili. ff. de orig.
iur. l. ij. §. deinde. Et per
hoc remanet actio inef-
ficax: q̄ sine act. experit
nemo. ff. de admi. tut. §.
itē si tēporali. respōdeo
immo potest esse efficax
obligatio. vel ad paran-
dū exceptionem si possi-
deat: vt quia sine vitio
aliqd̄ ex re debitoris p̄-
ueniat qd̄ licet. vt. ff. de
cōdi. inde. l. si non sortē
§. si rētū. ⁊ tūc exceptio.
defendit. q̄ aliqua con-
sequimur excipiendo. q̄
non agendo. ff. de cōpē.
l. si cū filio. ⁊ de pac. l. iu-
re gentiū. §. quinimmo
vel etiaz erit efficax per
viam agēdi seu exequē-
dū: videlicet casu: q̄n
in obligatione interue-
nit hypotheca bonorū:
maxime cū. l. cōuentiōe
seu iure ingrediendi in
bona actionis ex pacto
que cū videlicet bonorū
obligatio subsistere pōt
etiā sublata actiōe per-
sonali. vt. C. de iurto. p̄
gno. l. ij. et ibi not. vnde
si presunt precio sunt

inducta: etiā de iure le-
gū canonū. p̄ quā subla-
ta esset p̄sonalis: rema-
ner tñ pignoris vinculu
vt ibi argu. expressum.
quia licet tollatur. rea-
lis vel personalis actio:
tamen competit iurisdic-
tio ad possessionē. vt no-
ta. C. de p̄scrip. xl. an. l.
ij. in glo. y. licet possit al-
legari cōtrariū. quia di-
cit lex: q̄ qui conuenire
nō pōt. nec res eius est
obligata. ff. man. l. cre-
ditor. §. vlti. Sed illud
fuit: qñ obligatio fuit
3 nulla. ¶ Sed vterius
quero an creditor q̄ ex
pacto pōt accipere pos-
sitionē bonorū sui de-
bitoris: possit eā appre-
hendere? etiā extraneo
possidēte: et glo. q̄ est. C.
de pig. l. ij. dicit q̄ sic: qz
illud factū afficit rem: z
causa sequit̄. vt lepra le-
prosum. vt. l. frater a fra-
tre. ff. de condi. in debi.
¶ Sed videt̄ p̄tra. qz de-
bitor nō videt̄ dare qd̄
non habet. ff. de pig. l. si
pignus. sed cōstat quod
possessio facti est. vt. ff.
de acqui. pos. l. j. qd̄ istā
possessionē facti quā nō
tenet extraneus tpe obli-
gationis non habebat.
ff. si quis testa. liber esse
iuf. fue. l. j. §. si cū. z quod
no. ff. de vsu. ea. re. l. si.
in prin. Preterea si licet
ingredi: non tñ licet au-
ferre possessionē aliud
est ingredi: qd̄ fuit pa-
cto permittum: z aliud est
possessionem auferre: z
in possessione esse. ff. de
acq. pos. l. si qd̄ au. et no.
ff. de fundo. l. si fundus.
¶ Sed opponit̄: qd̄ pro

derit illud pactū. vt q̄ partū: qz debitor
in preiudiciū creditoris semp̄ trāsferret
possessionē in extraneū. sed pōt respon-
deri: q̄ poterit creditor possessionē in-
gressis alienare. z in aliū trāsferre. qz
plerūqz dominū sine possessōe trāsferret̄.
de acquir. re. do. l. liber hō. §. que-
quid: qz z non dñs trāsferret dñum: qd̄
verū vt ibi no. sed recte intelligendū
datur: q̄ creditor nō solū ingrediendi
possessionē auferre. possit etiam extra-
neo possessori: quia alias esset pactum
quasi inutile. z qz est intelligendū: vt res
magis valeat: q̄ pereat. ff. de reb̄ dub.
l. quoties. z qz ius ciuile non debet ca-
lumniari. z. ff. ad exhiben. l. penul. ta-
men z iure ciuili z canonico meli⁹ facit̄:
si iudicis autoritate facit. C. de pigno. l.
ij. extra de priuile. c. pastoralis. z no. ex-
tra de loca. c. potuit. ¶ Sed nunquid
iudex viso instrō in quo apparet de pa-
cto ingrediendi creditor facti: poterit
reō absente z irrequisito autoritate pre-
bere creditor: vt de sua licētia tenuit̄
faciat: z capiat iuxta instrumētū formaz
qd̄ videt̄: qz z si facere nō debuit: factus
esset: vt in l. non dubiū. ar. expressus. ff.
qd̄ me. cau. l. vlti. ad idē quod not. C. vñ
vi. l. meminerit. in. ij. glo. argum. contra
qz cōtra. inauditā partē nihil statuit̄
ff. de acqui. re. do. l. j. vñ est nullius mo-
mētū. C. de senten. z interlocu. om. iudi.
l. ea q̄. Quid em̄ si debitor soluerat: vñ
de talis licētia sine actu trium persona-
rum dari nō debuit. vt in c. forus. extra
de verbo. signi. Ergo reuocandū tantū
illegitime factum. C. si per vim vel alio
modo. l. si. licet creditor poterit suo iure
vti: tñ parte absente p̄tor debuit suū
denegari auxiliū. arg. eius quod no. C.
si aduer. re iudi. l. j. in prin. Nunq̄ em̄
tale decretū fieri debuit: nisi examina-
ta instantia cause. ff. de in integ. resti. l.
oēs. itē sine cause cognitione vel ab-
sente aduersario. vt in l. cause. ff. de mi-
no. z. ff. de regu. iur. l. de vno quocqz. qz si-
ue sit sentētia diffinitiva: siue interlocu-
toria: siue preceptū missionis in posses-
sionē: semper requirit ordinem iudi. vt
ple. no. ij. q. j. in sūma. xi. q. ij. in princ. de
ordine aut iuris est: qz nūq̄ proceditur

¶ Cā ap-
prehendere
Adde pet.
de anch. i. c.
potuit. nu.
16. extra de
lo. z condu.

contra aliquem: nisi citeatur tacite: vel expressse: vt no. §. de questiōe circa citatio nē in prin. Nihil em̄ est iudicandū circa citatum non conuictum, nec testib⁹ superatum. vt extra de vita ⁊ hone. cle. c. inter quatuor. reuocabitur ergo: ⁊ dicitur creditori potuistis noluisse ⁊c. C. si quis alteri vel sibi. l. multum.

¶ Atꝛuz particularis solutio debiti interruptat prescriptionem in toto.



Ugesimoquinto queritur creditor qui habet obligationem suam debitore in cētū petit ab eo decem de dicta summa: ⁊ facta petitiōe tāto tempore scz q̄ facta cōputatione a tēpore obligationis debiti: non dico a tēpore petitionis: labitur totum tps̄ prescriptionis inducitur per statutū: seu per ius cōmune: deinde agit creditor: ⁊ petit totum debitū: videlicet integrū omnium cētū. debitor excipit prescriptionem inductam. creditor replicat: q̄ non est prescriptuz: quia fuit in iudicio interrupta: q̄n̄ petijt decem. debitor respondit. q̄ illa interruptio nō valet saltē in residuo de quo non fuit facta interruptio. quia de ea non fuit actum. modo queritur quid iuris. Et primo pro creditore: q̄ sit interrupta prescriptio in toto. ⁊ argumētatur sic. lege cauetur q̄ si mihi debetur seruitus per plures fundos: siue toto fundo siue p̄ parte seruitutis vtar: totū ius vsurpare vel retinere video. ff. quē admodū seruit. amit. l. si filicidij. §. si. ⁊ d̄ seruit. vba p̄ medio. l. vna est. ⁊ facit lex. si ex multis. C. de ana. excep. ⁊ quod ibi dicitur. ⁊ idem q̄d no. extra de penis. c. suam in oppositio ne martini: que ibi ponit. ¶ Itē si comperat mihi plures cauere: ⁊ vnam exprimo: possum ad alias redire: ⁊ quibuscūq̄ modis prosequi. ff. de appel. l. scio. in si. item quia particularis solutio debiti aufert solventi exceptionē nō numerate pecunie cum fide ac etiā in solutione vnus legatus perdit heres beneficiuz legis falcidiz: in alijs legatis. vt. C. ad. l. falcidiam. autem. sed cum testator. ita a contrario videtur: q̄ interruptio facta in parte sufficiat ad interrumpendū totā

debiti quātitatē. ad idē q̄ nō i. l. cū notissimi. §. pen. ⁊ C. de here. inst. l. ij. et maxime q̄n̄ petitur quid ex maiori summa: vt. d. l. si ex multis. et. ff. mandati. l. rogatus. Ad idēz quia solutio debiti non liberat eum in parte soluta: q̄ obligatio scindi nō debet. ff. de cōdi. ⁊ demō. l. qui duob⁹. Item coipso q̄ debitor ad iudicium cōuenitur: sufficit ad interruptio nē. vt not. in. d. l. cum notissimi. in prin. pretereā quivtitur iure aliquo vltetur vti eo iure. quod si habere putat. ff. quib⁹ modis vsus. amit. l. vsufructum. in si. scō. p̄ debitorē facit q̄d h̄ sit interrupta in certa quātitate: non preiudicat in residuo. immo de tota q̄titate. deberi vlt interruptio facit. ff. d̄ pigno. actio. l. si necessitas. §. in anima. Itē si sit particularis solutio: nō liberat debitore. vt de cōdi. ide. l. si nō sortē. §. i. nec etiā impedit vlt debitorē pignoris. ff. de pig. acti. l. si solvere. §. si creditori. ita nō d̄z particularis solutio impedire prescriptionē in residuo: q̄ particularis solutio nō minima h̄z in cōmoda. ff. ita. her. l. plane. ff. de vsur. l. tutor. §. i. Itē q̄ dispositio facta de parte debiti non impedit cursum vsurari: vt. d. §. i. petēdo sibi posse cōfirmare ius suuz in parte nō petita. ff. de reg. iur. nō d̄z actori. itē si actuz est noie alicui⁹ p̄ quo satisfact⁹ d̄ ratio: si dñs cur

¶ Interrupta p̄scriptio. Adde q̄ p̄scriptio requirit possessionē p̄tinuā. vt per pet. de anc. in. c. illd̄ auct. nu. 2. de p̄scriptio.

lus noie agit hz ratum
 in totū: in nullo cōmitti
 tur stipulatio. in parte i
 qua ratū nō hz. ff. rē ra. 3
 ha. l. tñ vēditor. Non er
 go z in sola q̄ritate peti
 ta videt̄ interrupta: qz
 qd̄ nō debet: sed qd̄ peti
 tur spectat̄. ff. d̄ iurisd.
 om. iudi. l. cum quidam
 .§. j. p̄terea corpora nū
 morum sunt ip̄o iure di
 uisa. C. si cer. peta. l. j. ff.
 eo. l. nam z ff. in fi. z not.
 ff. de regu. iur. l. cū am
 plius. vñ parte soluta
 pro parte liberatio seq̄
 tur: z i reliquo durat sti
 pulatio siue obligatio.
 ff. de solu. l. si stipulatio
 .§. j. vñ per petita tñ in
 terrūp̄itur. ar. eo. ti. l. ex
 pluribus. qz de separa
 tis est diuersimode iu
 dicandū. Nam separa
 torū separata debet eē
 ratio. C. de dona. inter
 vi. xv. l. si maritus. nā
 singule res causam suā
 habēt. ff. de vsuca. l. rez
 mixtura. in fi. ad idē. ff. i
 de ope. no. mun. l. de pu
 p̄illo. §. si plurib⁹. qz pro
 singulis causis. singule
 pene sunt inferende. ff.
 ad turpi. l. j. §. si plura. z
 l. fenatus. cū similibus.
 ¶ Ex predictis dici pōt
 qz solutio depēdet ex for
 ma citatiōis. arg. ex eo:
 qd̄ d̄. ff. de in diē adiec.
 l. necesse. si ei fit citatio
 super interruptione fa
 cienda: etiā per petiti
 nem partis videt̄ in to
 to debito interrupta qz
 executiōis cōuentio suf
 fic̄it: vt. d. l. cū notissimi.
 Si ad hoc non fiat cita
 tio p̄iudicat in q̄rita
 te. vt. d. l. cū quodā. z ad

l. p̄trarias. dic̄ qz in cōtrario casu loquū
 tur. §. si ex multis. z. l. cū notissimi. quia
 ibi est qd̄ imputet̄ creditori petere ne
 gligēti. vñ p̄cludit̄ qz petito est indu
 cta in odiū perētiū: z in fauorē possiden
 tiū. vt. C. de edi. di. adr. tol. l. fi. z qz de p̄
 scriptis hic agit̄ breuiter teneas: t̄ qz de
 iur. can. p̄scriptiōe. xxx. vel. xl. an querit̄
 dñum directū. z vtile. vt no. xvj. q. vj. in
 sum. in fi. z videt̄ ter. expressus in autē.
 nisi tricēnalis. C. de bo. ma. itē dic̄ qz p̄
 scriptiō tp̄alis nō defendit̄: qz ab initio
 nō pōt d̄ iure sortiri effectū vt no. xxxij.
 q. v. qd̄ deo. qz p̄scriptiō ius creatum
 aduocat nouū nō creat vt no. j. q. j. null⁹
 ep̄s et no. extra eo. c. si diligētī. z. c. cau
 sam q̄. itē dic̄ t̄ qz res ecclesie sicut fisci:
 nō pōt vsucapi. in fi. de vsuris. §. res fi
 sci. Et no. xvj. q. iij. c. pe. §. fi. Itē dic̄ qz
 cer bona clericorū vel episcopi possunt
 etiam a laico p̄scribi iure laicali siue
 leguz: vt no. in p̄dicta causa. q. iij. reli
 qua de materia p̄scriptiōnū dicit̄ ex
 tra de regu. iur. libro. vij. capitu. siue. et
 ibi plene per Dynum.

¶ Utrum reformatiōes vel statuta sint
 annualia vel perpetua. Et an statutum
 possit tanta solemnitate vallari vt tolli
 non possit. Item an reformatio valeat
 citra propositum.



Igesimosexto querit̄. t̄ Nūqd̄
 cōstitutiōes p̄latorum z or
 dinamēta z reformatiōes ter
 rarū z cōsiliorū valeāt z du
 rent post finitum t̄ps p̄lati: vel p̄lati
 terre vel cōsiliarioz qui p̄dicta sta
 tuerunt. Et primo videtur qz non. quia
 p̄tor non potest interdicare aut iusdi
 cere vltra tempus iurisdictionis. ff.
 de pac. l. vlti. z de postulando. l. puto. §.
 j. et fm̄ distinctionem ibi positam. Itē
 not. viij. q. j. apostolica. §. j. qz papa non
 potest facere statutum in id tēpus quō
 futurus non est: id est post mortem suā.
 vt. ff. de iurisd. om. iudi. l. eum qui. Itē
 actiones descendentes ex iurisdictione
 p̄toris regulariter non dantur vltra
 annum. Nam anno tantum eorum du
 rabat imperium instit. de perpe. z teni
 po. actio. in p̄inci. z de offic. p̄fec. au
 su. l. j. z quod no. C. de iudi. l. properantē

¶ Nō pōt
 vsucapi. ad
 de quod nō
 potest etiaz
 in p̄p̄uuz
 locari. Pe
 trus de an
 cha. i capt.
 ad audien
 tiā. nu. i. de
 reb⁹ eccles.
 non alienā.

dum. §. sin autem: in medio. Item quia
 adueniente successione predecessor de-
 ponit imperium. ff. de offic. proconsu. l.
 meminisse. ¶ Et contra videtur quod imper-
 petuum durant, quia preiores etiam im-
 perpetuum possunt interdiceret. ff. de pe-
 nis. l. mors. et de offi. iud. l. i. §. fina. et de
 postu. l. i. perpetuum videtur seruandum
 quod est legitime stabilitum. C. de vsu-
 capi. l. hac edictali cum similibus. quia
 quod non mutatur: stare non prohibe-
 tur. ff. de appel. l. precipimus. et de testa-
 men. l. sancimus. et facit. ff. de iudi. l. ve-
 ditio. §. j. unde dicendum quod legitime et
 causa cognita factum est perpetuum durat
 donec mutationem habet: quibus possit
 mutare successor cui legē indicere non
 potuit. C. de legi. l. digna vox. extra de
 empt. c. vlti. lib. vi. Et de hoc plene not.
 extra de sentē. ex com. c. a nobis. in glof.
 sed contra etc. ¶ Sed queritur utruz
 constituto vel statutum possit tanta so-
 lennitate vallari: ut postea tolli non pos-
 sit. Et videtur quod non. quia nemo potest
 sibi eam legem imponere: a qua recede-
 re non liceat. ff. de leg. j. l. nemo. et plene
 not. Dy. extra de regu. iur. c. quod scri-
 bit. l. vi. et per ea que dixi. §. de questio.
 circa vltimam voluntatem in. q. iiii. qd
 est verum: ubi per eum modum tollat:
 per quem inductum fuerit. ff. de regu.
 iur. l. femine quibus cū q. et. l. nihil tam
 naturale. unde statutum quodcūq; et qua-
 cūq; solēnitatem vallatum potest tolli eo
 modo. quo inductum fuit vtz vel p condi-
 tores statuti: vel populū p trario suffra-
 gio tollatur. ff. de legibus. l. de quibus.
 in si. et arg. C. de fideius. l. quoties. et de
 leg. j. l. nihil. §. oibus. et de le. ij. l. cum pa-
 ter. §. libertus. ¶ Sed an per decurio-
 nes seu consilium quod regulariter ha-
 bet auctoritatem tollēdi statuta: tale sta-
 tutū tolli possit: dubitatur. Et primo vi-
 detur quod no. qz per illa verba p̄cisa que
 illud statutum prohibēt immutari: ma-
 nus decurionū sunt ligatę: et est eis fa-
 cultas adēpta. vt illō mutare nō possit.
 vt extra de conce. preben. c. j. lib. vj.
 ¶ Contra videtur: quod tolli possint hoc
 modo. videlicet quod decuriones primo tol-
 lant illā solēnitatē: seu verba prohibito-

ris et precisa: que illud statutum faciūt
 immutabile quibus sublati statutum
 remanet nudū: sicut et alia statuta: sicq;
 mutari potest. quia sublata causa etc. ff.
 de iure patro. l. adigere. §. quis. extra
 de appel. c. cum cessante: sed fm hoc op-
 ponitur. si statutum tolli non potest i to-
 tum: ergo nec pro parte. quo ad partē.
 ff. de exce. rei iud. l. si quis cū totuz. z. ff.
 ad sille. l. si quis in graui. §. sin autē. naz
 qui in vno delinquit factus est omniuz
 reus. extra de regu. iur. c. defleat. Sed
 potest rñderi quod non obstat. nam solen-
 nitas verborum que statutū reddit im-
 mutabilem est quedā adiunctio ad sta-
 tutum. et est vltra statutum. Cōstat em̄
 quod illa solennitas apponitur quo ad
 roborationē. oportet ergo dicere quod
 aliud est ipsa solennitas confirmans: et
 alium est cōfirmatū statutum. ita quod est
 alterum ar. extra de testi. c. cū causam.
 in fi. extra qd̄ me. cau. c. ad audientiaz.
 quia solēnitās voti non est de substan-
 tia voti. vt not. xxi. q. j. in scda glo. et ex-
 tra qui de. vel vouē. c. rursus: alius est
 enim contrahens: et alius confirmās. ff.
 ad trebel. l. i. §. questum. et plenius di-
 cam. j. de cautelis et remedys. i. q. xv. §.
 item dicit. preterea statutū illud prohibi-
 bitum est immutari propter factuz: vel
 negotium in eo contentū: quod nō immute-
 tur: ipsa solēnitās prohibet: que statuto
 est adiecta. vt dixi. Ideo solēnitās tolli
 potest. quia de ea non est prohibitum.
 quia sublata remanet regula aliorum:
 et sic mutabile. Sin autem statutū ali-
 quod sit vallatum iuramento syndici a
 populo sic constituti an possit reuocari.
 Ad hoc dic: vt supra. de questionib; cir-
 ca vltimam voluntatem in dicta. q. iiii.
 Item quod reformatio decurionum debet
 ita fieri: vt conueniat propo sito facto p
 rectorē proponētē. Si em̄ plus vere alr
 cōtineat reformatio: facta propositio
 nō vř valere in eo: qd̄ alr vel plus refor-
 matū est. qz in proposito p̄tinet. arg. ex-
 pressum. ne qd̄ in loco publi. l. j. §. si qd̄ a
 principe: absoluta esca et interminata rñ
 sio inferēda est ad interrogationē pre-
 cedentē. insitu. de inuti. stipu. §. p̄terea
 inutilis. ij. rñ. vj. oppo. qd̄ ob̄tinet vice

interrogatiōis: vt rōne iuris rōnalis. §. lex r reformatio q̄ obtinet vim r rōnionis: vt ibi dz inuicem cōuenire. ff. de verbo. obli. l. j. §. et si stipulāti. Et ita recitat Dyñ. in. d. §. si quis a p̄ncipe. Que em̄ in p̄fationibus dicūtur in sequētibz repetita dicūtur vel vidētur. ff. de pac. l. j. quia etiam sequētia p̄ precedētia intelligunt. C. familie her. l. quoties quia talia sunt subiecta qualia predicata dicūtur. ff. de le. j. l. si seruus plurium. §. si. r de here. insti. §. si. r quia etiā. rescriptū. a p̄ncipe concessum debet interpretari sine iniuria alteri: vel iactura. vt. d. l. j. ne quid in loco publi. §. merito. et extra de cōsue. c. cū olim. Sed si post concessum rescriptū incipiat ad alterius iniuriā reddū dare nō valet: et reddendū est ad ius cōe. ff. de vul. r pupil. substi. l. ex facto. i. pun. Præterea nō valet reformatio nō precedēte proposita actionis sub cuius decreto reformat: quasi sit defectus in ordine substātiali. vt. d. §. lex. vt. ff. de origine iur. l. j. §. bellissime. r de vsuf. l. quoties. sic et dictū testis dicitis ita permissum fuisse nisi de interrogatiōe testificetur: non valet vt not. C. de vsuris.

interrogatiōis: vt rōne iuris rōnalis. §. lex r reformatio q̄ obtinet vim r rōnionis: vt ibi dz inuicem cōuenire. ff. de verbo. obli. l. j. §. et si stipulāti. Et ita recitat Dyñ. in. d. §. si quis a p̄ncipe. Que em̄ in p̄fationibus dicūtur in sequētibz repetita dicūtur vel vidētur. ff. de pac. l. j. quia etiam sequētia p̄ precedētia intelligunt. C. familie her. l. quoties quia talia sunt subiecta qualia predicata dicūtur. ff. de le. j. l. si seruus plurium. §. si. r de here. insti. §. si. r quia etiā. rescriptū. a p̄ncipe concessum debet interpretari sine iniuria alteri: vel iactura. vt. d. l. j. ne quid in loco publi. §. merito. et extra de cōsue. c. cū olim. Sed si post concessum rescriptū incipiat ad alterius iniuriā reddū dare nō valet: et reddendū est ad ius cōe. ff. de vul. r pupil. substi. l. ex facto. i. pun. Præterea nō valet reformatio nō precedēte proposita actionis sub cuius decreto reformat: quasi sit defectus in ordine substātiali. vt. d. §. lex. vt. ff. de origine iur. l. j. §. bellissime. r de vsuf. l. quoties. sic et dictū testis dicitis ita permissum fuisse nisi de interrogatiōe testificetur: non valet vt not. C. de vsuris.

¶ Utrū teneat quod sit sine cōsilio illi qui debeat req̄ri ex forma statuti vel vltime voluntatis testatarū aliqd fieri

volentis cum consilio alicuius.

Cogitatio septimo q̄rit. ¶ Cuius sit statuto q̄ p̄tā nō potest ferre snias suas sine cōsilio capitanei. vel illi iudicis. mō querit an tales sine valeāt si sine cōsilio illi feratur. Et primo videtur q̄ non valeāt. quod probatur per casum. ff. de excep. rei iudic. l. si plures. r ff. de adm. tut. l. ririū. Ad idē. ff. de offi. cōsulis. l. j. Nā statutū est lex. et in dubijs standū est verbis legis: vt d. l. j. in re. ¶ Ecōtra q̄ valeat. ff. de cōdi. r demō. l. cū tale. §. si arbitro. Et p̄videtur casus. ff. de adm. tuto. l. si pater in prin. alius incipit perpetuo. quia ex quo statutū fuit in finibus prohibitionis: et annullat id q̄ contra sit videt sufficere q̄ pena soluat ar. ff. de pac. dota. l. si pater. §. similiter. pena autem p̄stita licet a iudicato recedere. C. de arbi. l. decē minus. In hac questione dīstinguit Dy. q̄ aut illi ambo habēt partem auctoritatē vel iurisdictionē: aut nō. P̄rio casu nō valet sine altero. Et ita loquuntur primo allegata. Et idē requirere habet parē. vt extra ne sede vacā. c. vnico. li. vj. dūmodo scias q̄ sola sufficit requisitio que valeat: et ita si postea ei p̄siliū nō iterueniat. extra de arbi. c. cū olim. ff. mā. l. ij. in fi. vel dic. vt no. extra. de elec. c. cū in veteri. in. ij. casu valet q̄ agit: quis si nō requirat incidat in penā. r ita loquuntur sc̄do alleg. extra de cōsue. c. ad nostrā. Alij distinguūt sic aut verba statuti dicūt: q̄ tale qd fiat cū cōsilio alterius: aut simplr sine aliqua propositione: vt puta p̄silio talis. primo casu est distinguēdū: vt primo dixi. Sc̄cūdo casu p̄siliū requirēdū: q̄ p̄positio magis importat: q̄ dicitio a. ff. de pos. si. l. j. insti. vi bo. rap. §. sane. Et de veniēte. d. l. iij. si ex bono. in tertio casu dicūt intelligi. d. l. quidā. §. p̄ponius. i. quartō dicūt oīno requirēdū: atq̄ non valet. arg. extra de offi. deleg. c. venerabilis.

¶ Et q̄ dicitur est de statuto. idē intelligi debet de testator. sc̄z q̄n testator mādāt aliquid fieri cū p̄silio talis. ¶ Sed si ille cuius p̄siliū erat requirēdū moriatur: nō est dubiū: q̄ id q̄ postea fit: valet: vt

extra ne sede vac. d. c. vnico. in fi. r idē si
requirēdus absit de lōginquo: vt ibi.

¶ Utrū statutū qđ prohibet bannitis
ius agēdi. possit trahi ad ius excipiēdi.

Magesimo octauo q̄rit̄ t̄ cō-
tinet̄ in statuto pro bāni-
mētis ciuilit̄er vel crimi-
naliter. si steterit bannit̄
per annū nō audiat̄ i ali-
quo suo iure. accidit qđ qđ
dā bānit̄us p̄ dñm̄ deducit̄ in forctam
cōis; qui carcerat̄ existēs petit̄ se rela-
tari proponēdo iustā cām relaxationis
creditor obicit̄ cōtra petitionē: qđ nō est
audiēdus. qz̄ stetit̄ bānit̄us per annum
vñ ex forma statuti excluditur ab omni
suo iure. ergo repellēdus. sic alleg. C. de
naturalibus liberis. aut. licet. in fi. carce-
ratus nō replicat: qđ immo est audien-
dus. t̄ qz̄ legitima defensio nemini est
denegāda. C. de iur. fisci. l. defensionis
facultas. lib. x. t̄ Nam̄ excōicatus lz̄ re-
pellatur ab actu actionis: nō tñ repellit̄
ab actu defensionis. extra. de rescriptis.
c. j. lib. vi. r de iudicijs. c. intelligimus. et
de excep. c. inter. Ad idē facit̄ aut. gaza-
ros. dic̄ qđ detētus sit̄ audiendus. Quis
em̄ petat̄ relaxatio p̄ viā actiōis: tñ vim
defensionis hz̄. p̄tra id qđ creditor ex-
quit̄. vt. ff. de excep. l. j. tanq̄ reus ergo
est audiēdus. arg. expressum. ff. de ope.
no. nū. l. de pupillo. §. remissionē. r de p.
cu. l. nō cogendū. §. si. nā audiret̄ recoue-
nre vel reaccusare volendo. vt dicto. §.
cum inter. in fi.

¶ Utrū valeat pena pecuniariter appo-
sita per statutum in homicidio.

Mltimo p̄ t̄ cōsummatiōe
huius tituli est dicēdū. qđ
quis ois ppl̄s possit̄ sibi
legē cōstitūere. vt. ff. de iu-
sti. r iure. l. oēs ppl̄i. tñ nō
pōt̄ ppl̄s cōdere leges in
omni casu. Sunt em̄ casus in quib⁹ sta-
tutū nō valet. Nā sup̄ ecclesie reb⁹: et
p̄sonis ecclesiasticis etiā si p̄ vtilitate
eorū fiat̄ a pp̄to statutum: nō valet. arg.
ff. de vsufr. l. hactenus. §. veteranus. qz̄
laycis de reb⁹ ecclesiasticis nulla ē dispo-
nēdi attributa facultas: qđ in cūbit̄ ne-
cessitas exequendi. vt extra. de consti. c.

ecclesia sc̄te marie. Itē nō
valet statutū si sit̄ cōtra
legē euāgelicorū: vtputa
cōtra articulos fidei. qđ
p̄ legē euāgelicā sunt in-
ducti. C. de sum. tri. r fi.
ca. epta iter claras. et. l.
se. extra. de sum. tri. r fi.
ca. c. j. r ij. itē si sit̄ p̄ legē
mosaycā veteris testa-
mēti: vtputa p̄ decē pre-
cepta: vt. xxij. q. v. §. j. et
c. si nō lz̄. r. c. ne mecha-
beris. Itē si sit̄ p̄ liberta-
tē ecclesie. C. de sacrosan.
eccl. aut. cassa r irrita. r
extra. de sen. excō. c. no-
uit. rō est: qz̄ inferior d̄z̄
obedire sup̄iori. xxij. di.
inferior. qz̄ lex humana
nō est supra legē dei. s̄
subtrus. q. di. c. j. r qz̄ d̄z̄ i
telligi iure sup̄iori exce-
ptuatū extra. de iureiu-
rā. c. veniēs. Itē nō va-
let statutū si sit̄ p̄ ius na-
turale. ff. de pact. l. ius
agna. C. de in ius. vol. l.
ij. qz̄ ius naturale est im-
mutabile: vt dixi. §. eo.
ij. q. xxiij. Itē si sit̄ sta-
tutū i p̄mittēdo delicta
iure naturali p̄hibita:
a q̄bus etiā nulla igno-
rātia excusat̄ q̄s: vt ple-
ne dixi. §. de. q. circa sen-
tētias in. q. viij. r i t̄ aut.
vt nō luxurient̄ p̄ totū. i
oibusem̄ delictis qđ mor-
talia dñr̄ siue iure natu-
rali siue iure gētū cōsti-
tutione p̄hibita sunt: in
eis cōmittēdis vel p̄mit-
tēdis nec excusat̄ cōsue-
tudo nec statutū: qđ tāto
grauiora sūt crimia r. c.
extra. de p̄sue. c. vl. quia
h̄mōi mortalia r oibus
mortalia sunt. vj. dist. §.
his itaq̄. qđ delicta si q̄s
cōmittat̄ etiā in necessi-

a ¶ Sup̄ re
bus ecclesie
Adde pe. de
anc. i. c. eccle-
sia sc̄te ma-
rie. nu. ij. de
cōsti. r in. c.
grauamen.
nu. ij. de sen-
tē. excō. idē
i. c. nouit. nu.
me. ij. eo. ti.

De cautelis & remedijs.

tate nō excusat. ff. de ri-
tu nup. l. palā. §. non est.
vñ dicit Augu. q. poti⁹
d3 q̄s oīa mala pati: q̄s
malo cōsentire. xxiij. q. ij.

3 ita ne. t3 ppter paupta
tē nō excusat q̄s a furto
vt insti. de obli. q̄ ex de-
li. na. §. si q̄s. nisi esset in
summa necessitate posi-
tus: vt no. xiiij. q. ij. frater
nitas. 7 no. extra de reg.
iur. c. q. nō est. qz q̄s als
phibet. ex necessitate p-
mittit. vt no. ff. de fur. l. 1

4 1. † Itē nō valet statutū
ptra ius publicū. qd sic
pbat. statutū est q̄ddā
pactū ciuili: vt. l. de qb⁹.
in fi. 7 no. C. de decre. ab
ordi. facie. lib. xij. sup ru-
brica. 7 not. Inno. extra a
de p̄sue. c. ex pte. sed ius
publicum pacto remitti
nō potest. vt. ff. de pac. l. 3
ius publicū. 7. C. de iur.
casū. l. ij. §. sed qz. extra
de fo. cōpe. c. si diligēti. 4
ergo nec statutū pōt tol-
li. qz equiualeat pacto. vt
dicit. † restat ergo q̄ in
alijs q̄ sunt de iure posi-
tino possit ppls cōdere 5
statutū. 7 pualet iure cōi-
7 no. d. l. de qb⁹: qz nō d3
rephensibile iudicari: si
fm veritatē tēporū sta-
tuta q̄nq̄ variant hūa= 6
na. vt extra de p̄sang. et
affi. c. nō d3. Est verū q̄
si statutū 3 legē est ini-
quū. ff. cōia p̄dio. l. v̄di-
tor. §. si p̄stat. 7 p̄ualet
illi municipio: vt ibi. et
no. do. Guido de bayssio
archi. extra. ne cle. vel
mona. c. fi. li. vj. † q̄ si in
statuto cōtinetur q̄ pro
homicidio soluat pena
pecuniaria: tale statutū
nō valet: qz est ptra legē

mosaycā veteris testa. et cōtra iura de
cretorū fm q̄ pene homicidij sunt. xxiij.
q. v. miles. c. cū hō. c. cū res. 7. c. si homi-
cidij. q̄ iura p̄ statutū tolli non possunt.

De cautelis 7 remedijs. Rubrica.



D cōsummationē hui⁹ operis
restat de vltima rubrica. hui⁹
summule: sc3 de cautelis: et re-
medijs: q̄ materia est summe

necessaria. qm̄ in quocūq̄ statu est ali-
q̄s positus: d3 vti cautela 7 remedio. et
hec accedūt ad tertiā politie ptē. sc3 ad
puidētā futuroz. † Est em̄ offm̄ prudē-
tis q̄ ea q̄ sūt ad sine debitū ordinē.
vñ dicit p̄s q̄ virt⁹ prudētie cōsistit cir-
ca tria. sc3 in memoria p̄teritoz: in scia
p̄ntiū: 7 in prudētia futuroz. vt no. insti.
in phemio circa principū. † Itē iudex
q̄ iudicatur⁹ est p̄plo varijs cautelis vti
d3: ad hoc vt ex lege iustitiā faciat 7 vñ
dicit p̄yleus. sit patēs in audiēdo cau-
tus in r̄idēdo: benignus i iudicādo ius-
tus 7c. † Itē d3 semp̄ inuigilare cōmo-
dis subiectozū. vt in aut. vt iudices sine
quoquo suffra. in p̄ri. extra de offi. iudi.
li. vj. † Itē d3 manus suas excutere ab
omni munere: q̄ acceptor munerum est
p̄uaricatio veritatis. xj. q. ij. q̄ rite. ipso
itaq̄ iusto in sede p̄sidēte nō aduersa-
bitur sibi q̄cūq̄ malis nū: vt ep̄la iter cla-
ras. † Sic q̄s aduocat⁹ d3 multis caute-
lis 7 remedijs p̄cauerē: primo vt iustā li-
tē assumat. C. de iudi. l. rem nō nouā. §.
pinde. in qua si iusta sit pōt sine pecca-
to patrocinari: 7 aduersariū suū l3 decli-
pere. Nec ex hoc peccat. † Sic etiā l3 de
iure canonico decipe hostes 3 q̄s licitū
libellū ingerit vt no. xxiij. q. ij. c. dñs. ij.
rñ. Sit caut⁹ i iudicio cōpetēti adiectio
nei: libelli 7 ceptione. ne in ipsa erret: cū
em̄ libellus sit fundamentū cause: error
ei⁹ facile totā cāz subuertit. Nā fm p̄h3
p̄uus error in p̄ncipio maxim⁹ est i fine.
Itē vno icōueniēti dato: mltā icōueniē-
tia sequunt. d3 eē caut⁹ i finitis caute-
lis. q̄ i causis sunt necessario adhibēde.
de qb⁹ egidi: foscarū ponit i suis libel-
lis: 7 Spe. i ti. de aduocato. Inter alias
autē cautelas d3 dñm p̄yleum mirabili

¶ Iustitiā
faciat. et iō
d3 diligēter
siquirere de
oib⁹ circun-
stātijs. Pet. 5
de anc. in. c.
ex l̄ris. el. i.
nu. j. extra d
homi. et iō
d3 tempera-
re animi sui
mortū. idē in
c. nisi sp̄alis
nu. iij. extra
de offi. dele.

7 cautela vsum fuisse in quadā cā. † Naz cū qdā artifices edificarēt qdā palatium sup viā publicā: quodā die dum deponerēt qdā pōdus: exclamauerūt alius vocib⁹. cauetē. cauetē. Sz qdā ipudēs inde trāsfiens in trāsitu fuit vno lapide percussus: q̄ accusauit oēs artifices. q̄ accusati p̄suluerūt dñz pyleū: & narra to factō eū cognouit. dñs pyle⁹: q̄ ius q̄b habebāt de exclamatiōe pbare nō poterāt. vñ dixit eis. Nō deficit ius: sz pbatio. ff. de res. tut. l. duo sunt titij. Sz cras erim⁹ in iudicio: cauetē vobis ne aliq̄b p̄bō loq̄mini. sed p̄mittatis me solū loq̄ eis in iudicio corā iudice p̄stitutis & accusatore: dixit iudex. opz q̄ rñdeāt accusate p̄stitute p̄ eos. dixit pyle⁹. dñe nō p̄nt rñdere. qz sūt muti rñdit accusator. dñe nō est verū? Non credatis qz audiui loquētes qñ sui percussus. Nā ipi exclama uerūt cauetē: cauetē. tūc pyle⁹ fecit ei⁹ dictū apud acta redigere. & sic fecit eos absoluerē. l. si putator. ff. ad. l. aq̄. & ad de q̄b bz. j. in fi. hui⁹ tituli de hmoi cautelis. de q̄b⁹ dicituri sum⁹: & intēdim⁹ tractare p̄ modū q̄nō s̄cōm stilū positū supra in alijs titulis vt p̄z ex sequētib⁹. ¶ Quod sit remediū qñ res petita pluries & sepius cauillosa alienatur.

Drimo igit q̄rit † aliquis vult antere petere p̄ rei v̄dicationē: v̄l publiciana. Ego p̄udēs subieci aliquē: q̄ v̄dicaui rem a me: & eā sibi trado. Et sic excludā actionē a sua petitione vt. C. d. alie. iudi. l. j. et interim cū primus actor vult agere p̄ illū: quē subieci: s̄it̄ subiacif̄ terti⁹: q̄ v̄dicaui a scōo possessore dictā rē. & sic ī finitū: q̄b ergo erit remediū. & dic⁹ ager actor p̄ primū alienantē tāq̄ possidentē: cū dolo deserit possidere. s̄ p̄ possessore habet. ff. de res. iur. l. par est. & ff. d. rei v̄e. l. is q̄ dolo. Et si dicat q̄ inutile est remediū: qz de facili nō p̄bat dolo: q̄ nō p̄sumit: imo dz p̄bati. Et ex puris indicijs. C. de dolo. l. dolus. Et adhibēt qdā aliud remediū. scz vt petitur⁹ ī finitū iudici sic. dñe suspicor ne talem in quē factā est alienatio rei mee ipaz alienet: vel submittat aliquē ad ipaz v̄e

dicādā: & sibi tradēdā māderis sibi: q̄ hoc trēdit denūtiēt vob⁹: v̄l mihi: & hoc dñt p. l. si suspecta. ff. d. ioffi. test. sed illa parū cogit. vñ nō video q̄ iure ille requisitus faciat hoc dicere inuit⁹. ar. C. de pe ti. here. l. cogi. vñ cautiū est: vt exq̄rat possessore & eū citari faciat: & libellū sibi offerat. p̄ hoc em̄ efficiēt res litigiosa: & iō alienari nō poterit. C. de litigio. p. to tū. & in au. eo. ti. Jtē qz exq̄rat eū: in quē alienari dz: ei denūtiēt: vt nō accedat ad emptionē talis rei: vel ad aliū p̄ctū: cū nō sit distrahētus qz p̄ hoc p̄stituit eū in dolo: etiā si postea emat vt. l. si fund⁹ C. de rei v̄di. † Et sibi cautela vtēdū est in sibi q̄one. reus cū quov̄dicata est aliqua res: dū etiā p̄ sniam succūbere deberet: submittit aliquē amicū suum: vt ipm̄ repellat a possessiōe rei petite: & sic nō possit reus p̄dēnari: cū deserit possidere. ff. ad exhiben. l. iij. §. si q̄s. & de electione p̄bat reus p̄ testes: q̄ interfuerunt delectiōi: vel forte p̄ instrū: q̄b inde fieri facit. collusionē autē illā actor p̄bare nō p̄t. qz de ea non cōstat. in hac q̄one dic⁹ erit remediū: vt actor accuset de iectore. l. iulia. de vi. q̄b facere p̄t: cū publicū sit iudiciū. ff. de publi. iud. l. j. v̄l et faciat qz Curia iqrat de hoc. & si nō p̄hibet: statur i quo iudicio restitutio rei v̄l possessionis ablata vel actori sibi sua ostēdit interesse: vel ad se spectare arg. extra. de resti. spo. c. sepe. v̄l ipsi cur fuit ablata possessio. & tūc poterit ciuillis q̄b v̄dicationis agitari.

¶ Quod sit remediū: quando cautio v̄l confessio debitoris inuenitur sine cā facta.

Secundo querit. † teneris mihi ex legitima cā ad cētū: de muz p̄missi tibi ipsa cētū a te nō petere: sz hec p̄missio vel stipulatio inuenit nō valere vtputa qz nō p̄cessit interrogatio. C. de vsuris. l. j. in prin. Mō q̄rit: si debitor ait quo remedio p̄t iuuari. Et dic⁹ ita iuuat qz sz nō valeat stipulatio: valebit tñ vt nudū pactū. ff. de pac. l. iure gētū. §. igitur nuda. in gl. caute. & c. l. si vn⁹. §. acceptilatio. vñ ex eo iuuabit per exceptio. qz saltem valet ad excipiendum.



Quarto querit si nunquam esse possit ut vxor presentiendo alienatōi rei dotat: vel rei p̄ do te obligate: & renuntiendo iure hypothecarum: non preiudicet sibi. Et videtur q̄ non: quia eo ipso q̄ mulier consentit: & iuramento confirmat: nullum superest sibi remedium. & mater tamen vt no. extra de iur. iur. c. cum contigat. Sed dic q̄ non obstante iuramento: potest remedium adhiberi. Primum remedium est, q̄ pater mulieris vel alius qui dotem dat: faciat q̄ mulier ante dotis traditionem vel ante contractum: vel in ipso contractu dotis iuret nullo modo consentire alicui contractui: vel obligationi. quaz maritus vel alius quicūq; faciat de iure dotati: vel pro dote obligato. Nam hoc iuramento preiusto etiam postea si mulier consentiat: & iuret: nō preiudicat sibi. ratio est: quia secundum iuramentum, contrarium est primo et sic illicitū. et ideo non seruandum: vt extra de iur. iur. c. intellectu. de hoc etiam dicit Specula. in titu. de emp. & ven. §. tertio loco. ver. et not. Secundum remedium est: vt pater qui numerat dotem tempore traditionis seu in ipsa numeratione seu constitutione dotis stipuletur sibi reddi. Nam in hoc casu actio de dote non queritur filie: sicut et quando extraneus sibi stipulatur: vt. C. de rei vro. ac. §. accedit. vnde hoc casu patri tantum dotis actio competit propter vim stipulationis: vt. ff. solu. matr. quot. & C. de iur. iur. l. quia. cum seq. Ideo si postea consentiat mulier alienationi: vel renūctet iuri hypothecarū: non nocebit etiam cum iuramento: quia non potest remittere quod non habet. ff. de pig. si superatus. Patri enim fuit quesita actio: vt. d. l. quoties. Ergo so. ma. sine liberis rest. patri: p̄ sensu filie nō obstare: d̄ extraneo q̄ sibi stipu. vt. d. §. accedit.

Quo possit mulieri esse cautū d̄ dote: q̄n. maritus nō est soluendo. Quinto q̄rit q̄d si maritus qui dote recipit: nō sit ydoneus in soluendo: q̄lis cautela possit adhiberi: vt mulieri sit cautū de dote: maxi-

me q̄n possit in reb⁹ mō bilib⁹. Nā si fideiussoꝝ vel mādatoꝝ dari nō p̄nt et dari nō valēt: vt. C. ne fideius. mā. do. den. in ru. & nigro. sed q̄dā intellīgūt de dote p̄seruāda p̄ dessein: nō de restituenda. q̄ tales dari nō p̄nt. ar. ff. de exce. l. ecce. q̄. ij. ff. vbi d̄: q̄ datio fideiussoꝝis pro dote a marito valet q̄ sicut in tempore resti. dotis. l. dotis. so. lu. ma. Sz ego vidi hāc cautelā adhiberi. s. q̄ all quis se obliget vxori pro dote sua hoc mō. Nam post stipulationē factus d̄ in instrō. Et insup dubitāt si sufficerēt p̄ obligationē dicte dotis. talis sciēs al̄s se nō teneri bona sua p̄ncipal̄r obligatiū dicit d̄nē p̄ dictis dotibus: q̄ bona tpe restitutionis p̄dicte possit igre d̄ p̄p̄ia auctoritate capere &c. Et hoc videt tenere gl. i. d. tit. in. l. j. quo casu v̄ fieri posse exact. Maxime q̄n voluntate mariti vxoris bona tertij obligantur. Sin aut cautio de dote exigat in iudicio a marito: quam dare recusat: vel negat se dare posse. tunc v̄ recurrendū ad remediū depositi: v̄z vt pecunia sponas. & ex licito lucro ipsis recipiat marit⁹ fruct⁹: vt extra. d̄ do. iter vi. & vt. c. pe. Ad supradictū q̄z istm oblonis bonoz tertij poterit addi robur iur̄: vt iuret ille tertij n̄ venire d̄. t̄ Nā iure casū. iur̄m h̄z roborare oēm d̄ctū. Et si sit p̄ter vel d̄ legē: dūmodo non p̄gat

§. C. Oem §. ctū. Non tñ a iur; reprobatū. pe. d̄ ancha. in. c. tuas. nu. j. extra d̄ vsu. Nec et p̄ actū: idē in. c. si diligenti. nu. v. & ix. d̄ fo. compet.

De cautelis et remedijs.

ad dispendiū salutis eterne. vt extra de iureiu. c. cū p̄tingat. ⁊ ibi plene extra de pac. c. ij. lib. vi. In minore erit forma iuramentū: vt iuret nō venire ꝑ ratione minoris etatis: vel alia quacūq; cā: als iuramentū ꝑstitutū excluderet iuramentū a beneficio iuris cōis. vt plene no. extra de excep. c. cū cā. in vlti. gl. ⁊c. ⁊ in aut. sa cramenta puberum. C. si aduer. vendi.

¶ Utrum maritus sit obligatus ꝑ dote sua quam nō ipse sed pater eiꝑ recepit.



Sexto querit ꝑnumqd maritus sit obligatꝑ ꝑ dote: quā pater eiꝑ recepit: etiā si in instroꝝ dotis maritus se non obligauit: sꝑ pater eius iur. Et dic ꝑ sic si sit

heres patris: vt. ff. so. ma. l. cū dote. §. sꝑ si filius. vel si a ꝑhētibꝑ dote recepit: vt ff. fa. her. l. si filia. als aut̄ sꝑ sit maritus nō tenet: vt. ff. sol. ma. l. ij. §. i. vbi nō nisi ꝑstaret maritū possidere dores: seu res dotales: tūc em̄ possessione seu facultate restituēdi posset ꝑueniri. C. de rei vē. l. j. ⁊. l. officiu. Itē qñ cōtemplatiōe mariti alius recepisset dote: vt no. d. §. sꝑ si filius. erit ergo cautela: vt maritus etiā si minor sit: obliget se cū socero: vel alio recipiēte ꝑctuz dotis: qꝫ tractu ꝑtis maritus minor: efficit maior: ⁊ remanet obligatus: vt. ff. de le. ij. l. titia. §. v. iuras.

¶ Utrum in contractu obligatiōis sint apponenda ꝑcaria verba.



Sexto querit. ꝑ an lio ꝑctuz sint apponēda ꝑba ꝑcarij. s. ꝑstitutit se ꝑcario nomine possidere. Et dic ꝑ in ꝑctibus emptionuz ꝑ venditionū: ⁊ sitibꝑ: in qꝫ

bus agit de dñio trāfferendo: qꝫ enumeratur. ff. de acq. pos. l. ij. §. generalr. ꝑdicta ꝑba ꝑcarij de rebus illis de qꝫbus cōiter apponi nō debent. Nā agit ibi vt dñium rei et possessio transferatur. sed expressiōe ꝑcarij agit ꝑnum: qꝫ recipiens vel tenens ꝑcario noie dicitur possidere. ff. de ꝑcario. l. cū ꝑcario. Et sic ex hoc acquirit ius venditori. ff. de ꝑricu. ⁊ commo. rei ven. l. anteꝑ. de quo cōtrahētes non intendūt: sed intendūt: vt omne ius illiꝑ transferat in emptorē

ex illo ꝑtractu. Ergo mētio ꝑcarij apponi non dꝑ. sed dꝑ dici ⁊ cōstitutit donator: siue venditor rem ꝑdictam si dicti emptoris noie possideret. Nam ex hoc dōminium transferitur. vt. ff. de reuend. l. quedam. ⁊ no. C. de acqui. pos. l. qꝫ meo. in obliōne aut̄ bonoz ipsoꝝ ꝑhēntiuz ꝑ conseruando qꝫ in pacto deuenit: pōt ꝑ dꝑ apponi ꝑcarij rogatio. vt ex hoc qui constituit illa bona obligata possidere videat. que per ꝑstitutū ꝑcarij transferuntur per dictā. l. qꝫ meo. et. C. de distrac. pig. l. ij. ꝑdicta asit fallunt in casu: sꝑ qñ emptor qui recipit rem emptā ꝑtū non soluit. qꝫ tunc vtile est: vt cōstitutat ꝑcariū in illa re: vt pretio non soluto res illa possit transferri impune. Ad qꝫ facit. ff. de ꝑeca. l. qꝫ ea. ꝑdicta autē ꝑcarij rogatio ⁊ qꝫ meo noie se possidere cōstitutit: ideo debet apponi. qꝫ als qui iradidit postea accipiēdo esset ꝑdo ff. de acq. pos. l. si ex stipulatu. ꝑn alijs aut̄ ꝑctibus in quibꝑ dñium nō trāfferet vt in obligatiōe pignoris: cōmodato: de posito. ⁊ sitibus. nō dꝑ dici constituo meo noie possidere: qꝫ nihil agit: cū desiciat cā legitimam ad dñium vel possessio nē transferendam. Et ideo ob hoc non tenetur. vt. d. l. quod meo nomine. vt de acqui. re. do. l. nunqꝫ. igit̄ expedit agere cām ꝑcarij. ꝑer quam in recipientem ꝑcario trāfferitur naturalis ⁊ cōstitutū ꝑcariū remanet ciuillis: vt. ff. de acq. pos. l. qꝫ pignoris. ⁊ de vsu. l. nō solū. §. vi. in fin. ⁊. ff. de ꝑcari. l. ⁊ habet. §. cum. Et vtraqꝫ transferentia agitur: vt ibi nota. Itē dicit ꝑ debitor pōt ꝑducere a creditore rē pignoratā ff. de acq. pos. l. re pignoris: ⁊ tūc creditor ꝑducēs ꝑ edvtrūqꝫ pos. retinet: vtrūqꝫ ⁊. d. l. nō solū ⁊ debitor ꝑducēs hꝑ nullā: vt no. C. cōia de vsu. l. i.

¶ Utruz promissio facta vni rectori trahatur ad successorem.



Qtauo queritur. ꝑ numquid is qui promittit alii cui iudici se sistere coras ipso. Et super hoc fidem dedit: sit obligatus ipse ⁊ fideiussores eius ad sꝑ

stendū coram alio iudice in dicto officio

successore. Et primo videtur q̄ sic quia
 successor est idem iudex cum predeces-
 sore suo: & eisdem actis iudicat. vt. l. ne
 mo. & etiam si iudex. & ff. de iudi. l. non a
 iudice. §. si. & ff. iudi. sol. l. ij. & l. si cum is
 ap̄d. Et in illis legibus est casus. ad in-
 terposita nō committitur in alia re vel
 actiōe: Et quod dicitur in dicta. l. cum
 his apud. in fi. successor eius alius iu-
 dex: et hoc veri? & als ad. l. mortuo. Re-
 sponde: q̄ successor est idem iudex: scili-
 cet vt ex his actis iudicet. Sed stipula-
 tio illa ad euz extendi non potest: quia
 stricti iuris est. vt. l. quicquid astringē-
 de. ff. de verb. oblig. quia q̄ persone sunt
 ad alios nō transeunt. vt. ff. de re. iur. l.
 priuilegia. vnde quidam adhibent ta-
 lem cautela: scilicet q̄ in stipulatione
 desistendo faciunt mentionem de se: &
 successore suo: quod sufficit: vt dicta. l.
 quicquid apud. in fi.

¶ **U**trū quis possit sic obligari: vt vbi-
 bet valeat conueniri.



Mono queritur † qualis
 cautela possit adhiberi:
 vt debitor possit vniuer-
 saliter conueniri. & dicūt
 quidam q̄ nulla promissio
 sufficit: nec pena pro-
 pter hoc commissā potest cōueniri re?:
 q̄ licet promittas sistere & respondere
 in alio loco. q̄ in suo loco vel foro: tamē
 talis promissio & pene stipulatio paruz
 operatur: quominus ante litis cōtesta-
 tio. semper recedere possit. Nam sicut
 ante litis cōtesta. non dicitur quis decli-
 nare velle: q̄ an cōtestationē semp pōt
 declinare. & ideo: su? iudex. Et si dicas
 imo cōmitti penā: q̄ nō sinit: vt promit-
 tit. rñdeo q̄ paruz operat: q̄ mora & pe-
 ne cōmissio porrigit vsq; ad lit. cōtest.
 vt. ff. de arbi. l. celsus. & dicas. j. eo. iij. q.
 xvij. ita q̄ ante cōtesta. dicit se reus pa-
 ratū: parere foro: q̄s declinauit. & ideo
 semp claudet iudiciuz actionis. & ideo
 dicūt alij ad plenā obligationē vt vbi-
 cūq; q̄s pueniri possit. vñdū est in sti-
 pulatiōe talibus vbiis cū debitor cōue-
 nerit: idē debitor puenit eidē creditorī
 stipulātī & ex pacto. pmisit dictā q̄tita-
 tem soluere in tali loco: & gñaliter vbi-

cūq; locoꝝ. & corā quocū-
 q; iudice: & assessore: & in
 qlibet foro corā quocūq;
 & sub q̄cūq; idē creditor
 p̄fatū debitorē puenire
 voluit corā quib? & quo-
 libet ipsoꝝ. idē debitor
 pmisit soluere q̄titaē
 p̄dictā. & psonalē & realē
 coactione subire in iudi-
 cio sistere: eozū iurisdic-
 tioni se submittere: in
 quos tāq; in suos iudi-
 ces ex nūc ex certa scien-
 tia p̄sentit. renūtiando
 priuilegio fori: omnib?
 alijs exceptionibus: et
 iuribus p eo faciētib?
 &c. & hec videt sufficiens
 cautela: p̄tra quam non
 pōt debitor ventre. Nā
 obligādo se soluturū in
 alijs forū ibi p̄risse vide-
 tur. vt. l. hīs ab̄is. ff. de
 bo. au. iu. possi. l. ij. et de
 act. & obli. l. p̄risse. & ideo
 nō pōt tale forū declina-
 ri ante lit. cōtest. sicut fo-
 rū p̄p̄riuz. C. de iurisdic-
 om. iud. l. nemo. Et p̄e-
 dicta intelligo q̄ talis
 renūtiatio fori obligat
 renūtiātem. vt ex hoc
 in illis locis possit cōue-
 niri: tñ cōueniendo sub
 vno iudice. Nā si clerici
 est qui renūtiat: nō
 puenit sub iudice secu-
 lari: sed sub ecclesiasti-
 co. Et idē in laico qui p
 hoc renūtiat foro suo.
 nō suo iudi. vt no. i. aut.
 qua in p̄uincia. C. vbi d̄
 cri. agi opoz. & de hoc vi-
 det actū &c. vt. ff. d̄ inof.
 test. l. qui cū tutore. † Et
 quia clericus lz de hoc
 cōsentiret. tñ nō posset
 renūtiare. † vt extra
 de foro cōpe. c. si diligen-
 ti. nec etiam potest in

a ¶ **N**ō pos-
 set renūtiā-
 re. Ad̄d pe.
 de ancl. i. c.
 si diligenti.
 nu. i. & 8. ex
 tra de foro
 cōpe.

non sū iudicem cōsen-
tire sine cōsensu sui ep̄i
iij. q. v. c. nō liceat. extra
de foro compe. c. signifi-
casti.

¶ Utrū possit adhiberi
cautela: vt clerici p̄ eo-
rū possessionib⁹ soluat
curie seculari collectas.



Scimo que-
ritur an pos-
sit adhiberi
cautelam cle-
rici succedē-
tes patribus. vel alijs
personis: teneantur ad
soluendas collectas p̄
possessionib⁹ heredi-
tarijs. et pro collectis
impositis: anteq̄ succes-
sio ad eos puenit. Nō
est dubiū maxime si cle-
ric⁹ ibi est ciuis. vbi ho-
na cōstituta sunt: q̄ illa
bona transeūt cū onere
suo. ff. de acquirē. re. do-
mi. l. traditio ⁊ extra de
cēsb⁹. c. i. Nā clericus
non vt cleric⁹: sed vt pos-
sessor illarū rerum pro-
quib⁹ collecta debetur
puenit. ff. de mune. ⁊ ho-
no. l. repto. §. si. ⁊ de au-
to. iudi. l. ditiones. Itē
q̄ succedit in locum pri-
uati: iure priuati vti de-
bet. ff. de iure fisci. l. fi-
scus. ⁊ de vsuris. l. cū. §.
debitor. et. xvj. q. si q̄s

laic⁹. ⁊ Sed an teneat
de collectis impositis
postq̄ ad clericos deue-
nerūt: dubitat. primo vi-
det q̄ sic. q̄ vt dictū est
vtitur iure priuati ergo
⁊c. Itē q̄ clericus p̄ suis
possessionibus sitis in
alia parochia debeat
soluere decimā illi⁹ pa-
rochi: vt extra de deci-
mis. c. nouum. et ibi: no. a

¶ Contra q̄ non postq̄ effecti sunt cle-
rici non potest per laicos collecta im-
poni: quia sunt in priuilegio clericali.
argu. ff. de iure fisci. l. fisco. ij. r̄iso. ⁊. iij.
q. ij. nulli. quia priuilegiū immunitatē
prebet clericis: ⁊ bonis ipsorū. C. de epi.
⁊ cle. l. i. ⁊. ij. ⁊ autē. itē nulla ibi posita.
⁊ extra de imu. eccle. c. nō min⁹. ⁊ eo. tit.
c. clericis. li. vj. Et hec videt veritas: q̄
pbat. in. d. l. fiscus. ij. respōso. Bona nā
q̄ clericorū suarū ecclesiāriū priuilegiū
merent. vt no. extra de vita ⁊ hone. cle.
c. si. ⁊. c. iure censet. ⁊ no. extra de cōsti.
c. ecclesia sancte marie p̄terq̄ in eo. q̄
res ep̄i vel clerici p̄nt prescribi a laico
vt no. xvj. q. iij. c. possessores. quod itel-
lige: vt no. xvj. q. j. c. vt similiter. Sed q̄
dā adhibēt hanc cautelā: q̄ in ciuitati-
bus seu castris ipsorū faciūt q̄ quilibet
ciuis promittit p̄ se ⁊ suis hereditibus
soluere propter omnes collectas de bo-
nis ipsorū. tam presentibus: q̄ futuris:
quocumq̄ tpe p̄ cōmune imponerētur.
Et ad hoc obligāt oia bona ⁊c. vnde di-
cūt. q̄ p̄ hoc pactū pōt exigi a clericorū
ab herede seu possessore bonorū obliga-
torū cōmuni: q̄ vt dictū est res aliene
trāseunt cū suo onere. vt extra de cēsi.
c. i. naz si res que primo obligata erat
ad tributū p̄standū deueniat ad eccle-
siā teneat ecclesia ad tributū: siue tribu-
tū illud ecclesie debeat: siue locis. vt. d.
c. i. Sed valde obstat. d. l. fiscus. §. illud
intelligo de tributis ⁊ collectis de no-
uo imponendis vetera aut debent: vt
d. c. j. ⁊ ex p̄dictis patet vel dic: q̄ oia su-
pra dicta q̄ de ecclesiāstico agro versata
est ecclesia extra. de cēsi. c. i. ⁊ mansor mā-
cip. eccle. ⁊ de rebus q̄ ab imperiali bñfi-
cio vel q̄buslibet p̄ beneficio sepulture
largiunt: de decimis ē: ⁊ oblatiōib⁹ fide-
liū null⁹ q̄ p̄ byteroz alique soluere
sensum cogat: nec nullius iuri nisi ep̄i
teneantur ad stricta de his no. q̄ cleric⁹
a quibuslibet emerūt: vel vno q̄ dona-
tionib⁹ acceperūt: sueta debēt: ⁊ annis
persoluere tributa. Et hec veritas. vt.
xriij. q. vlt. c. fm canonica. ⁊. C. de sacro-
san. eccl. l. pe. ⁊ no. si: q̄ tract⁹ tributa
rius vel cēsuralis valde differt a cōtra-
ctu emphi. q̄ quia p̄pter censurā vel tri-
butū nō

a ¶ Cōtra
ctu emphy
theotico.
Adde pe. de
anch. in. c.
potuit nu.
ii. de loc. ⁊
conducto.

butū nō solutū etiā p multos annos nō
perdit res censuralis vel tributaria: s;
sufficit prestare censum: vel tributū: in
quo erat censatū. vt plene no. errtra. de
reliq. domi. cōstitū. Ad idem facit. ff. de
a dmi. lib. 5. si. Nunquā aut nouus ciuis
vel incola teneatur pferre ad soluendū
debitum ptractum a cōi ante eius ciui
litatis vel incolatū. dicit lex q non vt.
C. de decur. l. prouidendum. lib. x.
¶ Qualis cautela sufficiat ad excludē
dū agentē ex iure cesso.

Undecimo querit t qualis
cautela poterit adhiberi:
vt agens ex iure sibi cesso
repellatur. Et ppter illas
exceptiones q no. C. mā. l. p
diuersas. z ex his peten. l. ij. poterit oby
ci talis exceptio. scz vt nō audiat agēs
ex iure cesso: nisi primo satisfder de de
fendēdo ill uz: ex cuius cessione agit qn
cessio facta est ex causa lucratiua vt. ff.
de pecu. l. seruū. i. ff. z. l. seq. i. ff. de doli ex
cept. l. apud celsum. §. de auditorum. et
adde qd dicit supra de qstionibus cir
ca procuratiōē. ij. q. vij. Itē in instru
mentis quoq; cessionū debet talis ad
hiberi cautela: vt in eis exprimat q in
cessionariū fit delegatio debitoris cō
tra quē iura cedūt: z q cedēs transfert
omnē actionis speciem: ita q nulle re
manēt apud eū relique actionū. Nā ex
hoc delegans nullo modo agere pote
rit cōtra debitorem delegatū. s; is tm
cui facta est delegatio q als posset in
illis trib⁹ casib⁹ qui legunt. C. de noua.

l. ij. t Itē no. qd qui dedit vel donauit
omnia bona vi detur cōcedere etiā spēs
actionis: vt no. xxvij. q. i. statutū. in glo.
s; qualiter zc. Quicqd actiōis spēs do
nar i pōr: vt. C. de donationib⁹. l. ij. zc.

¶ Qualis cautela possit adhiberi vt fra
ter habeat p̄cipua a fr̄ib⁹ a p̄re donata

Undecimo querit t qualis cau
tela pōt adhiberi. vt frat̄ vel
q aliqd p̄cipuū a p̄re habuit:
fore in p̄miū emācipatiōis.
nō teneat illd cōferre cū fra
trib⁹: qn agit de collatione faciēda. Et
dicit q talis: vt fili⁹ q hz p̄miū anteq; ve
niat ad collatiōē cū frat̄ib⁹. det illud

fflie sue. vel aliter distra
hat. ita q tpe collatiōis
vel mortis p̄ns nō inue
niat i bonis filij seu fr̄is
vñ ad illb p̄teredū nō co
gat: siue nō cogēt. ff. de
colla. dor. l. i. si. z no. C.
de colla. l. ita demū. Et
est ratio. qz dos non est
in bonis p̄ris. vt. C. de
reuo. his que do. sunt. l.
successione.

¶ Qua cautela possit
trāsigi vt nō videatur
de crimine cōfiteri.

Undecimo q
rit t qualis cau
tela possit ad
hiberi: vt trāsi
gēs vel pacificēs in deli
ctis nō videat p̄fiteri: cū
hoc ipō cōfiteri: videat.
vt. C. de his q no. inta. l.
qm. Et dicit q pactio fa
cta nō infamat. vt eo. xi.
l. furti. §. pact⁹. itē qd si i
trāsfactione exprimet: q
hoc fecit trāsigēs vt eui
tet stipēdia lit⁹. nō q cri
mē de q trāsigit cōmise
rit. vt. d. §. pact⁹. z ar. ff.
de mi. l. i. minorib⁹. Itē si
facit trāsfactio iussu iudi
cis: vt. d. l. furti. §. q iussu
Itē si facit hoc vt mō di
cat q iuriat⁹ vñ is q dā
nuz recepit trāsigit: vel
trāsfactionez facit cū eo
cū q de crīe agit: z p pa
ctū sibi remittit oēm in
iuriā: z offensaz. z oē dā
nū: qd cōstat vñ cōstare
posset sibi vñ ab alio illa
tū q cūq; cā. S; licz cau
tela sufficiat p̄viā pacti
qd cōstat grat̄ fieri pos
se: vt. d. §. pact⁹: tñ p viā
trāsfactiōis locū h̄re nō
posset. Q; i trāsfactione
aliqd dari vel fieri⁹ vel
p̄mitti siue remitti: als

¶ Darivl
fieri. Adde
pe. de anch.
in. c. sup eo.
nu. i. extrād
transfactio.

¶ Forma
ta inquisi-
tione. adde
q̄ iquisitio-
ad crimē in
ueniēdū sit
tripliciter.
Pet. de an-
cha. i. c. qua-
liter. el. ij.
nu. 38. extra
de accusa.

nulla est. vt. C. de trāfac.
l. trāfactio. S3 pdest di-
cta cautela p viā pacis a
fiēde: q̄ talib⁹ h̄bis pōt
fierit ſctus pacis. q̄ ex
hoc pacificēs nō cōfitef
maleficiū: de quo agit. r
ideo vt dixi fiat per di-
cta h̄ba. l. q̄ iniuriat⁹ fa-
ciat pacē cū iniuriāte et
ei remittat iniuria quā
p̄stat vel p̄stare poſſet il-
lū ſibi intuliſſe vt q̄ am-
bo ſibi nūicē remittant
oēs iurias r. c. q̄ ex hoc
nihil videt cōfiteri ille
qui intulit iniuriam.

¶ Utrū poſſit adhiberi
cautela vt mur⁹ vel ſibi
legatū aſcribens confi-
teatur crimen ſemiple-
ne probatum.



¶ Quartodecimo
q̄rit⁹ t̄de quo-
dā q̄d de facto
cōtingit. Qui-
dā aut patruus et tutor
erat cuiusdā ſui nepot⁹
pupilli. patru⁹ p̄ſiderās
pupillū eſſe vnicū: q̄ ſi-
ne fr̄e r forore: r ipſe pa-
truus erat ſibi primior
in ſucceſſiue: excogitata
fraude duxit pupillū ad
vineaz: r ipſe ſuffocauit
eū: r occultauiſſe ſub ter-
ra poſtea redeūte ipſo
fuit ab eo q̄ſitū vbi eſſet
pupill⁹. q̄ dixit q̄ tali ho-
ra receſſerat. r nō redie-
rat. nec ſciebat eū: r oñ-
dit ſe dare opaz ad que-
rēdū ipm: r dicēs eū eſſe
p̄ditū r cōuocauit ami-
cos r fecit plorari tāq̄
de mortuo. et tunc reti-
nuit totū p̄dus pupilli
q̄ tñ ſm euāgelicā veri-
tatē occultū nullū q̄d nō
reueletur: facta eſt mur-
muratio in illo populo:

q̄ ille patruus eum occiderat: qui tū-
mor peruenit ad aures curie. vnde cur-
ria formata inquisitione⁹ miſit pro pa-
truo. Qui reſpondens negauit. Et ſa-
cto proceſſu non potuit adhiberi pro-
batio niſi de fama publica: que ad pro-
bationem nec ad tormenta ſufficiebat:
vt dictum eſt ſupra de queſtionibus cir-
ca probationes. iij. q. xvij. Sed quodaz
diuino nutu venit in mentem iudicis
querentis: vt foſſores mitteret ad vi-
neam: ſi ibi eſſet ſepultus. Et ſicut deo
placuit ibi fuit inuentus puer ſepult⁹.
quo comperto iudex iterrogauit quis
hoc feciſſet: qui negauit ſe ſcire. iudex
igit cōſiderato tā graui delictor cōſide-
rato loco vbi fuerat ſepult⁹: ac etiā p̄-
tōde publice fame deliberauit fore p̄-
dēdū cōtra ipm ad torturā. Ille aut vi-
dens ſe in ſtatu mortis: et q̄ oportebat
eum cōfiteri accepto gladiūculo de va-
gina ſibi abſcidit linguā ne iudex poſ-
ſet extorquere confeſſionez ab ipō. Mo-
do queritur quod remedium erit. Et
dic q̄ tandiu tormentetur q̄ ſcribat ma-
nu propria commiſſiſſe illud delictum
per quā cōfeſſione per eius ſcripturam
poterit cōdēnari. Adeo q̄s ex ſcriptura
aſtringitur: q̄ contra eum venire non
potest. vt in aut. de triente et ſemiſſe. §.
ſtudium. r. §. ſnaſit. et. C. de non nu. pe-
cu. aut. cōtra qui propriā. Mā et mutus
qui loqui nō pōt: p̄pria ſcriptura obli-
gari pōt. ff. de vul. et pu. ſubſti. l. ex ſa-
cto. C. qui teſta. ſa. poſ. l. j. in ſti. eo. §. mu-
tus. Si aut talis malefactor ſras igno-
rat: ſufficit q̄ nutu r aliquo ſigno ſe cō-
fiteri oſtēdat. vt. ff. de pac. l. itē q. et. ff.
de regu. iur. l. vbi non voto. r de pcur.
l. mutus. r ar. C. de fideiuf. l. in ep̄ſtola
et. ff. de leg. iij. l. nutu. r extra de ſponſ. c.
apud. r. c. tue hoc etiāz. caſu poſſet dici
q̄: ex cā euidenti r valido iudicio abſc̄-
ſionis lingue coadiuuantibus ſuprad̄i-
ctis adminiculis poſſit de iure cōdem-
nari: abſq̄ alia expoſitione confeſſio-
nis per ea que dixi in dicta q̄one. xvij.
quā opi. multi rectores de facto ſeruāt.
¶ Utrum prima electione nō habente
effectū: poſſit elector iterū eligere. Ut
an poſſit peti ſalarium in officio: cuius

electio irritatur: et de cautela electio-
nibus adhibenda.



Quintodecimo in facto electio-
nū querit̄ q̄d si electio facta
nō habet effectū: nūq̄d qui se-
mel elegit possit iterū eligere.

Et primo v̄ q̄ non. q̄ lex dicit q̄ serui
electione legata semel dūtarat optare
possumus. ff. de le. l. l. serui electione: in
p̄ncipi. & de optio. lega. l. apud. Sz videt̄
functus suo officio. ff. de re iudi. l. iudex
et extra de officio deleg. c. in literis. ma-
xime q̄n elegit indignū. q̄ hoc ipso eli-
gēdi p̄tate p̄inat. extra de elec. c. cuz in
cūctis. §. si. et. c. cū innotuit. Itē q̄ facta
vnica electioe p̄sumptū est ius eligēdi.
Ad eo q̄ als non datur ingressus. ff. de
tributo. l. quod in heredē. §. eligere. Nā
mala electio est in culpa. ff. de furtis. l. a
manifestissimi. z. d. l. ap̄d aufidiū. quia
sufficit aliquid de facto fieri. Et sic de
iure nō sortit̄ effectū. ff. de verbo. obli. l.
quidā cū filiū. z. de statu libel. l. stichus.
¶ Contra v̄ q̄ iterū possit eligere. q̄n
electio facta nō habet effectū. q̄ ex quo
est inefficax h̄nda est: ac si celebrata nō
fuit. ar. ff. q̄ satisfda. cogā. l. quoties
q̄ cuiusq̄ iuris. l. j. in fi. ij. q. vlti. p̄pter
illicitā. q̄ non p̄sumitur electio: siue ius
eligēdi: siue optādi: q̄n eligēs inutiliter
elegit. ff. de optio. lega. l. ij. z. ij. Et ideo
p̄stat impedit̄: q̄ de iure nō sorti-
tur effectum. extra de reg. iur. c. nō p̄-
stat. lib. vj. ff. de regu. iu. l. qui p̄ salutez.
semper em̄ videtur litem variare eam:
qui electionez habet. ff. de actio. empr.
l. steriles. §. cum pervenditorem. z. ff. de
ver. oblig. l. qui certarū. §. vlti. Sc̄o ca-
su q̄n prima electio est nulla ip̄o iure. z
tūc iterū possit eligere per iura primo
allegata. ¶ Ad idem q̄ nō implet cōdi-
tionē. q̄ de facto tenet implere. ff. quā.
dies le. cedat. l. q̄ pupillo. z. d. l. hec cō-
ditio. Et ideo ex itegro fit. arg. C. de ac-
cusa. l. ij. aut prima electio valet: de iu-
re. Sed alia de cā deficit. z tūc quia cō-
sumptum est ius eligēdi: nō p̄t tunc
eligere: vt dicunt iura primo allegata
in. d. l. serui electioe. Sed canoniste ali-
ter distinguūt. quia aut electio desert̄
q̄ homine: aut a iure. primo casu vni-

ca electione qualitercū
q̄ cōsumitur ius electio-
nis. extra. de electio. c. si
cōpromissarius. lib. vj. z
d. l. serui. cuz similibus.
Nō obstat. d. l. quoties
q̄ satisfda. cogā. q̄ illud
in odiū vitiosū: vt iteruz
satisfdet. vt ibi. sinautēz
differtur a iure. tūc p̄t
sepius eligere z varia-
re donec habeat effectū
Et ita loquūt iura p̄ se-
cunda parte allegata. z
est ratio. quia electio in
dignitate ecclesiastica
vel p̄benda h̄z plures
partes sc̄z electionem: z
cōfirmationē. An ante
cōfirmationē videt̄ ha-
bere: vt dicit Inn. extra
de p̄bē. c. dilectus. el. ij.
vt no. extra. de elec. c. si
electio. li. vj. Ideoq̄ do-
nec cōfirmet̄ durat ius
eligēdi: ita q̄ electo re-
cusante vel mortuo ite-
rū eliget. Sed iure civi-
li ip̄so actu electiois cō-
firmatur potestas ele-
ctionis: vt dictū est. Sz
in p̄dictis quidā adhi-
bent hanc cautelā. quia
adhibent sub p̄statio-
ne hoc modo: p̄testor q̄
si electio quā fecero: nō
valebit ex nūc reseruo
mihī ius eligēdi: donec
electio per me fīda effi-
caciter valeat. vt. C. de
fructi. z litis exp̄. l. ter-
minato. z. ff. d̄ seruis ex-
por. l. titius. extra de ar-
bi. c. innotuit. et de iure
patro. c. cū dilectus. et
de officio et potesta. iu-
di. deleg. c. si delegatus
z. c. sup q̄num. §. cū au-
tem semp em̄ p̄statio
p̄dest: vt dixi supra. de
questio. circa extraordi.
m ij

¶ Et cōfir-
mationem.
Adde pe. d
ancha. in. c.
postq̄ nu. j.
extra de ele-
ctio.

De cautelis & remedijs.

in. q. ij. Nam & inuicem possunt simul eligi: ita q̄ si vnus succumbat. alius obtineat. Et vno electo dicant electores sic q̄ si latens forte vitium in persona primi electi appareat electionē ei⁹ inualidam vel talem ex nunc eligimus: vt. not. viij. q. iij. in scriptis. et lx. distin. studij nostri.

3 **C** Et circa p̄dicta potest queri: vtrū qui eligi ad aliquod officium possit perere salarium illi⁹ officij. si electio ei⁹ aliquo iure irritet. Et videtur q̄ sic. cum p̄ euz nō stat. ar. ff. de le. i. cū si lius. §. cū iure. r. c. eo. l. ab administratione.

4 **C** Sz de illo q̄ri p̄t q̄ i semel inutiliter elegit: possit cogi. vt iterū eligat. Et dicit q̄dā q̄ sic ar. ff. de arbi. l. iij. §. i. r. cō mo. l. i. p̄modato. §. sicut itē dicit: q̄ elector vt electores nō p̄nt seipos eligere: vt no. extra de electioe. c. cum in iure. r. de cōfor. eiusdē litis. l. iij. qz alius dz esse eligens: et alius electus. arg. extra de elec. c. venerabilē. et. c. cū iter canonicos. r. extra de bap. r. ei⁹ effec. c. debitū. sic al⁹ est p̄hēs r. ali⁹ autoritatē p̄stans. ff. ad treb. l. i. §. fuerit q̄ sitū: nisi fiat hoc remedio vt in forma electionis cōtineat: vt possint eligere: r. seipos: vt. d. c. iij. Itē q̄n cōmissio electionis in p̄les fit: cū hac cautela seu clausula: videlz q̄ si vn⁹ vel aliquis ex eis noluerit: vel non possit interesse electioi.

vt ar. ff. de arbi. l. nō distinguem⁹. §. cū in p̄les. r. extra de offi. dele. c. vno. et de offi. et pote. ind. dele. c. prudētia. §. adij cim⁹. Itē i electioib⁹ q̄dā adhibēt cautelā hāc. Nā interueniētib⁹ canonicis vel alijs ad q̄s spectat electio: vel de iure: vel ex cōmissioe in eos facta faciunt interim deliberari horā certā missē: vel tertie: vt p̄ueniāt: vel eligāt: valet etiaz alijs absentib⁹. hoc no. Inno. extra de elec. c. cū nobis in glo. Sz nūqd. ver. sz q̄res r. c. Et ita vidi de facto seruari in q̄dā electioe: in q̄ duo electores statuerūt hora vesptina electionē celebrādā. Et postea vno eoz aliquātulū iueniendo tardante alter qui venerat fecit pulsari ad vesperas: et elegit solus. cuius electio fuit confirmata.

Qualiter pena cōmissa post moram possit purgari. Et q̄n dies pro homine nō interpellat. Item an pena p̄stita possit recedi a cōpromisso vel cōtractu.



Extodecimo q̄rit cōdē natus est aliq̄s vt soluat titio decē ad penā quinquaginta: r. eo non solūte titius agit ad penāz.

Modo queritur nūqd reus offerēdo id: in quo fuerat condemnatus. possit euitare penam. Et cōmuniter tenent doc. vt reus possit purgare moram in pena: vsq̄ ad litis cōtesta. vt. ff. de arbi. l. si cum dies. in fine dummodo ius actionis ex mora non sit factum deterius. vt eo. ti. l. vtiqz. r. hoc casu potest esse remediū: vt reus offerat se p̄staturū id: in quo deterioratū est ius actiois: vt no. in dicta. l. vtiqz. Sz dyn. dicit. q̄ hec nō sunt absolutoria: et absolute vera. Et iō sic distinguit. Aut apponitur pena in iudicijs. aut in p̄tractibus. primo casu. aut cōtra p̄parationē cauere aut cōtra finē. si p̄p̄parationē p̄t purgari quādōcūqz ante litis cōtest. vt. l. r. si post tres. ff. si q̄s cautio. si cōtra finē. subdistingue: qz aut addit dies a lege: aut ab homine. si a lege: vt puta: q̄n iudex vel arbiter non adiicit diē nā tunc intelligitur tēpus decē die ruz. l. r. nō sit adiectū. ff. de cōsti. pecu. l. promissor. Et no. in dicta. l. si cū dies. §.

Alterum eligat. Adde per. d. an cha. in. c. q̄ dei timorez nu. iij. extra de statu. mona.

fi. r. ff. qñ dies lega. cedit. l. cū sine. in fi.
 r. l. si per vim. r. ff. de verb. oblig. l. si in su-
 lam. Sed cum dies adijcitur ab homi-
 ne: tunc semel cōmissa non purgatur. vt
 eo. ti. l. celsus. in princi. ratio diuersita-
 tis est quia in superiore casu dies nō in-
 terpellatur p homine: qz non fuit adie-
 ctus dies: sed a lege subauditur. Et id
 vsq; ad lit. contest. pena potest semper
 purgari. Item quia mitius agitur cum
 lege: q̄ cum homine tñ scdo casu scz qñ
 in sc̄ib⁹ si i sc̄tu addit penaz dies: tūc
 pena semel cōmissa nō purgat. vt. ff. de
 actio. r obligatio. l. traiectio. §. de illo.
 C. cōtrahen. r cōmit. stipula. l. magnā. r
 ibi no. si aut in cōtractu adijciat pena: r
 nō dies: r tunc purgatur vsq; ad conte-
 stationē. vt. d. l. si infulam. et. l. cōtinuus
 §. cuz qui. r. l. qui rome. §. flauius. r idē
 qñ adijcitur dies nec pena quia purga-
 tur mora super interesse: vsq; ad lit. con-
 testa. ff. de verb. obli. l. si. itaq; §. sciētiaz
 r. ff. de doli exce. l. apud celsum. §. labeo.
 de quo interesse dic. vt. d. l. vtiq;. † Sed
 de illo querit. Nūquid facto cōpromis-
 so cū penaz arbitro possit alter ex com-
 promittētibz soluere penā: si non vult
 stare arbitrio: qd̄ videt. Nā prestita pe-
 na licet a iudicatis recedere. C. de arbi. I
 l. r ibi no. r aut. decernimus. eo. ti. ergo
 eligēdo penā soluere satis est. ff. de ver-
 bo. obli. l. qui ex pluribus. Sed illud in
 alternatiuis hic nō: immo pena adijcī
 quasi quoddā robur. vt. d. l. i. r ideo non
 debet hec electio deē aduersario: qui
 parer arbitro: ita tñ q̄ arbitrio sit cōrē-
 tus: ac expressum. ff. de pac. dot. l. si pa-
 ter. §. si mulier: qz vtrāq; partē non pōt:
 vt ibi r. ff. de doli exce. l. apud celsum. §.
 labeo. vñ intelligo aut. decernim⁹ sc̄ljs
 pena prestita r. qz tenet vtrumq;. ff. de
 trāfac. l. qui fidē. Et no. extra de arbi. c.
 dilectus. r qd̄ not. extra de penis. c. i. et
 dic vt ibi. Item dicit: q̄ secundum cano-
 nem in defectu pbationis dictozū arbi-
 trozū: r no. extra de arbi. c. i. Et etiā not.
 videt. C. eo. ne in arbitris. de pena autē
 posita in cōtractu distinguit: qz si appo-
 nitur loco interesse: pōt agi ad penam
 nam quanti sua interest. vt. ff. de acti-
 onibz. l. predia. r. l. vno soluente alij libe-

rantur. vt. ff. de eo per
 quē sc̄m̄ erit. l. i. §. si plu-
 res si nō loco r̄umacie
 et debitor nolit soluere
 cū possit p̄stabit vtrūq;
 scz rem r penā. ff. de col-
 la. bono. l. i. §. si cū duo-
 bus. et de tabu. exhib. l.
 hoc interdicitū. §. locum
 cōdēnatio. si aut i frau-
 dem vsurarū nō potest
 agi ad penā in eo: qd̄ ex-
 cedit terminū modum
 vsurarū. Et de iure ciuili
 vt. ff. de acti. empti. l.
 iulia. ibidē. a. s. iniquuz
 est: vt habeat simul res
 r pena. ff. de doli exce. p.
 in. d. §. labeo. nisi exp̄sse
 agatur vt dixi per dictā
 legē qui fidez. Et not. in
 d. c. cum dilectus.

¶ Anrum principali de
 linquente accusatus te-
 neat ut si appareat as-
 sensisse.



¶ Sc̄lmo =
 septio q̄ =
 r̄it̄ faccu-
 sator pro-
 ponit plu-
 ra i libel-
 lo: vt puta accusat d̄ plu-
 rib⁹ delictis in casu pre-
 misso: put d̄ r not. in. l.
 qd̄ crimen. r oēs accusa-
 tos pponit illō delictū
 cōmississe: vt principales
 actores. Testes hō accu-
 satoris dicit aliquos ex
 ecclesiasticis fuisse prin-
 cipales autores. Aliqui
 dicunt accessores: puta
 auxiliātes seu factores.
 Querit̄ nunq̄d̄ ex illo p-
 cessu illi accessorij sint
 cōdēnandi. Et primo vi-
 det q̄ sic. ff. ad. l. iul. de
 vi publi. l. Itē mela. §. si
 plures. ita q̄ pena vni⁹
 alterū nō liberat. vt di-
 m iij

¶ CLoco i-
 teresse quid
 sit interesse
 vide per. de
 ācha. l. c. sa-
 cro. nu. xiiij.
 extra d̄ sen.
 excō. r ē tri-
 plex: ibidez
 nu. xiiij.

De cautelis et remedijs.

xi. §. 5. questio. circa sentē. iij. q. ij. ¶ Eō
tra q. nō. qz qualitas illoz delictozū nō
est pbata scōm formā accu. qz oēs sunt
accusati vt principales. ergo nō sufficit
probare: q. accessozij deliquerint. quia
quoties duo principalia cōcurrūt: opoz
tetytrūqz principaliter pbati ita q. nul
lum sit accessozij alterius. ff. de solu. l. si
duo rei. l. si res. 7 qd. d. 7 no. extra. de qd.
nibus circa pbationes. iij. q. iij. Et secū
dum hanc opi. multi fuerunt. erit ergo
cautela: vt in accusa. ponātur principa
lia principaliter: accessozia vero accesso
ris per leges predictas: quod intellige:
nisi plura ita ponantur: vt vnū sequat
aliud tacite: vt cōsecutiue. quia tunc p
vno reputātur. vt. ff. de noua. l. slichum
dari. §. si. et. l. seq. et extra. de constitu. c.
translato.

¶ De significatiōe dictionū. Rubrica.

Ilmo ad psumptionē tto
tius operis est sciēdū q. post
cautelas q. iuris sunt: quedaz
sunt cautele: q. purimum facti
sunt. vt facit illa: de qua dixi. §. eo. titu.
in prin. Itē vt fuit illa de qua narrat pe
trus aususus de qdā perito aduocato
qui dicebat aduocatus pauperū. Mar
rat em: q. quidam nobilis diues concu
piuit habere quodā pdiolū cuiusdaz
pauperis: qd. pauper alienare cōtradi
cebat. Vñ diues excogitata fraude ad
hoc: vt haberet noxiū pauperē: rogauit
vt reponeret in domo sua quedā dolia
olei qd. pauper assumpsit: diues igit ha
bit plura dolia: 7 partē eozū impleuit
ad summū: partē eoz. vsq. ad medium.
Et omnia cooperuit: 7 firmavit: qsi essent
oia plena. Et ita reposuit in domo pau
peris. deinde post aliq. tps accessit ad
vidēdū dolia: 7 eis discoopertis clama
uit q. pauperē dicēs: q. inuenerit dolia
p. maiori parte semiuacua: 7 affirmavit
sibi subtractū oleū. cōstitutus itaq. in
iudicio petijt emendā a paupere. Pau
per autē interrogat⁹ a iudice nullā de
fensionē habebat: nisi q. se fecisse nega
bat. ad quē iudex opz q. emendes. quia
apud te 7 in tua fuerunt custodia. 7 ius

sit ad talē diē emendasse: vel se de iure
defendat cū quo paupere illa die statu
ta dictus aduocatus cōparuit dicens:
dñe iste pauper dicit oīno se infontē: vñ
pete ad veritatē inueniēdā vt euacuetur
oia dolia plena: 7 semiplena. et si in
semplesis sit tm fecis quantū in ple
nis: cogatis pauperē ad emendam. Si
minus: vel p. dimidia pte sit de fece in
semituacuis absoluat eū. qz apparebit
euidēter: q. a prin. illa dolia plena non
fuerūt: qd. factū fuit. et p. medietate fec
fuit inuacuis: paup. fuit absolutus. igit
circa multa incūbit cautela aduocatoz.
vt dixi. §. eo in prin. Itē dz aduocatus
hba ita seriose ordinare: q. p. trāfactio
nē nō faciāt repugnātiā vel cōtrarieta
tē. vel pplexitatē: qz tūc nihil includunt
vt. ff. de re. iu. l. vbi. repugnātiā. 7 de cō
di. insti. l. si titius. 7 plene no. ff. de vsu. 7
habi. l. seruū. §. si. 7 extra. de purg. cano.
c. cū dilectus. Sed ita trāspōsita sunt q.
nō faciūt cōplexionē vel pplexitatē: tunc
trāspōsitiō nō nocet. Itē quia hba trāspō
sita si bene sint posita: idē significāt. vt
ff. de pecu. leg. l. qdā. extra. de verb. sig.
c. nihil. Et tūc pōt dici figura hyperba
ton: vt no. insti. ad. l. aq. §. iniuria. Itē 7
sciēdū t. q. trāspōsitiō vel error aut rasu
ra in modica re: nō nocet. vt puta in syl
laba: vt. ff. de manu. testa. l. q. hz. Nec in
eror dio sine narratiōe. extra de testi. co
gē. c. ex literis. vel in paucis lris: extra
de cri. fal. c. vlti. Itē Sed inter ceteras cau
telas debēt esse cauti in libellis 7 i. q. ubi
cūq. scripturis: 7 dictis eoz: vt ponāt h
ba scōm ppiā significatiōe eoz. ita q.
significatū hboz nō discrepet ab intē
tiōe pponētis. qz qd. hbu sonat: est rir
accedēdū: 7 pferēs qd. in mēte gerit. vt
c. de cōdi. ob cau. l. si repetēdi. Nā itel
ligētia sermonis dz assumi ex cā dicēda
no. extra. de hb. signi. c. itelligētia. Hinc
est q. a significatiōe hboz nō est recedē
dū in dubio. ff. de leg. iij. l. nō atr. in pnci
pio. quia hba simplr. plata ad ppiā si
gnificatiōe: nō abusiua referunt: vt. d.
l. nō aliter. §. titius. 7 de verb. signi. l. ne
pos proculo. ad idēz facit extra de spō.
c. ex literis. quāto ergo prudētior est ad
uocatus tanto studiosius suos sermos

nes aptos proferat. qz fm phm doctrina prudētū est facilis. q̄ clare intelligit clare loquit̄. Sunt tñ quidā sermōnes ita nodosi: vt insolubiles appareāt: vt hic scholaris diues rogauit magistrū legū: vt studiosus disceret cui p̄ disciplina pmittit pecunie tm̄: quātū peteret ita vt medietatē in primo et medietatē daturus eo die quo apud primū iudicē peroraret: atq; vicisset. Cūq; discipulus in studio faciēdie optime profecisset: ca uētib; patrociniū denegat: vt doctozī pmittam non impletur mercedē. Ideo doctor cū discipulo litē de promisso cōtestatur. Et ait: discere inquit stultissime adolecēs qz vtroq; modo futurū est: vt ² mihi pmittam exsoluas. Si em̄ vicero ^b ex snia mihi teneberis. Si em̄ nōvicero ex pacto: te cogā. cui scholaris respōdit vtroq; modo futurū est: vt nihil p̄sequaris siue em̄ absoluar: nihil ex snia obtinebis. siue succūbā: ex pacto nihil habebis. quā litē inexplīcabilē iudices estimatā in iudiciū reliquerūt. hoc describitur in plynio de pictore z euādro. Sz mihi v̄ explicabilis p̄tra scholarē: vt. ff. de reg. iur. in l. nulli z. l. in obus causis quodāmodo videntur insolubilia in iure. ff. ad l. falci. l. qui quadraginta. Itēz qui pot. in pigno. hab. l. claudius. qñq; ³ tñ plus attēditur sensus: q̄ verborū proprietates. vt extra. de ver. sig. c. p̄terea. C. an seruus pro suo facto. l. vlti. ad habēdā ergo vberiorē doctrinam z significationē quorūdā verborū: quibus plerūq; vtimur in scriptis iudicialibus: de natura significationis eoz: prout sparsim in iure ponit̄. hīc per ordinē inferam̄.

De significatione dictionū. Rubrica.

C p̄tode significatione dictionis copulatiue: a quem quid copula fit per: per eū per vna: z perq; p̄ et: z p̄ ve: et p̄ ac: vt. ff. de verb. signi. l. triplici. z. C. de impub. z alijs substi. l. vlti. extra de verb. sig. c. sepe. in prin. Que copula pprie ponit̄ inter diuersa: vt in ⁵ rub. ff. de iur. z fac. igno. z. C. p̄ quas p̄ c nob. acq. l. si. Et ita se h̄z ad naturam

precedētis copulatiue: videē recipere in sequētib; . ff. de iundo instru. l. seto. §. gaio. seto. plenā em̄ repetitionē facit vt ibi no. Itē tūc requirit̄ vtrūq; fieri. ff. de ver. obli. l. si quis ita stipulatus. qñq; ponitur expositiue: z pro. i. ff. ad l. iul. de vi publi. l. q̄ cetu. z. ff. de appell. l. eos. §. iu per re. z not. e. l. ante ea. itē qñq; ponit̄ p̄tē pro copula: vt not. ff. de edit. edic. l. iij. ¶ Itē ve disīctiua ponit̄ p̄ vlti. aut et sine. vt not. ff. de ver. sig. l. alienato verbo. §. vlti. z. l. hec p̄ba ille aut ille. z requirūt alterū fieri: vt. d. l. si q̄s ita stipulatur. z. ff. de cōdi. et demō. l. cū pupillus. §. euz. disīctio. extra de verb. signi. c. in alternatiuis. li. vi. qz alternatiua hoc vel illud fieri vel deberi significāt pariter incertitudinē. † z ideo i libello petitio vel epla verbis alternatiuis cōcepta nō valet: aks nō admittunt̄. ff. de iureiu. l. pretor. edixit. §. cum aut z ibi no. he aut dictiones copulatiue z disīctiue aliqñ pmiscue ponunt̄. ff. de h̄. sig. l. pe. ¶ Itē hec dictio seu denotat augmentū: cū p̄cedit signū vniuersale. ff. de auro z ar. leg. l. si q̄s ita. Et lz denotat diuersitatez. tñ plerūq; idētitatem ponit. qz vt dicit Inno. multiplicatis h̄bis idē repetit: vt ipse no. extra d̄ excep. c. i. li. vi. ¶ Itē hec dictionesq; ponitur inclusiue. ff. de senatori.

a ¶ Dictionis copulatiue. Vide Bar. i. l. titij. cuz testō. §. pe. ff. d̄ le. ij.

b ¶ Uel. de hac dictione vide p̄ Bar. i. l. si is q̄ du ceta. ff. de rebus du. iue nit̄ tñ vel p̄ et poni gl. i. l. si. C. d̄ iure dot. Itēz p̄ etiā. l. ex emptā. ff. q̄. mod. vsufr. amit. adde qz dictio vel posita inter p̄sonas non determinat ordinem vt primo nota ta p̄ attē datur. lz distiguit absq; ordine. c. cū plures. d̄ offic. deleg. lib. vi.

c ¶ Usq; de hac dictione vide p̄ Bal. i. l. meminif se. ff. de offi. p̄cō. z leg. et ff. de sena. l. nupte. §. si.

De significatione dictionum.

- l.** nuptie. et de penis. l. 11
absentē. et de leg. iij. l. pa-
tronus. §. sempronio. et
C. de procu. auſ. q̄uis. et
de peti. here. l. fin. xij. di.
illo. xxij. q. ij. ebzō. q̄nq̄
ponit̄ exclusiue. ff. de le-
ga. j. l. filiuffa. §. j. ff. an p.
ali. cau. ap. reci. possit. l.
j. ad cuius intelligentiā
distingue. † Nā aut p̄ti-
net odii: et tūc excludit.
vt no. ff. de dolo. l. i. i du-
bio distingue fm Dñ.
qz aut ex q̄litate rei ad-
dit̄ dictio vsq̄: p̄ōt veri-
ſitr̄ cōprehēd̄: q̄si fuerit
apposita iclusiue tūc ex-
cludit. vtputa i p̄tractu
emp̄tiōis. v̄do tibi fun-
dū vsq̄ ad domū: vel ter-
minū: vel vsq̄ ad talem
arborē si em̄ est t̄m̄ p̄tū
rei v̄dite. q̄ verosile sit
vt v̄dita sit turris: vel
arbor tūc iclusiue. vt no.
ff. de lega. iij. patrono. §.
sempronio. q̄ distictio p̄
ba. ff. de re. iur. l. i. obſcu-
ris. † Itē hec dictio in-
ter^a notat t̄pis extremi-
tatē. ff. si cer. pe. l. nō ois
et ponit̄ iclusiue. ff. de of.
p̄fec. vrb. l. j. §. initio. ff.
de p̄trahē. emp. l. ede. §.
interiz. de ac. emp. l. fun-
dum: et l. q̄ro. q̄nq̄ ponit̄
pro citra. ff. de iure ſisci.
l. fi. † Itē hec dictio ifra
ponit̄ iclusiue: de q̄ b̄z
insti. de gradib^o. in p̄r.
et. ff. de act. emp. l. i. v̄-
ditione. † Itēz dictio
extra: ponitur exclusiue
de q̄ b̄z de mō mul. l. vlt.
et de ſur. l. eos. §. j. et quā
tū t̄ps et excludit ifra b̄z
et h̄ extra de dila. c. lice
re. † Itē dictio ſupra.
ponitur cōcluſiue. ff. de
iuris. om. iudi. l. ſina. §. j.
- † Itē hec dictio seu prepositiua deno-**
tat ſemp actionē. ff. de act. emp. l. si per
v̄ditionē. extra de exceptioni. c. dilect^o
ſillus. † Itē dictio ext̄ponitur per exce-
ptionē ſiue pro exceptione. ff. q̄n̄ appel-
la. ſit. l. j. §. biduū. † Itē dictio de b̄z
bet detrahere: seu diminuerē. ff. de ver.
ſigni. l. derogatur. et de poſiti. l. j. et de ca-
lum. l. generaliter. §. ij. † Itē dictio
in: habet priuare. ff. de reg. iur. l. imperi-
tia. ſic dictio in ſons. indēnis. iſipiēs et.
Sed q̄nq̄ denotat augmentū. ff. de lib.
et poſthu. l. gallus. §. ille casus in diffi-
lis. ff. pro ſocio. l. cum duobus. §. dāna.
† Itē dictio nunc exterminatione
temporis ſignificat. ff. de cōdi. et demō-
ſtra. l. iij. † Itē dictio cū q̄nq̄z deno-
tat admonitionem: seu quandā admi-
rationem: et non poſuit aliquod addi-
amentum. ff. de verb. obli. l. si decem. et
de mor. inferen. l. j. §. negat. et de fundo
inſtru. l. j. † Itē dictio per denotat
augmentum. ff. de ver. ſigni. l. vrbana. §.
pernoctare. ff. de mino. l. verū. §. reſti. in
fi. et pro ſocio. l. cum duobus. §. damna.
Itē ſignificat tēporis continuationē:
vt cum dico talis poſſedit per decē an-
nos. vt. d. l. vrbana. Et extra de p̄ba. c.
licet. † Itē dictio quandoq̄z ponit
generalitatem: seu temporalitatem. de
qua dicitur. ff. dele. iij. l. rogo. † Itē
dictio iuxta ponitur continuatiue. ff. de
ſerui. vrb. predio. l. ſi ſtulā. §. iuxta. itez
quādoq̄z ponitur aſſertiuē. extra de ver
bo. ſign. c. ablatum alſa ablate. et ibi etiā
dicitur de dictione iuxta. † Itē dictio
ſemper denotat perpetuitatē tem-
poris. ff. ad ſille. l. i. cogitiōe. et. ff. quod
vi aut clam. l. ſemp. quādoq̄z fallit vt in
prima conſti. ff. ibi ſemper auguſtus. et
pro duabus vel tribus vicibus: vt not.
in auſ. de teſta. §. quia vero. † Itē d̄-
ctio conſeſtim^o ſic et dictio cum tempera-
mento temporis intelligitur: vt not. ex-
tra de ver. ſig. c. ſicut. lib. vi. Et ſignifi-
cat idem hec dictio mor. C. de admi. tu.
l. tutores. et extra de elec. c. qz. p̄pter. et
idem de dictio. cito. de qua habes eo. c.
quia propter et c. cum nobis. ff. si quis te
ſta. lib. eſſe in ſus ſue. l. vlti. † Et idem
dictio incontinenti. C. de errore aduo. l.
- e** **Dictio**
inter. ibi. l. j.
v̄b̄ ibi bal.
vbi plene.
- b** **Dictio**
de. Adde q̄
aliq̄n̄ auget
ff. depo. l. j.
q̄nq̄z ponit̄
pro a. C. d̄ ſi
deico. l. j. ff.
de arb. l. ſi d̄
meis. i. p̄in.
Item deſi-
gnat cām p̄
rimaz. l. j. §.
nunc videā
mus. ff. d̄ cō
iung. cum
emā. l. i. e.
- c** **Q̄nq̄z.**
Vide glof. i
l. v̄bis. ff. de
vulg. et pup.
ſubſti.
- d** **Cōfeſti.**
Vide. ff. ad
tertul. l. ij. §.
cōfeſtim et i
auſ. de icest.
nup. §. j. bar
to. i. l. impe-
rator. ff. de
iure ſiſ.

- fi. et extra de appel. c. cum sint. 2 ibi not.
- 24 ¶ Item dictio tāq̄ denotat similitudinem. vt. c. de here. insi. l. j. ibi: tanq̄ adulationem cc. Qñq̄ est expressiuum veritatis: vt. d. l. j. sm̄ alium intellectuz als cōtra ponit: vt extra de vi et hone. 25 de c. si litem. in prin. ¶ Sic et dictio veluti: no. similitudinē. ff. de edē. l. veluti.
- 26 ¶ Item dictio quasi est expressiua veritatis. ff. de transac. l. j. et de ver. obli. l. qui rome. §. duo fratres. ¶ Item dictio 37 maxime ponit cōparatiue: seu augmentatiue. ff. de cōd. 2 demon. l. si iussa. 2. c. de fer. l. prouinciarū. qñq̄ abūdat. C. de testa. l. vlti. circa prin. 2 de rescind. vē. l. ea que. Sin autē dictio maxime ponit aduerbialiter: tūc h3 restringere. ar. ei⁹ qd̄ d̄r. in. l. qd̄ si minor. in fi. ff. de mino. in §. scenola. in glo. Et qd̄ d̄r. in. l. pater. §. si pecunia. eo. ti. Item dictio maxime ponit p. effi. extra de filiis pbroz. c. ad abo 28 lēdā. ¶ Item dictio ampli⁹ 2 dictio plus ponunt augmētatiue: s3 ad modicū reserunt. ff. de verb. sig. l. cū inter nos. 2. l. hec adiectio. Et dic. vt ibi no. Item dictio ampli⁹ facit repetitionē. ff. de leg. j. l. le 29 gara inutiliter. in prin. ¶ Item dictio ultra s̄tr̄ refer̄ ad modicū tps. vt extra 30 de dila. c. lfe. ¶ Item dictio quinimo ponit affirmatiue. ff. de pac. l. iuris gen. §. quinimo. extra de verb. signi. c. causa.
- 31 ¶ Item dictio forte vel forsan ponit assertiue: vt no. extra de sta. mo. c. iij. qñq̄ ponit dubitatiue. vñ d̄r. sub dubio forsan rñdēt sepe pti. ff. de arbi. l. si duo. ij. 32 rñ. 2c. ¶ Sic 2 dictio porro. i. l. gall⁹ ad fi.
- 33 ¶ Item dictio qd̄. cur. quare: 2 s̄tra ponuntur interrogatiue: vt. d. l. gallus.
- 34 ¶ Item dictio iterū repetitionem denotat: vt. ff. de edē. l. veluti. §. fin. itē ponit p̄tinuatiue. ff. de pecu. l. itē si. 2 qd̄ cuiusq̄ p̄nuuerstatis noīe. l. itē eoz. Continua t̄io aut̄ h3 coniungere qd̄ de duob⁹ facit vnū extra de tēp. ordinā. c. lris. vñ cōiuncta p vno habent. C. de cadu. tollen. l. si a 35 nō. ¶ Item dictio circa ponit p̄tinuatiue. de q̄ d̄r. C. de p̄trah. 2 cōmit. stip. l. ma b 36 gnā. 2. C. de furtis. l. falsus. 2. ff. so. ma. l. quoties. 2 de le. j. l. qd̄ §. ¶ Item dictio citra ponit inclusiue. de q̄ d̄r. extra de p̄ba. c. l3. Item dictio p̄ter ponit qñq̄ inclu

sue. vt. ff. de pig. actio. l. j. in fi. 2 ibi not. ff. de p̄cura. l3 he sc3 defende re. Et hoc qñ p̄cedit ofo affirmatiua: qñq̄ exclusiue. vt. ff. d̄ diuoz. 2 re. l. nullū. 2 hoc p̄trario p̄cedit negatiua: vt no. In no. extra de elec. i. si. itez dicit de dictiōe postea.

¶ Item dictio als ponitur exclusiue. ff. de iure iur. l. admonēdi. 2 de i. l. itē iurā. l. alias. ¶ Item 38 alter alteri⁹: reliquus: 2 q̄: 2 s̄tra: ponunt relatiue. ff. de re. diui. l. naturale. §. gallinaruz. ff. de verbo. signi. l. ceterozū.

39 ¶ Item dictio ali⁹ ponit 2 non facit relationē: vt plene no. ff. de pecu. l. nō solū. §. q̄rit. 2. C. de spō. l. j. 2 de ver. sig. l. si aliud. Et qñq̄ fit relatio ad intellectū: vt no. ff. de reg. iur. l. pupillus. 2 itra d̄i 40 cet̄ i relatiuis. ¶ Item dictio nisi ponit expositiue. vt eo. ti. l. nō igno rat. et de ea ponit. ff. de pecu. l. q̄ oia. in fi. 2. l. ij. 2 de transac. l. act. 2 plene no. ff. si q̄s cautio. l. si cū. §. iniuriarū. §. 3 do. dy. dicit: q̄ dictio nisi qñq̄ p̄iuatiue ponit vt. ff. de ferijs. l. si feriat̄is. et de vē. in poss. mit. l. extra neo: vt ipse not. plene. qñq̄ autē dictio: nisi facit cōditionē: vt. ff. de le. l. iij. l. si dei us. ¶ Item dictio diutius modicū tps de notat⁹ facit. ff. de re. di. l. cū impubere. ¶ Item dictio diu⁹ signat decennū. vt. ff. qui 2 a qui. l. si deicommissa. 2 ibi not. als autē d̄r. tps diuturnum: qd̄ est decē vel vt

a ¶ Denotat. Vide p̄ Pe. de anc. c. j. nu. 5. de cōiug. lepro si.

b ¶ Dictio diu. Vide p̄ eūdē Pe. de anc. l. c. nul. lo. nu. 12. de p̄ces. p̄rebē.

De significatione dictionum.

- 42 ginti annor. C. de serui. l. vlti. ff. si serui. vlti. l. si quis diuturno. r. C. si aduersus cre-
 ditore. l. ij. Itē qñq; b; tps prolitū: qđ est
 r. ānoz. vt. d. l. vlti. qñq; diu ponit id est
 vltra tres mēses. l. xij. di. lectis. Qñq; po-
 nit pro biēno. C. de oi agro deserto. l. q̄
 43 in agro. lib. xj. ¶ Itē dicitio si qñq; po-
 nit motiue. qñq; mōdificatiue. vt. ff. de
 tuto. l. muto. §. sub cōditiōe. r. de verb.
 obli. l. si decē. Qñq; ponit si pro qz. vt. ff.
 de her. insti. l. qui certozum. Qñq; ponit
 negatiue: vt in psalmo. Si introibit in
 requiē meā. Qñq; ponit dīstīctiue: vt si
 pro q̄uis. vt. C. de cōdi. insti. l. ij. qñq; di-
 ctio si est supuacua: r. p nō scripta: vt. ff.
 quā. di. leg. ce. l. titio. als ponit denūtia-
 tiue: vt. ff. de cōdi. l. in conditione. §. hoc
 scriptū: siue scriptura. regulariter poni-
 tur in vim. cōdi. vt. ff. de verb. obli. l. j. §.
 si quis. r. de re. cre. l. cū ad patres. q̄ cōdi-
 tio habet fieri per si: r. per eū: vt not. ff.
 44 de cōdi. r. demō. l. j. ¶ Sic r. dicitio cuz
 qñq; facit r. ditiōnē. qñq; nō. vt. ff. d. r. di.
 45 inde. l. q̄ pmisit. ¶ Itē dicitio vt ponit
 cōsequitiue: r. nō accusatiue. C. de obse.
 patro. prestā. l. iij. ff. ad. l. aq̄uiliā. l. si ser-
 uis. §. si oliuā. r. l. si ex plagis. §. i cliuo.
 et. l. si bonos. Et habet notare modū. C.
 de his q̄ sub mō. l. j. r. ff. de cōdi. ob cau.
 l. dedi. qñq; similitudinariē. vt no. ff. ad
 46 l. fal. l. j. in prin. ¶ Itē dicitio vterq; cō-
 iūctiue ponitur. vt. ff. de iur. fisci. l. fin. et
 de reb^o dubijs. l. his qui dūcēta. §. vtrū.
 Qñq; semel in oratiōe positū hz se diui-
 sim. ff. de bonis q̄ lib. l. cū nō solū. §. ipse
 autē. de app. l. si ap. ff. de r. trahē. emp. l.
 cellus. §. fi. r. de serui. vrbā. p̄dio. bucas.
 47 ¶ Itē hoc verbū debet trāslationem
 dominij significat. ff. de verb. obli. l. vbi
 autē. §. fin. Qñq; pro solet ponitur. vt. ff.
 de here. insti. l. j. r. de officio p̄cōsulis. l.
 obseruare. §. fi. Qñq; accedit significa-
 tioni verbor: in quib^o iūgitur. vt no. ff.
 48 loca. l. ex cōducto. §. si vno. ¶ Itē impossi-
 bilis ponit proprie r. improprie. ff. p so-
 cio. l. de illo. ¶ Itē dicitio solū aduer-
 bialiter ponitur. ff. de vsu et habi. l. cui.
 de vulg. r. pupil. l. qui libertis. Et est di-
 ctio p̄uatiua: r. augmētatiua sicut di-
 ctio t̄m: r. t̄mmodo: vt extra de cā poss. et
 49 pro. c. cū ecclesie. als aut est nomē. vt. ff.
- de rei ven. l. solū. et ad municip. l. libera-
 tus. §. sola. ¶ Item dicitio ne qñq; ponit
 pro dicitioe an. vt not. ff. de iur. delib. l.
 51 vlti. ¶ Itē dicitio vir ponit negatiue:
 vt. ff. ad velle. l. tutor. et. ff. de lega. l. l. si
 seruus. §. qui qñq; ff. de seruis expo. l.
 si is. Aliqñ ponitur affirmatiue: seu per
 missiue: vt. ff. de iudi. l. vir. r. quid sit sic
 fieri cū dubium nō extitit. extra de co-
 52 gna. spiritua. c. ij. lib. vj. ¶ Sed dicitio
 fere ponitur cōparatiue: vt. ff. de re. cre.
 l. magis. qñq; electiue. ff. si serui. vtd. l. r.
 si forte. §. hec actio. et. C. cōi diui. l. j. §. si.
 54 ¶ Ecōtra minus p magis. ff. de iudi. l.
 p̄p̄erādū. §. fin. ff. vi bo. rapt. l. ij. §. j.
 Qñq; ponitur abnegatiue: vt. xij. q. j. c.
 54 monet. ¶ Itē dicitio ne ponitur pro et
 55 vt supra dixi. r. ff. de vsu l. oim. ¶ Itē
 dicitio etiā ponitur inclusiue: vt. C. si tu-
 tor vel cura. interue. l. etiā. r. de pericu. r.
 cōmo. rei vtdi. l. si quis vtdiderit vina.
 56 ¶ Itē dicitio absq; ponitur exclusi-
 ue. i. q. iij. quis p̄sulatus. r. extra de p
 57 cu. l. qui generaliter. lib. vj. ¶ Itē dicitio
 est presentis tēpōis dinumerati-
 nē significat. ff. de auro r arg. lega. l. in-
 ter. r. ideo presentis r futuri. ff. de verb.
 obli. l. si a colono. r. dic: vt dixi supra. de
 questio. circa vltimas volūtates. t̄j. q. j.
 quandoq; futurū resolutū in p̄sens. ff.
 58 ad exhibē. l. j. in prin. ¶ Itē dicitio quo-
 dāmodo denotat proprietatē: vt not. ff.
 de acquit. poss. l. si me inuacuam. ij. r̄iso.
 59 ¶ Itē dicitio ceterum ponitur aduer-
 satiue. ff. de execu. rei iudica. l. si mater.
 60 §. eadē. in prin. r. l. dicetur. ¶ Itē di-
 ctio plane ponit pro certe. ff. de iure fisci
 61 l. vlti. ¶ Itē etiam ponitur dicitio nēpe. ff.
 de serui. vrbā. p̄dio. l. sed et si mater.
 62 ¶ Itē dicitio sane qñq; ponitur modi-
 63 ficatiue: vt no. ff. de serui. l. j. §. fin. ¶ Sic
 et dicitio sed ponitur aduersatiue: vt no
 ta. ff. si quis cau. l. sed et si quis. §. questio.
 64 tum. ¶ Et dicitio aut. et dicitio ceterū
 cum similibus. ff. de procura. l. sed et si.
 et. ff. de pac. l. sed si tātū. ff. de nego. ges.
 l. si autem. et. ff. de rei vendi. l. ceterum.
 65 et. ff. solu. ma. l. ij. ver. ceterum. ¶ qñq; di-
 ctio aduersatiua alijs adiuncta facit
 affirmationem. ff. de procura. l. s. r. hoc
 et. ff. de inoffi. testamē. l. papi. §. sed nec

- 66 impuberē. ¶ Itē dicitio omnes ponitur collectiue. ff. de iure fisci. l. mechis. i. pū. Sunt etiā alia noīa collectiua: vt populus: plebs: legio: cōtio: grex: r similia: vt colligitur. ff. de vsuc. l. rerū mixtu
- 67 ra. siue mēfura. ¶ Itē dicitio omnino in definite r precise ponit. ff. de his que i frau. credi. l. ait pretor. §. si quis cū pu-
- 68 pillo. ¶ Itē dicitio saltem denotat diminutionē: est em̄ pūctio aduersatiua. extra de rescrip. c. statuti. §. cū pō. et ibi
- 69 no. super pō saltē. lib. vi. ¶ Itē dicitio idē eandē in plurib⁹ casibus denotat censurā: vt no. ff. de trasac. l. cū hi. §. idēz est. extra de preben. c. de mulcta. §. idē hoc idē. ¶ Itē dicitio quatenus. i. 1
- 70 qz. C. de iu. di. l. pperandū. §. i. aliqñ modo
- 71 dicitio eatenus r. ¶ Itē dicitio qñsi imperfectionem denotat. ff. de condi. et
- 72 demō. l. i. furto. ¶ Itē dicitio qñuis ponit dīstūctiue. ff. de acq. pos. l. qñuis. qñqz nī p r o. vt. ff. fami. her. l. si maritus. ff.
- 73 vsuf. quēadmo. caue. l. idē est. ¶ Itē dicitio qz causatiue ponit. causam enim reddit: r rationē ad pcedētia. ff. de calū. l. hec actio: qñqz nō criminaliter: sed
- 74 pōstīue: seu exceptiue: in auf. de execu. 2 in prin. r de equali. do. in princ. colla. vi.
- ¶ Itē dicitio ergo: r dicitio igit licet ponatur illatiue. seu cōtinuatiue: vt. l. gallus. ff. de libe. r posthu. r solu. mat. l. fructus. Tamē quādoqz ponit inceptiue: vt. ff. de iusti. r iur. l. ius ciuile. §. hoc
- 75 igitur. ¶ Itē dicitio negatiua communiter ponitur pprie: sed qñqz impropprie. vt. ff. de pac. l. in persona. in princ. Itē ponit improprie: vt circa idem pōt
- 76 geminare. Nam tūc extra de iureiurā. c. r si christus: secus si circa diuerfa plures negatiue ponant: vt. ff. de le. ij. l. vnū et familia. §. si rē. et. C. de iure deli. l. nec oē. ergo geminat regulariter vel multiplicatio verborū circa idē nō est facienda: ne incurrat vitium nugationis. Est em̄ nugatio inutilis repetitio: vt dicit
- 77 Pulcianus: quia idem nō est sepius repetēdū. extra de elec. c. in genesi. Qñqz tñ geminatio sensum nō mutat. ff. de iure. do. l. annus vnū. qñqz verbū seruit affirmatiue r negatiue. extra de heret. 5 c. excommunicamus. §. credentes. Itēz

qz per negatiuā fit res dubia. C. qui. ad liber. proclama. non licet. l. iij. r extra de testibus cogen. c. iij. et hec de significatione dictionum dicta sufficiant.

¶ De significatione pborum. Rubrica.




¶ Otanduz est qz quedam sunt dictiones siue pba que appellantur equiuoca quedā equipollētis: quedā synonyma: quedā respectiua seu ad aliud facta: quedā demonstratiua: quedā relatiua: quedā illatiua: quedā ppria: quedā appellatiua: quedā simpliciā: quedā cōposita. quedā directa: quedā obliqua: seu inflexa. ¶ Equiuoca dicta sunt: qz vno modo r vno noīe pferēdi plura significāt: habēt em̄ nomē cōē: s; ratio substātie est diuersa vt canis appellatiōe tria significat. l. aīal latrabile. s; ydus: et piscis: sicut et est in noīe gñali: cui⁹ appellatiōe ptes spēs r tinent vt puta res que est nomē gñale: vt plene no. ff. si cer. pe. l. j. siue sit gen⁹ gñalissimū: vt ens: r substātia siue subalternū: vt aīal: vt. ff. de le. j. l. gñale. quoqz appellatiōe isfinite spēs r tinent. ¶ Equipollētia sunt sub diuersis vocib⁹ r noib⁹ plata q ad vnū tendunt intellectū vt mādo: iubeo: p̄cipio: iūgo: ipero. C. cōi diui. l. j. oē p̄bū. ff. de re. iur. i summa: qz nō refert qd ex eqpollētib⁹ fiat. C. de isti. r substi. l. iij. l. 3 no. C. de co. dicit. l. si idē. qz vix est aliqd qd nō deferat ab alio. ¶ Synonyma sunt q sub diuersis noib⁹ plata vnū r idē significāt: vt ensis: mucro: spada: gladi⁹. Item granū: tritic⁹: r frumētū: itē vt or: fruor: r potior: r vescor: r sitia. p̄dicta ei nō tēdūt solū ad idē s; vnū r idē significāt. vt. C. de iure bli. l. qdē eulogio: sic r mare: pōth⁹ r equor: p eodē ponunt. ad qd facit. ff. de p̄b. sig. l. si sub vna. r extra eo. ti. c. nihil. ¶ Respectiua seu ad aliqd dicta sūt qru vnū sine alio nō pōt: r h; vnā relationē vt fili⁹ dici nō p̄t sine respectu: sicut: au⁹ sine respectu nepotis. frater sine respectu fr̄is: seru⁹ sine respectu dñi r filis: s; id qd no. C. sine sensu vel reliquīs. l. vl. r. ff. de his qui sunt sui vel alie. iuris. l. si luum cū diffinimus. ¶ Demonstratiua sunt ea per q aliqd demonstratur ad

De significatione verborum.

- oculum. vel ad intellectum. vt ille: iste: is. et hic. hec. hoc. z similia. C. de liberis preteri. vel ex here. l. iij. z. ff. de heredi. in situ. l. illa institutio. et. ff. ad trebel. §. ille a quo. z. ff. de condi. et demōst. l. dinumerato. z. ff. si cer. pe. l. certum. † Relatiua sunt que referuntur ad ante lata. ff. de le. l. l. talis scriptura cum similibus. licet quādoq; fiat relatio ad intellectū.
- 7 vt not. ff. de reg. iu. l. pupillus. † Illatiua sunt q̄ inserunt ex preceden. vt ergo: igitur itaq; z similia. ff. solu. ma. l. iij. et. l. fructus. et de libe. et posthu. l. gall⁹.
- 8 † Propria appellatiua sunt prout dicitur et not. ff. de lega. j. l. iij. † Simplicia sunt nomina propria: vt titi⁹: meuius: gayus zc. vt patet in infinitis legibus. † Composita sunt quando ex duobus vnū nomen componitur: vt posthumus. ff. de libe. z posthu. per totū z vni-genitus. ff. de heredi. in situ. l. si pater.
- II z his similia. † Directa hō z obligatoria siue inflexa dicuntur prout no. C. cōmunia de le. d. l. omne verbum. Ad idēz ff. de vulg. et pupil. substitu. l. verbis ciuilibus.

¶ Consilium.

- I  It preterea † cautus aduocatus in suis elocutionibus: et scripturis vta-tur verbis clariis: z apertis. nam vt dicitur in titulo de regimine principum: qui clare scit: clare loquitur. vt. §. dixi. quotquot autēz sint figure dicitur: vt not. extra. de verb. sig. c. forus. §. in cōmuni. Item debet proferre sermones suos per verba legalia: ne verbis aliarum scripturarum inducat obscuritatem. Pluraq; vnius scientie redacta ad

aliam scientiam videntur quasi obscura: siue absurda. vt. xxxiij. di. c. locutio scripturarum.



Oto igitur opere huius summe in capitulis. z xxxiij. questionibus seriose consumato: videlicet cētū nonaginta questionibus principalibus z nonaginta tribus accessorijis: duri me tam dicendis imponere. Qui cum propria sufficientia recognosco me ipsum correctioni prudentium subijcio: vt defectū supplicent: z corrigant. Sed quia scriptū est q̄ vnaqueq; sciētia quotquot habet ignorantes. tot z hostes que sovt corrigere volens non prius ad lumina correctionis decurrat: q̄ totuz opus legat: z perquirat: vt. ff. de legibus. l. in ciuile. opere enim hic per totum discussio me cuiuscūq; correctioni debite submitto. licet enim hoc opusculū indubitātū mihi appareat: tñ quia legitur in aut. de tabellionibus circa medium nihil adeo indubitatum: nec maturo cōsilio. digestum: quod quandam nō recipiat dubitationem subtilem. idcirco omnibus subtilitatibus acquiesco. Sane qz omnis gratie infusio desursum: refero laudes et gratiam et magnificentiam deo nostro: qui mihi huius operis aptā inceptionem: rectam prosecutionem: et finalem consumationem concessit. cui honorz potestas per immensa secula seculorum. Amen.

¶ Sequunt additiōes quedā ad p̄dictam dictionū significationē. De istis dictionibus. vide Specu. titu. de disputationibus et allegationibus aduocatorum. §. post hoc.



Mec dicitio an indicat diuersitatem in iure vel in facto. vt de glo. in l. ij. §. sed et fortius. ff. ne q̄s eū qui in ius voc.

Hec dicitio aut̄: qd̄ importet: vide. l. preter. §. de his. ff. de dam. infecto.

Hec dicitio propter: significat causam remotam. l. ij. §. videamus. ff. de cōiun. cum eman. lib.

De natura harum dictionum est vt q̄ sub eis aduersatiue est dispositum non pcedat si habeat locum id quod dispositum est in pcedenti dispositione vt probatur in. l. si ita scriptū. ff. de lib. et posthu. et ibi Bar. et per eundem plenius in. l. in reperendis. de leg. ij.

Ultra: ponitur exclusiue. de quo in. l. eos. C. de vsu. et quantum tempus: infra dicitur.

A: denotat separationem. ff. de actio. emp. l. ratio. §. si per venditorem. extra de ordi. cogni. c. dilectorum.

Tunc: extremitatem temporis denotat. ff. de condi. et demon. l. iiii. vide per Bar. et gl. in. l. in substituttee. ff. de vul. et pup. Adde fm Ange. in. l. cū heres. §. qui ex parte. ff. de acqui. her. q̄ et si dicitio tūc: temporis extremitate significet: non tñ hec tps extremitas attendēda videtur qñ nihil operat̄: per tex. d. §. vide de hac dictione in. l. huius modi. ff. de verbo. obliga.

Pro: facit modum not. in. l. si fundo. C. de trāsac. et in. l. cū mota.

Continue: quomodo accipitur: vide de verbo. signi. c. sicut. lib. vj.

Cito: vide i. c. q̄ ppter. et c. a nobis. et ff. si q̄s test. li. esse ius. l. vlti.

Incontinenti: vide. C. de errore aduoca. l. fin. extra de appellatio. capitu. cum sit. et ibi nota.

Statim: vide in. l. ij. ff. iudica. soluti.

Ilico: vide infra in tertia charta.

Deinceps: accipitur aliquoties in infinitum. insti. de adop. §. licet insti. de here. quali. §. sui. vide de lega. j. sed et si.

Cur: quare: ponunt̄ interrogatiue. l. gallus. ff. de lib. et posthu.

A: de duobus facit ius vnū. extra de test. or. c. literis.

Cōtra ponit̄ ptumaciter: de q̄ in. l. nuda. C. de p̄hē. et cō. stip. ff. de fur. l. falsus. quādoq̄ ponit̄ pro preter. gl. i aut̄. q̄ res. C. de sa. san. ec.

Preter: ponitur inclusiue. ff. de pigno. ac. l. j. qñq̄ ponit̄ exclusiue. ff. de diuoz. et repu. l. nullus. no. Inno. in. c. dudū. de electi. Itē etiam

ponit̄ inclusiue si cadit inter res quaz̄ vna non cōtinet aliā. colligit̄ pro fundamēto in. l. seyo muto. §. vroz̄ p̄ter. ff. de annu. leg. et ibi ple-

ne p bar. Sed que bar. dicebat. ff. de thomatis p. l. j. in fi. ff. de pign. ac. vbi dicitio p̄ter inter res quaz̄ vna nō cōtinet aliā etiā in mate-

ria odiosa ponit̄ inclusiue. Sol. dicit Raph. fulgo. in. l. actione. C. de transa. q̄ illud. c. dudū nō pbat̄ illud qd̄ dicit bar. Preterea saluādo

bar. et Inno. illud. c. intellige de odio nō rōnabili. §. d. l. j. in fi. intelligit̄ur de odio rōnabili sicut i multis iuris p̄tib̄ fit differētia iter odiū

rōnabile et irrōnabile. facit qd̄ no. bar. in. l. ff. de v. sig. j. aut dicitio preter ponit̄ signo qd̄ p̄tinet sub p̄cedētib̄: tūc extat exclusiue. l. nā qd̄ li

q̄de. ff. de pe. le. Aut apponit̄ signo qd̄ p̄tinet sub p̄cedētib̄ si est mate-

ria odiosa stat̄ inclusiue vt i. d. l. seyo muto. Idē si sit odiū rōnabile. l. j. in fi. §. d. p̄g. ac. sec̄ si irrōnabile. d. c. dudū. Aut tertio p̄ponit̄ signo

qd̄ sub se p̄prehēdit p̄cedētē: h̄bigra. lego tibi cētū p̄ter libros meos et adhuc putarē. idē frā. vbi gl. i. l. §. et he. §. defendere. h̄. p̄ter. ff. de p̄cu.

et ibi ang. **P**ostea: dicit vt de dictione preter.

Sed.

Autem

Propter.

Si vero.

Sin autem.

Ultra.

A.

Tunc.

Pro.

Continue.

Cito.

Incontinenti.

Statim.

Ilico.

Deinceps.

Cur.

A.

Contra.

Preter.

Postea.

De significatione verborum.

Postq̄.	¶ Postq̄: an z qñ faciat z ditionē. vide. l. inter illā. ff. de h. si. z ibi not
Alias.	¶ Alias: ponitur exclusiue. ff. de in lit. iur. l. alias.
Alius.	¶ Alius: alter: aliq̄: q̄: z sitia ponunt relative. insti. de re. diui. §. gal
Alter.	linaz. ff. de h. sig. l. centū. qñq̄ alius nō facit relationē. ff. de pu. l. nō
Aliquis.	solum. §. q. ff. de h. sig. l. aliud: z qñq̄ fit relatio ad intellectū. ff. de re. iur. l. pupillus. z. j. dicitur in relatiuis.
Qui.	¶ Qui: quandoq̄ facit conditionem: puta si adiūgatur verbo futuri temporis: vt. l. stichum qui meus erit. de leg. j.
Immo.	¶ Immo: corrigit. ff. de here. insti. si ita scriptū. Dic tñ fm Saly. qñq̄ dictio imo ponit cū copla uel cū iplicatiua. Nā z tūc stat p̄iunctiue z nō correctiue. C. de nouo. C. cōp. in gl. in h̄bo imo. ff. de pac. iuregē. §. qñimmo. fm yna lec. qñq̄ ponit simplr z tūc aut stat in incōpati-
Ubi.	bilita z tūc aut p̄fert ab hoie aut a lege: si ab hoie tūc idubio stat cor- rectiue: vt. l. stichū imo p̄aphilus. de ma. tes. l. si ita scriptū. de here. in sti. aut. p̄fert a. l. z tūc aut in eo qđ p̄cedit est eadē rō. vel maior. q̄ in seq̄nti z tūc stat augmētatiue. vel alternatiue. C. de sa. fan. ecl. i. iube- mus. §. iconomus. aut i p̄cedēti est maior rō: z tūc stat correctiue. ar. d. l. si ita scriptū zc. ¶ Ubi: iuncta h̄bo futuri t̄pis. notat qđ not. in. l. si ita scriptū. §. si. de le. ij. de quo p̄ bar. in. l. j. ff. de condi. z demon.
Quicquid. Ut.	¶ Quicquid: de hac dictione vide in. l. q̄ rome. §. augerius. ff. de h. obli. ¶ Ut ponit p̄secutiue nō causatiue. C. de obse. pa. p̄st. l. iij. ff. ad. l. aq̄. l. si seru. §. si oia. z h̄z demōstrare modū. C. de his q̄ tub mō. l. j. z pdi. cā dator. l. dedi. qñq̄ sititudine: vt no. ad. l. fal. l. j. in p̄nci. qñq̄ notat z ditionē. l. hoc iure. ff. de dona. vbi p̄ doc. ¶ Uterq̄: p̄tinuatiue ponit. ff. de iur. sis. l. si. de reb. du. l. si is q̄ ducēta. §. vtz. qñq̄ in orōne semel positū h̄z se diuisim. C. de bo. q̄ lib. l. nō solū p̄sens aut. z de appel. l. si apud. ff. de contrahen. emp. l. celsus. §. j. in fi. ff. de ser. vz. p̄d. l. binas. ¶ Sub: exponit. p̄ post. ff. si cer. pe. l. j. z de iter. l. ij. §. recuperāde. J̄re ponit p̄ corā. C. de epi. aud. l. manicheos. z de re. cre. l. ḡnāl. in p̄nci. ¶ J̄re: qñ sit p̄cedētiū repetitiua: z qñ p̄tinuatiua: vide in. l. j. ff. de pu bli. z in. l. in repetēdis. de le. ij. p̄ bar. ¶ Impossibile. dicq̄ dictio im- possibile ponit p̄p̄rie z ipropē. ff. p̄ sol. d̄ illo. i. gl. nā ponit p̄ difficile. ¶ Quoties. est actio repetitiua. ff. q̄. mo. vsuf. amr. l. sicut in annos. qd̄ aut differat iter se iste dictiones quoties. z rursus vide in. l. si incer- tus. §. si q̄s extra de leg. ij. vbi tex. z gl. ¶ Perperam. i. male. l. cū q̄rebā ff. de re iu. ¶ Opz: qñq̄ ponit p̄ decet z eō vt no. gl. l. j. in p̄n. ff. de vi z vi arma. z. l. cum oportet. in p̄in. C. de bo. que libe.
Uterq̄.	¶ Solū: aduerbiat̄r ponit. ff. de vsu z ha. l. cui. de vul. z pu. l. q̄ libert.º z est dictio negatiua z p̄uatiua. sicut z dictio tñ z tñ modo. vt extra de cā p̄o. z pp̄rie. c. cū ecclia. ats est nomē. ff. de rei v̄. l. solū. ad ma- nici. l. libert.º. §. sola. ¶ Solus: est ceteroz exclusiua. C. de lat. li. tol. l. j. itē d̄ria est iter solus nomē z solū aduerbiū: vt no. gl. in. l. fi. C. de ll. sup̄ h̄bo ip̄erator qñq̄ solº exponit in aduerbiū. i. solū vt in gl. ij. sup̄ h̄bo solus. in. l. q̄ libe. ff. de vul. z pu. ¶ Dūtaxat est ceteroz exclusiua l. ij. C. de legi. ¶ Negat qñq̄ ponit p̄ dicit. vt. ff. de iur. l. l. fi.
Sub.	¶ Ut ponit negatiue. ff. de adul. l. tutor. z de leg. j. l. fuus. §. qñq̄ z de ser. expoz. l. si is. qñq̄ ponit affirmatiue seu admissiue: vt. ff. de iud. l. vij. qz qđ vit̄ fit. tñ dubiū nō existit. extra de cogni. spi. c. ij. li. vj. sed vi ctio fere negatiue vt ibi no. sic z dictio pene de q̄ h̄f. isti. de of. iu. §. ij. vñ versus. Vult remouere fere vit̄ verbi vim retinere.
Item: Impossibile	¶ Magis: ponit cōparatiue. ff. de re. eo. l. magis puto. qñq̄ electiue
Quoties.	
Perperam, Oportet.	
Solum.	
Solut.	
Dūtaxat. Negat. Ut.	
Versus. Magis.	

ff. si serui. ven. l. 2 si forte. §. hec actio. C. communi di. l. 1. ibi not. quā-
doq; ponit magis. idest minus. C. de iudi. l. propterandum. §. si. ff. vi
do. rap. l. ij. §. primo. quādoq; negatiue. vt. xxiij. q. c. manet.

¶ Ne: pro etiam. ff. de vul. l. omnium. Dicitio neq; in se p̄tinet copu-
latiua. no. bar. in. l. quidā test. ff. de vul. 2. pu.

¶ Quēadmodū: denotat ip̄o prietatē vt no. ff. de acq̄. posses. l. si me
in vacuā. ij. resp̄ō. vide tex. iuncta. glo. in glo. ru. ff. solu. ma. quem-
admodum dos petatur.

¶ Quoq; aliquādo stat p̄ etiā. vt no. in. l. eādē. in prin. ff. de duo. reis
aliquādo. stat pro equaliter. vt not. glo. ij. in eo. §. primo. l. eādē.

¶ Sane qnq; ponit modificatiue. ff. de ferijs. l. 1. §. fina. sicut 2 dicitio
sz ponitur aduerfatiue. vt not. ff. si q̄s cau. l. sz si q̄s. §. que situr dicitio
ceterū. cū simili. qnq; dicitio aduerfatiua vel cōiuncta facit affirmatio
nē. l. vt. ff. de p̄cura. l. sz 2 he. ff. de inoffi. testa. l. pa. §. sz nec ipuberis.

¶ Quatenus: qnq; ponit p̄ q̄. C. de iudi. l. p̄perādū. §. j. aliqñ modifi-
catiue vt eatenus quatenus. ff. qd̄ cū eo. l. j. de insti. l. eatenus. vide l. j. i
pri. ff. de ope. noui nū. i gl. in h̄bo hacten. Qnq; ponit p̄ quātūcūq;.

ff. de re. iu. l. quatenus. aliqñ p̄ q̄. ff. de verbo. obli. l. cū fili. 2 ibi gl. im
proprie. ff. de penis. l. i. p̄sonā. i pri. licz cōmuniter ponat p̄prie circa
idē si ponat geminatiue. 2 tūc mutat naturā 2 facit geminationē. ff.

de verboz signi. l. duobus. extra de iureiu. c. quēadmodū si vir: sed 2 si
circa diuerfa plures negatiue ponant p̄prie ponit. ff. de leg. j. l. vnū
l. familie. §. si re. C. de iure deli. nec emere. id qz multiplicatio h̄bozū
vt gñatio circa idē nō est faciēda ne incurrat vitiiū nugatiōis. est em̄
nugatio inutilis repetitio. vt dicit p̄iscianus. vt qz idē nō est sepius re
petendū. c. i. gene. extra de electio. qm̄ gñatio sensuz nō mutat. ff. de
iure do. l. au. vnū qz h̄bū fuit affirmatiue 2 negatiue extra. de he
re. c. ex cōmunicam. §. credētes. Itē negatiue fit res dubia. C. q̄ ad li
ber. p̄cla. nō licz. l. ij. extra de testi. cogē. c. ij.

¶ In singulos: est dubitativa 2 si distribuit res separatas: versū iuicē
nō faciūt sibi p̄curfuz: s̄ h̄o distribuit i eadē re tūc qz nō ē oīno desiū
ctio realis ex quo in vnū corp̄ sunt cōiuncti haberet locū ius accrescē
di de quo i. §. is ita. C. de cadu. tollē. 2 p̄ hoc nō ob. l. le p̄iuncti de re. j.

¶ Sicut: quomodo accipit vi. glo. no. in. c. examinata. de confir. yti.

¶ Nam: vide glo. in. l. iam hoc iure. ff. de vulga. 2 pupil.

¶ Idest: vide. l. sunt qui. ff. de re iudicata.

¶ Quicunq; vide. l. ex morte. ff. de pactis conuen.

¶ Tantis: 2 quantus vide in dicta. l. ex morte.

¶ Illico: verificat. j. triduū. l. finali. C. de iu. aliqñ. x. diez. l. ab eo. C.
quomōz qñ iudez vide barba. l. c. bonafides. colū. iij. extra de depo.

¶ De dicitōes possunt notare tēpus presens preteritū 2 futurū hoc
sentit gl. in. l. nec emptio. ff. de cōtrahenda. emptione. de quibus vt
de plenius in. l. j. §. j. ff. de ope. noui nuntia. in verbo olim.

¶ Ad: modificatiue stat. l. cum hi. §. si vni. ff. de transac.

¶ Proinde: glo. in. l. sacrelegij. §. is autē. ff. ad. l. iu. p̄cu. vide glo. ma
gnam in. l. j. in prin. ff. de edendo.

¶ Scilicet. l. omnibus. ff. de dona. causa mortis.

¶ Impressum Lugduni in calcographia diligētissimi ipressoris Jo
hannis Crespin Anno domini. M. cccc. xxv. die vero. xvij. Augusti.

Ne. Ne.

Quēadmo-
dum.

Quoq;.

Sane.

Quatenus.

In singulos.

Sicut.

Nam.

Idest.

Quicunq;.

Tantus.

Quantus.

Illico.

Olim.

Quondam.

Jam.

Dudum.

Ad.

Proinde.

Scilicet.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]